

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok,
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosé ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spař měrnj
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh čí khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh pōda,
Wokřew čé!

F.

Serbske njedzelske łopjena.

Wudawa so kóždy sobotu w Smolerjez knihicizšczerńi w Budyschinje a je tam sa šchtwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

Nowe lěto.

Lut. 2, 21.

Krótke słowo — jene mjeno. A to mjeno je mjeno psche wschitke mjena — to mjeno, w kotrymž je nasche sbože wobsamknjene. W tym mjenje leži nasche žohnowanje sa zylé lěto, w tym mjenje leži wschitko, čehož potrebamy.

Jesus nascha khorhoj!

1. Jesu, přjedy dži nam tu na semi!
2. Njedaj so nam dołho komdžicž a toh' prawoh' čaža skomdžicž!
3. Wjedž naš sa ruku k Wótzei do domu!

1. Jesu, přjedy dži! Nasch pucž njeje pschezo runy pucž; ale hušto je tež wobčežny a strašny, so my wodzerja potrebamy. Tón wodzeť njemóže žadny drugi byčž, hačž Anjes Jesus, kiž je prajił: „Ja bym pucž a wěrnosć a žiwjenje.“ Wobrachuje-li nam móž, wón je prajił: „Moja móž je w słabnych hylna.“ Mamy-li starosće, kaž mějachmy w starym lěče, kaž tež smějemy tež w nowym lěče, pomyslmy šebi na Jakuba, kiž so f Anjesom bēdžesche w čěmnej nozy a praji: „Anjeze, ja će njepusćezju, khibo so mje požohnujesč! W nusy my wěmy, so je prajił: Ja bym pola waš wschitke dny hačž do skónczenja šwěta! Duž dyrbi nasche słowo dženska byčž: Tón Anjes je mój pastyr. Masch jeho tež wopravdže sa šwojeho wodzerja? Ty jeho mějesche w šwojej młodosczi, ty bēsche dobre, pobožne džěczo a twoja wutroba so f njemu horjesche — ale to je nimo. Ty šy jeho

šhubił. Žiwjenje je sa tebe šhubjeny paradiz, hdyž jeho wjazy nimašch. Ty šy mjes druhimi wopusćezeny, hdyž teho jenicžkeho praweho wodzerja wjazy nimašch. Hdyž wón tebi w žiwjenju přjedy njeńdže, bludžišch ty a budžesč so wopusćezeny a kudy šacžuwacž. Stary zyrkwinski wótz Ignatius praji, so je jemu mjeno Jesus se skotny pišmikami do wutroby šapikane. A powjeda so, so šu jeho njepscheczeljo w Romje, hdyž bēsche wot džiwich šwěrjator rostorchany, w jeho čěle pytali, hačž je to wo skotnych pišmikach wěrnó. Tuto mjeno steji tež w naschej wutrobje, hdyž tež čłowjekójo jo njewidža, hdyž so my wot njeho wodžicž damy po słowje: Wschitko, šchtož wy čžinicze w słowach a škutfach, to čžincze w mjenje Anjesa Jesuša.

2. „Njedaj so nam dołho komdžicž a toh' prawoh' čaža skomdžicž!“ Wón praji: Pój sa mnu! Duž dyrbi my tež sa nim hieč. Jesusome mjeno we rcze mēčž, njeje čěžko — ale sa nim kłodžicž, je něšchto drube: „Šchtož čže sa mnu hieč, wšmi šwój šchizž na so a pój sa mnu!“ Ty móžesč — ale wón tebe njenušuje, ty móžesč tež šwoje pucže hieč. Někotry khibu f Anjesom dže a potom šam šwoje pucže. Jemu wón praji: „Šchtož šwoju ruku k pluhej pschiloži a wohlada so nasad, tón mje hódny njeje.“ Dobra wola pobrachuje. Šchizž njecha šchescžijan na so wsacž, niž hrēšchne pschithilnosće wotpožicž. Winowy pjeńť tež krawati, hdyž so wobřesa, ale psches to bohate plody nješe. Njeh nasch pucž dže do čěmneho dola w nowym lěče, my wěmy, tón Anjes je přjedy naš!

3. Nowe lěto dopomina naš na šmjercz a row. Někotra wutroba, kotraž hišcže pschod lětom wješela klapasche, je w šmjerczi šo šlamala. Duž šapoczmy nowe lěto w tej šhutnej myšli, šo móže ša naš pošledne bycz. Šóžde lěto naš šmjerczi bliže wjedže. Duž špěwajmy nutrnje: „Wjedž naš ša ruku k Wótzej do domu! Jesuš je naša hwěšda tež wysche šmjercze a rowa! Wón je ša naš šmjercz pschewinył, wón je šershta žiwjenja! Duž štaraj šo ša to, šo by w nowym lěcže wušnacze twojeje wěry bylo: „Šhrystuš je moje žiwjenje, a wumrjecze je moje dobycže!“ W Jesušowym mjenje! Šamjen!

K wobšauknjenju lěta.

(K. B. Garve.)

Šlób: Dušce pschecželo —.

S šóždej fročzeli
Bliže k žiwjenju.
Dny, tu lědy šapoczane,
Nětk šu hižom dokonjane;
Wužij šwěru je,
Dha wšcho derje dže.

Šorjo, wješela
Wospjet czěfaja.
Šdže dha šu wšchě šradne czachy?
Šdže je štaroscz, bolarcz šachy?
Šadoscz, šrudoba
Dušci dobytł da.

Šawět šo pominje,
Dobytł wostanje.
Šo tón šchaz tež namatamy,
Šotryž we Jesušu mamy,
Šo to prózuj šo,
Šuby šchescžano!

Šam to bohatštwo,
Šjech wšcho minje šo.
Šutón šchaz psche wšchitke šchazy
Šjelash nam šersawz wjazhy;
Šón tu pschewaži
Šchitko škoto mi.

Šamoženje ty
Šajtrašnišche šy,
Šusto w šóšchtach šapomnijent,
Š štarosczach mi potajent,
Šaj mi, Šnježe, šo,
Šruhe šam cži wšcho.

Šerje mi, — šy mój!
Šěda, — nješym twój!
Štowařšch šo mnu šo, mój Šnježe,
Šaž šo š tobu dušcha šwježe,
Šha cžaf šhwata mi
Šwješle k šbóžnoscz!

Pschel. Š. Wrošta.

Nowolětna nóz nješbožowneho.

(Sean Paul.)

Štary cžlowjek štejesche w polnozy nowolěta pschi wofnje a šgladowasche š pohladom štyšneho šadwělowanja šorje k nješpo-

hibnemu, wěcznje kčejnemu nješju, a dele na cžichu, cžistu, bělu šemju, na šotrejš nětko ničto tak šjesradostny a šjesšpanity nješě kaž wón. Ššchetož blifko pschi nim štejesche jeho rownišcže; to bě jeno se šněhom štaroby, niž se šeleninu mladoscže pošryte, a wón šam š žyľeho bohateho žiwjenja dale ničto nješpschinješe dnžli bludy, hrěchi a šhorosče, šěšlabjene cžělo, šapušczenu dušchu, wutrobno pošne jěda a štarobu pošnu rostacža. Šeho rjane mladoscne dny šo dženša jako šcherjenja wroczachu a jeho šašo pschod šamne lube ranje cžehniču, šdžež bě nješohi nan jeho najpriedy na rospucz žiwjenja štajł, šotryž k prawizy poš šlóncznej cžěri pošbožnoscže do dalokeho šměromneho kraja, šwěćla, žnjow a jandželow pošneho, wjedže, a šotryž k lěwizy šo do šnocžazyh džěrow šłóšništwa dele cžehnje, do cžorneje jamy, pošneje dele- cžeczazeho jěda, pošneje měrjatyh hadow a cžěmnyh tužnyh dymow.

Šch, tute hady wišachu wokoło jeho wutrobna a te jědojte šapki na jeho šašyku, a wón nětko wjedžišche, šdže běšche.

Šjesšmyšłowny a š nješwuprajnej žaloscžu wón k nješju šorje wolašche: Šaj mi mladoscz šašo! Š nano, štaj mje hišcže ras na rospucz, šo hinał wušwolam.

Šle jeho nan a jeho mladoscz běšchtaj šo hižom dawno pošminyłoj. Šón widžesche šludnicžki na tymjenišcžach rejwacz a na pošrjebnišcžu šašchowacz, a wón džesche: „Šo šu moje šlafniwe dny!“ — Šón widžesche hwěšdu š nješja cžěfacž a w padže šlyškotacz a na šemi rošplunycz. „Šo šym ja“, rjekny jeho šrawjazawa wutroba, a hadžaze šuby rostacža w jejnyh ranach dale ryjachy.

Šeho šorjaza namyšłiwoscz (Šhantafie) pošafowasche jemu cžěfazyh nožobludžerjow (Šachtwandler) na ščěchach, a wětrniš pošběže šrožeršy šwoje wofšhidla k rošbicžu, a nawoblicžo (Šarve), w prošdnej šoscžěny šawostate, pošněczim jeho cžahi pschiwša.

Šošrjedž šědženja šakincža š nahla šhudžba ša nowolěto š wěže dele kaž šdaleny žyrkwinsti špěw. Šón bu žunjo hnuty. — Šón šladasche šolowokoło wobšora (Šhorizont) a psches daloku šemju, a wón myšlesche na pschecželow šwojeje mladoscže, kiž běču nětko šbožownišchi a lěpschi dnžli wón, wuczěrjo šemje, nanojo šbožownych džěcži a pošohnowani cžłowjekoj, a wón džesche: „Š ja mohł tež, kaž wy, tule přenju nóz se šuchimaj woczomaj pschedřemacz, šudžich-li to cžył. — Šch, ja mohł šbožowny bycz, wój drohaj šarschej, šudžich-li waju nowolětne pschecža a wuczby dopjelnił.“

Š šymnicžnym špominanju na cžaf mladoscže šo jemu šdasche, kaž by šo nawoblicžo se šwojimi cžahami w šoscžěny pošběhnyłe; šlóncznje bu wono psches pschiwěru, w nowolětnej nozy duchow pschichoda widžazej, k žiwemu mlodženzej.

Šón to nješmóžesche wjazhy widžecz; — wón šapšchikry wócžlo; tyšaz šorzyh šyšow wuliwachu šo šaprašnywšchi do šněha; — wón šdychowasche jeno hišcže cžišche, šjestroschtnje a šjesmyšłnje: „Ššchindž jeno šašo, mladoscz, pschindž šašo!“

— Š wona pschindže šašo; pschetož jemu běšche šo jeno w nowolětnej nozy tak pschestrachnje džalo. Šón běšche hišcže mlodženž; jeno jeho šabludženja nješěču žadny šón byłe. Šle wón šo Bohu džalowasche, šo móžesche šo, hišcže mlody, w masa-nych šhódbach šłóšništwa šawrocžicz a šo na tu šlóncznu cžěc wrocžo podacz, šotraž do bohateho kraja žnjow wjedže.

Šwócž šo š nim, mlody cžitarjo, štejšch-li na jeho šludnym puczju! Šónle šrašchaty šón šudže tebi pschichodnje se šudnikom; ale hdy by junu žaloscžiwje wolał: „Ššchindž šašo, rjana mladoscz!“ — šha wona šašo pschiščła nješy! —

Na nowe lěto.

Glóš: Wono je dosć —

Bóh pomhaj czi!
 Niž hacž do dženšnischob'
 Ze tebi sjewil šo
 Šichež' i pomozu.
 Wón w žanej šlabošczi
 A w žanej šhorošczi,
 Tež w žanej štyšnej, hrěšcnej nusy
 Njej' šhryšta dla byl tebi zusy.

Bóh pomhaj czi!

Bóh pomhaj czi!
 Šhwal jeho dobrotu
 Nětk i džaknej wutrobu
 A i šhěrlišchom! —
 Tež prošy joh' wšchědnje ty,
 So dale špožcził by
 Czi nowu hnadu, žohnowanje,
 Měr, šbože, dobre štutkowanje,
 Bóh pomhaj czi!

Bóh pšchewodž cže!
 Kaž je cže ša ruku
 Ššhes šuku rózowu
 Ššhał wodžil tu,
 Tež w cžěmnyh dole je
 Ššo štaral ša tebe,
 Tak budže Bóh cže dale wodžicž,
 Šo njewjedra czi njem'ža šškodžicž.
 Bóh pšchewodž cže!

Bóh pšchewodž cže!
 Šdyž šnjes czi zušnił je,
 Njeh dušcha šdychuje:
 Mój Šbóžniko,
 Mi woczi wotew' šam,
 Šo šaš' cže wohladam!
 Dha potom šrosymišch ty rucže,
 Kał krašne šu tu jeho pucže.
 Bóh pšchewodž cže!

Bóh šwarnuj cže!
 Njej' štemu wobarał,
 Na tebe šedžbowal,
 Šón luby Bóh?
 Kał wšchěłke štrachošcže
 Ze šdalil wot tebe!
 Wón twojich je a tebe hladał
 Šacž dotal — šěpje hacž šy žadał.
 Bóh šwarnuj cže!

Bóh šwarnuj cže!
 Bój šwojoh' Boha šo,
 Dha lubi jandželjo
 Šsu pšchi tebi.
 Njeh i Bohu wolašch šo:
 Šrnj šwoje šurjatko!
 Šže potom Boža ruka šita
 A dušchi měr a šbóžnosć šwita.
 Bóh šwarnuj cže!

Š. Bróšta.

Boži šud.

Pomjedańcžo je Ššerbom.

Běšche jašne a jara tužne popođnjo, wšchitzy ludžo džělachu na polach, dofelž běchu šo žita šyž šapocžale. Woni šašlyšchachu i dobom hróšbne wolanje „woheń!“ Wšchitko štejo a ležo wostajiwšchi běžachu do wšy. Tu namalachu Polana pšched šwojimi palaznymi durjemi, Boha a dobrých ludži na pomoz wolažo, šo bychu tola jeho džowku i plomja wumohli. Nělotši posastachu drje, i jeho žalošczenjom hnućzi; nihto pak njewěrjesche šebi do dwora, šokolowoko šo palazeho. We wjetšchim štrasche wolašche nětko Polan: „Bóh mój šwěđł, šchtóž mi džowku wumoži, ju doštanje!“

Mjes tym bě i tamneje štrony wšy młodženž pšhiběžał, kiž i šhroblym wokom šo rošhladowawšchi je šylnej ruku plót pšched štwiny wofnami wottorhny a njedžiwajo na wulku horzotu, na lětaze šchtrě a hrožaze zwišle po šahrodže i wofnej běžesche. Š wotmachom je rošrašywšchi šlěše do jštwy a šhwatašche i durjam; ale lědy je wotewriwšchi štróži šo, pšchetož šhěža bě hižom polna šura a šadu. Njehodžešche šo jemu wjazy, runje horje hić, dyrhjesche šějč. Ššchi wšchěm šhwatku bě šo tež woprašecž šapomnił, hđže mohla być; wolašche drje „Šańža!“ ale nihto šo ničo njewotmolwi. Šchto nětko? — Tu pšchindže jemu špomozna myšlicžka. Kał, šnadž je we wulkim štrasche do pinzy šalěšla! — Ššmyčesche šo i nej. Šdyž pak bě pola ššhoda, nahrabny pošleschcžo a wotolo mašajo drašty a druge wězy; woběhny jeho hróšba. Šańža bě horjeka rumowala, to pošna. Ššnadž je šo pšchi tym někał šapodžila a potom šadušyla! Ze to šurowa myšlicžka, tola jeho šhroblošcž pšhibjera, chže i najmješchemu šručy po ššhodže horje. Wothrabny tam namjetany cžapor, tu phtny, šo šo něšchto cžežke na ššhodže šobu dele šwjese. Bě to Šańža. — Šwjěšeli šo prawje, hdyž ju nadeńdže, — ale šdajche šo morwa być. Šadžiju wšchaj njepušchcziwšchi šawali ju do pódla ležazeho plašchcža a na dušchazy dym njedžiwajo njepesche ju šhwatajzy do jštwy a pušchczi ju i wofnom won, myšlo šo jemu tola nětko něčto na pomoz pšchindže — tola podarmo! Šu drje bě won podal, ale šebi wukhod šašchlahowal; dyrhjesche pódlańke wofno wurahcž a tam wulějč. Šrabny šašo Šańžu; lědy pak bě šahrodku pšchecročil, špnychu šo zwišle a šchtrě lětachu daloko a šchěroko. Tu wopušchcziču jeho mozny a padže je šwojej cžežu, wo šebi wjazy njewjedžo. Tu hałke pšhiběžeschtaj Polan a jeho wotrocžł a wotnješeschtaj wobeju.

Nětko bě hižo najwjetšchi štrach pšched wohnjom nimo, dofelž powětr cžije měrny wosta a šahubne plomjo šnoschowašche šo i njeby: teho dla běchu šo wšchitzy, kiž na pomoz pšchindžechu, pola špalnišchcža šhromadžili. Wšchitzy džiwachu šo wulžyšchnje nad młodženžowej šhroblošcžu a wobžarowachu woboheju šlubjeneju.

Šańžu drje šbudži šěkašta pomoz po nělotryh cžaju i žiwjenju a džiwachu šo wšchitzy nad Božim šwarnowanjom, pšchetož wona bě bjese wšcheho wobšchodženja wostała. Šdyž bě šašo i šebi pšchicžla, naprašchowachu šo wčžipnje, kał je šo podalo, šo šama šahubjazemu wohnjej wucžekla njeje. Wona pomjedašche jim: „Štutšach pšchi džěle dohladač šo, šo šo na hródžach pali, wuštróžana šawolach i wofnom dwóžy „woheń“ a šhwatach horje, šo bych wohnjej něšchto wutorhnyła. Mjetach pošleschcža a draštu do šhěže; i dobom pocža šo w zwišlach palicž, — běžach še ššhodej, tu walesche šo mi hižom dušchazy šad napšchecžo, nastupicž hišchcže ššhóđ. Tu mje wědomošcž wopušchczi — šchto je šo hewal še mnu podalo, njewěm.“ Šańža bě potajkim derje wotešchla, jeje wumožerja, Šroniz Mličala, běchu ša morwego domoj donješli. Šo dołhim cžaju hałke, hdyž bě šěkał wšchu móžnu próžu nałožowal, pocža drje wóžiwjecž; tola njebe šebje powědomy, pšchetož ranaza šymiza nadděhowašche jeho šuroweje. Bjes teho šo by šchto

pytnyl, bē ſo jara wopalil a pſchi wurazeņu druheho wofna ſebi ruku wokoło lohcza czeży poranil.

Œdyž bēchu Bronizy ſhonili, kajki ſlub je Polan ſczinil, nje- ſwojeſelichu ſo nad nim, dofelž bē droho ſaſluženy a nihto nje- mōžeſche jim ſa to rukowacž, ſo budže Michal hdy Polanowe pjenjeſy a kublo cžily a ſtrowy wužiłowacž; tola paſ jeho pſchepro- ſychu, ſo by pola nich je ſwojimi ludžimi hoſpodował, doniž ſebi njenatwari. Polan pſchija to radlubje a mējeſche ſa pſchipluſchne, ſo jemu Bronizy wobhydlenje poſkicža. Cžim bōle paſ ſtadowaſche ſo nad tutej nominku ſarža; ſmēdžeſche dže nētko ſwojemu wu- ſwobodžerjej w jeho ſhorofcži poſlužecž a jeho wothladacž. Wſchaf bē jej jeho žiwjenje runje taſ drohe, taž jeho ſtarſchimaj a pſchi- wuſnym. Haj wona wothladowaſche jeho cžim naležniſcho, hdyž bē ſo wo jeho bolofcži pſchepoſaſala, dofelž wōn ſa nju njemało czerpjeſche; to ſwēdcžachu jeho wopuſke woblicžo a jeho nadutej ruzy. Czežko paſ jej bēſche, ſo ſ nim po lēkarjowej ſakaſni ničo powje- dacž njeſmēdžeſche; rada budžiſche ſ najmjeiſcha ſhonila, kaſ je ju ſ wohnja wunjeſl a ſchto je pſchi tym myſlił, hdyž je do palazeho twarjenja ſchol. Œdžerža ſo paſ nječarjnych praſchenjom, lēkarjo- weho hroženja ſo bojo; ſpoſoji ſo ſ jeho džaknym pohladom, kotryž pſchi poſlužowanju doſtawaſche. Pſchipōdla cžakaſche ſ nje- docžakliwoſcžu na džen, hdyž by ſmēla po woli ſ nim ſo ro- rēčowacž. Hromadžeſche džen wote dnja praſchenja, kiž cžyſche jemu pſchedpołožecž. Runjež bu ſhoru derje wothladany, ſhubjeſche ſo haſle po dwēmaj njedželomaj ſymiza a w ſtēcim tydženju ſmēdžachu ſ nim druhdy powjedacž. S tym paſ njebu hiſcže hnydom wumožena, pſchetož kōždy krōcž, hdyž pſchiidže, bēchu jeho ludžo ſ nim tojſchto rēčeli a jeho ſotra pſchikaſowaſche jej, ſo by hiſcže mjelcžala.

(Pſchichodnje dale.)

Wodajcže!

Na rowowym kamjenju na pohrjebniſcžu wulkeho mēſta ſteji ſame ſlowcžko: Wodajcže! Œso powjeda, ſo w rowje žona ſpi, kotraž je nēhdy rjana byla, bēſche paſ do hlubokeho hrēcha ſapadnyła a na mandželſteho a džečzi wulke njeſbože pſchinjeſla. W ſamotnoſcži jaſtwa paſ Œbōžnika pōſna. S nej bu hinaſ a wona nowe žiwjenje ſapocža. W rējo bēſche ſwoje džečzi proſnyła, ſo bychu jej jenicžke ſlowcžko „Wodajcže“ na kamjen napriſacž dale.

Wjeſelny poſtup do pſchichoda.

Kroczel dale poſtupi
Cžaſ nam ſ wotmēnjenjom lēta;
Bližimy ſo ſ wēčnoſcži,
Bōrſy ſpadnje ſeniſta hēta;
Œchtož paſ wēčnje woſtanje,
Wjeſele je njebeſte! —

Œdyž nam ſwētlo ſ wēčnoſcže
Božu nōž je ſeſtheadžalo,
Cžemnoſcž ſhubila ſo je,
Žiwjenje ſo cžlowiſtwu dało! —
Duž nētk cžēr do pſchichoda
Wjeſela ſo wotewrja. —

Hodowne wſchaf wyſkanje
Cžlowiſtwu ženje njewonēmi;
Pſchichlo do ſwēta ſem je
Œbože, kiž ſo njepſchemēni;
Œslōnžo hnady jaſni ſo
Nam do raja njebeſtoh'! —

Kuno hwēſdže ſyboli
Mjeno nam ſo Œeſuſowe,
Kotrež dženſa wuſtupi,
Œdyž nam lēto ſwita nowe. —
Duž budž ſchlit a ſlōnžo ſam
Na droſy wſchaf Œeſuſ nam!

Džemy-li ſ nim ſwoju cžēr,
Œsmy najlēpje ſawēcženi;
Wobarnuje Boži mēr
Wutrobu nam, — wobhnadženi
S hodowneho wjeſela
Œhwatajmy nētk do njebjaja! —

M. U.

Wſchelake ſ bliſka a ſ daloka.

— Bože žohnowanje pſchejemy lubym cžitarjam do lubeho noweho lēta. My waſ proſnymy, ſo byſcže nam ſwēni woſtali w nowym lēcže a tež druhich na naſche kopjeno ledžbnych cžinili a jich nam dobyli ſa ſobucžitarjom. „Bohu ſ czeſcži“ cžinimy to džeło wudawanja naſcheho njedželſteho kopjena „Pombaj Bōh“, ſo by wono pomhało Bože kraleſtwo mjes naſchim lubym ſerbiſkim ludom twarič a ſdžeržecž. Tajki cžaropriſ paſ je cžim nuſniſchi w naſchim cžaſu, hdyž ſo taſ njeſhmaneho, duſchu kožazeho cžitanja do domow noſy. Rnježa jaſzy ſerbiſzy duchowni ſu ſo ſwōlniwi wuprajili, natwarjaze naſtawki wo njedželſkim teſcže ſpi- ſacž. Duž ſmējecže wot kōždeho ſwojich duſchowpaſtryjom duſchowpaſtryſke roſwucženje.

— Najſtarſchi ſwōn w bliſkoſcži Draždžan je w zyrkwi w Brieſnizach. Najſtarſcha zyrfej w Brieſnizach, kiž bēſche w lēcže 1286 natwarjena, bu 1602 pſches woheſ ſanicžena, pſchi cžimž ſo ſwony roſeſchkrēchu. 5. haprleje 1603 pſchijweſechu ſo nowe ſwony do Brieſniy, kotrež tam hiſcže dženſa wiſajaju.

— We Wojerezach je ſkaženy poſ liſtynofcherja, kotryž poſtne kaſcžežiki wuprōſdnjeſche, kuſnył. Poſ bēſche ſkaženy. Liſtynofcher je ſo hnydom dyrbił do Paſteuroweje hojeſnje w Barlinje podacž, hdyž dyrbi 3 njedzele woſtacž. Bohu džakowano mamy nētko hojernje pſchecžitwo tutej žalōſnej ſhorofcži. Œo ma ſo ſwēru ledžbowacž, wo tym powjeda drugi ſrudny podawł, kotryž je ſo hody w Rattowizach ſtał. Wōſmjo ſwōjbni buchu wot maleho pſyčžka kuſnjeni, njewobkedžbowachu paſ te male rany. Nētk ſtaj nan a dwē džečzi wumrjeloj, cži druſy na ſkaženoſcž czežko ſhori leža. To bēchu jara ſrudne hody.

I. Praſchenja wo bibliſkich horach.

Œtaja Radyſerb-Wjela.

1. Œdže prēnja kōdž je ſtejo woſtala, Œdyž minyła ſo bēſche lijenža?
2. Œdže nan by luboh' ſyna woprowal, Œdyž jandžel to jom' njeby ſakaſal?
3. Œdže wōwczēt widžal kerł je wohniwy? Wot tam bu ſ ſtemu kralej pōžlany.
4. Œdže Boži hlōſ je ſakoſdawanjom Œso dal je ſlyſchecž ſ wōlnym njewjedrom?
5. Œdže Wōjſaſ žiwjenje je wudychal, Bōh w dole pōdlaſkim joh' pohrjebał?

Daliſche dobrowōlne darj ſa wbohe armeniſke ſyroty.

M. M. ſ R. Hodowny dar . . . . . 6 " — "
W mjenje wbohich ſyrotow wutrobnj džał.

Gōlcž, redaktor.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok,
A twój swjatonk
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpoń ty.

Z njebjes mana
Njeh čí khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew čel!

F.

Serbske njedzelske łopjena.

Wudawa so kóždy šobotu w Smolerjez knihcizisczectni w Budyschinje a je tam sa šchwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

1. njedzela po tsjoch kralach.

Łuf. 2, 41. 42.

Dwanaczelětny Jesuś w templu.

Tuto sczenje sapoczina so se słowami: Jesuśowaj starschej pak khodžeschtaj kóždy lěto do Jerusalema na jutrowny rócny čas. Hdž my to čitam, wěmy hižom, što mamy wo Jesuśowymaj starschimaj džeržecž. Wonaj njemóžeschtaj hinajšeho hacž pobožneho waschnja bycz. Chzesch-li se žanym domom do mužšeho swjaska stupicz, dha so najpriedy wobhonjuješ, što na tym domje je. Praja tebi prascheni to šamo, štož nasche sczenje wo Jesuśowymaj starschimaj šwědczi, šhonisch po tajkim, so so tutón dom k Bohu a jeho šwjatnizy džerži, dha podaj so stroschtny na pucz a klapaj so wo durje doma a šastup do njeho a scziń šwoje pscheczělstwo i domjazymi; pschetož ty móžesch pschekšwědcženy bycz, so by do dobrego domu šaschol.

Tajki dom bě Josefowy dom w Nazarecže. A mlody Jesuś bě paczетка tuteho domu. Duž pak njeh šebi tež nascha mlodžina wot njeho wothlada, kajka ma šama bycz.

1. Jesuśowaj staršchej bęschtaj šwojeho šyna šhubiloj. Hdž bęschtaj hižom na dompucz, so teho dohladašchtaj a nětko so do Jerusalema wróczišchtaj, so bęschtaj jeho pytaoj. Hdže dha pak bě Jesuś wostal? Hdž ty šwoje džěcžo ras do města šobu wosmjesch a i nim měšcžanske hašy pschekhodžisch a šebi měšcžanske rjanosče wobhladuješ, so drje tež stanje, so so tvoje džěcžo wot tebje šhubi. Hdže dha pak bě wostal? Wono bě stejo wostal psched

klamami, hdžež bęchu wězy widžecž, kiž so jemu najbóle lubjachu. Šolczka drje wostanje psched wotnom stejo, hdžež je rjana drašta widžecž, hólczk tam, hdžež šu šwětkle brónje abo grat sa konje abo něšto podobne. Na tute wězy tvoje džěcžo hladašche a so wot nich wottorhncž njemóžesche a bě tam stejo wostal, hdžž bě ty dale šchol, a tam je šašo namafsch a so wješeliš, so je šašo mafsch. A hdže so Jesuśej najbóle lubjesche, hdže bě wón wostal, wot cžeho so wón wottorhncž njemóžesche? To cži jeho słowo praji: „Njewěštaj wój, so ja bycz mam w tym, štož mojeho Wótza je?“ W templu wón bě, tam wón wuczerjom pošluchasche a so jich woprašchowašche, tam so jemu lubjesche, tam so jemu čas tak rucze miny, tam budžische najradšcho pschezo wostal. To pak měla šebi nascha mlodžina na šchrystušku wothladacz, so by tež tak rad w Božim domje pschewywała. Haj, lubi mlodži, khodžče rad do šhule a wufncže tam pilnje, džělajcže rad na polu se šwojim nanom, so by so wón nad waschimaj pilnymaj rukomaj wješeliš, popšchajcže šebi tež se šwojimi towaršchemi tajke wješele, pišči kotrymž so na Bošy njepšchehřěšcizže, ale wošebje rad dyrbjeli so k Božemu domej džeržecž. Hdž scže ras njetrjebawšchi w Božim domje na Božej šlužbje pobrachowali a wasche měštno je tam prošne wostal, dha dyrbi waš to žyly tydžeń hańba bycz, a dha wjedžcže, so šly duch psched durjemi wascheje wutroby steji, so by so w nej šašydliš. Wuzitnišcho šwój čas nihdže naložicž njemóžecže, hacž hdž w žyrtwi na Bože słowo kędžbuječže. To wy nětko temu, kiž tele ryczki pišche, njewěricže, ale hdž budžcže na kónzu

živjenja štacž, budžecze šami prajicž: czi jeni, kiž šu do Božeho domu khodzili, i wulkej wješefošcžu, czi drusy pak, kiž šu šo wot Božich šlužbow wotwlatowali, i tšhepota-njom. —

2. Potom pak njech šebi našcha mlodžina wot Šhry-štuša hišcže nešcto druhe wothlada. Wo Šesufu cžitamy: „Wón džěšche i nimaj dele a pšchindže do Nazaretha a běšche jimaj poddany.“ Wón bě po tajkim staršchimaj pošlušchny. Šdnž šu našche džěczi trochu wotroštle, šebi wone fotografiju wo šebi wudželacž dadža a ju staršchimaj poščelju, a staršchej šo nad tutym wobrasom wješelitaj a hušto na njón pohladataj a jón šamo do wobluša šezahnyč dataj a na šezěnu powšnujetaj, šo byšchtaj jón pšchezo pšched woczomaj měloj. Wo Šhryštušu žadyn tajki wobras nimamy, šo bychmy wjedželi, tajki je w šwojich mlodnyh lětach wot woblicza byl. A tola mamy wo nim naj-šrašnišchi wobras. My mamy jón pak w tych šłowach: Wón bě šwojimaj staršchimaj poddany. Šdnž tele šłowa cžitamy, je nam tola taš, kaž bychmy Šesufa widželi w jeho domje, šo tam pšched staršchimaj džěla a jimaj pomha a jeju šo prašcha, a po jeju pšchikašni a žadanju wšcho šwolnawje cžini. W žylym Nazarecže je wón najpošlušnišche džěcžo byl. Š šo bychu wšchitke džěczi šwojimaj staršchimaj tež tajki wobras wot šo šamych dale; nad nim by šo staršcheju woczto najbóle šwješelišo.

Duž wufny wšchitzy wot Šesufa to dwoje: šo š Božemu domej džeržecž a staršchimaj pošlušchni byčž. Wón je nam wopišmo šawošajil, šo bychmy šledžili ša jeho stopami. A šchtóž ša jeho stopami šledžiti, tón ščoncžnje tež tam dónđe, hđžež Šhryštuš je, mjenujzy do doma našcheho Wótza w nješefach. Šamjen.

Kř.

Prěni džěň wulkeho rózka.*

(Š Gofnarjoweho šchazšchěžita.)

Mi do wutrobny šapišane
Še jene mjeno wyšche wšchoh';
Še nješbože tež šwoliwane
Tu na mnje, dha mój trošcht je to:
Taš hušto hacž šo Šesuf praji,
Ššo wšchitke moje horjo staji.

We Tebi nješješa mam, Šesu,
Mi tvoje mjeno šbóžnosč je;
We šwětnym holku šy, o Šesu,
Mi hrodžišchěžo najšrucžišche.
Šdnž Šesuf woštanje mi radoščž,
Dha ša šwětnym ja nimam žadoščž.

Ššchi jeho mjenje šahorjena
Še moja žyła wutroba;
To je mi š nješju wotewrjena
Čžěť, na šotrežž dom šhwatam ja;
Š wjele lěpje hacž mēd hubi
Mój Šbóžnik Šesuf šo mi lubi.

Š wohl ja nešcto rjeišche šhwalicž
Šacž mjeno šwojoh' Šbóžnika?
Šdnž wolam šo, wě horjo šdalicž,
A padnu ja, šaš' wupomha.
Wón je mi jeno jeńčžka radoščž
A woštanje mi jeńčžka žadoščž.

* Mjemožěšche šo w 1. cžišle dla pobrachowanja měštna woczšchěcž.

Ša wušnawam, mój Šesuf budže
Mi pšchezo mój Wóh a mój Šnješ;
Njech šaprěwa šwět jeho wšchudže,
Mi tola woštanje mój Šnješ.
Šom' šwoju dušchu š bydłu podam,
Šaj, Šesufej šo wěcžnje dodam.

Ššchel. Š. Wróška.

Džělawoščž Šswjateho Duha.

Generalsuperintendent Wüchsel, we šwojim cžafu i wulkim žohnowanjom w Barlinje škutkowazy, došta ras šobotu wječžor wot jeneho šabrifarja list hješ podpikma, — w nim šteješche, šo je wón nješwěry dla i džěla pušchčženy a šo čže nětko, došelž hanibu a hšbd šnješčž njemožže, šwojemu živjenju šbóž šeziničž, tola prošy, šo čžyl šo šnješ generalsuperintendent našajtra ša nješo modlicž. — Na druhe ranje wša generalsuperintendent Wüchsel tónle list šobu na šlětku, wuczita jón wošadže a pšchikašny š temu proštwu a napominanje, šo šebi ničto šam hnadny cžaf pšchikróššchil njeby. — Kaž mnošy šadwělowani běšche špomnjeny šabrifar še šchtrškom w šaku w rańšchich hodžinach do šwěrinšteje šahrody šchol. Me předy hacž ruku na šo škoži, šo wón hišcže š modlitwje pošlafny. Duž nješefche wětr šynki šwonow i wěže Šswjateho Mateja š jeho wušchomaj a wubudži w nim pšchecže, pšched šwojim ščoncženjom hišcže Božu šlužbu wopštacž. Wón džě do žyršwje, a Boža hnadna ruka wjedže jeho na boš muža, šotryž jemu šwoje špěwar-ške poda, došelž móžěšche wón špěwajomny šhěrlušch i hłowy. Šhěrlušch šo i tymi šłowami špoežina: „Taš wěrnje hacž ja byčže mam, ja hřěšniša šmjercž nježadam“ — a dale: „To šłowo wopomni, cžłowjecže, hđnyž tebe twój hřěch cžwiluje.“ Potom šleduje přědowanje, kiž je hižom kaš ša nješo šameho poštajene, a mješ šotrymž jemu žona a džěcžo pšched wocziti šupatej. Ščoncžnje jemu pšchecželnimy muž poščžene špěwarške hišcže dari a radžěšche jemu, šebi špěwany šhěrlušch nawušnyčž, wošebje tu šchucžku: „Wóh je czi hnadu polubil a pšchěš Šhryšta cže wufupil.“ Duž dha bě wšcho šadwělowanje we wutrobje nješbožowneho pšchewinjene, wón džěšche š šwojemu šabrifštemu šnješej, prošchěšche jeho wo wodacže, šłubi šo poššchicž, a Wóh wodžěšche tež temu wutrobu, šo jemu šašo džělo da. To wšchitko šteješche w lišcže, šotryž general-šuperintendent Wüchsel hišcže wječžor teješameje nješžele došta, i mjenom špomnjeneho muža podpikšnym, šotryž potom bóršy tež šam š njemu pšchindže, šo by šo jemu wutrobnje džakowaš. Wón šłubi i druhim cžłowjekom byčž, prajizy, šo nočže ženje wjazy na Božej hnadže šadwělowacž.

F.

Trošcht w šrudobje.

Aš ščto, wbošhi šratšje, poščšch, Šalle cžežto šdychujěšch?
Čžemu blědej ližy macžěšch,
Šhorze šylšy wuronjěšch?

Nješnaje dha twójru šrudžbu
Wóh, kiž w horju trošchtaj je?
Njewidži tón twójru rudžbu,
Kiž je pošny mikošcže?

Š duž pšchěštan škoržicž, poščacž,
Šetřej tyšchne woblicžo!
Šodarmo Wóh njeda cžakacž,
Š pomozu wón šjewi šo.

Wóršy nad tobu šo šměje
Mědře nješjo živjenja,
Ššchichod rjeišchi tebi šcžěje —
Š duž twať, twať na Boža!

K. A. Fiedler.

Smilnošće mŕda.

Maŕka, pěkna pobožna holeczka, mējesche bratra, kiž bēšche polny schibalkŕwa, njepoczinkow a lōšestwa. Nēhdy rano da macz kōždemu pokrutku khlēba, sčtyri jabluka a tsi nowe ŕwēcžate pjenježki a pōžla jeju do lēša, truŕkalzy schčžipacž.

Tej džēšči džēšchtej, a hdyž do lēša pschindžeschtej, wo brocži ŕo jene tu a druge tam, truŕkalzy pytacž. Dolho njetrajesche, dha bēšchtej ŕebi s woczow.

Ŕo malej khwilzy setka ta holeczka jara wobstarnu khudu žo nku; to bē macžer Boža.

Takama džesche: „Hdyž dha chzesch, holeczka?“

„Truŕkalzy pytacž.“

„Sčto dha maŕsch we ŕwojim korbitu?“

„Pokrutku khlēba, sčtyri jabluka a tsi pjenježki.“

„Hlaj, kaŕ khuda a stara ja ŕym, njechasch mi nēšchto ŕobudželicž?“

„Nj wēšče.“ wotmolwi ta holeczka, a džēšche khlēb a jabluka s njej, a da ji wŕšche teho dwaj pjenježkaj.

Mad tym ŕo ta žōnka wulzy jara swjēšeli a džesche: „Hlaj, dokelž ŕy mi nēšchto ŕobudželika, chzu tež ja czi nēšchto dacž. Tu maŕsch rjanu piŕanu tyŕku; ale njemocžin ju prjedy hacž domoj njepschindžesch. Doma pschēštrēj cžistny bēly rub na blido, ŕtaj potom tu tyŕku na njōn a wocžin ju.“

Ta holeczka ŕo rjenje podžatowa, a ta žōnka džēšche dale.

Khwatajzy pschindže to holeczo dom a cžinjesche, kaž bēšche jemu kaŕane. Sako nētko wēcžko wot tyŕki sbēhny, hlaj, dha wuŕtupichu s njeje tŕjo jandželkojo se ŕwēcžatym ŕmēškotatym woblicžom, mōdnyimi wōcžkami a ŕnēhbēlymi schibleschkami, ŕtajichu holecžzy mōdny wēnz wot rōžow, ŕijalkow a njesapomnicžkow na hlojčžku, a wjedžichu ju po blyschčazaj tucžalzy horje do njebjē.

Bratr maleje holeczki paŕ bēšche hiščeže w lēšu. Ŕ njemu pschindže stary schēdžiwz a woprašča ŕo jeho, hdyž chze, sčto pschi ŕebi njeŕe a hacž jemu ničžo ŕobudželicž njesechze, dokelž je taŕ khudy a stary.

Tōn mōlcžki pachol paŕ wotmolwi: „Nē, ničžo czi njedam; ja wŕšcho ŕam ja ŕo trjebam.“

Duž džesche tōn schēdžiwz: „Hlaj, ja ŕym ŕnjes Ŕhryŕtuŕ a njepotrjebam twojeho dara a chžych jeno widžecž, hacž maŕsch dobru ŕmilnu wutrobu. Sa chzu nētk tebi nēšchto daricž“, — a pschepoda jemu tež tyŕku.

Tōn mōlcžki pachol bēžesche bjese wŕšeho džaka khwatajzy domoj, wocžini wēžipnje wēcžko, a hlaj, duž wuŕkocži hroŕne mužaŕko won, kiž mējesche schwarny prucžik we ŕwojej ruzy, ŕhrabny teho hōlža a naŕchwika jeho taŕ, ŕo žaloŕnje pŕakasche.

Dokelž tōnle podawŕ cžasž žiwjenja njesapomni a bu pěkny a fromny, jeho ŕotŕicžka tež ja njeho pola Boha prjehesche, wotucži wōn nēhdy rano se spanja, a jaŕko wokoŕo ŕo pohlada, widžesche ŕwoju ŕotŕicžku a ŕtejesche ŕrjedža w kraŕnych njebjēsch.

R. E. P.

Boži ŕud.

Ŕowjedancžko se Ŕserbow.

(Ŕofracžowanje.)

Dwaj dnjej wobŕnježi ŕo tola, na tŕecžim paŕ — bē njedželu popoŕdnju — njemōžesche ŕebi wjazy dobra byčž. Ŕsedžesche pschi jeho ložu a džesche: „Michale, sčto ŕy tola myŕliŕ, hdyž ŕy po mnje do wohnja schol?“ Na to rjekny wōn: „To njemōžu czi prajicž, njeby czi ničžo pomhala, ŕnadž by czi hiščeže ŕchodžalo.“

„Schodžalo? njebych wjedžala kaŕ. Ŕocžinasch mi rjenje ŕpewacž! Kaŕ ŕo mi haŕle pōndže, hdyž budžemoj ŕwojej“, pschistaji žortnje.

„Mōj ŕwojej? — wasch nan tola niŕdy do teho njeswoli — nje-

twar do pēša ŕlote wrota!“ — „Schibalko, njemyl mje! Wschato je hižom swoliŕ, se pschibahu swoliŕ — njewēsch dha ty to?“

„Kaŕ mohŕ wjedžecž, sčto je ŕo w mojej khoroŕcži podalo?“

„Nē, w khoroŕcži to njebē, ale tehdom, hdyž ŕy po mnje do palazeho domŕteho ŕo podal. Njewēsch dha woprawdže, sčtož je w žylej wokoŕnoŕcži ŕnate?“ — „To ja hiščeže njewēm. Džakowano Bohu, ŕo je ŕo mi najnutrniŕcha žadosčž dopjelnila.“ — „Najnutrniŕcha žadosčž dopjelnila! — Ty ŕy tola dživny, mje ŕy dostacž žadal; mje paŕ ŕo ŕdalowaŕ kaž ŕleho njepschecžela. Ani reje mi njeŕy popŕchal, ani na pschaju ŕ nam pschischol, haj s kōžnym ŕlowežkom napŕchecžo mi ŕo drožik. Ŕraj mi jenož, sčto ŕy myŕliŕ?“ — „Kaž ŕo ŕadžeržach, dyrbjach ŕo ŕadžeržecž. Wjedžach, ŕo maŕsch mje rada.“ — „Ty ŕam wjedžal njeŕy, ŕym tež myŕliŕ, ŕo maŕsch mje rady, byrnje zuŕo cžinil. Ale ja pschi ŕwojim wostanu. Ŕowjes mi, sčto ŕy myŕliŕ, ŕo ani nanowu pschibahu ŕlyŕchal njeŕy, hdyž ŕy po mnje do wohnja schol?“

„Myŕlicž njemōžach wjele, hdyž ŕo taŕ wo twoje žiwjenje bojach.“

„Nō, taŕ jara ŕo wo mnje tola bojal njeŕy, kaž tehdy, hdyž mje s lodu wucžezje. Njeŕy dže tōn kŕocž wo mnje pŕakal.“

„Tebi je lohko rēcžecž wo ŕandžentym horju; mi paŕ ŕ ŕmēcham njebē, taŕ rucže hacž wo twojim ŕtraŕsche ŕhonich.“ — „Ničžo ja ŕlo, to bē jeno mōj žort. Njekn paŕ mi ŕwēru, cžehodla ŕy ŕo mje ŕtajnje ŕdalowaŕ, byrnjež mje rady mēl a wjedžal, ŕo ŕym cži dobra.“ — „Njeprawje by byŕo, budžich-li s tobu pschecželnje wobŕhadžowaŕ. Njekmēdžach ŕo nadžecž, ŕo bohaty Ŕolan ŕwoje kubŕo polleŕkarjej pschepoda. Ŕsluŕcha ŕo w tajŕich naležnosčžach, ŕo ŕo mjelcži a njetrjebawŕchi ŕacžucžam njehoŕduje, kotrež dyrbja potŕōcžowane byčž. Hlej, ty by twojemu nanaj hramika, hdy budžich ja prjedy wo twoju ruku žadal a wōn mje wotpoŕasal. Pschi mojim ŕdalowanju ŕy ŕlōncžnje myŕliŕ, ŕo ŕy ŕo myŕliŕ, a bjese wŕšeho droženja by nawožen, nanaj witanemu, ruku daŕa.“ — „Niŕdy!“ wuraŕy Ŕanža nahle. „Wŕy mužojo jenož taŕ myŕlicže.“ — „Nanowej pschitafni njeby ŕo ŕpjecžila.“ Ŕanža ŕo tu poŕtrōži, tola wotmolwi žortnje: „To hiščeže mje na poŕledku powucžisch, ŕo je mi s nanoweho njesboža ŕbože ŕacžželo.“

— Pschida paŕ ŕdychnyŕŕchi: „Džakowano Bohu, ŕo je ŕo taŕ ŕtalo!“

Ŕ tym bē jeje wurēcžnosčže kōnz, nanowe „dyrbich“ bē wbohu hižom huŕto traŕchilo a tež nētko wobēhowaŕsche ju ŕyma, byrnje ŕebi wēŕta byŕla, ŕo je žentwy dla ŕlyŕchecž njebudže. Michal tež mjelcžesche, haŕnbowaŕsche dže ŕo ŕwojich mohŕ rjež džecžaznych rēcži psched ŕwojimi ludžimi. Teho mjelcženje ja wurēcž wŕawŕchi da jemu Ŕanža s dživnym ŕdanjom hnute božemje.

Wēdy bē ŕo na ŕpalniŕcžy žehlicž pschēŕtalo, bē ŕebi Ŕolan ludži najal a popjel wotwōŕcž a nowe rjeŕŕsche a nahladniŕche twarjenja wotŕŕnyčž dal. Nētko bē na jeho twarje wŕchitko žiwe. Njedžiwachy ŕo teho dla Bronizy, ŕo Ŕolan s nimi jeno s rēdka bjēŕaduje a hewaŕ pschezo ŕam ja ŕo wostawa. Njetuŕachy ani najmjeŕŕsche, hdyž jim po ŕchēsčich njedželach ja hospodu ŕo džakowawŕchi džesche: „Ŕŕym wēcžera Wucžka poŕŕyl, ŕo bych na jeho wumjeŕŕ cžahnyčž ŕmēl. Mam tam twarjenja na wocžomaj a mōžu wŕchitko lēpje pschēhladačž a wobkēdžbowacž, duž tam na njōn pocžahnu.“ Ŕolan paŕ bē ŕo mjes tym khētrje pschemēŕil a cžim bōle ŕo jeho ŕpalniŕcžy psched wocžomaj ŕhubjesche, cžim bōle ŕapominaŕsche wōn na Michalowy ŕkutŕ a na ŕwōj ŕwjaty ŕlub. Dopomnjeŕche-li ŕo na wŕchitko, bywaŕsche njewōŕny a hramjesche Michalej, a hdyž ŕo druhdy ja nim napraŕchowaŕsche, morŕchēŕesche ŕo s mjerŕanjom jeho cžolo, ŕo ŕo s nim porjedža, dokelž ŕam pschi ŕebi pschējesche, ŕo by wjazy njeŕtanyŕ. Huŕto njebē ani ŕam ŕebi dobru, ŕo je ŕo taŕ hlupje do ŕtracha ŕahnacž dal a njeje ŕam po ŕwoju džowku schol; ale psche ničžo a ja ničžo ŕwoje kubŕo tajŕemu ŕlēpzej do huby walil. Wot teho cžasža ŕem, hacž na Wucžkež wumjeŕŕku bydlesche, mōžesche ŕo taŕ prawje do ŕwojich

wonjesbožaznych myšliczkow ponórzec. Njepomhašče pať tajke rospominanje nicžo, sčtož bě šo stalo, njehodžesche šo wjazny pscheměnicž; czwilowasche jenož šameho šebje, bjes teho šo by žadny wuczeť namakať. Druhdy woloži šwój hněw š tym, hdyž Šaňži pschoporuczi, šo ani se stopom wjazny š Bronizom stupicž nješmě. Š tajkej šafasnju šdžerža ju jenož njedželske popoľdnja doma, hewať dyrbjesche tam tola šhodžicž, wschať mějachu pola nich hišcže šwój štót. Ale tež tuto wěcznje njetrajesche. Šolan po móžnosći se šwojim twarom šhwatašče a přjedy hačž bě liščžo se šchtomow špadať, bě bróžen dotwarjena a hródze tať daloko, šo móžachu štót do nich šczahnyčž. Šottal šapoczachu šo ša Šaňžu woprawdže šrudne dny. Nan bywasche woboznišči, wustupowasche se šafasowanjom wopyta hušczišcho a jeje proštwy jeho njehnuchu. — Wliško š hodam šdšče šo Šolan šašo měrnišči a špokojnišči byčž, njewobarašče Šaňži wjazny š Bronizom šhodžicž, byrnjež druhdy na nju tehodla moškotal: „Š tym wjele čžaša šakomdžišch a Michal wustrowi šo bjes tebe, hromadže pať šo hišcže došč nabudžetaj.“

Šaňža běšče šo wot woneho rosmoľwjenja š Michalom šem pschezo nanoweho pošhmurjenja a šwarjenja bojala. Bě dže šo wobohej šdalo, šo nan něšchto pscheczimne plecže a šo šnadž čže někať šwoju pschibahu šlamacž. Njebě teho dla wješela šwoje wopyty čžinila ani wjele rěčžala; běšče jenož pschithadžala, šo by Michal nicžeho njetukať a do njeměra šo njepodať. Nětko šašo, hdyž bě šo nan pscheměniť, pschithadžesche rada, haj junu njemóžesche šej dobra byčž, šo njeby jemu šwoje štrachoty, kotrež bě wustala, powjedala. Njebojesche šo, šo mohlo to jemu šchodžecž, wschať bě š nim telko lěpje, šo šmėdžesche kóždy džen na něotre hodžiny štančž. Tola Michal bě šebi š něčžim šeschodžal a š temu pschidže hišcže jeje powjesčž, kotraž jeho njemalo jimašče. Dokelž njespóšna wschitko ša pschětrate, kaž Šaňža, šamjelča ji šwoju štarosčž; ale w nim žerjesche čžim bóle a tať bywasche šhorosčž šašo hóršcha.

(Pschichodnje dale.)

Kapalka.

(Pscheložk.)

Šchto mile šo na hóržy šyboli,
Šdyž šhadžeju na njeju hwěšdžicžki?
To čžicha je kapalka lubošna,
Šso putnikej š modlitwe wotanka.

Šchto w kapalžy šlinki šo šnoschuja,
Nóž čžichomnu šwjatocžnje žalbuja?
To šwjecžene bratrow šu šhěrlušche,
Kiž nutrnje wutroba špěwuje.

Šchto šynczi, šchto šlinczi harmoniški
Tam š hórčicžki dele šynt jandželski?
Ach, šmjertny šwóncžk koleba do rowa
Tam na ranje špróžneho putnika.

F.

Podrěšana klětko.

Šdyž Bernardin š Šeletria, muž japoschtoľskeho ducha, w Bologni předomasche a pscheczimno roššchěrjenty njepočžintam wošebje pscheczimno lichwarštwu, brojerštwu a worakawštwu š do-
byčžerškej mozu wěrnosčže wojowasche, bywasche jeho rěčžimowšč najhóršchim šynam belialškim čžim wobčeznišcha, čžim wjetschi šačžiččž ta šama we mnohich wutrobach šawostaji. Woni wu-

myšlichu teho dla šrědč, kiž dyrbjesche Bernardina psched pošlučarštwom wušmėšchicž. Dachu njenujžy w nóžnej čžiščinje nohi postawka, na kotrymž klětko štejesche, tať daloko podrěšacž, šo dyrbjesche šo pschi přėnim wjetschim hnučžu předarja wschitko š nim do hromady šhpnycž. Šizom běšče žyrkej š pošlučarjemi napjelnjena, mjes kotrymž šchłodopschėjni pscheczimny na poradjenje šwojeho wumyšla šakachu; Bernardin šastupi do žyrkwe, dónđe ke klěžy, tam pať pošasta a prajesche měrnje, ale došč šrosemliwje: „Mojemu šonjej drje šu nohi wotrěšali, tola čžu šo š Wožej pomozu na njeho šhdnyčž a dale jěchacž!“ A wón našupi tu štrašchnu wyščinu a předomasche se šnatej horliwosčžu; jeho njepšcheczjeljo pať čžakachu podarmo na štarostnje pschihotowanj wofomik; — klětko šo njewali, ani njekhablasche, Bernardin štejesche tať kručže kaž hewať na škale wěczneje wěrnosčže.

H.

Šchto móže biblija placžicž?

Š Londona pišaja: Štara rostorchana biblija, kotraž je něhdže psched 300 lětami čžiščezana a je pjecža wěstemu Šhakespearej (praž: Šchekšpėrej), najwjetschemu jendželskemu pėšnerjej, kotrehož špišy hišcže dženša žyly šdželany šwět wobdžitwa, šluščala, bu njedawno w Londonje ša 4200 hr. pschedata. Biblija je, kaž šo powjeda, wot Amerikanarja šo kupila. Šeli šo je w tutej bibliji napišmo: „Wm. Shakespeare, off. S. O. A. His Bible, 1613“ woprawdžite, šu jendželšy knihhromadžerjo dobru škladnosčž škomdžili. Woprawdžitosčž tuteho napišma wěščže dopošane njeje; teho dla šu tať malo na nju šadželi. Šdy by wone dopošane bylo, dža by šo ša nju š wěštosčžu 20,000—40,000 hr. šaplacžilo. — Šchto je tebi twója biblija hódna?

M. H.

Wšhelake š bliska a š daloka.

— Šara šwjelaza powjesčž je wot ministerštwu š Barlina do Wojerez dšchla, hdyž šo bojachmy, šo budže nadžija, š kotrež šo we Wojerowškim wokrejšu noščachu, podarmo. W nadžiji, šo budža na nowe lěto štatne šrědki š ruzy, je šo ministerštwu š tym psches jene wuprajilo, šo šo 1. haprleje pschihotowanja (präparanda) ša šeminar we Wojerezach šažoji ša 30 ewangelskich wučžomžow. Wopytanje tuteje pschihotowanje traje 3 lět. Šchulerjam tuteho wustawa šo wjšche šo wróčžoplacžaznych šchulškich pjenjes něhdže 150 hrimnow podpjeru na lěto pošicž. Štarschi maja šwojich šynow hačž do 1. februara tuteho lěta pola měščžanskeje rady we Wojerezach šamowicž. Nadžijomnje wjele šerbškich štarschich we Wojerowškim wokrejšu tule dobru škladnosčž wužije, šwojich šynow ša wučžerjom wuwucžicž dacž.

— Šaňženy pjatť běšče žiwjenje šhěžorki w Barlinje w štrašche. Šačž runje žandarmojo jemu šiwachu, pošoncž š čžěžkim wosom na wós, w kotrež šo šhěžorka wjesesche, jědžesche. Dwaž polizistaj w prawym čžašu šrjedža nuts škocžišchtaj a njewože wotwobrocžišchtaj. Tón muž, kiž hišcže šwarjesche a šo wobarašče, bu šajaty.

— Štowy wufas je na wójško wušchol, šo žadny we wójšku jako podmyšchť šo pschijecž njeshnje, kotryž je přjedy, hačž je do wójška šupil, někaťšeho šrudowanja šwojeho bližšeho dla šhostany. Tať tež tajki, kiž šo we šlužbje dla šrudowanja wojatow pošosta, dale we wójšku šawostacž njeshnje.

— Dwojerdžijna Šort Arthur je do rukow Šapanskich padnyla. Woni š tym maja, šchtož čžyčhu mēcž, šo bychu wot Šort Arthura morjo wobtnježili.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok,
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný,
Lubosé ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džěń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh čí khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřěw će!

F.

Sěrbske njedželske kópjena.

Wudawa so kóždu kóbotu w Smolerjez knihicziščezěrní w Budyschinje a je tam sa šchwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

2. njedžela po tvojch kralach.

Jan. 2, 1.—11.

Ješuš na kwaš w Kana w Galilejskej.

Swojeho Sbožnika najhušćišcho pschi tych namačamy, kiž su w někajšej nusi a teho dla jeho pomogy potrebni. Wón kam je tón prawy šmilny Samaritski a je pschezo na puczu, so by sa tymi pytał, kiž su mjes rubježnikow padnyli, a jim jich rany swobalał. Hdy by džěnka hišće widomny mjes nami khodžil, kaž wón njewidomny mjes nami steji, bychmy jeho najhušćišcho pschi srudnych a tyschenych nadeschli a widželi, so tu srudnej wudowje šylsy trěje, tam wopušćěne džěčo psched spytowanjom šchituje a tu khoremu bolosće bjerje atd. Ale tež do nascheho wješela wón s nami kóbu dže, so by jo nam šwjeczil a powjetschil a šnano tež, hdžez by w nich žadny jěd sa naš težał, jón s nich šwuczahał. Tak nam nasche džěbnishe šćenje nascheho Sbožnika na kwaš w Kana pokasuje. Dwoje pak chzemy s tuteho šćenja nawuknyč:

1. So nasch Sbožnik tam dže, hdžez jeho prošča.

Hdžez so žadny kwaš hotuje, tam šebi ludžo wšchelake pschi šebi žadaju. Wo rjane wjedro prošča, teho runja wo to, so bychu wšchitzy proščeni strowi byli atd. Wošebje pak je tež kwašneho doma žadanje, so ničto, kiž je proščeny, šo šapowjedzil njeby. To drje so druhdy stanje, a kwašnej starscheju a šlubjeneju to jara hrjebje, so je jedyn s jich pscheczestwa jich pschepročenje šebi mało wažil a tak hańbu na kwašny dom čiznył. Tak šapowjedženje je sa kwašne wješele nimale to šamo, šchtož

šornjatko šele sa wodu; wono zyle wješele nakasny. Duž prošch jenož tych, kiž wěšće pschińdu. A hlaj, tón najwošebnišchi, kiž je hdy na žanym kwašu byl, wěšće pschińdze a šo nješapowě, mjenujzy Ješuš, twój Sbožnik. Teho nješabudž proščyč. Ale tak dha jeho proščyč? „Kwašnymaj starschimaj w Kana w Galilejskej,“ ty prajiš, „bě to lohka wěz. Wonaj jeho šnajeshtaj a jeho rtnje abo pišnje pschepročyštaj. Ale tak chzu ja jeho proščyč?“ To ničo njemóžne njeje. Štykń šwojej ruzy k modlitwje a wolaž so k njemu, so by wón šlubjeneju požohnował, so by jeju čizleju šđeržal a jeju rukow džělu šo poradzić dał. Tak še wolanje tón šnješ šlyšchi a jo sa pschepročenje na kwaš pschimošnje a po nim tež čini. Hdyž pak šy jeho na kwaš wuprošył, dha jeho šašo s domu njewotehnaj. Hdyž šo hoščo k blidu šydaju, njeh njeje přenje, šchtož šo stanje, so herzy šadžěłaju, ale so šo blidowe paczerje wušpěwaju. A tež pošdžišcho dyrbi pschezo na hoščoch widžecž byč, so wjedža, so je Ješuš šrijedža mjes nimi. Hdžez pak šo sa kwašnym blidom hižom hrěšchi a šchryštusž dyrbi hižom na kwašnym dnju kwašny dom wopušćěč, tak mohł wón potom w domje mlodeju mandželskeju pschezo wostacž? Duž wuprošch šebi jeho na kwaš a měj jeho tež tam kěžbu. Šotom wón tež w domje wostanje a w nim

2. njepschestanje šwoje džimny činicz.

Tamny kwašny dom bě do nusi pschischoł. Wulka tuta nusa njebě, ale njelube to nawoženi a njewješće a jeju starschimaj tola běšče, so na winje pobrachowašče. Tola tak chzyla w tym domje nusa byč, hdžez je kral

njebješow a semje šam pšchitomny? Lědma nusa hrosnyč pocza, bē jej hižom wotpomhane, a hdyž bēchu winowe farany prošne, bē ša to šchěšć wodomnych kortow š najlěpšchim winom napjelnjennych, šo mōžachu czerpacz, kaž wjele chychu. Tak tōn Anjes hišcze dženša džiwnje došč pomha a niz jenož na kwašnym dnju, ale pšches zyly czaš mandželstwa. Hdžež šo mandželstimaj na šeschędžiwjenu hłowu šloty wēnz štaji a wonaj czi nētko pomjedataj wo šandžennych czašach a tež wo prēnich lētach šwojeho mandželstwa, dha wot wšchelafich šlyšich, šo bēšchtaj š najwjetschej nusu šapoczałoj. Šižom prēni džen po kwašu, přjedy hacž štaj po prēnju pokrutu šhlēba poštałoj, bēšchtaj na czežke džeło hicž dnyrbjałoj, šo byšchtaj ju šaplacžicž mohłoj. A tak štaj šo wjele lēt š nusu bēdžicž mēłoj. Pošdžišcho pať je we wšchēm š šbožu šchło, šo mataj nētko džećzi šastarane a šamaj na štary džen hišcze rjany pjenješ š pšhibērtej. Prašchesh šo potom jeju, šchto je to było, šchtož je jimaj š šbožu dopomhało, hacž šnawo dobri šušodža abo dobre, plōdne czašy abo nēkajše herbštwo, dha widžišch, šo ruzy štyknjetaj a prajitaj: „Nē, to niz a nicžo druge tajše; Šesuš šam je nam pomhał a naš wōdžil a naš we wšchēm žohnował. Šemu šamemu wšchōn džať šlušcha!“ Wōn wšchať nam po šwojej mudrej radže najpřjedy nusu woptacž dawa, šo bychmy šebi pošdžišche šbože cžim bōle wažili a šo jeho njehōdnych njeschinili. Tuto šbože pať nam wobradžicž, wjetsche abo mjēšche, pošdžišcho abo přjedy, wōn ženje njeshabudže. Duž kōždy derje cžini, kiž šebi jeho waži, šo by wōn, tōn Anjes, kiž džiwny cžini, w jeho domje won a nuts šhodžil a jōn še šwojimi džiwnami wobšbožował. Šamjeň.

Kř.

Šhwalba mandželstwa.

(P. Gerhard.)

Sirach 26.

Šlej, mandželsta, kiž lubuje
Tu Boha Anjesa wobštajnje,
Še hōdna wjazy šhwalenja,
Šacž parle wšchē, kiž semja ma.

Muž jejny šmē šo š wutrobu
Ma šwērnošč špuschcžecž mandželstu;
Še jašny, šradny jeho dom
A žiwnošč njepobrachnje jom'.

Šoh' lubuje, joh' njerudži,
A žiwjenje jom' pšchēšlōdšchi;
We horju jemu šlicžuje
Troscht, radu tak, kaž šamōže.

Šen, plat je jejne wješele,
Tež wē, šchtož w domje trēbne je;
Šlej, wšcheho šama pšchima šo,
Ma prošy došč, mēr porēdko.

Šso wopašuje pošcžiwje
A pšchezo džeła šprōžniwje,
Še šradna, hdyž wšcho došonja,
Ma cžož bē myšle šložila.

Šdyž drusy šwēzu hašcheja,
Še wona hišcze dželawa;
Šlej, wodnjo, w nozy štražuje,
A Wōh ju ša to žohnuje.

Šichež š mudrošču ert wotewrja
A džećzi, czeledž rošwucža
Še šlowom, tak wješć pošcžiwje
A prawe maju žiwjenje.

Šlej, šynojo, kiž š Boha ma,
Cži š wutrobu ju lubuja;
Muž cžeščzi šwoju mandželstu,
A šhwali šbōžnje šo a ju.

Tež džowki š šubłom njebroja,
Šsu lubošneho wšchnicžta;
Šlej, ty pať moja šrona šy
A pšchetrijehišch wšchē wyšozy.

Šchto pomha wšchnje šwonkowne?
Šchto wšchnje rjane, lubošne?
Šdyž žona Boha boji šo,
Še šhwalby hōdna wšche wšchoh'.

Še šutki, šotrež cžini tu,
Šaž rjana, jašna šwēza šu;
Šso pšchecžišcžča hacž do njebja,
A šwēcža šo bješ pšchēštacža.

S. Brōška.

Wopitžowe džećzo.

Maleho Šurkowny nan bēšche wopitž, šotnyž wjēšchi džēl šwojeje šašlužby w šorcžnje pšchecžinjēšche. Macž šedžēšche domach w hubjenštwje a žałošči a nadžijēšche šo pošlēpšchenja; ale mužowa wobštejnošč bu dale a bōle hōršcha. Duž pšchēdewša mały Šurk, nana jeho rošžahloščzi wutorhnyč. W nozy, hdyž bē šo macž hižom š španju lehnyla, poda šo wōn po wušlich hašach mēšta do teje šorcžny, w šotrež nan šwoje wječžory pšchetrojēšche. Mužšy a žōnške tu w pižanej mēšchēžy mjēšy šedžachu, špēwachu a žortowachu, šurjachu a pijachu, tak šo bu Šurka pšchi tymle napohladže šatrach a wōn bojašnje wrōcžo šupicž chychšche. Ale wōn špomni na lubu macžet doma a na šlubjenje, jej date, a džēšche šhroble do přēdka. Ničtō šo jeho njewoprašča: Šchto tudy pntajšch, mały? — njeshadžewany wōn šwōj pucž dale džēšche, hacž šlōncžnje w jenej štwje šwojeho nana namaka.

Lēdy jeho hōlcžez wuhlada, bēžēšche š njemu, wobja še šwojimaj małymaj rucžkomaj jeho šchiju a džēšche še šylšojthmaj woczomaj: „Nawo, njehašch domoj pšchitčž? Macž je tak hubjena a my wšchitžy šmy šrudni. Nawo, luby nana, poš domoj!“

To trjēchi nanowu wutrobu. Wōn teho hōlcžēza do šwojeju rukow šamtny a š šchepotaznym hłōškom rjekny: „Šak, mōj luby šynko, ty šy po mnje pšchišchol? Ša š tobu du.“

To bēšche šōnz; šorcžma jeho ženje šašo njewohlada.

F.

Njēšy dha ty kšchčeny.

Šedyn wječžor džēšche Dr. Luther pšches hašy mēšta Wittenberga. Šichi tym pntny, šo jedyn š jeho pšchēčelow, Šieronymuš Weller, kiž bu pošdžišcho šuperintendent w Šreibergu, přjedy njeho džē, wot tyšchnoščze štuleny a czežko šdychujžy. Luther pšchitšupiwšchi š njemu šo jeho woprašča: „Nō, mōj luby pšchēčelo, tak šo cži wjedže?“ — „„Ač““, šrudny pšchēčel wotmolwi, „„mi šo jara hubjenje wjedže; ja njewēm, tak to pšchitčže.““ — Luther šnapschēčžiwi: „Šieronymje, njēšy dha ty kšchčeny?“ — Pšchēčel jeho šrošymi. Wōn šawda šwojim šylšam a bološčam dobru nōž a bu šašo šradny a šbožowny cžłowjek.

F.

Manowska wutroba.

W jenedej wšy blifko města bydlesche schewz, wo kotrymž nichto niczego sleho prajicž njemóžesche. Ma jedyn ras wón i zyktoje wuwosta, njehodžesche wjazy k Božemu blidu a pytasche ho i wěštej strachocziwoscju ludži smincž, tať so jim to nadpado- wasche. Bórsy na to sfuczi ho w blifkim měsce rubježny nadpad na stareho, bohateho sastojnika. S woprědka njemějachu sa kóst- nikom žaneho plěda; skóncžnje kóži ho tufanje na spomnjeneho schewza; wón bu wyschnosczi jako podhladny wosjewjenny, do psche- pytanja wšaty, a pschicžiny sawiny ho množachu; ale sajaty twjerdže přejesche a wošebje wšchě wopnyty duchowneho wotpofajowasche.

Duž sapadžechu na myšl, jene i jeho džěczi k njemu do jastwa dowjesč. Žeho džoweczička dyrhjesche jeho wopnytač. Žako wón tu žyle njenadžizy k žebi sastupicž wuhlada, womjelnj twjerdemu mužej wutroba. Wón ju i horzym pľafanjom wobja a napominašche ju khtunje i tymi kľowami: „Budžecze pilne w schuli! Šedžbujecze na wšcho! Njehodžecze jeno do žaných jahrodow! Nje- bječecze nikomu nicžo! Tež na polu ludžom nicžo njewšmicže! Praj to kľowemu bratrej a rjetn to kľowej maczeri! Nimacze-li i žyła nicžo, dha tradajecze tať dolho hacž móžecze; potom pať dobrých ludži wo dar prosčecze! Pschi jedži ženje modlitwu njefabudžecze! Modlcze ho wšchitke dnj, a macze-li tež jeno mały krusch khlěba! Tvoja macž dyrbi waš kóždy džěni modlicž wuczič! Čžitajecze žedmy staw scženika Mateja; čžinčze po jeho kľowach! W tuchle knihach (a pschi tutých kľowach wón na bibliju pofasa) čžitajecze pilnje! Budžich ja přjedy w nich čžitať, njebudžische so mnu tať daloko pschischlo. Wšmicže žebi na mni šwarnowazy pschiklad!“ — Nětko hacze tón muž jašne a wobschěrne wušnacze wotpofaži a běšche sa duschepastyrski wobkľad pschistupny.

F.

Boži šud.

Pomjedancžko je Šerbow.

(Pofracžowanje.)

Druhu njedželu po nowym lěcze setka ho Polan je starym Wojecžkom i Pr., kľowim něhduschim towaršcom. Mjes druhim pomjedaschtaj wo wohnju a Polanowych nowých twarjenjach. „Šchoda jenož“, džesche Wojecžk, „so po tebi tajki polleńtať kublo dostanje, tón njebudže žebi na nim prawje došč sařtač wjedžecž; na nje by burški kľyn prawy byl, kiž mohł tať hospodaricž kaž ty. Ale Šanžo, kľowe nahromadžene pjenjesh jemu tola do rukow njedaj, hewať je rosmjeta myšlo, so ma wšcheho došč.“

Ma to wotmolwi Polan: „Rosmjetanja ho njeboju. Broniz Michal je rosomny a nashonjenny čžlowjek, njeje ani do wulžy- čžinjenja.“

„Džiwnje ho druhdy čžini; šchto by žebi myšlil, so smějesch tajkeho pschichodneho kľyna. Přjedy mēnjach pschi žebi, našch Pětr a wascha Šanža byšchtaj prawej hromadže byłoj; mohłoj ho semja- nam runacž! Ššym hižom wo tym rěčzał, hdyž wot wohnja domoj pschidžze a mi tu krašnu nowinku pschinješe. Šlej Pětrje, prajach, njejšy ty hlupy dundyr, so po Šanžu schoł njejšy, hdyž je Polan tajki kľub scžinił; šchtož je tamny? dořonjať, to by ty tež mohł. Ale našch Pětr čži jako prawy burški kľyn do čžesčje džerži, wón mi wotmolwi: Džědo, to ho njehodžesche, radny bych Polanej k woli scžinił, njebudžische wón jeno pschibahať; ale tať by ho šdalo, so kľym jeho kublo kaž wotrocž sašlužicž čžył. A to by trjeba był! Šak bychu ho mi ludžo kľmjełi, so kľym holžy dla do wohnja lěł! Džědo, mamy telko, so žanu na drošy pytač njetrjebam. — Nje- móžach jeho kľwaricž, njebudžich kľam hinať čžinił; dořelž žu to myšle, kiž burškemu kľynej pschisteja.“

Polanej čžyšche ho tajkemu hlupemu samolwjenu kľmjecž,

wobkľnježi pať ho a džesche: „Ně, wasch Pětr je šchwarny pachol, ale — njeměj mi sa šlo — do wohnja ho jemu njehašche. Wě přjedy pschi mni, hacž kľym tón šly kľub scžinił, — kľhodžesche tam kaž kľočka wokolo horzeje pjećenje — a hdyž Broniz Michal po Šanžu džesche, ho jemu kľmjesche.“

„Ma tajkeho pjeracha tola!“ rjekny Wojecžk. „Młody lud ma džiwne waschnja, šchto je Pětr jeno myšlil? — Młody lud čži žaneho rořoma wjazy nima! — Našch je hižom přjedy pschi wohenju, hdyž hišchze tať šle njeje byčž mohł, njewěri žebi do domškeho — a pořdžischo lěse tam tamón, wopali ho a roščepje žebi ruku. Wopravdže je duschne, so ho džěcžom wole njeda. — Šdy bych tam jenož byl, budžich jemu pschikasať: Pětrje, ty pón- džesch po nju. Šaj, džěczi dyrbišch pschezo na wotežny mēčž, so čži něšchto hłupe njefehraja. — Derje tola, so tam wascha holza wostala njeje.“ — Tať rěčesche starý Wojecžk, dořelž pať jemu Polan njewotmolwi, pocza sašo: „Kaž wóndanjo kľyšchach, je i Broniz Michalom hōrje; boja ho pjećža wo jeho žiwjenje. Njebudžesch drje šrudny, jeli so wumrjeje?“

Polan njehašche prawdu prajicž a wotmolwi: „To ho pofaže, tať daloko hišchze i nim njeje.“

„So ho čže kaž blada woprašam: Šchto mašch jim myšle dacž, dyrbjal-li Michal wumrjecž? Wšyšlu, mało niz, hewať tebe wobřecza.“

Tať rucze hacž ho jeju pucžej džěleschtaj, da Polan kľowemu towarškej božemje, dořelž bē na njeho njewólny. A hdyž doma jeho rěcže pschemyšlesche, bu prawje hněwny na njeho, džesche pschi žebi: „Tón čže mje wuškuschowacž, hacž kublo Michalej radny dam; to pať je moja staroscž. A temu mje hišchze wušmēchuje, so mam pschichodneho kľyna i niškeho kľempschidžjenja — tón tajki hinajšchi, njech mi jenož pschidžze! Čžini, kaž by pachol i wulkeho kubla i lěpscheho pjećenny byl! — Šemu kľubu dyrbi žebi Šanža Michala wšacž! — Čžył widžecž, šchto ma mi šchto rořtař- wacž.“

Hišchze mnoho mořkotasche do ho, doniž Šanža njepschidžze. Ma tu ho nětko wušchape, rjeknywšchi: „Šanža, ty mi i Wojecž- kez, Bjesduschiz abo i Šoldrakez hōłžami nicžo njeměj; wšchac wěšch, šchto je twój nawožen.“

„Ale nano, njejšym džě ženje i nimi nicžo mēla, šchto tola myšlišch?“

„Wo to ho nimašch staracž, šadžerž ho, kaž mašch pschi- porucžene!“

„Ale nanfo, njewēm, čžeho dla mje kľwarisč. Šchto pať žu čže narěčželi? Šada ho twojemu kľubej podwolou.“

„Šada abo njerada, wšcho jene! Wěšch, šchto mašch pschifasane, i tym je kōnz!“

Šanža drje by rada šhoniła, šchto žu na nju narěčželi, ale njewěriesche žej dalsche prařchenja. Šimachu drje ju nanowe kľwarj, ale wjekelesche ho, so nan wo Broniz Michale i tajkej wěřtosčju rěčži; dořelž ho přjedy bojesche, so mohł nan kľwojej pschibash kľwěrnny njewostacž. — Wona mējesche tež nusne, kľwoje nashonjenje hnydom Bronizom šjewicž; dořelž pať k nim hič njemóžesche, wu- pomjeda wšchitko jich Marji pschi študni i kľutej pschifasnju, so ma to doma prajicž.

Šdyž Šanža pōndželu psched wjecžorom i pschajny pschidžze, řtejesche Polan je starym Wojecžkom psched kľěžu, a hdyž ju wu- hladašchtaj, praji Wojecžk božemje a džesche pschidžela: „Ně, Šanžo, njech to tať wostanje, ty pschidžesch jutije popoldnju.“

„To ho rořemi, so pschidždu!“

„Njeměj mi jenož nicžo sa šlo! Wěčera wopravdže tať nje- mēnjach, čžyč jenož šanjescž, ty hižom wěšch!“

„Wšcho dobre, rořemju!“

Šanža bē žalošnje wčžipna, šchto štaj tať mjelcžaze mēłoj;

došel pač bē ju nan saūdženy džēn bješe wscheje winy tač kwarič, nochyjsche so hnydom prafchecz. Po dlějšchim wobkedžbomanju phtnywschi, so je nan dženy prawje dobrocziny, njemōžesche ſebi dobra bycz a praji: „Nanko, ſchto ſtaj ſ Wojeczkom tola tač nuſne mēloj? Šmēm hudač?“

„„Šhudač-ſi, moje dla!““

„„Tač budža luči nētko mēnjane?““

„„Šnadž mōžno““, wotmolwi Polan poſmēwkujo, „„dyrbi ſo mjelczecz, doniž wschitko hotowe njeje.““

Šańža bē ſ wotmolwu ſpokojom a wieſelesche ſo ſama, ſo ſa tač ſanjeſene luči bliſke doſtanu; Polan pač, ſo je Šańža jeho na nēſchto kedžbneho ſčiniła, na czož ſam ani myſlił njebē.

Druhi džēn wjeczor pſchiūdže Polan domoj, hdyž ſo Šańža na pſchafu hotowaſche. Wopraſcha ſo jeho rucze: „Mo, ſcže pſches jene pſchiſchli?“

„„Šaj, haj hotowe je!““

„„Njeje wēno, pol ſta ſy dodacz dyrbial? Ššym wjazy ſlyſchala hacž myſliſch!““

„„Šaj, wo pol ſcže bē rēcz, prawje maſch. Dženſ wostań ſaſo doma, njech džowka ſama dže. Mi ſo ſamemu wostudža a wotrocžaj tu njejſtaj.““

Hdyž bē džowka ſ domu, ſamtny Polan kſežu a do iſtny pſchiſchedſchi pocza: „„Mam cži nēſchto prajicz.““

„„Šchto, nano?““

„„Wēſch, cžeho dla ſym pola Wojeczkęz byl? Niž luſow dla, to bē jenož pōdla.““

„„Cžoho dla?““

„„Twoje dla!““

„„Moje dla?““

„„Šaj, twoje dla! Ššym tebi — muža wobſtarač. Wojeczkęz Pētr je twōj nawoženja. Šutſje wjeczor budže žyle mjelczō ſlub; ſmy to ſa najlěpſche pōſnali.““

Šańža kedžeſche pſchi kołwrocze a njemōžesche je ſtrōženjom a ſ horjom woprēdka ani ſłowa prajicz. Njebaſche ſo to ſlyſchane, ale traſchazy ſōn. Po kſwili haſle wschē mozy cžēla ſe-ſbērawſchi rjekny: „Nano, luby nanko, nječžiń, nježadaj to! Špominaj na ſwoju pſchiſchahu!“

„„Šchto tebje pſchiſchaha ſtara? Ty maſch cžinicž, ſchtož ja cžzu!““

„Nanko, njeſlamaj ſwōj ſlub! Špominaj na traſchtny woheń, ſpominaj na njeboh mačžeńnu bojoſcz!“

„„Ach, waſcha hłupa bojoſcz! — Wojač je dawno ſhnił a pſchetkač a nētko haſle woheń?““ —

„„Ach, luby nano, nječžiń tač, bōj ſo ſamołwjenja!““

„„Moje ſamołwjenje ty njeponjeſeſch, budž mi wo tym ſ mērom! Kaž ſym wotrēczal, tač budže!““

„Nanko, ty njejſy ſebi prawje rosmyšlił; ſu tebje narēczeli. Budž proſchenty, njeſchethwataj ničō! Koſpomń, ty cžzeſch ſwoju pſchiſchahu ſlamacz!“

„„Mjelcz! Mi ničtō ničō njewotecžeri. Poſłuchaj mje, abo paſ pſy!““

Byrnje Polan Šańžu tač ſurowje wotpoſaſač, jimaſche jeho tola ſpominanje na wōjnſki cžaſ njelubje. Widžeſche ſo w ſwojim ſtarym domſkim pſched wonym wyſchom a ſlyſchesche ſwoje ſłowa: „a byrnje ſo mi wschitko na hłowje ſpalič, njeſcheradžu waſ, tač wērnje hacž je Bōh nad nami.““ Widžeſche tež, kač njeſchecze- lojo woneho wyſchka, kotrehož bē tola pſcheradžil, na Wojeczkęz luzy ſatjēlichu. Dyrbjeſche ſebi wuſnacž, ſo žonina bojoſcz podarmo była njeje, ſo je Bōh hižo ſa prēnju ſlamanu pſchiſchahu kſoſtanje dopuſchēzil, kač bē ſo rocžil. Tola Polan wotpoſaſa ſaſo tule ſpomōžnu myſlicžtu a džesche: „„Šo ſym wyſchka pſcheradžil, cžzeſch mi wumjetowacz, došelž cži po myſli njejſym? Wēm, cžeho-

dla ſym to cžinił. Šchto to tebje ſtara? Š tym nje wostaj na pokoj!““

„„Ale nanko, njecham cži wumjetowacz, wopradowe niž. Ach, boju ſo jeno pſchiſchahi! Budž proſchenty, njeſchethwataj ſo! Bōh ſo njeda wuſmēchowacz.““

Tola jeje ſłowa bēchu podarmo, wōn ju wotpoſaſa: „„Džerž hubu! Šchtož cžzu, ſo ſtanje!““

Šańža widžiwschi, ſo jejne napominanje ničō njepomha, njemōžesche ſo ſkoro wjazy wobknežicz. Najbōle traſchachu ju myſle, ſo ju ſamu a nana Bože kſoſtanje njeſminje. Njemōžesche temu hižom wucžeknycz, došelž wjedžeſche, ſo nan pſchi ſwojim wostanje. Pſchewulka ſtruchloſcz bē wbohu ſajala, a myſle, ſ kotrymiž cžyſche prjedy nana wottraſchicz, cžwilowachu ju ſamu najbōle. Tež nan žaneho pokoja njemējeſche, hrjebaſche jeho ſwēdomnje, ale bjeſ teho ſo by ſo ſ njepraweho pucza wrōczil, phtaſche wutrobny poruč pohluſchicz a praji pſchi ſebi: „„Šchto mohł mje k temu nucžicz, ſo dyrbial temu proſcherjej kublo do huby walicž! Njejſym bjeſ teho na njeho myſlił, hdyž ſym wone ſłowa prajil. Šdy by jeno ſadžernyl, bych tola pſched nim mēr mēl.““

Takle myleſche ſo Polan pſched ſobu. Ale teho, pſched kotrymž je wschitko ſjawne, mylicž njemōžesche, ani jeho kſoſtanju wucžeknycz; pſched nim bē ſwoju pſchiſchahu ſlamač, napominanje a dobru radu ſacžihnył.

(Pſchichodnje ſčōnczenje.)

Kelko cžłowskich woporow ſu ſebi wōjny ſaūdženeho lētſotka žadali?

Wopory na cžłowjekach, kotrež je ſebi minjenty lētſotk je ſwojimi wōjnami žadač, jedny ſ najhorliwiſchich pēdarjow ſa mēr w ſwēcze, profeſſor Charlo Michel w Bariju, woblicza, hdyž w ſwojim najnowſchim ſpiſhu hromadu ſeſtaja, kelko cžłowjekow je we wōjnach 19. lētſotka ſwoje žiwjenje ſhubilo. Po jeho wob- licženju je 14 millijonow na to waſchnje čōnz waſalo. Wōjny Napoleona ſ 8 millijonami na cžole ſteja; Krimſkej wōjnje ſo 300,000 pſchilicza; runje telko italſkej wōjnje; amerikaſkim bērga- ſkim bēdženjam 500,000, bramborſkim reſp. nēmſkim wōjnam 800,000, ruſko-turkowskej wōjnje 400,000; bērgaſkej wōjnje w polodniſchkej Amerizy 500,000 a wschelaſkim kolonialnym eſpedizijam w Šndiſkej, Tonkinje, Sužnej Afrizy, Mexitu a t. d. dožyla 3 millijony. — Šdyž to cžitaſch a wopomniſch, ſpōſnajeſch, kač jara, jara nuſne a trēbne je, ſo ſwētej hodowne ſwony pſchezo ſaſo a wōtſiſcho ſwonja: „Mēr na ſemi“.

M. H.

Wſchelake ſ bliſka a ſ daloka.

— My Šserbow Wojerowſkeho wotrjeſa hiſchcže juntrōcz na to kedžbliwnych cžinimy, ſo maja ſwojich ſynow, kotrychž cžzedža jutry na pſchihotowańnju (prāparandu) ſa ſeminar we Wojereczach pōſlacž, hacž do 1. februara pola mēſchczanſkeje rady we Wojereczach ſamolwicž.

— W Kamjenej pola Kafez je ſo kaolin namačal. Nētotſi Barlinarjo maja myſle, tam kaolinowu fabriku ſaložicz. Pſched krotkim ſu dwē burſkej kuble kupili. Praſchenje je, hacž budža ſamožicži doſcz, ſwoje wotpohladny wuwjeicz.

— Khežor je tač derje ruſkemu generalej Štōſelej, kiž je twjerdžiſnu Port Artur ſmužicže ſafital, kač tež japanſkemu gene- ralej Rogijej, kiž je ju dobył, najwyſchſchi vjad pour le mērite (t. r. ſa ſaſlužbu) ſpožēzil.

— Še Šchleſynſkeje piſajaja, ſo ſu tam ſnēhowe mjeczele wulku ſchłodu nacžinile.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će;
Swójbny statok,
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróeny
Napoj móeny,
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpoń ty.

Z njebjes mana
Njeh će khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh pōda,
Wokřew će!

F.

Szerbske njeđzelske łopjena.

Wudawa šo kōždu šobotu w Šsmolerjez knihcizšcžećni w Budyschinje a je tam ša šchtwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

3. njeđzela po tšjoch kralach.

Mat. 8, 5.—13.

Šo hodžoch je czaš šjewjenja Jesufoweje krašnosće, t. r. epifaniški czaš. Wšitke šwjate šczenja tutych njeđzelow po tšjoch kralach nam rěcža wo tutym šjewjenju, njeh je, šo dwanaćelětneho Jesufa šetkamy w tempłu w Jerusalemj, hdžež wšitzy, kiž na njeho pošluchachu, šo jeho rošoma a jeho wotmolwjenja džiwachu, njeh je, šo jeho wohladamy na kwašu w Kana w Galilejskej, hdžež wón šwój přeni džiw šczeni, taš šo jeho wuczomnizy do njeho wěrjachu. A dženska widžimy, taš wón tym, kiž šu jeho bójšku móž pošnali a teho dla jeho w nusy wo pomož prošča, tež pomha.

Woješski hejtman š Kapernauma je pošny džělbracža š nusu šwojeho wotrocžka a w dčwěrjenju na Jesufowu džiwnu móž jeho wo pomož prošyl a teho dla Jesufowu pomož namašal a krašne šlubjenje dostał. —

„Šak mam ja šo tola na šwoju czeledž hněwacž,“ škorži někotryžkuliz, kiž ženje se šwojimi šlužobnym špokojom njeje. A czeledž šašo praji: „Mašch knjes je tajki nahrabny cžłowjeł, kiž ženje došcž nima. Njeh šebi šam šwoje džěło cžini, hdžž jemu došcž njeje!“ Šchtó njehy w našchim cžašu hižom tajke abo podobne šłowa šlyšchal? Šchtó pał wot njeju ma něłł prawo? Bohužel druhdy wšchal wobaj, druhdy pał džakowano Bohu žadny wot njeju. To widžimy tu w našchim dženknišchim šwjatym šczenju. Woješskemu hejtmanej je

šwojeho šhoreho wotrocžka wutrobnje žel; jeho cžwila jemu wutrobu jima, wón chže jemu na kōžde wašchnje položenje a pomož pschinješč. Wón mēješche wyšokwe fastojništwo, tutón romiški hejtman, kiž móžesche prajicž: „Ša mam pod šobu wojakow. Wón bešche widženy muž w Židowskej. A to w tajkim cžašu, w kotrymž šo njewólizy kaš twora na hermanku pschedawachu. Wón pał ženje šwojeje možy njewužitnje njewužiwa, wón widži w šwojim wotrocžku šwojeho šobucžłowjeka, šwojeho bližšcheho. Wón je dobry pschiklad ša knježich našcheho cžaša. Šdnyž šu jich džěcži šhore abo w nekajkej nusy, derje wjedža, hdže rucže pomož namašaju, tehdom jim žadny wopor psche wulki njeje. Njejšu pał woni pschecžiwu šwojim druhim domjazym hušto liwzy a šymni? Šak mało tola tež cži, kiž Jesufej šnjes rěšaju, na zusej nusy džěl bjeru! A taš wulku nusu nadeńdžesč tež w našchim cžašu, hačž runje šhorobnu kašu a renty ša štarých a hubjennyh mamy! Wěšo je to š wulkim žohnowanjom ša wobohich potrebnyh. Ale myšlišch šebi, šo šu wšitzy š tym derje šastarani? Pohladaj jenož, taš hubjenje druhdy bydla, taš hubjenje šo šeziwja! Ty šnadž placjšch šwojim šlužobnym wulku mšdu, ty jim šnadž wjazy dawášch, hačž šchtož šcže wucziniłi. Mašch ty pał tež wutrobu ša nich, wutrobu pošnu džělbracža a lubosče? Šaj, woni šu tež lube džěcži šwojeju štaršcheju, kiž štaj je do twojeho doma dałoj, š nadžiju, šo budža šo tam doma cžucž! Njejštaj šo šjebałoj? Šzy ty tajki, kiž šo hordžišch: „Ša mam pod šobu wotrocžkow,“ abo tajki, kiž pschi šebi prajišch: „Ša tež šym jenož cžłowjeł

tam tamni." A hdyž skorzišch na hruboscę swojich wotrocę-
kow abo na swoje służobne dżowki, kiž pychu lubuja a
žadoscęam służa, njelezi wina sobu na tebi, kiž jim
lěpscheho pschiklada njedawašch? Abo njepopšcheješch jim
žaneho wješela, kotrež ty sam wužiwašch? Ně, wufimny
wot tamneho wojerškeho hejtmana prawe dželbracze a
luboscę k tym, kiž su nam doměrjeni.

Někotry wotrocęk a někotra służobna dżowka drje
praji, haj, tajkemu knješej, kajkiž tamny hejtman bę, bych
rad služil! A woprawdže mamy tež někotry dom, w ko-
trymž so služobni derje maju a swoje dżelo wutrobne
rad czinja. Leta, haj lętdžęšatki dołho su w samšnej
šwójbje, lubi domjazy, kaž šwójbni sami częšczeni a rad
widženi. Hdyž je hinaš, je pať tež hušto częledž šama na
tym wina. Cziničze dha wy, kiž spofojom njeišcže, tež
pschezo, šchtož so wam cziničž saleži? Wopomničze, šchtož
tamny hejtman praji: „Ja mam pod sobu wojakow; ale
hdyž k jenemu rjeknu: Dži tam! dha wón dže; a k druhemu:
Pšchindž šem! dha wón pschindže; a k mojemu wotrocękej:
Cziń to! dha wón jo czini.“ Woni su pošlušchni. Kať
wulka je pať spjecziwoscę, spjecziwny duch w našchim częšu!
Čžeho dla pať częhnje našcha mlodošcę tať rad do męšta,
so by tam do někajkeje šabriki na dżelo šhodžila, męšto
teho, so by na službu k ratarjei częhnyla? Šsamostatni
a šwobodni čzedža byčž. Woni nječadža šebi wot
nikoho ničžo prajicę dacž. Węšo maju tež wjazy pjenješ
w rukomaj. Hdyž pať su bydlo a jędž šaplacžili,
i wjetšcha wjele wjazy na nowy tydžen nimaju a potom
je tu nusa. Woni šwarja na druhich, na swojich šlych
šobucžlowjekow, wošebje na wyšchnoscę, kotraž dyrbi na
tajkim hubjenštwje wina byčž. — „Mi ničto ničžo prajicę
nima!“ Kať hušto šlyšchisch to wot holzy, kotraž je
ščęstu kašnju pschęstupila. Kať mōža šebi tajzy dželbracze
a luboscę swojich knježich žadacž? Teho dla, luba
mlodošcę, wopomń, šchtož tamny wojerški hejtman wo
swojich wotrocękach praji. Woni pošlušchaju jeho na
šłowo!

W kotrym domje pať bydli luboscę a šmilnocę,
dželawoscę a radošcę? Hdyž steja pod šłowom šwójateho
pišma: „Ja a mój dom čžemy temu Knješej služicę“
(Jof. 24, 15). Šchtož je w šwojim šwędomnju na Boha
šwjasany, tón je tež šwęrnny w šwojim dżele, mješ tym so
maju šle počzinki šwój korjeń w bješbōžnosčzi.

Šchto mamy teho dla cziničž? Wojerški hejtman
i Kapernauma i wutrobnej pokornoscęzu Jesuša w šwojej
nušy wo pomoz prošy. Wón wě, so ma Jesuš dżiwnu
bōjšku mōž: „Praj jenož šłowo, dha budže mój wotrocęk
wuštrwjenny.“ Wojerški hejtman šnajęšche židowške wašchnje,
po kotrymž męjachu teho ša nječziškeho, kiž by do pohan-
škeho doma šchol; a tola čže Jesuš k njemu pschincęž.
Tuta dobrocziwoscę pschemoh jeho wutrobu tať, so rjekny:
„Knježe, ja njeiššym hōdny, so by ty pod moju tšęchu
šchol; ale praj jenož šłowo, dha budže mój wotrocęk wu-
štrwjenny.“ —

Jesuš ma pschezo hišcęze dżiwnu bōjšku mōž. Šchtož
je šhonil, so ma pschęš njeho wodacže hręchow, wumoženje
wot šmjercze a junu węcžne žiwjenje, kať šbožowny je
tón w žylym šwojim žiwjenju, kať šwęrnny w šwojim
dżele, kať ščęrplwny tež w šchizju, kať trošchtny šamo
w šmjertnej nušy! A hdyž je so Jesuš do šeniškeho
hubjenštwja narodžil, njewęšch, so wón i tym k tebi rjeknje:
Ja čžu pschincęž a tebje wuštrwiczę! Ach, so bychmy tola

pōšnali, kať potrebni jeho pomozy šmy, so bychmy šo
tež wušnali: „Ja njeiššym twojeje dobroty hōdny,“ potom
bychmy šo tež węcžze tuteho wotmolwjenja šwješelili:
„Dži, tebi šo štań, kať wěrili šy!“

Wojerški hejtman je swojeje węry dla krašne šlubje-
nje doštal: „Ja praju wam, so jich wjele pschincęž budže
wot ranja a wot wječžora a i Abrahamom, i Ššaakom a
i Šakubom w nješškim kralestwje ša blidom šedžecž. Ale
džęczi kralestwa budža wuštrwane do najšlubšcheje częmno-
šcže.“ Džęczi kralestwa, Židža, njewęria do Jesuša. Šim
w jich šamoprawdošczi ponižnosčę a pokorna myšl po-
brachuje. Woni mōžachu derje wjedžecž, i wotkal Jesuš
šwoju mōž męješche. Ale woni su sami se šobu spofojom;
woni jeho njeprošcha wo jeho pomoz. Duž buchu ša-
štrcženi.

Wōh šwarnuj nať hnadnje pschęd šamoprawdošcžu a
njewęru a spočęž nam miłoscziwje, so bychmy w lubym
epifaniškim częšu Jesušowu krašnosčę wohladali, potom
šmęjemy tež šobucžucze i nušu lubych bližšchich, a i pokor-
nej a węrijazej wutrobu budžemy lubeho Šbōžnika pschezo
i nowa rad k šebi prošycęž a šbōžne našhonjenje cziničž,
so je nam tuto šłowo k trošchtej prajene: „Šich wjele
budže pschincęž wot ranja a wot wječžora a i Abrahamom,
i Ššaakom a i Šakubom w nješškim kralestwje ša blidom
šedžecž!“ Šamjeń. Voigt-Hodž.

Poslednja prošwa.

Dopołdnišche šwonjenje bęšche wobndlerjam našcheje wšy pschi-
powjedalo, so je šašo jedyn šlaw wošady domoj šchol; a se šchule
pschinješechmy my džęczi tu powješcęž šobu, so je štary muž, kotryž
je dołho šhoru ležal, šwojej woczi šandželil. Tež bęchu nam po-
wjedali, so bę jeho pošlednja modlitwa byla: „Duby nješšeki
Wōtče, wodaj mi jeno wšchę moje mnohe a wulke hręchi Šesom
Šhryšta dla!“

My to šwojemu nanej domach šdžęlichmy, i džęcžazym rošomom
pschidawšchi: „Wón je węcžze wošebje wulku šłoscę wobęšchol!“

Duž nan šhutnje na nať hladašche a džęšche: „Čžeho dla
myšlicze šebi tať šle we swojich wutrobach? To bęšche džę naj-
lępscha a najdrohotnišcha modlitwa, kotruž mōžęšche mręjazy je
šwojeje šmjertneje nušy pschęd Boha pschinjescęž. Nad tym je
Wōh šwoje wyšokę špodobanje męł, a jandželjo su šo nad tym
wješelili. Šchtož šo tať modlicęž njemōže, tón njeje žadyn šche-
šcijan. Ša nočžyl we šwojej pošlednjei hodžinje žanu druhu
modlitwu męcž, hacž tule. Šhryštuš bu mješ šłōštnikow licženy;
a šchtož šo šam mješ šłōštnikow njelicži, tón nima žaneho dżęla
i Wumožnikom.“ F.

Spokojnosčž.

Duchowny wulkeho męšta ras šlędowaze powjedawšche:

W šwišlach ššhowana ležęšche ta štwicžka, do kotrejež jedyn
džen šašupich, hdyž macž je šwojim šhorowatym šynom bydłęšche,
kotrehož čžyč wopytačž. Š žyłeho šadžerženja špomnjeneje žony
a se wšchęch myšlow, kotrež wona wurjekowawšche, bōršy pytnyč,
so bęšche wona w žyłe hinašchich męštnoscęzach, hacž w tajkej
tšęšchnej štwicžžy, wotroškla a wufublana. Wona to tež bōršy šama
powjedawšche a pschistaji, so štaj pschęš nješbože tať do potrebnosčęze
pschischlaj.

Duž šo woprašchach: „Mōžęcže dha šo nętko se wšchęm tymle
wobmjęšowanjom a parowanjom špschęczelicž?“

Wona wotmolwi: „Dw haj, mój mōžemoj šamo wješelaj
pschi tym byčž. Šhlęb i rufi našcheho nješškeho Wōtža šłodžę

derje, hdyž je tež ras kuchi. Mój hmój žebi s něhduschich rjaných jalow a towaršchnosćow swojeho Boha kóbu žem pschinješlój do naju žwišloweje stwiczki, a wón je žo namaj čžim wjetšche kublo scžinił, čžim wjazy je žo namaj wot žiwěneho samoženja šhubiło.““

F.

Boži šud.

Pomjedaničžo je Šserbow.

(Šfónčjenje.)

Wojecžkežy wo Polanowej pschikšahy wjedžo bojachu žo, so mohla Šaňža abo něčtó wot Broniz Šětromu žěntwu někať pschetorhnyčž, čžyčhu hiščeže tón žamy wječžor dospólnu wěštosčž měčž. Žeho dla poda žo Wojecžk, jako bě Polan lědy woteschol, k Bronizom. Čži žo malo njedžiwachu, hdyž tajkeho hoscža w domje powitachu, kiž žwoje žiwe dny s nim wobkhadžował njebė, a njewjedžachu žej wumyšlicž, ščto tola čže. Wón njeda jim dolho hudacž, bjese wschěch wokolnosćow šapocža: „Mam tudy Michalej něščto wažne wosjewicž. Nješu wam najnowšche nowinki. Dženš je Polan pola naš na wěštych byl a jutšje směje našch Šětr s jich Šaňžu šlub. Dyrbjesche khetšje hicž. Wěšče džě, so Polan žadny muž wot žłowa a jemu ani pschikšaha žwjata njeje. Budžecžje na naš hñěwni, ale ja ša to njemóžu — dyrbjach do teho šwolicž. Našch Šětr čže ju rad měčž, to Polan wjedžesche; duž bě nan hižom njedželu na to špominat a stej žebi s tym štarym mužom bledžiloj, ščtož štaj bledžiloj. Dženš popoldnju pschińdže k nam. Nječach drje s woprědka šwolicž, wschak šhonich, so ma wašch Michal jeiny nawožen žyčž. Polan mi na to s krotka wotmolwi: ně, hdyž wašch njeje, budže drugi, tamón proščeť ju nihdy njedostanje. Wašchemu Michalej našch Šětr tež napschecžo hycž njechasche; šlyšchischi pak, so čže ju Polan někomu druhemu dacž, prošchesche, so hych šwolil. A ščto jedyn džěčžom k woli njesčžini!? Šfónčžnje šwolich do teje žěntwy pod tym wuměnjem, so ma wašch Michal 50 tolet dostacž a hižom jutšje šlub hycž. Šola teho dyrbi džě žo šhwatačž, mohł žo wob džěń hinal dopomnicž; a hychu žo nam ludžo potom prawje žmjeli.“

Bronizy žo nad tej powjescžu džiwajo a poštróžo lědy žwojijmaj wuschomaj wěryachu. Njedželu hake bě Marja wulžy wjebeke powjestwo wot Šaňže pschinješla a nětko bě hižom wo šlubje rěčž. Něčtó jemu, tak dolho hacž rěčžesche, ani žłowa njeprajescche; dokelž jemu wschitžy se špodžiwanjom a se šrudobu pschipošluchachu, kaž džěčži bašnicžy wo štarej Šjerje. — Wojachu žo najbóle wo šhoreho Michala.

Hdyž bě Wojecžk šfónčžil, rjekny Bronja: „S tej najnowšchej nowinku mohł naš na pokoj wostajicž, — hychmy čžaša dosečž šhonili! — Wam je wěšče žel, so Michal hiščeže w rowje njeje? S pjenješami njech žebi Polan božedla hycž da — po nje Michal do wohnja šchol njeje! To rjekń Polanej. Žebi pak ja něščto powjem! Njedželu je twój nan wo wašchim Šětre šapocžal; pónđželu je twój nan pola Polana byl. Na to žy wěšče čžisčže šabył?““

Wojecžk pošnawšchi, so wjedža, kať je jich wobelhal, njewurěčžowasche žo, ale bě njehańbity dosečž a praji: „Kóždemu žu žwoji najbližšchi. — Wo Polanowu pschikšahu žo njestaram ani wo wašcheho hólza“.

Ta wotmolwa mjeršasche Bronju a wón wotmolwi: „Wěm wschak hižom dawno, wulke kubla a pjenješy macže ša žwojich bližšich; — te hychče rady wschě špóžerali. Njebhychče žo wotwlatowali, žwoje džěčži čžertej wudacž, by-li wam wulke kublo a pjenješy pschinješl.““

Wojecžk pyriesche žo s hñěwom a woteńdže prajizy: „Nětko wěšče, na čžim šče! — Ša tšji njedžele budže našch Šětr mlody Polan, hynje žo wašch Michal na našchich wrotach wobwěšnył.““

Dokelž pak běšče žo mješ tym wulki wichor pošbėhnył, kiž žurowje se žněhom wějesche, njewějesche žebi Wojecžk domoj, ale poda žo k Polanej. Tutón myšlo, ščtó wě ščto mjelčžaje ma wučžinicž, wuhna džowku do loža a potom woprašča žo: „„Mó, ščto mi hiščeže tak nusne nješesč? W tajkimle wjedrje jedyn pša rady won njewučžeri!““

Na to Wojecžk šapocža: „Nusne runje njeje! Kaž hmój wot-rěčžaloj, pola Broniz žym pobyl, so by ta wěž w štronu byla. Ale tam mje rjenje witachu! Běchu tak njembri, so ani pjenješ nochžyčhu. Šěpje ša naš — ma Šětr hnydom pol šta wjazy do hospodarštw!““

„S čžim mohł žo jim wotrunacž? Šdyž ludžo šhonja, budža prawje wot naš torhacž.““

„Čžehodla nješu brali, duž je hižom wotrunane. Šol šta by dosečž bylo! Móžemy kóždemu prajicž, so žmy telko dacž čžyli — hdyž nješjeru, je jich ščłoda. Šošdžišcho je wjazy njedostanu — ja žo k nim modlicž njecham.““

Mješ tym hacž žo tutaj w měrje wšrěčžowaschaj, knježesche pola Broniz bojescž a štruchłoscž. Štrowy čžłowjek drje něščtožkuli šnjeke a wutraje, ale šhoreho wschitko hlubšcho jima. Tak bě tež s Michalom. Žeho bě Wojecžkowa powjescž tak šajata a štróžila, so jeho wschitke mozy wopuščžyčhu. Žeho ludžo njebėchu to hnydom pytnyli; myšlachy džě, hdyž žo pschi Wojecžkowym dalschim powjedanju ani njehnu, so špi. Ščtó pak mohł jich naštróženje wuprajicž, hdyž ša tym pschińdžechu. Njewjedžachu, ščto najpriedy šapocžecž. Bronja, kiž žo najprěni šhraba, póbšla po Marju, so by s pschahy pschisčšla a po šekarja ščšla.

Šo džěšacžich pschińdže Polanej džowka s pschahy a wo šlubje njewjedžo myšlesche, hdyž Šaňžu we ložu placacž šlyšchesche, so je pola Broniz byla. Woprašča žo: „Še dha hižom Michal wumrjel, so placžesč?““

„Wumrjel?““ rjekny Šaňža s hróšbnym hłokom, „„ščtó to praji?““

„Myšlach, dokelž ty plakašch, a po Marju tež pschińdžechu, so dyrbjesche hnydom domoj hicž. Šo tajkim njewěšch, so je s nim tak šlě?““

Šaňža njewotmolwi, štany pak rucže a bėryš woteńdže. W pošnym štoku bėžesche po wšy, žebje žameje ani móžna. Hižom našdala widžesche, so hiščeže žo pola Broniz žwěčži. Šod wotna pschisčhedšchi wuhlada, so žu wschitžy we jštwje a plakaju, a so Michal na lawje s bėšym rubom wodžety leži. To wuhladawšchi, šakšichny s wóšnym hłokom a bješmyšlna wotbėža. —

Doma čžalascche na nju s njepotojom a wčžipnosćžu džowka; tola podarmo. Běščtej žo hižom dwě hodžinje minylej, a njebė žo hiščeže wrěčžila. Nětko njemějesche džowka wjazy měra, štanjšchi džěšche k Polanowej komorje a na durje poklepawšchi wubudži jeho. Prajesche: „Šaňža je hižom na dwě hodžinje pola Broniz; dyrbi po tajkim s Michalom jara šlě hycž. Čžecže šnadž tam tež pohladacž?““

„Ščtó praji, so je holecžišto pola Broniz?““

„Myšlu, dokelž hnydom štany, hdyž jej powjech, so je Michal čžezžy šhorjel.““

„Čžemu žy jej powjela? Šomhacž jemu tola ničžo njemóže!““

„Šlyšchach ju placacž a myšlach, so hižom wě.““

Polan pytny, so žo hócž huša, duž ji s čžičha praji: „„Dži po nju a praj ji, so ma hnydom domoj hicž; njech je s šhorym kaž čže.““

Mješ tym hacž džowka k Bronizom džěšche, hotowasche žo Polan a myšlesche, kať čže Šaňžu powitacž, hdyž pschińdže. To bě njetrjebawšchi, pschetož Šaňža njepschisčšle, ale jeno džowka. Trochu njemdry woprašča žo: „„Šdže našch Šaňžu?““

„K Bronizom nascha Hanža pschichla njeje. Satub prajesche, so je so jim sesdalo, kaž by wona sawolala; ale hdyž so wonka sa njej wolali a hladali, njeje wo njej nicžo widžecž bylo. Chzemj ju khětije pytacz, najskerje je i pucža někať smylita a něhdže w šepjach wjasnyla.“

Chzysche i tym jeho myšle na Hanžu složicž, so njeby sa Michalom so praschal. Ale temu njewuńdže. Lědy běchtaj wotročkaj sawolanaj, praji Polan: „Kať ma so Michal?“

„Wo teho starojcž njeměj, tón je najhóršche pschetra.“

Nětko džowka sašo honjesche, so běchu jeno khětije pytali, runjež šama nadžije njeměla, so ju žiwu namafaju. Byrnjež wšchudžom sa njej pilnje hladali, njenańdžechu ju, ani wulkeje wějšny dla žaneje czěrje. Wšchitzy wrócžichu so na ranje spróžni a pschemjersnjeni. Tu hakle džowka na nowe praschenje Polanej powě, so je Michal wječor wumrjel. Polan to šhoniwšchi bu wot wulkeje šrudoby šajaty a džesche: „D mój Božo, tu je wšchitke pytanje podarmo! Ta njesbožowna holza je šebi žiwjenje wsala!“

Troschtowachu drje jeho i tym, so wo jeho šmjercži njewě, hdyž pola Broniz pobyla njeje. Wón pak nadžije, so ju žiwu wohlada, wjazy njemějesche a šakliwasche šameho šebje a Wojecžez šwójbu. Wšchjesche, so by šam wumrjel byl, prjedy hacž je šašo tule druhu pschichahu šlamal. Tola šchtož bě so štalo, njehodžesche so ani nohčič pscheměnicž. A wot njeho džesche tajka hróšba, so šebi czeledž jeho šameho wostajicž njewěrjesche. Hdyž bě džen nastal, pytachu Hanžu i nowa, ale šašo podarmo, doniž pschipołdnju džecž powjesč wo njej njepšchinješechu. Běchu ju na Wojecžez luzzy pschi jenej šmynšanz w šepi morwu namafali. W šwojej štruchlošči bě někať se wšy wušchla a so šabludžiwšchi tam wonka šmjersnyla. Wojachu drje so wšchitzy, jemu to powjesč, ale šamjelčecž so njehodžesche. Džiwachu so, so jeho ta powjesč mērnišeho ščini, so wjazy tať šurowje njezychnowasche kaž prjedy. A hdyž pošdžišcho šwoju morwu džowku wohlada, ronjachu so jemu šylšy a woložowachu tola trochu tyšchnu wutrobu. Šohyl- njesche jeho myšlicžka, so šebi Hanža njeje šama žiwjenje wsala. Wottal njeklijesche wjazy, byrnjež so hišchče jara šwojeho hjebož- neho škutka dla kať.

* * *

Na šchtwórty džen wjesechu dvě czěle na dobo je wšy a wulka šyla pschewodžerjom džesche czishe sa wosomaj. Nješšyschesche so mjes nimi žane próšne šlowo, wšchitkich myšle pošbėhowachu so i šprawnemu šudnikaj, kiž bě tudy tať widžomnje škutkował. Še šobuželnošču pohladowachu na Polana, kiž so sa wosom lědy šobucžumpasche. A hdyž so šbncžnje czěle do teho šameho rowa pušchčesche, njewošta žane wofo bjes šylšow, tať hnuwasche wšchitkich šemrjeteju podeńdženje. Šenož Polana poběža šašo tajka tyšchnošč, so škoro kaž bješe wšcheho šacžucža pschi rowje klecžesche. Wšchewodžerjo so wojachu, so rošom wotbudže; ale Wóh jón jemu wobšhowa, so móžesche wotpočucžicž, šchtož běšche šawinował.

Dołhe lěta hižom šu nětko šaschle a wšchitzy, kiž běchu na tym šrudnym pohrjebje, wotpočuju dawno pschi nimaj. Šanžiny a Michalowy pomnik pak šbudžuje hišchče dženska šedžblimowšč wotpytowarjom a šbždy wóšadnik rady jeho wosnam wukladže a tebi žylšy podawš wupowjeda. Wopraščesč-li so hišchče, šchto je so i Wojecžezami štalo, dha šhoniš, so je so štary Wojecž po tšjoch njedželach wobwěšnył. Njeje žaneho mēra wjazy mēł, dokelž bě Polana i temu bjesbóžnemu šlubej i Šětrom narēcžal.

-lč-

Wšchelake i bliska a i daloka.

— Kať šylšichim, budže so w tathm lěče tež w Bucežanskim Božim domje tepjenje napravicž. Dobročel chze w lubošči

W ožemu domej pjenješ i temu dacž, kotrež so jemu sa cžaš žiwjenja šadanja a potom žyršwi pschypadnu. Njech je tutón dobročel i dobrym pschikladom sa druhich, so bychu so pschi šwojich wustajenjach dopomnili na Bože kralestwo a Boži dom, hdyž je jim Wóh pjenješ a šublo špožčič.

— 18. januara je so 34 lět minylo wot tamneho wažneho dnja, hdyž bu w hrodže w Versailles kral Wylem, wobdaty wot němškich wječow a štejo pod šhorhomjemi dobyčeršeho wójška, sa khěžora wuwolany. Tehdom nasta našch šjednocženy wótzny kraj jako šylšny hrod. Tónle džen naš šašo napomina, so bychmy šebi tole drohe šublo hajili w našchim roštorhanyh cžašu. Na to naš tež i nowa dopomina narodny džen našcheho khěžora, kotryž pschichodny pjatš šwječimy. Š radošču je teho dla tež powitacz to poštajenje šakšje wyšchnošč, so ma so tež wot nětko w Šakškej w šchulach khěžorowy narodny džen šwječicž.

— Kral Šjedrich August Šakški je šańdženu wutoru khěžora w Šarlinje wopytal a džen w Šarlinje wostal. Khěžor je jeho najpschecželnišcho na dwórnišchču powital. W rēcžomaj, kotrež mějšchaj khěžor a kral pschi šwjedžerškej hoščinje, so wušnamjeni na rjane waschne wulka pschecželnošč, kotraž wobeju wjasa. Na šakšch khěžora Wylema w maušoleju w Šharlottenburgu kral Šjedrich August krašny wēnz šam položič.

— Młoda wulko-wóšwodka Šarolina Šakško-Šeimarška, kotraž je so hakle 30. haprleje i wulkowóšwodu Wylemom Šrnštom Šakško-Šeimarškim woženika, je na šahorjenje pluzow ššhoriwšchi 20 lět štara wumrjela. W kraju je wulka šrudoba.

— W podkoptach pola Šuhry je wulki štrajš džělacžerjom wudyril. Wot 268,256 džělacžerjom jich 154,330 mužow štrajšuje. Wšošy džělacžerjo šu so wot šozialdemokratow našchčuwacz dali a jich šwójbni budža nusu czěpicž durbjecž, hdyž so w prawym cžašu na lěpsche njedopomnja.

— W pošedženju Budyškeje rady je knjes měšchčanošta Šeubler wuprajil, so je wēšte, so so želešnica i Šatež do Wojerez natwari. Duž budže so nadžijomnje dołhohajena nadžija nětko dopjelnicž.

— Šbndželu wječor šašo wulki wotdžěl wójška i Šamburga do južnowječorneje Šfriki wotjědže. 39 wšchšow, 35 podwšchšow a 1027 wojakow so na bitwišchčežo poda. Chzemj so nadžecž, so šu to pošledni šhnojo našcheho luda, kotřiž tam won jědu i pod- tšócženju šbžšarškich Šererow.

— Měšto Šarlin je 2. millijonu wobydlerjom pschekročičo.

— Na bitwišchču w Šfrizy bohūžel hišchče drugi njepšchecžel mjes našchimi wojakami šakhadžuje — tyšus, kotryž šebi wjele woporow žada.

I. Praschenja wo bibliškich horach.

Štaja Šadyšerb-Šwjela.

6. Hdyž Šalomon dom Boži šaložič, Ša šydom lět jón krašny dotwari?

7. Hdyž wonjaze te žedry roščžechu Ša Šehowowu šlawnu šwjatnizu?

Wotmołwy na prajchenja wo horach.

1. Na horje Ararat.
2. Na horje Šlorija.
3. Na horje Šoreb.
4. Na horje Šinai.
5. Na horje Šebo.

Dališche dobrowólne dary sa wbohe armeniške šhrotu.

Š. Š. i Š. . . . . 10 hr. — np.

W mjenje wobohich šhrotow wutrobnj džal.

Gólcž, redaktor.

Šorjedženila:

Šapikmo špěwa w 3. czisple ma rěšacz: Šhwalba mandželškeje.

Sy-li spěwał,
Pilnje džělał,
Strowja će
Swójbny statok,
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džělaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebies mana
Njeh ći khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh pōda,
Wokřew će!

F.

Serbske njedzelske łopjena.

Wudawa so kōždu sobotu w Smolerjez knihicizisceřni w Budyschinje a je tam sa schtwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

4. njedzela po tsjoch kralach.

Mat. 8, 23.—27.

S Jesuřkom psches morjo žiwjenja!

„Jesuř stupi do łōdže a jeho wuczōmnizy džěchu sa nim.“ W Jesuřkōwej łōdži, pod jeho wōdženjom, w towarštwje jeho wuczōmnikow — tak so psches morjo žiwjenja wjesemj. Tam sastupmy a sawostawajmy, hđžež wōń so s nami wjesje. Na wabjenja řwěta njepōřluchajmy; w řwěće je wjele straschnych pucžow a wšelke straschne towarštwō. Psches řwjatu řščeženizy drje řmy hižom do Jesuřkōweje łōdže sastupili. Ale tak wjele jich je, kiž s nim a sa nim njekhodža! Jesuřkōwa łōdž je jeho zyrkej, to je tōń wot njebieskich cžěřlow natwarjenu řaschěž, kiž chze cžlowřske džěćzi s lijenzy wumōž. Tu so řnjes Jesuř sa to stara, so řō łōdž njepodnōri, tu w Bōžim řlowje jako w řwětle na naschim pucžu mamy prawy kompař a pucžnik, tu je řhryřtuřkōwy řščiž łōdžina řhorhōj, kiž we wěřřiku wjeřele řmahuje, tu je řwjaty Duch njewidomne wjeřřlo, łōdžnik pak je Jesuř řhryřtuř řam a towarřchojo na łōdži řu řwjeczi japoschtołōjo a řnjesowi wuczōmnizy a wřhitzy wěřjazy. Ale tež řhryřtuřkōwu zyrkej a jeje řtawy nusa potrjechi.

„A hlaj, wulke njewjedro řō řbēže na morju, tak so bē łōdž se žōłmami pschikřyta.“ Nasche žiwjenje je husto řaž řchumjate morjo. Mnōhi řtrach hrořy, niz jenož cžělny, ale tež duchowny: řpřytowanje, řawjedženje duřche, niz jenož wichor s wonka, ale tež wichor s nutřka, a řmucžene morjo řřch łōřchtow a řadosčžow duřchi řtaženje pschinjeře. „Wōń

pak řpasche.“ To je wōřřwědcženje jeho cžlowřřkeje natury, kotraž řebi řwōje prawo řada, řaž tež lubořne řnamjo teho, so tōń dokōnjany prawy wē, so řteji w ruzy řwōjeho njebieskeho Wōtza, s kotrejež jeho nihtōń a ničžo wutorhnyčž njemōže, wōřebje pak řjewjenje jeho moży a majeřtōsčže a wřchehomōzy: kiž tam řpi, je s řnjesom nad řtwōrbu a jeje možami. Řaž my s mērom řpimy, runjež nēřajřka wacžka ř naschimaj nohomaj po řemi řěře, dokelž wēmny, so mōhli ju kōždy cžař poteptacž, tak tež wōń s mērom řpi, hdy by runje řō řemja powrōćřila a hory řō řřjedža do morja podnōriře, hacž runje by morjo řařchumilo a řō řmucžilo a wot jeho nawalnosčže řō hory pschepadle, haj, hdy by runje žyly řwēt a řěřřchta teho řwěta řō pschecžiwō njemu řpjecžil, wōń s mērom řpi, dokelž wē, so jemu a tym řwōjim ničžo řchłōdžicž njemōže. Wōń mōže řkemu njepřchecželej hłowu rořteptacž — jōh' řłowecžko pobicž mōže.

Jeho wuczōmnizy njespja, woni řō boja, nimaju řaneho mēra, dokelž řu hřěřchni cžlowřkōjo. Tōń pak, kiž wo řanym hřěřchu ničžo njewjedřesche, tōń řpasche řpař praweho. Je dha na řwōjich wuczōmnikow řabył? To řō tež nam druhdy tak řelđa, hdyž řō na morju nascheho žiwjenja njewjedro řbēha a łōdž nascheho žiwjenja řō wot wichorow hōřja a njēřboža tam a jow mjeta, tak so je se řōłmami wřchelateje uřy pschikřyta a hrořy řō podnōričž. Čžińmy řaž wuczōmnizy: „Pschistupiwřchi ř njemu wubudžichu jeho a džachu: řnježe, pomhaj nam, my kōńž wōřmjemy.“ So pomōž přtaju, teho dla jich njepōřwari, ale so řu małowēriwi. Dōwēřenje řhubicž a dwēlowacž

njejměmy. „Što ſo taſ jara bojiče?“ taſ džeſche k nim. Haj, runjež wichoſ mōznje duwa a morjo ſtraſch-
nje ſchumi, domēt ſo, luba duſcha, ſo ſpuſchčeje na Boha,
Bōh je naſcha nadžija a ſylnoſč, pomoz we wulkiſch
nuſach, kotrež ſu naſ ſajale. Šōdž ſwēta, w kotrež
Jeſuſ njeje, ſo rozraſy na ſkalinach, dokeļ praweho
lōdžnika nima! Što potom wſchitke ſwētne pomozne
wēzy, cžolmy a powjaſy a paſy cžlowſkeje mudroſče
pomhaju, kotrež ſo k wumōženju do morja puſchčeja,
hdyž tōn Knjeſ njeſchindže a njepomha? Duž dha:
woļaj ſo te mni w cžaku nuſy, dha cžy ja cže wumōž
a ty dyrbiſch mje ſhwalicž, praji tōn Knjeſ.

A hlaj, „wōn ſtany a wobhroſy wētram a morju:
dha wſchitko wocžichny.“ Runjež ſo nam tōn Knjeſ na
naſchej jēſbje pſcheſ morjo žiwjenja na taſ džiwne waſchne,
kaž tu, njeſjewi, jeno ſo je naſcha duſcha cžicha k Bohu,
kotryž nam pomha, jeno ſo mamy wētoſč hnadny pſcheſ
teho ſameho, kiž je naſch mēr, jeno ſo mamy pokoj
ſ Bohom pſcheſ naſcheho Knjeſa Jeſom Khryſta, dha ſmy
ſtroſchtni we wſchej nuſy cžēta a duſche a ſpēwamy
ſ džakownej wutrobu:

Bohu džak! we wyſokoſčzi
Knjeſa mamy mōzneho,
Kiž tych žolnow ſuromoſčzi
Njeda na naſ pſchelecž ſo;
Morja ſchumjenja wōn ſtaji,
Wētry jom' ſu poſluſchne,
Hdyž wōn jeno ſłowo praji,
Dha wſcho nahle wocžichnje. Hamjeſ.

R. w B.

Wobras kſcheſčijianskeho žiwjenja.

(Mat. 8, 23—27.)

Wimi Jeſuſa ſej do lōdže,
S nim jēcž pſcheſ morjo ſwēta!
Hdyž wōn twōj ſwētny wodžet je
Pſcheſ wſchitke twoje lēta,
Dha jēſbu derje dokonjeſch
A wēcžny pſchitaw dozpijeſch,
Hdžež ſbōžny Salem ſiwa.

Hdyž ſbēhaju ſo njewjedra
A horja wichoſ duje,
Šōdž pſcheſ žolmy ſo bēdžicž ma,
Duch ſwoju njemōž cžuje —
Dha njeſtrachuj ſo, wutroba,
Wſchaſ we lōdži maſch Šbōžnika,
Kiž pomoznik je mōžny.

A hdyž wōn w twojej ſtyſknoſčzi
Cži ſhwilku cžakacž dawa,
Dha ſežerpny budž, wōn pomha cži,
Hdyž pſchindže hodžin prawa;
Proſch jeno: Knječe, wumōž mje
A wuſlyſch moje wolanje,
Sa hewaſ kōnža woſmu!

Džerž wēru! Twōj Knjeſ poſtanje
W najwjetſchim twōjim horju;
Wōn wētram mjelcžecž pſchitaže
A natwalnemu morju,

So ſchiza žolmy njeſchumja,
Eso jaſni njebjo žiwjenja,
Kiž tučel mēra debi.

Mōž jeho ſobu wobdžiwaj,
Praj: Što je to do muža?
Cžeſč, džak a ſhwalbu jemu daj,
Wſchē mozy jemu ſluža!
O ſtajej ty tež ſwoju mōž
Do jeho ſlužby džeſ a nōž,
Kiž je cže ſ nuſy wumohl!

K. A. Fiedleſ.

Što ſebi ſwaži?

Pſched hiſchče niz tſizeczi lētami pučžowaſche jedyn Eſewjero-
Amerikanar na kupu Kuba, ſo by tam w nēkaſkej wobkłodnej na-
ležnoſčzi ſkuttowaſ. Dokeļ bēſche wōn ſchpaniſkeje rēcže, tam
knježazeje, doſpołnje njemōžny, bu hnydom jako zuſobnik pōſnaty
a wubudži njedowēru wobhdleſtwa; ſlōncžnje ſamo na to pſchindže-
džeču, ſo jeho do podhlada ipionaže pſchinyſeču. K ſwojemu
wulkemu ſpodžiwanju bu tōn njewinowaty cžlowjek pſched ſud
ſtajeny, hdžež wot njeho žadachu, ſo by ſo ſamolwjaſ. Wōn nje-
ſamožeſche, ani ſwojich ſkōržbnikow ſroſhmicž, ani ſo w jich rēczi
ſ nimi dorēcžecž. Wobhlad pſchezy ſylniſcho pſchibywaſche, ſmjercž
njeſbožomneho bu ſ hoļa wobſantnjena.

Hžom bēſche hodžina wotprawjenja pſchichla, krowēlacžny lud
ſhladowaſche ſ napjatoſčzu na podobu poſdatneho pſcheradnika,
cžorna maſta pſchitrywa hžom jeho woblicžo, wojazy ſteja k tjele-
nju hotowi a wocžakuja kommando: „woheſ!“ — duž cžeri ſhorejta
na ſudniſchčežo, ſewjero-amerikanſki pōſlanž wuſtocži ſ njeje w po-
ſlednim wotomiku, wōn bēži k ſaſudženemu, ſawali podobu nje-
ſbožowneho do ſufna ſhorhowje amerikanſkich ſjenocženych ſtatow a
woļa ſ mōžnym hloſom: „Nētko tjeł do njeho, ſchtōž ſebi
ſwaži!“

Nichtō ſebi to njeſwaži! Šōdžy dže widžeſche, ſeſady tuteho
jeneho cžlowjeka ſteji mōžny ſtat — wotprawjenje bu wotſtor-
cžene, naležnoſč do pſchepyntanja wſata a bjeſ winy ſaſudženy
wuſwobodženy.

Luby ſcheſčijiano, njeſy tež ty poddan wulkeho, mōzneho
kraleſtwa, kotrež ſwojich ſchkitowacž wē? Wēriſch tež ty do Wu-
možerja, kiž tebje wōdžewa do ſwojeje ſaſlužby a prawdoſče,
hdyž cžzetej ſo hrēcž a nuſa pſchemōznje ſjewicž? Derje temu,
kotryž ſmē ſo tež na ſmjertnym pučžu ſawalicž do tuteje ſchkitow-
wazeje ſhorhowje a radoſčiwje pōſnacž:

„Mi krej a prawdoſč Khryſtuſa
Se pycha, draſta cžeſčomna;
W tej wobſtač mōžu pſched Bohom,
Hdyž junu pōſidu k njebju dom!“

F.

Džeſčja hloſ.

Dwaj mužej bēſchtaj ſo ſrēcžaloj, ſo cžzetaj ſo pola jeneho
ſuſoda nutſlamacž a jeho wobkłodnyčž. Zyly wumyſł bē hotowy.
Po tym ſo bēſchtaj mēſtnoſč poſtajiloj, hdžež cžyſchtaj ſo w naj-
cžēmniſchej nōžnej hodžinje tſječicž, tōn jedyn wot njeju, kotryž bē
ſe ſwōjbnym nanom, k ſwojim domoj džeſche. Žene ſ jeho džečzi
jemu na koleno ſalēſe a džeſche:

„Luby nano, ja ſym wjeſeły, ſo ſy domoj pſchichol.“

Pſchitomnoſč džeſčja temu mužej njemēr cžinjeſche, wōn
pytaſche jo dele ſadžicž, ale džečžo ſwoju rucžtu nēžnje na nanowe

lizo položi, i zunim a lubosnym hložom prajizy: „Nano, ja mam čže tak rady!“

Nimowólnje tón muž swoje male a pscheczne džěčo na swoju wutrobu scžeže a jo wołoscha.

Bórh na to šo tež wobě wjetškej džěšči, hólz a holza, kotrejž hižo šobu sašlužecj pomhašchtej, domoj wróczišchtej. Šólz šapocža:

„O nano, kajta žalostna wěz je šo stala! Nana mojej towaršcha šu dženska padušchtwa dla šajeli a do jastwa wotwjedli. Šeho šyn i hložom plakašche a hłowu powješchešche haniby dla nad šwojim nanom. Ach pomyšl, kak šrudnje to běšche!“

„Haniby dla nad šwojim nanom!“ pomyšli muž. „Budža drje moje džěči swoje hłowu tež powješhecj moje dla? Ně, to šo ženje staczj njednrbu!“ — We wotrěčanej hodžinje šteješche tamny muž na postajenym měštnje, ale wón čakafche podarmo na šwojeho towaršcha. Napošledku šo roššudži, šy škutk šam wuwješč. Wón to tež sežini.

Sako tón drugi najajtra rano na džělo džěšche, dha šlyšchešche, šo šu jeho towaršcha pschi škuczenju padušchtwa sašlapnyli a do džěry tyfnyli.

„Bohu budž džak ša duščne džěči!“ rjekny wón i nutrnoscju. „Wone šu mje wumohle. Ženje uochžu něšto čžinicj, nad čžimž dnrjale šo wone i hanibu šačžerwjenicj!“

F.

Šhtož njeprawda bjerje a džěli, Bóh dwójny šaruna a wježe.

Šowjedańčžo je Ššerbow.

Ššlónčžo bliješche šo k wječžoru, džěčžata pschestachu na wšy hracj a bježachu domoj; tež Šeńtez džěči dónđžechu do dwora, ale wrócžichu šo hnydom šašo a njeměrnje po pucžu se wšy šhwatajo naprašchowachu šo mjes šobu: „Šdže-tež-to wowka tak dolho je?“ Dónđžechu ša huno, ale wowki hiščeže widžecj njebě, duž šo njepokojnje do wšy wrócžo podachu a k wrótšam pschijšhedschi šehydachu šo čžišche na pódšansku šawku. Šdnyž hižom šměrki na šemju padachu, šawola najmlóbsche: „Wowka džě!“ Duž šhwatachu jej wšitke napšhecžo a hižom našdala prašchachu šo jeje: „Šdže šy tak dolho byla?“

Wotmolwi jim: „Ma pušty wječžoru.“

„Ščo dha je wumrjel? — Našch džěd tola niz!“

„Ně, džěd niz, ale šadža“.

„Čžeho dla šy temu njepěknemu mužej na pušty wječžor šchla — tón džě je tebe wo wšcho pschinješl a ty hiščeže ša njeho pacžerje špěwafch?“

„Bóh luby Šnjes čže mječ, šo dnrbinu šo tež ša tych modlicj, kotřiž šu nam šchidwu čžinili.“

To rjeknywšchi štupi do dwora a pytašche šhěžny škucz. Šdnyž bě wotamšnyka a šo šědma trochu pschegotowala, nabběhowachu ju džěči i nowymi prašchenjemi:

„Tón nětk wěšče šbóžny njeje, — je nam tajtu šchidwu čžinil, — bychmy tež burške džěči byle!“

Štara žónka njewjedžesche, šcho mēla jim po prawym prajicj, duž džesche: „Ša to njewēm; njeczšicže wy jenož ženje we šwojim žiwjenju nikomu šchidwu; Bóh luby Šnjes widži a šhosta šbždy hrěch, paš šmy-li hiščeže živi, paš tola po šmjercži. Špěwajčež tež ša mnje pacžerje, šo by mje Bóh luby Šnjes k šebi do njebješ wšal, hdyž wam wumru.“

Štaršche džěči šrudžichu šo jara, došlž wowka wo šwojej šmjercži powjedafche, šylyš roniachu šo jim šhlyje po čžerwjeny majlicžkomaj; najmlóbsche paš, šurowošč tutych šłowow njefapšchijo, prajesche: „Wowka, kak to je, hdyž ludžo wumru? To je wěšče

šak, hdyž něšto jara šrucže špi. Šdnyž Wutka ke mšchi wješechu, Wutkowa a Šakub i hložom plakašchtaj a wón tola njekšyšchesche“.

Wowka njerospominafche dale, kak by to malej wnučžy wukladla, praji jej tak, kaž bēchu jej prajili, hdyž bē šama mala: „„Pšhińdže Šsmjercj a dnrri čžłowjeka do wutroby, a tón čžuje šhwilku wulku bološč, po tym wjazy njedycha, njewē wo šebi, njeczjuje ničžo, njewidži a njekšyšchi, dušcha paš jeho wopuščeci a dže psched štol Bóži, tam bywa šudžena i žyšeho žiwjenja; Bóh ani to najmješšche njefabudže, teho dla šdaluj šo šeho.““

„Ach tak“, rjekny šolčžatko, „to šym hižom tež prjedy wumrjela, ale Šsmjercže tola widžala njekšym. Šajta dha Šsmjercj je?“

„Teje ničto njewidži, a by-li ju widžal, by tež wumrjel. Ty paš hiščeže wumrjela njekšy, šhora šy jeno byla; hdyž je čžłowjef wumrjel, woštanje morny. Dowješu jeho na šechow a tam jeho pohrjebaju.“

„Ale, wowka, ty tola njewumrješch, ty šy pěčna; byrnjež Šsmjercj po tebe pschijšchla, njepuščžimny ju nuts, njeprajimny, šo šy doma.“

„Šsmjercže šo ničto wobrocj njemōže; wona pschidže tež i škucžowej džěru nuts.“

„Njelehn šo, wowka, hdyž pschidže, ale šhodž pschěz, potom tebe trjehicj njemōže.“

Ma to njewotmolwi džěčžu wowka, wjedžo, šo tola rošemko njebny, poručži jim jeno, šo bychu wječžorne pacžerje wušpěwale, prjedy hač špaš pschidže.

Drugi džěni pschidžeschtaj jejna džowka a pschidodny šyn domoj. Dymaj hnydom powjedafche, šo je šadža po dolšim a čžěžkim šmjertnym bēženju wumrjel; prjedy paš šwojemu šhney pschifafal, šo dnrbi wšitke pjenješy, wo šotrež je ju wujebal byl, mjelčžo šaplacžicj.

Džowka njebě i tym špokojom a džesche: „Šcho nam to pomha, hdyž šubla wjazy njedostanjeny? Šeltož šmy do šwojeje žiwnoštki tyfnyli, telko wjazy ša nju njedostanjeny; duž žane šublo šupicj njemōženy. Šaš je wo wšcho pschinješl, jemu paš pomhala njeje; derje jeno, šo je i najmješšcha na šmjertnym ložu šwoju njeprawdu pošnal. Budž jemu Bóh šnadny a mišoščžimny!“

„Wny šo tež dožiwimny a twoje džěči njebudža trjebacj po prošchenju šhodžicj; wěšče šo jim derje pošdže, wšchaf šu wšitke duščne. Mje je Bóh i tym šchizžikom domaphtal, došlž šym šo šwojeho bohafšwa jara šradowala. Ty njehrami čžłowjefej, hdyž je hižom na prawdže Bóžej. Bóh budže wafš na druge wafchne šafšy žohnowacj, kaž prjedy moju próžu. Šutšje pošdžemoj hromadže na pschewodženje.“

„Njepošndu šobu, njebnych mohla pobožna byč.“

„Šdnyž šama hič njechafch, wošmu Šakubka šobu. Njekš šo tón ša našcheho prjedawšcheho šušoda pomodli!“

Šo pohrjebje woczafowafche štara Šeńkowa džěni wote dnja, šo šadžez Mišchal paš šam pschidže a jej te pjenješy doplacži, paš jej prajicj da, šo by šej po nje pschijšchla; ale miny šo tydženi, miny šo šchtyri njedžele a wo pjenješach ničto njepitny. Šo tak dolšim čakljanju a štajnym šwarjenju džowki šhraba šo Šeńkowa a džěšche šama k šadžezom. Šańdže jeno Mišchalowu macj doma a hdyž šo ša nim prašchesche, počža jej tamna škoržicj: „Šdže dha by byl hač wo škoržimje? — Ach, i džěčžimi mašch štajnu wobczěžnošč. Našch Mišchal je šo tak jara do picža dal. Šrjedy ša njebny šanša šo teho jara bojšche; nětk, hdyž je šam šnjes, njewē pschestacj.“

„Ale šmōtra, čžeho dla njekšy i počžatka bóle na njeho šedžbowala? To budžišche šo hiščeže wotwucžicj šhodžalo.“

„Mi tola winu njedawaj, šym čžinila, šchož móžach! Ale njebny šanš — budž jemu Bóh šnadny — je nad tym wina.“

Njestarašče so ženje wo Michalo, jeno hdyž bě tón něfajki hlupny kufst sworal, potom pschińdže s wotežku na naju wobeju. Mi by wumjetował, so mam se swojim hospodarstwom dosć činić a so khwile nimam, sa tym njeuščuńikom hladacž, prajizy, so jemu do wolam, wschě pšy sa wopusch wjasacž. Mje so Michal njeboješče, a njebočičkemu nješmędžach ničžo prajicž; pschetož tón by so žalostnje huěwał. Wšchaf wěsch, kmońtra, kať je so mi husto schlo! — Tola schto ty Michalej chzesch, so so prjedy sa nim prafschesche?“

„Chzych rada wjedžecž, schto abo kať nětko s tymi pjenjesami budže.““

„S kajfimi pjenjesami?“

„S tymi, kotrež je mi njebohi Hans — Bóh dať, jemu tola njeschłodžalo — saprěł. Ty dže mi na pustym wjecžorje prajesche, so je na šmjertnym ložu k temu stal a Michalej pschporucžil, so dyrbi mi je wuplacžicž.““

„Haj, prawje masch, běch na to trochu posabyła. Njewěm pak, budže-li čzi Michal dženska schto dacž móž; mi so da, so je pjenjesy sažo na dań donježł. Chzu jemu prajicž, so šy tu jich dla pobyla.“

„Ně, kmońtra, pšiczel po njeho, bych s nim rada šama porěčala; našchi budža hewaf prajicž a na mnje bórčecž, so šym so s dobrými šlowani a je šuchej hubu wotpošacž dała.““

Hdyž Radzyna šwojeho šyna pschińcž widžesche, wuńdže je istwy won a popowjeda s nim něschto w kšěži. Michal do istwy šastupiwšchi Šeńkowi ani njewitašče, woprascha so jeno: „Schto chzesch?““

„Šym so wopraschecž pschischla, hdy te pjenjesy doplacžene dostanu. Marja so pschezy boji, so chzu je tebi špuschčicž.““

„Šym dha čzi ja schto winojty?““

„Ty niž, ale wasch njebohi nan je mi sa kublo schtyri šta a schěšcdžefacž toleť najprjedy šaprěł, potom na šmjertnym ložu k temu stal, so ma mi hiščeže telko dacž, a tebi, kať macž na pustym wjecžorje powjedasche, pschporucžil, so masch mi je wuplacžicž.““

„Njebohi nan tebi telko šaprěł? — To njeje nišdy wěro! Masch nan njeje nišomu ničžo winojty wostal! — Wšchitzy, kiž šy s nim činić měli, šwala jeho jako šprawneho muža. — Ty šy so wěšče někať šamylka. — Trjebasch jeno šebi našch šupny list něšomu pschehladacž dacž, tam je tež pišane, so je kublo psched šapiškom do čzišta šaplacžene.““

„Haj, Michale, s šupnym listom ma so takle: Wasch nan mi psched šapiškom prajesche: kmońtra, wěsch ty schto? Šrajmoy w kenzli, so je wšchitko šaplacžene, nimamoy potom žaneho šhodženja wjazy. Ty pjenjesy nětko njetrjebasch, duž je wšcho jene, danju-li je ja abo něchtó druhi; na mnje móžesch so tola špuschčecž, ja hiščeže nišomu ničžo winojty wostal nješšym. Potom je mi juntrócž schtyrzyčzi toleť dať, a hdyž so Marja wudawasche, žadach te druhe, nan pak prajesche, so mi ničžo wjazy winojty njeje. — Schto šebi s nim chzych? Njemějach žaneho šwědka na njeho a w šupnym listže bě pišane, so je šaplacžene. Nětko psched šmjercžu je tola k temu stal, kať ty wěsch.“

„Sa? — Sa ničžo njewěm!““

„Wšchako macž powjedasche, so je njebohi nan na šmjertnym ložu žadať, so by mi ty doplacžil.“

„Haj, wot něfajšeho doplacženja drje njebočički šarěča — ale schto wě schto je so jemu šesdaťo, hdyž wjazy pschi dobrým pomjatků njebě? — Šo tajšich šludžazych rěčach so tola šadžeržecž njemóžu — to mohł poš kubla rošdawacž.““

„Mój Michale, pošschej njebočičkemu tola w rowje wotpočiniť! Šawěšče, wón je mi 460 toleť winojty wostal, a telko dań wu-čžini, haťle njewěm.“

„„Moj dla! Daj šebi je wot njeho dacž a šmėje wot-počiniť.““

Stara Šeńkowa štroži so tychle šurownych a bjesbóžnych šlowow tať, so jemu s woprědka ani wotmolwicž njesamoh. Młody Radza pak hladasche pošměwřujo na nju a džesche dale: „„Mój šmój potajšim hotowaj! — Komuž je nan winojty — to nje ničžo nještara.““

S tymi šlowami woteńdže myšlo, so je s tym šprawnu a pošojlubowazu žóntku najšěpje wotpošafal a šebi něschto hódne šalutowafal. Šeńkowa njemóžesche šapschijecž, so mohł čłowjek tať bohafabyty byčž, a wukładowasche šebi jeho šlowa pak tať, pak hinať, doniž so Michal sažo njewróczi a so jeje s rošafowazym hłoškom woprascha: „„Schto tu hiščeže chzesch? Šsnadž njeboh naněj hiščeže bóle čžesčž prjecž bracž a nam hańbu čžinić? Špytaj jeno a budžesch widžecž, schto šym.““

„Ale Michale!“

„„Dži, so štronu pschińdžesch — tamle šy durje!““

(Wšchichodnje dale.)

Wšchelake s bliska a s daloka.

— Kunje powjesčž dóndže, so móže so hiščeže wjazy młodženzow na pschihotowarńju (praparandu) ja šeminar we Wojerezach šamolwicž. Wuhłady ja šerbškich wučerjow šy najšěpsche. Wu-wučenje je tať tunje, kať pola žaneho druheho powołanja. Młodženzoyo dostanu we Wojerezach tunje wobudjenje, šhudym so šchulski pjenjes špuschčzi, k temu kóždy hiščeže sa léto 150 hr. podpjery wot štata dostanje. Duž, šerbšizy šarschi Šruskeje Łužizy, so njekomdžče, šwojich wobdarjenych šynow na wučeršku pschihotowarńju we Wojerezach pošlacž. Wšy jich na to waschuje sa pschichod najšěpje šastaracže a šlužicže tež šerbštemu ludej. Šamolwjenja so hacž do šrijedž februara pschijimaju.

— Šjatk šwjecžesche šhěžor Wšyem šwój narodny džei. Wšchón lud tónle džei s hnutěj wutrobu šobu šwjecžesche a šwoje nutrne modlitwy k nješšam ščželesche, Bóh chzył našcheho šhěžora miłosčžiwje dale šchitowacž a jemu štrowoščž wobradžicž, so by hacž do dolheho pschichoda k šbožu našcheho luda knježil. Ale kať tež njebo winšche šhěžorškeho tróna štajnje jašne a módre njeje, tať tež běšche čžorna mrócžalka wysche jeho narodneho dnja, so je jeho druhi šyn pryz Wjedrich čžezłto na šahorjenje pluzow šchoril a so je wulki štrach wo jeho žiwjenje. Bóh chzył miłosčžiwje temule štrachej wot šhěžorškeje šwójby wobaracž.

— Draždžanšizy, Šreibergšizy a Šharandšizy študenczi šy šafšemu kralej Wjedrichěj Auguštej wutoru s wulkim šmólniznym čžahom hołdowali. Šral so študentam s hrodoweho balkona šam pošđafowa. Šdyž běšche so študentowy čžah dale hibať, so lud k hrodej čžiščesche a hrimotajo kralej hołdowasche. Tajte hołdowanje Draždžanškich wobudlerjow dolhe léta njeje šlyšecž bylo. Šral so wjazy krocž pošđafowa, ludej šiwajo, a běšche wšchón hnuty, tať so je Draždžanštemu měšchžanosčže s pišmom porucžil, ludej šwój wutrobný džaf šjewicž.

— Šrudne šy wobštejnoscže w Ruskej a Šětrohrodže. Tam je wulki šběžł džělacžerjow wudyril. Njedželu něť tyšazy džělacžerjow k šymštemu hrodej Šara čžehnjesch, Šarej proštwu pschepodacž, so by jim pomhať. Tam pak štejesche wójšto a džělacžerjo buchů napominani, so wotšalicž. Dofelž so njehibachu, wójšto do nich ščelesche. Ludžo kať muchi padachu a šněš s šrwju macžachu. Lud běšche njewobronjony. Na druhich městnach, hdyž so džělacžerjo šhromadžichu, so tež do nich ščelesche. Šošhorjenje w ludu roščesche. Šibanje w Ruskej rošče a wobštejnoscže šy jara šhutne. Wšychnosčž je pjecža pschekšěšje brónje našožila a krej šwojich pošđanow pschelala. To je woliž do wohnja powrócžazeho šibanja byl. Radžijmy so, so so najšóršche wotwobroczi.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok,
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džěn pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh čí khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew čé!

F.

Serbske njedželske žopjena.

Wudawa so kóždu šobotu w Smolerjez knihicziščječni w Budyschinje a je tam sa štwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostać.

5. njedžela po tsjoch kralach.

Mat. 13, 24.—30.

Lubi tschesčizjenjo, my šmy ludžo, kotřiz do Boha wěrja, do jeneho Boha. Nasch Bóh je wschedomózný, runjež jeho ruku nihdže njemohladajšč; wón je žiwný, runjež to njewěrjazemu njemóžesč dopokasacž. Ale woštaj njewěrjazemu jeho čzowu njewěru, kotraž wschał drubdný tak lohzy sańdže a wjedž: wokolo tebe je jašny, rjany džěn, hdyž wošřjedž Božeho šwěta stejo pschi šebi rjeknjesch: „Da wěrju do Boha Wótza, wschedomózneho štworicžela njebjekow a semje.“

Krašnosč přenjeho artikla kóždy pšnawa, kiž šo w doměrjenju na Wótzowšeho Boha zenje žaneho nješboža njeboji, ale se šwětlýmaj woczomaj do žiwjenja hladajo šo w horju tak troschtuje: „Bóh wě, čžeho dla a čzemu je dobre tak. Ščto to wuczini, šo je mi potajene? Ale ja šo tebi dowěrju, ty dobročizny, potajeny Božo, ty wscho č rjanemu kónzei dowjedžesch.“ Tón, kiž tak praji, ma přeni artifel we wutrobje; a žiwjenje teho, kiž tak rěči a myšli, je kaž wukladowanje artikla. Dyrbju tebi pschiklady ša to naspomnicž? Hladaj jenož do šwojeho žiwjenja! A hdyž tam žaneho pschiklada njenamatašč, dha dyrbju čzi prajicž: wukń přeni artifel, wukń jón š wutrobu a se žiwjenja! Wukń jón š 23. psalma, wukń jón wot Jesom Šchrysta!

Jesuf Šchrystuf bě wschón žiwný w přenim artiklu. Wón mějesche wjetšche starosče hacž ty na šwojim dworje abo w šwojej šwójbje. Šeho starosč bě tale: wschě

hrěchi š čzłowškich wutrobom wuhnacž. Šeho šrudoba bě tale: „Jerusalem, Jerusalem, kat husto šym ja chyzł twoje džěči šhromadžicž, jako pata šhromadžuje šwoje šurjata pod šchidla, a wy šče njechali.“ Ty šo š nim hóršišč na Bohu pšhecžizny šwět. Ale wjedž: twoje hórščenje je podobne na šwarjenje. Tajke je tež hórščenje tych bylo, š kotřymž šchrystuf wo škaženosčzi čzłowještwa rěčesche.

Da pišach: Jesuf bě w přenim artiklu žiwný a mějesche wulke starosče a wjele šylšow — ale w jeho hórščenju na šwět bě wschitko druhe, ale niz žane šwarjenje. W jeho šylšach bě lubosč č ludžom — č žlonikam a hrěšnikam — a ščtož Boha nastupa, wón pschi šwojim hórščenju wscho do Božeje ruki a wole woštajesche. Džiwnje to je, ale wěrnó je, kaž Jesuf praji: „Wón dawa šwojemu šlónzu šhadžecž na šlych a na dobrych a dawa desčecž na prawych a na njeprawych.“ Tute wukladowanje artikla je psched woczomaj jašne kaž šlónzo šame. Potajtim: Ty nješměšč na šly šwět šwaricž. Šdyž mi hišče njewěršč, šlyš Jesufowe pschirunanje, š kotřymž je wuczomnikam jich wótre šudjenje šakasał, š kotřymž pač je zyle wěsče tež ša nasch čžaš prajicž chyzł: „Nješudžče, šo byšče wy šudženi njebyli.“ Pschirunanje ma šo tak: „Čzłowještwo je lubowana droha rola, wulka a plódnawa; rola Bohu šluscha, a Bóh tón šnješ je podomny čzłowješej, kiž dobre šymjo na šwoju rolu šnješche — šnješ džěšche č roššwanju šwoje šymjo. Bóh a wschitžy jandželjo špja: njeh šymjo šhadža w nožy. Bóh bješ njeměra špi, runjež njepšhecžel

njerjada mjes pschenzu nasnje. Bóh wě: to je njepscheczal cžinik. Ale wón njedowola, so bychu furownizy njerjad wuplěli. Woni bychu pschenzu bobu wutorhali. Njech rosće hacž do žnjow! Potom so njerjad spali, ale pschenza so do Božeje bróžnje domoj khowa."

Na polu je tak: Njerjad je njerjad a woštanje, sčtož je, a runje tak je i pschenzu. Ale mjes cžlowjekami je hinat: sčtož je kaž njerjad byl, móže i cžasom pschenza byč, a najrjenšcha pschenza móže po cžasnu do njerjada kłushecž. Sčto móže ludžom do wutrobny hladacž? Nichtó, křiba Bóh kam a tehdy našy Sbožnik; tón wjedžešče, sčto na cžlowjeku běšče. My pak njewěmy, kať je so w tamnej wšy tón bědžik, kiž je ruku na so položil w nóżnej hodžinje. My njewidžimy, kať cžežko někotry na swojej winje nošy, abo kať pobity je pod wotrocžlowstwom swojeho bracha.

Duž, lubi křesćizjenje, mějmy wješeke dowěrjenje: ewangelij je dobre hymjo, a Bóh swoje bohate žně domoj křhowa. Wščitko ma swój cžas — tež w Božim kralestwje. Wščitko w Božej ruzy steji. Wón dołho cžaka a wě, hdy na symski cžas nalěčzo kłědži. Čhješ ty na symu a kněhi a wichory swaricž? Njewěš, so so wšcho do nalětnje krašnosče pschewobrocži? Wěć mi, w Božim kralestwje je runje tak: Bože nalěčzo sašo pschindže. A byrnjež by němski lud je křbiskim sahinył, Bože nalěčzo pschindže, Bože žně so bliža. Teno hladaj so, so do njerjada njekłushecš, ale stej sa tym, so by rostł kaž dobra pschenza pod Božim kłónzom — rostł hacž na džen wulkich žnjow twojeho Boha! Hamjen.

Tyšeř w B.

Njerjad a pschenza na Božim polu.

(Mat. 13, 24—30.)

Glóh: Wojuj prawje —

Szymjo křjet dobre křje
Do role tu na křwěče;
Njerjad wšcheli: polo křje,
Njepscheczal jón wuřnył je! —

Wuplěčž pólki njerjad čhedža,
Dokelž hrosnosč jim wšchaf je;
Woni jara derje wjedža,
Sčto je dobre, sčto je šle.

Ale Knjes jim wobarašče;
Pschenza mohla sčtodowacž! —
Teho myšle nejšy nasče;
Sčto dha čžyl i nim prawowacž? —

Njech hacž do žnjow wščitko rosče,
Sčterplivy wón wupraji;
— Tehdy k žnježam rjeknu prosče:
Njech so njerjad sahubi! —

Wuběrajče njerjad křwěru,
Do walčkow jón swajajajče;
Dopjelnila je kłoseč měru;
Pschichčto saplacjenje je! —

Pschenzu pak mi sahowajče
Do bróžnje wšchu kědžbliwje;
Njerjad njech so wěčnje pali!
— To po mojej woli je.

Čłowške džěčzo, cžas swój wopomni,
Bój so Boha Wjerschneho; —
Na sud posledni so dopomni,
Sewaf junu kajesch so!

A woli swojej je cže splodžil
Twój Knjes, hymjo wuřnył
Dobre stajnje a cže wodžil,
So by wěčnje žně jom' dał.

Duž wšchaf njeje wina jeho,
Szy-li njerjad njewuřnył! —
Hladaj-li so křucze šleho,
Dha woprawdže mudry kř!

Posłuchaj na jeho kłowo,
Daj so polnje wobnowicž;
Ducha dawa wón cži nowoh',
Čhze cže wěčnje wobšbožicž!

Pschenza budž na Božej roli
Młódna k cžesčzi Knjesowej,
Složuj so po jeho woli,
Dha najlěpje radžiš křej.

Čžas masch tudy hišče hnadny;
Knjes kam polo wobdžěla;
Wuřnyw jeho njeje žadny,
Na tebe wón kědžbu ma.

Wšcho je swěrnosč jeho dała,
Sčtož bě křwej pschichodne;
Próža jeho njeje mała,
Rotruž i tobu měješče! —

Njechal žně nětk pschinyječž jemu?
Njechal pytačž jeho cžesčž? —
Ach, pój spěšchnje, křwataj k njemu!
— Plody dyrbišch jemu njesčž! —

Szy-li pschenza k cžesčzi jeho
Tu na roli křesćizantstwa,
Dha cže wumóže se šleho
Sunu a cži šbóžnosč da!

Bróžen Boža, město měra,
Wrota hižom wotewrja. —
Njech je žiwa twoja wěra,
Wudžerž; Jesuř dopomha!

M. U.

Sčtož njeprawda bjerje a džěli, Bóh dwójzy saruna a wježe.

Rowjedańčko se Šerbow.

(Pofracžowanje.)

Kať bě macž wot Radzež Michala wotpořasana, šhonišchtaj nětko i njewolu jejna džowka a pschichodny křyn; nochžyšchtaj wo tym wjedžecž, so bychu někotry cžas wocžafnyli a potom hiščeže raš w dobrym i nim porěčeli, wjele mjenje pak běšchtaj swólniwaj po macžernej radže dobrowólnje swoje pjenješy spušchćicž. Džowka ji wotmolwi: „Maczi, wodomoj drje njebocžicžkemu, ale temu psche ničzo a sa ničzo telko njespušchćizimój. Těho pacholka wuwalamoj.“

„A hdyž dyrbi wadżene bycź, czińtaj, sčtož chzetaj, ale hdyž i dobrym njechataj, budźa waju pucze podarmo.“

„To ƚo połaže, postaramoj ƚo, so prafchany njebudže — wŝchaf ƚo do Budyŝčina wěmoj!“

„Ach, to nječzińtaj! Salutujtaj ƚebi tajki njeměr a njepofoj! Nadscho dajtaj jemu hieź, njech ƚebi pjenjeŝy na ƚwoje ƚwědomnje ŝdžerži. Wóh wě, kelko na knjeźŝtwa wotnoŝytaj a hač sčto do- budžetaj.“

„Ně, ŝkorżene budže, njech pŝchińdže k cžemuž chze. Nje- chafch-li ty, budžemoj mój.“

„Hdyž dha dyrbi bycź, czińtaj w božemje, sčtož chzetaj, ale potom ƚo na mnje njewobcžežujtaj — ja i tym ničžo mēcź njecham“.

Bórŝy po tymle roŝrěčowanju ŝapocža ƚo wulka a ŝaŝmja- tana ŝkóržba i Nadsu, kotraž pŝcheŝ lěto trajeŝche. Škóncžnje wot- wiŝowafche dobycže a pŝchěhracže wot teho, hač budže ƚebi Nads- žyna pŝchiŝahacź wěricź, so njeje njebočžicźki Nadsa wjazy pŝchi dobrym pomjatkŝu był, hdyž je Michalej tamne pjenjeŝy wuplacžicź pŝchifał. Pŝchińdželi k pŝchiŝaŝy poŝtajeny džeń a mloda Seńkowa poda ƚo polna ŝtracha a bojoŝcže do Budyŝčina, so by tola widžala a ƚlyjchala, hač budže ƚebi Nadsžyna pŝchiŝahacź wěricź. Do Budyŝčina pŝchiŝchědŝchi ŝhoni, so chze, duž ŝhwataŝche ŝrudna a hñěwna do kenzle. Pŝchěd njeju nadeńdže Nadsowu a w ƚwojim hñěmje da ƚo hñědom do njeje: „„Nó, budžeŝch pŝchiŝahacź?““

„Widžecź budžeŝch.“

„Daj wŝchaf, haj, to mohła ƚebi prjedy myŝlicź, so budžeŝch Eŝy runjež pomhala mojej macžeri kubło wudrjecź. — Eŝy wo tuch pjenjeŝach wěcže tež prjedy wjedžala, wŝchaf ƚy tola naŝcheho wuja a naŝchu cželedź najimowala, so bychu moju macź narěcželi a ŝamjercželi. — Pŝchiŝahaj jeno, pŝchiŝahaj, so ƚo tebi na ƚmjert- nym ložu tež tał póndže, kaž njebočžicźkemu — ja wŝchaf bjeŝ tuch pjenjeŝ tež budu.“

Mjeŝ tym so tałle rěcžeŝche, bě jejna macź dóŝchła a k njej pŝchiŝtupiwŝchi rjekny: „Š Marja, daj ƚebi jeno bycź. Njech dže ƚebi je na ƚwoje ƚwědomnje ŝdžerža; hdyž ƚy tał dołho bjeŝ nich, budžeŝch tež nětko.“

„Maŝch drje prawje, ale cžłowjeł dyrbjal wot želeŝa bycź, njeby-li jeneho tajka njeŝnicžomnoŝcź mjerŝala.“

Nadsowa bě drje i woprědka wumjetowanju bjeŝ hñucža pŝchi- poŝluchala a i bojoŝcže pŝchěd Michalom a wopacžneje hańby dla pŝchi ƚwojej pŝchiŝaŝy wofala; hdyž pał Seńkowa na njebočžicźkeho ƚmjercź ŝpomnicź pocža, woběńdže ju tola hróŝba; duž wobŝamny pŝchi ƚebi, so chze radscho ƚwětnu hańbu a ƚynowy hñěw pŝchěnjecź hač wopacžnje pŝchiŝahacź.

Hdyž buchu poŝdžićcho nuts žadani a jim hiŝcže junu žyła ŝkóržba prjódknjeŝena, njemóžeŝche wona je ŝtrachom a bojoŝcžu ŝkoro wjazy wutracź. Wědom móžeŝche, hdyž bu jej prjódčžitane, na cžo ma pŝchiŝahacź, i cžičha „ně“ prajicź. Wŝchitkim pŝchitomnym ŝdaŝche ƚo, so je ju hižom do přědka Bože khoŝtanje ŝajalo, a so žiwa wjazy wottal njepóndže.

Hdyž bu dale prafchana, wotmolwi: „Eŝym ƚebi wŝchitko hiŝcže ras pŝchěmyŝliła a pŝchěkladla, njewěrju ƚebi pŝchiŝahacź. Njecha-li Michal te pjenjeŝy doplacžicź, chžu je ƚama je ƚwojim wumjeńtom placžicź.“

Dofa na to prajene, so dyrbi je Michal placžicź, je-li móže wona wobkručicź, so je njebočžicźki pŝchi dobrym pomjatkŝu był.

„Wě, dokelž je hač do ƚmjercže dobrŝy pomjatk měł, kaž móža wŝchitžy prajicź, kiž ƚu pŝchi nim pŝchěd wumrjecžom byli.“

Tehole wuŝnacža dla ŝadowachu ƚo Seńkežy jara, myŝlo, so budže ŝkóržba nětko ŝkóncžena; wŝchaf wo tym ŝmylichu. Naŝtachu i nowa wŝchelafore pŝchěpytowanja, pŝchěŝlyŝchowanja a někotryžkuli

wjeŝnicžan dyrbjefche hiŝcže ƚwědcžicź; pŝchetož Michal wofa pŝchi ƚwojim, so nan ničžo wjazy prawje wjedžal njeje.

Na wŝchěm poŝledku drje Seńkežy dobychu, ale wot pjenjeŝ a danje wofa jim jenož ƚnadnuŝchka hromadka, tał so ƚama Seńkowa wuŝna: „„Bjeŝ tuch bychmy tež byli.““ N mjeŝ tym so běŝchtej wobej ƚwójbje prjedy najebacź ŝaprjetŝch pjenjeŝ pŝchecželnej, hñěwachu ƚo nětko jedŝy na drugeho.

Alle hiŝcže ŝrudniŝche ŝcžěhi mējeŝche ta ŝkóržba ŝa Seńkež ƚwójbju ƚamu. Młodaj běŝchtaj wŝchitke ƚwoje myŝle a žyłu ŝtarofcź na wone pjenjeŝy ŝkóžiloj a hdyž ƚo jimaŝ ŝhubichu, buŝchtaj njeŝpokoŝnaj a njenaložowafchaj wottal ani na ƚwoju žiwnoŝtku próžy. Duž wospadowafche po cžachu hoŝpodaŝtwa a pocžinachu ƚo tam a ƚem pródne kuty połaŝowacź. Š tym pał pŝchińdže nowŝy njeŝchecžel do domu, dokelž žadŝy nochžyŝche na tym wina bycź a pŝchizpěwafche ju druhemu. Wadžeŝchaj a ŝwadžićchaj ƚo teho dla huŝto. Wyrnjež ŝtara macź džowzy a ƚyneŝ wjazy krocź rěcžala, tał je ƚo ji iŝchlo, so je tež i dołhom na žiwnoŝtžy hoŝpo- daricź pocžala a ƚebi tola je ŝtajnej ŝpróžniwoŝcžu telko pjenjeŝ nahromadžila, njedoby i tym žaneho polěpŝchenja, wotmolwefchaj jeno, so je pŝchězo ŝbože mēla, so pał jeho wonaj nimataj. Šŝama džělaŝche wot ranja hač do wjecžora, so by wŝchitke njeŝbože wot- wobrocžila; woplaŝowafche cžaŝto domjaže hubjeńŝtwa, ale žadŝy njeđžiwafche na jeje ŝtarofcź — khiba jejnaj wnuŝaj a wnučžka, kiž běchu pŝchi ŝtarŝcheju ŝwadach cžicže k wozžy ƚo pŝchiklonili, tał so rady jeje napominanjam a wucžbam poŝluchachu.

Tola tał dołho hač plódně lěta pŝchitħadžachu, njenafhoni ƚwójbja, ŝchto nuŝa je, hač runje ƚo jim druhdy wŝchelało džěŝche; ale hdyž w lěcže 17** w kraju hłóđ naŝta, pónachu ju je wŝchěj hróŝbu. ŝafub, najŝtarŝchi ƚyn, drje hewał hižom někotre lěta ƚlužeŝche, pŝchińdže wŝchaf po hodžoch tež domoj, dokelž ƚebi burja na nowe cželedź njeŝchitajachu.

Běchu jutry nimo, Seńkež kubja wumjecžena a na bliđže hižom pjerjenža; žadŝy ƚuŝob a ŝnath nochžyŝche ani žita ani pjenjeŝ požežicź. Šchto nětko ŝapocžecź? Seńicžka nadžija wofa jim wuj, kiž běŝche w přěnich lětach na kermuŝch pŝchitħadžal a tež jich pŝche- proŝchował. Žeho pŝchecželnoŝcź a darniwoŝcź ŝnajachu, bě džě ŝafubej k poŝlednjemu ŝelenemu ŝchtwórtkej žyly toleť póŝlał. Duž dha bu mót ŝafub k njemu póŝlany. Alle tež wuj njemējeŝche ani žita ani pjenjeŝ; hižom w ŝmje bě žito pŝchědal a nětaŝki ŝtary dołh, wo kotrymž prjedy ƚam wjedžal njebě, ŝaplacžil. Da ŝafubej, ŝchtož mējeŝche — pol pokruty khlěba. — Tón poda ƚo na dompucź, ƚmjercź ŝrudny ŝchcžežki w kědžbu njemējo, džěŝche, hđžež jeho noŝy njeŝeŝchtej.

Bě hižom cžma. Duž ŝaŝlyŝcha na dobo pŝchěd ƚobu wo- lanje a žalofcženje; to ŝbudži jeho je ŝtrachofcže. Štrach jeho woběńdže, njewěrjeŝche ƚebi dale, myŝlo, so ƚnadž je rubježnik nětko nadpadnył. Tola po nēcžim nadoby kħróbłofcže a krocžefche dale. Hdyž bě něhdže dwazyczi krocželi pŝchěŝchol, wuhlada pŝchěd ƚobu woŝobny wóŝ do hrjebje ŝwrócženy, na brjoŝy žalofcžazeho pohoncža a i nohomaj pod woŝom ležazeho knjeŝa. Hdyž nje- ŝbožomnaj jeho wuŝlyŝchefchaj, proŝchefchaj jeho, so by jimaŝ tola pomhał a je-li wóŝ ƚam ŝběhnyč njeŝamože, ludži na pomoz pŝchi- wjedł. Cžahaŝche ƚo dołho i woŝom, ale wuŝběhnyč jón nje- móžeŝche, lědom jón telko naŝběhny, so knjeŝa wucžeže. Tón ƚo prafcheŝche, hđže je, hač njeje mēŝto abo tola wjeŝ bliŝko. ŝafub najprjedy ƚam njewjedžeŝche, hđže je ƚo ŝaběžal, po pilnym roŝ- hładowanju póna, so je hižom i tamej ŝtronty wŝy, duž džěŝche: „Mēŝto je drje dalofo, ale něhdže ŝchtwórcź hodžiny ŝdalena je naŝcha wjeŝta.“

Žyŝy knjeŝ jemu praji: „„Běž, luby pŝchecželo, a pŝchitħjedž namaŝ někotrych na pomoz, njech nětaŝke noŝyħdla ŝa mojeho po-

honcza kóbu pschinješu — wóhó je kóbi nohu a ruku kamał. Skhwataj, chzu tebi rady saplaczic.“

Njetrajeseche žaneje pol hodžiny a Sakub bė hižom s nanom a se kufodom pola zuseho puczowarja, kotryž kó jara swjefeli, pschetož tež jeho paleseche wot woja smjeczena noha žalostuje. Wórsy sbėhnychu wós a pomhachu knjezej do njeho. Sakub jėdžeseche, tamaj pak pohoncza pomalu ja nim nješeshtaj.

Do wšy dojėwšchi džėseche hiščeže po lėkarja. Hdnyž drubi džen rano sašo ke knjezej pschińdže, prošeseche jeho tón, so by jemu pošlužal, doniž njemóže dale jėcz. Po tydženju bė knjes taf wuhojeny, so móžeseche kó na dompuč podacz. Wosjewi to kwojemu nowemu klužobnikaj, prajizy: „Mój Franta dyrbi hiščeže pola waš wostacz, njechaj kó ty ke mni pschistajic, dam tebi dobru mšdu.“

Sakubej drje bė kó hewat do zuseho kraja njechalo, pomyšlowski pak, so móže kwojich podpjeracz, swoli rady do teho. Hdnyž to doma wupowjeda, bė staršchimaj pramje, so jimaj wjazy k wobczėžnosći njebudže, wowka pak tu nowinku njerada klyšeseche; tola na domjaze hubjenstwo spominajo, džeseche jeno: „Knježka klužba je samjedniza — Sakubje, sdaluj kó sšeho!“ A pschi roszohnowanju rjekny jemu: „Ach, pschińdž radicho kłudy sašo, hacž s wopanzanymaj rukomaj.“

(Pschichodnje dale.)

Wosma kasuja.

Psched wjele lėtami stejeshtaj dwejo, s mjenom Jan a Surij, psched kwińnym křdom. Jan skoržeseche, so je Suriej, kotrehož sa kwojeho dobrego pschecžela dzeržeseche, hdnyž dyrbjesche do wójny, móščen se sto tolerjemi pjenjes s tej proštwu dowėrił, so by ju do teho czaša sšhowat, hacž kó wón sašo domoj njewróći. Surij pak přejeseche wschitko a položil ruku na wutrobu prajo: mi Jan žaneho kroschta njeje ke křowanju dal; wón kó myli abo njeje prawy we hłowje.

Šsudnik kó Jana prascheseche, hacž žanych kwińtow nima. Tón pak wotmolwi, so žaneho nima, křiba stary dub, pod kotrymž je wón Suriej tamny wječor pjenjesy dal.

Surij pak přejeseche s nowa, so wo žanyh dubu ničžo njewė a chzysche kmjertnu pschikahu na to wotpoložic, so wón ženje s Janom pod žanyh dubom njeje pobyl.

Ma to křudnik pschikasa: Jano, džicze a pschinječe mi hałosu wot teho duba a wy, Surjo, wostanice tak dolho, hacž wón sašo njepschińdže, pschi mni wó jstwe.

Jan džeseche a křudnik mjes tym s nowa wobkřženeho napominasche, so by wėrnosć rėczal. Tón pak pschezo sašo kwoju njewinu wobtwjerdžeseche.

Po dolhim cžakanju poča na jene dobo křudnik: Surjo, pohladajče tola s woknom won, hacž Jan njedóńdže, wón psches mėru dolho wostanje.

Ma to Surij wotmolwi: wón hiščeže njemóže pschińc, pschetož wón ma dobru hodžinu hacž k temu dubej!

Sako pak bė te kłowa wurėczal, stany křudnik sawolajo: wy sly a bjesbóžny cžłowjecze, přjedy chzyscheseche wy kmjertnu pschikahu cžinic, so wo tym dubje ničžo njewėseče a nėtk wėseče taf daloko wón je!

Surij wobłėdny a nastróženy njemóžeseche ničžo rėczec. Wón padže křudnikaj k nohomaj a wufna kó, so je wot Jana te pjenjesy, kotrychž dla bė wobkřženy, dostał, ale so je je pschetřebal a pschecžinił.

Po prawje tamneho czaša bu wón na tón dub wobwėšny, pod kotrymž je jemu Jan te pjenjesy dowėrił.

W pschikłowach Salomonowych pak steji (19, 9): Falschny kwińd k bjes schtrasy njewostanje, a shtóž křóble kžė rėczi, budže kónz wšacz! — R.

Wschelake s bliska a s daloka.

— Šandženu wutoru mjesche wubjerł křbškeho křiwowneho towarštwu kwoje pošedjenje. Nowa kniha wo 30 lėtnej wójny, wot kn. duchowneho Tyscherja spišana, je dočizchczana a sa tydžen pókelnikaj wuńdžetaj do wšadow. Wonaj budžetaj lėtny pschinoschł na 1904 šberacz a je tež nowa kniha na 1904. Čži, kiž kóbustawy nješu, maja sa knihu 1 hr. 20 np. placzic. Šsobustawy — da-li Bóh — w tutym lėče hiščeže druhu knihu dostanu. Tež kó na pošedjenju wo tym rėčeseche, so je hiščeže wjele knihow „Póšledni seleny shtwórtk“ na sšladže. Te knižki kó rjany dar sa nasche pacžerške džeczi. Duž budža kó tute knižki w blišchim cžasu knjesam duchownym pschikowšlac, so chzyli je pschecželniwje mjes pacžerškimi džecžimi roszchėric.

— Š Brynzom Bjedrichom-Šruskim, kotryž bėche na sahorjenje pluzow cžėžto sšhoril, kó Bohu džakowano sašo polėpschuje.

— W Kamjenej pola Kalez s twarom kaolinoweje fabriki sapocznu. Hdnyž budže kó na to waschnje dobre džėlo sa ludži s wotłnosče namatacz, je to wužit, ale wobžarowacz by bylo, hdny bychu zuři džėlaczerjo s hromadami tu pschicžahnyli.

— Štrajł pschi Kruhje dale traje. Wšchnosć kó prózuje, ludži smėrowacz a jednac. So by w pschichodže lėpje saktocžic mohla, je nowy salonjowy nacžilł domej sapóšlanžow pschepodał, w kotrymž kó tež prava džėlaczerjom derje sawėsežene.

— Štrajł pola Kruhry bohuzel pschezo hiščeže dale traje.

I. Praschenja wo bibliskich horach.

Štaja Kadyškerb-Šwela.

8. Hdže hordy hród tón kralowski je stal,
Kiž je kral Dawit kóbi twaricž dal?
9. Hdže Samaritszy templ twarjachu,
Dónž Židža do kwojoh' jim njedachu?
10. Hdže kralowych popow sajecz da
Elias, a jich potom sarėsa?
11. Hdže jahroda, ta passionsta, je,
Hdžež shtylny Šbóžnik krej kó počeseche?

Wotmolwy na praschenja wo horach.

6. Morija. 7. Libanon.

Daliske dobrowólne dary sa wbohe armeniske křroty.

Psches knjesa fararja Kubizu w Bukezach:

Mišionske towarštwu w Bukezach	10 hr. — np.
M. w Š.	8 " — "
M. w K.	3 " — "
B. w B.	1 " — "

Šromadže: 22 hr. — np.

W mjenje wbohich křrotow wutrobny džak.

Gólcž, redaktor.

„Pomhaj Bóh“ njeje jenož pola knjesow duchownych, ale tež we wšchėch pschėdawańjach „Šerb. Nowin“ na wšach a w Budyschinje dostacz. Ma shtwórcž lėta placzi wón 40 np., jenotliwe cžišla kó sa 4 np. pschedawaju.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok,
A twój swjatosok
Zradny je.

Za staw spróeny
Napoj móeny
Lubosé ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh čí khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh pōda,
Wokřew čé!

F.

Šerbske njedželske kópjena.

Wudawa šo kóždu šobotu w Šmolerjez knihicziščežerńi w Budyschinje a je tam ša šchtwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

6. njedžela po šsjoj kralach.

Mat. 17, 1.—9.

Šswjaty japoschtol Jan pišče: My widžachmy jeho krašnosć. Wón je ju widžil wospjet a my š nim š woczomaj ducha w tychle njedželach po hodžoch — my widžachmy š rosjašnjnym woczom, kak je š wody tam w Šana wino ščinił, wotrocžka hejtmana š Šapernauma š luttim šłowom wustrowił, wětram a morju pohrosyl. My widžachmy jeho krašnosć, tak móže w šbóžnym dopomnjecžu na Šesufowe pschekrašnjeje wystaio pišacž Jan, kotrehož běšče Šesuf wošebje š Šětrom a Šakubom a na wyšoku horu wjedł.

Šaj, šbóžne wókomiti, jako šo tam šjewitaj Mójšaš a Šeliáš, šastupjerjeje štareho šluba, a tak w šhromadže šteja na jenej štronje šastupjerjeje minjeneho šluba, na drugej japoschtoljo jako šastupjerjo pschikhadžazeho noweho šluba, a šrijedža tón, na kotrehož šakon a profetojo do přědka pokasuja kaž šwědcenje japoschtolow našad, tón, kotrehož woblicžo šo šwěczi jako šlónzo, kotrehož drašta je běla jako šněh, haj tón, kiž je žiwy do wěcznosće, tón šřednik mješ Bohom a čłowjekami. Šeho krašnosć posběhujaj šwědkojo mlodeje ššesčizianškeje zyrkwje. Woni pišchu: „My šmy š našchimaj woczomaj jeho krašnosć widželi, pschetož wón je wot Boha Wótza čžescž a šhwalbu dostal psches šlóbš, kotryž šo š njemu šta wot wulkeje krašnosće (2. Šět. 1).“ „Wón je jašnosć jeho krašnosće a podobnosć jeho byčža.“ Woni woczakujaj na čžas, hdyž šo dopjelni: „Wótčze, ja čžzu, hdyž ja šym, šo bychu tež

čži šami pola mje byli, kotrychž ty mi dał šy, šo bychu moju krašnosć widželi.“ Š ich šlóbšom šo šjednocžuje šlóbš pōšdnishich wěryaznych šwědkow, kiž šu šanoschowali:

„Kak rjenje šwěczi šernicžka nam pokna šnady wot Boha, tón šlóbki šorjeń Šesse — jašny, krašny, wupššcheny, posběhnjeny, w darach rjaný“ a šašo: „Šesuf je tych woczow žadosć, a tych wušchow šyncenje, Šesuf je tych hubow radosć, mojob' rta šlódženje.“

Luby ššesčiziano, njeje šo čži tak špěwało, hdyž twój rōt dosta jeho šwjate čželo a krej? Wón je čži bliški pschi Božim bližže, tón šrwawny, do šmjercže daty a šašo tajki krašny. Wón je wšchat tón, kiž š pschekrašnjeja njebjeskeho šo w čžělnym šchtalcže tebi podawa, šo by twoja wutroba mēr a radosć mēla. Šacžucže jeho krašneje bliškoscže ma ššesčizian pschi šwjatocžnej, nutrnej Božej šklůžbje, pschi špěwanju a poškluchanju. Šenje njechamy š Božeho doma hieč, bjes teho šo njebudžiščteje našchej woczi jeho krašnosć wohladałoj a šo njeby našcha wutroba, še šemškeho wušběhnjena, šacžula: tudny je derje byčž. To šu hodžiny pschekrašnjeja ša naš. Wone žanemu njetřejaju pobrachowacž. Šenož šo dušchu posběhnjemy wot šwěta a š našchich ššichtow a žadosčow. Š dopomń šo tamnych wulkich horow pschekrašnjeja, kiž čžzedža nješapomnjene wostacž ša čžasž žiwjenja, na tamnu, hdyž běšče ššesčizianšku šratocž dozpił, hdyž šo wutroba šnjejeje šlubi, jako jeho šnuta pschi škonfirmasiškim woltarju widžesche. Š pomhajmy šebi, šaršchi š dušchowpastyrjami, našche pacžerške džěczi š wucženjom, napominanjom a modlenjom šwěru š temu pschihotowacž. Šiž to je wottřknjeny šonž, šo bychu nēšchto

wjedzile, ale so bychu neschto widzile, mjenujzy Anjesowu krafnosc, a s wutrobu spemacz nawukle: „Jesu, moja krafnosc,“ „o Jesu, mojej dusche swetlo,“ „Jesuf Khrystuf je mi wscho, wutroba mi praji to.“ Werowansti woltať besche hora pschekrafnjenja: s Jesufowym sbozom chzyschtaj mandzelstwo sapoczecz, a won flubi jo pschekrafnicz. Jeho pschekrafnjenje tam na horje besche snamjo jeho bliskeho pschekrafnjenja psches smjercz a row. Haj, we werje do pschekrafnjenego dyrbi so tez czemny dot smjercze swetla hora krafnoscze sczinicz. Kak je werjazy predat Hofacker wufnyl, wurjeknywschi w nadziji: Sbozniko, Sbozniko! a jedyn druhi s heblom: S wystanjom chzu wumrjecz. **Wiktoria (dobycze)!**

Wroczmjy so sašo s hory dele do runiny wschedneho zimwenja. Tez tuta smjeje swoje krafnoscze czašy a blaki, hdyz so stajnje sašo dopominamy na tamny njebjeski hlób: To je moj luby syn, nad kotrymž ja spodobanje mam, teho wy posluchajcze. W jeho posluchnosczzi lezi sawdawť jeho krafnoscze. Wufnyly wot njeho, dokelz won czicheje myšle a s wutrobu pokorny je. Schtöz nawuknje malo wot so dzerzecz a wjele druhim so podwolecž w swjatyh fluzenju, ton dostanje neschto wot snutskowneje jafnosczze a mozy. A sbözni su czi, kiz czicheje myšle su, pschetoz woni semju wobšydnju. Schtöz haru wot hebje njenaje, ale s lubosczu s blizšim wobšhadža, smjeje sboze a wjebele.

Teho wy posluchajcze, kiz be posluchny tez w schizju a smjerczi. Malo do jeho czerpjenja so jeho pschekrafnjenje poda. Tez schesczijanow pucz je tajti, so se flusami roššwamy a potom s wjebełosczu znjemny. A na horze dzelo pschińdze flódky swjatoť. We wobliczu martraťsteje smjercze widzesche swjaty Schczepan njebo wotewrjene a Jesufa na prawizy Bozej stejo w krafnosczi. Pójmy sczerpliwu we wschej tyschnosczi. Boža krafnoscž wobšweczzi a wobšhlódkuje swernych bedzerjom.

„Wudzerz tu, Zion, wudzerz swernoscž tu.“ Tu klinczi hjom a kat halle tam se rta swernych to swedczjenje: Wty widzachmy jeho krafnoscž! Hamjen.

M. w M.

S Jesufom na Taborje.

(Mat. 17, 1—9.)

Hlób: Anjeze, ty by najcha jafnoscz —
abo tez: Božo, Anjeze teho sweta —.

Hdyz na Taborje so jafni
Jesuf w swetle njebjeskim,
Póšlow zimwenje so krafnu
W sböznej towaršchnosczi s nim;
Twaricz hety žadaju
W jeho sböznyh pokoju! —

Woni widža krafnoscž jeho;
Won kaž flónzo jafni so;
Swetlo wužadža tam s njeho,
Jafnoscz swetla Božeho. —
Mójsaš a Eliaš staj
Sim so s dobom šewilaj.

Swojej woczzi složa t njemu
Póšli, polni radosczje;
Hety chzedža twaricz jemu
Tam na jafnym Taborje;
„Tudy je nam dobre bycz,
Anjeze!“ — je jich sbözna rycz.

Woczi stej jich roššwetleni
Se swetla wschat njebjeskoj,
W duchu sbözne wofšchemjeni
Czesca Anjesa swojeho;
Hlób jim s njebja wobšweczzi:
Won wschat je Syn luby mi! —

Posbježechu woczzi t njemu,
Hdyz jich Jesuf troschtuje:
„Njebojczje so!“ — Werja jemu,
So Syn won kam Boži je;
Krafnoscž jeho njebjesta
Se so struchlym šewila! —

Njewidzichu radosczjivi
Nitojo hacž Jesufa;
W sbözniku su netko živi,
Polni sböznoh' wjebela;
Krafnoscž wschat jim jeshhadža,
Kotraž s njebja wužadža!

Nitoho wjaz' njeľubuja;
Luboscz jich kam Jesuf je! —
Sbözni blifoscz jeho czuja,
Radoscz s nim je zimwenje;
Wschitto so s nim pschekrafnja,
Won je žórto wjebela! —

Hacz jich swet a hrěchi tyscha,
Troschni pschezo wostanu;
Mily jeho hlób wschat fluscha;
Glaj, ja schitowacz waš chzu;
Swernu ja waš lubuju,
Do njebja dom dowjedu! —

Jesufa dha sapšchimn, duscha,
W žimej werje radostnje;
Swjecz so jemu, kaž so fluscha,
Wschat won Wumoznik twój je!
Khodž s nim krcze swjasana,
Jeho czet dze do njebja! —

Ssameho tam wohladamy
Jeho junu w krafnosczi,
Hdyz so tudy jemu damy
Sa mřdu w horzej lubosczzi;
Žimwenje nam pschekrafnu
Won, najch pscheczel najlěpschi! —!

M. U.

Sswedomnitoscz.

Ssudnik M., samožity prawisnik, kiz pschi mescze bydlešche, dyrbjesche ras do blizšcheje wšy po czěšlu póšlacž. Borsy na to mladny muž s czěšliskim gratom pschińdze. „Sa chzu“, tak šudnik dzesche, „so by so tonle plót swuporjedžal, so njemohl stót psches njón lašycz. Dokelz je s bofa domu ležany, njetrjebacze hebi žaneje wofebiteje prózy s dželom dawacz. Sa wam jenož 2 tolernej sa to saplaczu.“

Na to dzesche t wobjedu. Sašo po šwili sašo pschińdze, widzesche mlodeho czěšlu, kóždu desku porjadnje heblowacz. Mlenjo, so chze won drohi krcy džela sczinicž, jemu pschitasa, deski njeheblowane pschibicz, a woteńdze sašo po swojim powolanju.

Sšo domoj wroczmjochi, namala pať šudnik wšchě deski swot-

hëblowane, pschëřšane a řwëdomliwje ř cžišłami posnamjenjene, hotowe ř pschibicžu. „Sa wam tola prajach, řo ma řo plót ř nje- hëblowanymi deřkami řabicž,“ wón hnëwnje řawola, „ja nicžo na to njedawam, řajkeho napohlada je“. — „Sa pak nëřřto na to dawam“, cžëřřla rořomnje wotmolwi a dale řwoje džëřasche.

Hdyž bëřche řwoje džëřo řłoncžil, řo řnjes řahrodny woprašča: „Šřto řřm wam winojty?“ — „Dwaj tolerjeje“, džëřche rje- mjëřřnik, řwój grat psches ramjo položo. „Čëřo dla řeče telko próžy na to džëřo naložil, hdyž njeje řjenjes dla bylo?“ — „Džëřa dla“, řnježe! Řičtó hujbene džëřo wuřłëdžil njebudži- řche; ale ja budžich to wjedžal a moje řwëdomnje budžišče mje řhořtalo.“ Na to řjenjesy dořta a woteńdže.

Džëřacž lët posdžišcho mějesche tamny řnjes řudnik kontrakt řa twar wřřhelacich krajnych řhëžow wobřtaracž. Wjele twaržow řo řeńdže. Wón pak řwojimaj woczomaj wofebje nad jeny m wëřřym mjeswoczom wotpoczowacž dawasche: „To bëřche mój plotowy muž. Sa wjedžach, řo budže wón po řwëdomnju jenož dobre, hódne džëřo cžinicž. Sa jemu na to kontrakt dach, a wón bu ř teho ře řamožitym mužom.“ Tak posdžišcho tamny řudnik řam powjedasche. —

M. w M.

Nëřřto wo rjadach.

Řiřčëže wëm řo teho řařnje dopomnicž, řak we řwojim cžasju tamnu powjeřčž ř wofebitej želniwosčžu cžitach, řo je ř majorom ř Wernsdorffom popłedni rycęř želeřneho řřhiža 1. řlasy ře řmjercžu woteřchol. Sa řebi pomyšřich: řak wobłëdujetej řhwalba a cžëřčž řwëřa! Řřřtož řhwalbu a cžëřčž wofnamjenjeřche želeřny řřhiž 1. řlasy. Wot tamnych mnohich řtotyřazow, řořřž we řwo- bodnych wójnach 1814 a 1815 pschëčžiwu Řapoleonej 1. wojowachju, dořtachu řón jeno 668 dla njebojariweje řmužitosčže a řnamjeniteje řhrobłosčže a wutrobitosčže, psched njeřřčëčželom wopolařaneje. Š rycęřerjow želeřneho řřhiža 2. řlasy řehdomniřčeho cžasja mójšëřche řich řnano řiřčëče 20—30 řbyřřnych byčž. Řo řajřim jeno nëřřtre lëřa řiřčëče a řónle řławjeny řód řławneho cžasja je wotemřjety řacž do popłednjeho muža. Řotom řu řich želeřne řřhiže placziwosčž řhubile. A tamni, řotryčž wutrobno wone debjachu, hđže řu cži? — D ja řřm nëřřdy řespekt mëř psched wutrobnom, ř tynle cžëřřnym řnamjenjom wupyšřenym. Ale řmjercž žaneho řespekta psched nim nima. A tamny řrařny džen wulkeho řorjestačže njebudže žanych želeřnych řřhižow 1. řlasy a řež žanych cžëřwjenych a cžornych worjokolowych řjadow řajkejeřřkuli řlasy widžëčž. Řhwalba a cžëřčž psched cžłowjekami wutrobitym wojowarjam a řařłubnyřm řtatnikam a wutrobno polne řjadow, — ale psches row to wřřcho njeřónđže. Řni do řařčëčža řjady njeřřřřřidu. Wone řo po řmjercži řhëžorej řařo wrócža, wot řotrehož buchju řpožčëne.

Řař řtejach pschi řmjertnym řožu. Žona wyřokëje řtaroby cžyřřche domoj řicž. Džëřacž lët dořřo bëřche wona wurjadnje cžëřčë cžëřpjenje w pohladže na Boha ř njebjëřkej řečëřpliwosčžu řnjeřřla. Šawëřnje želeřny řřhiž 1. řlasy! Řón je ř nej řobu ř njeřju řřol a řčžini řo řřona na jejnej řłowje. A řřřř, řotrež cžłowřke džëčžo řudny wuplacže we wojowanju ř hřëřřom, w bëdženju je řwojim Bohom, pschewobrocža řo do řarłow, bješ- řłoncžnje drohotniřřich dnyřli dejmanthy, ř řotrymiž řu wyřřoke řjady řudny wobrubjene. To je řak wofnamne, řo řu řřhiž řa cžëřřne řnamjo řežinili. Ruby cžitarijo, řón řřhiž, řotryž je cži Bóh luby Řnjes napoložil, wjazy wofnamjenja, dnyřli řřhiž, řiž cži cžłowjekoj na wutrobno pschityřkuj. Řjëř řón, Bóh cžže řo nad řobu psche- řrařnicž a cžže řebje cžëřčëčž psched řherubimami a řerařimami. Řřřhižuj řo řy řam — to je řež řřhiž 1. řlasy. Řajwřřřřřchi

řjad w prusřim řrařřtwje je řjad pour le mérite (řa řařłubju). Wón je jeno řa 30 Řëmžow a 25 wurřajanow postajeny. Duž řrje řón mjes cžitarijem nariřeho nabožneho cžaropiřa wëřčže řenje řadny njeřoneře. Ale w Bóžim řrařřtwje njeje řadny, řotryž řón njenofy abo wón njeje w Bóžim řrařřtwje. Ruby cžitarijo, je řebi řeřřř twój Šbóžnik řónle řjad wokoło řwojeho wutrobna položil? Wëřřř řy do řařłubju řeho, řotryž řa řebje na řřhižu wřřasche? Řotom řy řónle řjad nořřřř. A řón řam namaka řnadu psched woczomaj řwřateho Boha, řotryž cžže a mójže nař jeno řbóžnyř cžinicž řařłubju řeřom Řhřřřta, řwojeho Šřyna dla.

F.

Šřtož njeprawda bjerje a džëřli, Bóh dwójny řaruna a wježe.

Řowjedaničžto ře Šëřřow.

(Řofracžowanje.)

Šřřřnacže lët bëřche řižom wotal řo minyřlo, řo bë řakub do Čžeř wotřëř. Řřjedawřřchi cžar řrje bëřche řim hufčžišcho řiřřak, ale nëřřle cžarachu řižom nëřřtre njedžele na nowy řiřř; ředny psched řrhim to řajo, bojachu řo, řo řnadž je wumřřëř abo řhorj. Řajwřejřřchi řjemëř mějesche pak wowřa; pschetož řej bë wón naj- lubřřchi. Řunu popołdnju bëřche řama doma a pschi řwojeje pschary řpominařche řež řdnyřowajo na njeřo: „Šřřto by řebi myřřili, luby řakubje, řo řiřčëče pschëde mnu wumřřëřëřč a to w řřřřm řraju?“

Takle na řwojeho wuřřa myřřlo njeřřřny, řo je nëřřto wjeřëřu řëřëř řpëwajo do řameho dwora dšřřol. Řo řhwiřřy pak wotewřichju řo řhëžne řurje a řužy řež řtwine; to řakle řejnu ředžbliwosčž řbudži.

Šastupi řuřnik a ře řnaryřm řrowjenjom řu postrowjo wot- položi řwój waczof. Řřřchi witanju mëřjesche řeho řtara řeřřowa wot řłowy řacž do řjaty; řdasche řo řej řnary řbyčž, njeřjedžëřche pak, hđže by řeho muža byla widžřala. Řón džëřche, řejnu nje- wëřřtosčž hnyřdom řořnawřřchi: „Řjëřnajëřč dha mje wjazy, moja wowřa?“

„Řč mój Bóžo, řakubřo, to džë řy řy!“ A nëřřlo řapocža řo wupraščowanje wofebje, cžëřo dla je řak na dobo domoj pschishřol.

„Wowřa, řerje je řo mi wjedřlo, byřnjëž řtajnje wokoło řnjëřa byčž řyřřak. Řomyšřil řebi jeno, wot řeho cžasja, řacž řřm wam řiřřak, řo je řřhorjëř, njeje řižom wjazy wotřhoril.“

„Wboh, to řrje je řižom řři abo řřřřři lëřa?“

„D në, řjëčž.“

„Řak dha je dowoliř, řo řmëřč wotřariřřchi řeho domoj řicž?“

„Še řižom njeboh, mój dobrocžiwny řnjes!“

„Duž je ř twojeje řłubju řónž? Šřřłoda, řo řebi nëřřlo, hdyž řo nanej a macžeri řerje wjedže a řwoju řřřdu njeřřëřataj, nicžo wjazy nahřomadžicž njeřmójšëř!“

„Džakowano Bohu! wowřa, řřřtož budu řřëřacž, řižom řmëřju. Řjëřocžicžki řnjes — budž jemu řrařřřwo njebjëřke — njeje na mnje řabyřł. Wjedžëřche, řo mam burřke řospodariřřwo a džëřlo řady, wotřasa mi řjane řubłëřřto.“

„Řřwa řřm na řwëčže, řubło?“

„Řaj, řubło, ale nimam je wjazy. Šëřo řřm cžyřřche řam, hđžëž bëřču moje řwarjenja, řady mlyň řwaricž, duž je mi řubło ře wřřëřm řtejo a řëžo wotřupil.“

„Řó, a řak wjele je cži řal?“

„Šëřnacže řrow! A pomyšřil řebi jeno, wowřa, řři řta řřm řiřčëče na řłubju nahřomadžil.“

Wowřa wotmolwi na řeho řadowřne powjedanje jeno ř jedno- řřm „řak“ a pohladowasche nëřřak řrudnje na njeřo, njedžiwasche řež na řeho dalsřču řořrawu, řak řo řo řamemu řakubëř řejne

njelčenje džiwne seida. Teho dla ƚo woprašča: „Wowka, sčto dha tebi bu, so mi niczo wjazy njeprašča?“

„To ƚebi tola myšlila njebych, so —“

„A sčto?“

„Niczo dale — chych ƚo cze jeno woprašćec, i czim ƚy ƚebi telko nahromadžić mohł — nam ƚy tež ƚlał.“

Seje wnukaj woběža czerwjen we wobliczu (wjedźesche džě, so ƚu wozwonne ƚłowa poruŋ), ale šhubi ƚo rucze. Wona ƚedźbowasche krucze na njeho a ƚama i ƚebi rjekny i ƚłowu wijo: „tši sta nahromadžić?! Mój ƚynko, to skoro wěricz njemóžu.“

„Čžeho dla niz? Nichtó mi je dał njeje a wšał je tež nješym.“

„A ƚať ƚy telko na boť položiť mohł, na mšdže džě tebi wjele wysche wostało njeje.“

„Wowka, na draščje, a hdyž ƚmój i knjesom pucžowaloj, na jědži, ƚym ƚebi tójsčto nalutował, a wot hoščzi, hdyž ƚu pola naš na wopreče byli, dostawach druhdy tež šdobne dary. Sa sčtyrnacze lět nastanje hižom i maliczkosćow pětna hromadka, njebjerje-li ƚo wot njeje.“

Na to wotmolwi wowka spojojnje: „Haj, nalutowač ƚo wjele hodži, ƚaž tež pschecžinicz. — Džakuj ƚo Bohu, so je tebje tať bohacze žohnował. — Tebi je wón sašo dał, sčtož je mi wšał.“

Nětko ƚo Sařub sa pscheczelemi a suatymi naprašćowasche a wowka, na jich wšhelake podeńdženja spominajo, rozwucžowasche sašo pschi tym ƚwojeho Sařubka ƚaž prjedy, hdyž bě hiščje mały pachol. Sašo běšche něhdže hodžinu doma pobyl, džěšche na polo; njemóžesche džě docžakacz, so by ƚwojeju staršjeju sašo wohał. Hdyž Sařub i maczerju wječor i pola pschińdže, praji wowka wješe: „Šlej, Marja, nješym pschjezo rjekla: Bóh móže wam na druge waschne žohnowač, sčtož scze pola Radzež šhubili! — Sařub móže ƚebi prjedawšche kubło kupić, hdyž na pschedań pschińdže.“

„Haj, to moje dla móže, je-li wobej hromadže pschedawanej njebudžetej. Stara Radžyna a Marja drje móžetej ƚebi brěmjeschko swjašacz a do hribow hič. Sich kubło a wasche lědom dołžnikam dožahnjetej, ƚaž ƚo powjeda.“

„Ať dha je ƚo Radzežom wjedło, tať dołho hač ƚym ja w Čzechach byl?“

„Tať džě, mloda je psched někotrymi lětami i mjeršanjom a šrudobu mumrjela a wón je ƚaž hdy prjedy džěń wote dnja pil, doniž sańdženu šymu šhorje a mumrje. — Haj, i njeprawdu daloko njepšchińdžesč, starej Radžynej pńdže ƚo na stare dny hiščje hubjenje a wošebna njewjesta Marja ani holeje kěžki njesměje.“

Na tole maczerne powjedanje wotmolwi wowka: „Sčto wě, hač je tať šlě, ƚaž ludžo rěča?“

Druhi džěń rano hotowasche ƚo stara Seńkowa ke mšči a dokełž Sařub runje niczo sa džěło njemějesche, rjekny jemu: „Mó, hdyž mašch šhwilu, móžesč so mnu ke mšči hič a pńdla knjesa Žura wopytač, tón je nětko sarať. Budže tebje rady widžecz, pschetož hušto je ƚo sa tobu praščał.“

Sařub njeda ƚebi to dwójzy ƚasacz, šhwatajzy ƚo šhotowawšchi džěšche i nje. Wo kemschach štejesčtej wowka a stara Radžyna naležnje powjedajo psched žyřkwoju: „Sčto dha tón muž bě, kiž i tobu ke mšči pschińdže?“

„S to džě je našch Sařub; tón je wčera i Čzech domoj, a pomyšl jeno, je ƚebi na sčtyrnacze stow pjenješ ƚobu pschinješł.“

„Ty tola nješy!“

„Woprawdže! Tši sta je ƚebi nahromadžil a jědnacze stow sa kubło dostał, kotrež je jeho njebožićki knjes — budž jemu Bóh hnadny a ƚmilny — jemu wotasał.“

„Haj, haj, čłowjek njewě, hdyž i šbožu abo i njesbožu pschińdže!“

„Ach, Sařubej to šbože i wutrobny pschjeju; je tola najpětnišchi mjes našchimi džěcžimi — tón měni wšchudže i prawdu.“
(Pschichodnje dale.)

Sserbske strowjenja.

To šerbste „Bombaj Bóh“ mi je
Šchaz wyschi šłoteho;
Wěsch pilnym sčto tež wažnišche,
Hač pomoz Wjeřschneho?

A najpjetne „wjeřschpomasy“
Čžesč runu šašluži;
S tym sašo pschjeje štrowjeny
Tež pomoz wjeřschnu cži.

„Pschińdž Bóh“ tež lube štrowjenje
Šso šnaje po kraju;
Hdyž pschińdže Bóh, tam i šbožu džě,
Měr jeho do domu.

Duž „Božo šlyšch“, pať „daj to Bóh“
Šerb na to wotmolwja;
A je byl w Božim domje sčto,
Wšcho štrowi kemscherja.

A „i Božoh“ šłowa — wotemšchi“
Duž rěka „witajče!“
„Wjeřschpomasy“ ƚo wotmolwi
A i tym ƚo džakuje.

Šso witamy a štrowimy,
Ať pschistoj a čaš da,
Tež šhryšta wěcžnje šhwalimy —
To čžesč je Šserbowštw!“

H. Z.

Wšhelake i bliska a i daloka.

— Dwar železnizy i Wojerež do Šródkla ƚo lěšha šapocžnje, hdyž je šejm šapóšlanow w Barlinje wšhitke šredki pschiswolil.

— Wulke wješele je po žnym němskim kěžorštwje ta powjesč šbudžila, so je pryz Bjedrich-Šruski sašo wotšhoril wot ƚwojeje cžežje khorosče.

— Kniha wo „30lětnj wójnje“, wot knjesa duchowneho Šyšcherja špišana, je docžisčezana, a na nowy tydžen móžetaj pńelnikaj wuńcz. Kniha je rjenje špišana a dawa rošlad wo tamnych šrudnych čašach. Wošebje džywa špišaczel na tehdomnišche wobštejnosče w našch šerbšlich wošadach. Tule rjanu knihu našche šobustawy sa pschinosčł na 1904 dostanu. Nješobustawy maja 1 hr. 20 np plačzić. W bližšim čašu ƚo i cžisčezom druhich knihow šapocžnje, kotrež ƚo tež hiščje w tym lěče rošnoscha.

— Wobcžežnosč budže w pruskich wošadach lěšha, dokełž ƚu jutry pńdže. Wo postajenju wyschnosče maja ƚo džěczi kónž měrza je šchule pušćjeć. Njedžela Šalmarum, hdyž ƚo konfir- mazije wotmėwaju, pať je haťle 16. haprleje.

„Bombaj Bóh“ njeje jenož pola knjesow duchownych, ale tež we wšchěch pschedawarňjach „Šerb. Nowin“ na wšach a w Budyšchinje dostacz.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok,
A twój swjatonok
Zradny je!

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh ći khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh pōda,
Wokřew će!

F.

Szerebiske njedzelske łopjena.

Wudawa so kōzdu robotu w Smolerjez knihiczišcežerni w Budyschinje a je tam sa shtwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

Septuagesima.

Mat. 20, 1.—16.

W poslednich tydzenjach bě w podkoptach pschi Rukrskej rězy wulki strajk džělaczerjom wudyril. Němale 200 000 mužow tam strajkowasche. Chzychu swoje s džěla hubjene wobstejnoscze polěpschicž. Wschnoscž je jich wěz pschepytala a pschipsnala, so ma so jim we wschelakim nastupanju polōženje dostacž. Nowy sakonjomý nacziš, w kotrymž so prawa džělaczerjom derje sawěsczene, je so sapōblanym hižo pschepodał. Woni wěscze dostanu, shtož je prawe. Njeh schezumarjo rěcža, shtož chzedža; wyschnoscž je sašo dopokasala, so niz jenož samozitnych, ale so tež khudnych a džělaczerjom sakituje a so ma tež wošebje sa nich czopku wutrobu.

Tež w naschim džěbnischim swjatom sczenju so někotři džělaczerjo we winizy njespokojom se mšdu, kotruž so dostali. Tu pak so njeje žanemu mjes nimi žaneje kšiwdy czinilo; kōzdy je swój krosch dostał, kotryž bě šebi wuczinił. Jenož czi přěnschi, kotřiž běchu dlěje džěłali hacž czi drusy, mēnjachu, so so tež wjazy hōdni a so wjazy dostanu, hacž běšche so wucziniło. Dokelž pak kōzdy jenož krosch dosta, se sawidženjom na druhich hladachu a morkotachu.

Čzeho dla rěczi nasch Šbōžnik k swojim wuczobnikam w tajkim pschirunanju? Do nascheho teksta (na 19. stawje) bě wón prajil: „Bohaty s czežka do njebjeskeho kralestwa pschindže.“ Bohaty mlōdženž njebe so roššudzić mohł, swoje kubla pschedacž a khudym rošdawacž a sa Jesušom

hicž. Duž džěsche Pětr k Jesušej: „Glaj, my šmy wschitko wostajili a sa tobu schli; shto nam sa to budže?“ Wón woczakuje wulku, derje sašluženu mšdu. Jesuš na to tym, kiž sa nim pōndu, šlubi, so w nowym narodze što krōcz to šame dostanu, shtož so wostajili, a so budža wěcžne žiwjenje herbowacž. „Ale jich wjele, kiž so přěni, budža posledni a posledni budža přěni.“ Čzi, kiž so se šebicžnosczu sa nim schli, budža posledni. Bóh widži wutrobu! Šbōžnoscz šebi šami sašlužicž njemōžemj. 1. Ššes Božu hnadu šmy k šbōžnosczzi powołani; njeskomdžmy šwój hnadny czaš! 2. Ššes Božu dobrocziwoscž so nam hnadna mšda wudželi; bješmy ju s džakownoscžu!

1. Šospodar bě hndom se šwitanjom a potom w najwaznišchich hodžinach zykeho dnja hacž do wječžora šchol, džělaczerjom najecž na šwoju winizu. Tak je Bóh tōn Anjes pschezo s nowa ludj, jednu lud po druhim, do šwojeje winizy powolał. Na kōždym mišioniskim šwjedženju kaž na pschiklad na epijaniskim šwjedženju wo tym šlyšchich, kaš wón pschezo hišcže k pohanam khodži: Džicže tež wy na moju winizu! Kaž zyke ludj, tak wón kōždeho jenicžkeho pscheprošy. Někotrehožkuli je w mlōdnych lětach, drugeho w polnych abo halle w jeho starych lětach powolał. Šsy ty hižo jeho hlōš šlyšchal? Abó štejich ty hišcže prošny? Ty šnadž wotmolwiš: Prošny nješej; ja mam džěń wote dnja dospolnje šwoje džělo; ty njemōžesch kaž bohuzel jich wjele w naschim czašu wošebje w šymje škoržicž: Ša žaneho džěla nimam. Někotry šospodar pak so podarmo wo džělo prózuje, so by něšto sa šebje a šwojich lubych sašlužil; wón wschal njeby prošny štal,

ale — vschaf jeho nchtó njeje najal. Ty tež njejšy lohkomyšlny swoje městno wopuschczil abo pschemenil. Snadž tež něscho wot teho žohnowanja na tebi wotpoczjuje, wo kotrež w zyrkwinej modlitwje prošhny: „Wschitkemu sprawnemu dželanju w pocze woblicza daj jeho msdu namacaz nje-pschikrótschenu!“ Je-li so pak jenož so prózuješ, so by po možnosći wulki semski wužitk, kubla a bohatswo a czešč měl, dha s tym swojemu Bohu bliže nje-pschińdžesch, dha na Božim kralestwje žaneho džela nimaš. Sbožnosć žebí sam šaklužič nje-možesch. Tak dolho hač njejšy Anjesowe pscheproschenje na jeho winizu k wutrobje wšal, so na tebje tutón porok mēri: Schto stejicze wy tudy žyliczi džēń próšni? Pschi tym nje-možesch rjez: Wschaf mje nchtón najal njeje! Psches swjatu kschćenizy hižo by horje wšaty do Božeho hnadneho šluba. Snydom se šwitanjom twojeho dnja, twojeho žiwjenja je Bóh tebje přeni krócž s twojim mjenom wołal; na to je so czi pošdžišcho w najwažnišchich hodžinach twojeho žiwjenja pak psches wulku wješelošč, pak psches czežku, hórku srudobu pschibličil woczakuj, so budžesch jeho hlóš šlyšhecž. Sdyž swony fe mšchi šawonja, Bóh k tebi rjeknje: Dži tež ty na moju winizu!

Tamni dželaczerjo w pschirunanju wschitzy na měsce wotēńdžechu. Chžesch ty hišcže cžakacz? Ty drje wěsch, so czi, kotšiz wokoło jednateje hodžiny najeczi bēchu, dostachu kóždy po kroschu. Ty drje wěsch, so Jesuš kóstnikaj na kschizy šlubi: Dženša budžesch ty so mnu w paradisu. Wěsch ty pak, tak starý budžesch, hdy twój hnadny cžas je wotbēžal? Wěsch ty, so budžesch runje kaž tamny kóstnik w šmjertnej nusy Jesuša wo pomoz a hnadu prošycž moz, hdyž njejšy přjedy w nim swojeho wumóžerja namakal? Njewužitnje wužiwany cžas je na pschezo šhubjenn. Njestomdžmy šwój hnadny cžas!

2. Sdyž pak wječzor bu, džesche knjes winizy k swojemu šastojnikaj: Sawołaj dželaczerjom a daj jim msdu; a šapocz wot pošlednich hač do přenich. Wschitzy to šamšne dostachu. To bē přenim s pohórschenjom. To dopomnja naš na podawš w pschirunanju wo šhubjennym šynu. Jako staršchi šyn, kiž bē na polu byl, dom pschińdže, so wón roshněwa a džesche k nanej: Šlaj, ja telto lēt tebi šluzu a njejšym hišcže nihdy twoju pschifajnju pschestupil. Wón mēni, so ša to žanu msdu wo hladał njeje, so njeje niczo s teho mēl. Wón šapomni, so je psches žyly cžas swojeho žiwjenja na wšchēch kublach a wješeloščach staršchiskeho doma džel mēl. Schto dha je jeho doma džeržalo? Wěšče niz lubošč k swojemu nanej; hewak by so nětk s nim šobu wješeli; ně, wón chžyšche s tym, so doma wošta, swojeho herbstwa cžim wěščišchi byčž. Wo lubošč swojeho nana, wo derjemēčze swojeho bratra so nje-postara, ale na kóšliti a cželata, kotrež ma ras dostacz, jeho woczki žadliwje hladatej. Pokornosć a džakomnosć štej jemu njesnata wēž. Wón mēni, so njeje ženje nje-pošlušchny byl. Je drje jeho nan jenož žebí žadał, so by woral a dželal; njeje wón tež lubošč a džakomnosć a šmilnosć pschecziwo bratrej woczakal? —

Přeni dželaczerjo, kotšiz se šwitanjom na winizu wotēńdžechu, šu žyľeho dnja wobczěžnosć a cžoplotu nješli. Woni pak wjedžachu, hdyž wječzor pschińdže, dostanu šwoju msdu a budža šastarani. Tak Bóh tón Anjes šwojich šwěrných dželaczerjom troschtuje, hdyž maju czežke brēmjo njesčž; woni šwoju msdu dostanu. — Tuczí šami w pschirunanju pak šo ša lēpschich džerža pornjo druhim a hladaja

hrosnje, so je hospodar tak dobročiwny. Woni šu dželali, niz teho Anjesa dla, ale swojeho wužitka dla; duž tež nje-moža džakowni byčž, mjes tym so šu šo czi drusy wěšče s žyľej wutrobu podžakowali. Tak buchu pošledni přeni. —

Schto nam šwjateho Pawoła a našeho Luthera tak droheju cžini? Wonaj njebēšchtaj šo do hrěschneho žiwjenja podnórikoj, kaž nje-pschecželjo wudawaju, ale w swojej pokornosći pošnalaj, so k swojej šbožnosći Božeje hnadny potrebamy. Šwjatý Pawol praji: „S Božeje hnadny šym ja to, šchož šym.“ (1. Kor. 15, 10.) „S hnadny šcže wy šbožni šcžinjeni psches wěru; a to njeje wot waš: Boži dar to je!“ (Ef. 2, 8.) Na to je Luther šwój škutk šaložil.

Bjēmy Božu hnadnu msdu s džaknej wutrobu, so njebyčmy pošledni byli! Šamjeń.

G. Voigt.

Dželo a msda na Božej winizy.

(Mat. 20, 1.—16.)

Šnashnkowane Alfäiske hrono.*

Šlaj, pschirunanje podawa Šbožnik nam;
Je špodobanje jeho, šo bližič k nam. —
Na šwoju winizu wón naja
Ludži, — do šbožnosče šwojoh' raja!

Wjazkrócžnje wukhadža prošnikow najimacz,
Hač šlónzo šesthadža, hotomy myto dacž;
Wón hnadnje do džela naš woła,
Nēczi k nam lubošne štajnje šlowa:

Tež wy tam džicze šwólniwi na dželo
A junu wšmicže msdu šwoju, kiž da šo
Wam po prawdže, kaž šym wam šlubil. —
Derje czi, njejšy-li cžas šwój šhubil!

Sdyž cžas je dōšchol, poruczš Anjes msdu dacž;
Je šam wón wuschol, s hnadu cže kónowacz. —
Duž nješomdž, cžlowcže wšchaf šo ženje,
Wopomń, tak Anjes czi twój placzi rjenje! —

Tež njebudž hrosny, hdyž je wón krosch šwój dal
Tom', kiž bē prošny dolho na drošy stal;
Je jeho prawo s hnadny nadacz,
Šak šmēl dha na njeho hrosnje hladacz?!

Wón wšchaf je prawy we šwojim šudženju,
Ty jara mały we šwojim pošnacžu. —
Duž morkotanje s boša woštań,
Wješely msdu šwoju hnadnu dostań! —

Wschaf budža přeni pošleni, — czi přeni! —
Ach, njebudž lēni; kacž budža šo lēni!
Šich wjele k džēku hnadna woła,
Wina je jich, je-li jim šo škhowa! —

M. U.

* Špěwajonne s hloškom: Ša našdala šym krašnjeje wukhadal — (Šl. „W. miš. šarfa“, cž. 273.) Wbo tež: Nětk thwal, o dušča —

Synki s mladostje.

Žona jeneho dželačerja ležesche čezko thora na tšuf, psches kotryž bēšche tež swojeho muža psched malo dnjemi shubila. Wobaj bēšchtaj nimale hiščeže zusaſaj na tym mēstnje pscheywaloj, na kotrež bē nadžija na bohatschu sašlužbu jeju wabila. Mēsto teho potrechi jeju čezke njesbože, a mlody duchowny, kotryž tu zusu, wošamoczenu žonu šwērnje wophtowasche, stejesche pschi ložu mrējazeje. Tak husto hač bēšche pač tež hižom posphtowal, jejne myšle na wēčnosť šložowacž a s nej wo hrēšchnikow Šbōžniku rēčecž, kotryž chze džē šo tež nad nej šmilicž, wōn pošna, šo to wšcho na nju njeskutowasche; klatba bjesdžakniwošče kaž kamjeſn na jejnej dušchi ležesche. Šchtō tež wē, kač dolho to hižom bēšche, šo bē wona pošledni kōčž Bože šlowo šlyšchala a ruzh t modlitwoje štyknyla! Duž šapoczja šo duchowny takle modlicž:

Šchtō wē mōj kōnz? wōn šnadž je blifto,
Čzaš minje šo, šmjercž pschikhadža;
Kač nahle na semi tu niško
Mi šmjertna nusa nastawa!
Mōj Božo, daj psches Šhrysta krej,
Šo w šmjercži šo mnu derje stej'!

Lēdy bē šlowo hamjeſn wurjeknjene, dha mrējaza žona se šlēdowazej šchtucžku šapadže. Tōnle thērlušč bēšche wona wēšče nēhdy w šchuli wuknyla; nētko jej bē, jako by s dohom šrošmyla, šchtož bēšche tak dolho w jejnym pomjatkū drēmalo. Šsnano wotucži pač tež s tamnym thērluščom šobu hiščeže tak nēotre druhe dopomnjecže — na macž, kotraž bē ju nēhdy šo modlicž wucžila, na šbožomnu, wobarnowanu mladostč, — jejna wutroba šo wotankny, a na nitzy špomnjenyh thērluščowych šchtucžkow bēšche wona wrōčžopucz namačala s dolheje Woha-šabycžiwosče t jednorej džecžazej wērje. Šeno malo mōžesche duchowny hiščeže s mrējazej rēčecž; ale jako šo jejnej wocži šamaschtej, šmēdžišche šo wōn s wēstosčju nadžecž, šo je Wōh s jejnym škōncženjom derje čžiniš, a šo wona w domērenju na Šhrystušowu krej domoj džēšche.

Štajnje wostanu pschi tebi.

(Spitta.)

Psalm 73, 23—24.

Šesu, pschi tebi chzu wostacž,
Žiwjenje čži wušlužicž;
Čhzu na twojich puczach wostacž,
Nočžu ženje wotštipicž.
Žiwjenja šy wofšchewjenje,
Dušche čžerjenje šy šam,
Tak kaž winowž dawa ščjenje,
Mōž a žiwnosť halošam.

Mohl hdže šbožownišchi pobhčž
Šacž pschi tebi, Šbōžniko,
Kiž mi šhudemu dašč dobyčž
Šnadne dary wyšche wšchobž?
Šchtō mi takle štyški šlemi,
Šmēruje mje tak kaž ty,
Kiž mašč na njeju a semi
Wšhitko, wšhitko we mozyž?

Šdže je tajki Šnjes, kiž čžini,
Šchtož je Šesuž čžiniš mi?
Wōn mje, kiž bēh w hrēšchnej wini,
Še šwjatej krowju wukupi.

Njedhrcjal šo temu podacž,
Kiž wšcho ša mnje wažil je?
Njedhrcjal šom' šwērnosčž dodacž,
Šswērnosčž šlubicž do šmjercže?

Šesu, na tebi ja wišam
W šrudobje a wješelu,
Tebi šo ja došapišam
Na čžaš a na wēčnosť wšchu.
Na twōj šiv, hlej, dušcha čžata,
Šdyž se šwēta wolašč ju.
Tak wšchaš na šmjercž rady šata,
Kiž čže mēš je w žiwjenju.

Šdyž mōj džēš šo nakhiluje,
Wostaš blifto, Šesu, mi;
Šdyž šo šwjatof pschibližuje
A nōž še mni pschistupi,
Žohnujō ty na špōžneho
Šolož šwojej ruzh šam:
Džecžo, rjekš, kōnz je nētk wšcheho;
Wērišč pač, šy žiwe tam.

Duž mje džerž, šo dušcha čžuje
Šomoznika we šmjercži;
Nječ tež wēškil wōtry duje,
Kašišche šerja pschipojžži.
Šhinje wōčžka jašnosčž žyla,
Koškwēcž dušcha mojeho;
Dha by dušcha wuczahnyla
Kaž do kraja wōtžneho.

S. Brōška.

Šswērna šlužobniza.

Wōndano w jenyh mēšče puczowatku wyšokich lēt t rowu nješechu. Nunjež takama t wyšchšchim wosšchtam šlušchala nje- bēšche, ale mēšesche šo do stawa šlužobnych licžicž, džēšche tola ša jejnym kašččžom wjele želazyh, mjes nimi tež niž malo wošebnych ludži. Š čžim bēšche šebi šemrjeta we šwojim žiwjenju tajku čžesčž a lubosčž šašlužila? Wotmolwa: Še šwojej wulkej a wurjadnej šwēru w šluženju. Šižom se šwojim džēšatym lētom žiwjenja wona do šlužby štupi a je wot teho čžaša šem pošne 74 lēt hačž do šwojeje šmjercže jenemu a temu šamemu knježštwu šwērnje šlužila. Šti rody šwōjby bē wona hicž a pschiščž wi- džala; prawnušam mōžesche wo praštaršchimaj powjedacž; wješela a čžerpjenja jejneho knježštwa tež jej plačžachu. Še šwojej wulkej šwēru bēšche šebi wona po nēčžim wjele wutrobom dobyla a bu nētko jako šwērna, luba domjaza bolostnje želena a parowana.

Šo wšcho klicži nimale kaž rjana bajka s dawno šaidženyh čžašow; pschetož nēčžišchi šplah lēdma hiščeže nēšchto wē wo tajkich rjanyh pomērach, kotrež knježich kaž šlužobnikow čžesčža. Čžlowjekōjo našcheho čžaša šu s wjetšcha šymnišchi napšhecžo šebi. Ale my nimamy tudy na žane waschnje s nēčajšej štarej rjanej bajku čžinicž, ale mamy psched šobu wērnū štawišnu s naj- nowšcheho čžaša. Wona nam pošajuje, šo tež džēšča šwēra žane prošdne šlowo njeje a šo je wona hiščeže w šwēcže žiwa. Šdžež pač šo tajka šwēra nakhadža, žnēje wona s wjetšcha tež hižom w tymle njedokonjanyh šwēcže šašlužene pschipošnacže a myto. Wjele krašnišche a wultotnišche myto pač šo šwērnym duščam wot najwyšchšcheho knježštwa njebjekow a šemje doštanje w tamnym wyšchšchim šwēcže, hdžež wšhitke šnadne šlubjenja šwoje pošlednje dopjelnjenje namačaju. Šam budže tež tamne džecžo šwērnosče

Knjesowe słowo słyszeć: D ty dobra a swěrna služobnica, ty by nad malym swěrna byla, ja chzu cze nad wjele postajic; dži nuts k swojeho Knjesa wješelosczi!

F.

Schtož njeprawda bjerje a dželi, Bóh dwójzy saruna a wježe.

Powjedańczo se Serbow.

(Pokracožowanje.)

S tym, so bě stara Seńkowa Radzynie powjedala, so je bebi Sařub telko pjenes pschijesł, bu wón taf thěšje, hacž bě so ta nowinka we wokolnošczi roššchěrika, jara nahladny muž. Najwjetšchu starošć pař mējachu ludžo, schto budže wón nětko šam činić a schto se šwojim samoženjom šapocžnje. Wšchaf to jim tež žane dolhe hłowuřamanje njecžinjesche; bóršy namafachu podložk k šwojemu wuřudej.

Něhdy njedželu doščahny mlodu Seńkowu duzy wote mšche šušodžina a Sařubome počinki šhwaliwšchi prajesche: „Alle džiwnje, so chze so k Radzežom dacž! Schto jemu tež dvě kuble pomhatej, hdyž štej pschedořženej! To bych tola radšcho hladała na tajke pschicicž, hdyž bych něšchto pjenes šdžeržala.“

„A schto to praji? — to nihdy móžno njeje!“

„Ach, njemyl mje jeno, wšchaf je k njeju na Budyškim hermantu na pinzu hicž chzyl, a hdyž wona njeje šobu chzyla, je hnydom k njeju domoj schol; na Šsobotkež kwapu pař je reju k njej mēl.“

„Najebacž reji a dom wodženja, njetrjeba so k nim dacž chzycž — a wēt mi, njech ludžo praji, schtož chzedža, našch Sařub njebudže nihdy mlody Radža.“

Šdyž domoj pschicicž, džesche k Sařubej: „Schto šym tola šlyšchala! Ty wšchaf nješy, so šy taf hlupje k Radzež Marju k hermantu schol a potom k njeju na kwapu rejowal! Tu mašch, ludžo hižom powjedaju, so so k nim ženišch! A to šam widžišch, so my k Radzežami ženje ničžo mēč njemóžemy.“

„Ludžo něšchtožtuli rēcža; schto je někomu na tym, k šim šym domoj schol a k šim rejowal? A wysche teho je Radzež Marja šawěšče pschicicž a čješna. Ššlyšch jeno, na hermantu chzych ju tam na pinzu šobu mēč, ale nihdy njendžesche, prajizy: taf mohla ja hdy w piwownych thěžach so šawješelicž, hdyž je našch nan šwoju šrowotu pschicicž a šwoje šamoženje pschecžinil! Tež šym šlyšchaf, so hišchče na žane pivo šchla njeje.“

„Njech je temu kaž chze — ty wēšch, schto šu nam Radzežy činili, a šadžerž so po tajkim, kaž so čzi šlyšch, napschecžimo nim! Takle so do ludžazych hubow dacž wšacž, je to trjeba?“

S tajkej wotrēcžu bě naležnošć po šdacžu wucžinjena, pschetož ani Seńkowa ani Sařub wo tym dale njerēcžeschtaj. Tež stara Radžyna, hdyž ludžaze klešči šhoni, šmējesche so jim, dofelž nihdy do teho šwolicž njechasche, so šmēl šebi pachol k taf pschecžiwneje šwójby jejnu wnucžku wšacž. Radšcho chzyla džē, kaž jumu prajesche, na šwoje kuble po proščenju hicž, hacž k Seńkež hólzom k jeneje schlē jēcž.

Wšyche teho buchju k ludžazymi rēcžemi špominanja na prjedawšche šchidny, kiž bēchu šebi nacžinili, k nowa šbudžene a stare hramjenje šašy taf wobnowjene, so Radžyna a mlodaj Seńkež pschicicž šetkanju so lēdom postrowjachju.

Šdyž pař Radžyna po lēcže na kuble dawki a dań hižom wjazy wotwjesč njemóžesche a w žylej wokolnošczi žaneho taf bohateho nawoženju njenamafa, kotryž by mohł dołh šaplacžicž, a dołžnižy hižom na pschedacže wobeju kublow čžerjachju a jej taf wulka hańba hrožesche, šhubjesche šwojeho hordeho ducha. Ššwojeje wnucžki so praschejo, by-li Seńkež Sařuba mēč chzyla a nje-

wē-li, hacž by šej ju wšaf, njenashoni ničžo dale, hacž schtož wšchitzy ludžo wjedžachu, so je kaž jeho wowlka k ščōžym čžlowjeřom pschecželny a so nikomu njehrami. Wot Marje ničžo wēšte njeshoniwšchi bu na šebje pokafana, schto mohla wuřlēcžicž.

A temu pschicicž so jej štoro šdobna pschicicžnosč. Šetka so so se starej Seńkowe a ta njeshwatajo posafa k njeju. Ššo rošrēcžuju pschicicž Radžyna na šwój wotpohlad a džesche: „Kaf šu jeno te blady wo waschim Sařubje a našch Marji do ludži pschicicžschle? Se šnadž wón se žortom něšchto prajil a to něchtō ša wopravdžite wšaf, abo šym šnadž ja někomu wuřnafa, so ničžo napschecžimo temu mēla njebych.“

„Šaj, ja čzi tež ničžo njewēm, kaf je so powjedanje šanješlo.“

„To je mi jara džiwno, so ničtō njewē, k wotkal šu tajke rēcže pschicicžschle.“

„Š daj šebi k tym byčž, to džē někomu ničžo njewadži!“

„Njewadži drje, ale mi wšcho jene njeje. Šošluchaj jeno, našcha Marja chze rady, so by so wón k nam dal. A kaž widžišch, ja nimam nikoho dale na šwēcže, duž jej šchidny rada čžinila njebych; njechaf-li pař wasch k nam, bych ji tola něšcho druheho šhladacž dyrbjała, pschetož bjes hospodarja čzi nikaf njendže.“

„Šaj, mašch prawje, bjes hospodarja nihdy njendže! Ššym to po njeboh Ššetrovej šmjereži špytała; hacž runje ša wšchēm hladač a ščōždemu džēlo pschicicžšowach, jebachu mje tola wšchudžom. Chze-li pař našch Sařub, njewēm; dyrbjała so jeho woprashčecž.“

„Budž taf dobra a woprashchaj so!“

„To drje móžu.“

(Pschicicžodnje ščōncženje.)

Wschelake k bliska a k daloka.

— Na šrudobne waschuje je šašo hrabinka Montignoso, prjedawšcha šafšta šronpryžekša, šedžbliwosč na so šložila. Šdyž bēšche pschicicž ščōtkim rošhorjenje šbudžila, so bēšche wona njendžizy do Draždžan pschicicž, je so nětko šašo wufopalo, so ma k italskim hrabju wobthad. Ššstupjeť šafškeho škala, justizny radžicžel Ššörner, je so teho dla do Ššorenza podal, so by šebi pod tutymi wobštejnosčemi žadał, so by so jemu najmlōšcha pryžekša Anna Monika Pia pschepodała, so by so k njej do Šafškeje wrēcžil. Ššrabinka pař so wobara, šwoju džowku šobu dacž. Šašo justizny radžicžel tam pschicicž, so by ju šobu wšaf, bēchu durje ville Ššapiniانو, w šotrež hrabinka bydli, šamnjene, a so tež na wjazore šamwonenje njewotewrichu. Duž dyrbjesche so šašo wotšalicž a dyrbi na druhe waschuje šwój nadawł pschewjesč. Wutrobne je pschecž, so by šrudobna wēž bóršy ščōž na-mafala. Ššrabinka je psches šwoje něččičche šadžerženje pošlednju šchtrēcžku lubosče w šafškich wutrobach wuhafła.

— Ššrajť pschi Ššuhrje je šbožownje ščōncženy. A schto je džēlacžerjam pomhať? Woni šu wo 20 millionow hriwnow mšdy šchšodowali.

— Wškowanske wucžinjenja k wufrajom šu so w thěžorštwowym šejmje wuradžite a so najškerje pschicicžšowmu. Ša rataštwow je w nowych wucžinjenjach lēpje šarane a žlo je so šašo na tu wšchōšcž pošbēhnylo, šotrež mējesche pod ščōřšchom Wššmarškom.

„Ššombaj Ššóh“ njeje jenož pola šnjewow duchownych, ale tež we wšchēch pschecdawarňjach „Ššerb. Nowin“ na wšach a w Budyšchinje dostacž. Na šchštwōrcž lēta płacž wón 40 np., jenotliwe čžiščla so ša 4 np. pschedawaju.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok,
A twój swjatonok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spař měrnj
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džěń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh ěi khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh pōda,
Wokřew ěe!

F.

Szerbiske njedzelske łopjena.

Wudawa šo kōždu šobotu w Ssmolerjez knižicziščerńi w Budyšinje a je tam ša šchtwórtlětnu pschědplatu 40 nr. dostacž.

Sexagesima.

Lut. 8, 4.—15.

Wjele luda bē šo hromadu šesćto, Jesuša šlyšecž. Do wutrobow hladajo wón pak wjedzišće, šo šo najwjetšči džěl rošpŕytego šłowa jako wušpŕytego šymjenja šatepze a škónčnje šaniczi, tak šo jenož někosi, kiž šu jeho, to je Bože šłowo, šlyšeli a derje šakhowali, dobre a wěšte plōdny pschijeku. Wšchitzy šłowo šlyšča, ale njejku plōdni: šchtwórczina pošlucharjow šnadž jo do šwojich wutrobow pschijima a je žohnowana. Šedžbujmy na wšchelake poděńdženja Božeho šłowa we wutrobach! Jesuš pošafuje we šwojim hłubokim pschirunanju na wěczne Bože šłowo jako na šymjo, kiž šo na šchtworaku rolu wušywa. To bēšće w Jesušowym czašu tak, a tak šteji tež džěńšnišči džěń, hdnž šo Bože šłowo cžłowiškich wutrobow dōtka.

1. Rola pschi pucžu. „Nětotre padže pschi pucžu“, po tajkim niz na pucž, kaž je šo tež wukładowało; pschetož na pucž žadyn šyjet njewušywa, ale na rolu, kotraž pschi pucžu leži. Šchtož pschi pucžu padže, bu poteptane a ptaki pod njebjekami jo šezrachu. Našch Šbōžnik tele šłowa pschirunanja tak wukładowje: czi pschi pucžu šu, kotšiz Bože šłowo šlyšča, potom pschińdže cžert a šebjerje šłowo š jich wutrobow, šo bŕychu njewěřili a šbōžni njebyli. Kač hušto šo tak w džěczatštwje štawa! W džěczazyh lětach je žiwjenje kaž rola pschi pucžu, pschi kotrejž štaršchi a drusy nimo šhodža. Čžeho dla je žohnowanje Božeho šłowa a nabožneho rošwucžowanja na džěczazyh

wutrobach mješ nami hušto tak šnadne? Našche džěczi drje šlyšča šłowo wěrnosće a šbōžnosće w šchuli, w paczerškej wucžbje a w Božim domje še rta pobožnych štaršchich, šwěrnnych wucžerjow a duchownnych; ale jich žiwjenje je kaž rola pschi pucžu. Wone widža wjele tajkich — šnadž druhdy hižom w domach, — kiž šo Božemu šłowu wušmēja a šu kaž pohanjō žiwj, abo kiž jo šlyšča a tola czi štari hrosni ludžo wostawaju, kiž drje šo šwonkownje š Bohu bliža še šwojimaj hubomaj, ale jich wutroba je daloko wot Boha. Šubjene pschikłady pak škaža dobre pocžinki. Duž pschińdže šly njepšchecžel a šebjerje wušpŕyte šłowo š džěščzoweje wutrobny, šo š wjekelej a wobštajnej wěry njepšchińdže. Škelto džěczi je, kiž pschi tajkim šawjedžozym pucžu pschěbŕwaju!

2. Šamjěntna rola. „A nětotre padže na škału“ a hdnž šěńdže, wušpŕny wono teho dla, šo włohi njemějšče. To šu — praji Šnjes — czi na škale, hdnž šłowo šlyšča, wosmu tošamo š wjekełosću horje; a czi nimaju šorjenja; na cžaš woni wěry, ale w cžašu špŕytwanja pschěstupja. Njeje to šnamjo mlōdosće? Wona je tōn lohki a wjekeły cžaš a runa šo roli š šamjěntnym špōdkom, na kotrymž wušpŕw rucze šrosće. Ša cžaš přěnjeho škhadženja škiezi drje lohka rola š jejnym pošnym wušpŕwom rjějšču a mlōdnišču šelenu barbu hacž cžista dobra rola. Ale to je hušto jebate šwjerščne wōdžeczo! Š wjekełosću mlōdžina Bože šłowo pschiwosmje a šo š wěryžym džerzi. Kač nadobnje je, hdnž mlōdy lud šo šwěru džerzi š katechismušowym rošwucžowanjam; kač rjenje, hdnž mlōdžinje Šnjesowe šlubjenje placzi: Šbōžni

bu czi, kiž czišteje wutrobny bu. Ale wona je tež naj-
 bylnišcho a wěšče bylnišcho hač w druhich lětach spytana
 wot cžela žadošče, woczom žadošče a šwětneje hordošče
 a lubošče; a wjele jich je, kiž bu w cžašu spytowanja
 šwojemu Bohu a Šbóžnikaj nješwěrnj byli, dofelž jich
 mloda wěra njemějšche hlubšeho forjenja! Krašna wěz
 je, hdyž budže wutroba wobtwjerdžena psches hnadu. Kaš
 mlodženz pónđže po czištych puczu? Šdyž šo wón dđerži
 po Božim šlowje. Duž, mlody ludo, modl šo a dži po
 Božej šchěžžy!

3. Čžernjowa rola. „A někotre padže šrijedža do
 čžernjow“ a te čžernje roščechu šobu a šadušychu dobre
 šymjo. To šu po Šnjelowym wukładowanju czi, kiž
 šhodža pod staroščemi, bohastwom a lóšchtami žiwjenja a
 budža šadušcheni a njepščinješu žane plody. Tu wšchaš
 njeje žane šhwatniwe roščenje, žadny šamjěntny šažožk:
 šymjo roščže porjadnje. Tak je w šrališchich lětach
 cžłowščeje starobny, pola tych, kiž maju šo jako štaršchi
 štaracž ša dom a šwójbu a powščitkowne pschiškusnošče
 a naležnošče žiwjenja. To je wjetščina doroščenych
 šchěščijanow, pošlucharjow Božeho šlowa, jadro wošadow.
 Woni mašo plodow nješu, dofelž šo š dobrym šymjenjom
 štajnje někotre čžernje šměšcheju a přěššche šadušcha: šwětne
 starošče, pjenježna lubošč a wšchelaš žadošče žiwjenja,
 šotrež nješkamane šnježstwo wobšhowaju. To bójšte
 w tajkich pošojčnatych abo šnutškownje morowych šchěščija-
 nach šo šadušcha a škónčnje mori. Šich žyše šadžerženje
 a šakhadženje je še šwědkom; šo Boži Duch jich njewob-
 šnježi a šo wot Božeho šlowa, hačž runje jo šlyšcha,
 nimaja žaneho pošepščenja, pscheměnenja, šwjeczenja,
 žohnowanja, noweho naroda: woni njepščinješu žane
 plody. Šich žiwjenje šwědcži pschěžimo temu: je-li šchtó
 w Šhryštušu, tón je nowe štworjenje.

To płacži džěčžom, mlodym a doroščenym: najwjetšchi
 džěl woštanje bješ plodow. Ale šožda cžłowška wutroba
 móže šo tež dobrej roli runacž a pschetworicž.

4. Dobra rola. „Někotre padže na dobru rolu“ a
 psčinješe štokróčnje plody. Šow šo mróčžele džěla a
 jašne módre njebo šo šwěcži. Šo tajšim někotre je tola
 plóđne. To šu czi, kiž šlowo šlyšcha a šakhowaju
 w pěšnej a dobrej wutrobje a psčinješu plody w ščěrpli-
 wošči. Šěšna a dobra wutroba je pschěd Bohom cžišta:
 wona šo Božemu šlowu we wšchěch wězach pošdžišnje,
 Bohu šwěru šwoje štarošče pošucža a bješbóžnym a
 hrěščnym pschilšilnoščam šwoje durje šamka. Šbóžni šu
 jenož czi, kiž czišteje wutrobny šu; pschetož woni budža
 Boha widžecž a wulku plóđnošč a krašnu móž Božich
 wušhwanych mozow na šebi wošladacž a psches nje do
 žiweho šnutškowneho šwjaska š Jesušom šupicž, kiž praji:
 „Moja macž a moji bratsja šu czi, šotšiz Bože šlowo
 šlyšcha a to šamo cžinja“ a „čže-li šchtó Božu wolu
 cžinicž, tón šhoni, hačž je moja wucžba wot Boha.“ A
 psches Jesuša šo šjednocžišč š Bohom, kiž je naš šplóđžik
 psches šlowo wěrnošče, šo bychmy czi přěššchi byli jeho
 štworjenjom. Tajšich žiwych a žohnowanych pošlucharjom
 našhadžamy Bohu džakowano we wšchěch štarobach. Šara
 wjele drje jich njeje. Woni šakhowaju šlowo, kaž Šarja
 cžinjěšche, a wopominaju jo we šwojej wutrobje. Šotom
 ščžini šo šlowo š šymjenju wěčžneho žiwjenja a dawa
 pošoj a radošč w škónčnych dnjach, trošcht a pošlušnošč
 w cžěmnych nožach, móž w špytowanju a ščěrpliwošč
 w tyšchnošči. Šóh pošhaj, šo šmy a budžemy cžinjerjo

šlowa a niž jeno pošlucharjo! Muž dobreje role je wob-
 štajny a žohnowany na wšchitkich šwojich pucžach! Šeho
 dla:

Šhwalena budž Boža hnada,
 Šiž nam šlowo daša je!
 Šwět bješ njeho radšcho trada,
 Dobre šnjescž wón njemóže.
 Šjemě-li my Bože šlowo,
 Šchto naš potom šdđeržecž móhlo? J. R.

Šsymjo a rola.

(Lut. 8, 4—15.)

Šłóš: Šesuš je pschilšol š nam, wješela žělo —

(Šl. „Š. miš. Šarfa“, cž. 24.)

Na rolu wušhwya šymjo Šnjěš šwoje,
 Šjeje to wješele, pschěčželo mój?!
 Šsymjo je jecho, a polo je tvoje;
 Šlutk čže wšchaš hnadny wón došonjecž šwój. —
 Duž jeno šwěru cžiš pschězo to šwoje,
 Na rolu wušhyla šymjo Šnjěš šwoje! —

Na polu twójim Šnjěš džěla tu šwěru,
 Šně čže wón na wěčžnje nadobhčž šej;
 Ššhes šlowo do tebe plóđži wón wěru,
 Ša žnjemi wocži još šhladujetej.
 Pošluchaj, šakhowaj, wopošaž wěru;
 Na polu twójim Šnjěš džěla tu šwěru.

Polo je Bože wšchaš wutroba tvoja,
 Na njo wón wušhwya njepšobžniwje.
 Šemu šo wotewrjej, wutroba moja,
 Šječž czi wón woštanje šwjěšelenje;
 Šježadaj ženje šej šama bhčž šwoja,
 Polo je Bože wšchaš wutroba tvoja!

Lěto wón wot lěta do tebe šhje
 Najšěšče šymješcha š wobštajnošču,
 Š šymje a w lěčže še šwěrnošču kryje
 Wušhwya a wobara šakłodowanju;
 Dešchčžik a škónžo wón dawa, šo tyje,
 Lěto wón wot lěta do tebe šhje.

Šawěrnje, wulka je dobrota Boža.
 Šwopomnej džakownje dobročžiwoščž;
 Na šebžbu bješ šebi šrucže džěš šboža,
 Šwój Šóh cže žohnuje bohacže doščž;
 Džakownje šakčžewaj jemu kaž róža;
 Šawěrnje, wulka je dobrota Boža!

Šladaj, o cžłowcže, šo njerjada wšcheho,
 Šotryž je roššhwal njepšchěčžel šy,
 Čžěšaj pschěd šwětom a hrošnošču jecho,
 Štaraj šo wo šwoju dušchu wšchaš ty;
 Dobre je, šwěru šo poščž wšcheho šleho,
 Šladacž šo naležnje njerjada wšcheho!

Šwjerdemu pucžej a škalobje špody
 Šjerunaj nišdy šo, hewaš je šlě;
 Šjemóžne budžejja na polu plóđny,
 Še-li czi štwjerdnjena wutroba je;
 Šara je Bohu žel tajšče šchłody,
 Ššy-li pucž šwjerdy a škaloba špody.

Czernje bo scherja rad na polu plódnym,
Starosc a loschy fu se strachom czi;
Wobaraž kedźbliwje žadoszczam schłódnym,
Wone wschał skazerjo wošanu sli.
Wuřhw t žnjam dostawicz njemóže mlódnym
Czernjom dla duschazych na polu plódnym.

Na dobrej roli řhw pschinjeře plody
Bohate, próza řo saplaczi tam;
Dospolnje rořlamal hamor je spody
Boži wschał rolu, — Bóh dokonjal řam
Dželo, řo njeřtanje řhwej řo řchłody,
Na dobrej roli řhw pschinjeře plody!

Řořluchaj, pscheczelo, na řlowo Bože;
Sřymjo je dobre, daj wobnowicz řej
Wutrobu; řhjer řze woprawdže řbože
Twoje, — duř řapřimú jo kedźbliwje ř nej!
Sa czař a na wěcznoszcz twoje je řbože,
Řořluchaj, pscheczelo na řlowo Bože! —

M. U.

Psched bibliju.

Džed ředžesche řa blidom a cžitasche cziřche a nutrnje we řwo-
jej wulkej bibliji. Wowka pař pschedžesche, řaž běřche to wot
mlodořče řem řwuczena. Školeřkowne řchwórczenje cžehniřche psches
cziřchinu řtwiczki, řaž pscheczelne, lube dopomnjecza psches wutrobu
cžahnu.

Na řchpundowanju stejesche hlinjany talem, w kotrymž řo
rocžka řumpasche. Něřko řlecza wona na wóřřowu haloju, w jentym
řtwiny m řucze stejazu a řač do wjercha dořahazu. Tam wona
řpěwasche.

A džed řo řa řhachlemi: wohladny, hđžež maczerka ředžesche,
a džesche: „Nizom tehodla ma řo ř wulkej cžeszcziwoszczu t řospom-
njenju biblijskeho řrónczka řtupicz, dořelž řhřbimy řebi prařicz: Řař
mnořy řizom ř tuteho řrónczka řrořcht a řiwjenje namafachu! Řař
mnořy řu řo psched tymle řrónczkom řizom modlili! Řař wjele
řwjateje luboszczu t Šbóžniřkej řo na tole řrónczko wježe! Řóžde
řrónczko, řaž wone psched nami leži, je řwjatniza, do řotrejež
mamy ř wutrobu řastupicz. Řam njeby něřotre řrónczko řař lořko
a řhčle wot hubow běžalo, řhřmy-li na to myřlili, řař mnořim
je řizom psches wutrobu řchło!“

F.

Evangelřka martrařka Johanna Grey.

(Wopomnjeřiřki džej 12. februara.)

Johanna Grey řo w lěcze 1536 w řendželřkej narodži
ř wyřokeho řoda, po maczernej řtronje ř kralowřesje řrwě. Nizom
řara řahe řo wuřnamjenjesche w řónřřich řucznyřy džělach, řudžbje
a řuřy řeczach. Pschi tym meřesche řmėrne řyčze, řpěřhne řa-
řchijecze, řluboke řořřudjenje a, řchtož wysche řteji, řelko miřoszczu,
poniřnoszczu a řokornoszczu, řo ani najmjeřiřchu wadžnoszcz na wřchitko
řwoje wobdarjenje njeřladžesche. Žyle řadanje jejneje řusche
jenož na to džěřche, we wjedženju a bohabojořczy pscheco dale
pschiciz. Wona řo ř wjele řehdomniřchich wuczennyř řesna, mjes
řruhimi ř řendřichom Bullingerom, řchwajzařřkim řreformatorom.
Tón jej řiřasche, a wona řemu ř řaczansřkim řlistom we řwojim
řjatnatym lěcze wotmolwi. W tutym řo řlėdowaze řlowa na-
mafaja: Wř mje napominacz, řu cžiřtu a řrawu wėru řapřihjecz
do nascheho Šbóžniřa řesom řhřyřta. řa řudu řo řróřowacz,
Wasche pscheczze dopjelnicz. Ale Wř wschał wěřczu, řchto my řmy,

hđyž nař Bóh řyle wóřebje t řemu řhmanyřy njeczini, a řeho dla
móžu řamne řlubjenje jenož ř tymi řlowami dacz: Řař dalořo
řudze mje řon řnjes t řemu řhmanu cžinicz. řa pař njeřa-
řtanu, wřchėdnje ř japořchłolami t řemu řnjesej řo modlicz, řo řy
mi wėru psches řwoju řnadu řořhłniř. Š tym řhzu, ř Bořej
řomozu, řez cžiřtoszcz řiwjenje řwjasacz řytacz. řa pař Waf na-
najwutrobnischo řrořchu: Řodpjeraczze mje řez w tym je řwojim
řcheszczjansřkim dořrořschenjom! Špominaczze na mje wřchėdnje
psched tym řnjesom. Pschetož moja móž je pschekłaba, řhutnje
řa řwječzenjom řonicz.“

Ale bórřy řhřbjesche řo řohanna řwojemu cžichemu řiwjenju
wřacz. řejny nan řu bórřy po tym řa wóřwodu řořbėnjentym a
řruhimi wyřoki řkaleřtwa, ř mjenom Dudley, řeho řunja. Wobaj
wjedžeschtaj, řo ničzo dobre na njeju njeczafa, hđy řy po řmjerczi
něřczjřscheho řhorowateho řkala řrinzeřřa řarja, řiž bě najřliřřcha
pschi řrónje, ale řrucze řatholřka, na řrón pschicřla. Wóřwodaj řo
řřeczeschtaj, řo mataj řohanna a řyn wóřwodny Dudley řo w řro-
madze wóřenicz a řhorowaty řkal řo narėczecz, řo řy řrón řohannje,
řotrejež řočřinki řo řemu w najřrařniřchich řarbach wopiřowachu,
řawořtajiř. řa řama pař wo řutyř cžinřach ničzo njewjedžesche.
Wona řu ř kralowej. Najpředny řo w řaczuczu, řo w tym řolna
řrawda njeje, je řwojeje řwėdomliwoszczu wobarařsche, řróncznje řo
pař psches řróřtwy a namořwjenje řwojeho mandželřskeho a řyř
řruhich řohmucz da, t řemu pschicřłowacz. řejne pschicřłowanje
řy pschi řejnym wóřwym řosomje a řobořnej myřli njeřapřihjomne
břlo, njebyřmy-li niořwani řyli wėricz, řo je řu jeno myřli na
pschicřłowacz řyřtwje řesom řhřyřta w řendželřřim řraju wodžila.
Řařke wicřory řudžichu řhřbjale řo řbėnjecz, hđy řudžische řo
řamna řa řatholřřwo řahorjena řarja na řrón řyřnyřla!

Ale wřchė nadžiře řhřbjachu řako řony řořplunycz. řich
wjele, řamo řrořestantsřy, psches cžeszczelatomnořcz wóřwodom
moleni, řo řa řarju řbėžechu. řohanna řhřbjesche nařad. řejny
nan řej řam to řowjedžicz pschicřłowacz. Wona pař řmėrom a ř jař-
nym wobliczom wotmolwi: řu řowjeszcz móžu wjele řėpje řnjecz
řač řamnu wo mořim řořbėnjentym řa řkralowu.

Ale něřko řhřbjesche řo jeje řyřchnoszcz řakle řrawje řapoczecz,
abo prařmy řadřcho: drořotny řejmant meřesche řo řoczicz, řo řy
řo w nim řnjesowe řnadne řrónczo řařnje řhřchczicz mořlo.
Wona řu je řwojim mandželřřkim, řóždy wóřebje, do řařtwa řa-
džena a řej řam wřcha pschicřłowacz wřata. Bórřy řuřchtaj řez
wobaj t řmjerczi wotřudzenaj. Na 9. řebuar řu řeu wotpra-
wjenje řořtajene. řřjedny řiřchczu řkralowa řarja wřcho móžne
řpřta, řo řy řu řařo t řatholřřkej řyřtwi wobrocžila.

Na řwojeho nana řohanna ř jařtwa řiř piřasche, w kotrymž
řeho řpokořicz řytasche dla řeho, řo je ř jehowinu do řejle řrudžby
pschicřłowacz. Wona wobřkorořowasche řama řwoju řłaboszcz, řo řy
řemu wot řwėdomniřa wobřkorořowanemu naněj řolóžnoszcz pschi-
njeřla. Napořled řjekny: řa mje njemóže ničzo bėle wřtane
břcz, řač řo řo ř tuteje řaloszczu řořbėnnu t njeřesřim wobřd-
njam wjeřela a řbóžnoszczu, hđžež je řhřyřtwuř nasch Šbóžniř. řhđyž
řo řaleži, řo řař džowka na nana řiřche, řha řhřyřla pschecz, řo
břchczu Wř we wobřtajnej wėřje do řeho řnjesa, řiž je Waf
řotal řořhłniř, řa řawořtali, řo my řróncznje w njeřesřach řařo
řromadu pschicřłowacz řola Wótza, řřyna a řwřateho řucha.

řodžinu po řmjerczi řwojeho mandželřskeho řu wona t wot-
přawjenju dořjedžena. řam řo na pschicřłowacz wobroczi a
něřotre řlowa dla řamřřla řwojeje řmjercze řjeknyřchimi něřdže řař
řrónczi: „řa waf naleřnje řrořchu, moři řnjesa, a waf wřchitřich
dořnyř řcheszczansřřich řudži, řo mnu a řa mje řo modlicz, řaž
řolho řym řiřchczu pschi řiwjenju, řo řy Bóh po řwojeje njeřróncz-
nej řmilnoszczu a řnadze mi moře njeřicřomne řřechi pscheczřwo
njemu wodař, a dale waf řrořchu, mi wobřwėdčicz, řo řako wėřna

šchesczjianska wumru a f zylej wutrobu wufnawam, so je moja jeniczka nadzija ta, psches krej a šašlužbu šwojeho Knjesa Šesom Šhrysta a psches ničžo druhe šbožna bycz, so ja wšch šwoje šašlužby a šutki daloko šady šebje czjfnu a pschi tym pomyšlenju ržu, so mohle něhdy stanycz napšhecžo mi a mje wobškoržowacz.“

„Po tym šo klatny a 51. psalm wuspěwa, šwoju głowu na pjenk položi a šawola: Knježe, do twojeju rukow poruczam šwojeho ducha!“ Šat f jentym rubnjenjom głowu wot czěla wotdželi.

„Ša mam wščitko ša šchodu pornjo jara wulkemu pšnacžu Šhryštuša Šesufa, mojeho Knjesa.“ Šil. 3, 8.

J. R.

Šchtož njeprawda bjerje a dželi, Bóh dwójny šaruna a wježe.

Powjedańczo se Šserbow.

(Šbnczenje.)

Tak šhěšje hacž mōžesche wowka f Šakubom šamym rěczecz, powje jemu, wo czimž běšchtej f Šadzynej rěczalej, a šhwalesche Šadzež Marju, so nima Šadzež hordosče, so je jara pschistojna, pokorna a pěna, kaž to wščitka czeledž, liž je pola nich šlužila, wobkrucža. „„Wšmi šebi ju — Bóh džě czi f njeju kublo šašo podawa, kotrež šym šhubila, na kotrymž šu twoja macž, džědojo a wowki dolhe dolhe lěta pschebnywali.““

„Ach wowka, njerěcz ničžo wo tym; tu je wščitko podarmo. Šan a macž štaj hiščeže na Šadzežow hñěwnaj a nješwolitaj do teho. Šjedam šo f nim napšhecžo jeju woli. Wyšchtaj-li šo mojeje njepoškušnosče dla rudžiloj, njebych ja ženje pokojny a šbožowny byl.“

„„Š tak šlupje wšchaf czinicž njebudžetaj! Šchto mōže Marja ša to, so je njebočiczki — Bóh daš, jemu nješchodžalo — f nami škoržil. Njechaf-li ty jimaj rjež, praju jimaj šama!““

„Wowka, moje dla cziš, kaž chzesch, budže najškerje podarmo.“

„„Šrajenje nišomu głowu nješlama.““

Šrěnje pošelstwo bě wowka po tajkim derje wotbyla, hdyž pak junu pschi wobjedže na šwój rjany wumyšl špominacz počža a mlodymaj radžo, so njebyšchtaj Šakubej wobarašoj, šbudži wobeju njewolu. Šeńk drje ničžo njewotmolwi, ale wona džesche: „Ach šmy telko psches nich pschišadžili a nětko dyrbjeli hiščeže jich pscheczinjawosč wutunkacz — to by nam trjeba bylo!“

„„Ale, Marja, to je nješšesczjanšy, tajke wězy f nowa wopominacz, liž dyrbjale dawno šabyte bycz — a woni mohli šo na waju runje tak wobčežowacz; njemyšl, so je njeboh Šadza tu škoržbu trjeba ša dwaj kroschtaj wohladaš.““

„„Wšchaf czišich, kaž bychmy njeprawje škoržili!“

„„Wšm drje, so po prawdže, ale wamaj njeje pomhašo a jemu je šchodžalo. — Čžeho dla njedyrbjal Šakub wurunacz se šwojimi pjenjesami, hdyž je f tym ani prjecž njeczišnje, wšchaf šměje dwě rjanej kuble.““

„„Šaj wšchaf rjanej, prawje rjanej! Šola šu šanjerodžene a w lěšach nima ani tajkeho šchtoma, so mohł šebi do płotu šchlahu wudželacz.“

„„Čj, drjewo drohe njeje, a sechze-li šej dželacz, budže jemu na polach roscž kaž druhim. A rošmyšltaj jeno, f tym džě by moje kublo šašo do wšchich rukow pschischlo.““

„„Njecham runje teho dla, so njebych šo pschezo na šańdženu njeprawdu dopomnjala. Nětk mōžu šo Šadzež ludži šminycz; by-li tam mój šyn byl, njebych na njeho myšlo tež na njebošeho pošabyla.“

„„Šakubej f woli njedyrbjala napšhecžo temu bycz. Wy šebi tola Šadzež Marju rady wšal, byrnjež nam we wušchomaj njeležal; pschetož boji šo, so byšchtaj šo wój teho dla hñěwaloj.““

„Dyrbi-li bycz, moje dla njech cžini, šchtož chze, ale f mojej wolu njebudže.“

Š tym bě tón ras rošmolny kónz. Wowka widžiwšchi, so šama ničžo njewuczini, chzysche, so by Šakub macž šam wo dowolnosč žadaš, myšlo, so wón tu wěž pschistojnišcho wuwjedže. Tón jej wotmolwi: „Šchto mi tajke wudrijene „haj“ pomha, njebych tola špokojny byl, bych-li widžal, so macž f nimi šjednana njeje a jim hrami!“

„„Čj rošomne šlowo kónja njeplaczi — wohladašch, šchto czi praji.““

Duž šo Šakub šmuži, wupraji macžeri šwoju žadosč a proštwu; wona wotmolwi to šamo, šchtož bě prjedy rjelka. Wón podwoli šo do jejneho wufuda a njepitny ani šlowa wjazny wo šwojej wutrobnej žadosči, nješmēni tež w ničim šwoje šadžerjenje pschecziwo njeje. — Macž pak widžesche, so šo šwojeje šapowjedženeje proštwy dla rudži, byrnjež to psched njeje tajil; tuto šmjechčowasche pomalu jeje wutrobu, a jeho podwolnosč, starosčiznosč a lubosč, kotruž bě jimaj štajnje wopokafowal, wopominajo, bu po cžafu tak hñuta a prajesche jemu škōncžnje šama, so ničžo napšhecžo jeho šmyšlu nima, jeli nan dowoli.

„Ach maczi, nan je hižom prjedy dowolil. Šdyž šy ty šwolila, mōže wowka f nim hičž.“

„„Mó dha njech tam džě.““

„Li, to bě njewočafane pschemējenje, a wowka šadowasche šo nad tutej nowintu bóle hacž šam Šakub, bě kaž by f nowa womłodžila. Njemōžesche škor rěczecz, lědom šo ji: „„džafowano Bohu““ a „„mje tola tež šobu do Š. wošmjesch““ wudobu. — Druhi džēn hižom rano šhwatašche kaž mloda holža czerstweje do Š., so by Šadzežom po dolhich njepokojnych lětach wot šwojich ludži šašo prěnje „wjele dobreho“ pschinješla. Šschewodžesche ju na puczju rjana nadzija Šakuboweho pschichodneho šboža. Čžim wjetšcha bu hiščeže jejna radošč, hdyž šo tež štara Šadžyna a Marja nad jeje pschecželstwom tak šwješelischtaj. —

Šuhotowachu šebi jeno mały kwapš; wšchitzy běchu na nim špokojni a wješeli. Młodu Šeńkowi wšchaf jimasche druhdy hiščeže stare hramjenje, byrnjež je poškōčowala a psched hoščemi tajicz pytaša. Na druhi džēn pak běchu ša wobeju wotemwjetej šwójbye kemšche. Šeńdžechu šo f nim wšchitzy. Šdyž běchu škōncžene, džěchu hiščeže na rowy šwojich wotemrjetnych, so bychu šo ša nich pomodlili. Šakub poškatny f Marju najprjedy na džědowny row, pschi nim tež czi drušy — po šhwilzy štanymšchi džěšchtaj tež na njeboh Šadžowny row, ša nimaj tamni wšchitzy, jeno macž wosta šady; prjedy pak hacž štanymšchi, pschidžže tež wona ša nimi a plakajo pošdla štareje Šadžyneje šo poškatnyšchi wofoscha ju, ani šlowo njeprajiwšchi.

-16-

Wšhelake f bliska a f daloka.

— Šrudobna powjesč pschidžže šańdženu šobotu se Židowa. Tam je pješat, kotryž běšche šo šwojeho powolanja wšal a radšcho prošdnny šhodžesche, šobotu šo f pukami do šwojeje mandželskeje daš a ju tak cžěžko šranil, so ša někotre hodžiny wumrje. Bohužel šo pschezo hušczišcho tajke nješutki štawaju a šwědcža wo tym, tak žadosčiznosč cžlowjeka do najšlubšchich šludow wjedže.

— Šaž na kraju, šu tež na morju wulke wichořy šahhadžale a kōdže šo podnōrike. W tajkim cžěžkim wichořje je tež šyn něhdušcheho šararja Měta-Šušcžanšeho šwoju šmjercž wonkach na morju namataš.

— W Rušowskej je šo šašo žalostny nješutk štal. Nišilista je pod wōš wulkofěrschty Šergija bombu cžišnył a šěrschta bu morjenty. Šeho cžělo bu žalōšnje roštorhane.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok,
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwał,
Swěrnje džěłał
Wšědne dny;
Džěń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh ći khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh pōda,
Wokřew će!

F.

Szěrbske njedzelske łopjena.

Wudawa so kóždy šobotu w Šmolerjez knihcizischcěrni w Budyschinje a je tam ša šchwórtlětnu pschědplatu 40 np. dostacž.

Estomihi.

Łut. 18, 31.—43.

Do póstneho czaša w běhu tuteho tydženja fastupimy. Jesuś wě, šchto na njeho czaša, šo budže podaty pohanam a budže wuřměščený a hanjený a šaplwaný, šo budža jeho krjudowacž a moricž: a tola dže horje do Jerusalema, šo by najwjetšchi wopor šwojeje lubosće ša naš psch-nješł. A jeho wuczomnizy š nim du. Pětr drje je špytał, Jesuśa wot tuteho pucža czerpjenja wotdzeržecž, ale je šebi tež dyrbjal wot šwojeho mišchtra prajicž dacž, šo njeměni, šchtož je Bože, ale šchtož je cžłowjeczne, haj šo je grat šatana a Jesuśej š pohórschenju. Duž škóncznje Thomáš po myšłi wšchitkich wuczomnikow wušna: Cžehń-my tež šobu, šo bychmy š nim wumrjeli!

Njeje to tež naše pschědewšacze ša póstny czaš: Šlaj, my džemy horje do Jerusalema? Haj, hinał nje-móžemy, šhiba w duchu šwojeho Šbóžnika na pucžu jeho czerpjenja pschewodžecž, na te šwjate měštna štipicž, hdžez je najhórscha šłóscž a šakakšocž šwoje dobyče mēla, ale hdžez je tež Jesuś šwoju lubosć š nam hrěšnikam naj-šrašnišcho wobšwědcžil jako jehnjo Bože, kotřez šwěta hrěchi nješe. A hdžž šo nam we wošebitych póstnych předowanjach tuta lubosć, kiž šwojeho runjecža nima, pschěd woczi štaja, njechamy je škómdžicž.

Alle nam njeje došcž, šo šo š nowa na Jesuśowe czerpjenje dopomnjamy, šo šo š nowa se šwjatym hněwom pschěcžiwu tym šahorjamy, kiž šu Jesuśej tajšeje šschiwdy

nacžinili, šo nam šylšycžka hucža do wóczka štupa, hdžž Jesuśa tak njewinowateho czerpicž widzimy: ně, nětko budž hešłto našeho zyleho žiwjenja: Šlaj, my džemy horje do Jerusalema. Našche žiwjenje je pucžowanje, pod kajkim wodžerjom? po kajkim pucžu? š kajkemu kónzej?

1. Pod kajkim wodžerjom? Jesuś wša š šebi tych dwanacze a džesche š nim: Šlaj, my džemy horje do Jerusalema. Raž je tebi w cžezkich poděndženjach trošcht, mašch-li šwojich lubych wokoło šebje a pschi šebi, tak je tež Jesuśej pošylńenje, šo na jeho cžezkim pucžu jeho wuczomnizy jeho pschewodžēja. Najcžezšchi pucž, na šschiz, je wón wšchal šamlutki hicž dyrbjal. Duž niz jenož šwoje dla, ale wošebje šwojich wuczomnikow dla wón jich wokoło šebje šhromadzuje, wot nich wobdaty horje do Jerusalema cžehnje. Woni dyrbjja šwědkojo bycž teho wulkeho škutka, kotřž čze wón nětko došonjecž a wo kotřymž maju woni pošdžišcho šwědcžicž; jeho pschitomnosć dyrbi jim pošylńenje bycž, hdžž bóršy našhonjenja cžinja, kotřez hišcže njemóža šrošemicž; wón dže š nimi, kaž dołho je widomnje na šemi, šo bychy wjedželi, šo štajnje pschi nich woštanje, tež hdžž jeho wjazy njewidža.

Tež š tebi twój Šbóžnik pschistupi a rjeknje: Šlaj, ja a ty, ty a ja, mój džemoj horje do Jerusalema. Šemu wjele na tym šaleži, šo šmēł tebe pschewodžecž; jeho by šrudžilo, čžyl-li ty bješ njeho šwoju drohu cžahnyčž. Rał je šo tehodla wo tebe prózował! A nje-trjebašch ty jeho? Wón je cži šnamjo, šo by ty šlědžil ša jeho štopami; wón je cži wot Boha šcžinjeny š mudro-scži, š prawdošcži, š šwjecženju a š wumóženju; pola njeho

namafach wofschewjenje sa swoju duschu. Duž blubny jemu wschitzy: S Jesuſom nam dajče czahnyč!

2. Ale po kajim puczu? My džemy horje. Horje czehnje Jesuſ, dokelž dže Jerusalema wyſoko leži. Po ſdaczu pač Jesuſ horje njeczehnje, ale dele, dele do pschezo hlubſcheje hlubiny czeſnoſcze a czerpjenja, doniž mrėjo swoju głowu njepokhili a jeho czeło do rowa njepołoža. A tola, njeczehnje našch Ebóžnik wopravdže „horje“? Na tutym puczu je wón, runjež beſche Boži Eſyn, poſlušnoſcž wuknył; na tutym puczu je wobſwědcził, ſo, kaž beſche ſwojich lubował, kotjiž na ſwěcze bechu, tač jich lubowaſche hacž do kónza. Wulki je nam Jesuſ, hdyž wulke byly luda je ſwojim ſłowom jako ſ njebieſkim khlebom wofschewja; kraſny je nam, hdyž k njemu wscheltich khornych, wobſydnjenych, naměſacžnych a wicznych wodža a wón jich wschitkich ſahoja; ale najwjetſchi a najkraſniſchi je wón, hdyž na ſchižu ſwojej ruzy ſa zlyhm ſwětom wupſcheſtrěwa, hdyž na ſchižu ſa ſwojich njepſhecželow proſy, hdyž ſchacharjej durje do njebieſkeho paradisa wotewrja, hdyž je, runjež wot žaneho hrěcha nicžo njewjedžiſche, ſa naſ k hrěchej ſczinjeny, ſo bychmy my w nim ta prawdoſcž byli, kotraž psched Bohom płaczi.

A horje tež ſ tobu dže, jeli-ſo ſ Jesuſom czehnjeſch. W ſwojim czełnym žiwjenju wschał ſkónčnje ſhonimy, ſo ſ nami njendže wjazy horje, ale dele. Wozy wotebjeraju, ſlaboſcze a brachi ſo potaſuja, kotrež prjedy njeſnajachmy, a napoſledku dele do rowa poczehnjemy. Ale ſ našchim ſnutſkowym cžłowjekom njedyrbi hieč dele, ale horje. Pawoł wuſnawa 2. Kor. 4, 16: My njewoſlabujemy, ale hacž runje ſo našch ſwontowny cžłowjek ſkaſy, dha wschał ſo ſnutſkowy džeń wote dnja wobnowi. A tač dyrbi pola kóždeho ſchecſczijana byč; jeho wěra, luboſcž, nadžija, ſczěrplivoſcž, poſlušnoſcž ma pschezo bóle roſcž a pschibjeracž; pschezo bliže mamy pschińcž ſwjatemu ſnamjenju našcheho Ebóžnika; pschezo bóle ma ſo našche žiwjenje jeho žiwjenju runacž; dokonjany muž mamy byč po měrje dopjelnjennyh létow Khryſtuſowych (Efeſ. 4, 13). Tač chzemy ſ Jesuſom hieč horje do Jerusalema.

3. Jerusalema je wotthynjeny kónz Jesuſoweho pucžowanja, tam ma wón czerpicž a wumrjecž. A tola tamne ſeniſke Jerusalema njeje poſledni kónz jeho pucžowanja. Jesuſ njeje w rowje woſtał, ale je horjeſtanył a k njebyju ſpěl. To Jerusalema, kiž w njebieſkach je, je měſto, do kotrehož Jesuſ ſe ſwojimi wučomnikami czehnje. Wón je tam jako přenicžki ſaſchoł a je ſwojich wučomnikow ſa ſobu cžahnył.

A njeje tuto njebieſke Jerusalema tež kónz našcheho pucžowanja ſ Jesuſom? Někotry ſchecſczijan je wutrobne žadanje měl, tamne ſwjate měſtina w Jerusaleme, hdyž je našch Ebóžnik něhdy pschebywał, czerpił, w rowje wotpocžował, ſe ſwojim wočom wohladacž. S czežka ſo jenemu ſ naſ, kiž tole cžitamy, tajke žadanje dopjelni. Ale ſchto wo to? Jeno ſo tamne Jerusalema wohladamy, do kotrehož je Jesuſ ſchoł, nam měſto pschihotowacž.

Jesu, našcha głowa by,
My ſmy twojoh' czeła ſtawy;
Hdyž ty by, tam bym tež ja,
Mje ſa ſwojoh' pshecžela
Džerž a bratra, Jesu krawny.
Tebi bym ja živy tu,
Tam tež wěcžnje woſtanu.

M. w Hr.

Horje do Jerusalema.

(Luf. 18, 31.—43.)

Stóž: Plaj, cžłowcze, Bože jehnjatko —

A Jerusalemej nastaji
Eso ſ Jesuſom czeč našcha,
Hdyž póstny cžaſ ſo pschibliži
A naſ ſo ſ nowa praſcha,
Hacž jeho wučomnižy ſmy
A ſwólniwje ſ nim czehnjemy
Psches ſchiž a ſmjercž do raja,
Kiž wotewrił našch Ebóžnik je
Psches ſwoje krawone czerpjenje
Wschem, kiž jón lubo maja! —

Kaž póbłow ſwojich dwanacže
Wón woſebje waſa k bebi,
Hdyž cžaſ ſo jeho bližeſche,
Kiž wuſwolil be bebi,
Tač tež naſ ſ nowa ſapſchimnje
Nětk mite jeho wabjenje:
Pój ſo mnu, luba duſcha!
Hlej, wěrnoscž, pucž a žiwjenje
Sa bym a horjeſtawanje!
— Duž pój, kaž ſo cži ſluſcha!

Schtož wěſchcžachu profetojo,
Wſcho dokonjane budže,
So poda Eſyna cžłowſkeho
Ełóč pohanam we bludže,
So wužměſcheny, hanjeny,
Bu ſaplwany, morjenty
Po hróſbnyhm krjudowanju,
A na ſeczi džeń poſtanye
Wot mornych živy na ranje
Po krotkim ſmjertnym ſpanju. —

Tač dopjelnicž ſo dyrbeſche,
Schtož praji ſłowo Bože!
Nam hrěſchnitam ſo doſtanye
Nětk ſbóžne wěcžne ſbože;
Psches martru a ſmjercž žaložnu
Waſa wot naſ wschitku ſrudobu
Naſch Jesuſ, Ebóžnik ſwěrnny!
To nutnje wschał wopomámy
A ſ nowa žiwje ſapſchimámy!
Tač wuhlad mamy měrnny.

O byno Dawitowy ty,
Esmil, Jesu, ſo nad nami;
My ſ pschirodženja ſlepi ſmy,
Eso njeſnajemy ſami! —
Duž wočzi chžyl nam wotewricž
A wutrobu nam ſahoricž,
So tebe lubujemy!
Eſy ſ luboſcže ſo ſa naſ dał,
Eſam na ſchižu ſo woprowal! —
My khwalicž tebe chzemy.

Wjmi na ſwoju czeč ſobu naſ,
Czehn' ſa ſobu naſ ſwěru,
Nječ luby je nam póstny cžaſ,
Wón dowjedže naſ k měru;

Pšches póštne póndže zelenje
 Khóó čašny našch do krašnosče
 Wšchať i tobu, Jesu, kručže;
 Hdyž sečetpliwje tu czerpjachmy
 Na šwěcže i tobu zusbnyž,
 Esu sbóžne našche pucže. —

Čže w duchu pšchewodžamy tu
 Na dróšy polnej horja,
 Dóžž na brjoh pucže wuběhnu
 Tam schleńčanehu morja (Ej. Jan. 4, 6; 15, 2).
 Tam junu wěcžnje sbóžni šmy
 A khwalbu tebi spěwamy,
 O Jesu, žórto sboža! —
 Tam kónž ma wěra, nadžija,
 Nam jašnosč Boža selkhadža,
 A lubosč kčžeje Boža! —

M. U.

Pjecz džěczi šhubila.

Ruka tšchepjeta pšchi pišanju wo šlědowazej šrudobje! Šchtóž je ras jene jenicžke džěcžo šhubil, tón je sačuł, tak bu jemu kruč wot wutrobny wottorhnyjny, a macz njesamóže tajku bolosčž šwoje žiwe dny šapomnicž. Ale pjecz, wšchě pjecz!

Mowina, kotraž we šwojim čašny tule hróšbnu powjescz pšchije, powjedasche, so bě macz se šwojimi pjecz džěcžimi do někajkeje wjeski na lěcžnu czerstwošč žěla. Tam šthori najprjedy najstarsche džěcžo na disteritis, a w běhu malo hodžinow i nim tež šlědowaze tji špomnjenej hróšbnej khorosčzi podležachu. So by nětko žiwjenje šwojeho pošlednjeho, najmlódscheho džěcža šdžeržala, khwatasche wobžaromna žónska, poš bludna pšched bolosčžu, do šwojeje domišny wróczo; tola na domoj-jěšbje tež tuto šwoje mlode žiwjenje wudycha.

Nješmilna šmjercz storha je wšchě i hróšbnym špěchom i maczerineju rukow, wot maczerneje wutrobny! Ach, tale macz wupšchescžera nětko šwojej prošdnej ruzhy, a tu njeje ničto, kiž by jeju pjelnil! Wona hórko płacže pšche šwoje džěczi kaž Rahel a nočže šo dacz trošchtowacz; pšchetož sa tule semju je won i nimi! „Ale šchtó dha chžyl prajicž, so tón Anjes to njeje pšchifasal?“ Tak šteji w šrudnym kšerl. Jer. 3, 37 pišane. A dale pola profety Šesaiasza 45, 7: „Sa cžinju šwětko a štworju cžmu; ja dawam měr a štworju nješbožo. Sa šym tón Anjes, kiž to wšchitko cžinju!“

Haj, njebychmy-li Bože šłowo mēli, my dyrhjelil šahinčž we šwojich štyšnosčžach a šadwělowacz pod najbolostnišchimi poděndženjemi žiwjenja. Nawuknje halle tamna woha, wurubjena macz prajicž: „To je tón Anjes, kiž mi wšchě pjecz wša, wón pak njeje žadny šuromny Anjes, ale je mudry Bóh, kotrehož pucže wěšo nješrosemju“, — hdyž wona po tajkim šo twjerdže Božeje hnady pšchima, potom je i hlubiny šadwělowanja wumožena a wě šwoje pjecz džěczi w Božim raju.

F.

Ssyntwa šylšow.

We wulkej, ale khudej wješnej wošadže bēšche tak mjenowana wothladačnja, wukhow sa šamotnych starzow, khudnych a braschnych, wulžy nušna. Starý wošadžiny šarat žaneje próžy njelutowasche, so by i temu trěbne šrědkil nahromadžil. Škónčnje mješesche došahazy kapital sa nakup pšchihódnego domu; duž wješele i wěžy džěšche a nadžijesche šo, so jemu Boža hnada tež hišchče pobrachowazy džěl kupnych pienješ wobradži. Ale šchtó budže našcheho

Boha pšchinoscheť? Šchtó budže i wošady přeni, kotryž šmēje nahladnu šumu pienješ sa khudownju šbytknu? tak šo we šlužbje wošady šeschědžiwjeny šarat praschesche.

Wón čakasche. Duž pšchińdže muž a pšchinješe jemu rjanty pšchinoschť sa wothladačnju, a šchtó to bēšche? Młody bur, žadny bohatty, jeno žyle mały, kiž tak prawje w horju tčžesche. Wón bēšche tak šbožowny byl se šwojej mlodej, nadobnej mandželskej, a nětko bē wona jemu wšata pod hórskimi bolosčžemi, a džěcžatko, kotrehož žiwjenje wona se šmjercžu šaplaczi, bē jemu tež wumrjelo. Wón bēšche nětko žyle šam, hlubokostuleny w tšchnocže a žalosčzi. Šako pak wón pytny, so Bóh jeho tola nješwopušcžzi, so je jemu bliški se šwojim trošchtom w jeho bolosčzi, dha bu jemu potřeba, tež nješčto cžinicž sa druhich nješwopušcžžych. Wón džěšche a položil bohatty dar do ruki štareho šararja.

A my móžemy šo hišchče praschecž, cžehodla naš Bóh tón Anjes hušto na šchropawe pucže wóžži? O našcha wutroba je i pšchirodženja tak šymna a twjerda a trjeba wučžiščženja pšches woheť horja, so by šo mjehťa, džělbjerna a šobuželna ščžinila. Šsamšne czerpjenje wucži tež bolosčže druhich rosemicž, a jeno, šchtóž je Anjesowu šmilnu pomož na šebi šamym šhonil, hdyž jemu wody hacz i duschi džěchju, tón wopokajuje radny, hdyž wě a móže, šmilenje. Tak twari šo Bože kraleštwó a Boži škuff na šemi, niž wot drjebjenčžkow, kotrež i blida bohattych padaju, ale se šcherpatkow wudowow a se šytwy šylšow tych, kiž šu pšchischli i wulkeje tšchnosče.

F.

Či kščiže.

Powjedačžko po podawku se Šerbow.

I.

Našcha Šužiza bē tošto se šněhom pšchitryta; dolho hižom mješrnjesche, so wšcho wrjeskasche. Šo žylej krajiny bē šo nóz roslehnyla a wšchudže bē pušto a cžicho. Tež we Š. nješbē na wšhy žiweje dusche widžecž ani šlyšchecž, we wšchitkich domškich bē hižom cžma; jeno w Šmoczkež wulkej štwje knješesche wješela rošmolwa. Na blidže štejesche khětra šchla i rjanyhmi czerwjenyhmi jablukami; wokolo njeho abo tež po šawach šedžachu hólžy a žortowachju mješ šobu a i pšchedlčžemi, kotrež pilnje šwoje šokwoty wjercžachu. Šeno jedny nještarasche šo wo žorty a tryški, dokelž jemu na žort nješbē. — Šóšla Wješkež Šerty šedžesche Šralež Jan a mjelcžo jej nješčto porokowasche. Wona wotmolwi jemu runje tak mjelcžo a rošhladowasche šo pšchi tym pošmēmšwju po jštwje. Škónčnje praji wóšije: „Aj, ty šy jara hordy! Wšchitžy šu našche jabluka woptali, a ty hišchče niž.“

„Šabluka mi nješčefnu! Čhžych najprjedy to wjedžecž.“

„To powjem cži drubi krocž — pšchińdž njedželu popošdnju i nam! Tule mašch našche jabluko! Šlej, šu prawje rjane; šym je tebi khowala.“

Na to pšchińdže i nimaj Šibšchž Šurij, kiž bē pšchi šwěcženku šedžal a na nješju štajnje šedžbowal; pšchi Šercže šo šydnnyšchi džěšche: „„Nó, Šerta, njedostanu ja žane? — Sa šuškoda šmēšch tola jene!““

„Štoro cži njemóžu žane dacž; šym džě je Šanej khowala! — Albo šmēm, Šano?“

„Čžin, kaž čžesč“, wotmolwi tón trochu pošmurjenje.

„Š daj mi pšchēž! Šchto dha wadži, šyrnjež wón jene mjenje šjedł? Ššnadž bych wšchitke dostal, hdy by tu wón nješyl! — Nó, tak tola tvoju dobru wolu widžu! — — Ale šchto štaj šebi prjedy wo mni powjedalož, so wobaj tak na mnje hladašchaj? — Šan tak žehlesche, so mohł mje pšchellócž.““

„Šchto mēloj wo tebi rěcžecž?““

„Niczo ważne! Jan chyzysche wjedźecz, czeho dla hym i tobu i S. domoj schła a na njeho njedoczałaka.“

„A schto je na tym, so hy je mnu, i waschim wotrocžkom a džowku schła? Ssmny kušodža! — Duž mi klišča, kušodžinu domoj pschemodźecz!“

„Nětko widžišč“, schufny Herta Sanej njelcžo do wucha, „šo jeho wobrucž njemóžach.“

„Schto sahy mataj? Ssame potajnosče!“

„Brajach jemu jeno, so masch prawje.“ — —

„Herta, pušcž, chzu tebi pišcžalku dopšchascž. Mjes tym móžetaj šebi powjedacž. Schto wě, hacž staj šo wot njedžele wjazy widžaloj?“

„Sdyž chzesch tač dobry hycž, moje dla!“ Wona pušcžzi Surja te koltwrotej a rošrěčžowasche šo i Sanom: „Braj wschał mi šwěru, schto tebi je, so pschezo cžolo moršcžišč kaž khudy bur, hdyž dawki njeswjedže? — Budž jeno wješely, wschako mamy dženy pschaju.“

„Ssy džě i Surjom runje tač pschecželna kaž so mnu a wěsch tola, so jeho wustacž njemóžu.“

„Mój Božicžto, wón džě mi niczo cžinił njeje! To by jara wopaki bylo, chžyla-li hrosnje na njeho cžinicž.“

„Budž prošena, šcžin mi k woli, njedaj šebi wot njeho i ničim wjazy pošlužecž; šdaluj šo jeho, tač hušto hacž móžesch! — Wbo masch-li jeho radšcho hacž nje, rjekn mi i prawdu, so wěm, na cžim hym.“

„Ale Sano, ty šy dženy džiwny! Cžwilujesch njetrjebawšchi šebje a nje. So cži šwěru rjeknu, boju šo jeho hněwa, duž šebi jemu niczo šapowjesč njewěrju.“

Sdyž běchu pschedlcže dopšhadle a koltwroty do fhěže sestajale, pschindže Surij sahy k nimaj a praji: „Sa to, so hym cži pschadl, dyrbišch na přenju schtucžku so mnu hycž.“ A k jejnemu towaršchej šo wobrocžo rjekny šmějo: „Ty šo bjes teho i njeju nabudžesch, jeli ju dostanjesch.“

Tu hrabny Hertu rucže sa ruku, a přjedy hacž šo Jan dohlada, wjerčžesche šo i nej hižom šrijedž stwy. Tutón njewubra šebi žanu rejwarču, ale pschihladomasche šrudny a njersaty, tač wješele a wobidnje šo pošměwlujo jeho stajny pschecžiwnik rejwasche. Chyzysche hižom stanyč a wotešicž; tu pschindže Herta k njemu a woprascha šo: „Cžeho dla nejšy rejwal?“

„Póndu w runym měrje domoj, dha pschindu jemu i woczow a njemóže mi dale kľubu cžinicž!“

„Ach wohladacž šo do njeho, rejwacž póndžesch! Cžin, kaž by niczo njewidžal, potom šo jemu wěšcže wostudži.“

Nětko pocža šo i nowa rejwacž a Jan wša Hertu a njepušcžzi ju přjedy, doniž někotři šo domoj hotowacž njepoczachu. Tač rucže hacž bě šo Herta rubiščlo wodžela a džowzy prajila, so domoj džě, hrabny Surij jeje koltwrot a džesche: „Twój rejwal wěšcže i tobu póndže, duž by cži koltwrot wobcžezny byl.“ Přjedy hacž móžesch jemu wona schto prajicž, bě hižom wotešchol.

Zyle dženyšnišche šapocžinanje šbudžowasche Sanowu njespołojnosč a dopomnjesch jeho na S... ške herzy. Džesche drje šobu, njerčžesch pač na pucžu niczo. Sdyž šo psched Wješkž dworom rošžohnowachu, praji Herta hišcže junu tač wóšje, so móžesch Surij klyšcž: „Njesapomn, pschindž njedželu popołdnju wěšcže.“

„A ja nješmēm?!“

„Nješym prajila, so nješmēm. Dobru nóz! Džowka hižom fhěžu wotanka.“ S tym šuny šo do dwora a durje šawrjewšchi wostaji pschecžiwnikow šameju. Taj šo rošendžeshtaj, ani šłowa šebi njepopšchejo.

Šašhonjenja zyleho wječžora rudžachu Šana žalostnje a njemóžesch njedžele docžafacž, so by wot Hertu šhonił, cžeho dla je jemu i piwa cžeknyla, jej rošpowjedal, kač ma šo napschecžo Suriej

šadžeržecž, sechze-li, so jej šam dobry wostanje. Sdyž škóncžnje njedželste popołdnje pschindže, khwatasche k Wješkžom. Tam trjechi hižom Surja, kiž šo i Wješkžom wo hospodarštwje rošrěčžowasche. To rošhori jeho i nowa, njemóžesch niczo powjedacž, schtož by rady chžyl; pschetož tamón jara kędžbnje pschipošlučasche. Herta powjedasche drje i nim wjazy džyli i wonym. Na starschimaž pač widžesch, so i tamnym runje tač wobšhadžujetaj kaž i nim, wošebicže nan. Wón žadasche wutrobnje, so by šo Surij wotšalil, ale tón wosta, doniž cžaj k wječžeri njebě; potom džesch: „Se cžaj k wječžeri, pójmaj dom.“ Šan widžesch, so šam schol njeby, duž tež stany. Wješkžy kašachu woběmaj, so byšhtaj šašo na bješadu pschischłoj.

(Pschichodnje dale.)

Wschelake i bliska a i daloka.

— Na seminarje w Budyščinje je šo pschijimanške pruhowanje mělo. Wot 59 šamolwjentch je šo jenož 29 pschiwšalo. Wjetšchi džěl družich je drje pruhowanje wobštal, ale njeje šo pobrachowazeho ruma dla pschiwšacž mohł. To njedostatk wostanje, so šo do seminarja tajka wobmjesowana licžba wuczomžow pschiwšmje. So wuczomž pruhowanje wobšteji a tola městna na seminarje nje namaka, je tola njeprawo. Wschelazy starschi bychu rad hotowi byli, šwojich šynow do pensije w měšcže dacž a na seminar k rošwucženju šlacž, hdy by šo jim to dowoliło. Na to waschnje, so mohli seminaristojo i wonkach bydlíč, mohli tež tajzy seminar wophtacž, kiž pruhowanje wobštawšchi tola w seminarje šamym městna namakali nješju.

— Sdyž šo pschi pschijecžu do seminarja w Budyščinje někotry derje wobdarjenty hólz njeje pschijecž mohł, dokelž tam rum njedošahnje a dokelž dyrbja wschitzy šnustšach w seminarje bydlíč, móžemy i radošcžu šjewicž, so šo tež šašzy mlodženzajo do pschihotowaršnje (präparandy) we Wožerezach, kotraž šo 1. haprleje wotewri, pschiwšomu. Wěšo dyrbja tež jako wučerjo tam šašstupicž, ale wučerške wobštejnosče tam tež nješju hubjenšche, džyli w Šašškej. Duž šerbškich starschich na tule možnotu kędžbliwch cžinimy.

— Pruhowanje na duchownštwu študowazych w Šipšku je šo w tychle dnjach wobšamklo. 33 študowazych běšche šo k pruhowanju šamolwilo. Pschi škóncžnym pruhowanju wobdželi šo 24, wot kotrychž je 23 pruhowanje wobštal. To je i nowa dopošasmo ša to, so licžba na duchownštwu študowazych lěto a bóle wotebjera.

— We Wožerezach chžedža tež w bližšchim cžajšy zyrkwinske tepjenje natwaricž. Towarštwó měšcžčanow je šo krucže wuprajilo, ša njo wustupicž. Duž je nadžija, so šo tale woprawdže wužitna naprawa dale a bóle roššchěri.

— Witowanške wučinjenja i wufrajom šu šo wot fhěžorškeho šejma pschijale.

I. Praschenja wo bibliškich horach.

Štaja Šadyšerb-Wjela.

12. Šdže krej, wot šatamanštwu wumóžna,

Še i woporowch ranow cžecžila?

13. Šdže Šbóžnik se šwojimi pošplami

Šso rošžohnowal raš je pošledni?

Wotmošny na prajšewja wo horach.

8. Šion. 9. Šarizim. 10. Šarmel. 11. Šetšemane
(i delka Šolijoweje hory).

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok,
A twój swjatonok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swěrnj.
Přez spał měrnj
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpoćń ty.

Z njebjes mana
Njeh ći khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Szerbiske njedzelske łopjena.

Wudawa ńo kóždy ńobotu w Ssmolerjez knihicziščezěni w Budyschinje a je tam ńa sčtwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

Invokavit.

Mat. 4, 1.—11.

Jesuf Chrystuf je spytany we wschitkim runje jako my, ale bjes hrěcha — to je, sčtož nam sčenje džěnsniščeje přenjeje njedzele w póstnym czašu předuje a psches zylj póstny czaš dale kłinczi. Kaž ńamo Bozi Ssyn, tak budže kóžde Bože džěcžo spytowane. Bóh Wótz je ńwojeho Ssyna do puščiny pošłat, cžert pak je jeho spytował. Haj, Wótz njepšhipuščezi jenož spytowanje, ale postaji jo ńa Ssyna, ńo by sprawnj namakany byl, a ńo bychmy my nawuńnyli, ńo a tak tež my dohnyče dostanjemy. Spytowanja ńu wońebite prawa Božich džěczi. Džěczi ńwěta spytowane njebudža. A cžomu tež dyrbjal ńy njepšcheczel město woblehnyčž, hdyž je hižo jeho twjerdžina, to je wutroba, wot jeho wojakow wobšadžena? Ale Bože džěczi maja stajnje wojowacž a jim wschitkim placzi: Džerž ńo, ducho hotownj, stajń, wśmi ńwoje brónje! Pschetoz spytowač ńo tak lohzy wotpořacž njedawa. Wschudžom spytuje, pschezo ń nowa pschihadža. Kaž tam k temu ńnjesej w puščinje, tak pschistupi k nam, hdyž ńmy ńami abo hdyž ńmy w nuńy, w ńrudobje, wot wschitkich ńwojich lubnych wopuščezeni. A kaž tam ńo ńamo ńwjateho města, ńamo temploweho wjěřha njeboji, tak tež džěnska hiščeje ńamo ńnjelowa ńwjatniza psched nim njeschlituje. Hdyž ńo k Bohu modliš, hdyž na jeho ńłowo pošłuchasč, hdyž k Božemu bliđu pschidžesč, hdyž se ńwojich spěwarškich pobožne kherlusche spěwasč, hdyž we ńwojej bibliji cžitasč, hdyž ńo se ńwojimi nutrnymi myšlemi, kaž na templownj wjěřč wjedženy, wysche zyljeho widomneho ńwěta

šbėhasč — wschudžom a kóždy czaš spytowač tež ńa tobu pschidžze. Cžert ženje njewjeczzi. Wyřoka hora pak, na kotruž cžert ńnjese wjedžesche, tež na wyřoki staw a wońebne powołanje pošasuje, w kotrymž spytowač rady ńłuzomnikow pyta a bohuzel tež namaka. Duž dha: Komuž ńo ńda, ńo steji, tón ńo hladaj, ńo njepadnje.

Kaž žane město, tak tež žadny czaš cžertej wuńcž njemóže. Tež wot teho ńnjese woteńdže jenož „na kħwilu“. Cžertownj czaš je kóždy czaš. A temu pak wońebje ńtrascne czašy spytowanja pschiddu. A kóždy cžłowjeł ma wschak niz jenož ńłabe boći, ale tež ńłabe hodžiny. Duž dha wobstajneho spytowanja ńleho njepšchecžela dla: Wachujče a modleže ńo, tak ńo my do spytowanja njepšchidžecze; duch je hotownj, ale cžěło je ńłabe.

A tak ńtrascny je cžertownj nadpad! ńnjese Jesufa sawješč pyta: Žiwjenje a ńwěta wuńcž dyrbi tón, kotrehož jědž je, ńo by cžinił Wótza wolu, wot Božich jandželow, haj wot wschitkich kraleřtwow ńwěta dyrbi ńebi ńłuzicž dacž tón, kiž je pschischol, niz ńo by ńebi ńłuzicž dał, ale ńo by ńłuzil a dał ńwoje žiwjenje k wumóženju ńa jich wjele. Jesufowe spytowanje je pak nasche spytowanje. Kał wjele hubjennyč, kħudnyč, tradazyč mohło powjedacž wo spytowanjach wschědneho kħlěba dla; kał mózne je spytowanje k hordosčzi a k posbėhnjenju; kał ńłódke to je, hdyž wěsč, ńo ńo druhim lubiš, hdyž ńłyschisč, kał cže kħwala, hdyž widžisč, kał cže cžescža. Kał ńo cži spodoba, hdyž móžesč druhim roškasowacž, nad druhimi kñjczicž! Kħlěb, cžescž, móž ńu pschibohoj, do kotrychž rukow jich wjele pada.

Chzesch-li pať wobstacź a dobycź w spytowanju, dha pohladaj na Jesuša! Wón tež w spytowanju w sjenoczeń-
stwje se swojim njebjeskim Wótzom wostanje, ł njemu so
modlo. W czašu spytowanja so tež ty teho dopomni, so
by s Bohom sjenoczeńy, na kotrehož mjeno by kschczeny,
do kotrehož wěriscy, na kotrehož swoju nadźiju stajescy
w žiwjenju a we wumrjeczu. Wostani s nim sjenoczeńy a
prosch jeho wo pomoc. Próstwa praweho wjele samóže,
hdyž je spravna. Sdychnjenje s hlubiny wěrjazeje
wutrobny wo pomoc je wjele móžnische, hacź wschitka
čłowiska moz. Pšchezo hšchcze płaczi, sčtož Bóh tón
Knyes kłubi: Wołaj so ke mni w czašu nudy, dha chzu
ja cze wumóž a ty dyrbišc mje khwalicź. Modlitwa je ta
jena brón, s kotrejž mamy pšchecziwo spytowarjej wojowacź.
Ta druha pať je Bože słowo. Joh' słowcžo pobicz
móže. „Pišane steji“, tak dźesche Jesuś na cžertowe
wabjenje. „Pišane steji“, na to spominaj w spytowanju.
Sswjate pišmo je brónjernja, polna wschelkich brónjom.
S njeje wsmi schit wery, s kotrymž móžescy sahaschecź
wschitke žehliwe schipy sčeho njepšcheczele, abo mjecz ducha,
sa tym hacź je trěbne. Wobleczcze so žyłu brón Božu,
so byschcze mohli wobstacź pšchecziwo cžertowstemu leknemu
nadběhanju!

Pšched wěrnošču s Boha dyrbi spytowar skóncznye
twochnyč. Raž Davit něhdy we swojej mlodošči, jako
dyrbjesche pšchecziwo hobrskemu mužej Goliathej wojowacź,
kebi hladke kamusčki s reki do swojeho pastyrškeho mješka
sberasche, so by s nimi Filištskeho morit, tak njecy kebi
kšchesczjenje s cžastom, hižom w mlodošči, w schulskim
cžastu, w paczerškej wuczbje, pšchi cžitanju biblije, ducha-
móžne jadriwe hrónczka s Božeho słowa do khamora
swojeje wutrobny sšhowaju, so bychy je naložowacź mohli
we wojowanju pšchecziwo skemu njepšcheczelej. Duž dha:
Stejczce cžertej napschecziwo, dha cžeknje wón wot waš.
(Zak. 4, 7.)

Potom smějemy njebjeske woschewjenje. Sčto njeby
hižom tajku sbóžnoscz měł, kiž je so swěru bėdžil w Jesu-
šowym mjenje? Wěr do jeho wutrobny pocžehnje, noma
kšrobłoscź jeho njebojasneho a smužiteho cžini, wješeloscz
jeho napjelnja, jemu je, jako bychy jeho Boži jandželjo
wobdawali. D so bychy po derje wobstatym bėdženju
kóždy krocź ł nam pšchistupili, so bychmy khwalicź mohli:
Bohu budź džak, kiž nam dobycze dawta pšches našeho
Knyesa Jesom Khrysta.

Jesu, daj dobycź! wschak by ty mje kupil!
Pombhaj, hdyž cželo, krej, satan a swět
Ke mni pšches hroženje trašcnje je stupil,
Abó mje s leknosczu sšebacź chze nět.
Stej pšchi mni stajnje, mój kralo, mój Božo,
Po spytowanju, we wójnje daj sbožo! Hamjen.

R. w B.

My smy s twojoh' roda.

Zap. skutki 17, 28.

My smy s twojoh' roda,
Bratje Jesušo;
We tebi nam doda
Twój Wótž džecžatstwo.
S tobu je nam wěsta
Boža dobrota,
Pravo wěcznoh' města,
Sbóžnoscz njeskónczna.

My smy s twojoh' roda
Twojoh' bėdženja,
Twojoh' krawatnoh' pota,
Twojej' kmjercze dla.
Njesapomimy ženje,
Sčto pšches tebje smy,
So we twojim mjenje
Wótzej kłuzimy.

My smy s twojoh' roda;
Naschu winu wschu
Twoje dla nam woda
Bóh Knyes s miłosczu.
Wotewrjene s nowa
Esu nam njebjeska,
Hdyž je nascha hlowa,
Staw tež bydlo ma.

My smy s twojoh' roda,
Twoja krej a kóscź:
Njedaj mrēcź nam hloda,
Sticź nam khlěba doscz,
Napowaj naš mile,
Wodž pšches cžemny dol,
So by našch pucź cžile
Domoj s tobu schol.

My smy s twojoh' roda!
Se dha wěrnošč to?
Se tež twojoh' khoda
Nasche putnistwo?
Nješe prawe plody
Tebi spodobne
Stary a tež mlody,
So by khwalik cze?

My smy s twojoh' roda,
Wěczne kłónczko ty,
Smy mój a loda
Koslem rycžeržy!
Daj, so bychmy kčželi
W twojej luboscz
A tež druhich šreli
A so kšmilili.

My smy s twojoh' roda!
Sčto naš trašchicź chze?
Kšchiz, mjecz, strach a schłoda,
Ssmjertne stróžele?
S nim do bitwow džemy,
Kiž mój wschitku ma,
S nim my pšchewinjemy,
Kiž nam křonu da.

My smy s twojoh' roda.
Krahnje s wyštanjom
Do Zionstoh' hroda
Wjedź naš wschitkich dom.
Wot tebje a ł tebi
A we tebi smy!
Jesu, cžehni naš ł kebi,
Wěcznje-khwalem!

San Waltať.

Wéstoscź.

Vicźba muźi ředźi w hornym posřhodźe něfajšeho domu a řabawja řo ř křarty=hracźom. Ale řchto to je? Wořno je płowje pořwětlene! Šchto ma wořanza na drořny řelacź?

„Dom řo pali!“ jedyn řjekny.

„„Měřkej jeno křarty!““ řnapřchecźiwu druhi, „„my chźemy měrnje hru dořkncźicź; hiřchcźe mamy cźařa dořcź.““

Woheń! Woheń! Woheń! tak přchezo wóřřišcho wot wonka křincźi; ale hracźy řwoju hru dale hraja. ředyn ř nich wulźy= cźinjo dźeřche:

„Wřcho derje, hólzy! řamne durje wjedu na řřechu, a my móźemy w pořlednim wořomiku won. řa pucź přches řřechu řnaju; wřcho je w řjedźe; dawajcźe křarty!“

Řa to pak řo jedyn ř nich řtrachocźiwje woprašcħa: „„Šcźe řebi teho wěřny, řo móźemy ř tymile durjemi won?““ a wón dźe, řo by to pruhowař, namařa pak je řanknjene.

„To ničō njewadźi“, běřche wotmořwa, „ja mam klucź.“

„„Ale řcźe řebi teho wěřny, řo macźe klucź?““

„Šawěřcźe, ja jón mam; jowle je; pruhujcźe řam a njebudźcźe tajři wořasniř! řruhujcźe řam!“

Wón pruhuje ř klucźom, na to prajizy: „„Klucź njewotanfa!““

„Dajcźe mi řpyřacź!“ řjekny jecho přchecźel. Wón řyřny klucź do řanka; ale hlej, řón njeha wotanřnycź. „Woźo mój!“ wón řawořa, „to je wopacźny klucź!“ —

Řó, wy řnjeźa, budźecźe řo wy ř řwojemu křartowanju wóřcźicź? — Řě, něřko budźa woni wřcho řpyřowacź a je wřchey mozu dźelacź, řo bychu durje wotewřili, ale jeno ř řwojemu přchewědcźenju, řo je řa nich přchepořdźe, njelboźu wucźeknycź.

řak praja mnořy w naboźnyř wěřach: „ř haj! Šchtoź předař praji, je wřcho žyle derje; ale my dźe wěřny, řo móźemy pokutu cźinicź, hdyź řo nam řpodoba; my móźemy Woźu hnadu dořtacź, hdyź chźemy; my wěřny pucź. Řjeje řo nam přchezo a přchezo řařo prajiřo: to je řón, řo jeno do Řhřyřtuřa wěřimy? — Ř to móźemy cźinicź, hdyź je nam řpodobne; nam njemóźe řo ničō řtacź.“

Derje; ale řchto potom, jeli njemóźeřch wěřicź, hdyź řo cźi řpodoba? řřchidźe-li dźeń, hdyź budźeřch řo ř temu Řnjeřej wořacź, a wón cźi ničō njewotmořwi? řdyź řwojej ruzy wupřchestrjewasřch, a niřtō na to njekedźbuje? řtajmy řón pad, řy by jedyn dźeń wořař: „Řnjeźe, Řnjeźe, wotanři nam!“ a by wotmořwjenje dořtař: „řa tebjē niřdy njelřym řeřnař; dźi přjecź wote mnje, řy řřōřniko!“

F.

Řř křchije.

řowjedańcźko po podawřu je Šerbow.

(řotracźowanje.)

II.

Řěřko pocźa řo teź mjes řudźimi powjedacź, řo chźetař Řralez řan a Řibřchey řurij wobaj Wjeńřez řertu mēcź a řo řtaj teho dla přchecźiwniřaj. řo bē hnyřdom witana přchileźnořcź, wobeju hiřchcźe bóle rořhoricź. Řajwjetřchi dźel wjeřnicźanow hidźeřche worakaweho, hrubeho a hordeho řurja runje řak, řaź řjanu, ale njewořřtajnu, cźeřcźelatomnu a lořkomyřřlnu řertu. řřcheyacħu ři, řo by řebi řurja wuřwolila a ř tym řa řwoju přchchnořcź pokřořřtana byla. řana pak lubowacħu a waźacħu řebi, dořelź bē dořrocźiwny, přchřiřojny a teź řamozřity; duź bychu mnořy řady widźeli, řo by řo řerty wotřjekř a řu abo řamnu ř jich dźowřkow řebi wuřwolila. řapocźa řo po řajřim njelřcheyřcźanřke řchcźuwanje

jeneho na druheho, mjelcźaze řkřchowanje, řwarjenje a dořořchjenje řōźdeho mjenje cźeřřneho řłowa, řiź bēchu Wjeńřezy abo řich řerta wo Řralezach prajili; teź bu pilnje řa řym hladane, hdy abo hdyje je řerta ř tym abo wonym powowjedařa, a cźopře řařo řemu, řiź runje pōřdla byl njebē, dořnjebene.

řan drje chźyřche ř wopředřa, přches řajře řchcźuwanje a dořořchowanje na řertu rořmjerřanř, jej hiřcź dacź a wo řju řo wjazy njelřaracź; ale řrjehi-li řo ř njeju, měřeřche řo wona ř njemu řak přchecźelnje a lubořnje, porokowasřche jemu ř wutrobnyimi řłowami, cźeho dla řo jeje řdaluje a ničō njelřpyřtuje, řo by řu řurij na pokoj wotřajil. Řamjetowasřche-li řan, řo njelřapřchija, cźeho dla ř wonym runje řak dořrocźiwje wobřhadźa a jemu ani ř najmjelřřchim na řrořemjenje njedawa, řo jecho wuřřacź njemóźe, řamokřwjeřche řo, řo řo jecho řłōřcźe boři.

„Wřchak jemu teź ř pucźa njelřdźeřch, hdyź mořla řo jecho prawje derje řminřcź! — Ř wasřhi maju jecho řadřcho hacź mjē! — řo řym widźař, hdyź bēch wondanjo pola wasř.“

„Řch, to jeno řak cźinja, přchetoź woni řo jecho runje řak řtrachuja řaź ja. — Wuřřupuj jeno řy řrucźiřcho napřchecźo njemu a njedaj řo wřchudźom wotřřokowacź.“

řakle bē řerta řana přchew řamymy pōřřnizami powucźila a přchew nim řo wuřamokřwjařa; ale hdyź bēchu potom řolbařnizy, ředźeřche mjes družimi holecźatami, wjeřele řo pořmewřujo, řo jeřnai lubowarjej na řebje hrořnje cźinitaj a řo wo to řochatař, řotry řmēř ř njeju řejwacź. řurij bē dźeńřa wjele hrubiřchi a přchecźiwjeřche řo řamnemu, hdyź řo hodyřeřche. Wjeřcōř bē řan delřach wo řřřwje pokřyl, a hdyź řo wóřcźi, řejwasřche hiřom řurij ř řertu. řo řchřucźyř wřa řu řařo řan. řu wotřřupi wony napřchecźo njemu a dźeřche: „„Šřym dħa řwój hólz, řo mi řaź mi a řebi ničō řejwacřku bjerjeřch?““

„Ř řym ja řwój? — řy řy mi řu wřař — niź ja řebi! — Řnyřřliřch dħa, řo móźeřch přchey řo mnu cźinicź, řchtoź chźeřch? — řřchew řobu chźu ja mēř mēcź — njedam řebi wjazy řejwacřku ř řeři bracź!“

„„řa teź niź, ani řebi wot tebjē rořřařowacź, ř řim hiřcź njelřmēř!““

„Řjeřřym řebi hiřchcźe niřdy rořřařowal, řo ř řej abo řamnej řejwacź njelřmēřch — moju řejwacřku pak řebi njedam.“

„„řōřřdu, ř řotřejź chźu; hacź řy ř nej řejwasřch abo niź, je mi wřcho jene.““

Š řym bu jeju rořmořwa přchetorřnjena, přchetoź herzy pocźachu piřřacź a řan nařřupi řucźe ř řertu. W hordřym a hrubřym řurju řo wřchitřko přrjeřche, řhrabny přēnju řēpřchu holecźata ř řřhodej ř bojojřcźu, řo mjes hólzami puki nařřtanu, přłōřchiwje řo wohladowacħu, řak řo řan a řurij pokadnjetař. Ale runjeź bē přēni teź hñewny, bē nad řobu řola ř řnjeřom dořcź a praji: „Wotřaj mjē na pokoj, abo řhoniřch, řchřtō řym!“

„„Šchřtō řy, njelřrjebam řakle řhonicź, — bořasny řaź řruwař!““

řana řajře řanjenje přchew wřchēmi řalōřřnje paleřche, najřřerje budźiřche řurja řhrabnyř, njebudźiřche-li řyřřtař, wot holecźatom řawořanř, jeju rořřiřal ře řwořim: řólzy cźińcźe řōńz, hewař.... řruřy bēchu řadřiji přchipořřłuchali a cźařachu jeno na řdobnu přchileźnořcź, řurja prawje pozřybacź; řadźi budźichu řanej na njeho pomħali, hidźacħu dźe jecho ř wjetřcha. řeho dla přchřřřřupicħu něřotři ř řanej a dźachu: „Cźeho dla nejřřy jecho řwjerħař, byřhny cźi pomħali. Řěřko njelřpřcheyřtanje řa řwadu řecź; ale njebōj řo jecho! řeli řebi řařo řlubu cźini, myřři jecho, řo řo jemu mjes wocźomaj řařwēcźi.“

řan řim wotmořwi, řo řamón řakle teho hōřny njēje, řo by řo něřak ř nim wonjedźal. „řo drje mařch prawje, njebudźeřch

Sy-li spëwał,
Pilnje dżëtał,
Strowja će
Swójbny statok,
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróeny
Napoj móeny
Lubosé ma;
Bóh pak swërny
Přez spař mërny
Čerstwosé da.

Njeh ty spëwaš,
Swërnyje dżëtaš
Wšëdne dny;
Džëň pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočň ty.

Z njebjes mana
Njeh éi khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh pòda,
Wokřëw ée!

F.

Szërbske njedželske łopjena.

Wudawa šo kóždy šobotu w Smolerjez knižicziščezëni w Budyšcinje a je tam ša šchtwórtlëtnu pšchedplatu 40 up. dostacž.

Reminiscere.

W póštnym cžaku štejimy. Woltař je šako š czornym
krywom pšchikrny. Wascha drašta je želaza drašta. To
Šaleluja je w žyrkwojach, wonëmilo.

Hłaj, kwëcže, hladaj horje,
Tón fërschta, kiž cže štwori,
Tón wišny na kichizu!

Hdyž wón cžëpi, tak mohli šo hišcže do šwëtnych
wješelow podnórcjež! Tež dženšnišche šczenje nam jeho
w cžërpjenju pokazje. Šhryštuš je někotry wobraš cžłowštego
horja widžal. Wón je štajnje zuse bolosče jako šwoje
nješt. Kaž macž šobu cžëpi š džëščom a husto hlubšcho
hacž džëcžo šame džëščo rudženje šacžuma, tak je Ješuf šobu-
cžëpił š cžłowještwom. Kóždy štyš, kiž naš nadeňdže,
wón šobušacžuma. Jeho lubosč š nami cžëpi wjažny,
hacž šo wupowjedacž da. Hacž do najhlubšcheje dušche je
wón wurudženy, hdyž wón cžłowšte horjo widži a to wu-
pušczenje, kiž je hrëch do cžłowještwa pšchinješt. Jeho
wutroba křwami w šobucžërpjenju a šo w lubosčzi hori
wošebje tehdy, hdyž šo šda, šo je štwjerdnjena, haj
šamjëntna. Jeho budžmy wëščzi, hdyž dženšnišche šczenje
wo Kananejškej žónškej šebi wotewrimy.

Mat. 15, 21.—28.

To je wošebje drohotna parla š Božeho šłowa.
Melanchthon je tuto šczenje do najkřašnišchich licžil. To
je tež cžërpjažny Šhryštuš, kiž tu pšched nami šteji. Wón
čžył rad hnydom pomhacž, ale hodžina Božej hnadny
ša pohanow hišcže tu bila nješt. Wutroba šo jemu

šamje, ale wón dyrbi šwoje wucho šamknyč tak dolho,
doniž tuta modletka š pohaništego kraja jako prawe Šraelske
džëcžo, wëryšnylné a wërymóžne, šo wopokasala njeje.
Kananejška žónška wšchë pruhowanja wobšteji. Šeje špytana
wëra dobudže.

Špytana wëra.

1. Wona praweho pomoznika šnaje.
2. Wona we wšchëch wojowanjach roščje.
3. Wona křónu dobnyča doštanje.

1. „A Ješuf džëšche tam přječž a wuštupi na Tirow-
ške a Sidoniške štrony.“ Še bojošč pšched mordarškej ruku
hidžerjow, kiž jeho š kraja wjedže? Šotom bychu cži
marttarjo lëpje wobštali, kiž wyštajo bješ štróželow do
šmjerče džëchu. Ně, Ješuf džëšche wotšal, dofelž cžaf
jeho wumrjecža tu po Božej woli hišcže nješt. „A hlaj,
Kananejška žónška, kotraž š tyč šamych mjesow pšchindže,
wołasche ša nim.“ Wona je pohanka a wot šlubjenjow
židowštego luda šdalena. Šchto pyta pola Ješufa?
„Šnježe, ty šyno Dawitowy, šmil šo nade mnu.“ Šusa
ju cžëri. Šjewurjeknite horjo je do jeje domu šacžahnyło.
„Moja džowka budže wot cžerta hubjenje cžwilowana.“
Wjëtšche rudženje ša macžërnju wutrobu šo namačacž njeda,
hacž hdyž je džëcžo po cžële a po dušchi křore. Šdže je
pomoz? Wona je ju pytala pola cžłowjekow, ale podarmo.
Ničtò njewë radžicž. Šadny purpur š Šhryška jeje rany
njepšchikrnyje. Wona je rano a wječor pšched šwojimi
pšchibohami klecžala, ale tu nješt žane wotmolwjenje a
wufštyšczenje. Nětš je nusa najwjetšcha. Šeje macžërna

wutroba ƚo w ƚołosći łama. Sćhćo pomha jejnemu ƚhoremu dźešću?

Hłaj, sdała sđobom pomjescź kłinczi: Jesuś je na mjesach. Jenoz mała wona wo nim wě. To pať je jej snate: Wón je śmilny, miły, lubosćiwny. Wón je śylny, mózny a je někotre ślepe wóćzko widźaze scźinił a śmjercź-ƚhorých wustrowił. To je ƚłóncźna pruha sa nju do śrjedź nozy. Kunje ś komorki sašo ƚołosćne sđychowanje ƚhoreho dźešća kłinczi. Śiches prut Boźi śchwikana a bita, tať ƚhwata wona ƚ Jesuśej. O tyśchena macź, něť śy na dobrym pucźu! Spytana wěra je praweho pomoznika namakała.

Snajescħ tež ty jecho? Sđyź ƚo czi twoje cźłowśte śepjery roślamaju, na kotreź śy ƚo spušćyćał, hđyź dom twojeho sboźa w rospadankach leźi, hđyź nadźije sańdu a starosće wo durje ƚłapaju, hđyź duśchompasťnć ś wnyśoka śchiz a domapntanje czi śczele, hđyź w komorzy ƚhoroloźo ƚo pośtaji abo tón, kotrehoź śy lubo mēł, w ƚasćeźu ś domu njeśe, hđze pytaśch, hđze namakaśch pośylnjenje? Pola śwēta? Śśwēť wścho lubi a śłubi, ale nicźo nje-dźerźi. Jecho mśda je hórka: Třizeczi śłēbornikow, kiź je Judaśch dośtał, haniba a śylny, rudźenje a rośćacze: to je śwēta mśda. Abó je pomoz pola cźłowjetom? „Czi ludźo śu ƚaź śnadna scźina.“ Teź hđyź cħyźli, pomhać nje-móza. Śich lubosć je śłaba. Njedawno ślyśchach ƚhore, małe dźećo w śmjertnym śtyśku śwērnym macź prośyć: „Wśmi prjecź moju ból a ƚhorosć; ty śy tola hewať wścho rad sa mnje cźinila.“ Sa macź ƚołosćne śłowo!

Wóź naścha dobyć nje móze,

Wty śmy ś njej jara śłabi!

ale śpytana wěra ƚ prawemu pomoznikiej ƚhwata.

Sđyź śćhćo joh' póśnacź cħze:

Wón Jesuś Āhryśtuś je.

Tu njeje žana cźemnosć, kiź wón njeby rośśwētlicz wjedźał. Tu njeje žana śylna, kiź wón njeby ś wóćzka śetrjecź mohł. Tu njeje žadny hřeśchny dołh, kiź wón njeby śapłacźicź cħyźł. O ƚ njemu ƚhwataj! Jecho ƚo dźerź, śo we wśchēch wojowanjach wěra czi rośće.

2. „Jesuś pať jej śłowcźko nje wotmolwi.“ Kiź hewať wśchēch śprózných a wobczežených ƚ śebi wola, wón ju po sđacźu nje ślyśchi. Kiź hewať wśchēch śrudnych ƚo prascha: Sćhćo płacześch ty? wón dze dale. Snajescħ tež se śwojeho žiwjenja hodźiny, w kotrychź ƚo ƚ Bohu wolaśche, ale njebeśa bēchu śamkñjene? To śu czeźke bēdźenja. Dześacź lēť dołho je tamna poboźna Monika, prawa Kananejśka žónśka, na ƚolenomaj wojowala wo śwojeho śhubjenego śyna Augustina, prjedy hacź ƚo jej wotmolwienie dośta: Tebi ƚo śtań, ƚaź cħześch. Tať wudźerź a wēť! Tón Ānjeś ƚo potaja, śo jecho nutrnischo žadamy. Wón mjelczi, śo by ƚo naścha lubosć ƚ njemu śjewila a wěra rośtła. Prośch dale! Czeťp dale! Wēť dale tež potom, hđyź ƚo czi wotmolwienie dośta podobne tutemu: „Sa njeśyńmi póśłany, śhiba jeno ƚ śhubjenym wowzam ś Āsrael-śkeho domu.“ Twjerde śłowo, ale wērne. Něť bē hiśchće czaś pśchihotowanja sboźa. Ĥalle hđyź budze śchiz na Ĥolgatha pośtajeny, Ĥalle pod śchizom budza ƚo wśchē rośpřośchene dźeći Boże śhromadźowacź se wśchēch ludow a jaśyťkow a rēczow. Kananejśka žónśka pať ƚo njeda śa-ťraśchicź. Wona wojuje dale dobre wojowanje wēry. Je wona hacź dotal sa Jesuśom wolała, něť ƚhwata do přēdka. Wona ƚo jemu do pucza śtupi. Wona jón śastupi. Wón nje móze dale, śhiba pśchēś nju. Do procha pśchēd nim dele padnywśchi, śbēha wona śwojej ruzy horje. Śśwojej

śylnowatej woczi ƚ njemu pośbēhnywśchi, rzi ś jeje wutroby tať śtyśkñje a želniwje, śo nam pśchēś ƚośće a mośhy dze to wolanje: „Ānjeze, pomhaj mi!“ Tola hiśchće njeje do bēdźene. Wotmolwizy dźeśche Jesuś: „Śēńje njeje, śo ƚo dźećom ƚhlēb wosmjje a cziśnje ƚo pśam.“ Steji wo-ťrawdze tať piśane? Je móžno, śo je tuto śłowo rēczal tón, wo kotrymź Jesajaś wēśchći: „Nalemjenu ścźinu njebudze wón dolemicź a žehliwy śuzoh njebudze wón wuhaśnyć?“ Śať Ĥłuboko ƚo tu Jesuśowa lubosć potaja. Tať czeźko wón naś ženje pruhował njeje, a ƚať Ĥuśto śmy nje-śczeťpliwje morťotali. O pohanska modleťka, ty naś dźeći ś Wótza domu śahanibiśch! Śślyśchće jeje poślenie wot-ťmolwjenje: „Ĥaj, Ānjeze, dha wśchaf jedza pśyćzatka wot tych śrjódťow, kiź wot jich śnjeźich bliđow padaju.“ Wēry-mózne wotmolwjenje! Ĥaj Ānjeze, twojim śłowam ƚo podcziśnu, ale tola tebe ƚo dźerźu. Ĥaj Ānjeze, niź wo ƚhlēb, jenoź wo śrjódťi prośchu, kiź mi śapowjedźicź nje-ťbudześch. Ĥaj Ānjeze, prawje maśch, ja śym śhubjena wowza ś twojeho śadła, ale ty śy tola tón dobry paśnyť, kiź śy pśchischoł pytać, śćhćoź śhubjene je.

3. Spytana wěra ƚrónu dobyća dośtanje. Jesuś dźeśche ƚ njej: „O žónśka, twoja wěra je wulka.“ To je najmnyśścha ƚħwalba, kiź móze ƚo jej dośtać. Jeje wěra je wulka. Wona je ś Bohom wojowala a dobyła. Jesuś je pśchewinjeny pśchēś śłabu, ale we wērye śylnu žónśku. Taťka wěra je móź, kiź hory pśchēstaja. Ś śichēścźijanśtwom by lēpje śtało, ewangelij by śpēśchnischo dobywał, hđy bychmy tu wēru mēli. Naścha wěra je Ĥuśto ƚhóra, śłaba, Ĥaj morma. Naśch czaś je małowērnny a Ĥuśto nje wēryjazy. Wóh spoźeź nam śylnu wēru, kiź njeħabła, ale dobyde. Jesuś rjekny ƚ njej: „Tebi ƚo śtań, ƚaź cħześch,“ a jaťo wona domoj pśchindze, Ĥłaj, jeje dźowka bē woczeťśtwila w tej śamej hodźinje.“

Tať buchu jeje modlitwy wuślyśchane a jeje wěra ƚrónowana. O wēť, luby cźitarjo, tež tebi śiwa po śwērnym bēdźenju dobyće. Jenoz budź śwērnny! Wudźerź! Wojuj! A hđyź njeśyń śnadno jenoź tśi ƚróć, ƚaź tuta modleťka, ale śto ƚróć wotpośłany, Boža lubosć cze tola wodźi, a ƚłóno Bożeje Ĥnady czi tola ś njebeś śwēczi. Jenoz wēť!

Ĥróny pśchindu po bitwi,

Wojuj jenoź ś prawej wēru.

Jesuśka maśch pśchi śebi,

Kiź cze śastupuje śwēru.

Modl ƚo, czeťp, budź poboźny,

Twój ƚónź budze wjeśeły. Ĥamjen.

D.

Ruzy-śtykñjenje.

Sćhćo ruzy-śtykñjenje pśchi modlitwy wosnamjenja, je raś po-ťboźny muž jara derje taťle wuprajil: śtykñjenje ruťow tón śacźiśchć cźini, ƚaź by něćhćo tśēlbu śłožil a ƚo na Ĥnadu a njeħnadu pođal.

„To mi wóndano pśchipadze“, powjedacze duchowny, „jako njeśapomnite ruzy-śtykñjenje wobteđźbowach. Mje bēchu ƚ mrejazej žonje śawolali, ƚotraź bu, runjeź hiśchće dzeń prjedy we śwojim Ĥospodarśtwje dźēława, nahle pśchēś śylny, ƚo wrōćaze śahorjenje pľuzow wotwołana. Ĥako dońdzech, bē wona rēcz Ĥiźom śhubila; na praschenja śwojich śwójbnych nicźo nje wotmolwjeśche; my nje-ťwjedźachmy, hacź naś hiśchće śnaje abo rośemi. Ĥako pať ja bliśto ƚ ƚozej pśchisťupich a pocźach ƚo se śwójbnyimi modlicź, dha cźinjeśche

mrějazaj hwoje poslednje wurasapadne pohibowanja; i widomnym prózowanjom a napinanjom pschinyjeje wona hwojej šmjerč-wotpjatej ruzy hromadu — a jej stychaj. Wona potajkim rosemjesche, sčto my chychmy. Běšche to poslednje hibanje pilneju, njesprózneju maczerneju rukow, cziče, šwjatocžne skónczenje jejneho žiwjenskeho džěla, srosemliwe hnujaze wusnacže bjes synka hubow. — Wo džekacz mješčinach sčini wona posledni dolhi wudych. Wona ležesche tu tak pokojnje se stychnjemaj rukomaj!

F.

Džeczaja wěra.

Bě wječor, pucz mje domoj wjedzišche,
Duž zusa holczka te mni pschistupi,
Kiž srubna prošy mje se šylsami:
„Ach šmilcže šo a dom mje domjedžče!“

S tym ja ruku mje pschimny i doměru
A hwojej rucžy ja mnu wupšestrje:
„Šym šprózna, duž mje domoj donjesče!“ —
Ja rad to džeczjo wšach šej na ruku.

Sšo te mni žatko tula džakownje,
Měr, pokoj jemu i wóczkow šwěczi šo.
Tak nješech sablubžene džeczatko
Ja czišche dom do ruki maczerje.

Sčto rjekny mi we šwojim pokoju,
Ty džeczjo, zusemu šo bližaje
Tak wěrypolne, dowěrne —
Wraj, kajku wucžbu dawasch ja dušchu?

Pschimn ty tež Boha czišche ja ruku,
Tłóč k njemu šo we wěrje, nadžiji!
Wón prawy pucz tu ženje njesmyli,
S nim junu witasch wěcznu domišnu!

K. A. Fiedler.

S Božej pomozu.

Něhdže bydleščaj muž a žona hižom lěta dolho hromadže — tola zyrkwinszy nješwěrowanaj. Čeršpjenja pschindžechu a džěchu, čžestnosč a pschistojnosč wostaschtej. Nichtó njemóžesche jimaj něšcto wumjetowacz. Šeno hdyž žona te mšchi džěšche, wosta muž doma, prajizy: „Žona, ja džě tola wěricž njemóžu; to wšach šu wšchitko bajki, sčtož wy tam šlyšchicže.“

Ras džěšche wón jej k woli šobu, ale wón špasche abo šo hanjenšy šmješche. Šdyž šo wona modlesche, šo wón wobroczi. Tež dobroproščenje jeho njesaja. Pschi wšchěm tym běšche wona wobstajna w modlitwje, w lubosčzi, w sčzetliwosčzi, w měrnosčzi. Tak šu tji lěta nješwěrowaneho mandželstwa šaschle. Wón nješča wěrowany byč, tak husto hacž tež wona teho dla czišche płacže. Nětko wón cžěžto šchori. Kajki budže jeho kónz, kajki jeho wušud psched Božim šudom?

Šhorosč twochuje, wotšhorjenje šo bliži. S horzym modlenjom bėdži šo pak žona dale wo šwojeho muža dušchu psched trónom šmilneho Boha. Duž bliži šo jejny narodny džě. Na jejnym blidže leža — rjane špěwarške, — dar lubosče jejneho muža, a jako šo wona i radosčju k njemu wobroczi, dha wón přeni tróč wušna: „Žona, wěrjazy cžlowjek je tola šbožownišchi dhyžli njewěrjazy. Njedželu damoj šo šwěrowacz, a potom póndžemaj — k Božemu blidu.“

Lubhy čitarjo, pschi tym wostawa: „Sčtož na Boha šo šaloži, tón na žadny přš njetwari!“

F.

Či kšiče.

Powjedańczo po podawku se Ššerbow.

(Wofracžowanje.)

III.

Šerty dla bė šo na piwje tajki holš stal, jej pak to žanu starosč a bojosč njeczinjeschche, wona bė prawje wješela; pschetož wulka cžesč bė šo jej štala! Dwaš bėščaj šo wo nju torhaloj a jeje dla šo špšchorižoj — Šibšchez Šurij drje je hruby šamo-paschnik, ale tola wošebny burški šyn — a Šralež Šan, i kotrymž by šožda holza šmjerč radu šchla — ani njerejwa, hdyž i nej njemóže! — Šak dyrbja jej wšchitke druhe holczata jejne šbože šawidžecz! Šaj, tajki piwny wječor nješ bė hišchče widžala, radosnišchi pak šo myšlicž njehodžeschche! Na drubi džěit rano njemóžeschche dočžacž, šo by šo krowom nadawašo, šo mohla maczeri rošpowjedacz, kajku cžesč je mēla. Šědym bė hródž šawrjena, pschiběžka k maczeri a pocža: „Ššy hižom šlyšchala, maczi, sčto je šo wčžera na piwje podašo?“

„Nješšym; sčto dha?“

„Najprjedy šwadžiščaj šo Šralež Šan a Šibšchez Šurij, dokelž chyšččaj wobaj šo mnu rejwacz; drusy mēšchachu šo do njeju, a tak šo tam ščetro pocžahowachu. Pschi tym cžeknyšchu wšchitke holczata dele — ja jeno tam wostach, mi žadny ničšo njeczinjeschche. Ščto wē, šak by wušchlo, njebudžišche-li rychtar pschischol a jich rošhnaš. Ščłoda! Šo by šo ničšo wjazy nještašo, wuhna Šana domoj. Najebacz teho! Nješšym ani w jenej šchtucžy šedžecz trjebala. Šaj, wčžera je tež Ščerkž Šandrij šo mnu šchol, kiž je mje husto došč hlupu, hordu šawku mjenowaš.“

Wjes tym šo mēla macž njerosomnu, ja holej cžesčju šapazu džowku rošwucžicž, prajeschche: „Nó, nješšym tebi rēcžala, šo šmješsch namoženi došč a šo budža šo wo tebe torhacz, byrnjež našche šublo male byšo? Budž jeno mudra, njemēšchaj šo do hólczaznych šwadom, budž se wšchěmi pscheczšelna, njerosšnēwaj šebi žaneho. Šotom džě móžemy šebi wušwolicz, kotryž šo nam najlěpje lubi.“

Wo wušwolenju wšchaf Šercže wjazy cžinicž njebē, jej šo to najlěpje špodobašche, šo čžetaj ju dwaš wošebnaj hólzaj mēčž a to jedny tak radu kaž drubi, šo jej tajke šbože ludžo šawidža. Šajku štraschnu hru hraje, na to njemyšlesche; loškosnyšlena jėdžeschche jeno ša tym, wot cžehož cžesč psched drubimi woczawasche. — —

W posče hake pocžinasche, po nēcžim šwoje njemudre šadžerjenje pošnawacz. Šurij pschitšadžowasche cžasto na bješadu, ale Šan njeda šo ženje widžecz. Šercže šo nělotry džěit po nim štyškasche a bė wješela, hdyž Šurij njepšchindže abo wo hospodaštwje rēcžo k nanaj šo lišchčeschche a ju na pokoj wostaji. Šaj, drubny wobēhowasche ju šyma, hdyž widžeschche, i kajkim špodobanjom nan jeho lešnym rēcžam a mudrowazym šłowam pschipošlucha.

S woprėdka bė šo Šerta i tym špokojila, šo Šan po nēcžim na pscheczšerpjene wohašhjenje šapomni a šo budže šo potom runje tak k nej šnacž, kaž hdy prjedy, ale hižom bėchu jutry nimo a wón šo hacž dotal pokasaj njebē.

Šunu trjechi šo njenadžizy i nim a porokowasche jemu, šo šo widžecz njeda. „Čžemu dyrbjal k wam šhodžicž? Ššnadž šo by šo Šurij do mnje dacž mohł a šo bych byl potom kaž wjell, ša lišchku do pjenšow pošłany. A psched Šurjom mojedla ščěžu šamčacz njebudžecz, je džě tola pola waš, kaž ludžo powjedaja, pjeczemaj a warjemaj!“

„Ale Šano, njewēr jeno šlym hubam wšchitko.“

„Wēr abo njewēr, wšcho jene! Š macže wjele na mnje šwarjecž, hdyž wón k wam pschindže! — Njemyšlcže, šo ja wo tym njewēm, ludžo šebi wšchitko wotpošluchaju!“

Na to čžyšche Šan wotēčž, Šerta pak rjekny: „Budž prošchenty, woczakni hišchče šhwilu.“

„Schtož chzešch mi prajicž, praj khetšje, nimam wjele khwile.“

„To wěšče Surij tať rosnoschuje, so na tebje šwarimy, chze najšterje, so ty k nam wjazy pschichol njeby. Sawěšče, ja jecho wustacž njemóžu. Wot tebje nješšym ani jeneho njerjaneho šłowa rjekla. Šeli šu šnadž našchi něšcto pitunli, — ja nješšym ničžo tajke šlyšchala — dha šu Suriej jeno po hubje rěčželi.“

„Takle šy ty mi hušto swonila, ale ja tebi ničžo wjazy nje-wěrju. Doniž njewohladam, so šo tamneho nješdalujesch — a nješhonju, so jemu k rosemjenju dawasch, so wo nim ničžo wjedžecž njechascž; prjedy nješchetroczu wasche durje. Tebi šo modlicž nješechzu. Surij pak, je-li kž a kleski wo mni roščerjecž nje-pschestanje, našhoni, šchtó ja šym.“

„Wóž Božo, to tebi šlubicž njemóžu, mam psched nim šmjertny strach! Wón mje šaraj, pytnje-li, so šo k dobrej wolu psched nim khowam. Ty njewěšch, tať móže šo wón roščobicž“, tať wot-molwi jemu wona placžizh.

Šan bě šo k woprědka na nju wutšchajšl, nětko pak bě jemu wboheje žel, duž rospowjeda jej dobrocziwje, tať ma šo šadžeržecž. Šslubi jej, so chze šam Šurja k jich domu woczischecžecž, žadascche wot njeje jeno, so by macžeri a nanej prajila, so njedyrbitaj jemu tať holdowacž.

„Ně, Šano, njech wšchitko je, tať je. Njecžin tež ty ničžo napšchecžo njemu. Ššym šebi hižom dawno na to myšlila, budu wuja prošecž, so by jecho do wojakow wubrať — potom budže nam wšchem je šchije. A hdyž chzešch k nam pschicžecž, wotpaš šej to tať, so šo pola naš njetrjechitaj. Bjeť šo psched nim na kěžbu, so čži nekajtu šchiwdu nješčžini.“

„Njeměj žadny strach, njeboju šo jecho, njech jeno pschicžecž!“

„Budž prošcheny, dži jemu k pucža, njewěšch, tať njecžeršany wón je!“

„Nó, moje dla! šminu šo jecho, hdyž budže šo hodžecž. Šo-lěše pak mi na šchiju, potom tež šhoni, so šo jecho njeboju!“

Šo tať šo Šerta nad tym šjednanjom wješelesche! Njetrjebascche šo wjazy bojecž, so jej hruby Surij na šchiji wostanje, móžescche šo šašo k Šanom hordžicž, kotrehož jej mnohe holecžata tať šawidžachu. Ach, hdy bychu ludžo jeno škoro šhonili, so je šo Šan k njej šašo wujednať! Šdy bychu tola wjedželi, so ma ju tať radny, so chze ju psched Šurjom šakitowacž! Takle bodžescche nje-nahonjenu Šertu k nowa čžescželafomnošecž; njebě šebi w radže, tať by šo čžim šterje nowinka wo jejnym šbožu po wšy rosnješčla. Špomalku nastawasche w njej myšlicžla, so by prawje rjenje byťo, hdy byšchtaj šo Surij a Šan trochu šrokocžiloj.

Š woprědka drje šo teho štróžescche, wopomnjo, so šnadž mohťo nješbože k teho nastacž; pošdžičho pak šapomni na wšchitku štrašchynoscž a pschecžescche, so by mješ Šanom a Šurjom nekajka keliija nastala a jej nowu wažnosč mješ ludžimi podala; pschetož na podeńženje w poštnizach bě šo hižom dawno šabyťo. Wjele ludži a wošebicže holecžatow šmējachy šo, so je šo Šan jeje wotrjekł, so dyrbi k worakawym a šamopascchnym Šurjom špokojom byčž; haj, nekotre běchy šo jeje na šchibalštwu prašchale, hačž je wěerno, so šmėje njedželu šlub. Ničtó džě wěricž nochžysche, so by jej Šan šašy runje tať dobry byl, jaťo hdy prjedy. „Ach, hdy bych ludžom jeno bóršy hubu šatyšacž mohťa!“ taťle šdychowascche Šerta hušto. Tola njeměšescche nadžije, so šo jejne pschecže dopjelni; pschetož wobaj, kotrejuž chžyla tať rada w kulí widžecž, šo šdalo-wašchtaj. Byrnjež Surij čžasto šhoniť, so je jecho pschecžiwniť pola Wjeńtez, nješchicžecž jemu ženje na šchiju, haj, šakascche mohť rjež, so by šo k nim nješechol; wjedžescche džě derje, so jemu Šerta nješchecže a so je jenicžy na jejneho nana pošasany, kotre-hož bě hižom čžiscže woblescžil. Šak ložy mohťo šo štacž, so by šo na Šana roščlobil a něšcto šapocžal, k čžimž by Wjeńtewu pschijasnosčž šhubil. Šeno teho dla šjerjesche šo na kěžbu, so šo

Š Šanom nješcžecž. Ša to pak lišchecžescche šo čžim naležnišcho Wjeńtez, hdyž k njemu pschicžecž abo šo něhdže k nim šetka a štarascche šo ša donošcheryow, kiž na Šana šwarjachu. Wšchetož Surij bě pschi wšchitkej šwojej hruboscž a šłbcži pscheklepamy došcž a njepošasowascche nihdže, hdyž by jemu šchłodžalo, šwoju šłomyl-noscž, ša to pak wjecžescche šo potom mjelcžo.

Ale tajki šdanliwy pošoj mješ Šanom a Šurjom njeměšescche dolho tracž. Šan a Šerta byšchtaj do Š. ša kmótrw wuprošchenať. Wěšche to njedželu a w Š. běchy runje heržy. Šdyž wjecžor po šchecžinach domoj džěšchtaj, prošescche Šerta, so byšchtaj tola na piwo pohładaťo, dofelž hižom dolho rejwala njeje. Šan drje k woprědka ničžo wo tym wjedžecž njechascche, so by k Šurjom šo nješechol; tola pak da šo šłoncžnje narěčecž.

Ša šubju pschicžescchi wješelesche šo šam, so je do teho šwolil; pschetož jecho pschecžiwniťa njebě tam widžecž. Duž rejwascche hnydom reju a bě po dolhim čžachu dženyš pošny radošcže. Tať tež Šerta, dofelž móžachy jeje towaršchki šo šame pschepošasacž, so je šo Šan k njeju wopradowže šjednať. Tola tajka radošcž trajescche jeno tať dolho, hačž Šan reju rejwascche. Šo njej šhubi šo nadobo Šerta a jeje rejwar njemóžescche dolho šhonicž, hdyž je wostala.

Šo wšchelatorym pytanju a naprašchowanju powě jemu Wjeńtez džowka, so je ju něčtó, hdyž štaj hromadže w kžěži štaloj, ša ruku hrabnyť, k kžěže ščahnyť a šo hnydom k njeju wot-šalil. Šale powjescž rošhori Šana, kiž njedwělowascche, so to ničtó druhi byl njeje hačž Surij. Wón nješaplacži ani heržow ani piwo, ale tať džimi wotěndže a bēžescche ša nim. A by-li jecho tehdy na-dešchol, Wóh wě, šchto by šo štalo. Ale hačž runje w jenym šłoku bēžescche, njewohlada nitoho, a hdyž do wšy pschicžecž, bě pola Wjeńtez wšchitko čžicho. Šo tajkim myšlescche, so je Šerta hižom psched nim do wšy a poda šo hněwny domoj. Wot reji a nješmērneho šhwatanja mucžny, njemóžescche na dženyšnišche podeń-ženje pschedolho myšlicž a šwój hněw k tym powjetšchecž, ale wušny bóršy. Šeho dla bě rano tež mērnišchi a njebě na nim ničžo widžecž; haj, popošdnju jědžescche wješele hwišdajo na rolu.

(Wšchichodnje dale.)

Wšchelake k bliska a k daloka.

— Šmótry šwojim mótkam pošledni šeleny šchtwórtk dawaja. Wšchicžlyšchynoscž kmótrw pak je, šo niž jenož ša šwonšowne wuhoto-wanje šwojich mótkow poštaracž, ale wošebje tež ša jich duchowne šbože. Duž šu tež rjane natwarjaze knihi wažny dar na pošledni šeleny šchtwórtk. Šascche lutherške knihowne towarštwu dawa nam škladnosč, tajke knihi wobštaracž, wone pošlicžuje rjane modletške knihi, wošebje tež porucžamy „Šionske hłošy“. Šnježa duchowni mam rad tele knihi wobštaraju.

— Š Šruskej Šužizy nješapomnity generalny šuperintendenta D. Erdmann, kotryž mješescche w šwojim wažnym šastojštwije čžoplu wutrobu ša našche šerbske wošady, je w Draždžanach wumrjel, hdyž bēšche šo po šwojim pensioněrowanju podal, šo by wjecžor šwojeho žiwjenja pschebnyť. Š6 lět je wón to wažne šastojštwu ša-štawal hačž do 80. lěta šwojeho žiwjenja. Šo lubošči, kotruž bēšche šebi dobyť, šwědcžescche jecho šwjatocžne khowanje.

Dališche dobrowólne dary ša wbohe armeniške šyroty.

Š Mošacžanškeje wošady psches knjesa šararja Wicžaja:

Š. Bartušč	1 hr. 40 np.
Š. Bartušč	3 „ 40 „
Š. Š.	— „ 40 „

Šromadže: 5 hr. 20 np.

Š mjenje wobohich šyrotow wutrobny džak.

Šólč, redaktor.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok,
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džěń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh ói khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Szerbiske njedzelske kopjena.

Wudawa so kóždu kobotu w Smolerjez knihicziščjezni w Budyschinje a je tam sa šchwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

Okuli.

Rut. 20, 9.—16.

Hizom hušczišcho běšche so israelskim džěczom wo Božim kralestwje jako wo winizy Božej rěczalo. Tuto pschirunanje wschaf israelskemu ludu jara blisko ležesche, dokelž běšche w flubjenym kraju wjazy tajkich plódných sahrodow, hdžez so wino plahowasche a kóždy wjedzišche, šcho winiza je. — Wobšchernej winizy runa so Bože kralestwo. Tuta winiza je hizom jara stara. Wona je plódzena wot Boha šameho tu na semi hizom w czaščach stareho fluba. Přenja pjerščez so sa nju ryjesche w flubjenym kraju Kanaanje mjes israelskimi džěczimi. Hizom w czaščach Abrahama a Mójsaša so semja wutrobotu israelskeho ludu k temu pschihotowasche a so winowe pjenki do njeje šadžachu. Běšche to najprjedy njenahladna sahrodka, tuto kralestwo Bože, hdžez maja cžlowjetojo hišcže njesprózniwje wobhladowacž a hajicž, šwěrnje poliwacž a pilnje plěcz. Wjele džěla šebi tale mała sahrodka žada, hdžez chze w dobrým rjedze šdžeržana bycz. Ale niz jenož to, wona ma pschi tym hišcže roscž, so rosschěricž do wschěch krajinow, tak so wona škóncznje zyłu semju wobjima. — Šcho pak šu czi winizarjo, kiž tuto džělo na so wsachu? To běchu israelske džěczi, kotrychž Bóh najprjedy do šwojeje winizy naja, potom pak šu to tež wschitzy drušy ludžo, kotrymž je so Knjesowy hlóš dostal: „Džicze tež wy na moju winizu!“ Wobšebje pak šmy tež my ššchesczišjenjo Boži winizarjo, kotřiž šmy psches šwjatu ššcheczenizu k Božemu kralestwu powołani. — Pschiběrała

je nětko Boža winiza wot šaloženja šem hacž do džěńšnišcheho dnja nahladnje, pschiběrała je tež licžba winizarjow. Ale kajke je plódy nješla? Šak šu winizarjo džěłali? To nam wobšwětla džěńšnišche pschirunanje.

Tón Knjes běšche we winizy wscho na najlěpje šriadował a na dolhi czašč woteschol, so by šwojim winizarjam škladnoscz dał, we wěrje do njeho šwoju džakownoscz a poškušnoscz wopofasacž. Wón jich šamych wostaji, so bychu po šwojich darach a mozach winizu wobdžěłali. Tak běšche tón Knjes israelskim džěczom džělo w Božim kralestwje pschewostajil. Wón chžysche hladacž, šak budža woni šnadne šapoczatki Božeho kralestwa, wot njeho šaložene, dale wuwiwacž, šak budža jeho postajeny porjad cžesczicž, šak budža wschě dobre rostliny plahowacž a wschě džiwje hałosy šwotrěšacž, n. psch. kžu, njepoškušnoscz, hidženje a nješwěrnoscz, hacž budža winowe pjenki prawje k Božim šłowom poliwacž a jim psches wěru prawy šškit napscheczo wichoram špytowanjow dacž, hacž budža semju sa nowe rostliny psches Bože šasnje prawje šmješčicž a pschihotowacž a tak winizu powjetschicž. — Wulki nadawš mējachu potajkim tuczi winizarjo, ale tež džakowne a špokojaze džělo. Tón Knjes běšche wscho na najlěpje pschihotowal, woni jeno trjebachu jeho džělo w dobrých kolijach dale wjescz.

A we šwojim czašču pošla wón wotrocžla k winizarjam, so bychu jemu dali wot wužitka winizy. — Šak běchu tola czi winizarjo Božu winizu šanjerodžili! Woni k njej wobšhadžachu, jako by jim škušchala. Plódy, kotrež běšche hišcže pschijněšla, šebi pschišwojichu a Knjesej nicžo nješwostajichu. So běchu jeno naježy, kotřiž běchu Knjesej

samolwiczzi, na to bęchu cziscze sapomnili. A kajta słóscz knjezesche w jich wutrobach! Jako Knjes swojeho wotroczka k nim póbla, woni jemu niz jeno žaneho wužitka njedachu, ale jehó hišcze bijachu. Tak bęchu israelske džeczi Bože kralestwo sanjerodzili, so jim žane płody njepscijnješe a so woni Knjesowych wotroczkow hišcze czwilowachu. — Ale Knjesowa luboscź po czaŕu, hdyž móžesche sašo płody woczakowacz, drugeho wotroczka póbla, ale temu so hišcze hórje džesche. Hišcze bóle pať czwilowachu tseczeho; czim wjazy wotroczkow jim Boža sczerpliwoscź sczelesche, czim bóle stwjerdnj jich wutroba. Czim wjetšcha so Boža hnada wopokasa, czim bóle bu jich wutroba saŕakła. Boži profetojo buch pschesczėhani a morjeni. Kať styšnje tola Heliáš pod jechibėrnu stona: „Doscź je, dha wsmi nětť, Knjeze, moju duschu!“ Jesajaš storki hórko, so je jehó džėlo w ludu podarmo. Jeremiaš dyrbi kłšczech, so wón k sbožu wótzneho kraja njeskutkuje, ale k sahubjenju. A kať žalostna bėsche kmjercź prjedybėzerja Khrystuŕoweho, Jana kšczenika! Jemu so wot njewėrjazeho Herodascha hlowa wotcza.

Gluboko bėsche so israelski lud nad swojim Bohom pschėhrėschil a mužow Božich skonzował. Ale Boža sczerpliwoscź a kmilnoscź hišcze žaneho kónza njemėjeschej. Hišcze jedyn brėdł jehó luboscź wunamaka, psches kotryž mohł jich pschėwėdczicź wo swojej dobrocziwosczi: „Ja chzu swojeho lubeho kna póblać; knadz, hdyž teho kameho widza, budza so strachowacz.“ A kať miłoszcziny bėsche tutón kn! wšcēm khorym pomhasche, wšcēm styšnych troschtowasche, wšcēm bludžaznych powuczjesche. Kajta kmilnoscź a luboscź bjes runjecza! kajta nješebicznoscź! — Tola teź tuta luboscź njemóžesche jich wutrobu smjehczicź, tuto šwětlo njemóžesche czėmnoscź s jich wutrobom sahnacź. Kať dha bėsche to móžno? Woni njechachu so dacź wo Bozej lubosczi pschėwėdczicź. Woni so mjes kobu srėczachu a džachu: „Tón je herba; pójmy a sabijmy jehó, so by herbstwo nasche bylo.“ So by herbstwo nasche bylo — najhóršcha šebicznoscź to potajkim bėsche; woni chzychu to mēcź, šchtož jim nješluschesche. Woni nochzychu wjazy kłuzicź, ale chzychu kami knjezicź.

Tak bęchu to farisejzzy a pišmawuczėni czinili. Woni w Bozej winizy zyle po swojej kamšnej woli džėlachu, Bože kašnje po swojim kamšnym smyšlu wukładowachu. Woni na Knjesa sapomnichu a chzychu w Bozej winizy kami knjezicź. Herbstwo Božeje winizy chzychu woni na so pschijnjecź. — O kajta duchowna šleposcź! Bóh wšchaf je kam šlubil, so budzemy herbojo Božeho kralestwa, tola pať niz na tajke waschnje, so praweho herbu Khrystuŕa morimy, ale jako kobuherbojo Khrystuŕowi, niz tať, so knjezstwo w Bozej winizy Bohu wutorhujemy a winizu šebi s njeprawdnu pschikšwojimy, ale tať, so temu Knjesej w prawdosczi kłuzimy a Bože kralestwo junu s hnady dostanjemy. Ale to šebicznoscź a pschinarodzėna hordoscź człowjekow njesnješe, so dyrbjesche pod Bohom štejecź a s hnady Bože kralestwo dostacź. —

Šchto tehodla budze Knjes winizy tymšamym czinicź? Žaneje wjetšesche luboscze jim wopokasacz njemóžesche; so pať so jehó skutť sahanibi psches njeprawdnu człowjekow, jehó šwjatoscź njemóžesche czėpicź. Wón pschindze a tych kamnych winizarjow skonzuje a swoju winizu druhim da. Š Božeho kralestwa wustorczeni budza potajkim tuczi sli winizarjo. Bóh je jim najwjetšchu luboscź wopokasať s tym, so je swojeho jenicžkeho, lubowaneho kna k nim póblať,

ale woni jemu nješku wėrili, sa to budza khostani. Nad Božim knom so potajkim rošbudzi jich wošbud. — Tehodla je Bóh israelskim džecžom Bože kralestwo wšaf a je pohanam pschepodať. Šlowne město Židow pať je wón dať wutupicź psches pohanow a židowski lud po wšcēm šwėcze rošpóschil. Šchtož stawišny wo wutupjenju Jerusalema šnaje, tón wė, kať hórko je Bóh njewėru Židow khostať.

Wot prėnich šwjatkow je wón nětťo nowu winizu šaložil, naschu kšcėsczijanšku zyrkej. Wón je nam swoju najwjetšchu hnadu wopokasať, nam swojeho kna póblať a nam šwjateho ducha dať. Tehodla chzemy so Boha bojecź a do ježo hnady wėricź. Chzemy jehó šwjatu wolu, jehó dobrny porjad w naschej kšcėsczijanškej zyrkwi czėsczicź. Nad Khrystuŕom rošbudzi so teź nasche sbože abo njesbože. Šaj, husto, hdyž naschi kšcėsczijanšzy winizarjo w štrasche štejachu, wot swojeho Boha wotpadnycź, je wón teź nam šwėdkow Božich póblať, kiž naš wo Bozej hnady pschėwėdczichu, kať wošebje nascheho Luthera.

Kať štejšch ty nětťo ke Khrystuŕej? Teź twój wošebity wošbud so nad Božim knom rošbudzi. Tvoja wutroba je mala winiza šama sa so. Šlowy człowjek w nej je twój wošebity winowy pjenť. Kať wón rošcze? Kajta šu jehó hałošy? Kajta jehó płody? Měj kėdžbu na njón, so nješwjadnje. — Teź tebi Bóh huseczišcho swojich wotroczkow sczele, so bychu šebi wužitť twojeho winoweho pjenťa žadali. Teź swojeho kna czy Bóh bóršy tu, bóršy tam napscheczo džerzi, wošebje kóždu njedzėlu czy jehó w přėdowanju dari. Kať jehó pschijimasch? — O budź ponižny, šwėrnny winizar w Bozej winizy; budź pschihotowany na kóždy pschikhad Knjesa, pschetož junu wón pschindze a budze tebe šudzicź. A derje tebi, hdyž šy do Božeje hnady wėril a Knjesowy porjad we winizy czėsczicź, dha budžesch kobuherba Božeho kralestwa.

Ja so czy, Knjeze, domėrju,
Daj, so ja k hańbje njepšchińdu
A teź niz wėcznje k šmėcham;
Ja prošchu cze, šdzerž šwėrnje mje
A wobarať wšcēm hrėcham. Šamjen.

K.

Pój dom!

Pój dom, pój dom! Nan czaťa cze;
Wón dawno žedzi po tebi,
Šso tjšchnje stara wo tebe;
Pój dom, pój dom! Tu wotantnje
Čzi luboscź pschėbyť rjenišchi.

Pój dom, pój dom! Špuschcz šłodžišny,
Kiž sa tebe ma zušoba;
Šlož je šebje pschah robotny!
Pój dom, pój dom! Šańcź njeměj ty
Ške lóšchy, šwėtne wješela.

Pój dom, pój dom! To šdacze je,
Wot kotrehož šy šajaty;
Šad šary s lešču wabi cze.
Pój dom, pój dom! Tam we zušbie
Šsy jehó šcipam pschistupny.

Pój dom, pój dom! Šlej, hišcze czy
Dženš hnada durje wotanka;
Šso njedlij, šyno, w blašnosczi.
Pój dom, pój dom! Še špėchom dži
Šow k městu, kiž czy wukhow da!

K. A. Fiedler.

List se staršijskeho domu.

Běšče něhdy bur na jentym kuble we Westfalskej, jednory a sprawnj, tón bojesche ho Boha a česčesche krala, a bě teho dla zylj muž. Handrij, jeho syn, jemu schwarnje k ruzy džěšche. Tola tež nowočasni ludžerjo namafachu fastup do tuteje hacž dotal měrneje wšy, wuřywachu swoje kopjena a piřma, a te sa- jědojčichu po něčim duschu mlodeho Handrija. Nětko buschtaj jemu podriadowanje a pořluschnosč pšche wjele. Wón budžišche radšcho knjes na kuble byl. Duž stupi jedyn džeri kaž šhubjeny syn w pschirunanju psched swojeho nana, prajizy: „Šym nětko stary došč, daj mi mój džěl i kuble, ja chzu druhdže šam spytacz.“

„Wostaj tola radšcho doma na kuble; ty dyrbišch porno mi a so mnu hospodaricz“, wotmolwi nan.

Šaj, šchtó budžišche sa pschedstajenja a próstwy wuschy měl! Handrij njeda měra, doniž ho jemu wola njesta. A tak wón na precžki džěšche wot swojeju ho tšchazeju staršcheju. Čzi nowi pscheczěljo šwěrnje pomhachu, so wón na swojim wobšedženštwje pšche čžežko a pšche dolho njescž njemějesche. Bórny na to trjechi ho Handrij i namolwjerjemi, pschija hollandste šlužby a pschińdže do Indije. Město lubjeneje štojeje šwobody žadašche ho nětko kručšicha pořluschnosč, hacž bě ju wón hdy seřnal, abo jemu hrožesche čžežki arrest. Šak mile šwěčesche ho Handrijej tudy w šamotnych hodžinach dobročiwje woblicžo jeho nana, šak palachu jeho šyly džělenja w šwědomnju, šak wótrje štušasche jemu jeho njedžak psched duschu! Šak njebě nětko žane město na šemi, hdyž měnjšche šako wjekeleje myšle nabyč, hacž šazpity staršchijki dom! Štyřtanje po domje jeho tak móžnje šaja, so jo šlora dlěje wjazy šnjescž njemóžesche.

Handrij piřasche domoj: „Wodajtaj šwojemu rošlatemu šyne! Š so šměl pola waju wotročč byč! Wšezeltaj mi pjenješ, so ho wukupju; ja pschińdu jako drubi wróčžo!“

Čžak bu jemu dolhi, přjedy hacž wotmolwjenje dóńdže. Šo polłětnym, štyřšnym čžakanju je tu šlónčnje wužedženy list! Handrij ja nim hrabny: Šsu pjenješ nutštach? — Ně. — Ně, dha i wěštosčzu poroki. — Šněwnje wón list njeczitanj do šaschčža čžibnje, dže šwój puč, šchori po někotrym čžakju a pschińdže do lazaretha.

W horzej šndištej je šchorjenje štraschna wěž. Šsmjercž daloko njeje; Handrijej bě wona šamo jara blisko. Duž pytachu ša jeho papjerami. Ššchi tym namafachu w šaschčžiku list štaršcheju, po kotrymajž bě wón na swojim lěhwe tak husto wołal, jeju wo wodacze prošwšchi.

„Njescže wy tónle list čžital?“ — „Ně.“ — Šlejče, w nim šteji žyła lubosč nana a maczerje: „Šaju ruzy štejtej tebi wotewrienej a žyła wutroba, pschińdž! Šjenješ k wukupjenju, so bychu wěšče dósčle a šo k ničemu druhemu njenaložile, šu šapitánej pschepodate, kotryž ma čže wróčžo pschijescž.“

Nětko běšche pšche pošdže. Młody čžłowjek wumrje daloko wot žedžiwje čžakazeju staršcheju. Šaj, a tymaj domach čžyšche ho nimale wutroba puřacz psched bolosčzu a šrudobu.

Njeleži njeczitanj a šapróšchenty podobny list ša tebe, luby čžitarjo, hotowy, kotryž čži jeniczki puč mjenuje, kiž tebe psches morjo žiwjenja domoj wjedže do twojeho derje wobarnowaneho herbštwja, — Šesuf, kotremuž je žel, so ty šak njepokoyny a njeměny i džěla do rošpróšchenja čžěšach, šamo na šwjatnych dnjach šebi njepopšchewasch, šo na jeho wutrobnje wobhrjewacz a jeho šlowu doměrnje pschipořluschacz?

Ššmi tola bórny tónle list i wótzneho domu do rukow; njeměń, so hižom wěšch, šchtó w nim šteji. Šrosch wjele bóle Boha, so by jeno šakle ras prawje čžitalč a rošymicz mohł; ale njewotštorluj čžitanje, so čže rošlacže se šurwymy šubami njepšchimnje a šlónčnje njerěla: Ššche pošdže!

Či kščiže.

Šowjedatčžko po podawku se Ššerbom.

(Šofracžowanje.)

Ššhipolńnju bě džě Šerta Šanej prajicz dala, so by do wjeczerje k nim pschischol. Šhwatajzj tehodla jěšdžesche, so by čžim přjedy hotowy byl, a přjedy hacž ho šlónžo šhowasche, bě hižom domoral. Wčžipny, šchtó našoni, poda ho šak rucže hacž bě šonjow wupšchahnył a jimaj šypnył, k Šjenšezom. Šdyž do dwora štupi, nadeńdže Šertu hnydom, šotraž radoštna jemu ruku podawajo džesche: „Budž wjekele, nětko pschińdže namaj šlora se šchije. Šnježštwo dyrbi šako 48 wořakow dacž a duž šym wija prošyła, so by jeho tež šobu wšal a wón je mi to šlubil. Ššrjedu rano jich hižom powjedže.“

„Šo tola wěrnó njeje, wšchak hišchče ničtó ničžo powjedak njeje.“

„Šawěšče! wuj jeno tehodla ničžo njepřaji, so njebychu wšchitzj pschischli a jeho prošyłi, so by jich njewubral. Šutšje pónđže ke šnježštwu a pschijesže šebi wšchitlich napřšanych, šotšiz dyrbja wořazj byč. Šle Šože dla, njepowješ to nikomu.“

„Šch k čžemu bych powjedak, njeměj žaneho štracha.“

Šdyž do jštwy pschińdže, nadeńdže tam tola šako Šarja, kiž i Šjenšowej powjedasche, nětko pak ho wotmjelny. Šak rucže hacž Šan swojeho pscheczimnika wuhlada, dopomni ho hnydom na wčžerawšchu šchjwdu; ale špominajo na to, šchtóž bě Šerta powjedžila, pošměwlowasche ho jeno šlóstnje, kaž by prajicz čžyl: Šy šy se mnu dohral, prawje ša tebe, so budžesch wořak! Šak dolho hacž bě Šjenšowa wó jštwje, Šurij ani njepřny, hdyž pak bě wotšchla, rjekny: „Nó, šak je šmóššštwo wotšchlo? Šwěšče prawje wjekele, so ani móšchnicžka dořahala njeje, kaž Wicžasč wotročč powjedasche.“

„Š tón mohł prajicz, so njepřny pjenješ měl?“

„Njemyl mje jeno, i pyřtanjom Šerty šy leštnje i pařli wulěčž čžyl, so njebj prajicz trjebał, so šu pjenješ wuschle. Šo jeno šak mješ namaj prařu, hacž runje drusy tež na to šufaja; došelž je Šerta pošdžišcho šak tebe pyřala a potom i někim druhim domoj šchla.“

Ššchi šakim šchčžipanj a šakanju bě Šan dolho došč měny; wšchak myšlesche pschi šebi: čžakaj, čžakaj, pacholko, twojeho šlub- čžinjenja budže šlora šónž, hdyž čže wořazj dořtanu; hdyž pak šamny wo wčžerawšchim domhiczju šapocža, bě ho i Šanowej poš- nosčzu štalo a wón praři:

„Šdy by mje pschi wšchěm mylicž a šlepicz njechal; ja dawno twoje njeknicžomne šufi šnaju — ty šy wčžera i nowa šloby na mnje wutšchakł a wěšče šam druhim narěčžal, so šu pjenješ wšchě byle. Šebje džě ženje hańba byla njeje, šžě a šleski roš- noschowacz.“

Šakle wobwinjenje bě ša šajeskeho Šurja tola njepnjekomne, hacž runje šwoju hrubosč we Šjenšez domje po móžnosčzi šhowasche, njebě tóntróčž nad šobu i šnjšom, ale puřchči na Šana wšchě šloby. Šež tón njewořta jemu ničžo dolžny; duž bě mješ nimaj šwada hotowa. Mješ tym šo šo šak wurěčžowaschaj, pschińdže Šjenš domoj. Šak rucže hacž jeho Šurij pyřny, bě radny hadriju pschestal a, njemějesche šebi wjazj wumjetowacz, přjesche jeno, čžehož bu winjny. Šan pak piřasche jemu čžim šhroblišcho do woczow, myšlo, njech Šjenš šhoni, šak šy pachol, potom njeměje čže wěšče wjazj radny. Šle i tym bě nimo šulil. Š wo- přědka njekedžbowasche Šjenš na jeho rěčže, potom džesche hněwny: „Čžin šónž i twojej šaru, šewak šu šamle durje. Šasch-li i nim něšchto wucžinjecz, to šebi wucžin druhdže a wostaj naš na pošoj!“

Šan bě i tymi šlowami kaž pošluschenty, pošakku šakle ša- pschijowasche, šchtóž bě Šjenš prařil, a rudžesche a mjersasche ho

žalostnije, so je Wjeńt napscheczjo njemu kaž napscheczjo někajkemu hólzei wustupil, mjes tym so je jemu Surjomu stomyšlnoščj pokazacž chyzl. — Postanywšchi rjekny: „Sa du, ale wy hižom šhonicze, kajki Surij je, hdyž smějeczje jeho na schiji!“

Ma to wotmolwi Wjeńt: Moje dla, njetrjebamy ani tvojich wopytow, ani tvojeho powuczenja.“

Hdyž bė tón woteschol, njewěrjesche řebi Surij ničjo prajicž, dokelž řo bojesche, so je řwoju pschijasnoščj pola Wjeńta řhubil, hdyž je pscheczimnik tajke wězli powjedal; ředřesche tam, kaž by řebi hubu woparil. Potom hafle, hdyž bė řo jeho Wjeńt woprašal: „Kař staj ř Sanom do řwady pschischloi, hdyž jemu ty wřchudžom ř pucža dřesč“, wotmolwi Surij:

„Wřchal wěřce, so wón jara na mnje dđerži; dřenř chyzch ř nim trochu požortowacž, so bych jemu pokazal, so jeho njepscheczjel njeřřym. Ale tu trjechich, kaž bych čzmjelam do hneřda řwuskal: — Dřenř bych wař rady wo něřcho prošyl, chzeczje-li tař dobry byč a pomhacž.““

„Čžeho dla niz, je-li možno!“

„To wřchal njeje ničjo čžeřke, jeno dobre řłowo trjebacže řa mnje řapoložicž. Sa řřym mjelčazej wězy řhonił, so dyrbi řnjeřřtwo řařo tójřcho wojakow dacž; wěřce wuda tež nje řychtař. Duž, mohli to řa mnje wuczinič, wěm, so wam řychtař to ř woli řčžini.““

„To drje možu řpytacž, pónđu tam hiřčecže dřenřa, so by řychtař přjedy niřomu druhemu njeřřubil.““

Řřhińdže řřjeda a we ř. bė wulka řrudoba a řalořčzenje, wóřomjo dyrřjachu do wojakow a mjes nimi tež Surij a řan. Wřchitzy nowacžkojo bėchu řtruchli, pschetož řadyn njewjedřesche, hacž hdy wjazzy řwojich lubych a domišnu wohlada abo hacž jemu wójna w řuřřje row pschihotuje; jeno na řurjomym woblicžu pohrawařche řadlawy řmėch. Wón dže wjedřesche, so do wojakow njetrjeba, so je řwojeho pscheczimnika wotbył a něřko řertu wěřce dořtanje. Duž řeczesche na pucžu řwojim towarřřam: „Ach hólzy, njebudžcže řłupi a njerudžcže řo njetrjebawřřhi, řbžda kulka njetrjedi, a řa řebi myřřlu, so řa mnje hiřčecže řana lata njeje; hola, řařřewajmy řebi radřcho něřcho!““

Hdyž bėchu w Budřřchinje do wuřbėřowansřeje řtwy pschichli, rožřohnowachu řo nařchi hólzy, dokelž niřtó ř nich njewjedřesche hđže pschińdže; tež řan poda řurřej řuku a dřesche: „Ničjo řa řlo! Njech je mjes namaj wřchitřko přjedawřche řabyte. Wóh wě, kař dolho budžemoj hiřčecže řiwaj a hacž řo hdy wjazzy wohladamoj!““

We ř. njedřiwachu řo njemało, hdyž řhoniču, so je řo Surij ř řychtarjom domoj wrėčřil; teho řunja řwjeřřelishčaj řo jeho řtarřchej, hdyž jeho řařo wohladařřčaj, pschetož ani řimaj njebė, přjedy ničjo řjekł. ř tajřim pohroženjom chyzřche dže řeju ř temu pschinučřicž, so byřčaj jemu řubło řařřacž daloj. Duž dřesche, hdyž řo wonaj nad jeho pschihadom džiwařřčaj: „řaj, tón řwėčž řřym wojakam wuřřol, ale řřtó wě, hdy mje řařo řhrabnu, hdyž mi řařřacž dacž njechataj. řych, řotryčž řu něřko wubrali, řřoro we wójnje řabija; tař tež řo mje řeřař njeřřminje.““

řan drje jemu na to ničjo njewotmolwi, ale macž mēnjesche: „řanřo, dajmoj jemu řařřacž, potom njetrjebamy řo wójny wjazzy bojecž!““

„Sa čžu řebi pschemyřřicž, wřchal dže hiřčecže tař nuřne njeje!“ —

Hdyž bė řo Surij rořřotowacž woteschol, prajesche nan: „řemu njeby wřchal ničjo řřřodžalo, byrnjež jeho wjazzy dořtali a trochu wocžesřali, to by tola řwoju řrubosčř řhubil; tař myřřli, so dyrřja řo wřchitzy přřed nim pokoricž. řdy by jeno ta řabita wójna njebył, njebych jemu řařřacž dał: ale řřtó džečžo rady do řtracha poda? Řřčezzy řebi njewěrju, jemu řařřacž dacž, řřtó

wě, kař řo namaj pónđu, hdyž budže řurij řam řwój řnjeř! řřcho dha ty myřřliřč?“

„Kař řnadž budže rořřomniřřhi, pėčřnje-li do řwojeho řornčřka nučacž; to wěřch, mlody hólz pol řemjana. Mōžemoj dže řeř wuczinič, so čžemoj hiřčecže něřotre řeta řamaj řošpodaricž; řenicž řo bjes teho njetrjeba, wřchal možu řa wřřcho derje řařřacž.“

„Mó, dha njech tař wōřtanje!“

Řřecžor powė macž řurřej, řřcho bėřřčaj ř nanom wucziničoj, a wón wotmolwi: „Ach řto to pomřa, byrnjež řařřřane mēł, hdyž čžetaj tařke wumēnjenje čžinič, wōřmu mje tola do wojakow. řaj wřřchal, wamaj je wřřcho jene, hacž mje řařřřla abo niz, njebych-li řo řam pošřarał, bych hižom řeřař nořřyl.““

„Ale řurjo, njeřčž tař řłupje.“

„Mó, dha dajtaj mi bjes wřřcheho wumēnjjenja řařřacž a potom njetrjebam řo ničžeho wjazzy řtrachowacž.““

„Čžu ř nanom porėčřecž, prošř tež řam nana a njeřřajej řo jemu tař řłupje. To dawno wěřch, so řebi jeho ř tym nje-pschihłoniřřch.“

„Ach, to drje wěřch, macži, so mi date njeje, něřoho prošřčž; prajicž drje jemu čžu, njeřechze-li pař, potom njech moje dla pėdėđže mje, řřčtož čže.““

řřobotu pschih wobjedže řiwasche macž na řurja wjazzy řwėčž, wón wotmolwjesche řej ř řłowu wijo. řo wobjedže wōřta pschih nanje wó řřřwje, a hdyž bėřřčaj řamaj, dřesche: „řano, ty mohł mi řubło řařřacž dacž, ale bjes wřřcheho wumēnjjenja. Njetrjebali řo potom wójny bojecž; njewėmny dže řenje, hdy řařo wojakow trjebaja. Budža-li ř nowa bracž, pschińdže najřřerje tež na mnje řjad. Duž by najřřerje był, so bych hižom řam řošpodař był; pschetož řošpodařja njemōža niřdy na niřdy wřacž.““

Hdyž řinat njeje, řařřacž drje řo čži bjes wumēnjjenja mōže, ale řošpodaricž budu ř najmjeńřřchemu přecž řet řam; řmój ř macžerju hiřčecže jara mlodaj, so bychmoj řo hižom na wumjeńř řřdyńřłoj. řřebasč namaj jeno řřubicž, so řo řubla tař dolho mořowacž njechasč, dōńž čži je řamaj njedamoj; dha mōžemy na řařřř hicž, byrnjež řutřje był!“

(Řřřchihodnje dale.)

Wřřelake ř blřřka a ř daloka.

— řa nowy řřđřen řo wřřchitřim řnjeřřam duchownym řicžba „Řošředni řeleny řřřwōřřł wot řřřtra Młōńka“ ř rořřdawanjju na pacčerřřte džečži rořřesčřele. řoni řu prošřeni, tōńle duchowny dar nařřej mlodžinjje porucžicž.

— řařřch lubowany řřal řjedřich řługust řo dale a bōle ře řwojim ludom řnaty čžini. ř řipřku, w řamjenizach je pobyl a w blřřřřim čžasřu tež do řužizy pschińdže. řařřchi řřerbja budža jeho wutrobńje witačž, kaž je řo wón tež pscheczelnje wo řřalo-řřwėřřym řmyřřlenju nařřchego luda wuprajil.

— řřerbřře řřerbřře řřihowne towarřřtwo ma wotpohlad, nowy wudawł „Domjazeho wōłtarja“ čžihčřecž dacž, dokelž je řadanjje po nim jara wulke. řřobuřřřawy towarřřtwo nadžiřomnje řřihju nařřřmu dořřanu a řmėja tař řřihji na 1905, hdyž řu řřihji wo 30 řřřnej wójnje řa řřřny pschihosčřł na 1904.

„Řombaj řōh“ njeje jenož pola řnjeřřow duchownych, ale tež we wřřččch pschel-dawarřnjach „řřerb. řłowin“ na wřřach a w Budřřchinje dořřacž. řa řřřřwōřřčž řřta přacži wón 40 řř., jenotłiwė čžišřla řo řa 4 řř. pschedawaju.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok,
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džěň pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočň ty.

Z njebjes mana
Njeh ói khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Šerbske njedželske łopjena.

Wudawa so kóždy šobotu w Šmolerjez knihicziščerňi w Budyschinje a je tam ša šchtwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

Čítare.

Jana 15, 16.—18.

To pschitajam, so šo mjes šobu lubujecze. Šdny waš šwět hidži, dha wěšcze, so mje přjedy dnžli waš hidžil je. Šdy bñšcze wy wot šwěta byli, dha by šwět to šwoje lubował; dofelž pak wot šwěta nješcze, ale ja šym waš wot šwěta wušwolil, teho dla hidži waš šwět.

Knjes Jesuř takle ł šwojim pókłam rěczi. Wón takle jich napomina a wuczi krótko přjedy, hacž jich šamych šebi pschewostaji a do njeměrneho, njepšcěželsteho šwěta wupóšczele. Wo lubowanju a hidženju rěczi. We lubowanju mjes šobu a napschecziwo hidženju jich pschecziwnikow chze jich wobtwjerdžicž! To je šłowo tež ša džęknischi czaš, kiž wuczi, kał maja Jesuřowi wuczomnižy, šwěrní kichescziženjo mjes šobu w towarštwje lubošcze šo wužšcho a wužšcho šwjacž a napschecziwo tym, kiž nješbu jich myšle a ducha, wěšte stejnischcžo wobłchowacž.

O šo by jich wócžto jašne było, prawe widžicž a jich wutroba roššwětlena, prawje roššudžicž! Lubowacž maja šo mjes šobu, lubowacž tež wschitkich, wschitkich ludži, lubowacž wobydlerjom tuteho šwěta, lubowacž šwojich pschecziwnikow, tež hrěšnikow š Jesuřowej lubošcžu, wschěch błudžaznych, šašlepjenych, twjerdych š tej lubošcžu, kiž džěšche do šmjercze. „Šhryštuř je po tym czašu ša naš bjesbóžnych wumrjet“, praji šwjaty japošchtol. Lubowacž maja šwět, štworjeny w Božej křašnosći, a šo na nim wješelicž š njeminowatym wješelom. Ale wot šwěta byčž nimaja. Šchtož se šemje wurošcze, ma jejne waschnje na šebi,

trawa, kwětkka, šchtom. A tež cžłowjet nošy š pschirodženja waschnje šwojeho roda na šebi, waschnje šwěta. Wón je wot šwěta. Jesuř pak wo šwojich pscheczelach praji, šo woni nješbu wot šwěta: Šich woczi nještej šašlepjeney wot cžafnych kubłow, kaž byle te našche najwjetšche šbože, jich wutroba niz nutšwłata wot cžělnych łóchtow a žadoscžow, jich noha niz šašmatana w šycžach lašomštwu. Ššwjaty japošchtol w tutej myšli napomina (Čes. 5, 3.—4): Škurwarštwu a wšcha njeczištosć abo lašomštwu njedyrbi mjes wami mjenowane byčž; tež niz njehorne šłowa abo nablašne rěcže abo žorty, kiž wam njepšchisteja, wjele wjazy džakowanje. Wot cžłowjetow šo woni njewotdžěla, ale wot towarštwu šwětnje šmyšlenych. Towarštwu lubošcze móžeja jenož mjes šobu hajicž. Towarštwu šwětnje šmyšlenych šo jim tež šame wot šebje šamtnje. „Dofelž wy wot šwěta nješcze, dha hidži waš tón šwět“, tak Šbóžnik šwojim wuczomnikam rjeknje. Njeplaczi to hišcže džęnša? Njeje šwět, našch šwět (njeh tež njeje šarisejški abo pohanški kaž něhdy) tola pak w šwonkownej pobožnosći abo w šjawnej bjesbóžnosći žimy? Wón wišy na tym, šchtož je wot šemje, wot cžaba, wot ludži, wot mody a prascha mało ša tym, šchtož je wot Boha. Še tvoja myšl a wutroba wottorhnjena wot tajšeho šwěta? „Šdy bñšcze wot šwěta byli, dha by šwět to šwoje lubował.“ Čžuja šo bóle šwětni ludžo ł tebi cžęhnjeni abo bóle kichesczižianžy šmyšleni ludžo?

Tón Knjes chze šwojich wuczomnikow wutroby wyšoko pošbėhnęcž. Wón chze jich wušbėhnęcž, šo bychu šwěta njelubošnosć a hidženje ša ničžo měli. Wón jich

wotšud šam se šwojim wotšudom pšhiruna. Njeje to něšcto pošbėhowaze a pošyljaze, se šwojim Anjesom čerpicz, s nim na jenu wšokofcz stajeny bycz? Wón praji: Šdnž waš šwět hidži, dha wěcze, so mje přjedy dnžli waš hidžil je. Woni čerpcja po jeho runjeczu. Wón dyrbjesche hórte šłowa šlyšecz — woni tež; wón bu hanjeny, so čertow won honi pšes čertow wšichšeho — jim šo dobre wotpohlady a šutki slė wuložuja. Wón bu šchwifany, franjeny, morjeny; njewěcze, kaš šu woni te šame čwile šnješli, wot šwjateho Šečžepana hač do martrarjom nowiškich čašow, wot židowskich pšecziwnikom a tež wot podjanskich pšecziwnikom? Dopomimy šo na ššchidženje evangeliškich šprawnych Anjesownych wotročkom pšchi najnowšchim hibanju dla wěry w Čzechach. Šóžda papjetka štawišnow ššesčijanskeje zyrkwe mo tym šwědczi: čžwilowanje w čžemnych jastwach, palaze šečžepowzy, wuczahowarjo s Tirolškich hór, zyrkej w franzowškej puščinje, Waldensarjo a Hugenotojo, romy mjele mišjonarow škóncžnje — šlyš njelijčomnych šwědkow móžnu rěč rěčja, kiž je škoro pšes žly šwět šlyšecz.

Ščto je doštojnny šlyšecz: Šdnž waš šwět hidži, dha wěcze, so mje přjedy, dnžli waš, hidžil je? Čži, kiž jeho s wutrobu lubuja, so wušnaja:

Šesu, moja krašnoscz,
mojej' dušce jašnoscz,
moje mjěšele;
ach, kaš wulzy jara
wutroba šo štara
a ma žadanje
po tebi, mój najlubšchi.

Čži, kotřiž šu w tajkej lubošči, šu hotowi wšcho druge puščezicz a parowacz, wšcho šnjeicz a čerpicz jeho wšokofeho mjena dla, škóncžnje, hdnž dyrbjalo bycz, tež žiwjenje wotajicz. To njeje ničšo šnadne; kelto dyrbi jich pokornje wušnacž:

O wulka lubošcz, lubošcz pšce wšchu měru!
Ty wumrješch, ja paš žiwy šłóšče čžerju;
Wjěšely šym jako šwětno džeczi,
Čži je slė w šwěczi.

Kaš dyrbjeli nawušncž, hišcže mjele bóle šwoju mjěhtofcz šaprěcz a šamopašnoscz wotpožicž, prawdošcz wopofašacž na wšchěch puščach bješ hladanja na paršchonu, wjěšele Šbóžnika wušnacž pšchod ludžimi, šwěru šo bėdžicz napšchecziwo šwětnemu, hrěšchnemu wašchnju, šhroble šo šdžeržecž wot wšcheho, šchtož š štaženju a š heli mjedže. Na čžerpjenjach potom njeby pobrachowalo, ale na trošcže a šbóžnoscz hišcže mjenje.

O čžemu šlyšcha wošady na njedželi Šátare tele šhutne ščenje? Šátare ma tola na šebi: Wjěšelcže šo! Š temu, so bychu šo nad tym wjěšelicž nawuškė, kaš puč pšes wobczěžnoscz ša Šbóžnikom š pšchekrašnjenju džė. Šlejmy, Šečžepan widži pod kamjenjemi njepšchecželow njebjěša wotewrjene. Šawoš a Šilaš w jastwje w nožy tam w Šilipje Boha šhwalitaj. Šřeni ššesčijenjo dužy do žyrkuša, hdnž jich džiwje šwěrijata dyrbjia roštorhacz, šwojemu Anjesej šhwalobny šhěrlušch šanješaja. Šawoš Šerhard w čžěžkim pruhowanju šaspěwa:

Ty dobre puče wšchudže a pomoz wudželišch,
Ty požohnuješch ludži, jim šwětko šašwěczišch.

Šon Anjes šbudžuje wutroby šwojich. Wón wobtwjerdžuje jich nošy na čžěžkich puščach s tym, šo na šwoje šnamjo pošajuje a š luboščiwemu štowarščenju mješ šobu

napomina: Šo pšchifašam, šo šo mješ šobu lubujecže. Džeržmy šwěru hromadžė, kiž njėšmy wot šwěta. Džeržmy šo š temu, kiž še naš wot šwěta wušwolil. Šo budže našch šhód najbóle pošylnicž, ta wěštoscz: Wón je naš ša šebje wušwolil. Šbóžni šu čži wušwoleni. Šamjen.

M. w M.

Šesu je jutrowny kral.*

Šana 6, 1—15.

Šłóš: Šodžina nam šbóžna šhadža —.**

Šhromadžil lud wulki bėšce
Š Šesušej šo s čžerjodami,
Šež do puščiny s nim džěšce
Šeho džiwny widžiwšchi;
Šėdnych wón wšchaf šahojesche,
Š trošctom šrudnych wotšewjesche;
Šrašne jeho džiwny šu,
Šutrobu wšchěch jimoju! —

Štupil Anjes na horu bėšce
Še šwojimi pošklami;
Š duchu šwjecžicz jutry čžyšce,
Šiž šu bliško, s hlėdnyimi
Šo duchownym šhlėbje šłowa,
Ša kotrymž jich dušcha woša. —
Šdnž lud wulki wušlada,
Ššo Šilipa woprašča:

Šdže dha šhlėba namašamy,
Šo čži bychu pošėdli? —
Šara mašo jeno mamy,
— Šilip jemu wotmolwi;
Šola Anjes wě to šam derje;
Šutroba džěl jeho šjerje
Ša wšchej nušy hubjenych;
Šel je jemu pošřbnych! —

Špštomacz wón wěru čžyšce
Šošłow šwojich s praščenjom;
Šomhacz hotowy wón bėšce;
Šjemóžne nej' ničšo jom'! —
Šešydacz šo šasa ludžom
Šokolo tam hlėdnyim wšchudžom;
Šjěcha jim dacz šawutlicž,
Šnadnje čže jich našhczicz.

Ššnadne dary s džakom mišy
Šajpřjedy Anjes pošwjeczi;
Ššwoje došonja wón džiwny
Štajnje w Šožej lubošči. —
Šohaczė lud našhczuje
Šon, šo bliškoscz Šožu čžuje
Še šbóžnym tam wjěšelom;
Š kralom Šesuš bėšce jom'! —

Šrušchi šbntne ššbėrajcže,
Šošlam Šesuš pošuczzi
Šškóncžnje. — Šudžo, pošluchajcže,
Šaš waš Šesuš pošuczzi

* Š rufopiša „štarozyrkwinske šwj. ščenje žyšeho šeta“ woššahowadžeho.

** Šl. „Š. Š Šering, duch. šhěr. kn.“ štr. 80.

S dżakom dar joh' kóždy muzicź,
Dokelź pschezo dyrbi kłuzicź
A żohnowanju bohacze,
Hdyż naß i hnadu kónuje!

Wjekelece ho, wobhnadżeni,
Jesuf je waß naßycził;
S nudy scze wy wumoženi,
— Krafny je to jeho dżim! —
Sawernje, profeta Boži
Na śwět swoju nohu słoži,
Wumožnik a Sbożnik je
Wón; — Bóh jeho pósczele!

Tola niz ja śwětnoh' krala,
— Ně, kral wěczny Jesuf je!
Sefnal lud je jeno i dala
Tamny joh', hdyż žadašče
Krala cżinicź jeho tudy,
Hdyż wón woścacź chyšče khudy,
Dokelź kral je njebieski,
Kotryż wodži i sbożnosći! —

Sutry chze wón swjeczič i nami
W duchu, hdyż naß wofschewja
Wudżelejo khlěb mjes nami
Njebieski swój bjes kónza. —
Sutry dżerżmy swjekeleci,
S Boha sbożnje wobsbożeni;
S kralom Jesuf woſtanje,
Sbożnosć dar joh' wěczny je! —

Theodosia.

(† w lěcze 308.)

Njedźela Łátare je swojim swjatym scženjom křesćijanow sbudźuje, so bychu wjekele a strošćni byli woſtrjedź czerpienjow, kotrež śwět na nich wodži. Kelto krafnych snamjenjow tajkeho swólniweho czerpijenja po snamjenju Sbożnikowym stawisny křesćijanskeje žyrtwe njeopodawaju! Tak woſebje se starych czařow pohaniſtwa. Dajće hebi powjedacź, ſchto ho i tamnych czařow powjeda wo křesćijanſkej knjeźni, i mjenom Theodosia, kotrejež mjeno runje džeń njedźele Łátare tole lěto pſchi.

Theodosia běšče pobožna knjeźna i měſta Thruſa w Żenizifkej. Wot małoſcze w křesćijanſkej wěrje woczehnjena, běšče i žylej wutrobu swojemu Knjeſej a Sbożnikowej poddana. We swojim wóžomnatym lěcze w měſcze Żesariji w khwalobnym kraju pschewywašče, hdyčz tehdy ſurowy bohota Urbanus křesćijanow nanajwótrišcho pschewywašče. Tutón běšče hebi wotmyſlił, křesćijanſke mjeno w khwalobnym kraju žyle wutupicź. Wjele křesćijanow bu doſahnyjenych a wot njeho na ſmjercź cżwilowanych. W něžnej knjeźni Theodosiji rjekowſki duch bydlešče. Žanej bojoczi ho wotdżeržecź njedašče, ho martrowanym bližicź, so by pak i jich wjekełym wuſnacžom ſama swoju wěru poſhlyniła, pak w Božej hnadže a moży, kiž ju napjelnejšče, martwarjam na jich czežkim pucžu trošćt pschinjeſla. Stražowarjo knjeźnu psched bohota pschewjedžeču. Tutón jejnu rjekowſku khrobloſcź, kotruž pschi pschewſchychowanju a cżwilowanju wopokaſowašče, ſa wuſměšćenje ſwojeje ſudniſkeje moży wobhladowašče. Wón pschifaſa, so bychu ho cżwile pschezo powjetſchile.

Dracžoj je se želeſnymy paſorami bjedra roſtorhachu a potom i cżertowſkim loſchtom nadra wurěſachu. Eſlaba knjeźna pak tule

najžaloſtniſchu cżwile ſnježe ani njeſkoržiwſchi ani njeſbhchowawſchi. Žejne woblicžo ho wjele bóle polne jaſnoſcze a njebieskeho mēra bhychczešče, a wona i ſudniſkej rjekny: „Twoje ſurowjenje mje i wěcznemu ſbožu wjedže. Bohu pak ho i žylej wutrobu dżakuju, so je mje tajkeje hnady doſtojnu dżeržal.“ Žako Urbanus widžešče, so knjeźna njedžiwajo ſwojich žaloſtnych ranow njewumrē, da ju do morja cżiſnyčz.

Mjes cżělami prawnych, kotrež junu morjo na dnju ſudženja wot ho da, budže tež jejne cżělo. Žejna wěrjaža duſcha je ho pak hižo prjedy do morja jeho ſmilnoſcze podnóriła, hdyčz psched wſchěmi cżwilemi wuſchowana w mērje wotpocžuje.

M. w M.

Sbožownaj ſlubjenaj.

W pschedſalnych durjach ho ſalkinta. „To wón je! Šchto- tež-to budže prajicź?“ pomſhli mloda holeczka, kotraž bě sbožowna njewjeſta a w tutej hodžinje ſchorjenu, khudu ſuſhodžinu, na druhim boku pschedſala bydlazu, wothladowašče.

Wona wotewri i pukotajej wutrobu. Žejny nawožen tu ſteješče a se ſpodžiwanjom rjekny: „Nó, luba Šilzka, ty dže hiščcze na bal hotowa njeſhy! Wóš wonſch ſteji.“

„Ach, luby Žurto, ja hinał njemóžach!“ džešče wona, „moja baſka pſcha leži nutſkach hotowa. Psched pol hodžinu na to džeč, so bhych ho wobletała, duž doſta moja ſtara, ſipra ſuſhodžina ſwoje napady ſažo. S wuſkim ſtyſkom wona po mni wolašče, a ja i njej bēžach a pomhach jej do loža. Wona leži we widliščcžach, a ja ſym jeniczka w domje, kotraž móže jej pomozna byčz. Wodaj mi, lubuſchto! Mēr a wjekele njebhych drje dženſa na balu mēla; ale ja ſobu du, kaž ty poſtajiſch; ſhotowana ſym jara rucze.“

U.

Duž nawožen i hluboko-khutnym, sbožownym wóčžkom na swoju ſlubjenu hladajzy něžnje rjekny: „Moja luba Šilzka, ja hebi i žyleho baſkeho wjecžora nicžo njecžinju; jeno tebe myſlach i nim ſwjekeleci. Želi ſy jow pschi khorołožu sbožowniſcha, dhyžli na rejwanſkej lubi, dha ho ja ſa to Bohu dżakuju, a ty ſy mi teho dla hiščcze wjele lubſcha. Powjeſch baſki ſchat boženje do khamora; ty ho mi w domjazej draſcze wjele lēpje ſpodobaſch. Žowle pak maſch te pjenjeſh, kotrež bēch ſa tón wjecžor poſtajił; te dyrbiſch na kóždy pad wſacź, wone ſu twoje.“

Na to wobjima radoſcziwa njewjeſta ſwojeho ſlubjeneho, dżakowašče ho jemu se ſuſkami a ſchepny: „Ach, kał mje twoje ſłowa wobsbožuja! tež mēj dżak ſa ſwój dar, kotryž wēšo i lēp- ſchemu khudeje, khoreje ſuſhodžiny naložu!“

F.

Dżakownoſcź.

Nowowobrocženy pohan ležešče na ſmjertnym ložu. Žako miſionar jeho wopyta, wón džešče: „Ža nětko bóřny i tuteho ſwěta počahnu; hdyž potom do njebja pschińdu, póńdu i swojemu Knjeſej Khryſtuſej a budu ho jemu ſa jeho wuſku luboſcź dżakowacź; na to ho ſažo i njebieskim durjam wrócžu.“

„Ale ſchto dha chzeſch pschi durjach?“ ho miſionar pra- ſhešče, „wſchac dže ſmēſch pschi Sbožnikowym trónje woſtacź.“

„Tam chzu ja“, wotmolwi mrējazy „na tebe cżakacź; a hdyž ty pschińdžeſch, powjedu cze i lubemu Knjeſej Žeſuſej a rjeknu i njemu: Knježe Žeſu, hlej, tole je tón muž, wot kotrehož najprjedy twoje kłódke ſbožne mjeno křiſchach; o žohnuj, žohnuj jeho!“ —

D so bychmy tež my psches swoju luboſcź, ſwoje modlitwy a ſwoje wopory tajzy požohnowani cżlowjeſkojo byli!

F.

Dobry Bóh.

W jenej wulzy khudej pruskej wošadzy šniczi něhdy wurjadnje hymna nóz wšchón wuhlád na khléb ja ludži a pizu ja škót. Duž džeržesche pobožny wošadžiny předať bližšcu njedželu hlubofošapšchijaze přédowanje polne njetkhablazeje wěry do Božeje pomozhy w nušy, runjež mějesche wón psches tamne mjeršnjenje šam tať wjele čerpicz, kaž kóždy druhi štam jeho wošady. Šod šylsami a plakańzu šwojich wošadnych šo wón modlesche a škónczi modlitwu š tymi šlowami: „Šošbėhńcze šo wot šwojich kolenow a nabywajcze trošchtneje myšle! Njepłaczcze, Bóh je hišcze žywy! Wón dobre pucze wšchudze a pomoz wudžela! Čzafajcze jeno na Boha, my budžemy šo jemu hišcze džalowacz, šo wón nam pomha še šwojim woblicžom a je našcy Bóh!“ W Šošy pošylnjena a š žiweje wěrje wubudžena džěsche wošada š Božeho domu.

Š tón šnjes na njeho štajenu nadžiju widomnje dopjelni. Wošada, kotraž šo wošebje š jėdžerštwom žiwjesche, dosta w tymle lěcze tať wjele škladnošcze š šašlužbje, kaž hišcze ženje přjedy, tať šo móžachu ludžo khléb ja šebje a pizu ja škót šaplacžicž. Šeho dla špomnjeny duchowny potom šwoje žiwe dny pschi škwalbje dopořasmow bójšteje pomozhy še šahorjenjom wuwola: „Š my mamy dobrego Boha!“

F.

Ši kšhize.

Šowjedańcžko po podawku še Ššerbom.

(Šotracžowanje.)

IV.

Šchěscž njedžel bė šo po Šanowym motwjedženju š wořakam minylo, Šurij mějesche kubló šapšane, bė š Wjenkež Šertu po šlubje a dženska hižom tječzi krocž pschpowjedany. Šola Wjenkež šu runje šchińcžki. Njewješta je wšcha šrudna, dokelž nihdy na to myšlila njebė, šo budže šebi Šurja hracž dyrbječž. Š nim bė jeno wobkhabdžala, šo mohla šo psched druhimi holzami hordžicž, hewat pať njemóžesche jeho wustacz, haj bojesche šo jeho. Š jeje towaršchi njewobžarowachu ju, byrnjež jeje šrudobu widžale, ale myšlachy šebi: prawje ša tebe, šo tebi dawaju, tohož nočžesč, čžeho dla šy tať hlupje čžinila. Š jena mēnjesche: „Šo šym šebi dawno myšlila, šo šo ji tať šeńdže. Šchtóž Šurja na šchiju doštanje, tón jeho njewottšahaše, byrnjež čžyň.“

Druha motmolwi: „Šwón je jeje nana čžisčze šašlepil, tón je Šertu šam š wudaczu nucžil a jej rjeť, šo njeby jej nihdy dowolil, šebi Šana wšacz.“

„Ale to njesapšchijam, kať mohł tón nětoho šašlepicz.“

„Šh wón šo tež tajicz wė, hdžez je nušne a třebne.“

Šjes tym bėchu šo holczata najėdle a dokelž šo reje šapoczachu, njemėjachy wjazhy šhwile, šo wo Šercžine naležnosčze štaracz.

Šan njebė hacž dotal nicžo wo tym šhonil, šchtož bė šo wot jeho wotšalenja šem w domowinje podalo, haj njewjedžesche ani, šo Šurij wořak njeje. Štajne wuwuczowanja we wojeřškej šlužbje njewořtajichy jemu žaneje šhwile, šo mohł w Šudyschiny ša Š... čžanami hladačž, a wbohej jeho štarškej ani njewjedžeschtaj, hdže šyn je. Šóndželu po špomnjenyh šchińcžkach bu wořakam powjedžene, šo maja šchtwórtk š Šudyschyna čžahnyčž. Duž hladašche, hacž njeby nihdy šnateho třechicz mohł, šo by nanej prařicz dať, šo by jeho wutoru abo šřjedu wopřtal. Šopoldnju třechi woprawdže nětoho š Š., a hdžž bė jemu šwoju naležnosčž wupowjedal a jeho prošyl, šo by nanej wo wotčehnyjenju š Šudyschyna prařil, woprašča šo: „Šchto je we naščej wokolnošcži noweho?“

„Njewėm čži nicžo noweho, šchtož by šam njewjedžal. Šeno

wo Wjenkež kwašy šebi ludžo wšchelake protyki čžisčezja. Ša nje- wėm, šchto dyrbjal do teho prařicz, to ty šnadž lėpje wěšch.“

„Ale kaťli Wjenkež kwaš?“

„Nó njewěšch dha, šo šebi Šibšchez Šurij Wjenkež Šertu bjerje a šo budže jutšje kwaš?“

Šan njewėresche šwojimaj wuřchomaj a woprašča šo: Šibšchez Šurij? — Šo tola móžno njeje, tón džě je še mnu do wořakow šchol!“

„Šawěscze š Šibšchez Šurjom; ja šam šym šhšchal, hdžž šo pschpowjedaschtaj, a wysche teho džě je šo došcž wo nim rěčžalo. Ščžera pschi wobjedže hišcze powjedasche šebi našča čželedž, kať štaj tebe tehdom šaplacžiloj, hdžž šy š Šertu š nam do Š. kmóřil, šo štaj šo tebi ššhwaloj a potom, hdžž šy wotěšchol, mohł rjež hacž do ranja reřwaloj.“

Ša tole wuložowanje njekedžbowasche Šan dale, dokelž mějesche žehrawoščž a hnėw na Šurja, na Šertu a jejneho nana. Šjes teho šo by tamnemu božemje dať, wotėndže, a hdžž do šwojeho bydla džěsche, čžinjesche ššoro, kaž by bjes rořoma byl. Šeho towaršch přtny, tať rucze hacž do jštwy ššupi, jeho njepokořnosčž a woprašča šo šobuželnje: „Šchto čži je, Šano, šy džě wšchón ššorhany.“

Ščšto wotmolwy rěčžesche Šan džiwje po jštwje ššodžo: „Šč, tať ja še šobu hracž njedam — wšchudžom šu mje jebali — mi wopřty šakajali — še Źemi mje do wořakow tyňnyli, ale ja šebi wšcho lubicz njedam — čžafajcze jenož!“

Šakle žychnowasche Šan žyke popoldnje a žyly wječžor; wot šwojeho šnutššowneho njemėra šmucžnyeny lehny drje šo, wuřnyčž pať njemóžesche hacž na ranje, pschetož čžwilowaze ššominanja na wšchitke minjene podėndženja š Šurjom a Šertu šhodžachu jemu njepšchestajnje po hłowje. Šėdy bė rano wotuczil, dopomni šo šašo na njeřbožomny kwaš, a runjež njemėjesche pschi šwojim hnėwje ani rořonujeje myšlicžki, wobšantny tola, šo šlubjenaj šo nihdy na nihdy wėrowacz njeřmėtaj; ale kať čžze jeju šadžeržecž, to džě šam njewjedžesche. Šwokoło džewjateje hodžiny halle šo ššraba, naja šebi šonja, pschetož šwojeho wojeřššeho wšacz njemóžesche, a jėchajšche domoj.

(Ššchichodnje ššóncženje.)

Wšchelake š bliska a š daloka.

— Ššchichodnu njedželu Šatara šmėje šo lėtusche 1. šerbske kemschenje w ššchiznej žyrkwi w Draždžanach. Špowjednu wuczbu šmėje wodžer šerbskich kemschenjom šnjes šarať wječer Šakub a přédowanje šnjes duchowny Woigt š Šodžija.

— W tym tydženju šo ša lėtusche pacžeršte džěcži šnjesam duchownym „Šošledni šeleny šchtwórtk wot Šėtra Šlónka“ rošesčezle. W tyh knižkach maja čži mlodži dobre pschihotowanje a rošwuczenje ša wažnu krocžel, kotruž čžinja. Duž čžyly tež štaršchi pacžerškich džěcži na to džeržecž, šo bychu šebi pacžeršte džěcži tu wažnu knižku wot šwojeho duřchowpšštrja abo we wudawaťni Šerbskich Nowin kupile. Šona placži 10 np.

— Šaletwar želesnyžy š Šakež do Šojerez je wěřty. Šakške ministertwo je pschihotowanške džěla ša šakštu šštronu hacž š njesam wupiščalo.

— Ša Šudyskim gymnasiju šu wšchizny mlodženzajo šwoje ššóncžne pruhowanje wobštali.

— Šrchitekt Šuentin w Širnje, kotruž bėšche wumjelž w žyrkwjetwarach, je nahle wumřjel. Šwón je tež ryšy ša pschewarjene žyrkwje w naščich Ššerbach wudželal a twar nahladowal. Ša jeho rjane plany, kotrež šu šo wumjedle, budže jemu pschichod džalowny. Šať je pschetwar Šudeřčžanšteje a Šlufšchansšteje žyrkwje š jeho ruki.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok,
A twój swjatosok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spař měrnj
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpoćń ty.

Z njebjes mana
Njeh ěi khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew ěe!

F.

Šerbske njedželske łopjena.

Wudawa šo kóždu šobotu w Šmolerjez knihiczišczećni w Budyschinje a je tam ša šchtwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

Judika.

Jana 8, 46.—59.

Džeń a bližichi je nam čizichi pjatk, tydžeń a křutnišche šu šćenja a wobczěnosćow polnišche Jeho čzerpjenje, móžnišchi šo njepšeczel pokasuje a čzežšche je bėdženje, kotrež šo bėdžicž mějesche.

Ach, kak hušto je wón šo se židami bėdžicž dyrbjal! Woni do čzišta žaneho šrošmjena ša jeho wot Boha Wótza jemu porucženy skutk njemějachu. Šswětne šbože šebi wot njeho woczakowachu; wo šbože dusche njebě žane woprašćenje ani žedženje. „Wny mamy Abrahama ša Wótza“ bė jich šłowo.

Ach, hdy budžišche wón nětk šnajmjenscha mjes šwójimi wuczomnikami kus šrošmjena ša njeho namakał! Ale tež tudy tón šamy njerosom! Tu štaj Jakub a Jan, a tu je jeju šłowo: „Knježe, chzeš-li, dha chzemój rjeknyč, šo by wohen š njebjes padnył a spalil jich, jako tež Eliáš čzinješche,“ a Jesuš pohrosy jimaj — a wěšče š wulkim murudženjom — „njewěštaj, kajkeho ducha džěšći w ój štaj? Čłowski šyn njeje pschichoł, šo by čłowjekow dusche škasył, ale šo by je šdzeržal!“ Tu je Pětr, a jako bėšche tji lěta š Knjesom hromadže byl a wón bėšche jim šwoje pschihadžaze čzerpjenje a wumrjecze psched woczji štajil, wša Pětr jeho k šebi a šawrěsta na njeho: „Bóh čze šwarnuj, to šo čzi njestanje!“ A tón Knjes šo k njemu wobroczi a džěšche: „Dži wote mnje přecž, Satanašo! ty šyn mi k pohóršćenju; ty njeměniš, šchtož Bože, ale šchtož čłowjecžne je.“ A Filipej wón runje won prajesche:

„Tak dolho šyn ja pola waš, a ty mje njesnajesch,“ a Domasch njehasche wěricž, a wuczomnikaj, kiž do Emmauša džěšćtaj, šdychowaschćtaj: „Wny šo pak nadžijachmy, šo wón Šraela wumóže.“ — Njespósnajesch š tutnych šłowow jeho pošpochi trajaze bėdženje š tym njerosomom šwojich wuczomnikow — „a wšchaf nicžo wot teho njerosymjachu a ta rěč bėšche jim potajena a njewjedžachu, šchto prajene bė.“ —

Dale snajesch jeho wobštajne bėdženje š farisejskimi a pišmawucženyimi, kiž jeho njepšecstawajo špřtowachu a wupóšćelachu šakarjom, šo bychu jeho na jeho rěčzi šašlapali. Kajke žiwjenje! Kajki to čłowjek! Tu ničto njebě, kiž by jeho šrošmił a kotremuž budžišche šo doměricž mohł! Šchto jemu šbytkne wošta? Judica! to je šudž! Ššudž mje, Božo! a wjedž mi moje prawo pschecžiwu temu nješwjatemu ludej a wumóž mje wot tych jebatnych a šlych ludži! Psalm 43, 1. Tak dyrbjesche wón šwoje prawo šapoložicž pola šwojeho njebjeskeho Wótza.

A nětk pohladaj na našche džěnišche šćenje! Lud šo š nim wadžesche; šako bėdženje! Ach, hdy by wón džiwny čzinił, dha by lud š wulkim hłošom šawołał: Wón je wšchitko derje čzinił, hłuchich čzini wón šlyšchaznych, a němich rěčaznych.

Ach, hdy by wón lubošne přėdowanja džeržal a š pschirunanjami k ludej rěčal, dha by lud prajil: Wón wuczesche jich móžnje a niz jako pišmawucženi.

Alle hdy by wón šam wo šebi rěčal, wo šwojim bójštwje, wo tym, šo je Boži šyn, šo je Bóh jeho pošćal, šo je křěb žiwjenja, šo čze hřěšnikow k pošće wabicž,

dha by lud prajil: to je twjerda rěcz, schtó móže ju słyschec! a hlaj, wot teho czaša wotěndže wjele jeho wuczomnikow nasady a wjazy i nim njelhodzachu. Pšchezo i nowa dyrbjesche wón shonicz: Wón pšchindže do teho swojeho, a czi swoji jeho njepšchijachu; a to śwětło śwěcjesche w czěmnošći, a czěmnošč njeje jo sapšchijala! a džęńš t njemu prajachu: ty by Samaritški a masch czerta!

Haj, Jesuś śwědźi sam wo šebi. Jeho słowa by same śwědźenja wo šebi samym; to je jara spodžiwna wěz! to je něšto nowe! W tym šo roszdžěluja jeho słowa wot wschitkich, kiž by šo hdy rěczale, wot samych słowom profetow a japoschtolow; profetojo wěšchězachu na njeho, japoschtolojo předowachu wo nim. A šrijedza mješ nimi steji wón a śwědźi wo šebi, a jeho słowa by: Ja bym horjestawanje a žiwjenje, schtóž do mnje wěri, tón budže žiwj, hačž runje wumrje.

Ja bym pucž, wěrnosč, žiwjenje; ništo njepšchindže t Wótzej, šhiba pšchese mnje, a w sczenju džęńš: budže-li schtó moje słowa džeržec, tón šmjercze njewohlada wěcznje, a šašo: Šrijedy dylzi Abraham bu, bym ja. Abraham, wasch Wótz, wješelešche šo, šo by wón mój džęńš widžil. To njemóžachu židzi wopšchijec; te słowa šdachy šo jim bycz hanjenje na jich Wótza Abrahama; woni kamjenje šbėhachu, šo bychu je na njeho cziškali. — Ty paš praschey šo, hđže je šmjertny cžlowješ, kiž by tajke słowa rěczec mohł sam wo šebi? hđže cžlowješ, kiž prajicž śwědžesche: moje słowa by duch a by žiwjenje, budže-li schtó moje słowa džeržec, tón šmjercze njewopta wěcznje. Šbóžni paš něš by, luby šchesczjano, kiž njewidža a wschaf wěrja! A tola! my nješby jeno na wěru pokasani! Ty móžesh wěrnosč jeho słowom hušto došč we wutrobje šaczumacz. Nješby hišchže hodžiny mēš, hđžęž by jeho wobšbožazu, wofschewjazu, trošchtowazu blisšošč bohacze w šebi šaczumaš, hđžęž by wobšruczicž dyrbjal: haj, jeho słowa by duch a by žiwjenje? schtóž do nich wěri, njewumrje! Widžišch wschaf swoju šmjercž pšched woczomaj a tola wysšach i Pawołom: Ššmjercž je póžrjeta do dohycza! hđže je, šmjercž, twoje žahadło? hdyž šchesczjienjo wumru, wschaf widžimy, šo woczji šandžela, widžimy šamu šmjercž a šame šahinjenje: twoje duchomne woło paš widži Šhryštuša stejo, žiwjenja šerschtu, šmjercze pšchewinjerja, a ty rjeknješch: Šnježe, twoji morwi wožiwja, a ja wēm, šo mój wumóžnik žiwj je; tehodla šhwaleny budž Wóh a Wótz nascheho Šnješa Jesom Šhryšta, kiž naš po swojej wulkei šmilnosčzi i noweho porodžil je na žiwu nadžiju. Šschesczjienjo widža w šachczu šolebku swojeho noweho pšchekrašnjeneho cžěla, w rowje cžichu šparnu šomorku, w pohrijebnišchczu daloku rolu Wožu, kiž na tamnym wulkim Šnješowym dnju šwoje plody da, a tehodla je Šhryštuš wjazy dylzi Abraham, a Abraham je šo šbóžny šczinil pšches njeho, pšchetož we wěrje do teho šlubjenja, do teho šymjenja, kiž dyrbjesche i jeho žiwota pšchincž a w šotrymž dyrbja požohnowane bycz wschitke ludy šemje, je Abraham wumrješ. Abraham wěrjesche temu Šnješej, a to wón jemu t prawdosčzi pšchizpi. Wěrjšch ty? Šamjeń.

J. w K.

Dobry rezept.

Štary wóh Antonius mješesche šchesczjianskeho bratra, kiž bēšche hušto wot šrudoby cžęžkich myšlow a špytowanjom nadbėhowanym. Šas tón šamy šašo pšchindže a Antoniej šwoju cžęžu na wutrobje škoržesche. Tón wotmolwi: Ty dyrbišch šhorch hladacz

wufnycz a druhim trošcht a pomoz pšchinoschecž, potom šo i tobu polěpšchi. Tón šyššny to najprjedy ja žort džeržesche; tola na to šłowo pošluchasche a špšna, šo bēšche jemu tamón derje radžil. Šišchi zušej nudy šo jeho wutroba šašo šczopli, a pšches šlužbu druhim wón šam je šebje won pšchindže. Wón nawufny lubowacz a ša druhich kaž ša šebje šo modlicž. Šrijedawšcha štrošchtna wěra jemu šašo do wutrobny šaczęže, a wón bu ša wjele hišchče je žohnowanjom.

M. w M.

Bože wodjenje a šastaranje.

(Šhr. B. Šellert.)

Šłóš: Šštož cžini Wóh, wscho dobre je.

Na Boha, niž na šwoju mój
Šhzu šwoje šbože twaricž,
Ja šwojoh' Wótza džęńš a nój
Šhzu i žylej dušchu šhwalicž.
Niž džerži šwět taš wjele lēt,
Tón budže w šóždym mješče
Ššo ša mnje štaracz wěšče.

Wón widžesche wot wěcznosčže,
Ššto t wužitku nam budže;
Šam wofudži paš wješele,
Paš horjo tu a druhdže.
Ššto dwělujesh, šo šrudžujesh?
Ach, wojuj jeno šwěru,
Ššwět pšchewinješch pšches wěru.

Wóh wēš, schtó dušcha požada,
To by tež mi šo dalo;
Haj, wo cžož prjedy prošchach ja,
By mi šo t šbožu štalo.
Wóh štara šo ša swojeho;
Duž nochžu, schtóž šej žadam,
Na jeho wolu hladam.

Nješ' cžafne šbože wobštajne
Tu hušto cžęžicho nošncž,
Šacž šnješboženje wohidne,
Niž nucži šhroble prošncž?
Wschaf wofmje tu šmjercž nudy wschu,
Tež šbože, cžęšcz a šchazy
We rowje nimasch wjazy.

Na tym, schtóž šóždom' šbóžne je
Wóh njeda žanom' tradacz;
Cžęšcz, wješ'le, dobre žiwjenje
Šam šbóžnosč njem'ža nadacz.
Šštož Boha ma ša Šbóžnika,
Tón šhoni, kaš wón nošy
Š nim šchizž, hdyž šwěru prošy.

Ššto je wscha rjanosč žiwjenja?
Kaš rucže to wscho šhinje!
Ššto dha je brēmjo cžęšpjenja?
Kaš rucže šo tež minje!
Twaš na Boha, wón wupomha.
Ššo šradujče, wy wěrní!
Šnješ pomha, šče-li šwěrní.

Š. Wóška,

we šwojim cžafu duchomny w Budestezach.

Na puczu k smjerczi.*

Plóš: Póježe, dušče, spominaježe —.**

Won na Golgatha Knjes čehnje
W duchu merny w Božim mjenje,
Hrěšchnizy joh' pschewodža! —

Króna čerńjowa joh' psichi,
Hrěch mój wutrobu jom' tysi,
Kschiž swój njeke sczerpliwje.

Spróznje džetej jeho nosy
Po taf srudnej čezkej drósy;
Hóřka kóžda krocžel je.

Woblicžo je blěde jeho,
Bološč jěra hlada s njeho,
— Swjastki jeho čwiluja.

Nutrnje dži sa nim, dušča,
To woprawdže šo čzi klišča,
So s nim čehnjescy we šylsach.

Šchto ma na šebi pucz jeho,
Kiz džě njeje čžinil šleho,
— Wopominaj pokutnje!

Njesapomń, šo masch s nim šhodžicž,
Daj wot njeho rad šo wodžicž,
Nješ tež sczerpliwje šwój kschiž! —

Króna budže junu šwjata
Wědžerjam wschēm šprawnym data;
— Šbóžny je, šchtóž pschewinje!

Šswjata budž mi twoja droha,
Štupaj s tobu moja noha,
Ša šobu čehń, Šesu, mje!

Wudžeržecž daj mi pschi tebi,
Šo mje junu šbóžnje debi
Twoja króna krašnosčže! —

* Š rukopiša „Kschiž a króna“.

** Šl. „W. miš. hart.“, čž. 29.

Dolžnik.

Roshorjenty šo muž se stola pošběže, čžišny list, kotryž běšče runje čžital, na blido a džesche: „Widžišch, žona, taf ma pschińčž! Najprjedny šmój dobročžiwaj a požčžimój tajšemu čžlowjetej, potom njedostanjemoj ničžo šašo a damoj jeho wěžy čžasacž, a nětko šo wón napšchecžiwja a dawa namaj hroshečž, šo naju hnydom wobškorži, jeli jemu čžasane wěžy njewróčžimój. Ššlowcžto „hnydom“ je hišchče tošče požmužšnjene. Ša čži s žyla wurjež njemóžu, taf wohidna mi ta žyla naležnosčž a tónle čžlowjek nětko je.“

„Ach“ „šnapšchecžiwja žona, „wón je tola psche šhudobneho a šmilnosčže potrebneho napohlada. Wóndano jeho na dróšy trjedich; mi bě jeho nimo mery žel.“

„Ab!“ napšomni muž, „čžesch-li to taf wsacž, dha šo ta wěž šnana hišchče šnjesčž da; twoje šłowo mje trochu šmėruje.“

„Daj“ „žona poštracžesche, „hnyž móže mi čžlowjek pjenježneho dolha dla hižom taf wohidny byčž, taf wohidna dyrbjala ja Bohu hafle byčž šwojeho wulkeho hrěšchneho dolha dla! U

taf šym s Bohom husto došč wobšhadžala njedžiwajo na hróšbny dolh, s kotrymž pola njeho napišana šteju! Šchto mělo šo šo mnu štacž, jeli jeho mje žel bylo njeby!“

F.

Rjany wuhlad.

Na jenej wyschinje w blisťosčži Žitawy štejesche mlody muž, kotryž čžyšche do kužiškich horow puczowacž. Wješny listynoscheť pschistupiwšchi k njemu džesche: „Mój knježe, tule je najrjeńšchi wuhlad do žyleje krajiny. Šdnyžkuli ja šem pschihadžam, dyrbju pschezo hafle šhwilku powotpočžowacž a šo nad krašnej krajinu wofšchemicž. Kotry dypť běšchče dha šebi Wš do woczow wsali? Wš štejeschče džě žyle do rospominanja ponóřjeni.“

Mlody muž šo pošmėwšny a wotmolwi: „Ša pschezo hišchče ša tamnej dobrej žonu hladach, kotraž tamle deľekach džě; wona je w Žitawje pošyla a je šebi tom wschelake šnafupowala ša jenu šhudu, šhoru wudowu šwojeje wšy. Tež wschelake wofšchemy je šebi kupila, šo mohla šhoru s nimi pschěšlapnyčž a šwješelicž. Wona s tej šhudej pschiwušna njeje, wonej ani šušodžy njejštej; ale wona prajesche: „Mi je jeje žel, šo je taf wopuschčžena; duž dyrbju šo nad njej šmilicž.“ Šónle rjany dohľad do žiwjenja, kotryž mi tamna žona da, běšche s pschicžinu, šo na tónle rjany wuhlad žyle pošabych.“

F.

Ša konfirmaziju.

Dha wsmi nětk mojej ružy
U pschewodž mje
Na puczu k njebju dužy
U wobštajnje.
Ša njemóžu šam šhodžicž
Kiz krocžalku;
Šdžež ty mje budžescy wodžicž,
Šam šobu du.

Nječ kryje twoja šmilnosčž
Mi wutrobu.
Špožčž jej pschi wješ'lu čžichosčž
U we horju.
Nječ šložu šłaby tebi
Ššo k nohomaj,
U nježadam šchto šebi —
Mi wėru daj.

Šacž pschede mnu ty móžny
Ššo potajišch,
Wšches čžėmnosčž mi kraj wótžny
Wšchaf wobradžišch.
Duž wsmi nětk mojej ružy
U pschewodž mje
Na puczu k njebju dužy
U wobštajnje.

M. w M.

Dobra pruha.

Štary muž, w šewjernej Americy bydlazy, běšche šebi s lėta-dolhim lutowanjom rjane šamoženje, po ludžazych rėčžach na 20,000 dollarow wunoschaze, nahromadžil. Šako wón šwoje ššoncženje šo bližicž šacžuwasche, pišasche šwojim pschiwušnym: „Šyma je psched durjemi; nochže mi něchtó wot waš malu pošpjeru pschiwobrocžicž, šo mohł šo psched hlodom a šmjeršnjemom šafitacž?“ Še žaneje štromy wón ani wotmolwjenja na šwoju

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok,
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh čí khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew čé!

F.

Serbske njedzelske łopjena.

Wudawa Ɣo kóždu Ɣobotu w Smolerjez knihiczišcžeńni w Budyšcinje a je tam sa šchwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

Palmarum.

Jana 12, 1.—8.

Jesuf čžeńje do Jerusalema, so by čžerpil a Ɣwoje žiwjenje dał ł wumóženju Ɣwěta. Na ščestnym dnju do jutrow je hacž do Bethanije pschischol. Tam wosta w domje lubych pscheczelow. Ɣosćinu jemu pschihotuja. Martha Ɣluzi, LazaruƔ pak je jedyn tych Ɣamnych, kotřiz Ɣo s nim ł blidu Ɣydaju. „Marja pak wša punt žalby s dobreje krańneje nardny, žalbowasche nosy Jesufowej a wutřě se Ɣwojimi wloƔami jeho nosy; tžeža pak bu napjelnjena wot wonjenja tuteje žalby.“ Tak reka w sczenju. Ščto pak mējesche to na Ɣebi, so Marja Jesufowej nosy žalbowasche? Žalbowanje je skutk a snamjo džatowneje lubosče, w kotrejž Jesufej Ɣluzi a Jesufej najlěpsche, ščtož ma, woprjuje.

Jesuf njebě hišcže saƔny w Bethaniji pobyl wot teho dnja Ɣem, hdžež bě Lazara wot mornyh sbudžil, a tak njebě Marja Ɣo hišcže Jesufej džatowacž mohła. Kał wjele dobroty bě jim Jesuf wopokasał! Kał sbóžne běchu te hodžiny byle, hdžež bě Marja ł Jesufowymaj nohomaj Ɣedžala a na jeho rěč poƔluchala! A kałte nowe žiwjenje bě jim sešhadžalo, hdž do Jesufa wěryachu a běchu jeho pschijeli! Žako najšwěrnischi pscheczel, kiž bě s nimi plakał, a jako knješ krańnosče a žiwjenja bě Ɣo Jesuf wopokasał a šjewil pschi Lazarowym rowje. — A nětko Ɣo wostajicž njemóže, so by Jesufej lubosč njewopokasała; s džatownej wutrobu woprjuje najlěpsche, ščtož ma. Žejnu wutrobu wobkneža njebieste mozy: Lubosč a džatownosč. Snamjo praweho ščescžanstwa je žiwa lubosč ł Jesufej a džatownosč.

Šsmny-li tež my, kotřiz Ɣo jeho Ɣmilnosče a Ɣwěrnosče šradujemy, kiž je nad nami a nad našimi lubymi čžinił, jeho trosčta Ɣo džeržimy we wschitkej šrudobje a žalosčzi žiwjenja, kotřiz Ɣami jeho Ɣłowo inajemy se šhonjenja jako Ɣłowo wěčneho žiwjenja a nětko w Ɣwjatym póštnym čžaku na jeho wopor lubosče špominamy, s kotřymž je Ɣo Ɣam woprował a Ɣo Ɣam sa naš dał do Ɣmjercže, so by naš wumohl, warbował a dobył wot wschitkich hrěchow, wot Ɣmjercže a čžertowskeje mozy — nětko prawje w lubosčzi ke knješej Jesufej žiwi a woprujemy Ɣo tež Ɣami jemu s čžělom a duschu?

„Ža nježu moju wutrobu, mój Božo, ł woporej.“ Reka tak pola naš? „Kčžějaza mlodošč — woprui to rjane, to mlódně a wješele kčzenje, woprui tej mlodoščze myšle a mozy wsčě rjenje! Jesufej wutrobu podaj.“ Tón džeń wobnowjenja ščescžanstweho Ɣłuba njeh je wam Ɣwjaty, a wasche Ɣlubjenje Ɣwěrnosče, wasche wutroby, wascha wola, wascha lubosč njeh jemu Ɣlušča!

Twój dom njeh je podomny domej w Bethaniji, hdžež kóždy staw Jesufej s džatownej wutrobu Ɣluzi, hdžež lubosč ł Jesufej we wschitkich wutrobach bydli a wschitžy Ɣo jemu wopruija.

Šaj, žyly dom žyrkwoje njeh wonjenje lubosče, kiž Jesufej Ɣluzi, napjelnja. Štawisny žyrkwoje podawaju wěstosč, so lubosč ł Jesufej nihdy njewuhašnje, ale jemu Ɣluzi w ščutkach ščescžanstweje lubosče. Žyrkej hišcže dženkša, žiwa w lubosčzi ł Jesufej, jeho nosy žalbuje, jeho křudym stawam Ɣluzi, křornyh hlada, čžerpjazym pomha.

Šy tež ty žywy w lubosczi teho, kiz je tebe lubował a šo šam sa tebe dał? Šrabju Zinzendorfa je praščenje, kiz pschezy šlyšesche: To čzynjach ja sa tebe, šhto čzynišch ty sa mnje? Š žywjenu w lubosczi Š Jesušeji wjedło. A tebi dyrbyaš čzeški byč wopor luboscze, kiz šy Jesušeji winojty? Tvoje šylly, šylly šrudoby Božeje a rošlamaneje pokutneje wutrobny, praweho rošlacza, twoja wěra, w kotrejž Jesušeji šlyžyšch a jeho pšnawyšch, twoja pošlyšchnosc, škotrejž hrěcham a šwětej šo wotrjekušyšch a Jesušeji šo podawyšch, šu wopory, kiz mašch jemu woprowacz? Šy ty Š temu hotowy?

„Njech wutroba czi kčžeje a njech cze lubuje,
Šdyž ju ta luboscž šhrěje, dha wona čzeščzi cze.“

Njech je luboscž Š Jesušeji twoja čzeščž!

A twoja mšda? Jesuškowa hnada, jeho šhwalba, jeho špodobanje. Njech šwět hani a wušmėjšuje luboscž Š Jesušeji, njech tež Šudasch rjeknje: „Čžeho dla njeje ta žalba pšchedata sa šti šta kroschom a njejšu šhudyd date?“ — Marja ma na Jesuškowej hnadže doščž. A Šesuš džešche: „Wostajče ju na pokoj! Čžeho dla rudžiče wy tu žonu? Ššchetož wona je dobry škutk na mni čžiniła. Wona je čžiniła, šhtož je mohła. Šawěrnje, ja praju wam: Šdžež ewangelijon budže předomane po wščem šwěcže, tam budže tež to, šhtož je wona čžiniła, prajene Š jeje wopomnjenju.“ Woprawdže, Š tutej šhwalbu je Šesuš Marju wyšoko čzeščžil a pšchetrašnil, šhto měješche šmėch šwěta dale na šebi?

Může tež krašnišcha mšda byč hacž šhwalba Šesušowa? Šěpšchi trošcht hacž jeho trošcht a jeho špodobanje? A wjetšche žohnowanje hacž jeho hnada?

Derje temu, kiz šwědcženje Šesušowe doštanje, kiz Marji placzesche: „Wona je čžiniła, šhtož je mohła.“

Moja čzeščž a mšda,
Šwětk Šaronška,
Nicžo nje, kiz šo mi šlubi,
Šacž to, šhtož šo tebi lubi,
Moja čzeščž a mšda,
Šwětk Šaronška.

G. K.

Na Palmarum paczeškim džěcžom.

(Gustav Knaf. † 1878.)

Šlób: Wotuč, tón šlób tebe wola —
W Božim mjenje nětko džiče,
Šsej Božu hnadu šobu wšmicže,
A jandžel njech waš štražuje.
Šdyž waš Šhryšta ruša knje,
Dha šlónzo, wšchor Š šbožu tyje,
A noha štrošchtina, šradna dže.
Nětk božmje, božmje wam;
Waš pšchewodž Bóh Šnješ šam
Wodnjo, w nožy.
A špomnicže naš
Tež šoždy ras,
Šdyž Boha pytač nucži čžadž!

S. Bróška.

Palmarumške šwony.

Palmarumške šwony šlincža pšches nalětny powětr; wone šašwonuja martrowny tydžen a rěčža wo wotemrjecžu hrěcha a wo poštanjenju Š nowemu žywjenu, nam wot Šbóžnika pšches čžiči

pjatk a jutry šašluženeju. Ššly młodych ššesčžijanow wobdawaju w šwjedžeškej psche wotšarje Božich domow. Džěcži šu wotroštle a šu nawukle, šhtož dobre je a šhtož tón Šnješ našch Bóh wot naš žada, nětko rěša, šlub wobnowič, šo šleho wotrjež a wěru wušnacž; nětko rěša, šwěru džeržecž a se škutkom w žywjenu dopokajacz, šhtož je wutroba šapschijala a ert pšnal. Š to je šwjatocžna hodžina, kotraž tak někotrej młodej wutrobje žohnowanje pšchinješe sa čžadž a wěcžnosčž. Štarajmy šo my štaršchi jeno sa to, šo štrony šacžiščez wostanje, šo ma dobre šymjo, rano do pšchijomnych wutrobow wušyte, čžadž, w čžichosczi šo šatorjenicž, šesthadžecž a junu pšody pšchinješčž. Našcha šwjata pšchijušchnoscž je, něžne šroštkinki žywjena wěry w młodych dušchach wobarnowacz — ale kak šo wona tu a tam dopjelnuje? Na wjele městnach knježi to njelšmane wašchne, šo šo šonfirmaziški džěč, kotryž bu w Božim domje tak šwjedžešny a šwjatocžny šapocžaty, na rejwanskej šubi w šwětnych šwješelenjach a w tórnyh brějdowanju šlónčža, a měšto teho šo by džěč žohnowanja byl, kiz młode dušche we wščem dobrym wobtwjerdža, je wón jim přeni ššhodžeš Š žywjenu pošneje loškomyšlnoščze, hrěšchnoscže a haniby. Š špytowanje njedřema a hžom šaše doščž Š młodym ššesčžijanam pšchistupi; poštarajmy šo sa to, šo jim Š najmješšcha jedyn džěč čžišteho, njepočžemnjeneho dopomnjecža šawostanje, jedyn džěč, na kotrymž běchu žyle Bože lube džěcži. — Šhryštuš praji, šo by nam lěpše bylo, hdy by šo mšnyški šamješ na našchu šchiju powišnył a my šo w morju šatepili, hacž šo jenc wot tutych mólčžlich pohošchujemy, to rěša, we wěrye myšimy a na pučž hrěcha pošajujemy. Š šo njebychu naš ženje palmarumške šwony pšched Bohom wobštoržile: My wolačmy je do Božeho domu a Š Božemu šlidu; čžile pač šu tón dobry wušyw šadušyli a njerjad wušywali do pšchijomnych młodych wutrobow! Šěda jim!

F.

Šbóžnikowe šydom šłowa, Š kščiža dele rěčžane.*

(Šuf. 23, 34; Šan. 19, 26. 27; Šuf. 23, 43; Šat. 27, 43;
Šan. 19, 28; 19. 30; Šuf. 23, 46.)

Šlób: Mi wutrobnje šo štyšče —

Šlaj, jehnjo Bože šwjate
Šam wišy na šchiju,
Ša dožny wopor date
Ššo bėdži se šmjercžu,
Škiz Ššřednik čžłobštwa mišy
Še w Božej lubosczi
A Bóh šam, wěcžnje žywy,
Šam šłowu pošhili! —

Našch wěcžny wšchšchi-měšchnil
Naš Š Bohom wujedna;
Šdyž čžerpi jako hrěšchnil,
Šam njebjo wotanka!
Džěč wujednanja našchobž
Šam wbohim šesthadža,
Šdyž šwólne hrěchi na šo
Našch Ššřednik našche wša.

Na našche městno štaji
Ššo Boži šwjaty tam,
Ššmjercž jeho jěra daji,
Škiz žywjene je šam! —

* Š rutopiša „Šrumowe šnyli se štarozhrtwinskič šwj. ščženjow žyleho šěta“. —

So wěcne wumoženje
By sa naß namakał,
Ze polne sapłaczenje
Sa čłowstwo Śrědnik dał!

Zim, Wótcze, wodaj! — proſy
Wón mile na kſchižu;
Na wutrobje wſchał noſy
Naß wbohich i luboſcju;
Ma sa naß ſamolwjenje,
So bludžili ſo ſmny,
Hdyž hrěſchne woſchewjenje
Esej ſlepi žadachmy.

Se ſwěru njeſhablazej
Wón ſwojich lubo ma,
Sich i myſlu wobſbožajej
We ſmjerczi jjednocza;
Macz wucžomnikej ſwěrnny
Wón ſwoju poruczzi
A wucžomnika měrnny
Sa ſyna macžeri.

Hdyž ſchachaſ proſy khuby:
Mje Knježe, k hnadže wſmi,
— Wſchě woda jemu bludy,
Som' njebjó wotewri;
Ze i pſchiſahu jom' ſlubil
Eswój raj sa bydlenie
A ſchtož je hnadnje lubil,
Som' bórny pokáže! —

Mój Božo! Ach mój Božo!
Schto ſy mje wopuſchcził?!
— Wón, naſche wěcne ſbožo,
Ze ſrudnje žalocził,
Hdyž čžemnoſcž jeho kryje,
Niž ſerſchta ſwětla je,
A ſmjercz do njeho ryje
Eso, kiž je žiwjenje! —

Mi chze ſo picž — wón praji,
Hdyž na ſmjercz lacžny je,
A hdyž ſmjercz ſama daji
Soh' jěra njeſmilnje:
Ze dokonjane! — wyſta
Nětk ryčjeſ i wěcnoſcže;
Wſchał pſchelamał se ſtyſta
Eso Boži ſwjaty je! —

Sa, Wótcze, duſchu ſwoju
Do rukow poruczju
Čži, dokełž wolu twoju
Esym wurjedł i luboſcju; —
Nětk dom ſo wróczi k njemu
Do ſwojej' kraſnoſcže,
Niž běſche Wótz dał jemu
Se wſcheje wěcnoſcže! —

D jehnjo Bože ſwjate,
Budž čžeſcž a kſwalba čži!
Do ſmjercže sa naß date,
Naß ſebi wufupi. —

Nětk čžet nam wotewrjena
Do paradisa je,
A duſcha wumožena
Sa tobu k njebjó dže! —

U.

Wětrnik.

Wſchod nimale 30 lětami mi něchtó ſlědowazu podawisnu
powjedafche:

Sa wěm zyrkej, pſches kotrejež wyſſoſe wjelbowane wofna
maſch wuhlad daloko won do kufow a do polow runje na jedny
wětrnik, kiž přeti zyrkwe ſteji. Suſto ſhm sa čžaß Božeje ſlužby
na njón hladacz dyrbial; pſchetož mje pſchezo někaſki tajny ſtrach
čžerjeſche, ſo bych widžal, hacž wětrnikat ſaſo ſwjaty džen w čžaſu
Božeje ſlužby njemlěje. Druhdy woſchidła ſměrom ſtejachu, ale
huſto, jara huſto ſo wone zply božoſlužbny čžaß pſched mojomaj
wocžomaj wjercžachu a mi nimale wſchu nutroſcž bjerichu, dokełž
dyrbjach pſchezo myſlicž, hacž dha mlyn ſkóncžnje njeſaſtanje.

Mlynk běſche ſchtyri džeczi poměl. Sene i nich njedželſki džen
jako ſo i druhimi džecžimi na ſmylacžach wožeſche, mjes tym ſo
ſo nanowy wětrnik loſchtnje wjercžesche a wožada w zyrkwi
ſedžeſche, do jeneje poměrowneje džery, dla rybow do lodu wu-
rubaneje, padže a ſo ſatepi.

Nan pak mlěwaſche njedželſke dny měrnje dale, běſche-li jeno
nětał prawy wětr. Duž wobej jeho džowzy ſcharlat doſtaſchtej.
Ččat a aptyła wjele wudawſow čžinjeschaj, a wón mēnjēſche, ſo
njedželſke džeło parowacz njemóže; duž naſhpowaſche i nowa žito
a da wětrnikej ſpěſchnje hieč, runjež džeczi tule njedželu w mřecžu
ležeſchtej. A přjedy hacž běſche ſo džen nakhilil, dha ležeſchtej
wobej malej holcžzy ſhmynej a morwey we ſwojej komorje.

Bližſchu njedželu ſhladowach nimale se ſtrachom pſches zyrk-
wine wofno lovr k wětrnikej, na wyſchinje ſtejazemu. Budže tón
muž tež dženſa ſaſo mlěcz? — Haj woprawdže! runje jako přeni
kſerluſch ſanjeſechmy, počachu ſo ſchěroſke woſchidła hibacz. Zy-
licžki tydžen běſche čžicho bylo, a njedželu rano poſbže ſo pohódnny
wětr — tón dyrbjeſche ſo po jeho mēnjenju wužicž.

Ma to bēch ja mēžazy dolho njeſchitomny. Saſo bližſchi
krócž ſaſo tamnu zyrkej wopntach, wětrnik ſtejeſche, a ja bēch tola
kſetry wětr duzy kemschi mēł. Tež druhu njedželu ſo ničzo pſched
wofnom njehibafche, a nutroſcž njebu kažena. Duž wopraſchach ſo
sa tym wětrnikarjom a naſhonicž ſrudnu podawisnu. Seho poſlednje
džecžo, dwanaćelětnny rōſtnny kſlopz, kotryž jemu hižom hōdnje pſchi
džele pomhaſche, bu pſched tydženjemi jenu njedželu do mlynžy
horje pōſlany, ſo by tam na maſchinje něſchto naprawil. Wſchi
tym bē ſo wón wobſunyl a padnył. Mōžne woſchidła bēchu jeho
ſajale a roſmjatle. Wot teho čžaſa ſem mlynk wjazy njemlěje,
ani njedželu, ani wſchēdnny džen. Wón je kaž ſlamany a pſchiwaczzi
ſo kōždu njedželu i přnim ſaſwōnjenjom do zyrkwe, hđež ſejady
jeneho ſtołpa ſkhowany, woblicžo mējo hluboſo w rukomaj ſa-
hrjebane, zply přēdowanje ſedži. Wón chze ſwój mlyn rady pſche-
dacž. Wōh daj, ſo jeho naſlědnik wot njeho nawuknje njedželu
ſwjecžicž, pſchetož:

Bože mlynny mlěja pomału,
Tola mjelu wulzy derje;
Wōh drje ſčžerpnje dolho čžaka tu,
Eskóncžnje wōtry prut ſej bjerje!

F.

Spodžiwne wodjenje.

Wiſchče njewocžiwchžane powjedafčto, ſpižane wot A. Kulmana.

I.

Wſched dwē ſčže lětami bydlachu w Limborſtej hiſchče Eſerbjo,
kaž pola naß we Łužizomaj. Woni mējachu mēſta a wſhy, domy
a zyrkwe, draſtu a rēcž kaž my mamy; jich ſprawnoſcž ſo runaſche

Sy-li spēwał,
Pilnje džélaš,
Strowja će
Swójbny statok,
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróeny
Napoj móeny
Lubosé ma;
Bóh pak swérny
Přez spař méry
Čerstwosé da.

Njeh ty spēwał,
Swérnje džélaš
Wšédne dny;
Džeň pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočň ty.

Z njebjes mana
Njeh éi khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh pódá,
Wokřew ée!

F.

Serbske njedželske čarjenja.

Wudawa so kóždu kóbotu w Smolerjež knihicizščerňi w Budyščinje a je tam sa šchtwórtlétnu pschedplatu 40 np. dostáč.

Jutry.

„Njebój so, ja bym tón přeni a posledni,
a tón žiwý. Za běch morny, a hlaj, ja bym
žiwý wot wěčnosće hacž do wěčnosće.“
Hamjeň.

Mark. 16, 1.—8.

To je stare jutrowne sczenje: wješela powjesč wo
Božej hnadže w Křystu Jesušu horjestanjenym. A s tutym
jutrownym sczenjom swižuje nasche jutrowne žohnowanje;
s nim jo wotpočaza čzi, kotřizž žanu sbóžnosč a žaneho
Sbóžnika njepytaju; s nim jo pschwošmu, kotřizž wěrja do
Jesom Křysta, do horjestawanja a žiwjenja.

Tón Knješ wobradž tež tebi wješele, sbóžne jutry!

1. žohnowany jutrowny pučž,
2. wobsožazu jutrownu powjesčž,
3. swješelazy jutrowny trošcht.

„Knježe, mój Božo, ja wěm, so mój wumóžnik žiwý
je, a so chze mje potom se semje sbudžicž. Těho budu ja
widžicž a žadny zusy. Knježe, nasch Božo, daj nam
šwojeho Ducha móž a šwětlo, so wěricž móžemy, a psches
wěru do Jesom Křysta sbóžni budžemy. Hamjeň.

1. „Dako so šabat minyl bě, nakupichu
Marja Madlena a Marja Jakubowa a Salome
wonjaze wěžy, so bychu pschisčle a Jesuša
žalbowale. A wone pschińdžechu krowu na přeni
džeň po šabacže jara rano, jako šlónzo sšha-
džesche.“ To bě Knješowych wučžomizow a šwjatych
žónškich žohnowany jutrowny pučž do sšhadžazeho šlónza.

W jich wutrobach běšche hiščeže žarowanje čzicheho pjatka;
nad jich hłowami pak šwětlo jutrowneho šlónza.

Njeje hiščeže dženkša wjele ššhesčžijanow jutrowny
pučž, pučž do sšhadžazeho šlónza? Jutrowne šlónzo, tak
praji lud, ššacže pschi sšhadženju, štupi horje s wysštanjom,
jako móžny se šwojeje komory. Ale na to hladáčž, je to
žohnowany jutrowny pučž? Jenož tehdy, hdyž přenje
pruži pschi šwitaniu twoje woblicž roššwětluja, so, kaž
Šerrnhutzzy bratija, spēwajš: „Jesuš mój trošcht žiwý
je, ja tež žiwjenje b'du widžicž!“ Šewal šu wschitke
dobre šacžucža dušche jenož k temu tu, jene čželo žalbowáčž,
kaž tamne žónške to s woprědka chžychu.

Ščto je dale hušto nastupjeny jutrowny pučž wjele
ššhesčžijanow? Njewjedže wón na pohrjebniščežo, k tym
měštnam, hdyž šu tych položili, kotřychž wascha dušcha
lubowasche? Njeje to žohnowany jutrowny pučž? Jenož
tehdy, hdyž so tam pschi rowach móžnje do wutrobny
šama jutrowna wěra: ja wěm, so mój wumóžnik žiwý je!
Šewal šu wschitke róže a wschitke ššlyš na rowach, tež
jutrowny džeň, jenož wonjaze wěžy, kažtež te pobožne žony
běchu šobu wsale, so bychu čželo žalbowale.

Wschitke jutrowne pučže: pučž po jutrownu wodu
do jutrowneho šlónza, do Božeho doma, na pohrjebniščežo,
do semškeje hospody, do nanoweho doma, do ššromadžišnow
šo modlaznych ššhesčžijanow dšrbja na jene měšto wjesčž:
na row Jesom Křysta. A kamjeň, kiž po twojich
mššlach tam hiščeže njewotwaleny leži: starosčž wo wschédne
žiwjenje, wo měr dušche, wo twoju pošutu, wo hnadu

ſ wyſoka njeſmje cze mylicz, pſchetož wón je wotwaleny pſches wobſbožazu jutrownu powjeſcž.

2. Ani wučomniſy, ani wučomniſojo bėchu ſwėdſojo Jeſuſowego horjeſtačza; pſchetož woni mėjachu wėricz, ſo je Jeſuſ Chryſtuſ horjeſtanył wot mornyh. To pať je wėra: to wėſte domjedzenje teho, ſchtož njewidžimy. My wėmy, ſo je Jeſuſ Domaschej prajił: ſbőžni ſu czi, kiž njewidža a wſchať wėria. Duž ſtupja nėtk te žőnske ł rowu Jeſuſowemu na jutrownym ranju, a hlaj, row je próſdny! „A wone ſandžechu do rowa a widžachu młodženza ſedžo, tón bėſche ſ dolhej bėlej draſtu wodžety, tón džeſche: njeſtrőžcze ſo! A džeſche dale: „wy pytačze Jeſuſa Nazarenskeho, teho kſchižowaneho, wón je ſtanył a njeje tudy!“ „Jeſuſ Chryſtuſ je ſtanył,“ to je ta wobſbožaza jutrowna powjeſcž. Tež na naſ wobrocza ſo tuta wobſbožaza jutrowna powjeſcž. Jutry ſu wjekeły ſwjedžen. „Bőh je Jeſuſa ſbudził, roſwjasałſchi boloſcze ſmjercze; pſchetož mőžno njebėſche, ſo je wón wot njeje mohł dđeržany bycž.“ S tym je wón ſwjaty pőſt pſchemėnił do wjekeleho czaſa a Jeſuſej pomhał ſ poniženja do powyſchenja. Ale ſ tym je Bőh tež boloſcze naſcheje ſmjercze roſwjasał. Wėſo dyrbiny wſchitzy hiſchcze wumrjecž po czele — o pod kajim hőrkim czerpjenjom druhdy! ale ſmjerczi je mőz wſata, ſo naſ njeſmė wjazy khowacž. „Chryſtuſ je prėnicžki mjeſ tymi, kotſiž ſu w u ſnyli.“ Kuzy ſtyknyč, woczy ſandželicž, hłowu mėrnje na hłowat položicž, w u ſnyč a potom w cžichej komorzy cžakač, hacž ſtanjeny Sbőžnik ſaſo pſchińdže a tež po naſ pſchińdže, to je wėrjaznyh kſchecžijanow mrėcže. A ſwėdčzenje wo tym ſ cžlowſkim abo ſ jandželowym rtom je wobſbožaza jutrowna powjeſcž.

3. „Džicze a powjeſcze to jeho wučomnikam a Pėtrej, ſo wón prjedy waſ pőńdže do Galilejſkeje, tam budžecze jeho widžecž.“ To je tón ſwjekelazy jutrowny troſcht, kotryž naſtawa ſ tamneje powjeſcze. Pſches jutrownu powjeſcž bu troſcht ſa žiwjenje a wumrjecze pſches žyłu ſemju njeſeny. W pruhach jutrowneho ſlőnza ſwėcželſche ſo wėcžne bőjſtvo Jeſom Chryſta kſwatniwje hacž ke kőnzam tuteho ſwėta, a hdžež bu Boži ſyn wėrjeny a pőſnaty, tam bu tón troſcht ſapſchijaty: wón je prjedy waſ ſchoł, a wy macze ſa nim hieč, tam budžecze jeho widžicž.

W Galilejſkej je ſtanjeny Jeſuſ Chryſtuſ ſwojich wučomnikow duſche ł ſebi wobrocził; na pucžu do Damaskona Pawołowu duſchu ł tamnym pſchidobyl; pſches prėdowanje martrarjow Romſku a Grichijſku pſchewinył a wſchudžom wjekele, ſbőžne jutry wuhotował, pſches troſcht wėcžneho žiwjenja.

A hdnyž nėtk tam, hdžež wėrjazy pőſnachu: „ja wėrju do Jeſom Chryſta, Božeho ſyna, kiž je kſchižowany, wumrjel, pohrjebany a na tſecžim dnju ſtanył wot mornyh,“ hdnyž nėtk tam wſchudžom nowe žiwjenje pocžinaſche w boha-bojoſczi a pőzcžiwoczi, w kſchecžijanſkich domach a ſchulach, tam widžachu Chryſtuſa žiweho mjeſ ſobu pothodžicž. — A hdnyž pola naſ drje czežke hrėchi ſo hiſchcze dženſa pokafuja, dha widžimy tola tež nėtotru ſwėrnu Marju ł Jeſuſowymaj nohomaj ſydacž; klyſchimy nėtotreho wėrjazeho Simeona, ſetkamy nėtotru pobožnu Hanu, ſmėmy do nėtotreje ſchule, do nėtotreho doma ſtupicž, hdžež Bohu ſlůža ſ wuſnacžom: mój Sbőžnik Jeſuſ je ſtanył, a my budžemy tež žiwi. „Te žőnske tam w u ſandžechu khetſje a czełnychu wot rowa, pſchetož ſtrachota a hroſa

bėſche na nje pſchiſchła.“ My pať, my ſnajemy to wulke potajniſtvo Bože, pſchetož nam je ſjewjene; tehdla naſche jutrowne ſwjeczenje njeje ženje bojoſcž, ale ſamy troſcht. Hamjeł.

J-b.

Jutrownicžki ranje.*

Glőb: Wotucžcze, tón glőb waſ wola —

Halleluja ſawyſkajmy,
Czeſcž ſ kſwalbu Chryſtej ſapėwajmy,
Kiž durje rowa pſchekama! —
Woprawdže tón Knjeſ je ſtanył,
A ſmjercž, naſch njepſcheczel, je panył;
Hrėch naſ wſchať dale njetama;
Naſch dolh je haſnjeny,
Wichőn ſtyſť je ſnicženy,
Halleluja!
Eso ſradujmy
A wyſkajmy,
Džať, czeſcž a kſwalbu ſpėwajmy!

Hdyž ſy w ſmjerczi ſa naſ pobyl,
O Jeſu, ſy nam pramo dobył
Na kraſnoſcž ſwoju njebjelſtu!
Pſcheczeljo a džečzi Bože
Pſches tebe ſmy, — o kajke ſbože,
Naſ wumohl ſy je ſwojej krowu! —
Duž tebe kſwalimy,
Džať, czeſcž czi ſpėwamy,
Halleluja!
Cžėť ſbőžna nam
Nėtk mėſchcžanam
Eso Božim jaſni ł njebjekam!

Skłőnzo nam ſy, kotrež hrėje,
A ſchit, kiž w ſtrachotach naſ kryje;
Immanuel woprawdže ſy!
Džemy-li cžėť ſ tobu ſwoju,
My pomoz ſacžuwamy twoju,
Hdyž pola naſ ſy wſchitke dny! —
Naſ ſ duchom wobroniej,
Nam wſchėdnje ł ſtronje ſtej,
Hoſianna!
Njech křona nam,
Tu bėdžerjam,
Tam kraſna křwa ł njebjekam!

Zako wumoženi tvoji
My nochžemy bycž dale ſwoji,
Nė, žyle tebi klyſchajmy! —
Žiwjenje chžyl do naſ plodžicž
Eſam, Jeſu, ſwoje a naſ wodžicž,
So ſbőžnje ł tebi dozpimy! —
Eso ſwėtej wotrjetimy
A hrėchej njeſlůžmy;
Wſda je hőřka,
Kiž dawa hrėch;
Ze wėcžny ſmėch,
Kiž njeſwėrnyh b'dže tyſchicž wſchėch! —

* S rukopiſa: „Kſchiž a křona“.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok,
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spař měrnj
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh ći khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Serbske njedzelske łopjena.

Wudawa so kóždu robotu w Smolerjez knihicziščerńi w Budyschinje a je tam sa štwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

Quasimodogeniti.

Wot jutrow sem pschihadžamy. Šwjedzeń je šaschol; jutrowne wjebele pak njedyrbi šancz. Powjesz wo horjestanjnym a horjestawawanju šlyšchimy tež dženska.

1. Kor. 15, 55.—57.

Kaž psalm, kaž dobyczeski kherlusch klinczi tole słowo. We šwjatej khoroblosći šwj. japoschol Pawoł dobycze wěry nad šmjerczu šwjeczi, nad tutym pošlednim njepscheczělom, kotrehož žana móz šbicž njemóžesche a kotrehož je šhrystuš pschewinyl. Wěrnó wšchaf je: Tu hiščez pschego žiwjenje se šmjerczu wojuje. Šmjercz šebi hiščez wjele woporow žada a hušto my jeje móz a žahadło šaczuwamy; a tola je šmjercz njepscheczěl, kiž je šbity. Šhrystuš je dobył. Š japoscholom šměmy wyskacž: „Šdže je, šmjercz, tvoje žahadło? Bohu budž džat, kiž nam dobycze dawa psches našeho šnješa šesom šhrysta.“

Wumrjecze je wěšty wukhód sa naš wšchitkich. Wjele hewaf w žiwjenju je sa naš njewěšte, jene pak je wěšte a bjes wšcheho dwěla, tuto jene, šo wumrjecz dyrbimy. Młodnych kaž štarých, bohatých kaž šhudných, šbožomnych kaž nješbožomnych, dobrych kaž šlych, wšchitkich šmjercz wotwola. Šyle žiwjenje je pucz k šmjerczi. Wumrjecze pak je czežke wojowanje. Šchtóž je czašto pschi šmjertnych ložach štał, to wě. „Kralowu štróželow,“ tak šjobj šmjercz mjenuje, a wón je ju jako tajku šesnał we šwojim a šwojich džěczi žiwjenju. Wumrjecze je czežke wojowanje. Wumrjecz njeje džěczi hra. Š wjetscha šmjercze móz najprjódzy na

druhich wokolo naš šesnawamy. Přjedy hacž šmjercz naš nadpadnje, nam našchich lubnych wotwola. Přjedy hacž šmjercz naš žada, šbije nam rany pschi šmjertnych ložach našchich. Tón ma štupicz k rowu mandželskeje, tamny ke šaschczu maczerje a šeczi k hórzy lubowaneho džěšcža. Tak šmy š wjetscha wšchitzu móz šmjercze šesnali we šwojim žiwjenju. Wumrjecz je wěšty wukhód sa naš wšchitkich.

Šchtó wě mój kónz? Wón šnadž je bliško,
Čzaš minje šo, šmjercz pschihadža.

Tehodla wachujez; pschetož wy njewěšez, w kotrej hodžinje wasch šnješ pschidže! Šwět šandže se šwojimi žadoščezemi; šchtóž pak Božu wolu cžini, tón wostanje wěcznje.

„Šmjercze žahadło pak je hrěch.“ Šmjercz ma wjele hórkoščow, někotre sa šmjertne cžělo, druge sa nješmjertnu dušchu. Šmjercz je džějenje a džějenje je hórke. Tvoji lubi šnadno cži czaš žiwjenja nješku tak lubi a drošy byli, kaž w tym wokomiknjenju, hdyž dyrbišch jich wopuschczicz. Tvoja wutroba ženje tak na nich wišala njeje, kaž w tych dnjach, hdyž cži ruku šficža sa pošlednje božemje sa tutón šwět. Čži, kiž šady šebje wostajišch, šo drje cži ženje tak wopuschczeni, wošhrocženi, twojeho šaštaranja potrebni šdali nješku, kaž tehdy, hdyž šo wjazy sa nich štaracz njemóžesch.

Šmjercz ma wjele hórkoščow. Ša na wšchě nješparne nozy špominam pschi khoroložach, kiž dolho traja a w kotrychž šo rańšche šwitanje štyšknje woczakuje. Ša špominam na wšchě bolostne dny, kiž šu hušto tak czežke, šo tón špróžny wojowaf wo wumóženje hórzo prošy:

O Anježe, cziń kónz sčóscze
 A wscheho czerpienja!
 Cziń kónz wschej' hubjenoscze
 A wscheho njesboža!

To wscho šu póšli, kiž šmjercz prjedy šo šezele.
 To wscho šu hórkošcze, kiž šu se šmjerczu šjednoczene.
 Tola pať wscho to hišcze žahadlo šmjercze njeje; wjele bóle ma šwj. japoschtol Pawol prawje, hdyž nať wuczi: Šmjercze žahadlo pať je hrěch. Šchtož wumrjecze najbóle czežke a hórke czińi, je hrěch. Hrěch hagle šmjerczi móz nad cžłowjetom dawa, pšchetož šmjercz je hrěchow mšda. Wumrjecze njeby bylo ša cžłowjeka, hdyž hrěch byl njebė. Wumrjecze njeje ša cžłowjeka naturške. To je naturške, šo kwětka šwjadnje, hdyž je wučzėla. To je naturške, šo šchtom šwoje lišcze šhubi, hdyž našymšte wichory pšches kraj hómra. To je naturške, šo ptacžatko morwe š haložki padnje abo w kucžiku šemrje, hdyž je šo wuspėwalo; ale to njeje naturške a cžłowjetej wot špocžatka postajene, šo tež wón wumrjecz ma a šwoju głowu pšhilicž š šmjertnemu španju. Šmjercz je hagle hórka mšda našchich hrěchow a hrěch je šmjercze najhórcze žahadlo. Šichi kóžnym šmjertnym ložu šo to pošasuje, wošebje pať tam, hdyž šchryštuš we wėrje šapšchijaty njeje. Šdyž hrěšchny cžłowjet š dobom je štajeny pšched wrota šmjercze, hdyž ša šhude šwėtne džěcžo pošlednja hodžina bije, na kotruž šo prjedy ženje dopomniko, na kotruž šo ženje hotowalo njeje, hdyž ma hič pšches pošledni cžěmny doľ a nima a nješnaje něť žaneho wodžerja na cžěmny, šmjertnym pucžu, hdyž ma wopušcžicž wšchė šwoje šemške kubla a bohastwa a njeje šebi nahromadžilo žane šchazy w njebjěšach, kiž byču jemu wostale tež w šmjerczi, kiž ani mole ani šersaw nješkaža, hdyž dnrbi šo džělicž wote wšchittich šwojich šwětnych wješelow, žadošcžow a radošcžow a njeje ženje šwoje wješele mělo a pytało w tym Anješu, hdyž šady šebje wostaja wšchė šwoje šemške štaroscze a prózowanje a njeje ženje šo štaralo ša to jene, šchtož nušne je, potom wošebje šrudnje a štrašchnje šo šjewi wěrnošcž tuteho šłowa: „Šmjercze žahadlo pať je hrěch.“ Šdyž něť jasyť wjazy rěcžecž njemóže, rěcži šwědomnje wótru a wobštoržazu rěcž. Wšchė šamolwjenja špaduja. Wšchė šemške wješela šo we šwojej knicžomnošcži pošasuja. Wšchė hrěchi šo njewodate a nješchifryte šjewuju. Něť šdobom cžłowjet pocžina pošnamacž, šo wottynjeny kónz šemškeho žiwjenja njeje jěšcž a picž, ale šwojemu Bohu škluzicž, Bože kraleštwo pytač, šwoju dušchu šwjecžicž a šebi ju šwjecžicž dacž pšches pomož šwjateho Ducha. Šmjercze hórke žahadlo je hrěch. „Hrěcha móz pať je šakoń.“ Šchtož hrěch tať mózny a štrašchny czińi, je šakoń Boži, w kotrymž je Boža wola nam šjewjena. Hrěcha móz je tyšaz krocž pšchěštupjeny, šapomnjeny šakoń Boži, kiž něť rjeknje: „Cžłowjetej je postajene wumrjecz; potom pať šudjenje.“

Šedyn pať je, kiž je šmjerczi žahadlo a hrěchej móz wšal ša wšchěch, kiž šu we wėrje š nim šjednocženi: Šesuš šchryštuš, kiž je našchich hrěchow dla wumrjel a našcheje prawdošcze dla šbudženy, kiž je na šchizju našch hrěšchny doľh w hórkim šmjertnym bėdženju šaplacžil a š rowa nam nowe žiwjenje pšchinješl.

šchryštuš je našche dobycze. „Bohu budž džak, kiž nam dobycze dawa pšches našcheho Anješa Šesom šchryšta.“ Šchtož je š nim we wėrje šjednocženy, šchtož ša nim dže we šwěrnej lubošcži, komuž je jeho šwjate šłowo wodžet pšches žiwjenje, šchtož šo pšches njeho wucžišcžecž dawa

wot wšchittich hrěchow, tón njeje šhubjeny. Tón je derje šchowany tež we wumrjeczu pod šchryšta ruku. Tón je wufupjeny a wufwobodženy, warbowany a dobyty wot wšchittich hrěchow. Šchtož žadyn cžłowjet, žadyn mudry šwěta njeje dokonjať, nať wumóž, je šchryštuš dokonjať na šchizju. Bohu budž džak, šo šmy w tutych šandženych poštnych a jutromnych dnjach š nowa škylšeli šbóžnu, šwjatu wěrnošcž wo našchim wumóženju. Bohu budž džak, šo je Wótza lubošcž a hnada nad nami šo šmilila, šo šhubjeni nješmy. Bohu budž džak, šo je mudrošcž teho, wo kotrymž špėwamy:

„Wón dobre pucze wšchudže
 A pomož wudžėli,“

tež šrědki a pucze wunamakala ša našchu šbóžnošcž. Bohu budž džak, šo tež w šmjertnej nozy to šwětlo nam šwēczi: „Šmjercz je pošrjeta do dobycža!“ Šdyž w kóžnym lěcže jich wjele wot nať dže, kotrychž horzo lubowachmy, hdyž štaršchimaj ruka abo mała rucžka jenicžkeho džěšcža šo š džělenju napšchecžimo šticzi, hdyž šwěrna wutroba nam wjazny njebije, — o Bohu budž džak, šo tež pšchi šmjertnych ložach bješ trošchta nješmy a tež pšchi kašchčach wššacž šmėny: „Šdže je, šmjercz, tvoje žahadlo? Šdže je, hela, tvoje dobycze?“ Našchi morwi, hdyž šu w Anješu wufnyli, šu žiw. Woni jenož šwia a wotpocžuja. Šady nich šu wšchė šemške bėdy a horja, štyški a šylšy, hrěchi a winy. Woni šwia pod šchryšta šchitom. Woni wotpocžuja wot šwojich škutkow. Woni drėmaja po prózach a wojowanjach tať š cžicha, kaž džěcžo špi na macžěnym klijne. Do jich šparneje komorki žadyn hoľk a žana hara nješlinczi. Šich žadyn štorť a wichor nještróža. Woni šwia a nješku morwi. Njepytaj jich deľkach, ale horkach. Woni nješku šhubjeni, ale derje šchowani. Šom bėchu jenož w zušbje. Něť pať šu domach. Duž njeplacž! Šój a šetřej šwoje šylšy! Boži cžak, jich wotwoľacž, bė prawy cžak. Šenož wěr! Šenož šhwal: Bohu budž džak, kiž nam dobycze dawa pšches našcheho Anješa Šesom šchryšta!

D. w B.

Jutrowna wěra dobywa.

(1. Šana 5, 4—10.)

Šłóš: Šesuš moja nadžija —
 Šalleluja wšštajmy
 Š Boha šbóžnje wobhnadženi,
 Šbóžnikej cžěcž špėwajmy
 Šeho droho wufupjeni;
 Šesuš š rowa štanyl je,
 Šichinješe nam žiwjenje! —

Wěra našcha šjenocža
 Nať š nim jako štawy jeho;
 Džělomni šmy dobycža
 Šches njeho my jutrowneho;
 Měr wón dawa š prawdošcžu
 Wšchėm, kiž jeho šapšchimnu.

Duž je wěra dobycze,
 Šotraž šwět je pšcheminyša;
 Š Šesušu je žiwjenje,
 Šbóžnošcž š nim nam data žyla;
 Wón nať cžehnje se šmjercze
 Ša šobu do krašnošcže!

S wobu, i krowu k nam pschindže wón,
Wukhow nasch je jeho hnada;
Nasch dolh wuhafnyl je wschón,
S hrěschneho naf wumohl pada.
Samdawł herbstwa wěczneho
S ducha mamy šwjateho.

W njebjekach tjo šwědkojo,
Wótž a Słowo a Duch šwjaty,
Podawaju wěrnym šo;
Pšchistup psches nich jim je daty
K njebjeskemu wješelu
W šbóžnym junu žiwjenju.

Duch a woda a krej šu
Pať tu na semi, kiž praja,
So se šmjercze k žiwjenju
Džemy do šbóžneho raja,
Dofelž wěra šjednocza
S Šesufom a šawdawł ma.

Samdawł Duch wšchaf Boži je
Herbstwa, džěczom Božim daty,
Wěrne jeho šwědcenje,
Kotryž wostanje šwědk šwjaty;
Wěru wón nam podawa,
Kotraž i Knjesom dobywa!

Konfirmazijska pycha.

We šwojim čašu šnajach šchescžijanski šwójbu, kotraž běšče pschi poměrných žadanjach w špokojnych wobštejnoscach. Tola š dobom potrjechi ju wjele. horja a domjazeho šchizja, a to runje w tym čašu, jako jeje džowka psched konfirmaziju stejesche. Ta šlyšesche šwoje towaršchki wjele wo rjanych konfirmazijskich woblecženjach rěczecž a tyschnje na to myšlesche, kajke jeje wupadnje. Tola jako šo džěń pschego bóle bližesche, wjedžišche macžerka lubosč radu. Najprjedy wona Bohu, kiž chyzšche jeju wěru pruhowacz, šwoju wutrobu w pokornej modlitwie wušypa. Potom šupi psched draštny šhamor a pschegladuje kóždy kruch, rospominawšchi, hacž dha šo tudy ničžo wjazny pschedžělacž njehodži. Tule je hišchče wulka šchěroka šuknja, ale šchoda, wona je šelena, a džěczó trjeba tola čorny šchat. Temu pať je wotpomhacz, pschetož macžerka ju čornu wobarbi, bjerje blotu, nožizy a šchitu jehlu k ruzy a lubosč pschihotuje šamorucžnje trěbny šchat.

Wěšo pytny macž, šo šo džowka, kotraž běšče se rta šwojich towaršchtow wjele wo drohotnych woblecženjach a wšchelakej psche šlyšchala, pschi pschepodacžu šchata šacžerwjeni a šrudne woblicžo ščžini. Macž pať troschituzny džěšche: „Wóh hlada na wutrobu a niž na šchat; prošch jeho wo nowu wutrobu, hdyž šchat nowy byčž njemože!“

Konfirmazijski džěń šwonja šwonny. Šak džowku šhotowjeny šchat tať pschistojnje a tať derje draščzi! Macž košchi w šbožownej radoščzi šwoje džěczó a praji: „Wšmi šwoju pychu:

Čži krej a prawdosčž šchryštufša
Budž pycha, drašta čžescžomna;
W tej wobstacz móžesch psched Bohom,
Šdyž junu pónđžesch k njeju dom!“

Konfirmandy njeje šo jejna pycha šestarka, ale je šo jej pschego lubšcha ščžinila a dyrbi jej šastup do wěczneho žiwjenja wotewricž. D derje temu džěščžu, kotremuž je šo tež tajta šwěrna macžerka dostała, kiž nješabyma, jemu tule pychu na wutrobu klaščž!

F.

Dwojake wumrjerče.

Pšched něhdže wóšomnacze lětami namafachu w Barlinje jene ranje čželo mlodeje holčžki, na kanapeju jejneje štwy ležaze. Šuka džeržesche hišchče wupróšdnjenu bleschu, i kotrejž bě wona morjazny jěd piła. Pšched nej na blidže ležesche papjerka se šlowami: „Žiwjenje mi njedžeržesche, šchtož je mi šlubilo. Šchto mi čže? Ša šo jeho wšdawam.“ — Dofelž wona šwonkowne šbože pytasche a niž wjazny dnyli šwonkowne šbože, tehodla bě wona do hrěšneje, nješbóžneje šmjercze šchla. Komu běšche dha žiwjenje něšchto šlubilo? Wona budžišche šlyšchecž dyrbjala, šchto Wóh lubi, a jejna dušcha běšche derje wobarnowana.

Šimale w tym šamym čašu džěšche njedaloko tamneho domu šhěžorka psches šhorownju, kotraž jejne mjeno nješe. Wona stejesche psched ložom blědeje, na šuchocžinu šhoreje knježny. Šnuta psches napohlad mlodošneho wopora šmjercze, šo wona woprašcha, hacž šebi něšchto njepšchjeje; jej dyrbi šo wšchitko dostacz, šchtož jej šhěžorka šaradžicž samože. „Ša ničžo njetrjebam, ja mam wšcho!“ šhora čžišche wotmolwi, šwojej woczki škožiwšchi na wobraš Šbóžnika, šnapšchecža jejneho loža wišazny. Šišchče juntrócž jej wyšoka knjeni poskicži, šo čže jej kóžde pschecžo lubje rad dopielnicž. „Ša mam wšcho!“ wosta wotmolwjenje.

To běšche šbožowna dušcha, tež na šmjertnym ložu bohata w měrje teho, kotryž je šmjercž pschewinyl.

F.

Špodžiwne wodjenje.

Šišchče njewočžišchčžane powjedaničžlo, špišane wot K. Kulmana, w šwojim čašu wucžerja w Delnim Wuješdže.

II.

(Šotracžowanje.)

Korla šhodžesche po šwojim wašchnju kóždu njedželu k šwojej njewjescze a druhdny tež džělawy džěń, hdyž móžesche woteńčž. Šunu, bě to džělawy džěń na šměrkach, běžesche tež k šwojej šlubjenej a chyzšche ju šwješelicž w jeje šamotnosčži, dofelž wjedžesche, šo jeje nan domach njeje. Wón tam pschindže, do šwojeho plašččža šawaleny, a šupi do šhěže, woczini čžišche štwu a šo džiwawšche, šo tam ničtó njeje, šo je wšchudže čžma a žana šwěza šafwěczena njeje. Wón šasta a stejesche šo špodžiwajo, a chyzšche šo wrócžicž a šašo domoj hičž, jako njenadžuzny nekajke šchukotanje w pschibocžnej komorzy šašlyšcha. Šha—! myšlesche šebi, wona je tam, a džěšche po porštach mjelcžo k durjam; ale taž by jeho něchtó šlešnyl, šasta wón šrijedž štwy, jako mužški hlóbž w komorje rěczecž šašlyšcha: „Moja krašna Šifetta, tať šym čži ja tola dobry!“

„Woprawdže?“

„Šaj, ty šy tola tať lubošna.“

„To je pětnje wot tebe; ale nětko čže prošchu, dži, njebudž tu dlěje!“

„Nječ tu hišchče šhwilku šym.“

„Božedla niž dlěje! D hdy by to mój nawožen wjedžal! Dži teho dla, šnana mohlo jemu do myšlow pschincž, ke mni hičž, dofelž wě, šo mój nan domach njeje.“

„Tvoj nawoženja? — ha! tón šlepž! — Ša šym dawno žadať, šo i nim trjehicž, šo mohł jemu jenu ša wušchi tyšnyčž!“

„Wišcho derje; ale dži nětko a pschindž jutšje šašo!“

„Nó, moje dla. Dha dobru nóž, moja — —“

Korla stejesche a šapasche woheń, tať šly bě a njeda zusemu pošlednje šlowa dorěczecž, ale šupi k durjam a wotrašy je i mozu. W komorzy bě čžma, a wón ničžo njewidžesche, pošbėhny pať šwój šukaty šij a pjerjesche i nim wotoło šo, šo šchleńny brinkotachu; po šchěšthym abo džěšatym šmošnjenju šlyšchesche wón nětoho

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok,
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšedne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh ći khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Szerbike njedzelske łopjena.

Wudawa ƙo kóždu ƙobotu w Szmołerjez knihicziščezetni w Budyschinje a je tam sa sčtwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

Misericordias Domini.

Kak kraŕnje je, bycž wozza Šhrystušowa
U na pastwu toh' dobroh' past'ra hiečž;
Wón stajnje: „Bój wschał ke mni!“ s mjenom woła,
So dyrbi jeno throble k njemu pschicž.
Schtož zlyh ƙwět dacž njemóže,
To tajta wozza wscho pschi Jesu dostanje. Hamjen.

Jan. 10, 12.—16.

„Ja chzu spěmacž wo Anjesowej hnadže wěcznje.“
To je dženska nasche hečło. Schtož pak chze Božu hnadu
a ƙmilnosć šhonicž, dyrbi psched wobraš stupicž, kotryž
nam japoschtol Jan w džensnišchim sezenju podawa, dyrbi
dobremu pastyrjej do wóczka hladacž.

Bójcže, spěwajmy wo hnadže teho Anjesa,
nascheho dobreho pastyrja,

1. wo jeho pastyrstej ƙwěrnosći, s kotrejž je naš
ƙebi dobył,

2. wo jeho pastyrstej lubosći, psches kotruž je s nami
do wobsožazeho towarštwu stupił,

3. wo jeho pastyrskim džěle, s kotrymž ƙebi nje-
pschestawajzy ƙwoje stadło šhromadžuje.

1. Ja ƙym tón dobry pastyr, rjeknje tón Anjes,
niž jedyn mjes jich wjele, ale tón jenicžki, tón pastyr,
kotryž ƙwojeho runjecza nima. Wschitzy, kotřiz ƙu přjedny
njeho pschischli, wot Abrahama ƙem, kotryž wulke stadła
ƙwoje mjenowasche, hacž k Amošej, kiž bě mjes pastyrjemi
s Theoy, ƙu na njeho čakali, ƙu wumrjeli a wjazzy
njejšu. Wschitzy, kotřiz ƙu po nim pschischli, wot Petra

ƙem, kotremuž je wón ƙam porucžil: „paš moje wozzy,“
hacž k najnižšemu duschowpastyrjej nascheho čaša, maja
pastyrste fastojnstwo a pramo wot njeho. Čzi pak, kotřiz
pastyrski ƙij s jeho ruki njebjeru, najatych wón jich mjenuje.
Najaty — twjerde ƙłowo — jemu wozzy nješluscheja,
ani na wutrobje njeleza, wón ƙwoju mšdu pyta a niž
derjehicže ƙwojeho stadła. Najaty — kaž wótrny mjecz
dyrbjesche ƙo tuto ƙłowo tehdy psches wutrobny farilejskich
a pišmawuczenych drěcž a dženska hiečče wono wschitkich
tych pastyrjow ƙudži, kotřiz stadło na jeho ƙufach njepašu
ani k njemu njewjedu. Ale tež najšwěrnischi dyrbi ƙo
do winy podacž psched tym, kotryž ƙo wschitkim najatym
napschecžimo staja je ƙwojim: ja ƙym tón dobry pastyr.

Schto móže jeho dosć šhwalicž? Njebjesku kraŕnosć
wón wopuschcži a ƙo pastyrstu draštu čłowškeho čžela
woblecže — tak ponižny je nasch dobry pastyr!

Wón da ƙo ƙudžicž, ƙrjudowacž a hanicž a nje-
šwarjesche, hdyž šwarjenny bě a ƙwój rót njewotewri, jako
jehnjo, kotrejž woněmi psched ƙwojim tšiharjom — tak
čžicheje myšle je nasch dobry pastyr!

Ale ƙróna jeho pastyrsteje ƙwěrnosće leži tola w jeho
ƙłowje: dobry pastyr wostaji ƙwoje žiwjenje sa wozzy.
Tam w Getsemane jeho małe stadlesčko steji; Judasch
pschindže a wojeršzy wotrocžzy s nim, kaž čžrjoda hlódných
wjelkow. Ale tón pastyr jim napschecžimo štupi: „Šoho wy
pytacže? Šzym to ja, dha wostajcže tyh na pokoj.“
Dha tón pastyr na ƙwoju wutrobu mjeczje ƙwojich nje-
pschecželow šłoži. Ale to běšche hatle šapocžatk bēdženja;
pschetož žyle druhi nješchecžel šady Judascha stejesche, tón

wjeli, wo kotrymž Pětr pišče: „Wón khodzi wokolo jako rujazy law.“ Wón swoju khlamu wotewri, i mozu to žiwjenje slamacz, kotrež i lešču sahubicz so jemu poradžilo njeběšče. A tón pastyr dže kaž ryczet do šmjerče. Wohlada jeha na kchizu wišajo, klyšch jeha so modlicz se šmilnej wutrobu, wohlada jeha mrěcz i tym wstankom na hubomaj: Dokonjane je — dha widžisch dobrego pastyrja, kotryž swoje žiwjenje wostaji sa swoje wowzy.

A i tajkej šwěrnosczi wón hiščče dženka swoje stadlo a kóždu wowzku w nim wobdawa. Pšchindu čezke čašy, dzerž so jeha, wón chze či schit bycz. A padnje-my-li, jeha šwěrnoscz je wjeticha hacz našcha nješwěrnoscz. Bohanjo so swojich bohaw boja a jim i bojoscze wopruja; wěrjazy kšesczijenjo snaja swojeho Snjesa jako swojeho dobrego pastyrja a spěwaja: „Tam horkach we njebjestim raju mój najšwěrnisch piščezel je.

2. Kajke lubosne towarstwo mješ nim a nami! „Ja snaju swoje wowzy, a wone mje snaju.“ Haj, wón naš snaje po mjenje a po wosobje, ale to tola njeje jenož šwonkne snacze jeha wschewědomnoscz, i kotrež wón wschitko wopšchimuje, ně, jeha snacze je snutškomne, a dže pšches wutrobu a jěrchenje. Wón wě, šchto w naš je, a ništo jemu to prajicz njetrjeba. Wón wschitke našche myšle našdala šrosymy a kóžde potajnstwo je pšched nim šjawne. Wón pak tež našche najhłubšche žadanje snaje, kłapanje twojeje wutroby, šdychowanje twojeje dušche, klyšy twojich woczow. Wón Pětra snajesche, jako tón žalošnje płakajo won džěšche; wón Saula snajesche, jako tón w Damaskonje na kolenomaj ležěšche; wón tež tebje snaje a rjeknje či: Ja wěm, hdže ty bydlisch.

Alle tón, kotryž swoje wowzy snaje, teho tež jeha wowzy snaja. Ach, w historiskej myšli je Khrystuš žytemu šwětej snaty; žane mjeno na semi njeje tak husto mjenowane kaž jeha, wo žaneho druheho čerpienju a wumrjeczu njeje so telko rěčalo a pišalo kaž wo jeha. Alle to snacze, wo kotrymž tón Snjes jow rěczy, je tola wjele, wjele wjazy, hacz hōle wjedzenje i pomjatkow a rošomow, to je wjele hōle tamne towarstwo wutroby i nim, hdžež rěka: luboscž sa luboscž, šwěrnoscž sa šwěrnoscž, žiwjenje sa žiwjenje, hdžež my jeha hlōš snajemy, njech wón khtunje k potucze woła abo lubošnje k wěrje wabi, hdžež my so na jeha wodzenje njestorkamy, teho wěščy, wón naš wjedže pšches hlubinuw k wyškosczy, pšches kchiz te kónje.

Pray, luba dušcha, snajesch ty swojeho dobrego pastyrja tak? Džakujesch ty so jemu, so je tebje w twojej šwjatej kšesczenizy sa ruku pšchimnył, tebi pšchi wobnowjenju kšesczeńskeho šluba požohnujo swoju ruku napoložil, tebje woschewil — ach kak husto! — se swojim šlowom a čze našyczil se swojim sakramentom, so je čze hacz šem we wješelu a šrudobje se ščerpliwosczu nošyl, twoje džělo a twój wotpocžinł, twoju žiwnoscz a twój khlěb žohnowal? Snajesch ty jeha w jeha šwěrnosczi, w kotrež je wón pšchezo tón šamny, wčera a dženska a do wschewe wěčnoscz — twój wodžet w žiwjenju wot ranja hacž do wječora, haj hacž nutš do nozy šmjerče?

Žich wjele da so šjebacz, so na hlōš dobrego pastyrja njeoškluchaju a teho dla tež k mērej nješchindu. Šbōžni pak wschizy či, kotrymž je wucho wotewrjene, so teho hlōš klyšcha, kotryž tych swojich paše na selenej luzzy a a jich wodži k čerstweje wodže.

3. A ja mam hiščče druhe wowzy, te njejšu i teje wowczetnje. A te šame dyrbjy ja tež pšchi-

wjescž, a budže jene stadlo a jedyn pastyr. Šlajče našeho Šbōžnika pastyrške džělo, i kotrymž wón šebi njeošestawajzy swoje stadlo šhromadžuje. Drje je wón pšchede wschēm pošlany k šhubjenym wowzam i Šraelskeho doma, ale wón ma tola tež pohanow sa herbstwo. To šu te druhe wowzy, wo kotrychž wón jow rěczy — či pohanjy, kotryž wo nim ničo njejedža a w čemnosczy a ščěnu šmjerče šedža. Alle tež jich dyrbi wón pšchuwjescž. Kak so to stanje? Wón budži w žyrtwi macžetnu luboscž k šhubjenym a we wutrobach wěrjazych bratrowsku štaroscž wo šabludženych. Pšches šwjate mišionstwo wón swoje pastyrške džělo dale wjedže — a niž podarmo. Wabjeni wot jeha šlowa, čěrjeni wot jeha dušcha, šapšchimnjeni wot jeha rjanoscze, džerženi wot jeha šwěrneju rukow, tak woni k njemu pšchindu. Tak budža woni jeha hlōš klyšchecž — či bližy a či dalozy — jeha hrožazy kaž jeha wabjazy hlōš, — wokolo njeho šhromadženi w jenym štable, pod jenym pastyrškim kšjom, pod jenym schitow.

Kajka krašna nadžija: žyłe čłowjestwo lud jeha wobšedženstwa, w towarstwoje i nim jena wutroba a jena dušcha.

Hacž my tutón wulki šwjedžen mēra docžakamy? Na semi drje niž, ale njeje wěrně, to je našche wutrobne žadanje, tón dženi wohladač, hdžež wón, tón dobry pastyr, naš pašč budže na selenyh honach šbōžneje wěčnoscz a hdžež budžemy i nowymi jazykami wyščacz: Kak krašnje je bycz wowza Khrystušowa! Šamjen.

M. w B.

Powolanje kšesczijana je šlědzenje sa Khrystušom!

(1. Pětr. 2, 21—25.)

Klincž halleluja radostne
Nětk jutrowny čaš wschudžom;
Wšach wumoženje dospočne
Se dostało so ludžom,
Kiž bēchu w hrěchach šhubjeni,
Pšches Khrysta pak šu šwobodni! —

Hrěch, šmjerč a helu pšcheminył
Se šesuš, Boži šwjaty,
A k žiwjenju so pšchedobnył,
Nam sa Šbōžnika daty;
S nim wēra šjednocžuje naš,
So šbōžny pšchi nim mamy čaš.

Sa powolanje je nam dał,
Do stopow štupacz jeha,
Šdyž so je sa naš woprowal,
Kiž njeje činil šeho;
Wón šlōscž se šlōsczu njeplaczi,
Šsud mērnje Bohu poruczi.

Šchtož čezke čělu wostanje,
Kiž w hrěchach leži jate,
To wumoženy šamože;
Šom žiwjenje je date
Pšches Šsrēdnika a Šbōžnika,
Kiž štawny swoje pošylnja.

S nim stanyli su k žiwjenju,
 Hdž hrěcham wotemrěchu,
 A dostali su swobodu,
 Kiž něhdn jeczi běchu;
 Wón pastyr jich a biskop je,
 S nim czět jich sbóžna k njeju dže.

Pšes njeho prawdoscz dostanu,
 Esu s Boha sahojeni
 A khodža w nowym žiwjenju,
 Kaž Boži wuswoleni;
 — To jutrowne je žiwjenje,
 Kiž junu krafnje wuběhnje.

Duž, fšesczijano, nječomdž bo,
 Sa Jesuřom khodž swěru;
 Do raja junu sbóžneho
 S nim doczehnjesh pšes wěru;
 — Tam pastyrja a biskopa
 Na wěcznje wozza namaka! —

U.

Pod Božim škitom.

Nas w nalěczu jedyn nan na mrochach swojich ležomnosczom
 wyřoli, hlyn dub wufopomasche. Jeho džowczicžn, 10 a 12 lět
 starej, běschtej s nim řobu wuschlej, so byschtej padnjenju shtoma
 pšchihladomalej.

Hižom běsche shtom wobrnny a tak někotry korjeń pšcherubany,
 ale hiščcže řo wón twjerdže stacz řdasche. Lědy pať bē nan
 řwojej džěsczi warnowať, řo shtom na jene dobo na druhi boť
 nakhili, hač bēsche jeho pad wothladany. Nan, řobudžělaczerjo a
 starjcha džowka czělachu khwatajzhy na snapšhecžnu stronu. Młódscha
 džowka, hiščcže pšche njenashonita, bēži na tón boť, hdžez čzěži
 shtom s móžnym wrjěskotom k semi dyri.

Stajte stróženje, jako řo nan sa řwojimaj džěscžomaj wohladny,
 kotrejž wobej řady řebje mēcz myřlesche, ale jeno jene widži! Wón
 njemóže ničžo druge wěricž, hač řo jeho młódscha džowczicžka
 řaražena pod shtomom leži. Tšchepotajzhy a strachowajzhy pšched
 napohladam, kotryž řo jemu posticzi, džěsche wón po řdónku
 shtoma dele, a hlej, tu jeho džěczžo pod nim ležesche.

Se morwe abo žiwe? Wón ja nim pšchima, a řajki džiw,
 wón wuczahny pod čzěřkim řdónkom niž morwe, ale žiwe džěczžo,
 nimale žyle njewobřhodžene; — jeno wot małeje hałošy bē řo
 wono twjerdže džeržalo a na daleběženju, k řwojemu řbožu, řa-
 džěwalo.

Shtom bē na jedyn pšchedstejazy repuch padnyť; tón drje
 bēsche řo hluboko do řemje řaryť, bē pať řadžěwaly, řo řo řdónk
 hładzhy k semi pšchilehny. Mjes řdónkom a řemju bēsche maľy rum
 wostať, a tudhy bē džěczžo, wot řpomnjeneje małeje hałošy řadžeržane,
 k padu pšchisčlo, a čzěřki delepadazhy dubowy řdónk njebē jemu
 žaneje řchodny řčžiniť. Maľy řuř dale wrócžo abo dale do přědka
 a wono budžišche řo řamjatlo.

Nan řtejesche tu řastróženy a tola wulzhy řwjeřeleny; wón
 džakowasche řo Bohu s wutrobhy řa řpodžiwne wumóženje řwojeho
 džěscža a řa tu hnadu, kotraž bēsche jeho a jeho mandželstu pšched
 čzěřkej tyřnosczu řwarnowala. Krótki čzař na to ležachu na
 woltarju wjeřneje žyřtwje řsi wulke woltarne řwězhy jako dar řa
 Boži dom. Ničtō njewjedžišche daricžela mjenowacz. Pšes
 pšchipad pať bu pořdžišcho řnate, řo bēchu řo wone wot tamneho
 nana jako widomne řnamjo jeho džakownosczje řa řhonjenu hnadu
 Božu darile.

F.

Sa nalětny čas.

(Řherlusch s 12. lětřtotka.)

Najrjeńřchi řesu,
 Řnježe wřcheje řemje,
 Boži řhn a Řarijny!
 řa tebjje čzěřczu,
 řa tebjje řošchu,
 řy mojej' duřche radoščz řy.

Řiane řu pola,
 Řiana je hola
 We tym řjanym nalěczu;
 řesu je rjeńřchi,
 řesu je rjeńřchi,
 Kiž mi wřchal řřchewi wutrobu.

Krafnje hlaj řlónczko,
 Krafnje tež mēřaczť
 A wřchē hwěřdy řařnja řo;
 řesu je rjeńřchi,
 řesu je rjeńřchi
 řacz wřchitzy w njebjěřach řandželjo.

Řjebjo a řemja,
 řchto wāřcha řyřha?
 Najrjeńřchi je řbóžnik mój;
 Wón je mi lubřchi,
 řaj wjele lubřchi
 řón najrjeńřchi řesu mój.

řurij řitawřki.

řpodžiwne wodženje.

Hiščcže njewoczřiščczane pomjedaučžo, řpiřane wot Ř. Řulmana,
 w řwojim čzařu wuczěrja w Delnim Řwujěřdže.

(řokracžowanje.)

IV.

Lědom bē Řorla won a někotre hařhy ře řpěřchnymaj nohomaj
 pšchewwatať, dha řrudži řo nad řwojej nahlej řrubosczu. Na
 měřto přjedawřcheje řlócže řapřchija řelnimowščz jeho wutrobu, a wón
 řo řařo wróczi, řo by řhonit, hač je řoho řabit abo niž. řyle
 do řwojeho řwicža řawity a řlobuť do woczow řčžehnjeny, pšchindže
 wón Řuperez domej a řatłóczi řo njedaloko do jeneho řuta, řo
 by ředžbowať. A hlaj, bōřhy řa nim pšchindžeschtaj dwaj muřřkaj
 s nořhadłom. Wonař jo pšched řhěžu řtajiřchtaj a džěřchtaj do řhěže.
 řo řhwili pšchindžeschtaj řařo a njeřeschtaj morweho, položischtaj
 jeho do nořhadla a džěřchtaj s nim přjecž. Řorla tole widžiwřchi,
 řo lědy řalocžjenja řdžerža. Řhěža bē dawno řamřnjena, řaj muřej
 dawno s nořhadłom domoj, Řorla pať řo hiščcže w řwojim řucze
 řtejo řam ře řobu bēdžesche. — řy dnyřisř na morjo, na łóž
 dnyřisř, tu řana druha rada njeje! přajesche řam řebi, řebra řo
 a bēžesche wotřal, jako bychu jeho hižom łojili a k řmjerczi wješcz
 čzřli. Wón bēžesche a pšchiběža k morju a namaka łóžje, hotowe
 k wotjědženju; na jenu pšchisťtaji řo wón jako łóžiny wotrocžť, a
 lědom mēřesche řať wjele řhwile, řo móžesche řwojemu naney řiřacz
 a řiř do měřta na pōřt pōřlacž, pšchetož hižom na ranje wot-
 wješechu řo řpomnjene łóžje; džewjecž jich bē a wješechu řo do
 ranisčheje řndisťeje; džęřata bē wójnřta a tamne džewjecž pšche-
 wodžesche.

řřchi wotjědženju łóžow bē Řorla wřchōń pohłušcheny
 Řolanža na łóžach, řrimanje řanonow, rořřasowanje wřřřřchich,
 bēhanje tam a řem a njeřwuczene žuse džělo jeho wřcheho řawjercža,

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok,
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróeny
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebies mana
Njeh ći khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Sěrbske njedzelske łopjena.

Wudawa so kóždu šobotu w Šmolerjez knihcizischczerńi w Budyschinje a je tam ja šchwórtlětnu pšchedplatu 40 np. dostacž.

Jubilate.

Jan. 21, 18.—23.

Jubilate! Wnstajće! Wontach w Božej stwórbje rjenje kćějaze štomu, selene hona a pola s rjanym Božim žitom, nam jawdawš, so dyrbymy tež w tutym lěće sašo widzecz snu a lěčo, šyw a žně — njepředuje nam to jubilate? Sady naš wotewrjeny row našeho horjestanje-neho Šbóžnika a předy naš wotewrjene njebo, do kotrehož je tón Anješ sašchol, tež nam město pšchihotowacž — nje-dyrbjeli my džakownje wusnacž: jubilate? Ale kať dha, hdyž dny pšchindu, kotrež so nam njelubja, hdyž dyrbymy po czežkich, czerńojtych puczach kłodzicz, hdyž kšiz so na naš słozi a nusa wšchelafa? Ach, tež w nozach tyschnosće a bolosnych šhonjenjow njejmě tola we wutrobach wěrjazych tamne jubilate zyle wotmjelknyč. Pšchetož tón Anješ je jim potajnstwo pšcheradžil w tamnym šlódkim šlowje: Šo malej kšwili! To šćini jim jich wutrobu tak trošćtnu a jich rój tak wješely, so woni, hdyž tež se šylšojtymaj woczomaj, spěwaju: njeh wščitko dže po jeho hnadže a po wótzowskej šmilnosći. A tak chze tež naš wšchitkich spěwacž nawuczicz naše šćenje. Dajmy šebi potasacž

Šhěrlušch wěrjazych kšchiznosćerjom.

- Wón reka: 1. Anježe, kaž ty chzesch,
2. Anježe, hdyž ty chzesch,
3. Anježe, dokelž ty chzesch.

1. Kunje je so tón Anješ tšići křóčž Pětra prašchal: „Lubujesch mje?“ a jemu na jeho tšići křóčžne wotmolwjenje: „Ty wěsch, ja cze lubuju,“ tšići křóčž ja šobu poruczil:

Paš moje wowzy a jehnjata! Ale niz jenož se šwěrnym šastacžom šwojeho japoichtolskeho šastojnstwa, ně, tež s czerpienjom w Anješowej šlužbje dyrbi Pětr šwoju lubosć k šwojemu Šbóžnikew potasacž. Teho dla tón k njemu rjeknje: „Šawěrnje, šawěrnje, ja praju czi, jako ty mlódschi běšche, wopašowasche ty so šam a džěšche, hdyž chzysche; hdyž pak ty štary budžesch, budžesch ty šwojej ruzny pšchestrěcž a druhi budže cze wopašowacž a powjedže tebie, hdyž nochzesch.“ Šchtož so temu šamostatnemu, wohniwemu, šhroblemu Pětrej najmjenje špodobacž móžesche: šwoju wolu zusej woli podczišnyč, pucz nastupicz dyrbjecz, kotryž wón ženje, hdyž by po nim šchlo, nastupil njeby — to dyrbi jeho dónt byčž. Šrótko předy běšche wón prajil: „Ša chzu hicz ryby kójicz.“ a jako wón we kóžzi běšche a tón Anješ pšchil brjosny štejesche a wot Šana pšinaty bu, dha běšche Pětr, so by rucze k njemu pšchilšchol, šo s kšchlu wopašal a do morja šo pušchczil. Šchtož wón nětk jako rybak hšchcže móžesche: hicz, hdyž chzysche, a šo wopašowacž, kaž chzysche, to dyrbjesche jemu pšchichodnje njemóžne byčž. Druhy budža jeho wopašowacž a jeho powjedu — a wón dyrbi šo wjesčž dacž, czišche a šćerćpliwje kaž jeho Anješ, k šmjerczi na kšchizu. „To pak prajesche wón na potasanje,“ šćemil pšchistaji, „s kaťkej šmjercžu wón Boha kšwalicz budže.“ Kaž malo tež Pětr na to pšchihotowany běšche, a kaž malo runje tajki dónt po jeho myšli běšche, — jako je jemu tón Anješ to jako šwoju wolu šjewil, dha wón mjelczi: wón chze tež s tutym dóntom špokojom byčž. Tež my mamy pšches wjele tyschnosće nuts hicz do Božeho kraleštwu a porědko namata šo kšchesczijan, kotryž

by wo žanym fšchizu njewjedzil. Někotry je pšchezo ja wyšofimi wężami stał a runje jeho jene poniženje po druhim trjechi; drubi mēni, so by jemu jenož potom pomhane bylo, hdyž by žanych starošczow wjazy njemēł a runje pola njeho šo wone džen jako džen wo durje klapaju; fšeczi ma šo lēto won, lēto nuts i fhorošczu bēdźicz; fšchwórtu na šwojich dźeczoch mēsto wješela šamu frudobu doczaka — wšhitko pucze, wo kotrychž rēka: drubi budže tebe wopašowacž a tebe powjedže, hdyž nochžesč.

Ščto chzemy w tajkich czašach cžinicž? Šso dopomnicž tamneho šłowa: chze-li ščto mōj wuczōmnik bycz, tōn wšmi šwōj fšchiz na šo; šo cžishe potōrjowacž pod našcheho Šbōžnika wolu: Anježe, kaž ty chzesč. Tōn, kotryž je šam pod fšchizom šchol, wē, kelko kōždy i naš fšjesč mōže a je kōždemu tōn fšchiz pšchidželič, kotryž je ja njeho najwužitnišchi. Haj, hdy by šo wšhitkōn fšchiz hromadu fšofy a kōždy mohł šebi tōn wušwolicž, kotryž chzyl pšchichodnje nošycz, kōždy by fšoncžnje šako ja šwojim pšchimał.

2. Anježe, hdyž ty chzesč! „Jako ty mlōdšchi bēšche, džēsche ty, hdyž chzysche; hdyž pať ty staru budžesč, tebe drubi powjedže, hdyž nochžesč.“ W lētach možu a cžerstwošcže, hdyž cžłowjeł hišcže něščto fšješe, dyrbiesche Šētrowy dōnt pšchijomny bycz; w starobje hałle dyrbjachu šle dny pšchincž; we wyšofich lētach hałle dyrbiesche šo jemu jeho pucz cžerniojty fščinicž.

Čžežki dōnt: tužny wječor po fšłōdnyh ranju, mlōdošcž we wješelu, staroba w cžerpjenju. Šo cžłowškej myšli šu cži šbožownišchi, kotřiž mējachu ja šwoje mlōde lēta cžžežki pšchah nošycz, kaž tamōn Šosef w starym šlubje, ja to w starobje i kubłom a i cžesczu požohnowani — ale Bože myšle nejšbu našche myšle a našche pucze nejšbu jeho pucze; pšchetož tať wjele wyschšche njebeša šu, dnyli semja, tať šu tež jeho pucze wyschšche dnyli našche pucze a jeho myšle, dnyli našche myšle“ a někotry dyrbi na šwoje šandžene žiwjenje šhladujo wušnacž, šo dyrbiesche wōn niz kaž Šosef, ale kaž Šētr wjedženy bycz. Šdyž wōn mlōdšchi bēšche, dha wopašowasche šo šam, dha šo jemu wšhitko poradži, dha wōn wo žanej zušej woli ničzo njewjedžishe; ale nētk — na staru džen —, dha je wōn wotwišny, dha dyrbi pod cžžežkami, njepšchijomnymi wobstejnošcžemi živy bycz, dha štaj jemu ruzny šwjasanej a šchžežka je jemu hušto došč šawrjena. Někotry staru nan, někotra stara macž, kotraž pola šwojich džeczi bydlitaj, wēštaj wo tym rēcžecz.

Čžežki dōnt! Wēšch šo ty pať wot ruki šwojeho Šbōžnika wōdženy, dha šo tež tajkemu wōdženju podčžiš-njesch a rjeknesch: „Anježe, hdyž ty chzesč.“ Kiž je cže w mlōdych lētach wōdžil, tebe tež nētk hišcže ja ruku džerži. Wēmny my tola, šo my ženje ani w mlōdych ani w starych lētach na šwoju mōž pokasani nejškmny, ale: „Wōn dawa mucžnym mōž a pšchisporja wošłabjenym šylnošcž. Šotřiž na teho Anješa cžakaju, doštanu nowu mōž, šo i fšchidłami horje šlecža jako hodlet, šo bēža a njewuštanu, šo šhodža a njewošłabnu.“ — A f temu to wšhitko tola kōnž našcheho žiwjenja njeje — nē, „cžerpjenja tuteho cžaša hōdne nejšbu pšchichodneje krašnosčže, kotraž nad nami šo šjewicž dyrbi.“ Džeržisč ty šo teho we wērje, dha potom tež rošymisč: „wumrjecže je moje dobycže“ a prošyšch:

Čžin ty te njebeša mi šłōdke,
Šo by tōn šwēt mi hōrki byl,

A dofelž žiwjenje je krōtke,
Šo bych tu wēcžnosč w myšlach mēł.
Mōj Božo, daj pšches Šhrysta krej,
Šo w šmjerczi šo mnu derje štej.

3. Anježe, dofelž ty chzesč. — Šo tym, šo je tōn Anjes f Šētrej prajil, i fajkej šmjerczu wōn Boha fšwalicž budže, wōn f njemu rjeknje: „Šōj ja mnu!“ Šētr pať šo wobroczi a wuhlada teho wuczōmnika ja nim šhodžo, kotrehož Šesuš lubowasche — dha rjeknje wōn f Šesušej: Anježe, ščto pať tōn dyrbi? Šesuš džesche f njemu: Še-li šo ja chzu, šo wōn wostanje, hač ja pšchindu, ščto to tebe nastupa? Šōj ty ja mnu!

Šētr a Jan bēščaj šebi wošebje blisko štałoj. Šadny džim, šo chze Šētr rad tež Janowy pšchichodny dōnt šhonicž. Šesušowe wotmolwjenje wšchelake wuškładowanje dopuščcža, ale tať wjele mōžesche šebi Šētr tola i njeho wušnacž, šo budže Jan dlēje živy dnyli wōn; hdyž šmēje wōn šwōj bēh dawno došonjany, dha budže Jan hišcže w polnym džele štačž; tež niz pšches njepšchecželštu mōž ani do cžaša wōn šwōj kōnž namaka, ale we wyšofej starobje chze jeho tōn Anjes i cžichej šmjerczu wotwolacž. Ale njech tōn Anjes žiwjenje šwojich tať šarjaduje abo hinať — to nišho ničzo njenastupa. Wōn je tōn Anjes: wōn mōže tym šwojim kašacž wostacž abo hicž — jeho wēž to je; woni njetrjebaja wjazy wjedžicz, hač šo wōn to tať chze.

Kaž Šētr prascha šo tež dženša hišcže tōn abo tamōn, na šwojich kušodow a towaršchow šhladujo: Ščto pať tōn dyrbi? Ma wōn hižom šwōj fšchiz abo doštanje jōn hałle? Budže wōn po druhim pucz wjedženy hač ja a fajki jeho pucz budže? Čžehodla tōn njewobcžezeny wostawa, mjes tym šo šo ja hižom še šwojim brēmjenjom nošchu? čžehodla pšchi tamnym šhelich nimo dže, mjes tym šo dyrbju ja jōn picž? čžehodla šmē tōn hišcže wostacž, mjes tym šo dyrbju ja tutōn šwēt wopuschcžicz? Ma wšhitke tajke praschenje ma tōn Anjes jenož jene wotmolwjenje: Ščto to tebe nastupa?

Duž šo wšhitkich njewužitnych praschenjow wostajmy a šo we wērje teho troščta mozumny, šo je Boža wola štajnje dobra a huadna. A šmy my šebi hałle teho wēšczi, tať njedyrbjeli tež w najcžžežisčich cžašach wušnacž: Anježe, dofelž ty chzešch!

Wjedžesč naš po cžžežkej cžerje,
Daj trošcht nam we žiwej wērje!
Wotewr junu šam,
Njebja wrota nam! Šamjeň.

M. w B.

Ššchescžijana šadžerženje na šwēcže.

(1. Šētr. 2, 11—20.)

Šłōf: Nētk dobru nōž ja dawam —.

Šlincž halłeluj a wšchudžom
Nētk w cžažu jutrownym;
Šam šelšhadžala ludžom
Še radošč šbožownym;
Anjes našch je i rowa štanyl
A živy šjewil šo;
Duž njepšchecžel je panył,
Šso horjo šhubilo! —

Šrēch, šmjercž, cžert, šud a hela
Naš dale njetrascha,
Šdyž mamy dobrocžela,
Kiž šbōžnosč poščicža
Šam šwojim wumōženym
Še šmjercže f žiwjenju
A i došom wušwolentym
Nētk f Božom' towarštwu.

Sy-li spēwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok,
A twój swjatonok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spař měrnj
Čerstwosć da.

Njeh ty spēwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh čí khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh pōda,
Wokřew će!

F.

Szerbske njedzelske łopjena.

Wudawa ƚo kōzdu ƚobotu w Smolerjez knihicziščetni w Budyschinje a je tam sa sčtwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

Cantate.

Jana 16, 5.—15.

Kaž je Jěsuš ƚwojim wučobnikam w tymle seženju do prjedy prajił, tak je ƚo tež stalo. Za tam du; troščtać k wam pschindže, wón praji. Sich Knjes a miščtr je tam schol; wón, kotryž jich hacž dotal se rtom a ruku wodžesche, je jich wopuschczil; ale nětk bu ƚwjaty Duch s jich wodžerjom, tón Duch, kotryž jeho pschetrařni, hdyž jim pschpowjedasche, sčtož wot jeho wsja; kotryž jim do wscheje wěrnosće pucž pokasa a Jěsušowy skutk dale wjedzišche w nich a nade wschěm ƚwětom.

A tak, luby čitarjo, je to hišcže pschezo. Szwjaty Duch ma ƚwoje džěło mjes čłowjekami a čini tole džěło tak, so ƚo Jěsušowe ƚowo wobtwjerdža: wot mojeho budže jo wsacž.

Kajke džěło to je? w čim skutk ƚwjateho Ducha mjes čłowjekami wobstawa? — Nasche seženje nam praji, so je to dwojake džěło a so ƚo jeho skutk po tym stawa, kajnyž my ƚami ƚmy. Troščt a wěrnosć ma wón sa pobožnych, khostanje sa sych; tónšamy Duch po tajkim wschelako skutkuje, pał na derjeczinjaze, pał na bolosćiwie waschnje, sa tym hacž to kōzdy wot naš ƚařluža. Wo tym naš Jěsuš w dženkniščim seženju rošwuczuje. Wužijmy jeho wučzbu, hdyž ƚebi pschedstajecž dawamy

skutk ƚwjateho Ducha w čłowskej wutrobje, pschi čimž mamy pōsnacž, so a tak ƚwjaty Duch woboje čini: sčtrafuje a troščtuje.

1. Skutk ƚwjateho Ducha w čłowskej wutrobje je sčtrafowanie; pschetož tak Jěsuš wučobnikam pschpowjeda: „Hdyž tónšamy pschindže, budže wón ƚwět sčtrafowacž hrěcha, prawdosće a ƚuda dla: hrěcha dla, so wóni do mje njewěra; prawdosće dla, so ja du k ƚwojemu Wótzei, a wy mje dale njewidžicže; ƚuda dla, so je sčsčta ƚwěta ƚudženy.“ — Prawe wuloženje tychle ƚłowow lohke njeje. Sčto maju wone w jenotliwym na ƚebi?

Szwjaty Duch budže ƚwět sčtrafowacž, t. r. ƚwaricž, pschepokasacž, wohańbicž hrěcha dla; wón budže ludžom hrěch psched woczi stajecž, a kotry hrěch? so wóni do mje njewěra. A hlejće, to je ƚwjaty Duch hnydom činił, jako bu ƚwjatkowicžku na wučobnikow wulaty; tehdy je wón psches Pětrowy rōt njewěrajym předomal a jim wōtrje porokowal: Wy sčže Jěsuša Nazarenskeho, muža wot Boha, morili; a potom je jim tōnle Duch psches tehošameho Pětra do ƚwědomnja wolał: Knjesa žiwjenja sčže wy morili! Tak je ƚo Jěsušowe ƚowo dopjelnilo: „wón budže ƚwět sčtrafowacž hrěcha dla, so wóni do mje njewěra;“ njewěra je Jěsuša na sčhiž pschibila, njewěra je tón čezki hrěch wobeschla, so je Knjesa žiwjenja morila.

Dale: Szwjaty Duch budže ƚwět sčtrafowacž, t. r. pschepokasacž a wohańbicž „prawdosće dla, so ja du k ƚwojemu Wótzei, a wy mje dale njewidžicže.“ Tež to je ƚwjaty Duch činił psches rōt japosčtolow a sčzenikow: pschetož wón je jim mōz a kroblosć dawal, so psches hrěch njewěrajych sčhižowaneho jako horjestanjeneho a pschetrařnjeneho Sbožnika ƚwětej pschpowjedachu. „Wy

Chwalemy budź Bóh za dar swojeho słowa!

(Zaf. 1, 16—21.)

Słóh: Sdy byh ja i tawshnt jashkami —

Klincž halleluja radoščiwie
Nam i džakowneje wutrobny,
So dal je swoje słowo mile
Bóh Wóczež, człowistwu pscheczelnny;
Wschaf psches njo džéczi Bože šmy,
Duž wutrobny so šradujmy! —

Dar dobry wschón a dokonjany
Nam i wyškofscže škiczi šo
Wot Wótza šwětla, žohnowany
Sa wodžerja nam Božeho;
Psches słowo wěrnoščže je nam
Cžer namafacz dal k njebšejam.

Psches njo šmy psched šym šakhowani,
So w hrěchach njebludžimny šo,
Na herbstwo šbóžne powołani,
Do raja junu krašneho
Tam dozpmny do towaštwa
S nim, kiž šo sa Wótza nam da.

Duž njeczjstoscž wschu wotkladujmy
A wurjedžmy šo wot šłóscže;
Psches słowo Bože wukwječujmy
Eso, šestawajmy i bludnoščže,
So i myšlu cžichej šapschimimny,
Sdyž dostali dar krašny šmy!

Wschaf šbóžnoščž i nim šo poškiczuje,
Sdyž do dušche šo šajščžepi,
Naš do šwětla i cžmy pokafuje
A k njebšejam naš wobnowi.
Duž šhwalmy Boha radoštnje,
So w šłowje dawa žiwjenje! —

S winoweje stwy.

W někajkej winowej stwje šedžesche jedyn wschědny hóščž blisko pschedawanšeho blida a šlyšesche, šaf šo tam šlědowaze rošrěčžowanje wjedžišche:

„To wino dyrbi ja moju žonu byčž, kotraž hižom na dwaj měšazaj šhóra leži. Šaf wjele płaczi dha blescha wot Wašcheho najtušišcheho?“

„Šrimnu a 50 nowych.““

„Še to pať tež dobre?“

„To móže Wašcha žona hižom picž.““

„Ša wschaf dyrbjw šóžny pjenježł hromadu bracz, pjenješ šu nimale wschě, a haptyšar čže płacženy byčž; ale ja čžyl swojej wbohej žonje rady najšěpsche dacž. Ššnano mohł hiščže něščto wšyšcho hicž. Šštoha bližšche płacži?“

„Šrimnu a 75 nowych.““

„Še to wjele šěpsche? Moja žona wschaf dyrbi dobre wino picž.“

„Wěšo, rošdžěl je šłodžicž.““

„Wy macže drje jo potom hiščže dróžšche?“

Duž pošmėwnny šo pschedawať, šotre muž tole witowanje poščinašche wobčežne byčž, a džesche: „Šaj, haj, šaf wyškof horje, šo drje Wy bleschu šaplacžicž njemohli, byščže tež najšlubšcho do

šwojeje móšchnicžki pschimnyli. Šaf wjele dha čžecže po prawym měčž?““

„Ach, i wopředka jemu bleschu; ja njemóžu wjazh šupicž; ale dajče mi tola bleschu ša dwě hritwnje; ja čžyl swojej žonje rady něščto prawje dobreho pschinješčž.“

Duž tamny wschědny hóščž i šrutymy šrocželemi pschistupi a e šupzej rjekny: „Šubny pscheczelo, macže Wy šhartu še swojej širmu pschi šebi?““

A šaf šbože pschječdže šhudeho muža ta myšli: Šónle šnješ čže najšterje pola mje džělacz dacž; wón widži, šo šym šchwz; to budže wošebna wjedžba. Š rjutom ššepotajšy wučžahny šwoju šhartu, pošłoni šo a džesche: „Šaj, mój šnježe, jeli móžu šlužicž.“

Šary šnješ pošmyšli pschi šebi: najšriedny čžyl ja tebi rady pošlužicž. Wón pošłži ruku na šchwzowe ramjo a wóšje rjekny: „Mój pscheczelo! Wy macže drje šwoju šhoru žonu šaf prawje i wutrobny lubo?““

Ša to čžyššche šchwz wutrobne haj prašicž, ale šyly bėchu hižom šriedny tu, a te rěčžachu džē tež šajšnje doščž. Wón žaneho šłowčžka wurjež njemóžesche.

Šuboščžimny šnješ poštraczšesche: „Nětko džicže domoj: wino hnydom ša Šami pschišdže. Ša šicžbu bleschow a ša płacžišnu dajče šo jeno mi poštaracz. Ša dawam Wašchej žonje bóššowne wotšhorjenje pschecz. Do šupa! Ššo niž šakle džakowacz! Ššym general byl. Do předka k swojej žonje!““

F.

Špodžiwne wodženje.

Hiščeže njewočžiščžžane pošjedaničžko, špišane wot Š. Šulmana, w šwojim cžaju wučžerja w Delnim Šwujšdže.

(Šoštraczžowanje.)

VI.

We šapocžatku bė prašene, jo wschitke šódže, kiž tehdom i Šmšterdama jėdžechu a na šotryčž jenej bė našč Šorla, šo do ranšcheje Šndiškeje wješechu. A šaf bė dale prašene, dha po přenjej nozy njewjedra žana wot tyčž šódžow wjazh widžecž njebė, hacž jeno ta jena, na šotrejš bėchu Šorla a jeho towaššhojo. Šdže bėchu šamne šódže wotšale a hacž bėchu tež rošlamane, to woni njewjedžachu. Wo ludžoch, kiž bėchu i teje rošlamaneje šódže do čžolmow šestakali a šo wotwješli, Šorla ženje ničžo wjazh njeshyšesche a tež njeshoni, cži šu najšterje wschitžy na šorju šawutlilí abo šo šatepili, a bė šo jim po šajšim najšterje šaf šašo, šaf tym ššjom towaššam, šotšiz bėchu i Šorlu na mašym čžolmiku byli. Še šamne wóškom šódžow, a tež ta wójuška, kiž bė šamnym ša ššfit, pschijėdžechu do Šndiškeje.

Sdyž čžedža ludžo wot naš, to rěta i Šeuropiškeje do Šndiškeje na šódži jěčž, dha dyrbjw na wulke atlantiške šorjo a potom po nim pschezo k pošdnju nimo Šfriki, šo jim Šfrika k šėwizy wotšawa. Šdyž šu hacž na šonz Šfriki dojėli, wobjėdu pošledni roh tuteho kraja, pschišdu do indiškeho šorja a jėdu pschi našpčecznej štronje Šfriki šašo šorje, hacž do Šndiškeje pschišdu. Šo je daloš pucz, šti tawshnt milow maja cži ludžo jěčž.*

We šorjach je wjele šupow, mašych a wulšich, šaf tež w indiškim šorju, a šam bė, hđžez bėšche šo jim jich šódž rošlamala. Šorla bu na špodžiwne wašchnje pschi žiwjenje šdžeržany.

Šupa, na šotrejš Šorla bė, njebė jara wulka, pschetož ša dwaj dnjej móžesche šo žyla šupa pschecž wot jeneje štronje šorja hacž k druhej, ale płódna a rjana bė šaf paradis, a njebė šam žana šyma ani mješšjenje, ale wobštajne naščžo a pšcha natury ša žyle što njepšchesta a rjanoščž njeshahny. Šnješ šštomami, kiž

* W něčžiššim cžaju wužywa šo šrotšchi pucz, psches Ššriedžošemššte a Ščetwje Šorjo wjedžazy.

Číslo 22.
28. meje.

Womhaj Bóh!

Četnik 15.
1905.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok,
A twój swjaton
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Če rstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh čí khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew čel!

F.

Serbiske njeđzelske łopjena.

Wudawa šo kóždu šobotu w Šsmolerjež knihicziščječni w Budyščinje a je tam ša šchtwórtlětnu pšchedplatu 40 np. dostacž.

Jeho Kralowskej Majestosczi

Bjedrichej Augustej

pšchi wopnye Serbskeho kraja.

Dženš, Kralowska Majestosc, š wutrobu wita
Tež Serbski lud Tebje k nam do Łužicy;
Wón „kawa!“ Čzi wysta, šo šradujo šchita,
Kiž rukuje šzeptar Twój miłosćiwý;
Duž š wěnzami, pletwami, šhorhowjemi
Wón w šwěnje a luboiczi hołduje Čzi.

Wšče wutroby Šerbow Čzi radošnje hraja,
Čhazł š miłosću pšhijecž jich hołdowanje;
Šich wóczka a pšhecza njeh Tebi dženj praia,
Šak we Šerbach wutroby lubuja Čze,
Šdžež čerstwy a mlódný keže wótczištwišta šchtom
A šwěra šo haji ša kralowski dom.

Ša miłosć, šo nastupi na šche tež hona,
Džak hluboko šacžuty, Majestosc, wšmi;
W tym pšhecžu: Čze pšchewodž Bóh! bija wšče hrona,
A š wutrowow próštwý du k wyšokosczi:
Bóh krala njeh šchituje, požohnuje
A šbože da ša jeho kralowanje!

K. A. Fiedler.

Rogate.

Jana 16, 23.—30.

Rogate reka ta njeđzela, kotruž dženska šwjećimy. Rogate reka po naškej rěczi: modlcze šo! Š modlenju napomina naš hižom tón žyly čas mjes jutrami a Božim špěczom, k modlenju napomina tón šnješ po našchim ščenju tež šwojich wucžobnikow š móžnymi šłowami a powoła šo pšchi tym na lubosć šwojeho njebieškeho Wótza, na šwoje šamšne šřednišce šastojštwó a na prawo a pšchijškusnosć Božich džěczi na šemi. Wón jim praia,

Sy-li spěwał,
Pilnje džětał,
Strowja će
Swójbny statok,
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróeny
Napoj móeny
Lubosé ma;
Bóh pak swěrný
Přez spať měrný
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džětaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh éi khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Dzěrbske njedzelske łopjena.

Wudawa šo kóždy šobotu w Smolerjez knihicziščezetni w Budyschinje a je tam ša ščtwórtlětnu pšchedplatu 40 np. dostacž.

Bože spěćze.

Mat. 28. 20.

Ščtóbž chze wěrný kšesćizian byč, tón dyrbi najprjódzy wěriwu wutrobu měć, šo by šapšhijecž mohł te wulke a džiwne wězy, kiž nam w kšesćizianstwie napschecžiwu štapaju. Wulka wěra je tola nušna, hdyž chzemy w duchu šlědžicž ša tym Knjesom a Šbóžnikom, kiž nětko horjestrpě do njebjes a šo šako wróći do njebjeskeho wótzueho doma, ale džiwne šu tež te šlowa, kotrež je tón Knjes tehdy wuprajil. Šajku móž a šajku dostojnosć wón šam šebi pšchizpiva, hdyž rjetnje: mi je data wščitka móž w njebjesach a na šemi, a šajke potajnistwo je to šlubjenje, kotrež wón šwojim wučobnikam pšchipowjeda š tymi šlowami: Šlaj, ja šym pola waš wščitke dny hacž do škónczenja šwěta. Ša šym, tole šlubjenje šapocžina šo w tym wokomiknjenju, w kotrymž jo tón Knjes wupraji, ale wono šwopšchima tež wščitlich wučobnikow we wšchěch čzašach. Tón Knjes chze rjez, šo chze šwojim wučobnikam šwoju móž a šwojeho ducha šobudžělicž, kotraž dyrbi jim štajnje š dobhezu dopomhacž pšchi wšchěm, ščtož jich potřechi. Duž rospominajmy šebi bliže tole šlowo Šesuhowe:

Šlaj, ja šym pola waš wščitke dny hacž do škónczenja šwěta jako šlubjenje, kotrež placži

1. žyřkwi Šhryštuhowej a
2. kóždemu wučobnikaj Šhryštuhowemu šamemu.

Šlaj, ja šym pola waš wščitke dny hacž do škónczenja šwěta. Tole šlowo dopjelni šo hnydom na jeho wučobnikach. Hacž dotal běchu woni šlabi a njewěćzi we wěrye byli, nětko pať šu woni šplni we wěrye, njebojšni, polni wješeje nadžije; pšchetož tón Knjes je pola nich a wón wosta pola nich. Šaž rjany tež

tón čzaš bě, hdyž běchu něhdy š tym Knjesom hromadže byli ša jeho šemške podrožnistwo, šaž rjany bě tutón čzaš jim pšches te džiwny, kotrež widžachu, pšches tu lubosć, kotruž wot šwojeho mišchtra šhonichu jich wutroba šhablašche tehdy hišchže bjes wěryenjom a bjes dwělowanjom, nětko pať šu wobkrućeni we wěrye, pšchetož je šwojatkownym Duchom pšchidže Duch mozy na nich, kotrehož njeběchu přjedy ženje šesnali, a šahorjeni předuja wo tym Knjesu a čzeřpja ščezpłiwje, pšchetož Šesuh je pola nich. A nětko pohladajmy na přěnju kšesćizianšku wošadu w jejnej přěnej lubosći š temu Knjesej, abo pohladajmy na přěnich šwawnych šwědkow, šak woni najčzežšche čzawile a šamu šmjerć štrošćni pšchecžepja, ščto dha nam šajke džiwny rošajknjuja? Šesuh je pola nich.

Alle tež hišchže dženzja je wón pola šwojeje žyřkwe a w šwojej žyřkwi. Něćzišcha kšesćizianška žyřkej njehodži šo wšchal pšchirunacž š tamnej japoschtołškej. Njewěra šo š žyřkej mozu dženzja do žyřkwe nuts dobnwa a nabběhuje še wšchěmi brónjemi šwojatnizu teho Knjesa. Duch bluda šjednocži šo še žadosću čzěla, šo by šawjedženy lud šebi dobył jako towaršcha š wojowanju pšchecžiwu kšesćizianštwu a mjes šamymi wěryazymi namaka šo došć njejednoty. Šdže dha je něščto pštnycž wo blifšći teho Knjesa? Šaž pať wošobu dorosćeneho mēricž njedyrbimy na njewinšći džěšća, kiž hišchže ničšo šhonilo njeje, šak nješmemy kšesćizianšku žyřkej něćzišcheho čzaša mēricž na japoschtołškej wošadže, tež wona njeje hišchže bjes poroka a nastorka byla. Šesuh šam njeje nam žyřkej wopškal jako šhromadžišnu šamych šwojatnych a došonjanych, ale jako rolu, hdyž wšchelaki njerjad rošće, a tola je wón šlubil, šo chze tež pola tuteje njedošonjaneje žyřkwe a w tutej womašanej žyřkwi byč. Tež w najšrudnišchich čzašach, kiž šu w kšesćizianškej žyřkwi byč, wobšwědčujuje šnajmješcha čzřjódžicžka šwěrných a

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok,
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwał,
Swěrnje džěłał
Wšědne dny;
Džěň pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh čí khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřěw će!

F.

Serbske njeđželske kópjena.

Wudawa šo kóždu šobotu w Smolerjez knihcizichczerńi w Budyschinje a je tam ša šchwórtlětnu pšchedplatu 40 np. dostacž.

Sswjatkí.

Jap. št. 2, 1.—13.

Ma čh tekst nam powjeda, kajke běchu přenje šwjatki. Šchto prajachu ludžo, hdyž šwjatkovne džimy wohladachu? Čzi jeni šo džiwachu a šo prashachu: Šchto š teho budže? Čzi drusy mějachu šwoje šměchi: Woni šu šo we šlódkim winje wopili. Šchto pak my prajimy, hdyž šašo šwjatkovnu powjescž šlyšchimy? My nimamy šměchi, ale šo modlimy; my šo jenož njeđžiwamy, ale wješeli a džakowni wołamy: Šswjatkí, kaš krašne a wobšbožaze! a w naš je žimwe to žadanje, šo bychmy tež tajke šwjatki šwjecžili.

Přenje šwjatki.

1. Šswjatkí, kaš krašne a wobšbožaze!
2. Duž, Anježe, daj šwjatki tež šwjecžicž mi!

1. Kaš krašnje běšche šwjatki w Jerusaleme! Čzi wuczobnizy šedžachu hromadže a čakachu na šwjateho Ducha. Duž šta šo šchumjenje š njebieš jako móžneho wětra. Kaš džiwnje! To čzujesh, to njeje wěšit, kajkiž hewaš duma, to je wodynch se šwjateho rta Božeho, kiž šo do čzłowjeka dunje. Kaž je šchumjenje šlyšhecž, taš je tež něšchto widžecž: jashki, jako bychu wohenjome byle nad tymi wuczobnikami. Džimwe to škutkowanje! Woheni, a tola šo nješali. Nichtó nješé š wottal, a tola tu je. Pšchi tutych džimnych šnamjenjach šu hlošy wuczobnikow šlyšhecž. Kajka to rěč, kotraž je šlyšhecž? To je rěč a tola žana; nichtó prajicž njemóže, to je moja rěč. Wona njeje žana rěč a tola jena. Škóždy čzujes, šo je to rěč wěčnosće, taš rěči nješeski Wóćez se šwojimi džecžimy. A nětko

čzi ludžo, kiž tam rěča a šlyšcha. Kajke pšchemějenje je šo š wuczobnikami štało! Najpředy bojašni, nětko taš šmuziczi. Kajke pšchemějenje pola Židow, hdyž šu Pětrowe předomanje šlyšcheli! Předy polni hidženja, nětko polni žedženja; předy nješhecželjo, nětko šo prashajo, šchto dyršimy čzinicž? Předy pšhesčěharjo, nětko šo čzishcžča š šhecženizy. Šaj šwjatki, kaš krašne a wobšbožaze!

Šdžežtuliz šebi pomyšlimy, šwjatkovne žimwienie šo šjemi. Kajke šwjatki w domje Šornelijušowym, jako na wšchitkich Boži Duch dele pšchindže, šo š jashkami rěčachu!

Kajke šwjatki w čzaku reformazije, jako šwjaty žimwenski wodynch na mormwe štamy šadu, jako wohenjome šchricžki lětachu a wšchudžom nowe nalětne žimwienie wotucžil!

Šswjatkí, kaš krašne a wobšbožaze tež dženska hšhcže! Šdyž hłuchi šlyšchi, němý rěči, šlepemu kaš šchupišny wot woczow padnje a žyly čzłowjek š nowemu žimwjenju wotucžil; hdyž pšhes dom duwa duch wěry, lubošće, měra; hdyž bywa pulczina šahroda Boža, hřěščne hrošnosće šo pšcheworja do šchescžijanskeje myšle a žimwienia, njeje to krašne, njeje to rjane? Šaj šawěšće: Šswjatkí, kaš krašne a wobšbožaze!

2. Anježe, daj šwjatki tež šwjecžicž mi. Wot teho Anješa šu pšchichle. Wot teho Anješa šameho móža pšchincž. Dobra haložka dyrbi šo do džimwego šchoma šašhcžepicž. Dyrbi-li čzłowjek widžicž, dyrbi nowe wóćžto dostacž. To móže tón Anješ šam čzinicž. Duž, o Anježe, daj šwjatki tež šwjecžicž mi! To došcž njeje, šo wuczobnizy, židži šwoje šwjatki šwjecžča, došcž njeje, šo je Pětr šwjeczi, tež Šauluš dyrbi je šwjecžicž. Došcž njeje, šo

tamny přeni čaš je šwjeczšče, tež reformazijski čaš dyrbi šwjatki šwjeczicž. S twojimi šwjatkami došč njeje, ja dyrbiu tež te šwoje mječ. Duž je ta próstwa nusna: Ach Rnježe, dai šwjatki tež šwjeczicž mi!

Ssmem šo teho tež nadžecž? Kelto ludow běšče tehdom w Jerusaleme (šcht. 9.—11). Žadyn njeje wufamknjeny. Róždny ma tež šwjatki nusne, wučženy tač derje kaž njewučženy, šchescžijan tač derje kaž pohan. Róždemu dyrbi šo dostacž, žadyn njedyrbi próšdny wostacž. Jenož či, kotřiz njechadža, próšdni wostanu; jenož či, kotřiz njeprosča, njedostanu. Wcy pač šwjeczimy šwjatki s tej nutrnej próstwu:

Sšwjatki, kač krašnje a wobšbožaze!
Duž, Rnježe, dai šwjatki tež šwjeczicž mi!

Sšwjatkownicžka.

Troschtar šwjaty wěrjazny je s njebja daty.

(Scž. Jan. 14, 23—31.)

Šlób: Wjeseł šo, o moja dušča —.

Šój, o pój k nam, Ducho šwjaty,
Wuhadžazy s wječnosče,
Nam sa sawdamk herbstwa daty
S Božeje šy lubošče!
Šchekrašnje nam Šbóžnika,
Šchewodže naš do njebja,
So šmy šbóžne džecž Bože,
Kotřymž wječne kčže šbože! —

Sšwědcenje je twoje jašne,
S kotřymž dušče rosšwětlesch;
Daty bohate a krašne
Wobhnadžentym wudželesch.
Šašnosč twoja njebjeska
Do dušchow šo wulwa,
Kiž šo Šesubej šu dale,
Šeho polnje šapschijale.

Šchezo plodžišch do naš s nowa
Wěru, lubošč, nadžiju;
Šbóžne Šesubowe šlowa
Napjelnesch se šlódkosčzu,
So šu manna njebjeska
Nam a móžne šylnjenje
Na čžeri šches šchiz a bėdy,
Kajkež s Rnješom džemy šlėdy.

Džeržecž jeho šlowo wučžišch
We wěrje naš wobstajnej,
K ščerpliwosčži čžichej nucžišch
Na dróšy naš čžetnjojtej;
Brón nam Božu pošćičesch
A naš s mozu pošylnjesch,
So šmy polni Božoh' mēra,
Šdyž je dobywaza wēra.

Troschtar našch šy dobročžimy,
Dopomnjesch naš na šlowo,
S kotřymž Šesub miłosčžimy
Nam je šameho dal šo;
Wučžišch naš, šo wostanje
Sšwěrnny nam hač do šmjercže,
So naš jeho hnada křyje,
Šdyž šwět šy nam jamu ryje.

Duž šo ženje nještrachimy
W žanej jerej čžěžnosčži,
Šlowu k njemu pošbėhujimy,
Wuhladujimy k wječnosčži;
Kadosčž junu njebjeska
Wobhnadžentym šschadža;
Wótž a Šsyn naš wušwjeczitaj
Šches tebe, — naš šschekrašnitaj.

Šschinđž dha k nam, o Ducho šwjaty,
S wušchewjenjom šwjatkownym,
Wot Wótža a Šsyna daty
Ša dar nam šy potřebnym!
Šjes tebe šo bludžimy,
Wěrnosčž Božu njewěmy;
Twoje nam šo šwětlo jašni,
Kaj šo w nim nam wječny krašni! —

U.

Jene šwjatkowne ranje.

Sšlónčžny blyšecž a powětr rózownika šluschataj k šwjatkownemu šwjedženjej; kóžde město a kóždy dom psychi šo se šelentym halosami, kotřez postrowy s čžerstweho lėša šschinoschujaja.

Jene ranje druhi džėn šwjatkow běšče wurjadnje rjane wjedro, a radosčžiwje žolmjachu šo mēšchženjo se šwojich murjom, šo bychu šschirodu wužiwali; wjetschina s nich njemēšesche šakomdženje žyrkwje sa njeprawo, dotelž bē teho mēnjenja, šo je přeni džėn šwjatkow pobožna došč byla. Duž žyrkwje jara próšdne wostachu a šwony dawachu šwoje jašne, šschecželne šynki pošdarmo šlyšecž.

Šyle jenotliwje šedžachu nutryni šemscherjo we šwojich wškoskich žyrkwinskich stolach a šo wčžipnje wuhladowachu, jako poškamjėntnej šhódbje mjelčžite bliženje šrocželow šašlyšchachu. Šchromje a šo na štary šschedeschčžnik šepjerajžy bližesche šo mloda blėda hólčžka šyđlej, hđžež hišchče ničtó nješedžesche.

Bē to šhuda šchwalčža, kotraž běšče žyly tydžėn pilnje džėlala. Wona bē wutrobnje wješela, šo móžesche wotpocžink sa čželo a dušchu w pošojnym Božim domje namakacž. Šako šo dušchu poššėhomaze šynki byrglow šwjatocžnje šches žyrkej žolmjachu, šstlyny wona ružy k modlitwje, šo čžyly jej Wóh šwoje žohnowanje šdžeržecž.

Duchowny přėdowasche wo šlowach: „Šytajče najpředy Bože kralestwo a jeho prawdosčž, dha budže wam to wšchitko pošchidate.“ Kaž troschtne šlowo ššincžesche přėdowanje do wucha šhudeje šchwalčže. Wěšo pošyšli wona na šwoju štwicžku, sa kotruž bē hižo dwaj mēšazaj najėnši pjenješ winojta. S wotkal dyrbjesche tale wulka šumma pošchincž? Šola šebi wona šschedewša, šo nočže w žyrkwi na šwětne štarosče myšlicž, ale woprawdže najpředy Bože kralestwo a jeho prawdosčž šytacž.

Šako běšče šo pošžohnowanjom přėdarja hišchče prawje nutnje modlila, wopuščžži žyrkej a nastupi domojpucž. Še pošdžiwanjom šytny, šo ju hižom pošla žyrkwinskich durjom štary wošėbnny šnjes nadpadnje wobkėžbowasche, pošom sa nej džėlšche a tež šši ššhody k jejnej štwicžžy, poš tješhu lėžazej, horje pošstupowasche.

Wona wotewri štwicžžne durje, s tym dobrým wotpohladom, šo by poššbnitej čžėmny šschedšal poššwětlika. Šches to bu pošhľad do šnutškwowneho štwicžki móžny; to paš mēšesche wulžy lubošny a pošojny napohľad. Wokno běšče šščerofo wotewřene a pošćičesche wuhľad do šštomjazžych mjeršškwow, w kotřychž pošćički wješele čžikotachu; brėšowa haložka tworjesche šelenu šrónu nad malej Božej martru, kotraž na šlidže, s bėlym rubom pošschitřym, štesesche.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok,
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spať měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeň pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh ći khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh pōda,
Wokřew će!

F.

Szerbiske njedzelske łopjena.

Wudawa ƙo kōzdu ƙobotu w Smolerjez knihcizishezerni w Budyšinje a je tam sa sčtwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

Swjata Trojiza.

Swjaty, ƙwjaty, ƙwjaty je Bóh tón Anjes Zebaoth, wščitke kraje ƙu jeho cžescze polne. Hamjeń.

Dana 3, 1.—15.

Nikodemuš, wyschski mjes Židami a farisejski, pschindže t Jesuše w nozy. Wny ƙmemy t ƙwojemu Bohu a Sbožnikej pschincž kōzdy cžas, wón naš zenje njewotpočasuje, a hdy by w nozy bylo! Hdyž je cžemne wokolo naš a cžmowe w naš, potom cžini wón, so ƙwita, a pomha nam, so ƙo t polnemu ƙwětku pschecžishezimy, tak tež t polnemu pōsnacžu teho potajneho ƙłowa:

Wy dyrbicze ƙo s nowa narodžicž.

1. To je nusne ƙłowo; wono ma ƙo stacž!
2. To je potajne ƙłowo; tak mōže ƙo to stacž?
3. To je žohnowanjapolne ƙłowo; kajki sbōžny dobytk s teho wukhadža?

1. Hdžež našch Sbožnik Jesuš Ahrystuš ƙo sjawnje pokasuje, tam je stajnje wulka licžba pscheczelow a njepscheczelow wokolo njeho. Cženi cžedža wot njeho pomoz shonicž, wukšyscheni, sahjoni bncž; cži drusy łafaju na jeho ƙłowa a skutki, so bychu s nich samoha namakali, jemu napšchecžimo stupicž. Subowani, kaž hiscže dženka Ahrystušowi njepscheczeljo spytuja se ƙameho Božeho ƙłowa dopokasacž: Ahrystuš njeje Boži ƙyn; wón njeje horjestanył; wón njeje t njebyju stpěl. Pōdla nich khodža te cžiche dusche, kotrež ƙo jeho prascheja: Mischtře, hdže ƙy na hospodže? Sčto mam cžinicž, so bych sbōžny był?

Tajke praschenje je tež Nikodemuša t Jesuše wjedlo; to widžimy s khutnosče wotmolwjenja Jesom Ahrysta. Nikodemuš je jeho postrowil: „Mischtře, my wěmy, so ty ƙy sa wuczerja wot Boha pschischoł; pschetož ničto njemōže te džimy cžinicž, kotrež ty cžiniš, khiba so by Bóh s nim byl.“ A Jesuš wotmolwi jemu: „Swěrnje, ja praju cži, jeli so ƙo sčto s noweho njenarodži, njemōže wón Bože kralestwo wohladacž.“

„Wy dyrbicze ƙo s nowa narodžicž,“ pschiwola Jesuš Nikodemuše a nam. To dyrbi ƙo stacž, hinał wy njepschindžecze do Božeho kralestwa.

Wó, lubowani, tak budže tuto nusne ƙłowo wot cžłowjekow pschiswate? Raž wot Nikodemuša s polnym njerosomom njewobrocženeje wutrobny! Najprjedy počahuje wón ƙłowo, kotrež wěso je Jesuš wo duchownym narodže triebał, na cžělny narod, kiž ƙo tola njemōhl wospjetowacž! Potom to nowe praschenje: tak mōže ƙo to stacž? Na to wotmolwjenje Jesušowe, so ƙo njepschisteji mischtrej w Israelu, ƙo tak prashecž, kotryž tola ma wjedžicž, so cžze tón Anjes wulecž wot ƙwojeho Ducha na wšcho cžělo, so ƙo wulke pschemenjenje a wobnowjenje, nowy narod w duchu s nim stanje.

Haj, to wopomacže, hdhž tež wam, moji lubi, ƙo to ƙłowo prjōdkžerži: wy dyrbicze ƙo s nowa narodžicž, dha wjedžecze: so je to nusne ƙłowo, kotrež wam praji, so je wot naš žadane: tak ma ƙo pschemenicž našch snutskowny cžłowjek, so je tež wšcho, sčtož wón žada a cžesczi, sčtož jeho sbožowneho cžini, mēr pschinješe a jeho wobsožuje, něsčto hinajsche hacž prjedy bēsche. Žako by tu zyle hinajschi nowy cžłowjek byl.

2. Nasch Ebóžnik rozjašnja, kak šo mohlo a kak ma šo to stacž, hdyž praji: Jeli šo šo šchtó narodži s wodu a s ducha! Wo kšchčenizy tudy Jusuš s Mikodemušom njerězi: niz wo Janowej kšchčenizy, kotraž je pschetrjehena, niz wo šwojej, kotraž njeje hiščeže wustajena; ale wo wodže, jako wo mozy, kotraž wuczisczuje wot wscheje nje-čistoscze, a wo duchu, jako wo mozy, kiž žiwjenje nutsdycha temu, šchtóž morwe bē.

Sa naš kšchesczijanow je woda kšchčenizy sapoczatk noweho naroda, mjenujzy sbóžna woda žiwjenja a kupjel noweho naroda w šwjatym Duchu. Šches wodu a ducha kšchčenizy šo s nowa narodžichmy; do kšchčenizy bēchmy čłowski džězi, po kšchčenizy bēchmy Bože džězi!

Wěšo je to něšto jara potajne a džiwne. Šchto šo tu štawa, to je kaž wěšit „kotrž duje, a jeho schumjenje ty šlyšiš; ale ty njewěš, s wotkal wón pschihadža a hdyže wuńdže.“ Tak je kóždy, kiž je šo s Ducha narodžik.

Kak bē tola žyly šwět, tež wulke bohate pohanske ludy, Romšy a Grichšy, a kaž rěčachu, dale nicžo, dnyli polo polne morwyh koscžom, doniž wětr do nich njesaduny a wone šo s nowa narodžichu k nowemu kšchesczijanškemu žiwjenju!

A dženska? Šchto šo štawa w nalětnym čašy s morwejem semju? Roža na nju pada; šlónčžo na nju šwědzi; nalětny žunje wichory psches nju duja, — a wona wožimi! Šchto je šo štalo s kšchesczijanškimi wutrobami psches džiw noweho narodžjenja a wobrocžjenja psches šwjateho Ducha? Měr, ponižnosč, sczerpliwosč, šwěrnosč šu wotucžile, wješele, radosč a žiwjenje je sacžahnyło: stary čłowjek njeje wjazy pónacž, nowy čže w sbóžnosčzi wěcznje šbóžny byčž.

3. S noweho naroda wufgadža naš najšbóžnišči dobytk: wěra! Tehodla pokasa Ebóžnik s krótkimi šłowami Mikodemuša na to: šchtóž wěricž mamy: kaž čzi, kiž buchu w puschinje wot hadow ranjeni, buchu wustrowjeni psches pohladanje na pomyschenny koprowy had, tak mamy wěricž, šo nam wobohim šhudym wot jěda hrěcha ranjenym čłowjekam móže jenicžy pomhacž, hdyž to na kšchizž pomyschene čłowski čželo Jesom šhrysta wobhladamy jako wumóženje wot šmjercze, dofelž je w nim wěczne Bože žiwjenje.

Šaj, wobšbožazy dobytk noweho naroda je: wěricž do pomyscheneho Božeho šyna a wumóžnika; „pschetož wschitzy, kiž do njeho wěrja, njedyrbja šhubjeni byčž, ale wěczne žiwjenje mēčž.“ — Džakujmy šo Wótzei a Šsynnej a šwj. Duchej ša šwoje wumóženje hacž do šwojeho, psches hnadu trojenicžkeho Boha šbóžneho šlónčženja. Šamjen.

—b.

Na šwjedžen šwj. Trojizy.

Nasche wobnowjenje abo nowy narod je skutk trojenicžkeho Boha!

(Šan. 3, 1—15.)

Šłóš: Budž šwalba Bohu šamemu —.

D Božo šwjata Trojiza,
Ty žórlo wscheho šboža,
Naš wobšbožuje dobrota
A miłosč tvojja Boža;
Ty, Wótče, štworicžel naš šy,
Nasch Ebóžnik, Šsyno Boži, ty,
Nasch trošhtar, Ducho šwjaty! —

D kajke šbóžne potajnstwo
Je tvoje byčže Bože;
Ty w tšjoch paršchonach šjewi šo,
Šo dosta nam šo šbože;
Ty wodnyh dał nam, Wótče, šy,
Naš wujednal, o Jesu, ty
A šwjaty Duch naš šwjecži!

Twój skutk, o šwjata Trojiza,
Šsmy tvoji wobhnadženi;
Naš k šbóžnosčzi ty pomola,
Šsmy tweji wuswoleni;
Nam w šwětle twojim jašni šo
Šhód naš do raja šbóžneho
Nětk jako džěczom Božim!

Šchtož Mikodemuš žadašche,
Hdyž pschidže, Jesu, k tebi,
Tež s pschirodžjenja šlepm je
Nam potajnstwo; my šebi
Še šmjercze pomhacž njewěmy,
Šso w hrěchach wobšy bludžimy;
Čžět je nam šacžemnjena.

Šchtož njenarodži s noweho
Šso, nima džěla s tobu;
Do žiwjenja dha šwojeho
Wšmi, Šbóžniko, naš šobu! —
Šchtož wot čžela šo narodži,
Še čželo, kotrež k šbóžnosčzi
Še njekšmane a šłabe.

Duž s wodny šo a s ducha dha
Ma narodžicž nětk s nowa,
Šchtož do Božeho kralestwa
Čže s hrěšneho pschitčž dolha;
To potajnstwo džě džiwne je;
Kaž škradžne wětra schumjenje,
— Tak skutkuje Duch Boži!

Nječ Mikodemuš džima šo,
Anjes prawdže šwědzi kručže,
Šo hluboše šu potajnstwo
Ša rosom Bože pucže;
Šsam pschischol je wón do šwěta
A šašo štučil do njebja,
Šo nam by šbóžnosčž dobył.

Wón pomyschenny na kšchizž bu,
Kiž bēšche Boži šwjaty,
Šso ša naš bēdži se šmjercžu
Ša Šbóžnika nam daty,
— To potajnstwo je šawěrnje,
Kiž dobyło nam žiwjenje
Še s nowa porodžentym.

Šches šwjatu kšchčenžy dostali
Šsmy žiwjenje my Bože;
Trojenicžki Wóš štowarišči
Šso s nami — našche šbože;
Škutk Trojizy je šwjateje
Tak našche nowe žiwjenje,
Wóš žórlo našchoh' šboža!

M. U.

Tam horje!

Hdyže dha šwětki hladaju?
Tam horje! Tam horkach
Kadscho kčžěčž šej žadaju,
Tam horkach, tam horkach.

S wotkal šwony šwonjeja?
Wot horkach, wot horkach!
K Božej šwalbje šbudžuja
Wot horkach, wot horkach.

Hladaj, džěczo, kóždy čaš
Tam horje! Tam horkach
Še, kiž w šwěče šdžerži naš,
Tam horkach, tam horkach.

Ššel. Š. Žitawski.

Šslepa holčžka.

Něhdy bēšche w jenej franzowski wšy šlepa holčžka žima,
kotrež sczenje šwjateho Marša s pomyschennym pišmom ša naj-
drohotnišči poklad płacžesche; ale wona bē šhuda a dnyrbjesche šebi
i čžěžkim džělom šwojeju rukow wschědny šhlěb šašlužicž. Duž šo
šta, šo wona po něčim čžucže w šlónčžkach šwojich porštow šbhwacž
poczinašche a šo k šwojej njewuprajnej bolosčzi pschewědčzi, šo
jejne poršty k čžitanju wjazy šhmane njebēchu. W jenej tajkej
šrudnej hodžinje, po tym šo bēšche pschezo šašo podarmo čžitacž
pospýtowała, wona šlónčžnje šwoju lubu knihu wša a kłóžesche ju
pod šylšami k šwojimaj šubomaj s tymi šłowami: „Božemje,

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok,
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh ěi khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew ěe!

F.

Šerbske njedzelske łopjena.

Wudawa so kóždy šobotu w Šmolerjez knihicziščezěrnj w Budyschinje a je tam sa šchtwórtlětnu přichedplatu 40 np. dostacž.

1. njedzela po šwjatej Trojizny.

Łut. 16, 19.—31.

W tutym pschirunanju staja nam tón Ānjes dweju mužow psched woczj; wschelate je jeju žiwjenje tu na semi, wschelate we wěcznosćj. Tón jedyn je po šdaczu sbožowny; wón je bohaty a khodži w purpurškej a wot droheho plata draščje a ma šo wschědnje derje w krašnym wješelu. Tón druhj je po šdaczu njesbožowny; wón je khory a khudy, jeho čžěło je polne brjodow a wón dyrbi šo našycžicž s drjebjeńčkami, kotřez s blida teho bohateho padaju. Ale šmjercž wschitko pscheměni. Tón khudy wumrje a jandželjo nješu jeho dušchu do njebjes. Přjedy je wón ležecž dyrbjal na twjerdyh kamjenjach, nětk wotpoczjuje w Abrahamowym klinje; přjedy je prošycž dyrbjal wo drjebjeńčki bohateho, nětk je pscheproschěny na kwaš jehnecža; přjedy je šo bēdzicž dyrbjal s nusu a s hubjenštwom, nětk ma wschitko, po čžimž jeho dušcha šebi požada; žana bolosć, žana šrudoba jeho wjazny njewobcēžuje, wón je šbóžny. Tón bohaty tež wumrje. Wěščje bu wón s zyšej čžescžu pohrjebany, krašne wěnzny a palmowe hałosy šu jeho kašcž pschile, wjele ludži je jeho k pošlednemu wotpoczintej pschemodžalo; ale jeho dušcha pschindže do hele a čžetpi tam žalofne čžwile. Přjedy je wón najšpšcēje jēdže, najdrožšcheho wina dosečž a nadošč mēł, nětko jachli po łapzy wody a njemōže ju dostacž, pschetōž mjes njebjesami a mjes helu žaneho wobthada njeje.

Łak wuczj tón Ānjes naš w tutym pschirunanju, šo šo se šmjercžu wschitko njeskōnczi, ale šo je wěczne žiwjenje;

a tuto žiwjenje je dwojate: pał w njebjesach pał w heli, pał w šbóžnosćj pał w šatamanštwje. Ale čžehodla je bohaty muž do hele a khudy Āzaruš do njebjes pschischol? Tehodla dokelž

čžłowjek we wěcznosćj žněje, šchtož je tu na semi šyl.

1. Bohaty muž je na šwoje čžěło šyl, wón žněje wot čžěła štaženje;

2. Āzaruš je na ducha šyl, wón žněje wot ducha wěczne žiwjenje.

1. Čžehodla je bohaty muž do hele pschischol? Āž tehodla, dokelž bēšche bohaty. Āesuš drje praji, šo bohaty s čžěžka do njebjeskeho kraleštwja pschindže; ale to jenož tehodla, dokelž wón lohko šwoju wutrobu na šemšte kubla powišcha a nad tym to jene, šchtož je nusne, šabudže. Ā šchtož čžěžko je, to njeje njemōžne. Āē, bohatsštw šame njeje ģřech, kōždy bohaty njeje wěcznje šhubjeny. Abraham, w kotřehōž klinje je Āzaruš trošchtowany, je dže tež jara bohaty byl. — Bohaty muž njebu tež šatamany, dokelž je šwoje bohatsštw na ģřeschne waschne šebi dobył; wo tym žane šłowcžko njecžitamy; tež njz tehodla, dokelž je purpurškej a wot droheho platu draščje khodžik a w krašnych wješelach žimny byl; tež w purpurškej draščje mōžesch pobožny, tež w krašnych wješelach bohabojasny bęčž. — Ābo šnano je wón bjesbóžny byl, je leštrawał a wšcho šwjate šazpawał; ale tež wo tym tón Ānjes ničō njepraji. — Ābo šnano je wón twjerdu, nješmilnu wutrobu mēł pschecžitwo bližšchemu. Āle nješwēdczi to wo šobuzelazej wutrobje, šo je Āzaruškej

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłal,
Strowja će
Swójbny statok,
A twój swjatosok,
Zradny je.

Z a staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spař měrnj
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłáš
Wšědne dny;
Džeń pak swjatosok,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh čí khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Szerbske njedzelske łopjena.

Wudawa so kóždu sobotu w Ssmolerjez knižiciziskczěni w Budyschinje a je tam ja shtwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

2. njedzela po swjatej Trojizny.

Łut. 14, 16.—24.

S mulkej wjeczerju nasch Sbožnik Bože kralestwo pschiruna. Bóh tón knjes kam běsche ju pschihotował. Wjele prózy běsche na nju wažil a nětko so wješelesche, so bě hotowa a so derje radžiła. Ach, niž swojedla běsche ju wuhotował, ale i lubosćju k čłowjekam, so by jich swjebelik. Hižom mějesche swoju bójsku radosć nad tym, kať budža so hosćo na tej wjeczeri wofschewicž. A čim wjazy hosćom mójesche tuto wofschewjenje posticžicž, čim sbožowniški so čujesche. Mjeje tajka nješebicžna lubosć k čłowjestwu wutrobu hnuzaza?

Kajke dary pať čłowjekajo na tutej hosćinje Božeho kralestwa dostawaju? To, shtož je jim wužitne, to, po čimž jich duscha žada, shtož móže ju spokojicž. Wschitzy so hrěschizny a trjebaju wodawanje hrěchow, nowu čistu wutrobu, mērne šwědomnje, džěčatstwo Bože, mēr i Bohom. To tu wschitko dostawaju, ale hišcže wjazy; o kajke wofschewjenje! woni wužiwaju na tutej hosćinje khlěb žiwjenja a khlěch sboža. Kať to jich klabu wutrobu pokylnja! Kať to jim mozy k nowemu žiwjenju, haj k jich wěčnemu žiwjenju wobradža! Tuta wjeczer jim móž dawa, napschecžimo hrěchej i wuspěchom wojowacž. Snylna lubosć, twjerda wěra a wěsta nadžija so do jich wutroby plodzi, mēr a radosć we swjatom Duchu do jich wutroby sacžehnjetej. Ponižnosć a pokornosć to nowe žiwjenje pschitej. — Woprawdže bohatsche a nadobnišche dary čí žadny čłowjek na šwěcže njemóže posticžicž.

Dopomń so na najkrańnišchu hosćinju, kotruž so we swojim žiwjenju wužiwat, njeh je so tam i radosćju wyskato, njeh je tam žiwa sabawa a wješelnj spěw byl, kať njespokojny so ty knadž tola domoj schoť, hižom na domoj-puczu so čí wschě te wješela wutlincžake a ty so khudy byl, kať předy. Radosć Božeho kralestwa pať cze ženje njespokojneho njecžini, ženje njewuklincži, ale čí pschezo pschibywa, cze pschezo sbožowniškeho čini a cze psches žyle žiwjenje pschewodža. Tehodla nasch Sbožnik wjeczer Božeho kralestwa tež wulku wjeczer mjenuje.

Wjele hosći běsche Bóh tón knjes na nju prošyl. Wón wupóšla swojeho wotrocžka w hodzinje wjeczerje, so by prošenyj prajil: „Bójcže, pschetož wschitko je hotowe.“ Ale kajke wotmolwienia jemu dachu! Shto mējachu wscho so wažnišche! Přeni džesche k njemu: „Ja soym šebi polo kupil a mam wuicž, so bych jo wohladať; ja cze prošcu, samolw mje.“ Ratarstwo, jeho šemite powołanje, běsche jemu potajkim wyschische, dylzi jeho njebjeste powołanje. Šebi swoju rolu hladacž, je wěscže pschikluchnosć kóždeho ratarja. Bóh kam je pschikasať: „W počze swojeho woblicza dyrbišch šwój khlěb jěscž, hacž so do šemje sawróčizsch, i kotrejež so wsaty.“ Wschědne džěto je wot Boha šameho postajene a šwěrnosć w čělnym powołanju je nam wot njeho kručže pschikasať. Ale nasche čělnje sastojuštwosť ma tola jenož nasche myšle na Boha složowacž, naš psched wjele spytowanjami wobarnowacž a naschemu njebjestemu powołanju klužicž. Tuto je to jene, shtož je nušne, kotremuž mašch wscho druhe woprowacž. — Ale kelko ludži dženska to šame samolwienie pschijnjeke,

hdyž so jich praschesh, czechodla so k Božemu kralestwu komdža. Njejsu to husto runje či dželami a napšcheczimo swojim pschisłuschnoscjam swěrnj?" Połni staroscjom woni praja: „Ja nimam žaneje khwile, so bych mohł w Božim słowje čitacz abo kemschi khodzicz.“ Albo: „To so njesnješe i mojim powołanjom, so bych mohł wšchudžom i polnej wěrnoscju wustupicz abo wobkhad i wěstymj hubjennymj kšchesczjanami sběhnycz.“ O kajka blašnosć! So by khlěba mēł sa swoje sachodne čželo, swojej njesachodneje duschi dasch tradacz? Albo so by swoje semske sbože sałozik, swoje wěczne sbože sanjerodžisch? Njesicze čitali, sčto našch Sbožnik w předomwanju na horje praji? „Pšytajcze pak najprjedy Bože kralestwo a jeho prawdosć, dha budže wam to wšchitko pschidate.“

A druzi džesche: „Ja bym kebi pjecz pschahom wołow kupik a bym na puczju, so bych je spytal; ja cze proschu, samolw mje.“ Wěscze dyrbi kōždy swój skōt wothladowacz a so sa njōn staracz, so njetreba hlodu tradacz. Ale wysche teho, sčtož či na semi sajimawe je, mašch kebi tola sbože swojeje dusche wažicz.

A tšeczi džesche: „Ja bym so woženik, a tehodla pschincz njemōžu.“ Je to njeprawda, so woženicz? Nē, Bōh je kam swjate mandželstwo wustajik w paradisu. Muž a žona dyrbitaj kebi mjes kōbu žiwjenje polōžicz: „Dobre njeje, so je cžłowjek kam, ja chžu jemu pomoznižu scžinicz, kotraž by pschi nim byla.“ Pōmhacz dyrbitaj kebi potajkim mandželstaj, so bysčtaj swoje powołanje k njebjeskemu kralestwu dopjelniłoj, niz pak so rosprōschilōj. Wulke žohnowanje wšchaf sa wobeju wulhadža i dobrehu kšchesczjan-skeho mandželstwa, w kotrymž staj mandželstaj sčjednoczenaj w skutkowanju sa Bože kralestwo. Pšchetož Božu wolu dyrbimj kebi wysche wažicz, hacž žadoscze našcheje wutroby, luboscž k Bohu wysche, hacž mandželstu luboscž. Njejsimj swoju mandželstu abo swojeho mandželsteho halle i Božeje ruki dostali? — A tola kelto ludzi mandželstwo wotdžeržuje wot Božeho kralestwa! Kelto mužow abo žonow so wot dnja swojeho woženjenja Božeho słowa sčaluja! W staroscžach wo hospodarstwo pšytaju samolwjenje sa sčymnosć swojeje dusche. Drušn pak winu sa wozusbnjenje pscheczimo Božemu słowu mandželstaj abo mandželstemu dawaju a so bych mēr i nim sčžerželi, wjazj tak husto k Božemu słowu njełhodža. O kajka blašnosć! Džeržisch ty mēr w domje sa nēsčto wyschšche dylžli mēr i Bohom? Njedaj so skemu pschewinycz, ale pschewin sčle i dobrym. Pšōžu so, so swojeho mandželsteho abo swoju mandželstu i wutrobnej pšōstwu, i dobrocžiwoscju, i wolschewjazym a natwarjazym kšchesczjaniskim žiwjenjom dobudžesh sa Bože słowo. Sčtož pak hiscže w mandželstwe njeje, tōn njech so njewērjazeho hlada. Sčto či tajki swjast pomha, psches kotryž sčhubisch teho, kiž je cze hacž do smjercze lubowal a mōže cze k wěcznemu sbožu dowjescz? —

A tōn kamj wotrocžk pschindže sašo a powjedži to swojemu knjesej. Duž roshnēwa so tōn hospodar. Wē to džiw? S kajkej nješebicžnej dobrocžiwoscju a scžetpliwoscju bēsche jim jich kamšne wěczne sbože psčiczik, ale woni je wotpołasachu. Někotre mužkuli drje so swědomnje hibasche, hdyž Knjesowe pscheproschenje dosta; wōn derje wjedžesche, i kajkej njeprawdu swoje swědomnje wobcžeži, jeli so je njepschija, ale swētne žiwjenje jeho bōle sajimasche hacž žiwjenje w Božim kralestwe, abo staroscž wo cželne žiwjenje podužj w nim staroscž wo wěcznosć. Někotrj kuli druzi knadz chžysche psčžišcho rad so na Knjesowej

wjeczeri wobdželicž, nētko runje so jemu prawy cžas k temu njesda, nētko by wōn hiscže rad se swētom wjekeły byl. Ale sčtož pscheproschenje k Božej wjeczeri hnydom njepschija, sčto wē, hacž tōn psčžišcho hdy pschilhwata abo pscheproschenje dostanje. Kak husto je tōn Knjes tež tebe k swojej wjeczeri pscheproschl a sašo cze pschj! O njełomdž so k Božemu kralestwu! Nucžicz pak našch Bōh nitohu njecha, jeho dobroty pschijecz. Sčtož wo nje njerodži, je kam wina na swojim sčubjenju.

Tōn hospodar džesche k swojemu wotrocžkej: „Wuincz hnydom na mēsčczanske hašj a na torhosčezja a pschiwjedž hew nuts khudnych a bēdných a khromých a šlepných.“ Pšēnje powołanje k Božemu kralestwu bēsche so israelskemu ludu dostało, a to wošebje wyschšchim mēschnikam a pišmawucžennym. Dofelž pak so tucži wyschšchi ludu komdžachu, buch pscheproscheni či khudži rybazj pschi jēsoru Genzareth a wšchitj, kiž bēchu khudži a bēdni a khromi a šlepi. Wonka na mēsčczanskich hašach a na torhosčezjach namaka so wjele žlonikow a hrēschnikow. Runje či duchownje khudži, či spšōzni a wobcžeženi, či njewucženi abo kiž so swētej šlepi sčachu, se šylami k Božej wjeczeri pschindžechu. Jim wšchaf płaczi Knjesowe słowo: „Sbožni su či, kiž duchownje khudži su; pschetož jich je njebjeske kralestwo.“ — Hičcže bēsche rum sa wjazj hōscži, a tōn Knjes džesche k wotrocžkej: „Wuincz na drohi a k pšotam; a nusuj jich, so bych nuts sašchli, tak so so mōj dom napjelni.“ Dofelž židowski lud i wjetscheho džela Bože słowo sazpiwasche, pōšla tōn Knjes swojeho wotrocžka k pohanam, kiž swonka šlubjeneho kraja bydlachu, a woni pschindžechu.

Šlaj, tak tōn Knjes pschezo i nowa swoju nje-domušlędženu luboscž cžłowjekam wopokasuje. Hdyž ty wo jeho hnadu njerodžisch, dha ju druzim psčicža. „Ja pak praju wam, so žadyn tych kamých mužow, kotřiz pscheni su, mojeje wjeczerje njewopta.“ Tehodla khwataj hnydom k Božej wjeczeri, so njeby swoje mēsčto sčhubik. Žana sbožnišcha hōscžina so či žerje wjazj njepščicži. O sčtož so tu cžuje khory abo khudy abo šlepy, tōn njech khwata k Božej wjeczeri, tam so wolschewi, tam so wobohacz, tam sešnaje njebjesku krašnosć. Sčtož hiscže ma žadanje po sbožu, tōn njech saštupi do Božeho kralestwa, tam namaka wěcznu sbožnosć. —

Daj mi pōsnacz swoju radu,
Ach, mōj Jesu najlubisch!
Daj, so cžuju tvoju hnadu,
Cžinju, sčtož so lubi či,
So cze jeno kebi žadam,
Na swēt wjazj njepohladam. Hamjeñ.

K. w B.

Praweje luboscze waschnje.

(1. Jan. 3, 13—18.)

Šlōf: Sčžerž, Knježe, swoje słowo —
Nam nješpodobny sča so cžas,
Hdyž bjesbōžny swēt hidži naš;
Pak khoble njedžiwajmy so;
Cžer do raja dže Božeho!

My wēmj, so je se smjercze,
Nam dostało so žiwjenje;
Naš bratska luboscž sčjednocža,
Duž wuwšaczi smj i psčlecža.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok,
A twój swjatonok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džěn pak swjaty,
Duši daty,
Wotpoón ty.

Z njebjes mana
Njeh éi khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew éel!

F.

Serbske njedzelske łopjena.

Wudawa šo kóždu šobotu w Šmolerjez knihiczišczerńi w Budyschinje a je tam ša šchwórtlětnu pschedplatu 40 nr. dostacž.

3. njedzela po šwjatej Trojizy.

Łut. 15, 1.—10.

Wjesele a radošcž i našeho šczenja kłinczi. Wowza šo wjesele, kotraž bě šhubjena a nětko wukhowana w rukomaj pastyrja wotpocžuje; pastyr šo wjesele, kotryž je šwoju šhubjenu wowzu šašo namakał; i nim jeho pscheczeljo a šušodža šo wjesele. Žónska šo wjesele, šo je šwój krosch šašo namakała, a wěšcže šwoje pscheczelnižy podarmo nje- napomina, šo i njej wjesele. Šandželjo Boži w njebjekach a džěczi Bože na šemi šo wjesele, šo je šbóžna huada Boža štajnje džělawa a hotowa, hrěšnikow šbóžnych činicz, šabludženyh pytač, šhubjenyh wumóz, wumóženyh wukhowacž, wukhowanyh dale wjesele a wudokonyecž.

Wšchelakore wšchal je wšchnje, kaš šo čłowješ šabludži a šhubi. Ša wowza šo šabludži psches šwoju winu, psches njekedžbliwosč abo wopacžne žadanje po šwobodže, kotrež šo pastyrjomemu nakedžbowanju nje- čašče podcžišnyč. Šón krosch šo šhubi psches druhich winu, dokelž jeho kędžbu njemějachu. Šak je tež w čłowškim žiwjenju. Šedyn psches šwoju winu, drugi wšebje psches druhich winu do hrěcha a škaženja šapadnje. Někotryžkuli štejesche w džěcžazyh lětach pod dobrym, šchescžijanskim wukhowanjom, bu wot šarscheju š wšchemu dobremu džeržany, w šchuli we wščem dobrym rošwucžowanju, wot pobožnych modlitwow šarscheju nošcheny, š modlitwoje, š Božemu šłowu a š Božemu domu nawjedowanju. Šle po něčim drugi duch do wutrobny mlódeho šchescžijana šacžahny, štajne napominanje a wabjenje

š dobremu bu jemu wohidne, a škóncžnje šo tež šwonknje wot wóžjenja šarscheju wotdžěli, šo by šwoje šamšne puče šchol, šwoje žiwjenje w šwobodže wužiwal. Šak šapadny do hrěcha, haniby, njewěry; kaš šluboko, to Bóh w njebjekach wě, a někotražkuli šrudna nanowa a macžerna wutroba jo tež wě. Šle tež psches druhich winu móže čłowška dušcha šo šabludžicž a šhubicž. Šak šo to štanje? Šdnyž je džěcžo drje šchecžene a šchuli šchescžijanske rošwucžowanje dostawa, ale w domje žadny dobry jandžel njeknježi, ale šli duchojo, roštora, šwada, šakliwanje, wopilštwó, njesprawnosč, šwětné šmyšlenje, wušměšchowanje Božeho šłowa, žyrtwoje, wěry: tam je dom ša žónska, kotraž šón krosch šhubi. Šbo hdyž nawopaš w domje wěra a šchescžijanske wšchnje šo haji, ale w šchuli knježi duch dwělowanja a njewěry, kotryž šjawnje a potajnje šchescžijansku wěru a šchescžijanske žiwjenje podmlěwa, a šak šón abo šamny šwoju wěru, šwojeho Šbóžnika šhubi: tu je šchula ša žónska, kotraž je šón krosch šhubi. Šbo hdyž w džělarni, w šabrizy loška, bjesbóžna myšl knježi, a mlóženz, kiž do njeje šastupi, šo psches nju šajědojčzi a do hrěcha, haniby a škóšcže šapadnje: tam je džělarnja ša žónska, kotraž šón krosch šhubi. Škelto dušchow njeje šo na šajke wšchnje hižo šhubiło, a šej žónskej ani do myšlow njepšchidže, je pytač!

Wšchelakore šu pak tež ššhodžěntki šabludženja a šhubjenja. Šhubjena wowza hišcže čuje, šo je šhubjena, móže hišcže šwojej wóčzi pošběhnyč a ša pastyrjom wolač. Šhubjeny krosch w šwojim kucže leži njewjedžo, šo je šhubjeny, bjes žadanja po pomožy a

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłaš,
Strowja će
Swójbny statok,
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spař měrnj
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh ći khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh pōda,
Wokřew ći!

F.

Serbske njedzelske łopjena.

Wudawa šo kōždu šobotu w Smolerjez knihicizščetni w Budyschinje a je tam ša šchwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

4. njedzela po šwjatej Trojizy.

Łuf. 6, 36.—42.

Wo Božej šmilnosći tu šlyšchimy, wošebje pak budžemy k šmilnosći napominani. Haj, my mamy šmilneho Boha w njebjěkach. Šizom Mójsaš praji: „Tón Šnješ, twój Bóh, je šmilny Bóh; wón cze njewopusćiz, ani cze njěkašy;“ a Dawit spěwa: „Šmilny a hnadny je tón Šnješ, ščětrplivy a wot wulkeje dobroty,“ a šašo: „Šnježe, twoja dobrota došaha taš daloko, hačz njebjěka šu, a twoja prawda hačz do mróćjelow. Šnježe, ty pomhašch ludžom a škotu.“ A prawemu Božemu džěšču, šwěrnemu šchěščizianej njetrjebašch hašle dołho wo Božej šmilnosći přědowacž. Kōžda nalětna kwětka, kōždy plód našymu jemu wo tym powjeda, kōždy džěń, hđžež šo psches pokutu a wěru do Šesom Šhryšta wodacž a šwojich hřěchow šwojěli, jemu wo tym rěczy, a w knihach šwojeho žiwjenja, njeh je tam napišane šwojělaže abo šrudžaze, něšchto wo nim abo wo jeho lubnych, ničzo druge njecžita dnyli: „Šnježe, twoja dobrota je wulka a twoju šmilnosćz njemōžu wu-powjedacž.“ Tajkemu pak tež cžežke njeje, tu pschitašnju dopjelnicž, kotruž Bóh džěńša wupraja: „Tehodla budžče šmilni, jako tež wašch Wóćez šmilny je.“ Hđžež šchěščizian taš wjele njěkašluzeneje šmilnosćze Božej wuzima, je jemu lóšcht a šwjata pschislušchnosćz, tež napschecžimo Bohu a šobucžlowjěkam šmilny byčž. Še temu pola tebe taš? Čžeri tebe hžiom Boža šmilnosćz k temu? Ach, šo by tola kōždy prajił: „Ša chžu tež šmilny byčž, kaž

mój Wóćez šmilny je.“ To budž wotmolwjenje na Bože napominanje: „Budžče šmilni.“ Dha rěka

1. njěbudž,
2. njěšatamaj,
3. wodawaj,
4. dawaj!

1. Njěbudž! „Njěbudžče,“ taš praji tón Šnješ. A wón je jako Boži šyn ša šwój nadawł měł, šo w tym nastupanju šmilny wopokašowacž. Wón drje je šudžil, hđžež je pola druhich hřěch a njeprawdu wohladał. Šomyšł na šamoprawyč Šarišejškich, taš hušto je tyčh khostał! Šomyšł na wuczobnikow, taš je jim do šwědomnja rěčzał, hđyž šu šo njeprawje šadžeržowali! Ale šo by hewał š někim njelubosnje wo druhim rěčzał a šo na njeho pschisłodžal, wo tym ničzo njecžitašch. Taš šudž ty pschego, hđžež šebi twój hamt to žada. Šako Bože džěčzo šudž wšchitko, šchtož widžišch, a najlěpsche šebi wušwol; šudž wšchitkich, š kotrymiž hromadu pschindžěsch, po tamnym šłowje: „Njewečče kōždemu duchu, ale špytačče tyčh duchow, hačz šu wot Boha,“ a š dobrymi měj towarštwu. Šako duchowny abo wucžer khostaj šle; jako nan a macžet a hđžež mašch porucžnosćz, ša druhich šo šobu štaracž, njepołož prut na boš, wjele bóle šwjate pišmo praji: „Šchtož šwojeho šyna lubuje, tón jeho š čžašom šchwika.“ A wopał by był, hđyž njěšměla wyschnosćz wiažny šudžicž, ně, Bóh jej pschitasa, šo dyrbi prawy šud džeržecž bješ pohladanja na wošobu. Haj, taš by derje był, hđy by kōždy rěčzał, hđžež dyrbi rěčecž, ale pak tež nětko mjelcžal, hđžež dyrbi mjelcžecž. To šo njepschisťeji ša Bože džěčzo,

druheho njeľubosnje budźić, a hdžež s druhim rěči, bórny na šušoda šwaricž, pschezo jeno mjescž psched durjemi druheho a pola njeho widźić tu tšchěstu we woku, a hrjadny we šwojim woku njeprytneč, so by ty psches to czim lěpschi a częscze hódnišchi był. Ach, kať dyrbi tón šnješ pschezo s nowa tych šwojich napominacž: „Budźće šmilni!“ Hdžž brachi pola druhich wohladacze, njech lubosč we wutrobje bydli, potom šo tajke njeprawe a njeľubosne budženje šhubi, pschetož lubosč kryje hromadu hrěchow a wabi, bližšeho dla jeho hrěchow a smylkow samolwjecž a niz šle, ale dobre wo nim rěčecž.

2. Njesatamaj! „Njesatamajcže,“ praji dale našch Šbóžnik. A kať je sašo šam, šo njeje hrěšnikow šatamať, šwoju šmilnu wutrobu šjewiť! Njejšu jeho pošluchali, wjele bóle šu jeho lestromali; wón pak je dale předomaw, wumóženje dokonjať a jeneho Šudascha šebi lěta doľho na šmilnej wutrobje nošyť. A ty hušto tať šhwatajžy šatamať, hdžež widžišch druheho hrěšicž, abo hdžež wo tym šlyšchisch; njepruhujeshch haťle, šhto je czi to prajiť a hač je temu woprawdže tať. Ně, jako Bože džěcžo dyrbišch tež ty, kať twój Bóh, šmilny byč napšchecžimo hrěšnikam, šo jich njesazpimawch a njesastorcžeshch, ale ščěrpliwje nošyšch, ša nich prošyšch, jich pytašch a hač do pošlednjeje hodžiny šo nadžijeshch, šo šo hišcže wobrocža, a tež potom hišcže wšchitko Božemu šudej pschewostajišch, dokeľž njewěšch, šhto je šo pošlednju hodžinu hišcže mjesh nimi a mjesh Bohom meťo. Šow daj šej prajicž šłowo wěrjazeho muža, kiž rjekny: „Nad trojafim budu šo we wěcžnosčzi džiwacž: 1. hdžž tajkich njewuhladam, kotrychž tam wohladacž šebi myšlach; 2. hdžž druhich w njebiešach wuhladam, wo kotrychž šebi to njebych myšliť; najbóle pak budu šo 3. nad tym džiwacž, šo šym šam do njebieš pschischol.

3. Wodawaj! „Wodajcže,“ praji dale Šesuf. A nětko hladaj na njeho, kať je šwojim pschecžiwnikam wodawal, ša nich prošyť a wumrjel! Tať czińmy tež my; budžmy cžicheje myšle a lubosni napšchecžimo tym, kiž nam njeprawdu czińja a naš ranja, a hotowi, wodacž a šabycž jich šłosčž; njebudžmy na tym, šle se šlym šaplacžecž a šwarjenje se šwarjenjom, ale pschewińmy šle s dobrym, a njech želbycže našchu wutrobu wobtnježa, dokeľž je tola wobžarowacž, šo móže cže twój bližšchi tať šranicž. Šhto je najbóle wobžarowacž: kiž njeprawdu czińi abo kiž ju cžetpi? Tajke pschemyšlenje budže tebe w mandželštwje, w pschecželštwje, we wobšhadže s druhimi s wodacžu wabicž.

4. Dawaj! „Dawajcže,“ hišcže Šesuf pschistaja. Wón je po šwojej šmilnosčzi nam šwoje šłowo, šwoju hnadu, wěcžne herbštwo w njebiešach dať; ty daj jemu šwoju wutrobu, šwój dom, šwoje džěcži, šwoje dary, šo šhudnych podpjerasch a Bože kraleštwo twarišch. Njebudž tať lěni, dobrotu cžinicž a šobudželicž. Njech pschi tym lubosčž twoju wutrobu, twoje šłowo, twoju ruku wodži; a hdžž tež šu ša twój dar njeđakowni, dawaj tola dale; a cziń to niz cžłowjekow dla, tež niz šwojeje częscze dla, ale tať, šo móžeshch tež prajicž: „Lubosčž Šhryštuša mje cžeri.“ Šotom wopokasach, šo šy šmilny pschi dawanju.

A nětko hišcže šlyšch, kať cže czi twój Bóh to wšchitko šarunacž. „Dobra, natšócžena, natšchajena a šhopata mēra budže wam do wascheho kłina data; pschetož runje s tej mēru, s kotrejž wy mēricže, budže wam šašo mērjene.“ Tať mamy Boha, kiž ma šwój lóšcht nad tym, tych, kiž šu šo wot njeho psches wēru a lubosčž s šmilnosčzi

dali wuhotowacž, tež s hnadu a šmilnosčžu hišcže křonowacž. Tež jow placži: Šajkiž wušywo, tajke žně. Duž wušywjaj tu w cžafu šmilnosčž, dha budžeshch tež šmilnosčž žnjecž we wěcžnosčzi. Šamjen. S. w M.

Šchescžijanska šmilnosčž.

Šłob: Cziń šo mnu, šnježe, po hnadže —
Byč šmilny, kať našch Wóčez je,
Š to je pycha rjana!
Hdžž dušcha tu šo woblecže,
Dha — bójšy dokonjana —
Kať Bože džěcžo štkuje
Šo Šbóžnikowym pschikladže.

Hdžež w šchescžijanskej wutrobje
Šso lubosčž s Bohu hori,
Tam šnješowy Duch do njeje
Tež lubosčž s bližšchim štwori,
Kiž wšchitku hidu wuhascha
A druhich šbože pschishporja.

Šaj, šchescžan bratra nješudži
A njetama, hdžž padže;
Wón rjeknje: Štań a ruku wšmi,
Šso porucž Božej hnadže!
Wty wšchitzy jenať šłabi šmy,
Duž padnjenja šo hladajmy.

Še bližšchi šrudžil, ššchiwđzil naš,
Dha wodajmy to jemu;
A tyšchi jeho cžežki cžaf,
Trošcht, pomoz nješmy s njemu;
Njech w horju s nim šmy šrudženi,
A ma-li šbože, šradowni.

Hdžež šhudny placže we nušy,
Njech dary šlyšy trēja;
Wšchēm pošřebnym njech wutrobny
Šso w džakownosčzi hrēja;
Šhtóž šhudym šlyšy šušchil je,
Žnje junu róže njebieške.

Tež braschnych, šhudnych, hubjnych
Njech s trošchtom wošchewjujeshch
A pschi jich lěhwach bolostnych
Wšchu štyšnosčž šobu cžujeshch;
Šim tajki wolij šmiljenja
Wól ranow wulžy pošłóža.

Š Božo, pošly šmiljenja,
Kiž našche cžeže mjeshchisch
A s tym, šo nóz šaš wotšhadža,
Šam cžafny pschewyť rjekschisch:
Mje pschetwor šebi s šnamjenju
A pyšch mje s bójštej šmilnosčžu!

Hdžž porno Tebi šmilny šym,
Šmam prawo Božich džěcži
A mi po cžafu šachodnym
Šso wěcžne šwětko šwěcži;
Šhtóž pak kať Wóčez šmilny njej,
Tón njeruna šo Šbóžnikej.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok,
A twój swjatonk
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džěń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh ěi khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew ěe!

F.

Serbske njedzelske łopjena.

Wudawa šo kóždu šobotu w Smolerjez knihiczišczerńi w Budyschinje a je tam ša šchtwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

5. njedzela po šwjatej Trojizy.

Łut. 5, 1.—11.

„Boža hnada njeje podarmo nade mnu byla,“ praji Pawoł wo šwojim žiwjenju. Wón pak bě pschischoł psches teho Anjesa k pósnaczu sboža, a jeho žiwjenje bě kłodjenje na puczu sboža a šlužba Boža.

Schto tež w tutym sczenju šlyšimy? Šo tón Anjes Pětra k šebi cžehnje, na pucž sboža wjedže. Teho cžakne powołanje a džěło je šnamjo njebjeskeho powołanja, ke kotremuž tón Anjes jeho powoła; jeho žiwjenje dyrbi psches teho Anjesa šwjeczene bycz k šlužbje Jesuškowej a k šlužbje šhubjennyh.

Tež nasche žiwjenje je štuť Božeje hnady. Tež w naschim žiwjenju šo Boža hnada wopokasuje. Tež pucže w naschim žiwjenju šu hnadne pucže a wodženja. Boža hnada pak móže nad nami podarmo bycz. „Šladajcže šo, šo byšcže Božu hnadu podarmo njebrali.“ — Podarmo abo k žohnowanju — to je praschenje, kiž š tuteho sczenja kinczi — šchto je twoje žiwjenje; je tebi twoje žiwjenje pucž k wěcznemu žiwjenju?

Šdy dha móže pucž cžakneho žiwjenja bycz pucž k šbožu?

1. Šdyž pošluchasch na Bože šłowo,
2. hdyž cže šeho žohnowanje k pokornosći wjedže,
3. hdyž šemu šlužišch w šwěrnej lubosći.

1. Podarmo bě byla wšcha próza Pětra a jeho towaršchow pschi rybyłojenju, kaž Pětr škorzi: Wcy šmy šo

žyliczku nóz prózowali a nješmy nicžo nałojili. Špróžni wot džěła šu šo k brjohej wrócžili a płokaju šycže. Šchto by jim ša šło wšak, hdy bychu šej myšłili a šami pschi šebi rjekli: Šyle podarmo! Njeběchu po najšěpschim šhonjenju a w najšmanišchim cžakju džělali? A tola podarmo.

Schto pak šo nětko šta? „Tón Anjes štupi do jeneje wot teju łóžow, kotraž běšche Šchimanowa; a prošesche jeho, šo by ju trochu wot brjoha hnuł. A wón šedžo wuczesche lud š teje łóžje.“ Tak bu nětko łóž měštno, š kotrehož šesuš dusche š khlěbom žiwjenja našycžesche. A Pětr a jeho towaršchojo pschipošluchachu. Pětr by prajicz mohł: „Trjebam runje džęša šwoju łóž nusnje, hdyž šym žyłu nóz podarmo džěłať — šamolw mje!“ Ale wón bě pošluchny. To pak bě tón pucž, wjetšche dostacž, hacž to, šchtož běšche jemu tón Anjes dał. Pšchetož nětko šo džęń sboža šapocža, hdyž pošluchasche na šesušowe šłowo. A hdyž potom na šesušowe šłowo: Wjes šo na hłubinu! wotmolwi: „Wcy šmy šo žyliczku nóz prózowali, a nješmy nicžo nałojili, ale na šwoje šłowo cžy šycž pschestrěcz,“ dha šo počaže, šo je prawje pošluchny, a cžini w pošluchnosći a w doměrjenju, šchtož tón Anjes pschifaže, šo by šeho žohnowanje dostał.

To je hišcže tón pucž sboža, kotryž tón Anjes wjedže, hdyž cže naš k šebi cžahnycz. Wón dawa nam nasche pucže kłodjicz a k temu pschincž, šo š Pětrom rjeknjemy: „Podarmo šmy šo prózowali.“ Šak wjele jich je, kiž dyrbjia takle prajicz: Ša wšcho džěło a wšchu prózu žiwjenja šu jenož kłodobu, njedžať a štarosć měli. A nicžo jim wostalo njeje, žana nadžija šo dopjelniła njeje.

Je tež wutroba czicha k Bohu, kiž pomha? Je tež pošklušnosť kama k Jeho słowu czērila? Je tež twoje smyšlenje tole: „Na Twoje słowo pschińdu k Tebi, pola Tebie hake mam wschitko, hnadu a móz, troscht a bylność, pomoz a pokoj? Glaj, dha by na prawym puczu, hdyž k Jesušeji pschińdžesich, w Jeho słowje žiwj by a Jeho słowu a kľubjenju wjazy wěrisc hacz kwojemu shonjenju a kwojej mudrosći. —

2. Žohnowanje pať, kotrež tón Knjes dawa, dyrbi dale wjesč na puczu sboža a žiwjenja k pravej pokornosći a džakownosći. Hdyž byče wupšestřechu na Jesušowe słowo, dha bu jim žohnowanje w tajkej měrje date, so Pětr kwojich towaršchow kima, kotřiz bėchu w druhej lóđzi, so bychu pschischi a pomhali czahnyč. Kať wulke žohnowanje! Njeje hódno, so bychu nětk pschi tutym džele wořtali? Ně, to žohnowanje jich wjedže k Bohu we wyřokosći a na kolena, k pravej pokornosći. „Knježe, dži wote mnje won, pschetož ja bym hrěschny człowjek.“ Tať reka pola Pětra. Ja njeřym hódny tajleho žohnowanja, njesacžijn mje wot kwojeho woblicza! Kať hluboko řo ponižuje! Njeje ř tym řo najlěpje džakowať, hdyž řo řam ponižuje a daricžela powyščuje? S czim móže řo Bóh wjazy řhwalicž hacz ř tajkej pokornosću? A ničto, kiž je wot Bóha žohnowanj na czěle a na duschi, wobdarjeny ř kľubami, czahnyymi a wěcznyymi, kiž je lubosć a řmilnosť Bóžu řhoniť, njeřmė njeřnutj wořtač, ale Bóža dobrota dyrbi jeho k pokucze wabicž. Njech řwět řej řhwali řwoju mudrosć a wschitko žohnowanje a kóždy wuspěch řebi pschizřywa, řchescžijenjo dyrbja řo pokorjecž ř pravej ponižnosću a pokutu a řo džakowacz temu, kiž je pomhať psche wscho, řchtož myřla a prošča. Bóže žohnowanje dyrbi k pólnacžu hrěcha a k pólnacžu hnady dowjesč. To je pucž sboža, na kotryž tón Knjes wjedže.

3. Napokľedku pať czěhnje tón Knjes do kwojeho towarřtwa a do kwojeje kľužby, řo řa nim řhodžimy a dusche řa Bóže kraleřtvo dohwamy.

Pětr bu wot teho Knjesa pokľnljenj: Njeboj řo! Wschitku řtarosć jemu bjerje jeho njedostojnosťe dla, hdyž jemu řlubi řwoju hnadu a pomoz, ř kotrež chze jeho wuhotowacz. A jeho ř nowa do kwojeje kľužby bjerje: „Wot nětk budžesich řy ludy łojicž.“ Se řyču Bóžeho řłowa dyrbi ludy łojicž řa Bóže kraleřtvo. A Pětr a kiž ř nim bėchu, řu pokľušni. Woni wjedžichu lóđzi k brjohej a wopušczěchichu wschitko a džěchu řa nim. Stare powołanje wopušczěza a řtupja žyle do Jesušoweje kľužby.

Wot kóždeho tón Knjes nježada, řo by řwoje řemřte powołanje wopušczěž, hdyž je tež do Jeho kľužby powołanj a Jesuřowu hnadu dostať. Ale wot kóždeho tola žada, řo by w řemřkim powołanju a džěle Jesušeji kľužit a w řemřkim njeřesťe njeřhubit. Tež w řwojim czahnyym powołanju móžesich řo řtaracz niz jenož řa řwoju duschu, ale tež řa duschu druheho. Žane powołanje njeje wusamřnjene, řo bychu w nim Bohu njeřkľužili. Žadny njeje w Bóžim kraleřtwe, kiž by ř czichim, bohabořasnyym řhodženjom a žiwjenjom duschi pomhacz njemohť k wěcznemu řbožu. Kaž móže jedny druheho řawjesč k řtemu a jemu ř czertom byč, tať móžesich tež druhemu byč ř jandželom, hdyž jeho na pucž žiwjenja wjedžesich.

Dha tež njech nař tón Knjes k řebi czěhnje, hdyž nař czěhnje se řwojim řłowom k wěrje, se řwojim žohnowanjom k pokucze, se řwojej hnadu k Jeho kľužbje,

řo pucž našcheho žiwjenja budže pucž k wěcznemu žiwjenju, pucž k řbožu a k řbóžnosťi.

Wjedž nosj a tež ruzj
Na prawj řbóžny pucž,
Dha pocžehnjemy duzy
Do Twojich njeřesť nuts! Hamjeň.

G. K.

Na morju žiwjenja.

(Luf. 5, 1—11.)

Řłóř: Čžin řo mnu, Knježe, po hnadže —.

Stuř, Jesu, ře mni do lóđže,
Budž wona twoja kľěťka;
Řa lačny řym, o wofřew mje,
Čšycz prošdna je do něťka;
Duž njech řu twój ert pokľwjecž,
So žohnowanje řčěje mi.

Daj, řo tež hruwam řwoju lóđž,
Kaž řadař řy, wot brjoħa;
Mi njebudž řwěťna ģara hódž,
Njech řytam jeno Bóħa;
Čchtož nočžyl řu řo řwěťa wřdacž,
Kať mohť tón njeřjo namařacz?

Čšycz řwěťomnja mi wupřofaj
Wot řwěťa hrěschnych brudow,
A řwjaty Duch mi mořy daj,
So ģladam řo wschěch kľudow;
D řajta řbóžnosť řa duschu,
Mam Bóži měr we řwěťomnju!

Je ř czahami bjes wuspěcha
Wřcha prošza wodnjo, nořy,
Dha řtrosčťna wořtaň wutroba,
Čso dowěr řřřřřta mořy;
Na jeho řłowo pschestrěj řyč,
To budže k žohnowanju řyč.

A ponižnje paň do prošča
Přchew Bóžeji wulkej hnadu,
So na twój hrěch wón njeđžywa,
Čži dawa pomoz, radu;
Kaž řwonřnje, tať tež řnutsřomnje
Wón řebje wulžy žohnuje.

Čyč, kiž řa Bóže kraleřtvo
Řow dusche dohwaju,
Tež pokľohnuj, o řbóžniko,
So dořny wuspěch maju;
Njech psches jich řyčze řastojřřte
Čso řjelnja Bóže řybařnje.

A řřoncžnje wjedž tež moju lóđž,
D Jesu, k řjeřřim brjoħam,
Hdžěž witam Salem přeni řřocž,
Dam bořmje czahnyym řmoham;
Tam potom wschitko wopušczěžu
A pólnu, Jesu, řa řobu!

K. A. Fiedleř.

Rhodženje sa Jesuikom.

Luf. 5, 11.

(M. L. i Zinzendorf.)

Štós: Dufche pšeczelu, Bože jehnjatto —

Jesu, potaž nam
Drohu k njebjekam;
Kaž ty wodžišch, tač my džemy,
Tebje šwěru šczěhujemy;
Wjedž naš sa ruku
Wótzej do domu.

Chze kšich nastawacž,
Daj nam twjerdže stacž;
Tež dny czežke pšecrocžimy,
Horja dla njech nješkoržimy;
Wšchaf pšches tšchnosceže
Nasch pucž k tebi dže.

Hdyž nam bolosč tu
Sima wutrobu
Albo druhich dónt naš rudži,
Dha njech Duch twój šczěpnosč šbudži,
Dufchi potaže
Šbóžne škónczenje.

Nasch kšód rjaduj ty,
Doniž živi šmy;
Chzesch naš w cžernjach, wóstach wodžicž,
Chyž tež i cžernjow róže plodžicž;
Sunu pač nam daj
Wěczny šbóžny raj!

K. A. Fiedler.

Spěšny cžah.

Róždy džen. hdyž do šwojeje pišarnje kšodžu, powjedasche jedyn pšecelupž, dyrbitu pšches dolhi móst, kotryž je nad mnoholičnym sestawom šchinateho kolijischeža natwarjeny. Wšchě hodžinty železnice cžahi pod mostom won a nuts jědža. Dny a dyš šo trjechi, šo spěšny cžah won puchozje, du-li runje nimo. Ša potom stejo wostawam a ša bėlej parnej mrocželu hladam, doniž šo i cžahom ša malo wofomikow i woczow nješhubi. Wóndano stejesche jena knjeni i malej holecžku na moczje porno mi, jako runje spěšny cžah nimo šchumjesche. „Tón pač spěšnje jědže“, ta mala nimale strachocžiwje rjetny. Potom, jako bė wón i woczow, wona šwojej wulfej módrej wócžy k macžeri posbėže a šo ju woprascha: „Šědže wón do njebjek, mamicžka?“

Njeruna šo nasche žiwjenje, tač nimo mery rucže prjecž kšwataze, tajkemu spěšnemu cžahaj? Njedyrbjeli husto posastawacž we wšchědnym holku žiwjenja, we njemernym honjenju ša cžahnyimi tublami, kotrež je wšchěch cžłowjekow a mnohich jenicžy šapšchjalo, šo bchmy šo prascheli: Šědže spěšny cžah nascheho žiwjenja, kotrehož wotnyknjeny kónž móže šo w kóždy wofomik dozpicž, do njebjek? Albo njejědže wón šnano dele město horje? D štarajmy šo wo to, šo wón do njebjek pšchijědže, hdyž nascha pošlednja hodžina bije!

Šchtož šyjesch, to žnějesch.

Štarsche powjedaččko je Šserbow.

VI.

Hdyž bėšchtaj Šan a Šurij wušchloj, šo knjes Šipinski šwoju džowcžicžku woprascha: „Šchto-ža šy jimaj dača, Šanžka?“

„Šuby Šanko!“ holecžka wotmolwi, „budžesch na mnje šy? Mi tač žel cžinjese, šo dyrbitaj taj wbohaj hólčezaj bjes nanka a macžerki po šwěcže cžahacž, a duž šym žimaj tón pjenjes dača, kotryž wot tebjje dostach, jako njedawno twoja dač pšchidže. Šy šy na mnje, luby nanko?“

„Nješym, nješym!“ džesche knjes Šipinski. „Ty šy prawje cžinila, moja Šanžka, šo šy chyžla jeju šwješelicž. Wostan pšchezo tač lubošcžiwje wutroby.“

Naschej pacholaj bėšchtaj wješ Šipiny wopušcžikoj. Wino bė jeju troschku šahorilo, ale njebė žimaj myšle pšchewšalo; pšchetož knjes Šipinski bėšche prawje lohke wubrač, dokelž mjedžishe, šo czežkeho wina njebudžischtaj šnješloj. Pšchede wšy pač wotemrišchtaj tej papjerjanej šawalzy. D fajta bėšche tudy jeju radošč! W kóždej papjerzy cžerwjemy šoty težesche.

„Šurko, mój Šurko!“ Šan wolašche, „fajte je naju šbože! Telko pjenjes hišcže ženje nješmoy w rukach měloj! Šdy bšchtaj to wbohaj štarschej mjedžikoj, o tač bšchtaj šo mjėšelikoj! Tón dobrocžiwny knjes! ta dobrocžiwna holecžka! Naju šerbške pėšnicžki šy šo namaj tola prawje derje šaplacžile! Derje, šo šo nješmoy Šserbowštwu hanibowaloj!“

„Šaj woprawdže, Šanko!“ šnapšchecžiw Šurij. „Mój pač tež budžemoy pšchezo šerbškeje myšle; wšchako šmój šo Šserbaj narodžikoj. — D telko pjenjes! Nětko šo štaracž njetrjebamoy! Šratšiko, mi je myšlicžka pšchisčla, kotraž šnadž by šo cži lubila: mój šnadž mohloj šo nětko kuf dale we šwěcže rošhladacž. Ty drje wuradžišch, tač bchmoy šapocžaloy.“

Ša to Šan prajesche: „To je šłowo kaž worjech! To je, Šurko, hižom dawno moja myšl byla! Šako bėchmoy hišcže domach, dha bėšche mój wotpošlad, najprjedy Dražžany wohladacž, tam něhdže pošlužicž a pošdžischo dale hieč hacž do Šipka dele. Do Dražžan a do Šipka — ša tym pšchezo stejach. Dokelž pač šo namaj tudy ničšo trjechicž njecha, dha móžemoy tu myšlicžku bóršy wuwjesč. Ale hdyž mamoy nětko pjenjesy w rukach, pytajmoy i nich bóršy wužitk cžahnyč. Šak to šapocžnjemoy, cži jutšje wuložu; dženska pač šo do Dražžan wrócžmoy.“

„Šchto w Dražžanach chžemoy“, džesche Šurij, „to poprawom njewidžu; ale twoja rada budže wěcže dobra. Tehodla tam džimoy.“

Šola Šipinskič šo hišcže wjele wo tymaj pacholomaj rěcžesche; wšchitkim bėšchtej šo jeju dobrej a prawdžiwěj woblicži špodobaloj, a jeju špěwanje bėšche jim wješele cžinilo. Wšebje Šanžka na njeju šahyčž njemóžesche a powjedasche dwazycži krocž, tač je jeju přeni hłób šaklyšchala, tač je wbohju kanku na boč cžibla, k ščěnje štocžila, pšches lišče kufala a jeju šejhrawacž widžala. Tež roškladowasche na drobnušche, fajtu mějeschtaj draštu, fajtej rubišchzy wofolo šchije, fajtej woczji, fajte šuby, fajti nóš, fajte wlošy, a tač wjele bėšchtaj wjetšchej hacž wona.

Tež jeju pėšnicžki buchju tón šamy wjecžor špěwane, a knjes Šipinski šo nimale šhory šmėjesche, tač jeho žiwu Šanžka pšchitym dodžělowasche. Šak pač tež bėšche na drugi a na třeczi džen a hišcže wjele — wjele dnjom. Šanžka wšchitkim hoscžom powjedasche a pošasowasche, šchtož bė šlyšchala, widžala a nawukla. Šara husto tež na wutwarč a do šhlódnizy kšodžesche a pod lipu šnapšchecžu pošladowasche. Šóždy ras pač šo i tymi šłowami wrócži: „Ničšo widžicž njeje! Šam nještaj! Šaj lóšyškaj pacholaj! Wšchaf je žimaj luby nank tola kšaf šakly pšchicž!“

Džen po dnju, měšaz po měšazu šo pominy, a Šan a Šurij šo ženje njepošasaschtaj. Šo Šanžku jara njersasche. Šene pošodnje teho dla rjetny: „Šuby nanko! Mi šo šda, šo štaj šebi taj pacholaj ša taj pjenjesaj něšchto dobre kupiloy, šnadž šchlešču wina, a šo šebi nětko njewėritaj, šakly k nam pošladacž.“

Šan pač jej wotmolwi: „Ně, Šanžka, ně! Ša šym šlyšchal šo Šserbjo pjenjesy njerošmjetaju, ale šo šwěru šhowaja, šchtož,

Sy-li spěwał,
Pilnje džělał,
Strowja će
Swójbny statok,
A twój swjatonok
Zradny je.

Za staw spróeny
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džělaš
Wšedne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh čí khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Szerbske njedzelske łopjena.

Wudawa šo kóždu šobotu w Szmołerjez knihicziščežetni w Budyschinje a je tam ša šchtwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

6. njedzela po šwjatej Trojizy. Mat. 5, 20—26.

Na šałożku tuteho šczenja je Spenač w lěcze 1669 „wo kniczomnej a njedokonzanej prawdosći farisejskich“ i tajkej mozu a i tajkim zohnowanjom předował, šo tamšynty, kiž tole předowanje šlyšachu abo čyitachu, we šwojim šwědomnju trjeheni, se šwojeho duchowneho španja wotuczichu a šo starosćiwje praschecž poczachu: Šak tež je to i mojej prawdosću? Budu móž i njej do njebjeskeho kralestwa pschińcž?

Luby šchesczijanow, šy šo tež hižom takle praschal? Šnješ Šesuf pokazje čy jowle tu prawdosć, bjes kotrejež nihtó do njebjes njepsihińdze. Wón čy praji, šajka to prawdosć je, šak ju dostanješ, a na čym je widžecž, šo šy ju dostał.

Šajka prawdosć to je? „Njebudže-li wascha prawdosć lěpscha abo polnišcha, dnžli pišmawuczenych a farisejskich, dha wy njebudžecze do njebjeskeho kralestwa pschińcž.“ Šyle šjawnje praji jowle tón Šnješ, šo farisejszy a pišmawuczeni se šwojej prawdosću do njebjes njepsihińdu, hišcže wjele mjenje potajkim čy, kiž njemóža šo ani teje prawdosće šhwalicž, šotruž farisejszy a pišmawuczeni mějachu. Šchto dha to běsche do ludži? Woni džeržachu wjele do Božeho šłowa, woni mějachu šwoje postajene modleške hodžiny, woni nještomdžichu žanu Božu šlužbu, woni hrosnje nješwarjachu, woni njedželachu šabatny džeń, woni njemordowachu, woni nješradnychu, woni šo wscheho šladachu, wo čymž šakon praji: Šy nješyrbiš. Šdže

wostanje psched tutymi ludžimi wulka čyrjoda něczišchich šchesczijanow, kiž Bože šłowo a modlitwu, Boži dom a njedzela šaniczuja a wschitke Bože šasnje tak žaložnje na lohke bjeru? Šle dosć njeje, šo šmy tamnym šarisejskim jenož rumi na prawdosći, ně, lěpscha a polnišcha, praji tón Šnješ, dnřbi našcha prawdosć bječ, čžemy-li do njebjeskeho kralestwa pschińcž. Šaktu prawdosć dha wón potajkim žada? Šo widžimy i tyhle šłowow: „Wy šcže šlyšcheli, šo štarym prajene je: Šy nješyrbiš mordowacž; šchtóž pak morduje, tón je šudženja hódny. Ša pak praju wam: Šchtóž šo na šwojeho bratra huńwa bjes winy, tón je šudženja hódny; šchtóž pak š šwojemu bratrej rjeknje: Šacha, tón je rady hódny; šchtóž pak rjeknje: Šy blašnje, tón je helškeho wohenja hódny.“ Na pschikladže pjateje šasnje pokazje nam jowle tón Šnješ, šo dosć njeje, šakon jenož tak něšak po pišmiku dopjelnicž. Šakon je duchowny, a šchtóž čže psches šakon prawy bječ psched Bohom, tón dnřbi jón dopjelnicž po jeho prawym duchownym rošomje, niz i ruku jenož, ale i wutrobu, i najčyšczišcheho nuczenja, i džěczazeje bojoscze a luboscze š Bohu, i čyisteje luboscze š bližšchemu, a to niz jenož tu abo tamnu šasnju, ale wschitke šasnje bjes wuwšacža, pschezo a kóždy čžaš. Šo je ta prawdosć, šotruž Šhryštuš měni, hdnž praji: „Njebudže-li wascha prawdosć lěpscha abo polnišcha dnžli pišmawuczenych a farisejskich, dha njebudžecze do njebjeskeho kralestwa pschińcž.“

Šle ach, šchtó móže šo tajkeho došpołneho džerženja Božeho šakonia šhwalicž? Šchtó ma tu dokonjanu prawdosć, šotraž płaczi psched Božim woblicžom? Ššam wot šebje

ju nihtó nima, šam se šwojej mozu ju šebi nihtó njemóže dobyć. Šak dha ju doštanješ? Šako šo něhdy wuczobnizy teho šnjesa praschachu: „Šchtóha móže šbóžny być?“ wotmolwi wón jim: „Šola cžlowjekow je to nje-móžne, ale pola Boha šu wšhitke wězy móžne.“ Tu prawdošć, bješ kotrejež nihtó do njebješ njepšchińdže a kotruž my šami nimamy, — Bóh ju nam se šameje hnady dawa. Ššchetoz Bóh běšche w Šhryštušku a šjedna šwět šam se šobu. Wón pošla šwojeho jenicžkeho narodženeho Ššyna do našeho cžela, šo by wón ša naš a na naše město zyl šakon dopjelniš, našču šchtrafu nješł a taš nam došonjanu prawdošć warbowal. A tule prawdošć wón nam něšł podawa w pomoznych wězach šwojeje hnady, we šwjatej ššchčenizy, we šłowje předowanja, we šwjatym wotšasanju, a šchtóz tule jeho prawdošć we wěrje šapšchimnje, teho wotwježe Bóh wot wšhitkich hrěchow a šudži jeho ša praweho, jako by wón šakon taš pošnje a zyle dopjelniš, kaž Šhryštuš šam, jeho jenicžki narodženy Ššyn.

Prawy ščinjeny ja budu
 Bje wšchej' mojej' šašlužby;
 Bóh je hnady tajšom' ludu,
 Šiž šu wulzy hrěšchnizy,
 Šiž paš tola šwoje hrěchi
 Šnaja a jim nješku šmėchi,
 Alle pšches tej' wěry móž
 Šjeknu šwětu dobru nóz.

Š króška, šchtóz do Šhryštuška wěri, tón ju ma, tu prawdošć, bješ kotrejež nihtó do njebješ njepšchińdže.

Alle šo šy ju doštal, dyrbi potom tež na plodach widžecž być. Šchtóz jenož rjenje rěcžecž wě wo wěrje a prawyšččinjenju, ale plody njepšchinješke w džakownej lubošći, tón šo šam šjebje a junu njewošteji. Wažny pšchiklad š temu podawa nam Šhryštuš w našim ščenju, hdyž tu na šonzu praji: „Teho dla, hdyž ty šwój dar na woltar woprueš a tam šo dopomniš, šo twój bratr něšcto pšchecžiwu tebi ma, dha wostaj tam šwój dar pšched woltarjom a dži a šjednaj šo prjedy se šwojim bratrom a potom pšchińdž a woprui šwój dar. Šudž na měšće dobru šwojemu pšchecžiwnišej, došelž hišchže š nim na pučzu šy, šo by cže něhđe pšchecžiwniš njepodaš šudnišej, a šudniš cže njepodaš bėrzej, tiž by cže do jastwa cžišnył.“ Šow nam Šhryštuš pošaje, kaš je tón šmyšlenny, tiž je š hnady prawy ščinjeny. Wón njeje jenož šwěry we šlužbje šwojeho Boha, wón ma tež wutrobnu lubošć š bratram. Wón chže niz jenož š Bohom, ale tež se šwojim bližšchim wujednany być, a džerži wšhitku šwoju šlužbu ša podarmo, hdy by měl jeho bližšchi š prawom na njeho škoržicž a šdychowacž. Šaj, šamo tež tehdy dže wón ša šwojim bližšchim a pyta šo š nim wujednacž, hdyž njeje wón bližšchemu, ale hdyž je bližšchi jemu šchiwdu cžiniš.

A něško — mašch ty tule prawdošć, bješ kotrejež nihtó do njebješ njepšchińdže?

Šoko ty džecžo běšche, šy šnadž tamnu mału šchtucžku šnal a špěwal:

„Ša malušchke šym džecžatko
 A mašo šamožu;
 Šych rade šbóžnošć doštašo,
 Šak dha to šapocžnu?“

Ššy-li ju šabyl, dha běšche ty jako džecžo mudrišchi, džyli něško. Wukni ju šašo. Wukni šašo to praschenje cžinič: Šak pšchińdu do njebješkeho šraleštwu? Šwoja prawdošć cže do njeho njepšchinješke. Šytaj šebi druhu prawdošć,

lěpšchu, pošnišchu. Šy wěšch, cžej. Šhryštušowu došonjanu prawdošć. Šy prjedy žaneho mēra njepšchecž, doniž njemóžješč š wěrynošću špěwacž:

Ša krej a prawdošć Šhryštuša
 Še moja drašta pšchistojna;
 Š tej pšched Bohom ja wobštačž chžu,
 Šdyž do njebja nuts pošahnu. Šamjen.

Kr. w P.

Šjednanliwošć.

(Mat. 5, 23. 24.)

Ššlyšch šwonow jašne šlincženje,
 Šom Boži tebe hlada,
 Šdžez šchewi mana njebješke,
 Šže wita lubošć, hnada;
 Šam, šchecžijano, nohu štaj
 A dušchu š Bohom wujednaj.

Ššmi wopor džaka, modlitwy,
 Š nim štuš pšched woltar Boži;
 Ššhińdž hrěšchniš tyšchny, pošutny,
 Šo Božu hnadu množi;
 Šrošch: wodaš, Šwóčže šmilnošće,
 Š šwju Šhryštušowej wucžišć mje!

Ššo pruhuj paš, hacž njelubošć
 A hida tebe jima;
 Šacž bratrej twoja šašaklošć
 Ššnadž šylšy š wocžow žima.
 Šak mohł ty Bohu bližicž šo,
 Šchžyl džeržecž hněw na bližšchego?

Šuž štejo wostaj wopor šwój,
 Šži bratrej ruku podacž;
 Šraj: nječ šo, bratsje, šjednamój,
 Ššej chžemoj šchiwdu wodačž,
 Šo wječženje a hidženštwu
 Šaž mšla pšched ššonšom minje šo.

Ššmój hišchče žiwaj na šwěcže,
 Ššmjercž dželi nable ludži;
 Šchtóz paš tu š hidu woteńdže,
 Ššh teho wěšče šudži;
 Šwón šmilnošć je, tym wodaš,
 Šiž lubošć maju ša bratra.

Šdyž šy šo š bratrom wujednal
 A hašnył wšhitku šwadu,
 Šječ pšchińdžješch, šo by woprowal
 A pytal Božu hnadu;
 Šudž wěšty, ty wot woltarja
 Šom pošndžješch š trošchom wodačža!

K. A. Fiedleš.

Wječorny špěw.

Š tym wotomiku běšche runje wšhitko cžicho, jako něhdy jedny lěčny wječor šesady šwora njebočicžkeho nana štejach a do pola ššadowach, kotrež šo hižom do šmėrkow wozžewasche. Alle jako šedžbliwje pošłuchach, šašlyšchach žuni, lubošny hlóš š pošadneje šrony pola. Šo měješche něšcto nimo mēry pošwabne ša mnje. Ša pošłuchach š žylej dušchu a pošnach tež hlóš špěwa,

Sy-li spéwał,
Pilnje džéłat,
Strowja će
Swójbny statok,
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróeny
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swérny
Přez spař mérny
Čerstwosć da.

Njeh ty spéwał,
Swérnje džéłat
Wšédne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh ći khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Szerbske njedzelske łopjena.

Wudawa Ɣo łóđu Ɣobotu w Smolerjez knihcizisćećni w Budyšinje a je tam sa sčtwórtlétnu pschedplatu 40 np. dostacž.

7. njedzela po swjatej Trojizy.

Mark. 8, 1—9.

Akwalbu saspéwajmy Anjesej nascheje zyrkwje a Sbožnikej nascheje dusche, so je ł nam pohladať a nam we Ɣwojim kralestwje měr a troscht a sbóžnosć dať. Akwalbu saspéwajmy jemu, kiž je Ɣlónzo žiwjenja, so je Ɣo tež Ɣmilil nad tymi, kiž jeho hišćeje njesnaja a khodža we cžemnosći. Wšejmy, so by tež jim skoro njebjeste Ɣwětło Božeho Ɣłowa selkhadžalo psches teho Anjesa, kiž je tež knjes nad pohanami.

Wy Ɣebi wobhladamy mišionstu hosćinu nascheho Anjesa. Tam je

1. hlódný lud,
2. Ɣmilný hospodať a
3. poƔluženje wuczobnikow.

1. Hlódný lud. Wjele luda je pola teho Anjesa Jesuša. Woni bėchu hižom na tsi dny pola njeho sawostali a njemėjachu niczo ł jėdži. Daloki pucž mėjachu domoj a budžichu na pucžu sawutlili, kiž bėchu sdaloka pschischi. — Sčtó je tón hlódný lud? To Ɣmy my khudži hrėšćni cžłowjekojó. Wy bychmy wschitzy sawutlili, njeby Ɣyn žiweho Boha ł nam pschischoł; bychmy wschitzy sawutlili, njeby žiwý khłėb ł njebjek ł nam pschischoł a nař se Ɣwojimi kublami a darami napjelniť a ł wėcznemu žiwjenju nař nařycziť a napowať. Sbožni Ɣu cži, kiž hlódný a lacni Ɣu po prawdošći, pschetož woni budža nařyczeni. Tuto Ɣlubjenje dopjelnja Ɣo tež dženska hišćeje nad tymi, kiž ł Jesušej pschindu. — Kaž Ɣo to tehdy najhórze by

jeschło tym, kiž bėchu ł daloka pschischi, tak je tež dženska ł wbohimi pohanami. Woni Ɣu daloko wot teho Anjesa a njewjedža niczo wo jeho Ɣlubjenju. Tehodla cžerpja woni nusu na cžele a na duschi. Ty drje mař tež tajku nusu, ale wschať móžesč jėscž a picž, kaž husto chžesč. Tón Anjes Jesuř je tebi blido pschihotowať. Bože Ɣłowo mař we Ɣwojim domje, durje Anjesoweje zyrkwje Ɣu tebi wotewřene. Kaž husto chžesč, móžesč jėscž a picž, so by Ɣo nařyczil. — Wjele hórze steji mjes pohanami. Žich hubjenstwo a nusa je wulka. Nječam tebe poƔasacž na hidženstwo a mordarstwo, njepózcžimoscž a kurwarstwo, wójnu a paduchstwo, rubjenstwo a krejpschelimanje, džėczi- a staršichmordarstwo. Najbóle wobzarowacž je: woni maju nusu a njepytnu to, woni hlóda mru a njewjedža to. O tak dolho Ɣu hižom hlódný! Njedyrbjaťo tebi žel bycž tajkeje nusy a tajkeho hubjenstwa mjes pohanami? Chžemy njekmilni dlėje wostacž? Wy njemózcžje ani smėrom pschi- pořluchacž, hdyž hlódný Ɣtót w hródzi ruje, ale khwatajo donjeřecžje jemu zyřobu. Chžecžje a móžecžje smėrom pschi- hladacž, hdyž telko milionow waschich bratrow, kiž Ɣu runje tak, kaž wy, po Božej podomnosći stworjeni, hlóda mru? Nječacžje Ɣo nad nimi Ɣmilicž? Nječacžje jim pomhacž? A tola wjele tyřkaz kšescžijanow je, kiž wutrobu nimaja sa wulke hubjenstwo a cžėžku žaloscž mjes pohanami! A hdy bychmy wschitzy na pohanow nusu sabyli, jedyn je, kotremuž jich nusa a hubjenstwo ł wutrobje džje, a to je naš Sbožnik Jesuř Akřystuř.

2. Ssmilný hospodať. Wuczobnizy w našim sczenju Ɣebi na to njemyřlachu, so bėche lud hlódný; Jesuř pať,

kiž na vschitko šebi myšli, jawoła šwojich wuczobnikow k šebi a džesche k nim: „Mi je žel teho luda, pschetož woni šu hižom na tši dny pola mje jawostali a nimaju nicžo k jědži.“ To je troschta-polne słowo se rta šmilneho Šbóžnika. Mi je žel teho luda. Tak džesche šyn Boži, jako wón šwoju njebiesku krašnosć wopuščeži a na našču šhuda semju pschindže, so by hrěšnikow wumohl wot vschittich hrěchow, wot šmjercze a wot čertowskeje mozy. Mi je žel teho luda, tak džesche šwěrnny Šbóžnik, jako wón tón wbohi hlódnny lud wuhlada. Mi je žel teho luda, to wabi jeho k temu, so wón šwojich wuczobnikow wupóšła do vschittich krajow, so bychu Rnješowny ewangelij pschijowjedali na vschittich městnach. Tuta Boža wulka šmilnosć poruča tež nam, tež tebi štuť šwjateho mišionštwa. — Jesuś Šhrystuś pať njeje jenož tón šmilny hospodať, ale wě tež radu a pomoz we wschej nusy. Šeho wuczobnizy njewjedžichu, tak by šo jim pomhało a tehodla šo woprašowachu: „Šdže my šhlěba wosmjemy tudy w puščinje, so bychmy jich našycžili?“ Jesuś pať džesche k nim: „podajće mi jenož ryby a šhlěb.“ — Tak čžini tón Rnješ tež dženska hiščeže w štuťku šwjateho mišionštwa. Šchtož my pohanam pschijewemy, to je: Rnješowe słowo, Rnješowny ewangelij. Wot njeho jenicžy tošame mamy a njemóžemy jim nicžo druge pschijewě, šhiba šchtož my w nim a psches njeho mamy: Bože słowo a ewangelij. To je jara malo, šchtož my jim pschijewemy a tola, tak wjele tyšazow šu psches tošame šo hižom našycžili k wěčnemu žiwjenju! Jenož Bože słowo a ewangelij móže duchownej nusy pola naš a mješ pohanami wotpomhač. — Ale tón Rnješ Jesuś ma tola to najšepsche pschi tym čžinicž. To nawuknjemy tež k našeho ščzenja. Wón pschitasa ludu, so by šo na semju ššydať a čžakať na žyrobu, kotruž wón jemu dacž čže. Wón šam čžini, so wbošy pohanjo ponižnje a šměrom k jeho nohomaj šedžo na jeho słowo pošluchaju. Wón šam pať tež to prawe žohnowanje dawa k darom a wjele tyšazow našycži. Tak je tež dženska hiščeže. My předarjo wěmy, so wscho našche džělo, předomanje a wuczenje nicžo njepomha, jeli so tón Rnješ šwoje žohnowanje k temu njedawa. A mišionarojo tam wonkach mješ pohanami to wschědnje našonja. Jesuś wotewrja jim jene durje po druhim. Wón šam požohnuje jich šłowa a předomanja. Jesuś wuštoli šebi šwj. Pawoła pschěd městom Damaskonom a wupóšła jeho ša wuštoleny grat k pohanam. Jesuś Šhrystuś wuštoli pať šebi tež tych druhich japoschtołow a pschitasa jim, so bychu Rnješowny ewangelij předomali wschittemu štworjenju. Jesuś Šhrystuś powoła šebi tež mišionarow, so bychu šwój wótzny kraj, šwoje pschěčelstwo wopuščežiwšchi k pohanam šo podali a jim ewangelij předomali. Na jeho pschitasnju pschijowjedaju mišionarojo mješ pohanami, my w našchich wošadach šwjaty ewangelij. W prawej ponižnej a twjerdej wěrje šlužmy dale šwojemu wěčnemu kralej a wuhotujmy jeho šwjaty štuť na wutrobach tych, kiž šu nam poručeni.

3. Pošluženje wuczobnikow. Wuczobnizy woprašowachu šo teho Rnješa: „Šdže my šhlěba wosmjemy tudy w puščinje, so bychmy jich našycžili?“ Woni šebi žaneje rady njewjedžichu, ale džěchu tola k přenjemu mištrej, kiž radžicž a pomhač móžesche. Wón čže prošeny byč. Tež pschi štuťku šwjateho mišionštwa je tak jara wažna našča prošwa, modlitwa a dobroproščenje. Šena murowla, 105 lět štara, ležesche na šwojim šhoroložu hižom 20 lět dołho. W tymšamym měšče bydlesche pať tež jedyn bohaty

pschekupž, kiž rad a wjele ša mišionstwo woprowasche Wón ju wopyta a džesche k njej: wy šče tak šhuda a šhora a šče pschězy hiščeže žiwa. Wona džesche: to wy nje-rošymicže. Bóh mje trieba. Dwoje dyrbi šo ša Bože kralestwo štač, šo modlicž a šmilnu ruku wotewricž. To přenje mam ja, to druge wy čžinicž. — Tež my dyrbimy ša Bože kralestwo a mišionstwo mješ pohanami šo modlicž a šobudželicž wot teho, šchtož je nam tón Rnješ dať. To pať budže jara wschelate, šchtož móžemy šobudželicž. Jedyn móže Bože słowo a Rnješowny ewangelij jim šam pschijewě; to pať wschitzy njemóža, ale dary lubosče móžemy my wschitzy pschijewě, jedyn wjele, drugi mjenje, ale proš jenož, so by tón Rnješ twoje dary žohnował.

Tak čžyť tón Rnješ tež šwój šwjaty ewangelij w našchich wutrobach žohnowacž a šahoricž w naš šwjatu bratrowsku lubosč, so tež my kóždy na šwojim měšče šobudželamy na štuťku šwjateho mišionštwa, so by junu jene šadło a jedyn paštyť byť. Šamjen.

B. w K.

Šhlěb žiwjenja.

(Šana 6, 48.)

O Jesu, šhlěbje žiwjenja,
Ša hlódnny šym a tradam;
Ach, wuškota mje wobčeža,
Šo šlaby k semi padam;
Duž k pokornosčju prošču čže:
Mój Jesu, pój a našycž mje,
Ša šewak kónža wosmu.

Nječ twoja ruka paštyřka
Mje k mlódnym honam wodži;
Šam dušča wosšewjenje ma,
Šdyž manna k njeješ šłodži.
Tež k čerstwej wodže dowjedž mje
Šo šwojej wulkej dobroče,
Mi napoj lacžnu dušču!

O Jesu, šhlěbje njebieski,
Kiž ty mi blido kryješ,
Ach, njech po šwojej miłosčži
Tež moju dušču šmyješ;
Nječ twoja hnada woblecže
Šu šwašnu draštu prawdosče
Ša twoje hóstne blido.

Drje w šwojej dušči šačuwam,
Šo nješym hódnny hnady,
Šdyž k bolosčju šej pschědštajam
Wšchě šwoje hrěščne pady;
Ša pať we šwojim štaženju
Ššo ššom Šhrysta troschtuju,
Wón nade mnu šo šmili.

Šaj, Šhryščeže, šhlěbje žiwjenja,
Budž moje našyczenie,
Šo pschindu junu do nješa
Wšches twoje wumóženje;
Šam potom wěčnje pschi tebi
Ššym žiwy w šbóžnej krašnosčži
Wšches Božu wulku hnadu!

K. A. Fiedler.

Snamjo Sbožnika.

Estawny rěšbať Dannecker, kotryž w lěće 1841 semrje, dvě lěće dołho na jenym snamjenju Sbožnika džělasche. Jako mějesche jo dohotowjene, so wón mału holeczku woprašča: „Schtó to je? Holeczka na snamjo hladasche a potom rjekny: „To je nětajki wulki muž!“

Rěšbať spóina, so je snamjo smylil; wón s nowa na swoje džělo džěsche, a na tym snamjenju hiščeje schěscz lět dołho džělasche. Potom da wón tošamo džěcžo sašo sawolacz, so by šebi to snamjo wobhladało. A jako wono psched nim stejesche, ronjachu so bylsy po džěsczowymaj lizomaj a wono džěsche: „To je tón, kotryž je prajil: „Dajcže džěcžatkam te mni pschińcž a njewobaraicže jim; pschetož tajlich je njebieske kralestwo.“

Dannecker so nad tym jara swježeli; pschetož wón běsche snamjo wudywał, w kotrymž so Chrystuš spóina.

F.

Sa dženska.

Estwěrnny rjemješnik běsche pschi wutonjenju swojeho pomolanja s rěbla padnył a šebi pschi tym nohu šlamal. Za myšl, so budže šnano dołho na lěhwo sputany a sa kóžde džělo nješmanny, czwilowasche jeho jako pilneho šwójbneho nana bóle dyžli wschitka boloscž. Jako bě stary lěkar, kotryž tego muža lěta dołho snajesche, šlenk pschepnył a přeni wobwjas ščinil, so wón struchle woprašča: „Prajcže mi, knjes doktoro, kak dołho směju šnano ležecž?“

Lěkar pscheczelnje na njeho pohlada a snapscheczimi: „Sa dženska jeno jedny džěń, luby pscheczelo!“

Wokomik snjesboženy mišchr mjelcžesche. Potom jemu ruku poda, prajizy: „Wy macže prawje, wono je cžežto došč sa dženska a by blašnje bylo, šebi wutrobu se staroscžu wo pschichod hiščeje bóle pocžežicž. Sa chzu sa dženska směrom ležecž a wscho dalishe lubemu Bohu pschewostajicž.“

Seno sa dženska! Šdy bychu tola prawje wjele wobohich šhornich a šchiznoscheryow šebi to prajicž dali, jeno sa dženska šwój šchiz ščerpliwje na so wsacz a czishe wudžeržecž w tej mozy, kotraž je jim sa dženska data, město so docžaknje šlabicž a struchlych czinicz s tym praschenjom: „Knjes, kak dołho?“ S wjetšcha wschizy šebi swoje horjo jeno s tym wulzy pocžežuja, so pschichodne brěmjo je swojej staroscžu k pschitonnemu czinja a šebi tak šchiz, wot Boha napoloženy, šami podwojeju.

F.

Sawěsczenje pola najlěpscheho hospodarja.

(Mark. 8, 1—9.)

Šłóš (305): Schtóž Bohu Wjetšchnemu so —.

Abó.: (W miš. S., cz. 126): Tam horlach we njebieskim raju —.

Lud šhromadžil so wulki běsche
Na přědowanje k Šesufkej;
Pať tyschicž hlódna nusa chyzishe
Šich, kotřiz pomhacz njem'ža šej.
Žel luda tam je Šbožnikej,
Najšwěrnjšchemu pscheczelej.

Na tři dny hižom sawostali
Šsu pola Knjesa potřebni;
Šso na dompuč wschaf njejšu dali;
Pschi Šesufu šu šbožowni! —
Duž pscheczěl so jich najlěpschi
Šim šjewi w nowej luboscži.

Wón nimo šłowa nětč jědž dawa
Tež czělu, hdyž je woflablo;
Šoh' njebieska je luboscž hnala
K nam do šwěta, hdyž poda so
Ša šhubjenych naš do šmjercže,
— Šlej, hlódných nětč wumozže!

Še šydom pokrutow, kiž maja,
A k temu trochu rybicžkow,
Došč wěcže wschitkim, kotřiz snaja,
Šo Knjes je s kralom njebieskow,
Kiž pschisporjecž wě bohacže
Wšcho, šchtož wón mile žohnuje.

Še šchědra jeho ruka Boža;
Wšcho štworjenje wón šejtwi;
Wšchaf študžen wěczneho je šboža
Šam w swojej Božej luboscži;
Šam w puščinje so počaže,
Šo wschehomóž wscho šamože! —

Na šchtyri tyžaz našchženym
Še šydom šorbow s kruschkami
Šso nasběrało; wofschewjenym
Šso Šesuf miš pschekrašni! —
Šacz najlěpje so sawěscži,
Šchtóž Šesufa šej wušwoli! —

Wón hospodať je dobrocziwny,
Kiž šwojich lubych šastara;
Šim njeda tradacz miłosčiwny
Knjes, kotryž njebo w ruzy ma.
Duž halleluja špěwajmy,
Šom' džak a šwalbu wysšajmy! —

M. U.

Schtož šnjesch, to žnějesch.

Štarsche powjedańcžko se Šserbow.

IX.

Nětotre dny šandžechu, a knjes Dubški a Šurij pišma rjadowaschtaj a pjenjesh wuplaczowaschtaj; Šan pať mjes tym s pschekupškim we wjelbje swoje naležnosče wobštarowasche. Šene pschipołdnje knjes Šechošlawski k njemu pschińdže, pscheprošy teju bratrom ša wjeczor na šchaltu teja a woprašča so, hacz je tón žusy se šwojimaj džowkomaj šahy štrowy a čerštwy.

„Šaj, džatowano Bohu“, džěsche Šan, „tak je! Šaju wješele a šbože je wulke; to je knjes Dubški, naju dobroczěl, kotrehož šmój wot šmjercže wumohłoj.“

Nětč knjes Šechošlawski na překi do jeju bydla džěsche a pscheprošy tež knjesa Šubškeho s jeho džowkomaj.

Wjeczor pschińdže a wschizy so k Šechošlawškim podachu. Šnjeni Šechošlawšta so wješelesche, jako tej dušchnej, pschistojneje holecžy šastupischtej, kiž w džewjatnatym lěče kaž róžicžy kežějeschtej. Šudmila a Šarošlawka běschtej dwójnizy, a wobemaj jenaf wjele dobrocziwoscže a njewiny s woczow hladasche. Šnjeni Šechošlawšta a tej holecžy so bóršy pscheczeliču a powjedachu žiwje a žortujo, kaž bychu so hižom dołhi čaš šnale. Šnjes Šechošlawski pať a Šan a Šurij tež njemjelčachu, a roščězowanje běsche powšchitkowne a lohke. Čžim dlěje běchu šhromadže, čžim wjazy dušchneho pocžinanja a pschistojneho wašchnja šnjeni Šechošlawšta na Šudmili a Šarošlawje widžesche; čžim bóle so pošnawachu, čžim wjetšche

Sy-li spēwał,
Pilnje džéłal,
Strowja će
Swójbny statok,
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosé da.

Njeh ty spēwaš,
Swěrnje džéłtaš
Wšědne dny;
Džeň pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh čí khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Serbske njedzelske łopjena.

Wudawa so kóždu kobotu w Smolerjez knihicziščječni w Budyschinje a je tam sa sčtwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

8. njedzela po swjatej Trojizy.

Mat. 7, 15—23.

Wo tym, sčtož móže naschej sbóžnosći sadžewacž, tu blychimy. Chzesch pak i zpla sbóžny bycz? Rak někotry bebi we swójim lohkim smyšlenju na to njemyšli. Jow šu do dnja žiwi, i ruki do huby, hrajtaju kaž muchi a kuntwory w klónzu, kaž dolho šo hodži, wo Božu hnadu a sbóžny pschichod šo njestaraja. Tam šwěru džéłaja a šo we swójim powołanju prózuja, šu tež hušto šahorjeni sa wscho derjehicze w kraju a sčtož gmejnske a schulike wězy nastupa, myšla tež na šwoje stare lěta a šu slutnivi, šo bychu potom i jědži měli. Wščitko jara rjenje. Wle najwažnišche pobrachuje, šo bychu šo tež wo sbóžnosć šwojeje dusche starali. Hacz je po šmjerczi hišcže něsčto a kak i nimi potom budže, wo to šo njestaraja. Derje pak, šo maja tež wschelozy pschi wschěm seimskim prózowanju to žedjenje — a my drje šmy tež mjes nimi — ach, šo bychmy sbóžni byli! Nasch Bóh w njebjěbach wschał tež chze, šo by wschitkim čłowjekam pomhane bylo, a šo bychu i pónacžu prawdy pschisšli. Tehodla je šwojeho jenicžeho šyna do šwěta póbłal, a tón je wschitko činil, šo mohli tutón rjany kónz dozpicž. Wón je sbóžnosć sa wschitkich čłowjekow dobył se šwojim njesawinowatym, hórkim čžerpjenjom a wumrjecžom, pschetož i tym bu wón šjednanje sa nasche hrěchi, niz pak šamo sa nasche, ale sa hrěchi zplěho šwěta. Wón je se šwojim knjebjuspěczom nam durje do njebjěš wotanknył, kotrež bechu hrěchi šanknyłe, kotrež pak nětko wodnjo a w nozy sa naš wotewrjene steja.

Wón je nam tež wschitko wobradžil, sčtož móže nam i sbóžnosći dopomhacž: šwjateho Duchu, šwjatu kichčenizy, šchulu, Boži dom, Bože šłowo; a sčtož wschitko prawje wuziwa, njebudže šhubjenný. Tež je nam mjenował nje-pscheczelow nascheje sbóžnosće, kaž w dženknišchim sczenju, a sčtož to wopomni, je mudry. Duž dha, mój luby pscheczeljo,

Chzesch-li tež do njebjěš pschińcž, dha wopomń šobu tuto dwojake:

1. hladaj šo falichnych profetow, šo njebychu čze šawjedli, a
2. měj kědžbu šam na šo, šo njeby šo šam šjebał.

1. „Hladajcže šo falichnych profetow“, tak Jesuš praji. Kóho wón i falichnymi profetami mēni? Tych, kiž njewěrja wjazy ani do Boha, ani do Šbóžnika, ani do Božeho šwjateho šłowa, abo hdyž wěrja, tola praweje wěry wjazy nimaju, kotraž šo šaloža na čžiste Bože šłowo a wuczbu nascheje zyrkweje, a kiž hušto tež hrěschne, nje-prawe žiwjenje wjedu. Tych Jesuš torhazym wjelkam runa, dokelž chzedža prawje wěrjaznych šwottorhacž wot Boha a Šbóžnika a Božeho šłowa a kichscžijanskeho žiwjenja a jim rostorhacž mēr wutroby, šaložł wěry, šbože doma a šwójby a trošcht we wumrjecžu, a hdyž tež tu a tam we wowczej drascže pschikhadžēju, šwoje šte wotmysšlenje pod lubošnymi šłowami a pěknym waschijom potaja, tola ničzo druhe nochzedža, hacž drubich wo jich sbóžnosć pschinješč. Nascha sbóžnosć wschał w tym wob-šteji, šo šmy i Jesušom w pokucže a wěrje šwjasani, šo

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok,
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróeny
Napoj móeny
Lubosé ma;
Bóh pak swěrny
Přez spał měrny
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh čí khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew čé!

F.

Szerbiske njedzelske łopjena.

Wudawa so kóždy sobotu w Šsmolerjez knihicziščezetni w Budyschinje a je tam sa šchwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

9. njedzela po swjatej Trojizy.

Łut. 16, 1—9.

Tež s jědojteje kwětki samóže pčola měd zyzacž; tež wot knicžomneho čłowjeka móžemy druhdy wufnyč. Duž tež frosymimy, so móže Jezus tež tuto pschirunanje wo njeprawym sastojniu nam powjedacž a jeho nam sa wo-
pišmo prjódštajicž. Psched jeho nješwěrnoscžu chze naš warnowacž, a to je nufne, — nimale wschědnje w nowinach wo tajkich šlyšchimy, kiž su zuse kubło pscheczinili — šchtož pak na nim křwali, to je jeho mudrosč, s kotrejž šebi w prawym čašu hiščcže pscheczelow čžini a sa pschichod so stara. Tak wotmolwjenje dostanjemy na to praschenje:

Šchto chze Šhrystus nam s pschirunanjom wo njeprawym sastojniu prajicž?

1. warnowacž chze naš psched nješwěrnoscžu, kiž samolwjenje dacž njemóže,

2. napominacž chze naš k prawej mudrosčzi, kiž hnydom šwoje wobšejnosčže pšsnaje a w prawym čašu trjeba, šchtož hiščcže ma.

1. Warnowacž chze naš Šhrystus najprjedy s pschirunanjom wo njeprawym sastojniu psched nješwěrnoscžu, kiž samolwjenje dacž njemóže. Sastojnič bu psched šwojim knjesom wobškorženy, jako by wón jemu jeho kubla pscheczinil. Š tym so nam woboje wopiša: jeho staw a jeho šadžerženje w nim. Sastojnič běšče. Duž kubla jeho nje-
běchu. Ale wón běšče so tak šadžeržal, kaž njeby sastojnič, ale wobšedžet tych šamnych byl a njeběšče na to hladał, so by kublo jeho knjesa tež temu žohnowanje a wužitk

pschinejšło t. r. jo pscheczinil a k temu tež najětkow šwojeho knjesa wo jich pjenjesy pschinejšł, běšče, hđžež jeno 50 budžišche šměl bracž, 100 tunow wot nich wšal a tute pjenjesy sa šebje pscheczinil. Šak njeprawe a s dohom kał hlupě běšče tajke jeho nješwěrne šadžerženje! Wšchak dyrbjěšche šebi prajicž, so budže jeho knjes tola raš wot njeho samolwjenje žadacž.

My šmy wšchitzy sastojnizy wulkeho knjesa, našcheho Boha. Wšchitko, šchtož šmy a mamy, je jeho kublo. Šsami ničzo ni-
mamy. Wosmje wón nam šwoje kubla, šmy žyle našy a křudži. Wšchitko, šchtož mamy, je nam dał tež k temu, so bychmy jo ša šebje trjebali, ale tak, so jeho kubla nam žohnowanje, trajaze, wěczne žohnowanje pschinejšku. Njetrjebamy je tak, je pscheczinimy. Trjebacž dyrbimy je tež tak, so bychmy bratram šlužili a Bože kralestwo s nimi pomhali twaricž na semi. Ale kał hušto dha čłowjetojo na to myšla! Tu su tajzy, kiž šwoje čželne a duchowne mozy šwěru njetrjebaju, dofelž su psche lěni, so napinacž a tak je pscheczinija. Wjele tajkich je, kiž te wot Boha nam spožčžene duchowne kubla: Bože šłowo a šakramentaj njetrjeba, je ša šebje pscheczini, kaž šwój čžab, šwoje žiwjenje pscheczinja. A drusy su, kiž wšchitko, šchtož su wot Boha dostali, jenož ša šebje pschetrjebaju w šlužbje šwojich čželnych łóšchtow a žadosčžow, k žiwjenju w hrěchach, w knicžomnych wješelach a k lutym knicžomnym wěžam, tak so wot kublow Božich šterje nježohnowanje a škaženje hacž žohnowanje maju. Ale Boža wina to njeje, ale jich; w Božimaj woczomaj šwoje, Bože kubla pscheczinja. — A dofelž k tajtemu žiwjenju hušto te kubla njedofahnu, kotrež

Číslo 35.
27. augusta.

Womhaj Bóh!

Četnik 15.
1905.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok,
A twój swjatonk
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosé ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spař měrnj
Čerstwosé·da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džěń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh čí khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew čel!

F.

Szerbiske njedželike łopjena.

Wudawa ło kóždy kobotu w Ssmolerjez knižicziščezěni w Budyschinje a je tam ja sčtwórtlětnu pšchedplatu 40 np. dostacž.

10. njedžela po swjatej Trojizy.

Łuf. 19, 41—48.

„Budža-li čzi mjelcžecž, dha budža kamjenje wrěščžecž.“ Tak wotmolwi tón Knjes někotrym Farisejskim w sčtucžy přjedy našeho teksta, jako běchu woni hněwni, so Jesuškowi wuczobnizy swojemu Knjesej hołdowachu: „Khwaleny budž, kiž pšchindže, kral, we mjenje teho Knjesa! Měr budž na njeju a čžescž we wyškotščzi!“ Woni ło njejsku pšches roshněwanje tamnych ł mjelcženju nawabicž dali, ale ło wot teje kameje wolijoweje hory ło won podali do zylého kwěta a ło swojemu Knjesej wjele a trajazyh „hošana“ sbudžili w zylým kwěče i wjele tykazy wutrobow, rjeńschich hacž Israel běšče jemu hdy sanoschowal. Tola pak dyrbja džěnka kamjenje nam sbudžaze předomanje džeržecž; kamjenje, na kotrež ło ło najnadobnišče a najhorzysče byly na semi ronike, a tola ło njejsku smjehečicž a ł pokucze nawabicž dale. Tute kamjenje ło Jerusalem, ta džowka Zionsta, kotraž w najkubšchim měrje ł Jesuškowymaj nohomaj ło wupšhestrjewasche, ale nad kotrežž ło bórny dopjelni: „A budža tebe semi srunacž a žadyn kamjen na kamjenju njewostajicž, tehodla, so ty njejsky pšnało tón čžak, w kotrymž ty by domapytane.“ Wona dyrbi džěń ł nam rěčžecž, so by njeprawy, sbnily měr ł domow a ł wutrobow wuhnała a my ło ja pravym měrom w Khrystušk Jesušku honili. Tehodla:

Padnjene Bože město Jerusalem, sčto wono
naš džěnka wopomnicž wucži?

1. Kóždej dušči je jenož sachodny čžak hnady daty;

2. komuž ło sda, so steji, tón ło hladaj, so njepadnje;
3. tola Bóh čže, so by ło tež bjesbóžny wobrocžil a živy był.

I. 41. a 42. Jesušk w bylsach! Hiščče džěnka ło ničto njemóže ł temu swjatemu městu bližecž, so njeby ło hnuty sacžuk. Kralestwo pšchirody a hnady stej ło hromadu dałoj, tam spodžiwny blecž kwěta stworicž. „Wokoło Jerusalema ło hory; a tón Knjes je wokoło swojeho luda wot něk hacž do wěčnosče“ (Pš. 125, 2). Kheže pod palmami a kłódkojtymi wolijowymi sčtomami pokáže ło to město pšchezo hiščče kaž njewjesta Jehovy a kaž wóčžo Bože. Kajke dopomjenki na stare čžakny: Gabraham, Dawit, Salomo, Jeremiaš a drusy, to ło mjena, na kotrež ło ženje njejabudže. Jesušk Khrystušk, džěnka steji wón kam pšched tutym městom, kotrež je wón tak horzo lubował: „Kał hušto bym ja čžyl twoje džěczi sčromadžicž, jako pata sčromadžuje swoje kurjatta pod kšhidla, a wy scže njechali!“ (Mat. 23, 37.) Wón snaje swój a jeho kónž a njemóže hinał, hacž plakač. Tak plaka ratał, hdyž dyrbi widžecž, kał ło wome njewjedro ł krupami jeho žně sniczi. Tak dyrbjaloj nan a macžer plakač, hdy bysčtaj wonaj widžecž mohłoj, so ło dny jeju droheho, horzolubowaneho, hiščče stroweho džěscža hižom licžene. Tak samozity čžlowjek, kotryž dyrbi jutije jako prošer se swojeho domu do zusyby hič: Wsmimny tute bylsy ł wutrobje! Wone placza wščitkim. Wone praja kóždej dušči: Twój čžak hnady ło minje. Ty bohaty, dopomni ło na Romšk. 2, 4: „Ubo jazpisč ty bohatstwo Jeho dobročiwosče, scžerpliwosče a dolhocžakanja? Njewěsch, so Boža dobročiwosč čže

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok,
A twój swjatosk
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spař měrnj
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjatosk,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh ći khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Sěrbske njedzelske łopjena.

Wudawa so kóždy sobotu w Smolerjez knihicizischczerńi w Budyschinje a je tam sa sčtwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

11. njedzela po šwjatej Trojizy.

Łut. 18, 9—14.

Džeńs tydzenja šmy so dopomnili na wutupjenje Jerusalema a šmy widželi, so staj hordosć a wutrobom twjerdosć Židow do hubjenstwa a njesboža pschinješkoi: pschetoz woni njehachu teho Knjesa pschijecž jako šlubjeneho Měšiaša. Tón Knjes pak, to derje pónawšchi, wupraji tamne wěšczenje, kotrež mějachmy džeńs tydzenja sa tekst. Wón pak bě tež pónał, i wotkal bě tuta jich hordosć pschischła, mjenujzj wot tych, kiž myšlachu, so je jich žiwjenje dospołne, tak so mohł Bóh šwoje spodobanje nad nim mēcz: to bēchu czi farisejzj a pišmawuczēni. Tón Knjes pak wšchudžom, hđžež mējesche k temu sšladnosć, pschecziwo jich myšli wojowasche, kaž to tež widžimy w našim dženšnischim šłowje, kotrež rēczi:

Wo farisejškim a wo žloniku.

Wo farisejškim rēczi Šbóžnik, potajškim wo jenym tych mužow, kiž myšlachu, so smēja junu wěšcze šbóžnosć. Wón nam jeho potasa, kaž wón horje dže do templa, so by so tam modliš. Ale kažka bēšche to tola modlitwa! Wón njepschindže, so by i wutrobu so modliš, wón wšchaf njeje šebi wēdomy, so dyrbjal jako hrēšny cžłowjeť ponižnje stupicž psched woblicžo šwjateho Boha. Nē, wón pschindže, so by widženy był wot cžłowjeťow; a w modlitwje njeprošy Boha wo wodacze šwojich hrēchow, nē, wón wšchaf myšli, so je šam psches šwoju mōž so hrēchow hladał, a tak w šwojich šłowach šam šebje škwali, hđžž praji: Ša so czi džakuju, Božo, so nješšym jako drusy ludžo, rubježizj,

njeprawi, mandželstwošamarjo, ani jako tónle žlonik; ja posčzu so dwojzj sa tydžen a dawam džěšatk wot wšcheho, šchtož mam (11—12). Mōže so hordosć šjawnišcho potasacž? To njebēšche modlitwa, kažtuž chze tón Knjes mēcz, a tehodla wón tež praji: Šchtož so šam pomyschuje, tón budže poniženy (14). A tola, njenamaka so tajke farisejske wšchnje tež hišcže dženka mjes nami? Tón Knjes je drje i tutym pschirunanjom nam prawje potasacž chžyl, kať nješmē byčž pola naš a so dyrbimy so hordosće hladačž; ale kať husto drje so hišcže dženka praji: Ša so czi džakuju, Božo, so nješšym jako drusy ludžo! Kať husto so stawa, so cžłowjeť myšli, so tež wón njetrjeba Boha wo wodacze hrēchow prošycž! Kať lohko so stawa, so cžłowjeť bjes šchescžijanskeje lubosće i wēštim šazpitwanjom hlada na šobucžłowjeťka, kaž tam farisejski na žlonika! Tajki cžłowjeť špyta drje so samolwecž se šwojim cžinjenjom a žiwjenjom; ale wón hlada jenož na nēkotre poczińki, kiž ma, šabudže pak pschi tym, tež šedžbowacž na šwoje hrēchi a pschestupjenja, bjes škotryčž žadyn cžłowjeť njeje. Tuta hordosć pak potom tež dobre plody njepschinješe, pschetoz wona cžłowjeťka šawjedže, so njeby bližšchemu nicžo dobreho dowērił, so by jeho bjes šmilnosće šudžil, so by na njeho se šazpicžom hladał. A psches tutu hordosć bywa tež štejšchcžo tajkeho cžłowjeťka pschezo cžežšche a hubjenšche; pschetoz cžim dlēje hordosć w cžłowjeťku wostanje, cžim wjetšchi budže tež hrēch pschecziwo Bohu; a cžim dlēje cžłowjeť wot Boha džēleny wostanje, cžim bóle namaka so šašo nowy hrēch do wutroby cžłowjeťka; a cžim dlēje je cžłowjeť we šwojej hordosći wostał, cžim cžežšcho budže

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok,
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh či khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh pōda,
Wokřew će!

Serbske njedzelske łopjena.

Wudawa so kóždu šobotu w Smolerjez knihcizishezerni w Budyschinje a je tam sa šchtwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

12. njedzela po šwjatej Trojizy.

Mark. 7, 31—37.

Nasche sczenje wuklincza do kameho khwalenja a džakowanja. Wěšo šchtóž je tajke něšto nashonit, nje-dyrbjał tón šwój rót ke khwalenju a džakowanju wotewricž? Wny pak wěmy, so we wschěch džiwach nascheho Šbóžnika hišcže hlubšchi wotmyšl sa nasche duchowne žiwjenje leži. Se wschěch šwojich džiwow chze wón nam šjewicž: Ja šym tón Šbóžnik, wašch lékar! Jako tajki wón tež tudy psched nani šteji, jako tón lékar teho hluchoněmeho. Jako twój lékar wón tež psched tobu šteji, luby šchesczijano, kiž móže tebi šam pomhacž wot šhorosče tvojaje dusche, kotraž je tebi šnano potajna. Tež k tebi chze wón šwoje wumožaze šlowo prajicž: Šefata, wotewr šo! Duž prošmy jeho:

Šjekń šwoje šefata tež k nam!

1. Šjekń je nad naschimaj wuschomaj!

2. Šjekń je nad naschim rtom!

1. Šchłšchenje je krašny dar Boži. Šdnyž šmy hluschi, nješłšchimy žaneho šynka, ani špěwanje ptaczatka, ani žuneho šaduwanja nalětneho wěšita, kiž šo nam tak špodoba, ani naštróžazeho hlóša hrimanja. Kał hubjene je hluchoněmo-narodžene džěcžo! Wono nješłšchi ani lubošneho šynka maczerneho rta, ani rěcže šwojich bratrow a šotrow. Najšrudnišche je, so jemu tež Bože šlowo potajne wostanje, hdyž šo wošebje njewocžehnje, so psches šnamjenja myšle šrosymy. Teho dla wobžarujemy woboheho čłowjeka w naschim sczenju s wutrobu, dokelž běšche hluchi, a wjěbelimy šo, so jemu Šesuf wucho wotewri. Njeje

nětko trjeba, so by tón Šnjes Šesuf tež k nam pschischoł? Njeje tež nasche wucho šhore? Šdnyž tež čželnje derje šłšchimy, my tola čžerpimy na duchownu hluchosć. Kał hušto je naš tón Šnjes wolał wot nascheje mlodosče a šli towaršchojo šu naš hluchich čžinili. Wot teho čžaša, so štaj přenjej čžłowjeka na špytomarja pošłuchaloj, štej tež naschej wuschy pošłuschenej sa hlóš Boži. Nima to ničžo na šebi? Tak drje šwet šebi myšli. Čželnje hluchi bncž, je hižom wulka šrudoba. Ale wjele hubjenšchi je tón, kiž je hluchi sa hlóš Boži. Wšchetož na njeho čžaka škaženje. Šesuf je tón lékar, kiž móže pomhacž. Šdnyž šebi žadamy po jeho pomožy, potom nam wón duchowne wucho wotewri a šo je šwojim porštom wscheho dótknje, šchtóž je šhore. Šod jeho wodženjom my pošnajemy, šhto je nam jeho drohi ewangelij, a my šašłšchimy rěcž jeho hnady, kotraž nam klincži kaž lubošny hlóš. Tehdom je Šesuf šwoje „Šefata“ prajil.

2. Tón muž w sczenju pak njeběšche jenož hluchi, ale tež němy. Wón běšche němy wot naroda a njeběšche ani rěcžecž nawuknył. Duž běšche dwóžy wobžarowacž, wón móžešche jenicžy psches šnamjenja šjewicž, šchtóž šacžuwasche. Šchtóž rót tak rad wupraji, wjěkele a šrudoba, to dyrbjesche pschi šebi ššhowacž a njemóžešche to šwojemu bližšchemu šobudželicž. Duž šo wón tak jara wjěkelesche, so Šesuf jeho wot dwójakeho hubjenštwu wušoji. Bohu džakowano, so němi nješšmy. Ale my šmy wjele hubjenšchi, hdyž šmy duchownje němi. Wón je tak jara hubjeny, dokelž šwoje wjěkele wuprajičž, šwoju nusu wuštoržicž njemóže šwojemu Bohu, šwoju štarosć na njeho čžšknycž njemóže. Kał

na jeho stronje byla, pschetoz dyš a dyš džěšche psches jich rjady
šlopot pschypada.

Duž stary knjes woprjedz sala postaže a džěšche: „Esmem ja
wofomik rěczecz?“

„„D haj, to je hala šwobody, Wy šmęcze prajicz, šchtož
chzeczje.““

„Knježe,“ rjekny stary muž, „ja pschindžech do tuteho sala
jako njewěrjazny a Wy šcže mje wěrjazeho šczynili“. Wulka cžiščina
knježešche w šchěrolej měštnosći, jako stary muž pofracžesche: „Sa
šym wulke dwěle mėl nad Božim nadunjenjom šwjateho pišma,
ale Wy šcže mi tute dwěle wfali. Jato běšche Dawit šhrěščik,
rjekny Boži profeta k njemu: „Ty šy š tej wězu šczynil, so nje-
njeschecželjo teho Knjesa hanja“ (2. kn. Sam. 12, 14). A nětko
widžu ja to pošnje wot Waš dopjelnjene. Mojej wušchi buncžitej
mi wot Wašcheho hanjenja a moja wutroba je šo mi nimale nad
nim pufnyla!“

Tole běšche rěcz, kotraž móžnišcho škutkowasche dyžli fajtažtuli
jena, kotruž běch hdy šlyšchal abo džeržal, powjedasche tamny
wócžny a wušchny šwědk. Šod jejnym šacžišchczom rošeńdze šo
šhromadžišna š wulkej cžichosczu a tón stary muž šo mjes ludom
šhubi.

F.

„Wón je wschitko derje cžinił“.

(Mark. 7, 37.)

Tón Knjes wscho derje cžinił je,
To, dušcha, rošpomú šebi;
Twój dónit wón šwěrnje wodžešche
A š hnadu stal je k tebi;
We horju, nufy, wjefelu,
We šhorosći a we šchizju
Čže šđerža jeho ruka.

Tón Knjes wscho derje cžinił je;
Ty njebe hišchče tudy,
Dha hižom lubowasche čže,
Njech tež šy hrěščnik šhuby;
Haj, prijedy hacž šo narodži,
Čže wón šej hižom wufwoli
We šwojim lubym Šsynu.

Tón Knjes wscho derje cžinił je,
Hacž runje cžlowjek padny;
Wón jeho š pada pošbėje,
Bě jemu šašo hnadny;
Na jeho wěru, pokutu
Wón šmilnje hlada we Šhrystu
A jeho brachi hoji.

Tón Knjes wscho derje cžinił je,
Wón da nam š njebjek mana,
Kiž ja dušche je šchewjenje,
Šědž Boža, žiwonosč šhmana;
Kót, wušchi wón nam wotewri,
So bychmy jědli, šlyščeli
Šhlěb š njebjek, šlowo Bože.

Tón Knjes wscho derje cžinił je,
Wón ša naš wumrje, štanj,
Nam šwěsći šbože njebjeste
Pšches šwoje šwjate ranj;
Wón je tež ša naš k njebjju špil,
So by nam bydlo šhotowil
A Dušcha k troščtu pošlal.

Tón Knjes wscho derje cžinił je,
Njech tež naš drubdy šrudži,
Šdyž pschuwjedže nam tšchnosče
A cžěmne mroki šbudži;
Wšchal wón nam kruzji wěru, móž
A cžini, šo na horja nóz
Šaš jašne ranje šwita.

Tón Knjes wscho derje cžinił je,
To njesapomú, o dušcha!
Njech wón tež dale š tobu džje,
Šso wjefez dai, kaž šo šlyščha.
Šlej, potom junu njebjjo mašch,
Šdžez š džatom, šhwalbu šaspěwasch:
„Wón je wscho derje cžinił!“

K. A. Fiedler.

Bohowanje kšchiza abo Boža pomoz w nufy.

Kjane powjedańczo š minjeneho lěštotka.

(Šofracžowanje.)

Nimale lěto psched šmjercžu knjenje Šrabowščeje běšche šebi
šahrodnikowy šyn Marju ša mandželštu dostacz žadal. Wón běšche
šprawny, pschistojny mlodženz. Dofelž jeho macž wjazny žiwa nje-
bēšche, rěczesche wón š nanom wo tutej wězy. Manej šo to špodo-
basche a wón to knjeni wofjewi. Ša jemu rjekny: „Tvoja a
twojeho šynowa žadoscz je tež moja. Ty šy šwojeho šyna derje
woczahnył a wot małosče bohabojosći, šprawnosći, poměnosći,
pilnosći a porjadnosći pschuwczowal. Wón je šo pschezo ša-
džeržal, kaž šo pschistojnemu mlodženzej pschipluščha. Ša dha
napšcheczšo temu nicžo nimam a twoje žadanje mje wjefeli. Ale
nětko je tebi hišchče šahe, šwoju šlužbu wotedacz. Twój Šurij
dyrbi hišchče na někotry čžaš do města, šo by w šahrodništwje
dowufnył, šchtož šo nětko wot knježich šahrodnikow žada. Šdyž
šo ša někotre lěta šašo wróczi a mataj potom wón a Marja
hišchče šefame myšle, pschindu ja, budu-li žiwa, šwojej Marji na
šwaš.“ Š tutyw wotmolwjenjom bēchju nan, Šurij a Marja jara
špokojeni. Knjeni Šrabowšta běšche Šuriej něšchto drashty našchicž
dala a jeho š pjenjesami a dobrym wopišmom k wječchowštemu
šahrodnikej poškala.

Šdyž nětko po knjeninej šmjercži Marja njewjedžesche, hžže
by šchła, wša ju stary šahrodnik k šebi a wona jemu jeho male
šospodašstwo wjedžesche. Ša lěto pschindže Šurij domoj a wob-
žarowasche š Marju jara, šo knjeni Šrabowšyna njemōže na jeju
šwaš pschicž. Šdyž wonaj jako nawoženja a njewješta šwěro-
wanaj š žyrkwoje štipišchtaj, wophtaschtaj najpriedy row šwojeje
dobroczerki, kotryž běšche Šurij rjenje š rōžemi wupšchil. Šam
šo je šlyšojtymaj woczomaj a džatomnej wutrobu ša njebohu
modleşchtaj.

Šurij a Marja bēšchtaj šbožowanaj a noscheshchtaj štareho nana
mohl rjež na rukomaj. Ale tež jeju žiwjenje njewosta bjes cžer-
pjenja. Prijedy hacž šo tš lěta minychu, wumrje Šurjowy nan.
Šo běšche wulka žaloscz w domje a pschi pohrjebje plakaschtaj
wonej njetajene šlyšy.

Šeto pošdžišcho padny Šurij se šchtoma, šlama šebi ruku a
wobšchlobži šo, tak šo lědma se žiwjenjom woteńdže. Dofelž se
šlamanej ruku wjazny džělacž a šahrodništwo wobstaracz njemōžesche,
dyrbjesche ša šchtwōrcž lěta wobhdjenje wopuschczicž a dosta wot
štupeho knještwa š hnady jeno šnadny wumjekł. Šurij běšche
štruchly a kaž poraženj, šo dyrbi šlužbu wopuschczicž a prajesche
pošny štarosče: „Š cžim šo nětko šejwimoj a šwojej džěsći
šđeržimoj?“ Marja prajesche trošchtna: „Dowěrmoj šo Bohu!
Wón je dotal pomhal a pomha dale. Pšchi tym dyrbimy cžinicž,

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok,
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spař měrnj
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeň pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh čí khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Szerbiske njedzelske łopjena.

Wudawa so kóždy sobotu w Ssmolerjez knihicziščezetni w Budyschinje a je tam ja sčtwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

13. njedzela po swjatej Trojizny.

Łut. 10, 23—37.

Bě jena i najrjeńskich hodzinow w žiwjenju nascheho Sbožnika, do kotrejež naš sapočatk nascheho teksta wjedze. Snydomdžebacž, kotrychž běšče Jěsuš wupóblał, so bychu wučili a kšyczili, běchu so t njemu wróčili a wobšwědcžili, so šu jim tež czerczi w Jěsušowym mjenje poddani byli. Duž swjěbeli so Jěsuš w duchu a wón wobroczi so t šwojim wuczobnikam a džěsche: Sbožne šu te wofa, kiž widža, šchtož wy widzicze; pschetož ja praju wam, so wjele profetow a kralow šu chzpli widzecž, šchtož wy widzicze, a nješku jo widžili; a klyšecž, šchtož wy klyšchicze, a nješku jo klyšcheli. Jaknje našch Sbožnik w tutym wołomiku pósnawa, so je wón, wo kotrymž šu profetajo wěšczili a na kotrehož šu pobožni w šandžennyh lěstotetkach wutrobnje czakali.

Alle jenož krótki czaš móžesche so Jěsuš nad tutej bójskej radošcju wofšchemicž. Pišmarucženy postany, spytowasche jeho a džěsche: Mischtrje, šchto mam ja czinicž, so bych wěczne žiwjenje herbował? Wón mějesche pschi tutym praschenju šle wotpohladanje; wón šebi myšlesche, so Jěsuš něšchto wotmolwi, šchtož je pscheczimo Mójsakowemu šakonju. Alle tón Knjes šnaje jeho wutrobu; pscheczelniwje wón jeho na šakon pokasa a rjekny: Kak steji pišane w šakonju? Kak czitasz? A pišmarucženy dyrbi něšchto jemu zyle šnate wotmolwicž; w šakonju stejesche wšchak zyle jakne wotmolwjenje na jeho praschenje: Ty dyrbišch Boha, šwojeho Knjesa, lubowacž i zyle šwojey wutrobu, i zyle

šwojey duschu, i zyle šwojey mozu a se wšchej šwojey myšlu; a šwojeho bližšcheho jako šam so. Alle tak lohzy njecha wón so wotpokasacž dacž; wón chze so šam prawy czinicž, so je tuto po šdacžu tak lohke praschenje šajik, a teho dla so dale prascha: Šchtoha je mój bližšchi? Ja chzyl šwojeho bližšcheho lubowacž, ale hdže je? Pokaž mi jeho! Duž powjeda jemu Jěsuš krašne pschirunanje wo šmilnym Samaritskim.

Šchto mam czinicž, so bych wěczne žiwjenje herbował? to je tež ja kóždeho kšchesczjana najwaznišche praschenje. Wotmolwjenje reka hišchze dženska: Ty dyrbišch Boha, šwojeho Knjesa, lubowacž a šwojeho bližšcheho jako šam so. Šswjatu pschiklušnosć mamy, kručze šebi rospomnicž, šchto tuta pschikafnja šebi wot naš žada. Dokelž pał našch tekst wobšchěrnje jenož wo druhim džěle tuteje pschikafnje jedna, šložmy šwoju nutrnosć jenož na njón a prajmy:

Lubujmy šwojeho bližšcheho jako šami so!

My so praschamy:

1. Šchto je našch bližšchi?
2. Kak mamy jeho lubowacž?

1. Pschi kónzu pschirunanja wo šmilnym Samaritskim woprascha so Knjes pišmarucžennyh: Kotry dha mješ tymi tšjomi šda so tebi, so je bližšchi byl temu, kiž běšche mješ rubjeznikow padnył? To je džiwne praschenje. My bychmy woczakali, so budže so Jěsuš praschecž: Šchto bě bližšchi mješnik a bo levita a bo Samaritskeho a so by wotmolwjenje rekało: Čłowjek, kiž běšche mješ rubjeznikow padnył, běšche jich bližšchi; ale mješnik a levita šwojeho

Ƨmilny Samaritski Boži, pyta bėdnych sbože!

(Lut. 10, 23—37.)

Hłóš (314): Jehovah, tebi chzu ja spėwacž —
 Sso Sbbźnikaj je poslicžila
 Tam khwila sbožowneho wjėbela,
 Hdyž jafnosć s woblicža jom' mila
 Sso bhyschcži, jecho pobjlam widomna;
 A nim wobrocženy rėcži wosčebje,
 Hdyž jemu sbože jich sbo kraŋnjescze.

Wón sbóžnych, kotřiz widža, khwali,
 Schtož wucžomnizy jecho widžichu;
 Wščat kraŋnosć jecho wohladali
 Ssu wobšboženi Božu njebjesku,
 Hdyž słowa žiwjenja k nim rėcžesche
 A dźiwy šjanije Bože cžinjesche.

Hlej, pišmanuwčeny pak běšche
 Tam pobjla nėfajki, kiž lesčizny
 Nėtk Anjesa spytowacž rad chžysche,
 Duž s praščenjom je hnydom hotowy:
 Schto cžinicž, mischtrje, mam, so wopravdže
 Bych wėcžne herbował ja žiwjenje?! —

Na šaton Boži Jėsuš jecho
 Nėtk pokasawschi jemu prajicž da,
 Schto w šatonju wot kobjicžkěho
 Sso žada, kiž s nim šprawnje wobkhadža;
 A lubosć k Bohu, lubosć k bližščemu
 Wė w pišmje snaty khwalicž s mudrosčzu.

Tak prawje je! — Anjes džesche k njemu,
 Cžin to, dha smėjesch džěl na žiwjenju!
 — Sso to pak njespodoba jemu;
 Wón se swojej sbo ščėri prawdosčzu
 A dalsche hyschcže ma to praščenje,
 Schto po šatonju jecho bližšchi je?! —

Do žiwjenja nėtk Sbbźnik hlada,
 Hdyž lubosć ma sbo wopokasowacž;
 Ssam lubosć, cžistu lubosć žada
 Wón, kotraž dyrbi skutki pokasacž;
 Duž skutkowanje Samaritskeho
 Nam stajil do śwėtla je jafneho.

Wón pschischol k nam je s Božoh' raju,
 Ssam Ƨmilny Samaritski Boži je;
 Wščat Sbbźnik je, kaž wschizny snaja,
 Kiž k njemu pschiindu spróžni s cžėbnosčze;
 Naš napol mornyh ležo widžesche
 We hrėchach, — duž nam pomocž šlicžil je.

Naš wobohich Ƨmilnemu žel běšche,
 A nam pschistupiwšchi ranty swobala
 Nam nasche, hdyž sbo slė nam džėšche,
 Do hospody naš swojej' pschewodža;
 — Do zyrkwje Božeje je powolał
 Naš bėdnych, nam teč pokoj we njej dal.

Tam khornyh wón naš hoji śwėru,
 Nam hrėchi nasche wschėdnje wodawa;
 Trošcht dawa nam a žiwu wėru

A mily pschi bebi naš sathowa;
 Teč pschińdže junu s wumozenjom k nam
 A dowjedže naš sbóžnych k njebješam!

D Ƨmilnosć bohata a Boža
 Sso wschittim poslicžuje hrėšchnikam!
 Našch Samaritski, dawacž sboža,
 Immanuel, našch Sbbźnik, pschińdže k nam!
 — Ach, bajmy wot njeho sbo namafacž
 A wukłany Ƨmilnosć wopokasowacž! —

M. U.

Ƨsmilny Samaritski.

Tak je wón rėkał? Hdyž wótzej Oberlinej, Steinhalsfemu fararjei, kotryž swoje žyle žiwjenje swėrny słužobnik a hospodač swojeho Sbbźnika běšche, wot pscheczelow drje ras jecho wysche jecho samoženja wustupowaze dobrocžinstwo wumjetowane bu, dokołš wščat teč nėtremužkuli njehođnemu dawasche, potom wón drje sečehowazy podawł powjedasche, kotryž bě ja mlode lėta šam do-žiwił: Ja džėch jako kandidat ras wot Strašburga do X., wjazy mil daloko. Bėšche to sřjedž šmy, a pucž běšche se sñėhom šamėny. Dužy, wosřjedž horow, daloko wot wscheho cžlowščeho wobydlenja šdaleneho, mje mucžnosć nadpadže, kotrejež sbo wobrocž njemóžach, nėfajka samóra, a pschi pucžu sbo pošydnyschi ja swoju dusču Bohu porucžich, dokołš hewal nicžo njewocžatowach, hacž so tam swój kónž dozpiju. S mucžnosčzu bėch wušnył. — Wóh njechasche, so by to mój pokšledni špač byčž dyrbjak. Na jene dobo wotzucžiwšchi sbo ja w rukomaj wosniła w módrym plašcėzu šacžuch, kotrehož wos pschede mnu štejesche. S prózu mje wubudžiwšchi wón mje wosšewjesche, a da mi na jecho wos šalėscž hacž k bližščej wšy. Tu sbo jemu wutrobnje džakowach a chžych jemu, hdyž chžysche hiščcže dale jėcž, ja pak sbo najpriedy s nowa pošylnicž dyrbjach, ša jecho prózu sñadny pjenježny dar šlicžicž; tola wón jon njersazy wotpokasa, — ša tajtu słužbu, kotruž je jedyn druhemu winožty, wón žanyh pjenješ njebjerje. Nó, dha prajcže mi s najmjenšcha Wasche njeno, ja džach, so bych sbo ša Waš modlicž mohł. Teč to wón šapowjedžiwšchi pschistaji: „Ša widžu, so seče Wš duchowny; duž wščat mi prajcže, kał džė je Ƨmilny Samaritski rėkał?“ Ša wėšo s měrom mjelcžach, dokołš to runje tak mačo tehdy njewjedžach, kaž nėtko. „Nó, duž mi teč domoščze, so Wam swojeho mjena njemjenuju!“ — a na to swojeju koni pohanjejo wón swoju drohu dale jėdžesche. — Tak — wón wobšamtowasche — wostajcže mi pokoj a nješwarćcže moju darniwosć! —

U.

Bohnowanje kschiza abo Boža pomoc w nusy.

Njane powjedańcžo s minjeneho lėsttotka.

(Pokracžowanje.)

Na sem njeje wobštajneho sboža. Šrudoba sbo s wjėbelom šastupuje. Šo Šurij a Marja s nowa našhonishtač. Šřjedy hacž běšche sbo lėto minyło, rosñeje sbo po wšy powješč, so je tamny pschekupž w měščze placžicž pschestal a šo sbo Marijne žyle pjenješ šhubjene. Šur, kotryž běšche žimaj pjenješ pošcžil, pschibėža žych njemdry na nej, šwarjesche a kšesche šatraschne na nej, hacžrunje bėšchtaj žyle njewinowatač a tak došč pschestróženaj. Šur žimaj wosjewi, so jeku dom se wschittim wobšedžėnistwom pschėdacž da, je-li jemu na postajentym dnju pjenješ njewuplacžitaj. We njem-drosčzi bijesche wo blido. Tak nastachu Šurjei a Marji starosčepolne dny. Šisčcže sři njedžele bėšche hacž do cžašpa, k wuplacženju

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok,
A twój swjatonok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džěń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh ći khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Szerbiske njedzelske łopjena.

Wudawa ńo kóždu ńobotu w Ssmolerjez knihicziščezěni w Budyščinje a je tam ńa schtwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

14. njedzela po ńwjatej Trojizy.

Łut. 17, 11—19.

Wo ńmilnym Samaritskim je nam ńańdzěna njedzela powjedala, wo džakownym nam powjeda džěńńišča. Wěšće, tež džěńńišče scjenje nam ńmilneho Samaritskeho pokazje, Jesuša, dobreho lěkarja, kiž po kraju wołoko czahajzy w njesprózneje lubosći na ńwojim puczu psches Galilejski a Samaritski kraj džěpacž wuńadnych ńahoji. Ale bóle hacž na njeho, kiž tajku ńmilnosć czini, mamy džěńńa na tych hladacž, kotrymž ńo wona dostawa. ńajki je tu mjes nimi rozdzěl! Džewjeczo dawaju ńebi tu jim wopokasanu dobrotu derje lubicž a ńabywaju dobroczela; jedyn pak ńo ńažo wróczi k Jesušej a ńo jemu džakuje. A tón je Samaritski. A tutón džakowny Samaritski woła džěńńa do kšesczijanstwa, do wońadow, domow, wutrowow: Budžće džakowni!

ńšesczijenjo, budžće džakowni!

To naž dopomina

1. na pschibłuschnosć, kotraž ńo hušto ńabywa;
2. na žohnowanje, kotrež ńo mało ńpólnawa.

1. Džěpaczo wuńadni setkach teho ńnješa, jako wón bliško k jenemu městku pschindže. Džewjeczo s nich běchu Židzi, jedyn bě Samaritski. Ale laha, ńo bě ńazpieny Samaritski ńo Židam pschisamknył a ńo běchu czile Židzi jeho mjes ńobu czěrpili? Ach, w ńhromadneje nusy padaja wšchě ńchlahi a ńaczahi, kotrež człowjełoju hušto na dobrym dnju w ńwojej hordosći a twjerdosći mjes ńobu natwarja.

ńjesbože jich hromadu wjedže. Tak jowle wuńad. — Běda, fajla bě to žalostna khorosć! Woczi ńhubjowachu ńwoju ńwětłosć, wložy buch bėle kaž wołma, stawy pomaku wothniwachu. Wusamkneni s towarstwa człowjełow dyrbjachu wuńadni s boka městow a w pusečinach ńami mjes ńobu bydlicž a s klepotawkami ńwoje pschibłizowanje druhim ludžom ńjemicž. ńahojenje ńo porėdtko ńta, s wjětscha pschinjeke halke ńmjercž wumozenje. Ale tutym wuńadnym bliži ńo nětko prawy lěkar. Woni ńu hižom přjedy wo Jesušu ńlyscheli, woni wěrja, ńo móže wón jim pomhacž, a jako jeho nětł nasdala wuhladaja, wołaja se ńwojim dychawym hłobom: „Jesu, luby mištrje, ńmil ńo nad nami!“ S tym ńu woni nam prawy pucž pokasali w naschej nusy. Wny běhamy w tajkim czachu hušto jenož k džěrawym studnjam, kiž žaneje wody nimaja. Ně, wy khoru, bėdni, hubjeni, wy ńpróznj a wobczězeni, niz tak! posbėhće ńwojej woczi a hladacžje, Jesuš, ńmilny lěkar, czaha hišće wołoko, džicze won se ńwojich ńrudnych komorow a ńylsownych kucžikow jemu napschecžimo a wołajcžje kaž tamni: „Jesu, luby mištrje, ńmil ńo nad nami!“ — Tón ńnješ bě k pomhanju hotowy, a wón budžicze jich na mėsće s jenym jenicžkim ńłowczkom mohł wustrowicž, ale ńo by jich wėru pruhował, džěsche wón k nim: „Džicze a pokazcžje ńo mėschnitam!“ W ńakonju mjenujzy bėsche pschisane, ńo dyrbjachu czi, kiž běchu wot wuńada wustrowjeni, ńo wot mėschnitow wobhladacž a ńebi wot nich wobšwėdcžicž dacž, ńo ńu wucžicženi a ńo ńmėdža ńo ńažo wrócicž do towarstwa człowjełow. A woni wěrjachu a czinjachu po jeho ńłowje, a ńta ńo, jako tam džěchu, buch woni wucžicženi.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłal,
Strowja će
Swójbny statok,
A twój swjatosok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosć da.

Nječ ty spěwaš,
Swěrnje džěłáš
Wšědne dny;
Džeń pak swjatosok,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Nječ čí khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew čel!

F.

Serbske njedzelske łopjena.

Wudawa so kóždy sobotu w Šmolerjez knihicziščezetni w Budyšcinje a je tam ja sčtwórtlětnu přichedplatu 40 np. dostacž.

15. njedzela po swjatej Trojizny.

Mat. 6, 24—34.

Do Knjesoweho předomanja na horje wjedze naš nasch tekst. Kaž běšće tam wokolo njeho šhromadžena wulka wošada, kotraž posłuchasće na jeho słowo, tak dyrbymy tež my so radny tam seńcž, hdžež je jeho słob słyschecž. A woprawdže, tuto jeho słowo ma tu šamšnu móž tež hišće dženša po tutym dołhim čašu, pschetož wono je wěrnosć, a sčtož po nim čini, tón khodži po prawym pucžu. Njeje dha tež hišće w našim čašu tak, so ničto njemóže dwěmaj knjesomaj šlužicž, kaž tu šlyšchimy s Knjesoweho rta. A je temu tak w našich šemškich wobštejnosćach, kaž wjele bóle w duchownym nastupanju. Prajmy potajkim:

Ničto njemóže dwěmaj knjesomaj šlužicž.

1. Sčto šlyšchimy wo tutymaj dwěmaj knjesomaj?
2. Čzehodla njeje móžno, woběmaj šlužicž?
3. Komu pak dyrbymy šlužicž?

1. Tón Knjes tu praji: Wy njemóžecze Bohu šlužicž a mamonej. Bóh je potajkim tón jedyn Knjes. Wón je tón, kiž je zply šwět štworil, tež naš čłowjekow. Wón je tón, kiž naš šdzerži a dawa nam žiwnosć a potrjebnosć, kiž horjekach w njebjekach knježi s wulkej mozu. Wny šnajemy jeho, kaž chze wón w šwojej lubosći naš wschittich k šebi čahnyčž, so bychmy šhubjeni njebyli, ale wěčne žiwjenje měli. Wón šnaje wojowanje w našich wutrobach, kaž chze šle w naš dobywacž a dobre šadušnyčž, a teho dla je wón póšłal šwojeho jenicžleho narodženeho šyna, Jesom

Chrysta, so by naš psches šwoje předomanje na prawy pucž dowjedł, a so by psches šwoju šmjercž na šchizju naš wumohl wot našich hrěchow. Tak móžemy nětko psches njeho pschicž k šwojemu Bohu, pschetož wón chze nam našche hrěchi wodacž, hdžž pschinyšemy jemu pokutnu, wěrzaju, ponižnu wutrobu. Haj, wón je tón Knjes wschěch knjesow, a chze byčž tež našch knjes, kotremuž dyrbymy šlužicž. A šmy jeho wotročžojo, dha móže a budže wón tež naš mytowacž. — Ale tón Knjes rěči tu hišće wo druhim knjesu, wo mamonu. Mamon pak je bohatswo tuteho šwěta, a na bohatswo so husto džěla wot čłowjeka, tak so pschi tym na wscho druge šabnywa; a tak pschindže, so je mamon tón pschibóh, tón Knjes, kiž ma wjele poddanow. Luther je ras s polnym prawom prajił, so njeje hrěch, hdžž ma šchescžijan pjenješ a kublo, jenož na to ma šedžbowacž, so njeby bohatswo nad nim knježilo, ale so by čłowjek wostal s knjesom nad nim. A mamonej móže so wscho pschilicžicž, sčtož je wot tuteho šwěta, kaž čžitamy w šwjatym pišmje: Pschetož wschitto, sčtož na šwěcže je (jako žadosć čžěla, a žadosć woczow a hordosć žiwjenja) to njeje wot Wótza, ale je wot šwěta (1 list Žana 2, 16). Škóždy tuteju knjesow chze pak nětk knježicž nad čłowškej wutrobu, a tola chzedža mnošy špytacž, woběmaj šlužicž, dyrbja pak pschi tym šesnacž, so to móžno njeje.

2. Čzehodla pak to njeje móžno? tak so dale praschamy. Wny derje wěmy, so njeje móžno, tu na šemi dwěmaj knjesomaj došpołnje šlužicž; a sčtož chžyl to špytacž, tón tola njemohl to wuwješć. A runje tak je tež tu. Sčtož chze šwojemu Bohu šlužicž, tón dyrbi so jemu tež žyle

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok,
A twój swjatonk
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spař měrnj
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeň pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh či khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh pōda,
Wokřew će!

F.

Serbske njedzelske kopyena.

Wudawa so kōzdu sobotu w Smolerjez knihiciziscej w Budyschinje a je tam sa sčtwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

16. njedzela po swjatej Trojizy.

Lut. 7, 11—17.

Nasche swjate sczenje wjedze naš džěnka k wotwrjenu-
mu kasczeje, w kotrymž młodzenz leži, jeniczki syn jeneje
wudowy; žarowajzy a i wjele bylsami wona swoje džěcžo
k poklěnjemu wotpocžinku pschewodža, a jej kłěduje wulki
czělny czah džělbjerjazeho luda; — želnosčimj napohlad!
Ale hlej, smjercž a želenje tón setka, kiž troscht a žiwjenje
nješe: Sbožnik so bliži, kiž je fěrschta žiwjenja a kral
smilnosčje. „Da praju či, stań horje!“ džěsche wón
k morwemu; plakazu macž pał, kotruž w prawym czahu
setka, troschtuje wón: „Njeplacž!“ Kaž wjele luda tež
i nej džěsche, a kaž wjele pscheczelow ju troschtowacž pytachu,
dha woni tola jejne bylsy kuschicž njesamōzachu. To
mōžesche jeno jedyn czinicž, kiž je sam tón prawy pomoznik
a kotryž je tež smjercži mōž wsak. Tōnle jedyn ju wuhlada,
a „bē jemu teje sameje žel.“ To je wulke słowo sa
wschěch srudnych. Nima Jesuž hischče džěnka tukamu
wutrobu, runjež so nam husto sdaleny bycz sdawa? Wón
ma sobuzelnosč i nami a je smilny wyschichiměschnik. A
niz jeno se słowom, tež se skutkom je wón kōzdy czah hotowy,
nam pomhacž.

Jesuž kuschi bylsy, kotrež wboha człowka wutroba
placže. Wón džě je sam něhdy czežki pucž bolosčow schol
a wē, kał to czini. Wón hlada do potajneho a snaje horjo,
kotrež we swojej wutrobje tajimj. Prjedy hacž tožamo
jemu wustoržimj, stej wón hižom nam po boku, so by
nam pomhal a naš troschtowal. Lubosčiwischo dylži žana

macž sa swoje džěcžo, so tón knjes sa naš stara a naš
ženje njesapomni. Tak husto hacž i nami do horja abo
k smjercži džě, triebamy mōzny troscht, a tón je: „Jemu
je naš žel.“ We wulkim smutkowym spytowanju či
swonkowne skutki nicžo njepomhaju; jow pomha jeno,
Sbožnika sa słowo wsacž: „Knježe, ty mje widžisč, a tebi
je mojeho ģubjenstwa žel.“ Wěso czerpienje samo nam
knjesowu pomoz njepschinješe, tu dyrbi tež nascha pokutna
wutroba pōdla bycz. Potom klyschimj knjesowy hłōb,
potom shladujemy jemu dowěrjenja polni do woczow, potom
lubujemy jeho swěrnj ruku a twarimj na kōzde jeho słowo.

„Njeplacž!“ praji wón k žarowazej wudowje. Sčto
chze wón i tym rjez? Dyrbi wona smna wostacž? To
macžeska wutroba njemōže, to tež tón knjes nježada.
Lubosč smē placacž, tak husto hacž ma hrjebacž, sčtož jej
Bóh na krotki czah k radošči spožči, kaž rjany sōn a tola
tak wjele wjazy hacž to, kaž rjany powjas, kotryž naschu
wutrobu i njebjom sjednocza. Čim horzyscho so bylsy
džělenja ronja, čim bóle so wone w najsmutkowischoj
swjatnizy psched kōzdy bjesdžakny, njesroshimlym wokom
taja, čim kruzischi bywa tōnle swjast. Ale bylsy njedyrbja
naschu wěru sadužycž. My njedyrbimj bjes nadžije k semi
hladacž, my mamj swojej woczy k njebešam sčozowacž.
Jesuž chze wudowje prajicž: Njebudž bjes nadžije, twój
syn so tebi sašo da, Bóh chze swoju krasnosč nad tobu
sjewicž. „Njeplacž!“ wón tež nam pschimoła, stejimj-li pschi
rowach; njeplacž, pschetož twój Wumoznik je žimy. Čim
wjetscha nusa, čim krasnischa pomoz; čim hōrcže twoje
horjo, čim spōžiwischa krasnosč smilneho Boha.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok,
A twój swjatosk
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosé ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spař měrnj
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džěń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpoóń ty.

Z njebjes mana
Njeh ói khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřěw će!

F.

Sěrbske njedžělske kópjeno.

Wudawa so kóždu kóbotu w Smolerjez knihicziščežěni w Budyschinje a je tam sa šchtwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

17. njedžela po šwjatej Trojizy.

Mat. 22, 15—22.

Tole sczenje, kotrež je nam date na 23. njedželu po šwjatej Trojizy, lětko njebychmy šebi rospominacž mohli, dokelž budže 23. njedželu šwjedžen semrjetnyh. A tola ma runje tole sczenje w našchim nětčizšim towaršnym bėdženju wošebite prawo, so by rospominane było. Duž jo lubym czitarjam dženska podawamy:

Dajče kžězorej, šchtož je kžězorowe, a Bohu,
šchtož je Bože

— teho knjesa wuczba sa kšeseczijanskich poddanow.

1. Dajče kžězorej, šchtož je kžězorowe,
2. dajče Bohu, šchtož je Bože.

1. Šchto dyrbinj kžězorej dacž? Šdnž šo wo kžězoru rěczi, mamy na wšchu wyschnosč myšlicž, kotrejež blyšeczata hłowa je kžězor. To je to šamo, šchtož Pawoł w lišče na Romškich praji: Kóždy budž poddany wyschnosčzi, kiž móž nad nim ma. Wyschnosč je wot Boha postajena k žohnowanju šwěta — ale to ludžo w našchim czašu hufto došč njepšchipósnawaju. Wšchu wyschnosč bychu najradšo šacžišli, kotrychž hešło je: Žadny Bóh, žadny knjes. My pač chzemy šo Bohu džakowacž, šo je nam kžězora a krala a wyschnosč postajit. Šdnž je naš kžězor wšchitkich derje smyšlennyh wubudžit k wojowanju pschecžiwu wšchemu powrócženju a k wojowanju sa nabožnosč a dobre waschnje, my chzemy šady njeho štač a dopjelnicž to šłowo: dajče kžězorej, šchtož je kžězorowe. Šchto to je? Tón knjes to šłowo wurěcža pokasuju na dański krosch k kžězorowym

šnamjenjom. Kotry je to dański krosch, kotryž dyrbinj kžězorej dacž? Jan Gerhard rjenje wupraji, šo dyrbinj šchtyri krosche kžězorej dacž. Wón njemyšli na symne nikelowe krosche — ale krosche k najlěpschego šłota: krosch šwěrnosče, cžesče, pošluchnosče a dawka. Tole šłowo njeh naš wodži. Krosch šwěrnosče najprjedy. Šwěrnosč je krašna wěž. Šwěrnj je Bóh, šwěrnj byč je dobry pocžint. Šwěrnosč dyrbi mandželikeju, šěrschtu a lud šjednocžicž. Šwěrnosč je stara dobra kšwalba našchego šerbškeho luda. Dale pschinješemy krosch cžesče. Šchtož šebi šchtwórtka kšnja žada, cžesčuj nana a macžer, ma wošebje płacžicž sa krajneho wótza. Kžězor a kral štaj majestosč, pschetož wonaj štejitaj na Božim měšče. W našchim czašu chze jich wjele tule majestosč jim rubicž a wyschnosč cžinicž šluzomnizu luda. My cžesčimj wyschnosč jako wot Boha postajenu, hdy bychu tež druhdy šastojnizy po našchim šdacžu njecžinili. Našcha cžesč šluschka Božemu postajenju a niz cžlowjetam. Krosch pošluchnosče. Pošluchajče wyschnosč! to dyrbjalo šo w našchim czašu k trubami do luda trubicž, hdyž natšlowaza khorosč njepošluchnosče w powěšje teži, hacž runje w šwjatym pišmje šteji: „Šchtož šo pschecžiwu wyschnosčzi štaja, tón štaja šo pschecžiwu Bohu.“ Bjes pošluchnosče žadny porjad byč njemóže. W pošluchnosčzi leži žohnowanje. To widžimj jaknje na wójsku, kotrež je móž, hdyž dobra pošluchnosč knježi. Štónčnje dański krosch. Tón wšchal šo cžěžto dama. A tola je wón k našchemu lěpschemu, dokelž k nim wyschnosčzi šředki dawamy, jejnu pschischluchnosč dopjelnicž, prawo a prawdosč šatitacž a porjad šdžeržecž. Tež na to

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok,
A twój swjatonok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spań měrnj
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwał,
Swěrnje džěłał
Wšědne dny;
Džěń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpoóń ty.

Z njebjes mana
Njeh čí khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřěw će!

F.

Džerbiske njedželske łopjena.

Wudawa šo kóždu šobotu w Šmolerjez knihicziščezěni w Budyščinje a je tam ša šchwórtlětnu pšchedplatu 40 np. dostać.

18. njedžela po šwjatej Trojizy.

Mat. 22, 34—46.

To šu šrudni ludžo, kotřiž najwážnišče praščenja jeno k temu nacziškujaj, šo bychu s tym do špytowanja wódžili. Š tajšimi ludžimi měšesče Ješuš činicz. Farisejz, Šadduzejz, pišmawuczeni, měšcnizy, Šerodaschowi šlužobnizy — jedyn po druhim woni pšched njeho pšchithadžuju, niz wutnjenja dla, ale šo bychu šo s nim wurěčowali a jeho w rěči popadnyli.

Wobdžiwajmy pšchi tym Šbóžnikowu šczetpliwosć! Šunjež wón jich wotpohlad pšchewidža, šo wón tola podwola, na šlě-měnjaze praščenja dobre wotmolwjenja dawac, s kotrychž móža tajzj wutnyc, kotřiž woprawdže wutnyc chzedža. Tež pišmawuczenemu w našchim šczenju, kotryž jeho špytujzj praščen ša najwjetšej kašnju w šakonju na njeho štaja, šo tajka wotmlowa došta, a my derje na tym činimy, hdyž šebi ju prawje k wutrobje bjerjemy. Pšchetož nam wščitkim je wjedžic, nušne, ščto je to do kašnje, kotraž wščem druhim do přjedy dže a wot kotrejež wšče druge wotwiškujaj, dokelž pšches to jašnišče pšnacže šwojich pšchibušnosćow dozpiwamy a šo nam nad pucžemi, po kotrychž mamy šhodžic, jašna šwětlina roššěrja.

Duž dha chžemy šebi dženkš Ješušowe wotmolwienie w našchim šczenju rošpomnic, a šo rošwucžic dacz wo najwjetšej kašni.

Pišmawucženy šo prašča: Wiščtrje, kotra je ta najwjetšča kašen w šakonju? Ješuš jemu wotmolwi: „Ty dyrbiš Boha, šwojeho Šnjesa, lubowac s žylej šwojej

wutrobu, s žylej šwojej dušchu a s žylej šwojej myšlu; to je přenja a najwjetšča kašen. Ta druga pak je tej runa: Ty dyrbiš šwojeho bližšeho lubowac jako šam šo. Na tymaj dwěmaj kašnjomaj wišj žyly šakon a profetojo.“

To je potajšim dwojokasem, kotruž Ješuš wščem druhim do přědka štaja a jako šaklad dawa: Boha žyle lubowac a bližšeho jako šam šo. A tónle dwójniški šakon špšnawany jako najwjetšči, hdyž

1. wopomnjamy, kaš hluboki je a kaš daloko do šaha. Pšchetož wón nježada wot naš jeno činjenje, ale šmyšlenie; niz tón abo tamny jenotliwy dobrj škutk šo nam tu pšchedpiškujaj, ale něščto, ščtož ma wšče našče škutki wožiwječ, kaš dušča wščitke štawy a šmyšla wožiwja.

Lubosć, kotruž Bohu dožimy, chže šnutškomnosć došpołnje pšchewšac. Š žylej šwojej wutrobu, s žylej šwojej dušchu, s žylej šwojej myšlu dyrbiš Boha lubowac. Šotajšim trón w tebi ma lubosć Boža wobšydnyč a tebie taš wobnježic, šo we wutrobje ša drugeho knježerja nišdže žaneje měštnosće njeje. Boha jeno šdžělenej wutrobu lubowac, rěka lubosć k njemu šapřěwac. Ša šym tón šnjese, twój Bóh, ty njedyrbiš žanych druhich Bohow mēč pšchi mni! Šale kašen njeczěpi niz jeno žanych pšhiboššičich templow, wot čžłowškich rukow šczinjnych, pšched njej dyrbja tež te woltarje padac, na kotrychž šo w potajnym woprowa. Ššwětolubosć a šamolubosć je pšhiboššičstwo; wěrna Boža šlužba w tym wobšteji, šo šo lubowaza dušča žyle Bohu podda.

Duž pruhuj šo, lubj čžitarjo, hač ty tež w tajšej połnej lubosći k Bohu štejšč. Šeli twoja wutroba na

tniczo mnych wężach wiża, słym po hilenjam město dama, bo wot hrěšnych žadoščow wobtnježuje, dha to njerěka Boha lubowacž i zplej swojeje wutrobu; pschetož sčtož woprardže lubuješ, i tym bo wutroba wupjelnja a nima sa druge žaneho ruma wysche. Želi móže twója dušcha po zplých dnjach a tydženje dolho žywa bycz hješ pomysłjenja na Boha, dha to njerěka Boha lubowacž i zplej swojeje dušchu; pschetož kohož mašch lubo, na teho hušto a pschezo spominasch. Želi do twójich smyšłow jeno druhdy jenotliwa šwětka pruha wot horka šastupa namaka, hewať pať je w nich mrotoťa a nož, dha to njerěka Boha lubowacž i zplej swojeje myšlu; pschetož tajki džen njemóžesch šlóněžny mjenowacž, na kotrymž drje šlónžo i šhwilemi mroćžele pschekamuje, ale bo rucze šašo šhubi. Wopomni, trójzy reka: i zplej! Žyła wutroba, žyła dušcha, žyła myšl bo žada w najwjetšej kašni. Wóh, wot kotrehož wšchitko mamy, chže, so bychmy jehó se wšchém lubowali, sčtož šmy a mamy. Wón jako našch njebyški Wóćžez chže wšchě šwoje džęćzi na šwojeje wutrobje męćž a wot nich žyła a polnje lubowany bycz. Teho dla je nam wón šwoju kašen luboščę dať jako tu přenju a najwjetšču, kotraž chže bo hluboťo hačž do dna našcheje šnutškomoščę šacžiščęćž a wšcho, sčtož je w našchej wutrobje, dušchi a myšli, i nim w luboščzi šwjasačž.

Žapochtoť Pawoť mjenuje luboščž dopjelnjenje šakonja a wuczi: sčtož drugeho lubuje, tón je šakoň dopjelnil; pschetož kóžda druga kašen je w tymle šlowje wopšchijata: ty dyrbišch šwojeho bližšcheho lubowacž jako šam bo. Šotajkim wopšchija kašen luboščę wšchitke pschisłuschnoščę, kotrež mamy napschecžo šwojim šobuczłowjekam dopjelnicž. Chže-li něchtó wjedžęćž, kať ma bo we wšchěch padach napschecžo nim šadžeržęćž, trjeba šebi jeno prajicž: ja chžu jich lubowacž jako šam bo. Něchtó nochže šebi šamemu bolosčž čžinicž: duž njecžin tež žanemu druhemu bolosčž! Něchtó nochže šwoju šamšnu šchodou: duž njecžin žanemu druhemu šchodou! A sčtož chžesch, so bychy tebi ludžo čžinili, to čžin ty jim tež; ty chžesch, so bychy čži pomhali: pomhaj jim! chžesch, so bychy čži wodali: wodaj jim! chžesch, so bychy icžęćpliwosčž męli i twójimi wošebitoščžemi: šnješ ty jich šlabosčę! a kaž šebi ty pscheješch, so bychy ludžo tebi twoje škutki a šłowa pschezo k lępšchemu wułożeli, tať šwuczuj bo, tež i teho, sčtož drusy řečža a čžinja, bóle to dobre dyžli to šle wušběhowacž.

A to čži čžęžko njepadnje, mašch-li jich woprardže lubo; pschetož luboščž ma wótre woťo ša dobre pocžinki a mile ša jich smylki. Tať je luboščž dopjelnjenje šakonja. Chžesch teho dla kašnje džęćžęćž, dha džęćž bo pschede wšchém najwjetšcheje kašnje, kralowškeho šakonja luboščę; temu šu wšchě druge kašnje poddane a hjeru i njeho šwoju móž. Duž je to hluboťa a daloťo došahaza kašen, kotruž nam tón šnješ jako přenju a najwjetšču pschedštaja. Š njej je wjele wot našž žadane. Teho dla wopomným

2., so mamy ša nawuťnjenje a šwuczowanje najwjetšcheje kašnje tež najwjetšcheho wuczbného miščtra. Wóh šam je ju hižom w šarym šakonju dať a Žesuš Chryštuš je ju wobtwjerdžil a wobnowil; wón je tušamu še šakonja a profetow jako jadro wšchěch bójškich pschikašnjow wušběhnyť a je bo nam še šwojim žiwjenjom, škutkowanjom a čžęćplenjom šam jako pschedšnamjo w došonjanej luboščzi k Bohu a k bližšchemu pschedštajiť.

To je tón, kotryž w druhim džęlu našcheho ščenja tež prajšęň štaja, na kotruž pať jemu jehó špytowarjo wot-

molwicž njemóža: „Sčto bo wam šda wo Chryštušu? Čžęji šyn wón je?“ a dama jim še šwojim praschjenjom špóšnacž, so je tu wjazy dyžli Dawitowy šyn. To je šyn Boži, čžęťo ščžinjeny i luboščę k hrěšchnemu čžłowjestwu a wot šmilneje luboščę Wóťza póšłany, kotryž bo šwojeje bójškeje podobny wupróšdni a šam ponižowasche a bu šhudny našche dla, so bychmy psches jehó šhudobu bohacži byli, a je i luboščę ša našž do šmjercže šchóť. Wón je našch wuczbný miščtr pschi nawuťnjenju a šwuczowanju přenjeje a najwjetšcheje kašnje. W jehó šchuli wuťnjemy wutrobne rostacže a šrudobu nad tym, so šmy bo tať hušto a wjele pschecžimo jehó wyščokaj kašni pschęhrěščili a hanibujemy bo teho. W njej njerěka wjazy: ty dyrbišch lubowacž! ale tu reka: lubujmy jehó, doťelž je wón našž přjedny lubowacž! Žow něťko žane nufowanje njeje, ale kašen luboščę ščžini bo šnutškomoňe čžerjenje a my dobywamy šmuzikoščž a móž k jeje dopjelnjenju. Tón šnješ šam nam še šwojim pschikładom do přjedny džę; jehó kralowški šakoň wobšteji w jenicžkim šłowcžku: luboščž! Duž wuťnmy wot njeho, šłędujmy ša nim a wšmimy jehó bójšku kašen luboščę do šwojeje wutroby, so by wona našchu wutrobu, dušchu a myšl roššwęcžila a wušwjęcžila. Šotom budžemy i polnej luboščzu Bohu a šwojemu bližšchemu šłuzicž móž a pschi tym

3. našhonimy, kať je kašen luboščę tež teho dla přenja a najwjetšcha mjese wšchěmi, doťelž je wona najšbóžnišcha kašen.

Ššwarjenja a hida, o kať tej čžłowšku wutrobu nješbožowmu čžinitej! Sčtož šwoje dny i wadženjom a i hadriju wupjelnjuje, šurowi pschecžimo šwojemu šamšnemu žiwjenju. Do hęle bo tajki dom pschemobrocža, hđžęž mješ wobydlerjemi njępschecželštvo tnježi a jedyn i druhim wóžnu wjedže, hdy by to tež jeno i kušazymi šłowami bylo. Kať nješbožownje pať šu tež tam žiwi, hđžęž drje šebi ničeho šleho njecžinja, ale tež ničeho dobreho; hđžęž šu wutroby šymne kaž łóť a hjędžakłiwje jedyn porno druhemu šwoje šamšne pucže šhodži. Kať je tole jeno móžno? kať móže bo to tydženje, haj lęta dolho wudžeržęćž? To je šapřečže najnadobnišchich potrebow wutroby a najpręńšcheje pschisłuschnoščę, je šabycže najšbóžnišcheho ščhesčžijanskeho powoľanja, pschetož „w męrie je našž Wóh powoľať.“ Hlej něťko, pomozniža tuteho męrneho powoľanja chže luboščž bycz: wona chže šle dušchi roškorny i wutroby a domu wuhnacž a w dušchach šwojemu wohrjemazemu šwětku šwęcžicž dacž. O wotewčęej jej šwoje wutroby a nješwobarajęej jej, hdyž bo wona wo durje kłapa! Njępschidajęej, so bo plomjo šwęcneje a čžělneje luboščę w dušchi hori, psches čžož bo najnadobnišche možy šęžeru a ničzo šbyťkne njewoštawa ša čžistu luboščž k Bohu a k bližšchemu. Džęćčę je twjerdže, te šbóžne hodžiny, w kotrychž wy šacžuwacže, so je luboščž žiwjenje, so dobre šwędomnje i Bohom, dowęra k našchim šwóžbnym, wješęle w powoľanju a trošcht w horju ruky w ruzy i dopjelnjenjom najwjetšcheje mješ kašnjemi du.

A wopomňęej, lubi čžitarjo, kať tale najwjetšcha kašen do wšcheje węcžnoščę plačži a žohnowanje dama. Pschetož „luboščž nihdy njewupadnje.“ Š pohladom na tule jejnu węcžnu plačžiwosčž mjenuje teho dla žapochtoť Pawoť luboščž niž jeno dopjelnjenje šakonja, wón ju tež wysche węry a nadžije pošběhujęej, hdyž praji: „Nęť pať wóstanje węra, nadžija, luboščž, tele tš; ale luboščž je najwjetšcha mješ nimi.“ (1. Kor. 13, 13.)

Luboscź k Bohu.

Slóh: Cžiti, Snježe, so mnu tač, tač čžešč —

Ta f žylej duschu, wutrobu
 Čže lubuju, o Božo!
 Čdyž tebe mam, dha njerodžu
 Wo śwētne cžafne sbožo;
 Ty ſy mi kublo najwyšščje
 A žórlo wščeje radošče,
 Na tebe stajnje myšlu.

Ty bě mój Bóh wot mlodošče
 We wješelu a horju;
 Móz twoja mój cžolm wodžješče
 Wo žohnowanja morju;
 Mój wodnych hnadnje ſđeržal ſy,
 Ty běšče pšchi mni we nušy,
 Mi pomoz f njebjä póšťa.

Ty ſy mój Bóh tež nět Kole,
 Mój twjerdy hród a skala.
 Kž kryje mje a žohnuje,
 Mi trošcht a potoj dawa;
 Mje wodnjo ſhcžič, napowášč
 A w nožy cžišče spacž mi dašč,
 Wšmi ſa to džal a thwalbu!

Ty ſy mój Bóh tež ſa tón cžaf,
 Kž čžešč mi hiščežje dodacž,
 A moje hrěchi pščežo ſaf
 Čže twoja hnada wodacž;
 Ach, daj po ſwojej miščež,
 Čdyž junu džet ſo nařhili —
 So cžješč cži w njebjä ſpěwam.

Ty ſy mój Bóh tež we ſchžiju,
 Čhtó bracž mi tón trošcht móže?
 Nječ wjedžješč mje cžet cžernjoitu,
 Mi kčžēja tola róže.
 Wšchał ja tu ſbóžnu wěštošč mam,
 So f horja pónđu f njebjefam,
 Čdžez męra palmy wēja.

Ty ſy mój Bóh; nječ ſe ſmjercžu
 Eso wšhitko mi tu ſhubi,
 Ta wěm, ſo krónu doſtanu,
 Kž Khrysta hnada lubi;
 Čhto ſmjercž a row mje traščicž čže?
 Ta žiwjenje mam hotowe
 Pšhes twoju miščež, Božo!

Duž mój Bóh ſy a woſtanješč,
 Ta nowju ſwój ſlub ſtarj;
 Ty f wutrobj mi njeſchidžješč,
 Čacž ſtaja ſo mi marj;
 So ſy mój Bóh a ja ſym twój
 A do wěčnošče ſwojej ſmój,
 Se moja ſbóžna węra!

K. A. Fiedleř.

Dóut njepraweho pšhiſaharja.

Njedawno ſym wo mužu cžitaj, kotryž běšče ſo 20 lět dolho
 f cžěžkim hrěchom na ſwojim ſwědomnju nořhł, žyle potajnym,
 ale bóle cžwilowazym, džyli jęſenje w koščáč. Tęho ſwójbni

ničo wo tym hrěchu njewjedžiču; ale ſo wjele wo njeho cžěžnjachu,
 pšchetož huſto wón w nožy ſtanywšči a pó jſtwje wokoło hanjejo
 cžěžto ſtonašče a pšchi bliđowej modlitwje jeho džęczi ſo jemu
 w rukomaj a na hubomaj ſtorhowašče a jeho bješwocžo bęšče
 ſtajnje ſblėdnjene. Dwojzy ſa lęto, hdyž jeho žona a doroščene
 džęczi f Božemu bliđu thodžachu, ſo wón jako thory polehnywšči
 po nękotrjch dnjach hařle ſařo f lęhwa ſtawašče, a hdyž duchowny
 na kónzu Božeye ſluzby požohnowanje wudželejo f tym ſłowam
 dónđe: „Tón Snješ poſbėhň ſwoje woblicžo na tebe a daj tebi
 ſwój męř!“ potom jeho tač ſymniza pšchetšchařowašče.

Tón nješbožowny cžłowjeř ſa pořlednje lęta cžasto na wjeršcht
 ſkalařby hanješče a do doliny dele proščje hladašče; drugi ras ſo
 pšhes ſtudnjowe wobloženje nacžahowajo f bórbotanjom do hlu-
 biny pohladowašče a potom f hróřbu pšchemřaty ſo ſařo wróći.
 Jedyn džet jeho w lęřu jeho duchowny nadeřdže, hđžez męješče
 wbohi pod ſchtomami ſo wokoło wlečžo wocži proštej f ſemi
 ſloženej. Na prařchenje: „Luby pščečželo, ſče dha ſhto ſhubil?“
 wón napschijnje wotmolwi: Ta pytam, — pytam ſapocžatk podawka,
 kotryž je mi moja njeboh macž pomjedala, ale ja pščežo jeno
 kónž namařam, tón pař řęka: „Boha ſhubil — wšhitko ſhubil!“
 — Duchowny pščečželnje džješče: „Pořluchajče na mnje; ja čžu
 Wař na ſwjate ſłowo Božeho piřma dopomnicž, wot kotrehož
 ſapocžatk a kónž wěm; wono tařle řęka: Čdyž budžęče mje
 f žylej ſwojej wutrobu pytačž, dha čžu ſo ja wam dacž namařacž,
 prař tón Snješ.“ — Na to ſo tón muž ruče wotwobrocžiwšči
 ſwojej wocži f woběmaj rukomaj pšchitry a f thwatkom do lęřa
 nuts bęžješče f tymi ſłowami: „Ach, Snješ duchowny, ſtrařhna
 węz je, ſapadnyčž do rukow žiwęho Boha!“ Duchowny želniwje
 ſa nim hladajo pšchi řębi pomřšli: Tónle nješbožowny je bliřko,
 ſwój rořom ſhubicž, a ja ſo boju, ſo cžerw w nim žerje, kotryž
 njewumřęje.

Wo nękotrjch njedželach ſo ta pomješč rořřchęřješče, ſo je
 ſo tón tjšchnimy muž na thorołožo lehnył, a ſo ſatrařhna thorošč
 ſo na jeho cžęle pořafuje, tařama, na kotruž je nęhdy kral Herodařč
 (ſap. ř. 12, 23) žalostnje wumřjel. Kthory, kotrehož njemóžješče žane
 wotmęnenje cžęlnyř ſchatow, žane kupanje, žane žalby, žane lękar-
 řtwo f jeho cžwile wuřwobodžicž, ſtonašče, řiwlešče, wuješče
 pšchemęnjejo, a hdyž ſo jeho žona jeho prařješče: „Móžu cži
 řnano f nęčim pomřacž?“ wón wotmolwi: „Mój hrěch je wješčči,
 džyli by mi mořł wodaty hęč!“ — Tařo ras ſwoju najmlóřšču
 džowcžicžku f ložeř dowjedžiwšči jej to troščtne ſłowo ſpěwacž
 dařče: „Řrej Tęřom Khrysta, Čřyna Božeho, wuščijcži nař wot
 wšhitkeho hrěcha!“ wón wótřje ſawola: „Wotwjedžęče to džęcžo
 precž, ſo to nješřlyřču. Ach, ſa mnje je jene druhe ſłowo. Tam
 hđžez řęji, řym cžorny řwjař do biblije polořil (Hebr. 10, 29).
 Nječ to moje džęczi cžitaju, hdyž řym morwy, hdyž řym f heli
 docžahnył!“ —

Tęho duchowny, kotryž wšchėdnje f njemu pohladowašče,
 wjařy njedozpę, hacž žona a džęcžo. Wón na Bože wotřafanje
 řpomni, duž cžerřjazy tač wot řpinka do hromady řčžęhnyeny jedyn
 porřt na ſwoje wutrobno nařtajiwšči džješče: „Tón je a pije řębi
 řam tón řud!“ — Wón čžyšče pšchichodnu njedželu pšchęd wo-
 řřadu a f nej ſa njeho dobroprařchenje wo ſbóžne řkónczenie cžinicž;
 na to tamny řapadže: „To mi njepomha! Džewjęcž ſłowow řęja
 jako murja mješje mnu a Bohom!“ — „Džewjęcž ſłowow?“
 prařchachu ſo pódla řęjazy, „řšto dyrbi to řęřacž?“

Ččthry njedžele dolho ſo thory tač bėđžješče. Řola řuřodow
 řęřařče, ſo ſo kóždu hodžinu jeho kónž wocžafuje. Alle hdyž ſo
 ras w mřęřazym žiwjenřke řlomješčto wuhagnjene hęč řdařče, bu
 wot řtyřta a řadwėłowanja ſařo řbudžene.

Škóncžnje jedyn wjęčřor pořdže, ſo hiščežje junřwóčž řhra-
 bawřči da nješbožowny duchownęho řawolacž, žonje, džęcžom a

Číslo 44.
29. oktobra.

Bomhaj Bóh!

Četnik 15.
1905.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbnj statok,
A twój swjatosok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosé ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spař měrnj
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjatosok,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh čí khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew čes!

F.

Sěrbske njedželske łopjena.

Wudawa so kóždy kóbotu w Smolerjez knihicziščezěni w Budyschinje a je tam ja sčtwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

19. njedžela po swjatej Trojizy.

Mat. 9, 1—8.

O Božo lubosny,
Ty žórko wscheho dara,
Bjes kot'roj niczo nej,
Kiž ja wschitko so stara,
Daj strowy žiwot mi
A so w tym žiwocze
Ja strowu duschu mam
A čizte šwědomnje.

Lubi čitarjo! Dale sčtucžka i krótkimi słowami mupraja, sčtož móže šebi čłowjek w nastupanju šwojeho derjeměcža pschecž — strowy žiwot, strowu duschu a čizte šwědomnje. A woprabdze, wo čłowjeku njehodži so niczo rjenishe wurjez, hacž hdyž móže so wo nim prajicž: wón je po čžele a po duschi strowy. Čžeho dla pak nješku wschitzy ludžo tajzy? Čžeho dla widžimy runje pola najwošebnisheho štworjenja na semi najwjazy khorosčow, i wotkal tak wjele šbrascenyh čželow, kotrež duhej šlužbu šarjekuja, tak wjele bolosčow, i kotrymiž so čželo sa duschu do jastwa pscheměnja? — Pola khorého čłowjeka w našim ščenju njeje čžezko na to wotmolwicž. Pschetož so ma wicž, i kotrež je wón domapntany, šwoju pschicžinu w jeho šamšnym šawinowanju, to i šesubowny šłowow wukhadža: „Dowěť so, šyno, twoje hrěchi šu tebi wodate!“ To rěka i druhimi šłowami: Ty šy šebi tole čželne hubjenstwo šam pschicžahnył; ty tež wěsch, so so teho dla tyschisch a tak čže twoje šwědomnje čžwiluje; to pak je to žahadło,

kotrež čži twoje čželne bolosče halle tak prawje powjetšcha tole žahadło čži ja wotlemjam, twoju hrěschnu winu čži se štyšneje dusche wotwalam. A jako běšche šesub jeho tam wuhojit, i wotkal jeho čžerpjenje wukhadžeshe, wotewa wón jemu potom tež ščžehwki winy a džeshe: „Štań horje, šbėhń šwoje pokleshečo a dži dom!“

Tu widžiš, luby čitarjo, so je twój Šbóžnik tón prawy lékař, kotryž žykeho čžłowjeka hoji. Najprjedy wón khorosč so korjeń pschima a i nutštownym lěkowanjom špocžina. Je wón šnutštownu pschicžinu abo winu dusche šbėhnył, dha potom tež šwontny ščžehwť abo čželna khorosč i tym pada. Wón ma potajkim móž a wolu sa hojenje šwontowny a šnutštowny ščtodow.

Sčto pak šesuba pohnu, so wón jichneho w našim ščenju na špomnjene waschne šahoji? Dolež jich wěru widžeshe, kotraž wschě šadžewki pschewiny, so by so k njemu pschedobyla. Čži, kotřiz khorého na poklesheču pschinješechu, pntachu so i nim psches lud k šesubej pschecžiščezecž; jako pak so jim to njeradži, šstupichu na kžžu horje a pusč-čžichu jeho psches žyhele dele psched šesuba. Woni potajkim žaneje prózy njelutowachu a so žaneho ščtodowanja sa šebje ani sa druhich njestrachowachu, jeno so mohli šwój wotpohlad dozpicž. A na wbohim khorým běšche špóšnacž, so jeho žadanje po wujednanju i Bohom hišče bóle čžerjeshe, dyžli pschecže čželneho wotkhorjenja. Na tajke šjednocžene wěrimě próžowanja tón šnješ i wošebitym špodobanjom ššladowashe a so k nim jako pomoznik pšna. Tak a wjele bóle hiščež kēžbuje wón na ššromadne wě-rite próžowanja k wumóženju čžłowšteje dusche wot šžazjenja.

Dokelž Jesuſ t jichnemu rjekny: „Dowěr ſo, ſyno, twoje hrěchi ſu tebi wodate!“ winowachu jeho někotři piſmawučeni bohahanjerſtwa, dokelž ſo wón po jich mēnjenju nēcžeho mozowaſche, ſchtož jeno Bohu pſchiſluſcheſche. Jesuſ pať jich poprawi t tymi ſłowami: „Čžehodla myſlice ſebi tať ſle we ſwojich wutrobach?“ Woni běchu jeho ſlōſcže bohahanjerſtwa, ſe ſmjercžu khoſtajomneje, winowali, měſto teho ſo bychu tu myſl kħutnje we ſwojej wutrobje roſpomnĕli: „Schto je tola tōnle muž? Njedyrbjať wón ſnano Meſſiaſ byčž, kotryž hrěchi a khorōſcže ſahubja?“ So woni „ſami pſchi ſebi“ džachu, ſwědčĕti wo jich ſlym ſwědomnju. Tōn Knjes ſo jich nětko praſcha: „Kotre je lōžſche, prajicž: Tebi ſu twoje hrěchi wodate, abo rjež: Staň horje a kħodž wokolo?“ Budžĕſche wón jim čžaſa t wotmolwjenju dať, woni prawu wotmolowu: Jene je tať čžēžke kaž druge, njebudžĕchu dali, ale tu wopacžnu: Tamne je lōžſche prajicž. Tola tōn Knjes jim namēſcže ſe ſtutkom pokaſa, ſo mōže wón jene kaž druge niz t holymy ſłowami, ale w bōjſkej mozy prajicž; pſchetož t wobemaj, mjenujžy t hojenju čžēla a duſche, ſluſcha bōjſka ſtworicželſka mōž. Teho dla ſo tež wſchōn lud, kiž to widžēſche, džĕwaſche a Boha kħwaleſche, kiž je tajku mōž hrěchĕwodawanja a khorōſcžowhojenja čžłowjekam t jich duchownemu a čžēlnemu derjemēcžu dať. S nim tež ty, luby čžitarjo, Boha kħwal, hdyž je niz jeno tebi, ale tež druhim miłōſcžiwje pomħať!

F.

Kak lēkar Jesuſ hoji.

(Mat. 8, 1—9.)

ſlōž (W. miſ. harf., čžo. 69): Ja čžu ſpěwacž Knjeſej —

Wbo (437): Ja čžu nětko kħērluſch ſaſpěwacž —

Spěwaj, duſcha, kħērluſch wjeſelny,
Kaž ſo ſluſcha; Knjes je luboſny!
Do měſta wón pſcheſ morjo
Wſchewjeſe ſo ſwojeho,
— Džĕwo tam čžini Ebōžnik pſchecželny.

Sprawna žadoſcž ſa lēkarjom dže,
A hlej, radoſcž hnydom ſaččēje;
Kotrehož ſu pſchinjeſli,
Sichtneho Knjes muſtrowi;
— Lēkar wón je, kotryž pomħacž wě!

Grěchi wodať Knjes je wbohemu,
Bōrſy dōdať čžēlnu ſtrowotu;
A dowěrje joh' nucžiwſchi,
Pomoz polnu ſticžiwſchi
Pokaže nam ſwoju wutrobu.

Slōcž ſo ſtorka ſlōwo ſluſchĕwſchi,
Wſchēzo hōrka ſwari pſchi ſebi;
Mēni, ſo Knjes leſtruje
Poſticžiwſchi wodacže!
Myſle hroſne maja pſchecžiwni.

Ale mōžny lēkar Jesuſ je!
Kōždy ſprōžny najlěpje to wě;
Grěchi wón nam wodawa
Pomoz polnu podawa,
Hdyž naſ hoji, kaž je najlěpje.

So by nucžĕl t wěrje pſchecžiwnych,
Knjes je nucžĕl ludži ſawĕſtnych,
So mōž Boža wulka je
A tež čžēlu ſpomōže!
— Tať je ſnicžĕl myſle hanjažyč.

Bēdnom' kaže: Staň a domoj džĕ! —
Hnydom ſtaže čžerſtwy w radoſcži;
Ebōžnik wſchēhomōžny je,
Kaž ſo tam wſchēm pokaže. —
Duž lud džakny wopor ſapali.

Jesuſ mily Knjes je woprawdže,
Swoje džĕwmy nam wſchēm pokaže;
Kħorſch wón naſ muſtrowja,
Grěchi wſchēdnje wodawa,
— Tať naſ hoji, kaž je najlěpje.

Lēkar Boži je wón na ſwēcže;
Na ſo ſlōži naſche kħoroſcže
Jesuſ, naſch Zmanuel;
Wbohich naſ je jemu žel;
Wumohl naſ je, Ebōžnik Jesuſ je! —

Časpěwajmy džak jom' wutrobny,
Čamſtajmy: S kralom, Jesu, ſy!
Wumohl naſ ſy t potlecžā,
Dowjedžēſch naſ do njebia! —
Halleluja, junu ſtrowi ſmy! —

U.

Džĕwne wuhojenje jichtneho.

Dostoĕny J. Jakub Moſer bu w lēcže 1759 w 59. lēcže ſwojeho žĕwjenja njewinowacže na württembergſku hōrſku twjerdžĕſnu Hohentwiel ĕadženy a čžerpjeſche ſa ſwōj pſchēbnyť tam na hačž najnawalnĕſche drĕjenje w ſtawach a bjedrownu bōl tať jara, ſo njemōžēſche bjeſ podpjerow ani kħodžicž ani ſtejecž. „Sene ranje“, wón ſam powjeda, „ſo t blĕdu ſydnwſchi a podpjeru a kĕj na njo položiwſchi ja w bibliji tōn podawť čžĕtach, tať Jesuſ t njemu pſchinjeſeneho jichtneho muſtrowi (Mat. 9, 1—8), dačž jemu we ſwojej wutrobje tu čžēſcž, ſo mōže wón tež hiſcžē nětko na ſtole ſwojeje kraſnoſcže runje to ſamo čžinicž, hdyž wēru namafa, njeproſchach pať w naſtupanju ſwojeje woħoby wo ničžo. Hdyž bēſche čžaſ jēcž, roſtaſowat, general t Roman, t lēkarjom dr. Eppli Didenhofenſkim, pſchiſdže, pſchēd kotrymajž ſo ſamolwajach, ſo jeju ani pſchi durjach njewitam, ani t nim njepſchewodžam, dokelž to čžinicž njemōžach. Saťo knjes dr. Eppli mojej podpjerje a kĕj na blĕdže ležaze widžēſche, wón džēſche: „S Bōh ſwarnuj! kajke žalōſtne ſtroje!“ — Ja džach: „Bohu ſo džakuju, ſo je dať drjemu roſcž, kotrež mi nětko tať pētnje ſluži.“ Saťo bēſchtaĕ woteſchloj, a ja ſebi na ničžo njemyſlach, poſtažech a phtnych, ſo mōžach proſcže ſtejecž. Džēch krocžalku a mōžach kħodžicž; pōjſtwe bjeſ podpjerow a kĕja wokolo kħodžach, kaž dolho ſo mi čžyſche, a mōžach kħodžicž a to bjeſe wſchēch bolōſcžow, a bjeſ teho, ſo budžĕch to mi wot lēkarja wuſaſane lēkarſtowo trjebať byť.“ — Po ſwojim wuħwobodženju (1764) wſa Moſer t džak-nemu wopomnĕcžu na teho Knjeſa tamnej podpjerje t wjeſelom ſobu dom. Moſer ſemrē w 85. lēcže ſwojeho žĕwjenja 1785.

U.

Na reformaznyjski šwjedžen (31/X.).

My mamy „wěčny evangelij“!

Šjew. Jana 14, 6—7.

Hłóš (314): Šehovah, tebi chzu ja špěwac! —
 Eso šraduj, žyrkej Boža šwjata,
 Riž ryczerja mašč w bitwje móžneho!
 Wchaf brón a šylnošč tebi data
 Še psches njebo, kiž sa naš dał je šo
 Do šmjercze na šchizu a dobył nam
 Tak čžer a šbožne pravo š njebješam. —

My wěčny evangelij mamy,
 Riž pschipowjedacž ma šo na semi,
 Šo narodam a ludam damy
 Wchēm šbožne pošelstwo my šbožowni,
 Rač ryczer Boži Šesuf dobył je,
 Nam wumoženje dał a živjenje!

Šlej, jako jandžel šwětla čžehnje
 Džě předomanje evangelija
 Šiches šwět nětš w Šesufowym mjenje
 A šbožnošč ludam kručze pošćiča! —
 Eso Boha hójče, čžesčž jom' dawajče,
 Šdyž šudženja čžaf jeho pschichoł je.

A š modlenjom šo pokorjējče
 Šched nim, kiž žórlo šam je živjenja,
 We službje jeho šwěrnj štejče,
 Riž žylej štworbje Božej wodnych da!
 — Tak šlincži ščelusch evangelija,
 Riž do šwěta š wšchēm ludam wukhadža. —

Duž halleluja šaspěwajmy,
 Riž psches Šhrystuša wumoženi šmy,
 A š hłóšom wšchšchim šawššajmy,
 Šdyž wuhlād wotewrja šo radoštny;
 Šiches šwět a čžěšnosčže čžer našcha dže
 Ša Šesufom do raja krašnosčže! — U.

Wobrocženj Indianat.

Šžóp, přeni wobrocženj Indianat w polnóžnej Amerizy, přjedy žablawy čžłowjek a wopikž, šwoje wobrocženje takle powjedafše: „Bratšja, ja bēch pohan a šym jako pohan šo šestarič, duž wēm, tajke pohanjo živjenje wjedu. Nēhdy předar š nam pschidžže, kotryž čžyšče nam dopoščacž, šo jedyn Bōh je; ale my š njemu džachmy: „Wērišch ty, šo my to njewēm? Dži jeno, š wotkēž šy pschichoł.“ — Pošdžišcho šažo jedyn pschischedšchi nam prajesche: „Wy njedyrbicže kradnyčž, šo niž wopicž, niž žhacž.“ My jemu wotmolwichmy: „D blasnje, mēnišch, šo to njewēm? Dži a wučž šwojich krajanow. Šchetozž ščtō šo bóle wopiwā a wjazy žhaje, hacž woni?“ — Štōncžnje Šichesčan Šendrič Rauch š nam pschischedšchi takle džesche: „Ša pschidnu š tebi w mjenje Šnjesa njebješow a šemje; tōnle Šnjēs čžže tebjē wobšbožecž a š twojeho hubjenštwa wumōž. Wōn je šo tehodla čžłowjek ščžinič, je šwoje živjenje ša čžłowjekow dał a šwoju krej ša nich pschelač.“ Šele šłowa njemōžach ja šapomnicž, šo je Šesuf šwoju krej ša mnje pschelač. Šo bēšche špōčžatš šbudženja, kotrež je Boža hnadā mješ nami šutkowala.“ — U.

Pschirumanje wo evangeliju.

Na wulkej pustej krajinjē powščitkomna hłōdna nuša nasta. Duž jeje kral šjawny list na šwojich poddanow pošča, w kotrymž

pišane štejesche, šo dyrbi kōždy š njemu pschicž a šhleb, wino a hewasche živjenške šředki darmo dostacž. Čži přeni nētš, kotšiz bēchu list čžitali, džēchu a dostachu jēdže do wole a domach š tyri šwojimi wješeli jēdžachu a pijachu. Šich šobubrattšja wonkach pač hłōd čžerpjachu a mrējachu; pschetozž woni njebēchu wo kralowym liščže nicžo šlyščeli; tōn na polnych hlidach tamnych wješelnych ležesche, kotšiz š hłōdneje nušy wumoženi na nušu druhich šebi njepomyšlichu. — Wuloženje: Wulka pustā krajina je šwēt; hłōdna nuša je hrēch; kralowy list je Bože šłowo a evangelij; šhleb a wino a wšcha polnošč je twōj Šnjēs Šesuf Šhrystuš! U.

Rajkiž wušnw, tajke žně.

Wužitne powjedaščto ša mlōdnych a štarých.
 (Šofracžowanje.)

Šišasche pač šo tehdy 1812. Šuto lēto, taž tež šandžene a pschichodne bēchu wōjnške lēta, lēta wulkeho krejpschelēča, njēmēra a štrachā, a ščtōž bēšče je pschētral, njēžadafche šej tajke čžafy šažo wuhlādacž. Našchi šerbszy bratšja wokolo Šudyšchina wjedžachu je šhonjenja wjēle wo nušy a hubjenštwe š tamnych lēt powjedacž. Wē w tutym lēčže, hžžž Napoleon, franzowšti mōžny šhēžor, na Rušow čžehnjesche, a jemu š pomozhy dyrbjachu wščitzy kralojō a wjerchojō, kiž bēchu š nim šjenocženi, šwoje wōjšta šobu na ruškeho šhēžora poščlacž; po tajšim tež wjēle Ššerbow do Ruššje pschidžže. Šjecž štow tyžaz wojakow wjedžišče Napoleon š dwanacžimi štami wullich ščutow do Ruššje. Šež našch Šurij bu do wojakow wubrany a čžehnjesche šobu do Ruššje, a to rady; pschetozž wōn šebi myšlesche, šwoje šle šiwēdomnje do Ruššje donjesčž, abo hišččže lēpjē, šo tam dacž šatšelicž, abo šarubacž abo šaklōčž, dokelž jemu mōžno njebē, šwoje šwēdomnje špokojicž.

Raž je šnate, dha njeje žadyu, kiž je do Ruššje na tule wōjnu čžahnyč, šebi nicžo nadobyl, šhiba šo šu šo psches tu žalōšnu nušu, kotraž je tam tych wojakow podeschla, šažo š Bohu wolacž nawukli a jeho wo pomoz prošecž, kotšiz bēchu přjedy na Boha šabyli a šo wščeje modlitwy a proštwy wostajili. Wot tych wjēle tyžaz, kotrež Napoleon do Ruššje dowjedže, šu jenož nētotre šta šažo domoj pschisčle. Ščtōž wot žyheho franzowšeho wōjšta Rosakojō njēščžowachy, to š hłōdom wumrje; a ščtōž š hłōdom njewumrje, to šmjersny; a ščtōž njēšmjersny, to šo šatēpi; a ščtōž šo nješatēpi, to hāle šo dom na pucž da, wot kotrychž hišččže wščitzy do wōtžneho kraja dōšchli nješku. Nētotra šakrašnjena macž je psches šwojeho šyna wjēle štow šylšow wuronila, kiž je tehdom do Ruššje čžahnyč a tam wostā; wonā njeje nicžo wjazy wo nim šlyščala, a njeje šhonila, kajšje šmjercže je wumrjel, a hžže a šajki row je doštal. Ničtō njemōže te wšchelač a wulke čžwile murjez ani wopššacž, kotrež bēchu tehdy na franzowške wōjšto w Ruššej pschisčle. Šōždy, kiž je tehdy š Ruššje štowny dom pschichoł, mōže š wērnoščžu prajicž, šo je jeho jenicžzy Boža hnadā šama šžeržala.

Našch Šurij, kotryž čžyšče rady wumrjecž, šwoju šmjercž pytašče; pschetozž wōn na žane wāšchne šwojeho živjenja njēhladašče: wōn wosta pschi živjenju, hacž runje bē pschēzo w bitwje štoro najpřeni. Wōn bu nimale pschi šapōčžatku wōjny š nēkotrymi druhimi wojakami wot Rosakow popanjēny, a čži podachu jatych ruškim buram, kiž jich do hrōdžow šawrjēchu, hžžž džēš wote dnja š nowā drušy jecži š nim pschidžžechu. Šak bē wjēle dnjow, haj wjēle njēdžel pošpochi; pschēzo buchū nowi jecži pschitwjedowanī. Šdyž bē jich nēšajšā licžba hromādže, buchū dale hñacži, hžžž šažo hospodu wo njecžistych hrōdžach a lēdom nēšchto š ščživjenju šwojeho čžēta dostawachy. Škotryž wot nich nēšchto mējesche, temu bu to wšate, haj tež šama jich drašta, a šak buchū woni š jeneje wšy do drugeje wjedženi, hłōdni a našy. Šjēle wot nich padže

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok,
A twój swjatonok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spať měrnj
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džěń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpoćń ty.

Z njebjes mana
Njeh ći khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh pōda,
Wokřěw će!

F.

Sěrbske njedželske łopjena.

Wudawa šo kōždu šobotu w Smolerjez knihicziščetni w Budyšchinje a je tam ša šchwětlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

20. njedžela po šwjatej Trojizy.

Łut. 13, 6—9.

Pšchirunanje wo figowym šchtomje je stawisna twojeho žiwjenja, luby ćžitarjo! W tutym šchpihelu dyrbiš do šwojeje šańdženosće a do pšchichoda hladacž, šo by pōsnał hōdnosć šwojeho žiwjenja, šo by pōsnał, hacž tež hnady bohate džěło twojeho Bōha na tebi podarmo bylo njeje, a hacž tōń Ńnješ podarmo plōdy njepnta w twojej šańdženosći, šo by wuřnał: Ńnježe, šmil šo! a prořyl hladajo do šwojeho pšchichoda: O Ńnježe, pomhaj, o Ńnježe, daj nětko, šo by šo wščitko derje radžilo.

To džěło Bōže na našchich duřchach.

1. Wōń pyta plōdy na figowym šchtomje, kotryž je šchčěpik;

2. Wōń ščěrpliwje ćžaka, wabjeny pšches miłosćiwje dobroprořchenje winizarja.

1. „Jedyn ćžłowjek mējesche figowy šchtom.“ Šchtō je to druhi, hacž tōń Wšchehomōžny, a tōń figowy šchtom šy ty, štworjeny po jeho podomnosći. Winizat je Bōže kralestwo, Ńnjeřowa žyrkej. Tež tebe je wōń w šwjatej kšchčenižy šchčěpik w šwojej winizy a kať wjele je wōń wot teho ćžaka na tebi džěkał? Špominaj na te biblijske historije, kotrež je tebi w džěćžazyh lětach luba macžetka powjedala; špominaj na te rjane šchpruči a šhěrlušche, kotrež šy w šchuli wuřnył; špominaj na te přědowanja, i kotrymiž je tvojū duřchu wabicž chžyl! „A wōń pšchindže a pytašche plōdy.“ Plōdy wōń pyta, wōń njeje špokojeny i rjanym liščom pobožnyh šłowow. Někotry šchtom šteji w nalětnj

psche, ale hdyž našyma pšchindže, je wichor kčženje dele štichašł a šchtom pōsny šteji. Tak wohladacž někotreho mlōdeho kšchescžijana, kotrehož duchowne žiwjenje rjenje kčžejesche, ale wichor žadosće a roša njeměry štej šadžěwałoj, šo mōžachu plōdy narosć. Plōdy, kotrež tōń Ńnješ pyta, dyrbja wuroscž i wutroby. Kaťke to plōdy? Wōń je jedyn plōd a tola wjele plōdow, i jenyh šłowow: lubosć. Lubosć je jedyn plōd a tola wjele plōdow, kať Pawoł pišche: Plōd duřha je lubosć, wjeřelosć, mēr, ščěrpliwosć, lubosnosć, dobroćiwosć, mēra, ćžichosć, pōžčiwosć.

„Wōń pšchindže a pytašche plōdy a njenamaka nicžo.“

Luby ćžitarjo, namaka wōń plōdy pola tebe? Šdyž jeho wšchopšchewidžaze wōćžko na tebe hlada, namaka wōń plōd lubosće? To njeje mjehkosć wutroby, ale je lubosć, kiž je tať šylna kať šmjercž, šapaza lubosć k tvojemu Bōhu i žylej wutrobu, i žylej duřchu, i žylej myřlu. Namaka wōń tu lubosć, šo ty radny rěćžich se šwojim Bōhom w modlitwje a rad pšchihadžesč k njemu do jeho doma? A šhto i tymi druhihmi plōdami? Namaka wōń šnana mēsto wjeřelosće šrudneho duřha štarosćow, mēsto mēra njeřpokojnosć, mēsto ščěrpliwosće nješčěrpliwosć, mēsto pōžčiwosće wēžy, kotrež ničtō wjedžecž nješmē a pšched kotrymiž dyrbjał šo šačěrwnjenicž, hdy bychu druřy to wjedželi? Tole pōsnaće dyrbi nař do pokuty hōnicž, šo bychmy wuřnali: my njeřšmy hōdni šwěrnosće a šmilnosće našcheho njebjeskeho Wōtza, a prořyli: Ńnježe, šmil šo nad nami Jeřom Ńhryřta dla.

2. Duž džesche wōń k temu winizarje: „Glaj, ja šym 3 lěta pšchichoł a plōdy pytał na tym figowzu a

niczo njenamafat; porubaj jón; sčto wón semju sadžewa?"
 To šudjenje je krute. Šdnž je hnadny čaš nimo, praji
 wón k swojemu služobnikaj, k šmjerczi: Wšmi šeteru a
 porubaj tón njeplódný sčtom! Tón šud je prawy.
 W našim pschirunanju paš wustupi winizat a rjeknje:
 „Anježe, wostaj jón hiščeže to lěto, hačž jón wobtopam a
 pohnoju, hdy by wón čyžyl plódy pschinješč; jeli so nje-
 pschinješe, dha potom jón porubaj.“ To je hłóž Jesom
 Šhrysta, šyna Božeho, našeho wulkeho wyschšchiměšnika
 a šarěčnika pola Wótza. Wón šedži k prawizy Božej
 a šastupuje naš, dokelž naše dusche lubuje a je ša naš šo
 prózował a šrawił. Wšitke naše plódy, tež te naj-
 lěpsche, bychy nam tola psched šwjatym wóčžtom šudnika
 šmjercž pschinješe, ale ta šrej Jesom Šhrysta woła móžnišcho
 hačž naše hrěchi: Šmilnošč, šmilnošč!“ Tón winizat
 paš čže tež hiščeže něšto na sčtomje džělacž. Wón
 džěla nad nami se wšchelakim hroženjom a šrudobu, šo by
 semju wobtopał a šmješčit. Wšchón šichž poščejele wón,
 šo bychmy nawukli na jeho šłowo šedžbowacž. Šdnž wón
 tebe taš ponižuje, čže wón wodže žiwjenja pučž
 pschihotowacž te šorjenjej twojeho žiwjenja. Ale wopomń,
 tón winizat prošy jenož wo jene lěto. Šnadny čaš šo
 bóršy minje. Našymški čaš dopomnja naš na šmjercž.
 Duž wopomńmy šhutnje šwój šónž, šo bychmy we winizy
 Božej pod hladanjom njejškeho winizarja plódy pschinješli
 ša wěčnošč. Šamjeń.

Šosnajmy dobročiwosč a krutosč Božu!

(Mat. 22, 1—14.)

Šłóž (439): Šak rjenje šwěčzi šernicža —

Šral njejškeho šraleštwja,
 Šiž čaš a wěčnošč w ruzy ma,
 Šwaš Ššynej hotowasče;
 Wón pošłow šwojich wupóšła
 A hoščzi psches nich powoła,
 Šich witacž požadasče;
 Šřeni — lěni
 Šazpawaju, nježadaju
 Ššej po šwašu;
 Šadšcho je šwětom šo pašu.

Šral druhich pošłow poščejele,
 Šjež proščenym nětk pschifaže:
 Ša wšcho šym pschihotowal;
 Šłót šormjenny je řěšann,
 Šłój wobjed hoščam hotowny,
 Ššym próžy nješutowal;
 Šola pola,
 Šiki haja, wysche štaja
 Šoni hrošni,
 Šžatownoščže žyle prošni.

Šež šłóščiti šu někotři
 Šaš jara, šo šu pschimali
 A pošłow ššónžowali. —
 Duž šral šo na nich rošněwa
 A šordarjow wšchěch šoricž da,
 Šich měšto hněwny špali;
 Šle dale
 Šošči woła druhich š nowa
 Š drohow šikly,
 Šokelž šral je dobročiwny.

Šoh' wotročžy nětk šhromadža
 Šlych, šobrych, — wšchěch, šiz nam'šaja;
 Ššchě šłida bychy pošne;
 Šnuts šral paš džěšche wohladacž
 Ššej hoščzi; ma wšchaf pošafacž
 Ššo roššudjenje šłowne;
 Šjana žana
 Šjeje šwašna drašta čašna;
 Šychy žada
 Šral, šiz jeho ššiczi hnaša!

Wón čłowjeka tam wuhłada,
 Šiž nima šwašnow' šdraščjenja;
 Šlej, njerodny wón běšche!
 Šak nuts šy pschishol, pschecželo?!
 — Šral hnydom jeho pošcha šo,
 Šdnž widžecž pschy čžyšche. —
 Šłódný hódny
 Šjeje šwaša; hnadnoh' čaša
 Šjeje wužil,
 Ššradžu hrěchej wón je šlužil.

Šch, wotmjelčecž šo šhryšche,
 Šiž njeušchny tam šedžesche;
 Šral k služobnikam džesche:
 Šoh' šwješčže, wšmicže, wučžiščže
 Šo najšlubšcheje čžemnoščže,
 — Šaš jeho šašudžesche;
 Šěda, šěda
 Ša wšchěch pada, šotrymž hnaša
 Šjeje mohla
 Šwupomhacž š jich hrěšchnoh' došha!

Šnjes wobšwědčzi šam po prawdže,
 Šo powołannyh wjele je,
 Šaš wušwolennyh malo. —
 Šuž hnadny šwój čaš wopomńmy,
 Ššo na šwaš ššóžny hotujmy,
 Šo měli w nješju prawo!
 Šładaj, žadaj,
 Šuba duscha, šaž šo šłuscha,
 Š nješju šwěru,
 Šo čžer k wěčnom' wjedže měru! —

U.

Wjele je powołannyh, ale malo wušwolennyh.

(Mat. 22, 14b.)

Še šštkom wumožjenja šo šinaš nima, hačž š jatyšmi ludžimi.
 šotrychž wušwobodjenje je šo šiz se šapoloženjom wuplacžerškeho
 šjenješa wukupilo. Šdnž šo šymšamym jich wumožjenje pschi-
 šowjeda, a šurje a wrota šo wotewrja, a někotři š nich tole wu-
 možjenje pschijimaju, wěřja, šo šu po šajšim wukupjeni, šu š šastwa
 a šu wěščže tež wušwobodženi, dha šoni wumožjenje wěrnje a
 šoprawdže wužiwaju. — Šdnž šrušy paš na te šłupe šmyšle ša-
 šadnu, šako bychy šečzi nješyli, šuž tež žaneho wumožnika nje-
 šotriebali, abo šim by šo šdašo, šako bychy šebi mohli šami hačž
 najšlepje wupomhacž, bychy paš šedžbu nješeli, šo je šrušy ša nich
 šaplacžil, abo bychy šwoje šowěřjenje na druhich ludži šajili,
 šotřiž šudžeya šim š šastwa wupomhacž, šochžyli džě š šutym wu-
 možnikom, šotryž je jich wukupil, šiczo čžinicž měčž, abo bychy
 šenišli, šo nješohlo šim šo šlepje šacž, hačž šo pschezo we šwojim
 šastwje wostanu, šochžyli taš wumožjenja měčž ani wjedžicž, abo

Sy-li spěwał,
Pilnje džělał,
Strowja će
Swójbnj statok,
A twój swjatosok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosé ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spař měrnj
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džělaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjatosok,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh čí khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew čel!

F.

Sěrbske njedzelske łopjena.

Wudawa šo kóždu šobotu w Smolerjez knihiczišczerńi w Budyschinje a je tam ša šchwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

21. njedzela po šwjatej Trojizy.

Łut. 10, 42.

Jene je nusne.

Ja šo něhdy študowazeho woprašach — tak něchtó powjeda — šcho by šebi najbóle pschal. „Nicžo njepotrjebam hačž knihi, strowosč a měrnj čas“, mi wón wotmolwi, „wschitko druhe mje njestara.“ — Ja šo škupeho ša jeho žadanjom prašach, a wón šawola: „Pjenjesy! Pjenjesy! Pjenjesy!“ — Šlódneho prošerja šo prašach, a tón se šlabym hłóšom wotmolwi: „Šhlěb! Šhlěb! Šhlěb! — Wopilža šo prašach, a tón požadašče šylneho picža. — Ja šo woprašchowach ludži kolo wokolo, a jich wotmolwjenje bě kaž šměšć a wołańža, š kotrejež móžach jenotliwe šłowa „bohatsstwo, šbože, šabawjenje“ dorosymič. — Ma to džěch še šhudemu muzej, kiž bě jako šprawnj šchesczijan wopofasany. Jeho wotmolwjenje bě: „Wschitke moje pschecža šo měrja na Šhryštuša a šu w nim dopjelnjene; ja šebi žadam, šo bych w Šhryštušu namašany byl, šo bych na Šhryštuša podobny byl a šo bych pschi Šhryštušu byl.“

Š tuteho powjedańcžla prawje widzimy, šo, kaž wschelate šu čłowjekow nakhilenja a šchódne pokhilenja, tak wschelate šu tež jich mēnjenja wo tym, čehož je jim trjeba. A bje wschēmi hłóšami jenož jedyn jenicžki, tón pošledni, kiž ł naschey wutrobje rēczi kaž wothłóš Šnjesewego napominanja: Jene je nusne! Šaj, tamny šchesczijan bě šapschimnył, šchož našč Šbóžnik š tym mēni a čže. Dyrbjal-li prajicž, šcho to je, tole jene, łepje drje to njemohł wurjez hačž

še šłowami tamneho wěrjazeho abo še šłowami šhěrłuscherja: „Tón, tón (Jesuf) je to jene, tón nusnišchi džěl, pschi Jesufu kóždy je pschezo jón mēł“ a šašo: „To jene je nusne, to Jesuf je šam.“

Martha w Bethaniji bě šebi łahodne powucjenje ša šlužika, jako šo na šwoju nutrnu šotru Marju, Šnjesewej rēczi pošłuchazu, wobčežowasche, kaž by ta š njerosomom jej šamej dała šlužicž. Ale wulku njeprawdu bychmy jej čžinili, čžyli ju tehodla jako džěčžo njeměrneho a njepokojneho šwěta wobhladač. Šswěta wašchnje drje je, šabymšchi na to jene, šchož nusne je, šebi wjele prózy, štarosčze a šchidny nacžinicž wěnzow dla, kiž bóršy šwjadnu, šłodžišnow dla, kiž šhlěb nejšku a njenašhčezja, pšhibohow dla, kiž šu šami morwi a šwojich šlužobnikow do šwojeje šmjercze šobu šacžahnu, š krotka šachodnych a hřěšnych wězow dla, pschabej runnych, w kotrymž tu dušcha bješ trošhta šhodži. Łajka pał Martha njeběšče. Budžišche hewał ščženit Łufasch runje wo njej, jako šnano štaršchey šotšje pišal: „Martha wsša jeho horje do šwojeho domu?“ A wscho jejne běhanje a prózomanje džěšche džě na to, šo by temu Šnjesej, niz šebi ani hewał žanemu čłowjekej, ale jenicžzy šwojemu drohemu Šnjesej šlužika. Wty namašamy, šo je móžno Jesufej š lubosčžu šlužicž a wschal hišcžze pošnje njepošnacž to jene, šchož nusne je. Łola to něł wostajmy a dajmy šebi šnano wo tym džęńša w Božim domje předomacž.

Jene je nusne, Šnješ praji. Wón njepraji: Jene ja rjane abo dobre abo šhwalobne. Ło by šo wschēje wězy hišcžze šnješło š myšlu ludži, a to niz njedušchnych, ale

hódnych a derje smyblenych. „Najprjedy nufne węzy, kaž džěłanje role, wobstaranje žiwnoščy, wothładanje stotu — a potom haſle, budže-li thwile doščy, wſchědna domjaza nutrnošč a njeđželſka Boža ſlužba! Najprjedy nufne węzy kaž wufnjenje ſ wědomoſtnych knihow, ſwucžowanie we wuſtojnoščach, pſchihotowanie na nadawki ſemſkeho powołanja — a potom haſle ſchpruchi, thěrлуſche a modlerſke! Najprjedy nufne węzy, kaž wótzny kraj a jeho ſylnošč w brónjach, dobre ſakonje, porjad a prawy ſud, wotſtronjenje hrožaznych nuſow naſcheho czaſa a luda — potom haſle žyrtej a ewangeliſke wuſnacže a miſionſtwo mjeſ pohanami! Mjeſda ſo to roſomna rěč, wulkemu džělej luda ſ wutrobny wurěčžany nahlad byč? Ale rōt wěčnejje wěrnoščy je poſtajił ſa prawy porjad: „Najprjedy Bože kraľeſtvo a jeho prawdoſč a potom wſcho druhe“ a je wobtwjerdžil, ſo niž wjele, ale jene je nufne.

Rſchěščizjano, ty ničo njeſhubiſch, jeno ſo to jene njeſhubiſch. Esamo na ſebi ſnano wjele ſhubiſch, ſchtož we woczomaj ludži něſchto płaczi. Na cžimž wutroba wiſy, pſchědacž a woſtajicž, ſchtožkuliž cže pohórſcha, wutorhnyčž a wot ſebje cžibnyčž, ſam ſo ſaprěcž a ſwój kſchizž na ſo wſacž, haj, ſamo ſwoje žiwjenje, by-li to Boža wola byla, hidžicž a ſhubicž, k temu wſchemu dyrbiſch Jeſuſoweho mjena dla hotowy byč. Wjazy hacž juntrócž ſu tajke czaſny byle, hdyž je wěrne kſchěščizjanſtvo mělo tajke woporny pſchinjeſč. Ale kaſ potom, hdyž temu, kiž ma to jene, wſchitto druge ničo, haj ničo wjazy njeplaczi! Zapowſtol Pawoł ſwojim Filippiſkim piſche: Kajliž mi dobytk ſ teho beſche, to ſyni ja Khryſtuſa dla ſa ſchrodu džeržal; pſchetož wopradowže ja mam wſchitto ſa ſchrodu pſchěčživo temu jara wulkemu poſnacžu Khryſtuſa Jeſuſa, mojeho Knjeſa. Wty ſe ſpodžiwanjom horje pohladujemy k jeho wyſokemu ſtejniſchěžu, na kotrymž ſtejo hluboſo pod ſwojimaj nohomaj wohladuje, ſchtož ma hewał mjeno na ſwěcže a mjeſeche prjedy mjeno tež ſa njeho. Ale pſchěcžiſchěž ſo k temu ſamemu ſtejniſchěžu — a budžeſch ſmybleny jako wōn bē. Schto pomha cžeſč pſchěd ſwětom, hdyž thwalby pola Boha nimaſch, ſchto ſtrowoſč cžěla, hdyž je duſcha na ſmjercž thora? Kajli wuzitk pſchinjeſku czaſne ſubla, hdyž wěčne wupadnu, a móže derjehicže pſchi krotkim ſemſkim žiwjenju ſamkujene njebjęſa junu ſarunacž? D wěr to, ničo njeſhubiſch, jeno ſo to jene njeſhubiſch.

Nawopał wſchitto dobudžeſch, dobudžeſch-li to jene. Wſchitto, ſchtož móže žaneho tu a tam ſbožneho cžinicž, wſchitto, ſchtož k Božej cžeſči a k naſchemu wopradowžitemu ſbožu ſluſcha! Spěwaj ſebi horkach hižo naſpomnjeny thěrлуſch, kiž ſo ſapocžnje: Jene nufne je. Skoro pſches kōždu ſchtuczku teho ſameho dže radoſtne wyſtanje, ſo wſchitto, haj wſchitto ſ tym jnym ja mam: wſchitku mudroſč we poľnoščy, najwſchichu prawdoſč, pomoz k wuſwjećenju žiwjenja, wobſtajnu ſwobodu a dokonjane wumozjenje, ſamu wjebełoſč a ſame ſbože. Schto ſu cži, kiž džakowni a ſ dowerjenjom ſo wuſnawaju, ſo ženje žaneje nuſy njeſbu měli ani njeſmėja, ſchto cži, kiž najſwěrnicho ſwoje džělo cžinja a ſwoje pſchihluſchnoſče dopjelnjeja, kiž Bože dla ſu poddani kraľej a wſchey wyſchnoſčy a najcžopliſcho w luboſčy k bratram ſo horja, ſchto ſu najſwěrnichi ſwōjbni a pſchiwuſni, najſprawniſchi pſchěčželjo a ſubodži, najlěpſchi wōtcžiny a knježa, najpilniſchi ſlužobni a cželadni atd.? To ſu cži, na kotrychž wutrobje ſo žywa, plōdna mōž je ſcžinilo to ſłowo: Jene je nufne! Mjeſda ſo cži tajke dobyčje kraſne?

Duž je moje požadanje jeno, Jeſu! po tebi;
Ach budž moje ſradowanje, woſtań ty mōj wobſtajnje!
Hamjeń.

Zapowſtolſke wabjenje k wojowanju.

(Eſej. 6, 10—17.)

ſłōb (231): Jed'n twjerdy hrōd je naſch Bōh ſam —.

Do wojowanja wola naſ
Knjeſ ſwojich wumozenyč,
Eso kruty wopokaže czaſ
Do wōjny wuſwolenyč;
Hlej, kajke bėdjenje
Eso ſahorilo je:
Tam ſtary njeſchěčžel,
Tu naſch Immanuel,
— Staj wuczahnyłoj k bitwje!

Mōž njeſchěčželſka ſylna je,
Se kōſčju wobronjena;
Ach, nadpady ſu cžertowſke,
Deſč throbła, njelemjena!
Esu mozy cžemnoſče,
Sič byla ſtraſchna je,
Eso kōbi ſurowje
A ſahubicž naſ cže,
— Kaſ dobyč mōžno budže?! —

Brōń Božu woblekajmy ſo,
Eso w Knjeſu poſlynejmy;
Eso ſbože nam je doſtało,
Duž twjerdže ſ Knjeſom ſtejmj!
Esei ledžby ſ wěrnoščju
Wty wopakaļmy tu,
A kabat prawdoſče
Budž naſche pſchitryče,
Kiž wobdawaj naſ wſchudže.

A ſchłornje njech ſo wobujmy,
Hdyž do bėdjenja džemy;
Pał nade wſchitto ſapſchimamy
Schlit wěry, dokelž cžemy
Wſchě ſchipy žehliwe
Nam ſhaſchecž ſtraſchniwe;
S nim krcž ſo mōžemy,
Hdyž krcže ſtejmj,
— Ety njeſchěčžel njech cžěka!

Dež klobuk ſboža na hlōwu
Esei njebojaſni ſtajmy
A ſ mjecžom Duča prawizju
Esei wobróimj a prajmy:
Tu je Immanuel,
Naſch ryczeł, — wōn, naſch džěl,
Kiž mōznje krcje naſ
A domjedže na kwaſ
Tam ſbōžny jehnjećowj! —

U.

Co je tōn Knjeſ cžinił.

Stary pobožny bliđat Br. w Barmenje beſche ſa jedyn czaſ ſwojeho žiwjenja je ſlepōčju domachpřtany, tał ſo njemōžeſche ſwojeho džěla a ſwojeho doma wjazy ſaſtaracž. Wōn ſo pola

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok,
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spař měrnj
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džěń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpoěń ty.

Z njebjes mana
Njeh čí khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh pōda,
Wokřew će!

F.

Szerebiske njedzelske łopjena.

Wudawa šo kōzdu šobotu w Smolerjez knihičiszczerńi w Budyschinje a je tam ša šchwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

22. njedzela po šwjatej Trojizy.

Mat. 18, 21—35.

„Wodaj nam nasche winy, jako my wodawamy naschim winikam“, tute słowa 5. próstwy poskicža nam nasch biblijski pucznik na džěńšnišchu njedzeli, tu njedzeli, kiž nam wotewrja tydžěń se šwojim powschitkownym pokutnym dnjom. Šdnž š winami wobczěženy do njeho šastupišč, š winami wobczěženy by tež š njeho wustupišč, njedostawišči žohnowanje praweje pokuty we wodacžu šwojich hrěchow se štrony njebjeskeho Wótza, njeby-li mēł šjednoczliwu wutrobu, š kotrejž šy hotowy, najprižōdžy wodawacž šwojim winikam. Tajka lubosć š bližšchemu, kiž je hotowa š wodawanju tež tam, hdžěž budže pokliwana, hidžena a pschescžehana, žada šo wot Wōžich džěczi.

Šizom we štarym šlubje šo to štawa. Tak šlyšchisch 3. Mōjš. 19, 17 a 18: „Ty njedyrbišch šwojeho bratra w šwojej wutrobje hidžicž. Ty šo njedyrbišch wječicž, ani hněw džeržecž pschecžiwō džěcžom šwojeho luda.“ Šaj, šo ma šo hlōdny a lacžny njepschecžel našycžowacž a na-powacž, to šo šizom w šlyšchisłowach Šalomonowych 25, 21 žada. Wōle a husczischo pak š pišmow noweho šluba šlyšchisch napominanje psches pschitafniju a šnamjo, šo mašch mēcz lubosć hotowu š wodawanju. Šawōla šlyšchisch prajicž: „Njedajcže šlōnzu nad šwojim hněwom šakhadžecž“, Šchczěpana widžisch na šwojimaj šolenomaj w šmjertnej hodžinje šo modlijo ša tych, kiž jehō šamjenjowachu: „Šnježe, njedžerž jim tōń hrěch!“ To pak bēšchtaj wobaj wuczōbnikaj wufnyłoj w šchule teho, kiž je wuczil: „Dubujcže šwojich

njepschecželow; žohnujcže tych, kiž waš polleja; czincže dobrotu tym, kiž waš hidža; prošcže ša tych, kiž wam šchłōdža a pschescžehaju waš“, kiž je šam po tajkich šłowach šo šlōžowal w žiwjenju, haj tež we wumrjecžu, š próstwu na jasyku wudychajo na šchizju: „Wōtcže, wodaj jim; woni njewjedža, šchto czinja“. D njechascž tež ty jehō wuczōbnik, wōšebje w tutym pokutnym tydženju bycž, šo by š nowa we nim wěrnosć Šnješoweho šłowa šhonil: „Šdnž my ludžom jich hrěchi wodawacže, dha wam wašch njebjeski Wōtž tež woda.“

Šchto dyrbi pak tebe nucžicž, ludžom jich hrěchi wodawacž?

Na tajke praschenje dostawascž wotmolwjenje psches teho Šnješa w džěńšnišchim šwoj. šczenju. Nucžicž dyrbi tebe š temu:

1. We tebi twoja šamšna wulka wina,
2. wysche tebe lubeho Wōha nješšōncžna dobrocžiwosć,
3. wokōlo tebe bratrow želniwosć a šfōržba a
4. psched tobu Wōži hněw na šudnym dnju.

1. W džěńšnišchim pschirunanju šlyšchische wo jenym wotrocžku, kiž bēšche šwojemu knješej na 10 tyšaz puntow winojty. Ty drje bu š hněwom šapschijaty dla tajkeje njerodnosće. Ty tamasche lohkomyšl, nješwěru, broještwo człowjeka, kiž bē do tajkeho dolha pschischol, niž mjeńšcheho, hacž po naschich pjenješach 9 milionow hriwnow w-pschijazeho. Ale šastań, mōj luby, se šwojim tamanjom, šo wšchaf šo njeby šam šatamał. „Ty šy tōń muž!“ tak tola tutōń Nathanowy hlōš psched Dawitom bliški pokutny džěń psched tobu wospjetuje. Še-li by ty wob

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok,
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróeny
Napoj móeny
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeň pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh čí khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh pōda,
Wokřew čě!

F.

Serbiske njeđzelske kópjena.

Wudawa šo kóždu kóbotu w Smolerjez knižicziščezěni w Budyšinje a je tam ša šchtwórtlětnu pschědplatu 40 np. dostacž.

Ssmjertna njeđzela.

„Sbóžni šu čzi morwi, kótsiž w tym Anjesu wumru.“

Čjewj. šwj. Jana 14, 13.

Wšchitzu morwi sbóžni njesku! To wěšće wěmy, špominajo na bohateho muža we ewangeliju. Tošamo ša-čzucze mamy pschi šmjerczi tych, kótsiž šu šebi šami žiwjenje wšali. Sbóžny njeje Judasch Ššcharijoth. Nješbóžny a we wěčnosćzi njesbožowny je kóždu, kiž w pošlednim wotomitnjenju žiwjenja šwjast š Bohom rostorhnje.

Ščto je po prawym šmjercz? Ššmjercz čzłowjeka je pschěstupjenje š časneho do wěčneho žiwjenja; a wróćicž šo ničtó njemóže. Čzajne žiwjenje je jara wšchelake, wěčne žiwjenje pak je dvojake. Wěrijazy ššchesczijan tutón dwóji wukónž wěčneho žiwjenja hižom we špoczatkach šnaje. Šemu je šnate, šo čzert, šwět a čzěto jeho na šščeroči pucž, do njesboža a šatamanštwá čžeri. Njewěrijazy to š žyła njewě abo pschepošdže šhoni. Ššwjaty Duch pak naš pschěš ewangelijon š Jesušeji woła, pschepoščuje, čžehnje. Wěrijazy tutón wuški pucž šnaje, kiž š žiwjenju a š sbóžnosćzi wjedže.

Šemške žiwjenje je krotke pornio wěčnosćzi. Šdnyž šmjertnu njeđzela na pohrjebniščezó šwojich lubych džěšch, dha wopomńi prawje, šo šo našče žiwjenje šwětkam runa, na rowach a rowczkach ležazym; wone bóršy šwjadnu a našče žiwjenje bóršy šahinje. Ale tón Anješ a jeho šłowo wostanje hacž do wěčnosćze.

Tež to šłowo: Šbóžni šu čzi morwi, kótsiž w tym Anjesu wumru! We litanaji na pokutny džěň špěwamy: pschěd nahlej šmjerczu wobarnuj naš, luby Anježe Božo! Nahla šmjercz je pschězo něščto wulžy naštróžaze ša poštrjeheny dom, ša žyłu wješ a wošadu. Čzłowška dušča, šwět wopuščeziwšchi, pschěd Bože wobliczo štupi! Ššhutnišcheho wotomitnjenja nješnajemy. Móže-li čzłowjet pschěd wotěndženjom hišchče Bože wotkasanje wužicž abo š modlitwu šwojeho ducha do Božěju rukow podacž, dha je to wulke šmėrowanje kaž ša mrežazeho tak ša šawostajenyč. Šotom šmėmy š dobrým šwědomjom na šašchčž to pschěczě našpišacž: Špi we mērie! a na pomniš te šłowa šarycz: Šudy wotpoczuj we tym Anjesu našch luby nan, našcha luba macž. Še-li pak šo Bohu temu Anješeji špodobalo, jeneho našchich lubych š nahlej šmjerczu š čzajnosćze wotwolacž, je-li Boža rucžka našcheho šobušchesczijana šajala, tak šo wón šo rošžohnujo nam ani šłowczka šprajicž, ani ruki šawdacž njemóže, dha drje placžo pschi jeho šmjertnym kóžu štejimy a šo praschamy: Anježe, čžehodla tak nahle! Šane wotmolwjenje pak šo nam njeđawa, šhiba to šhutne napominanje: Šytaj šam šwoju dušchu šašchowacž! Njewoczakuj š pokutu hacž do pošlednjeho dnja žiwjenja, ale čziń, šo by šbóžny byl, š bojoscžu a še rženjom. —

Duž hladaš, luby pschěczelo, šo by šo čzi to šłowo: „Šbóžni šu čzi morwi, kótsiž we tym Anjesu wumru,“ pscheměnilo do tamneho: „Ššmy-li my žiwi, dha šmy temu Anješeji žiwi; wumrjemy-li, dha wumrjemy temu Anješeji. Njeh šmy teho dla žiwi abo njeh wumrjemy, dha šmy

teho Anjese." A chzeš-li swoju sbožnosť hižom tudy na semi wužiwać, dha runaj so tym, kotrychž nasch luby Sbožnik we sapoczatku swojeho předowanja na horje „sbožnych chwali“ (Mat. 5, 3—11). Pytaj jeno Jesuša, niczo druge njepomha.

Sbožni su czi wuswoleni,
 Kiž wumru w Jesušowym mjeni;
 Czi du nuts t tamnej krašnosći!
 Hdyž su woni wotuczili
 Se smjertnoh' spanja, kiž su měli,
 Dha pschiindu t wěcznej radošći.
 We měrje wotpocznu,
 Bjes wobčežnosťow su.
 Tam psched twój trón,
 O Jesušo, nasch Sbožniko,
 Sich skutki džeja sa nimi.

N. w K.

„Nasche mēschčanske prawo je w njebjesach!“

(Filip. 3, 17—21.)

Glóš (Gl. „Zionste hlošy“, 1. džel, czo. 474): Jerusalem, ty město wyšoke —

Jerusalem je sbožnych bydlenje,
 Kiž Bóh je natwaril;
 Joh' cžěšla wón a stworiczel sam je,*
 Eso w nim je pschekrašnik;
 Tam krašnosť Boža šwěczi
 We wěcznym blyščženju,
 Tam wuswolene džěczi
 Eso w šwětle šraduju! —

Nuts niczo njesastupi nješwjate
 Do města Božeho;
 Wšach wschekomóžny Bóh sam šwjaty je;
 Kaž šlónzo jašni so
 Tam šwjatosć Boža jeho
 A šwěza jehnjo je;**
 Blyščez, wužadžazy t njeho,
 Še šlónzo njebjeske!

Bycz šwěczi Boži w njebjy dymbimy,
 Duž šwěczi šhodžmy tu!
 Dom dowjedže naš junu t zušoby
 Nasch Wóčez w Šhrystušy;
 Dže Jesuš našcha hłowa,
 My stawy jeho šmy,
 Nam herbam Božim šhowa
 Džel tam so lubošny. —

Ach, njemudri su wschitzny wopravdže,
 Kiž hrěchi lubuja!
 Šchiž Šhrystušowy šlepym hłupošć je,
 Šta junu jich je mšda;
 Brjuch sa Boha su měli
 We hrěšnym wješelu,
 Eso wofšewjecz tu chžyli
 Eso w cžělnym žiwjenju.

Rónz junu budže šatamanstwo jich
 A cžěczi jich t hanibje;
 Eso t bydłow wušamšneni njebjeskich
 Tam wbošy na wěcznje; —

Šaf šwěczi Boži póndu
 Do herbstwa krašneho,
 Hdyž t cžafa junu wuńdu
 Do raja Božeho.

Jerusalem jich wěczny budže dom,
 Sich Boža krašnosť džěl;
 Eso šwěczi stowaršeni t Jesušom,
 Wón je Šmanuel,
 Kiž pschemeni jich cžělo
 Do cžěla šwojeho,
 So t nim by krašnosť mělo
 Tam šlónza wěczneho.

Na Anjese Jesom Šhrysta cžakajmy
 Dže tudy ščetpliwje,
 Š Jerusalem hłowu šběhajmy,
 Dóž dom naš powjedže
 Nasch Sbožnik Jesuš krašnje
 Tu t horja cžafneho
 Tam, hdyž so blyščez jašnje
 Nam wěczne krašstwo! —

U.

Kroczel je lědy mjese mnu a mjes smjerczu.

1. knihi Samuela 20, 3.

Dubowany cžitarjo, wocžakuj smjercz šóždu hodžinu; pschetož wona nješchestajnje na tebje šafa. Štawasch-li rano, dha wopomni, so móže šónle džěni pošledni twojeho žiwjenja bycz; džěsch-li wječzor t mēru, pomyšl na to, so budže šnano bližšcha nóz twojša pošlednja na semi. Šchtožkuli cžinišch abo špocžinasch, rošpomni najpředny a pruhuj so, hacž by to cžiniš, dymbjal-li w tej hodžinje wumrjecz a psched Boži šud šupicž. Mēnišch šnano, so czi smjercz bliska njeje, hdyž na nju njemyšlišch? Šsmjercz je czi pschezo ša pšatomaj, hacž ty na nju špominasch abo niz.

Žiwjenje njeje czi jako šwóšstwo date, ale bu czi jako poščžene šubło dowěrjene; ty šy do njeho jeno pod tym wumēnjenjom šastupil, so masch je šašo wopuschěcžez; nahi šy pschischol, nahi šašo wotšal poščžhnješch. Nasche žiwjenje je pučžowaršstwo; šmy-li dołho došez pučžowali, dymbimy so ššóncžnje wróčezez; my nješšmy knježa, ale jeno šyblerjo na tutej semi.

Š šóždej hodžinu wopomni, hdyž cze tvoje kroczele wjedu. To je šmylnosć, wērišch-li, so t pošlednim wodychom šafle wumrjemy; ně, my šóždy džěni, šóždy wofomik mrejemy. Na jedny ras my smjerczi do rukow nješadamy, ale so jej w šóždej mješschinje bližimy. Nasche žiwjenje je pučž; t šóždym dnjom my džěl teho šameho wotpoložamy, a wotšknjenty šónz, smjercz, so nam pschezo šóle bliži.

Ničto njemóže smjerczi t wješelym woblicžom napschěčžimo hładacz, šhiba so je so na nju hižom dołho pschihotowal. Wšchědnje wotemrěwaj šlemu we šwojim žiwjenju, dha budžesch w smjerczi móz Bohu živy bycz. Šrjedny hacž wumrjješch, dymbi hrěch w tebi wotemrjety bycz. Štary cžłowjek njech w tebi wumrje, mjes tym so šy živy, dha budže tež Šhrystuš pschi twojej smjerczi w tebi živy.

Ničto pak t wěcznemu žiwjenju njedóndže, jeli so wón tudy njeje šapocžal w Šhrystušy živy bycz. Chzešch hóršosći smjercze wučžeknyčž, dha wobarnuj we wěrje Šhrystušowe šłowo. Wšera naš t Bohom šjednoczi a šwježe. Czi, kiž su w Šhrystušy, tehodla njewumru; pschetož Šhrystuš je jich žiwjenje. Šchtož psches wēru na Wofy wiša, je t nim jedny duch. Wěrjazy tehodla do wěcznosće njewumrje; dokelž je Bóh jeho žiwjenje. Šwjaš mjes

* Šebr. 11, 10. ** Šjew. Šan. 21, 23.

Krystusom a wërjazymi je tak hluboki, so so wón tež psches
 fmjercz rostwjafacz njemóže; w najczëmniškej fmjertnej nozy šwëczi
 so jim šwëtko bójškeje hnady; na strachapolnym puczju fmjercze
 wobarnuje Krystus šwojich šwërných psches šchit jandželow.
 Sraelski lud džešche psches Čzerwjene Morjo do šlubjeneho kraja,
 Garao a jeho wójsko so w nim tepi. Tak je pobožnych fmjercz
 jich spoczatk žiwjenja a šastup do paradiesa; bjesbóžnych fmjercz
 pať njeje kónz jich šlósčow, ale šjednoczenje šandžentých šlósčow
 s pschichodnymi; woni du wot přenjeje fmjercze do drugeje. Teho-
 dla, o duscha, špominaj na kónz a čžit š bojosežu a se rženjom, so
 je Krystus w tebi živy, tak so by cze časna fmjercz do wëczneho
 žiwjenja pschewodžala.

Praj jeno słowo!

Mat. 8, 8.

Praj słowo, Jesu, słowčiko jeniczke,
 Dža šandju štjst a ból a wschitke horja,
 Kaž njemdrých wëttrow štrachne šchumjenje
 Wšeho mjelknje, tak so lehnu žolmy morja,
 A šwëtkle legiony jandželste
 Pšched tobu ponižnje so dopokorja.
 Praj słowo ty!

Praj słowo! So do wschitkich šemšskich štron
 Se słowom šboža wëtypóšli čžahnu:
 Pšches morjo šhodži evangelion
 A š njeju modlitwy a hymny šahnu;
 Šich psalmški šhërlušch homi čžertow won,
 Šrwë, jëda, hrëča šmjertne rëki prašnu.
 Praj słowo ty!

Praj słowo, so so šašo šjednocži,
 Šchtož džëlene, a šwërn šwjastki šwježe,
 So šloty mër so s nowa wobradži,
 Šdžež šchłódna šwada štorha štolpy šhëže.
 Šdžež nóž so bliži, džëń so nakhili,
 Šam pšchi naš wostan, wëczne šlónčžko, Šnježe!
 Praj słowo ty.

Praj słowo! Ššwar mje, hdyž wot tebje du,
 Na šwëta rumnych hašach druždy šludžu;
 Se słowom mëra trošchtuj wutrobu,
 Šdyž šwojich šmyškow dla šo jara rudžu;
 Mje pošhlí, hdyž pod twojej prawizu
 Ššchë šwoje myšle, čžucža, mozy šludžu.
 Praj słowo ty!

Praj słowo! Šolk a štrach a čžma a dym
 Ššchitki wutrobu na šemšskej drošy. —
 Ššched hadom, šlubinu a wschitkim ššym
 Čžžyl wódžo wobarnowacz mojej nošy,
 So dóńdže šlónčžnje š bydlam njebjestkim
 Ššchitki ššchitki pschitki pscheczelnim brjošy.
 Praj słowo ty!

Praj słowo, hdyž po časju žiwjenja
 Še šašchla časnej' hnady šhwilka žyła;
 Ššo šmil, šo njeby wëczna čžwila šla
 Ššchitki wutrobu a duschu rostorhnyla!
 Ščžel jandželow, šo by wobštupila
 Ššchitki mojim kónzu mje jich šwëtkla šyła.
 Praj słowo ty.

Praj słowo! „Šój, ty žohnowany“, praj,
 Šdyž junu pschindžesč š pošlenjemu šudu;
 „Šój žohnowany, herbuj Šóži raj
 A pschistuš š prawizu tu š mojom' ludu!“
 Čže njepuschczju, o Jesu, pschepomhaj,
 Šo wëcznje twojej' hnady džëczjo budu!
 Praj słowo ty!

San Šaktaš.

Špëwaj a džëtaj.

Šowjedańčžko ša młodych a štarych.

(Šotrəcəwanje.)

Kajki bë to šrudny čas ša šudu wudomu wot šandženeje
 ššym šem hacž dotal, tak wobčëžne bëchu jej dny, a tak došhe
 nozy! Ššchë njeby njebë jej jejna šhudoba tak hórka byla, jako
 tutón krótki čas; pschëzo bëšche šebi wona wschitku potrebnošč
 šašlužila a nikomu s ničim wobčëžna njebyla, tež šwoju šubjenu
 šospodu šebi darmo nježadała, ale ju wošadže šaplaczila; ale nětk
 jej to wjazhy možno njebë a tež niž, šo šamu šejwicz. Šo jej
 jara šle čžinjëšche, šmilnych darow šladacz a šwojeho šyna po
 proščenju šlacž. Šwona teho dla husto šdychowawšche, šo by Šób
 čžžyl, jeli by jeho wola byla, jej jejne čžerpjenje pschitkóšchicž a
 ju s teho šubjenštwu š šebi wsacz. A kaž šo ji šdäšche, džha
 čžžylšche Šób po jeje proštwije čžinicž, pschetož wona džëń wote dnja
 pschëzo bële šlabnjëšche.

Šedny džëń psched wječžorom šawola wona šwojeho šyna
 š šebi, kotryž šeprijeny pola šlida šedžëšche, a džëšche š njemu:
 „Šój šyno, poš wschaf bliže ke mni, ja mam čži nëšchto pražicž.“

„Šch moja macži, wy tola wumrjecž njebudžëczje!“

„Šudu, mój šyno, budu, ale ty njeplacz!“

„Šch, moja luba macže!“

„Šudž šmërom, mój šyno, tebi šo derje pošdže, hdyž tu ja
 wjazhy njebudu. Šošluchaj, mój šyno, hdyž wumru a budža mje
 pošrjebacz, džha njewoštän šotom dlëje tudy, ale dži dale, dži dale
 š wječžoru, šdžež šo šlónzo ščžžny wječžor šhowa.“

„Šmoja macži, ja bych radny tudy wostal, ja bych tam šhodžil,
 šdžež budža moju macžerku šarjebacz.“

„Šój šyno, tam ja njewoštänu, šdžež budža mje pošhowacz,
 ale ja pošdu do njebjëš š lubemu Šohu. Šwoje čžëlo drje tudy
 wostanje a budže wotpočžowacz wot wschëje šubjenosče, pošzy a
 šrudoby, ale moja duscha pošdže do njebjëš š Šböžnikej; kaž teho
 šubjeneho Šazara duschu, tak budža tež moju duschu jandželjo psche-
 wodžëcz do njebjëškeho raja. — Šdyž budu pošhowana, šotom
 pschindž š mojemu romu, pošlakú šo a wušpëwaj nad nim nutry
 wótcženášch, ale šotom njewoštän dlëje tudy, ale dži. — Njewoštän
 tudy dale ľudžom š wobčëžnošči, hłaj, woni maja nětk šo mnu
 wulku nušu, teho dla dži ty šotom dale a hladaj, šdže budža čže
 dobročžiwu ľudžo trjebacz móž, čžit jim dobrotu a budž pošluschny,
 Šób čže njewopušczži. — Šój šyno“, pošča macž po malej
 šhwili šašo rëčžecž, „ale njeńdž še šerbškeho kraja ani še
 šerbškeho luda, wón ma šhlëba poščž. Ščžbjäli-pschindž,
 šdžež hinať rëčža, džha šo šašo wóčž a wostal pschi šerbškim
 ludu, wón je pobožny a džëławy. Ššhšł pschëzo na Šoha, džha
 budže wón pschi tebi; nječžit ničžo šleho, džha budže tebi Šób
 pošhacz. Šššššššššš, mój šyno?“

„Šaj macži, ale njebudže džha wam šašo šëpje?“

„Šë, mój šyno, ja šebi tež nježadam, dlëje tudy wostacz, ja
 radny wumru, wschaf wëm, šo budžëšch mje pošluchacz, ty šy mje
 pschëzo pošluchal. — Ša drje čže jara šhudeho tudy wostaju, ale
 ty šy šohaty poščž, hdyž šo Šoha šojšch a prawje čžinišch. —
 A nětk, mój šyno, dži šnjëšej duchownemu, pošsch jeho, šo by
 ke mni pschishčol, praj jemu, šo čžžu rada psched fmjercžu s nim

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok,
A twój swjatosk
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spať měrnj
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpoń ty.

Z njebies mana
Njeh či khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh pōda,
Wokřew će!

F.

Serbske njedzelske łopjena.

Wudawa so kóždu sobotu w Smolerjez knihicizščerńi w Budyschinje a je tam sa schtwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

1. njedzela adventa.

Stawaj a rosšwětluj so, pichetož twoje šwětko
pichindže a krašnosć teho Snjesa sšadža nad tobu.

Isajajaš 60, 1.

Stawaj! Tak naš kóžde lube ranje woła. Šhory
abo lěni ležo wostawa, hdyž džeń šwita a šlónčžko sšadža;
štrony a sprózniny pak stawa, so by džělał tak dołho hač
je džeń, doniž nóz njepšchindže, hdyž nihto džělač njemóže.

Stawaj! Tak we rańšim kraju šlawny profeta
šwojemu ludej pschwoła, kiž njes pohanami w Babylon-
škim jaštwje šedžeshe. A hlej, Šraelski lud sašo postanu,
a tón Snjes so jemu se šwojim šwětkom a se šwojej
krašnosću sašo pschibroczi.

Stawaj! Tón hłóš pláčzi wšchitkim w šlódku a
w čimje šedžazym, njenujzy wšchitkim pohanam. Wón
předy šwoju pláčžinu a wažnosć njeshubi, doniž šwětko
a krašnosć teho Snjesa snata a pschipsnata njebudže po
žylim šwěcže.

Stawaj! Tak wošebje naš šchescžijanow w advent-
škim čašu Bože šlowo napomina. — Džěczi nětk rad
šah šlawaju, dolež so jim spanje šhubjuje psched njescžerpliwje
woczakowanym hodownym šwětkom. Špóžž Bóh luby
Snjes tež nam wotročženym tajku džěczazu myšl, tajke
žadanje po šwětle a krašnosći teho Snjesa!

Wšcho našhe wšchědne stawanje se spanja a drěmanja
pak njeby ani hódnosće ani wužitka sa naš mělo, hdy
bychmy jenož na to šwětko pokasani byli, kotrež šebi

šami šapalamy, abo kotrež nam Bože šlónčžko dawa.
Wono je šachodne a nam wjazy njeshwěczi, hdyž šmy šlabi
na woczy abo hdyž je so našhe wóčžko t šmjertnemu
spanju šandžěliło. — Še pak jene šwětko, kotrež ženje
njehašnje, ale šwěczi w nozy a wo dnjo, w žiwjenju a
a w šmjerczi. To je naš Snjes a Šbóžnik, kotrehož
pschichod nětk sašo šwojecžimy. Wón šwojich wuczobnikow,
kiž njespja ani njedrěmaja w hrěchach, ale stawaju we
šwětle šwojateho žiwjenja, psches čžemny doł pschemodža,
jim wupučž š čžebnosćow pokasuje a so jim jako šwětko
šwěta šjewjuje. Wo nim profeta se šlowami wěšchězi:
Twoje šwětko pschindže!

A jašnišeho šwětkla a wjetšheje krašnosće džžli
pola teho Snjesa njeje nihdže namatačž. Wucženi šu drje
se šwětkom rosoma wjele wšchelakich potajnstwow wujasniłi
a pytaju wušlědžicž myšl a wotryknjeny kónž wšeho
štworjenja. Ale potajnstwa čžlowškeje dushe, jejne štaženje
a jejnu šbóžnosć njeje žadyn druhi hačž Boži šyn se
šwojim šwětkom nam wujasnił. A krašnosć šwěta je
drje někotryžtkuli čžlowjeł w špěwach a rěczach šhwalil, ale
njebiesku krašnosć je jenicžzy naš Šbóžnik w pschirunanjach
a předowanjach nam žyle jašnje šjewil. To je ta krašnosć,
wo kotrež profeta se šlowami wěšchězi: Krašnosć teho
Snjesa sšadža nad tobu.

Wjes šchescžijanami je jich bohuzel hišchěze wjele,
kotsiž tuto šwětko a tutu krašnosć njesnaja. Šwidžazymaj
woczomaj woni njewidža a se šlyšchazymaj wuschomaj woni
nješlyšcha; pschetož woni jo njeshosymja. Duž dyrbi

adventski prědat pschezo hiščezje napominacž: roššwětluj šo!
 Róžde zyrkwine lěto, kotrež nam Bóh luby Anjes wobradža,
 s nowa Bože šwětlo krašnosće do naščeje wutroby wuliva.
 Njech tež nam podarmo njesafinczi japoschtolste napominanje
 w epistoli 1. adventa, „so bychmy se spanja stawali; nóz
 je šo minyła, džen pať je šo pschibližil: dha wotpołożmy
 teho dla skutki czěmnoščezje a woblecžmy šo brónje šwětla.“
 — Róžda luba nježela naš s Boha pscheproschuje: pój a
 roššwětluj šo psches Bože šlowo, kotrež je naščeje wutroby
 troscht a šwěza na našchim pucžu. — Róžda spowjedna
 wučzba s Božim blidom je nam nawabjenje, so bychmy
 šwoju wutrobu psches šwětlo Šwjateho Ducha roššwětleč
 dawali a psches Božu hnadu we šwětlo khodzili. — Róždy
 džen zylého lěta naš našch „biblijsti puczniť“ s Božim
 šlowom postrowja a nam s tym wschědnje pruhi Božeho
 šwětla na pucz žiwjenja dawa. — Je-li šo czi pať ras
 šwětlo do czišta sahašło, tať so Božeho woblicza wjazy
 njewidžišch, dha wotewť Bohu w modlitwje šwoju wutrobu
 a sdychuj po pschikladže Rischizowaneho: Mój Božo, mój
 Božo, czechodla šy mje wopuschczil; a njewustawaj s modlenjom,
 doniž šo czi njebjęša wotewrite nješku a šlónčžo Božeje
 hnady cze šašo roššwětlilo njeje.

O Jesu! moje šwětlo ty,
 Kiž ty šam s twojej duschu
 Tať jara lubomať mje šy,
 So ja to wurjez njem'žu,
 Njech moja duscha, Jesu, cze
 S lubošnym požadanjom,
 S woschewjenjom,
 Nětť šašo lubuje
 S wutrobny mubowanjom.

N. w K.

Adventske hosianna.

(Mat. 21, 5a a 9b)

Stóš (54): Nětť dobru nóz ja dawam —.

Džen šboža sšhadža jašny,
 Advent nam nastawa;
 A nam bliži Anjes šo krašny
 We shtalcze wotrocžka; —
 Wón pschińdže s njebjęš t jemi,
 Kiž šyn je Boži šam,
 Niž šudnik s jandželemi,
 Nětť — Šbóžnik pschińdže t nam!

Šzo wješel, zyrkej Boža,
 Ty džowka Zionška;
 Twój Jesuš, žórló šboža,
 Šral twój šo pschibliža! —
 Nětť witaj šbóžna jeho,
 Ty šyla šbožowna,
 Bjeť troscht a pokoj s njeho,
 — Budž jeho njewješta!

Šczel na pucz jemu palmy,
 Šom' psch šo došojnje;
 Njech radoščezwe psalmny
 Šoh' šhwala lubošnje;
 Šlincž hosianna žiwe,
 Kiž jeho postrowja,
 Šo žohnowanje mile
 Šy s Boha došala! —

A Jerusalemej czehnje,
 Kiž dusche pscheczal je,
 Tam Jesuš w Božim mjenje
 A šbožo pschinješe. —
 Nětť tebi, duscha, kczęje
 W nim nowe nalęcžo,
 Njech šlónzo hnady hręje
 Čze mile, — šraduj šo!

Twój Jesuš, šral a šlowa,
 Wón, šershta žiwjenja,
 Šzo t tebi bliži s nowa,
 Kiž krašnosć Božu ma;
 Wón čze cze wobohacžicž,
 Kiž šhudobna došč šy,
 Dolh ša tebe twój placžicž,
 Čze pschicž pscheczelnj.

Ach, witaj, duscha, jeho,
 Šzo psched nim poklonje!
 Anjes wójšta njebjęšeho
 Čze wustwolil je šej;
 Šaž nawoženja bliži
 Šzo luby t njewješčzi,
 Tať Šbóžnik twój šo niži,
 Šzo t tebi štowašchi. —

Šlej, s pschichodom wón hnadnym
 Šzo bliži t Zionej!
 Duž s hosianna šradnym
 Džę jeho witaj šej!
 Njech wutroba jom' kczęje,
 Njech jeho lubuje;
 Šdyž jeho lubošcz hręje
 Čze, — mašch s nim žiwjenje! —

U.

Jan Gelanski, wučzeny šerbski bur.

We wschelatic nęmskich knihach špomina šo na wučzenych
 burškich mužow, kiž šu w prjedawšich čzapach w naščeje Šakškej
 žiwi byli a fedžbliwosć wučzeneho šwěta psches to na šo šczahnyli,
 so šu bjes šchule psches njewustawazu prózu a pilnosć šo s pomožu
 knihow na wyschichi sšhodženť wědomosćow posbėhnyli. A tutym
 wučzenym burškim mužam licži šo tež Jan Gelanski, w šwojim
 čzapu šurwjerchowški šakšti nadróšny mišchtr (wobkedžbowat drohi)
 w Šodžiju, kiž měječe šrjedž šandženeho lěštotka daloko a šchěroko
 jať šnajet mnohich rěczow šlawne mjeno. Šdyž pať šo tutón
 muž w nęmskich knihach t nęmskim wučzenym buram pschilicžuje,
 dha šo to s wulkej njeprawdu štawa, pschetož Jan Gelanski bę
 czišty Šserb a je Šserb wostal hacž do šwojeje šmjercze. Wón
 narodži šo wot šhudeju šerbskeju šarscheju 3. novembra 1699
 w Šnaschczach, hdžęž bę jeho nan Matej Gelanski w niškich wob-
 štejnosćach žiwy. W šchuli šwojeje narodneje wšy nawuťny wón
 šhětro došč nęmszy čzitacz a pišacz. Dofelž bę pilny pschi wuťnje-
 nju da jemu tamnišchi wučzeť po šaczanski rěcznizy Donata
 wschelake šaczanski šlowa, šaž tež deklinazije a šonjugazije tuteje
 rěče nawuťnyč. S tym bu pola njeho přeni podložť t lubošczi
 ša zuše rěče položeny. Na to poča wón tež liczenje w šchuli
 šobu wuťnyč. Dofelž pať šyrbješhtaj jeho šarschej nětťo kóždy
 tydžen po šlěbornym troschu šchulškich pjenjes placžicž, dha čhysche
 šo jimaj po lęcze šbacž, šo to dlęje njepóndže, a wšashtaj tehodla

Sy-li spēwał,
Pilnje džélał,
Strowja će
Swójbny statok,
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swérny
Přez spař měrný
Čerstwosé da.

Njeh ty spēwaš,
Swérnje džélaš
Wšédne dny;
Džeň pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočň ty.

Z njebies mana
Njeh či khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh póda,
Wokřew će!

F.

Serbske njedzelske łopjena.

Wudawa šo kóždu šobotu w Smolerjez knihcizisčezetni w Budyschinje a je tam ša šchtwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

2. njedzela adventa.

Romst. 15, 4—13.

Wješeke „Gosianna“ 1. adventa, š kotrymž šmy witali droheho adventskeho krala, je šašo wuklincžalo. 2. advent šlyšchimy wo pošlednim pschindženju teho Knjesa jako šudnika. Njedyrbimy šo nastrožicž! Budžemy mješ tyni, kotřiz budža š radosčju jemu šwalbu špěwacž móž na druhu advent!

Šhwaleny budž Bóh!

1. to budž modlitwa kóždeho w ščetpliwěj nadžiji;
2. to budž modlitwa wošady w jenej myšli.

1. Tež wěrjazy móža šo nastrožicž w pomyšlenju na 2. advent. Wale šadleschko je tak šlabe — njeh je tu dobra wola — ale dokonječ to dobre, to ja njenamašam. Njedyrbimy pschezo šašo šdychowacž: Knježe pomhaj! Šak rjenje praji nam 4. šcht. našcheje epistole: „Šchtož přjedny pišane je, to je nam š wucžbje pišane, šo bychmy psches ščetpliwosčž a trošcht pišma nadžiju měli!“ Šawol myšli na šwědkow wěry še štareho šluba, kiž šu wutrali a kotřiz buchu trošchtowani š trošchtom a š pomožu. Špominaj na Šakuba, kiž šo bėdžesche š tym Knjesom, na Wóšijaša, Šioba, Davita, mohł ty Boha w šrudobje pušchecžicž? Šawěrnje, tam wohladaš trošcht šwjateho pišma — njehašch ščetpliwosčž wuknyčž a šo trošchtowacž dacž? Šraj š Šawolom: „Wny mamy wšchudžom žalosčž, ale my šo njerudžimy; nam šo štyšcžje, ale my njesadwělujemy. Šotom tebi tež cžezžo njebudže, po 6. šchtucžžy našcheje

epistole š položenej wutrobu horje š njebiešam šawolacž: „Šhwaleny budž Bóh!“ Wny wěmy, šak šu našchi Wótzoyo psche wšchu šrudobu Bohu, kiž wšcho mudrje wodži, šwoju šhwalbu špěwali. Šak je pobožna kralowa Luisa w tamnych cžakach cžezkeho domachpytanja luda šwoje Šalleluja pod šylšami špěwala — ty šlyšchisč tón nadžijepólny šherlušch Wěrcžina Šinkarta, „Njeh Bohu džakuje“, kotřiz je wón hižom lěta přjedy w dowěrjenju na teho Knjesa šaspěwał, přjedy hacž bėšche krawna 30 lětna wójna škóncžena.

Šhwaleny budž Bóh — to budž modlitwa kóždeho w ščetpliwěj nadžiji.

2. To pak budž tež wušnacže wošady w jenej myšli. Wny nješměmy pschi šwojich naležnosčžach šabycž, šo šmy my štawy šchescžijanskeje wošady a šo mamy w njej šwoje pschišlyšchnosčže dopjelnicž. Šawol škorži na šebicžnosčž a pobrachowaze bratrowske šmyšlenje w Romškej wošadže. Škóždy chysche lěpšchi byčž — tón šchescžijan, kiž bėšche wot židowskeje wěry šo wobrocžil a tež tón, kiž bėšche přjedy pohan byl. Duž wón jako wucžet rošjašni: „židam“, šo jim to wšchitko pschipadnje š wobtwěrđženju šlubjenja, kotřez šo wótzam štało je; „pohanam“, šo jo doštanu šmilnosčže dla (šcht. 8, 9.). Duž, cžehodla dyrbi šwada byčž pod šchizom? Duž dyrbi knježicž „jena myšl, bratrowska lubosčž“ — hłošy šhwaljenja a džakowanja dyrbja šaklincžecž. Šzim bližšchi tónž, cžim wóšišcho a jenotliwišcho: Šhwaleny budž Bóh!

Šak nušne je tole napominanje tež ša naš! Šchtož šwětni cžłowjekoyo cžinja, my šamolwicž nimamy. Wle

mjes nami dyrbi blyščecz bycz: „Budźće jeneje myśle!“
 Pŝchi Bożich woltarjach dyrbi ɣo předomacz: „Wopomnicze,
 ŝchtož waŝ ŝjednoci, niz ŝchtož waŝ dźeli.“ W advencze
 njechamy ɣami ŝtejecz, ale jako khudži hrěŝchnizy hromadže
 proŝnycz Boha lubeho Anjeŝa, ɣo by nam naŝche hrěchi
 wodał a my jeho luboŝće a miłoŝće naŝhoniwŝchi na
 poŝlednim advencze ŝpěwacz mohli: „Akwaleny budž tón
 Anjeŝ, kiž je naŝ wumohl a naŝ wjedže ŝ hubjenŝtwa
 tuteho ŝwěta do ŝwojeje wěczneje kraŝnoŝće!
 ɣamjenj.

W ě r a.

ŝlób: ɣa ŝbóžnoŝć jow ŝ nam pŝchitħadža —.

ɣa wěru dźeržu we duŝchi,
 ɣu njedam ŝebi rubicz;
 Mje jejna kraŝnoŝć bohaczi,
 ɣu nočzu ženje ŝhubicz;
 Wŝchal ja tu ŝbóžnu wěstoŝć mam,
 ɣo junu w njeju wohladam,
 ŝchtož na ŝemi ɣym wěrił.

Duž jako mēŝchczan njebjeski
 ŝsej pŝcheju žiwu wěru;
 Tón ŝchit njech duŝchu wobroni,
 ɣacz póndu domoj ŝ měru;
 Pŝches krótkie czafne žiwjenje
 Mje ŝ dobhczu Bóh powjedže,
 ɣdžež mēra palmy wēja.

Mój troŝcht a moja nadžija
 ŝsy, Anježe, w tutym czafu;
 Mój wěcznje budžesch, hdyž ɣo ja
 Tam w ŝbóžnych honach pažu.
 D duŝcha, khwataj, ŝpěchuj ɣo,
 ɣaj njeje wjazy daloko,
 ɣdžež ɣo czi króna blyŝcheci.

Mi, Anježe, ŝložuj wutrobu,
 ɣo wyŝche ŝebje hladam,
 ɣdžež njeŝachodne kubla ɣu;
 Njech jeno tebe žadam.
 ɣaž mħla pŝched ɣlónzom rospłuwnje,
 ɣso kraŝnoŝć ŝwěta pomnije,
 ɣaŝch ŝtatok je we njeju.

Dóž w czafnym czele khodžu ja,
 ɣiž ŝchiz a horjo czuje,
 ɣso mi tu hiŝchće njeŝjewja,
 ŝchtož Bóh mi pŝchitħotuje;
 Tam, hdyž ɣo wjazy njeplata
 A njeje žalosć, ŝrudoba,
 ɣo halke polnje ŝhonju.

Sow ŝbóžnoŝć widžu w czēmnoŝci;
 Tam budže wŝchitko jaŝne.
 Sow hrěchi czinja czežu mi;
 Tam prjecz ɣu ŝwjastki czafne.
 ŝchtož něhdy bech, jow kaŝy ɣo;
 Tam jaŝo Bože podomnŝtwa
 ɣa w kraŝnej pŝyŝche ŝměju.

ɣy ɣy, mój luby ŝbóžniko,
 Mi tajku ŝbóžnoŝć dobył,
 ɣdyž na ŝchiz dal ɣy pŝchibicz ɣo,
 ɣsy ja mnje w ŝmjerczi pobyl.
 Na twoju ŝmjercz ja ŝchczeny ɣym,
 ɣa ŝwarnuje mje pŝched wŝchēm ŝlym,
 Duž je mi njebyo wěŝte.

ɣač wulke twoje ŝbože je,
 D ŝaczuwaj to, duŝcha!
 A ŝpěwaj Bohu khērlušche,
 Džal tajkej ģnadže ɣluŝcha.
 Wŝcha kraŝnoŝć ŝwěta ŝahinje,
 ɣlej, Boža miłoŝć njeŝahdže
 ɣacz do wěcznoŝće! ɣamjenj.

K. A. Fiedler.

Jan Gelanski, wučenny ŝerbŝki bur.

(ŝtónčjenje.)

ŝapoŝledku položi ɣo wón hiŝchće, jako bě hižo polŝta lét
 ŝtary, tež na wutnjenje jendželskeje, ŝchpaniŝkeje, danŝkeje, pólskeje,
 ruŝkeje, arabiŝkeje, turkowiŝkeje, ŝyriŝkeje, hollandiŝkeje a t. d. rěczje,
 w kotrychž rěczach wón ŝ dźela biblije abo tola ŝ najmjeŝŝchemu
 druhe mjeŝŝke knižki wobŝedžeŝche. W nich ŝchudowaŝche wón
 njeŝpóžniwoje dale, tač ɣo wón pŝchi kónzu ŝwojeho žiwjenja na
 38 rěczow ŝ wjetŝcha roŝymjeŝche a móžeŝche něhdyje w 10 derje
 rěczecz a piŝacz.

ɣo njeby to, ŝchtož bě nawutnył, jaŝo ŝabył, ale ɣo w tym
 pŝchezo bóle a bóle wobtwjerdzil, czitaŝche wón wŝchědnje, hdyž bě
 ŝ tymi ŝwojimi ŝtanyl, jedyn ŝtaw ŝ biblije a to najprijedy w he-
 breiŝkim abo grichiŝkim grundtercze, potom pač tež tón ɣamy ŝtaw
 w ŝerbŝkim, němŝkim, lačzanŝkim, franzowiŝkim, italiŝkim, czeŝkim,
 a hollandiŝkim pŝcheložku, ŝ czehož ɣo dowidzi, ɣo bě jeho najbóle
 luboŝć ŝ Božemu ŝłowu ŝ nawutnjenju tač wjele rěczow nawabiła.
 Tež hdyž ɣo ŝ teho ŝhudacz, ɣo ɣo jeho ŝpóŝnacze rěczow njeje runje
 won na žyly rěczniŝki poŝlad nawutnjenych rěczow, ale je ɣo wjele
 bóle jeno na tač mjenowanu bibliiŝtu rěcz wupŝchestrjelo; pŝchetož
 ŝ wuwjacžom bibliiŝkich knihow je wón drje malo piŝmow w tych
 wot njeho nawutnjenych rěczach wobŝedžal, a jeho druhe dźelo
 w hoŝpodaŝtweje a ŝaŝtojŝtweje njedowoleŝche jemu drje tež, wjele
 czafu na czitanje druhich knihow naložecz. ɣacz do ŝwojeje
 ŝmjercze wolta wón mjenujzy w niŝkich wobŝtejenjach a žiwjeŝche
 ɣo ŝ pólnym a ŝ rucžnym dźelom w ģodžiju, kač tež wot do-
 khodom maleje ɣluzby, kotruž jako wobkledžbowač krajneje drohi
 tam doŝtawaŝche.

Wón wumrije w ģodžiju 9. februara 1767 a ŝawoŝtaji po
 ŝebi khwalbu pobožneho, czicheho a ŝwěrneho ŝchecžana. Wot
 njeho bě tež jeho dźowka ģana Maria wŝchelake rěczje nawukla,
 mjes kotrymiž wona franzowiŝtu a italiŝtu najlěpje rěczjeŝche. Wona
 bě ɣo w ģodžiju 19. julija 1730 narodžila, ɣo poŝdžičho (1764)
 ŝ wěŝtym ģandrijom Pjetŝchu, herzom w ģodžiju, woženila a wu-
 mrije tam, wot Božeje ruczi ŝajata, 1794 džen 4. ŝeptembra,
 daloko a ŝchěroko jako wučena ŝerbowka ŝnata.

Jan Gelanski mjeŝeŝche w ŝwojim žiwjenju waŝchnje, ŝwjaty
 wótczenaŝch a wŝchelake druhe bibliiŝke hróncžka we wŝchelačich rěczach
 wotpiŝowacz a ŝ tajkimi wotpiŝami ŝwojich pŝchecželow a zuŝych,
 kiž pŝches ģodžij puczowachu, wobbaciz a wot nich ŝa to ŝebi
 mały dar ɣobudželicz dacz. Wot tajkich wotpiŝmow ɣu ɣo ŝnadno
 tu a tam hiŝchće někotre wukhowale, a ja ɣam ɣym pŝched létami
 jedyn tajki w ŝtarych žyrkwinych knihach na ŝarje we Warnocžizach
 pola Ryčbacha ležo widžal. Po tym ɣamym bě jeho rukopiŝ

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok,
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeň pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh čí khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh pōda,
Wokřew čě!

F.

Šerbske njedželske łopjena.

Wudawa so kóždu sobotu w Smolerjez knihcizischcetni w Budyšcinje a je tam ša šchwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

3. njedžela adventa.

Kol. 1, 12—15.

Pawoł, jaty w Romje, napomina swoju wošadu k džakej pschecziwo Bohu. Kač nusne je tole napominanje, hdyž my přjedza w šwěcze tak lohko tuteje nascheje pschibłuschnosće sabwamy — šo džakowacž — a to najbóle Bohu šo džakowacž ša jeho lubosć a dobrotu. Duž šlyšcmy to adventske napominanje:

Lubi šchesczijenjo, budžcze š wutrobu temu
Knjesej džakowni ša wumóženje!

Wón je naš

1. wutorhnył š mozy čžemnosće,
2. pschestajil do kralestwa Křhystušoweho,
3. hódnyč čžinil k herbštwu šwjatnyč w šwětle.

1. Přjedy hač šo Šbóžnik narodži, šhodžachu ludžo w čžemnosći. Čžemnosć běšče jich pschibóžstwo a masane jich šhodženje. Šelhařnosć, šebicžnosć, nahrabnosć, njeczistosć bydlachu w čžlowskej wutrobje. Tak je hišcže dženska mjes pohanami. Čžinesa mori se šymnej křwju šwoje džěcžo, hdyž šo jemu njecha to džěcžo dale žiwicž. Wóžna š Čžinesiskej je nam pokazala, tak njeczłowszy šu pohanjo. Šo nam pschezo šašo mišionarojo powjedaja, šo šu njewobrocženi w žalóšnej žadosčiwosći a w pschitwěrach živi. Wjele šěpje pak njese, hdyž pohanštwu mjes nami hlówu šběha — hdyž knježa: šelhařštwu a jebanštwu, njewěra a pschitwěra. Čžemnosć šo wopokasuje jako móž. Šchtož hřěč čžini, je hřěča wotrocž. Šaduch kradnjenje

njewostaji, lichomnik niz jebanje. Šřěč šyč pschezo twjerdscho šacžahuje. Žalóšna je móž hřěča. Duž džakujmy šo Bohu, šo je naš wumohł š mozy čžemnosće, kotraž naš wobkneži. Křhystuš je naš Knjesež.

2. My šmy wutorhnyeni š mozy čžemnosće a pschestajeni do kralestwa šwětkla, se šatanoweje mozy do Křhystušowych rukow. Šklóncžto hnady nam š njebjes šwěczi. My šnajemy pucž k Bohu a špytamy jón w Božej mozy šhodžicž. My šmy Bože džěczi; Křhystuš tón přeni narodženy a my čži po nim narodženi, kotřiz jemu šlužimy. Čžeho- dla pak je Bóh tak hnady na naš pohladat? Dolež mamy to wumóženje psches Křhystušowu křej. Křej njewinowateho wuwinowa winowatyč. Wšitke nasche wopory na čžasju, pjenješach, šebicžnosći šu njedokahaze, Boha šjednacž. Ale hdyž mamy woadcže hřěchow, je pschezo hišcže nusne, wojowacž pschecziwo čžělu a křwi, pschecziwo šwětej a čžertej a šašo w šwjatym šakramencze woadcže dostawacž. Křhystuš je pschi tym naš pschiklad. Wón je šnamjo Boha. Bohanjó nejšku šwojich pschibohow wohladali, šchesczijenjo pak Boha w Šesufu. Šeho šłowa a šutki nam praja: Šo nejšku čžlowske, ale bójške šutki. Šeho šhodženje je w njebjesach. Duž džimy ša nim. Džakujmy šo jemu, šo móžemy w jeho kraleštwje pod nim živi šyč.

3. Křhystuš je naš hódnyč čžinil k njebjesemu herbštwu. Přjedy běchmy njehódni; pschetož šchtož šo wot čžěla je narodžilo, to je čžělo. Křhystuš ščini naš hódnyč, dolež naš draštu šwojeje prawdosće w šwjatej šchcženizy woblecze. Šchto čže mi njebjeska rubicž, kotřez

je mi Jezuſ dal? Kač wjeſeli budžemy, hdyž budžemy
horkach wote wſcheho hrěcha a bėdženja zyle ſwobodni,
hdžež žane pſcheměnjenje wjazny njeje ſwětloſcže a cžemnoſcže,
hdžež naſ wěcžne ſwětlo wobdawa. Džakujmy ſo Bohu
ſa jeho luboſcž, ſo je naſ pſches Khrystuſa hódnych cžinił
č herbſtwu ſwjatych w ſwětłe! Hamjeń.

Adventski džak.

(Kol. 1, 12—14.)

D luboſcž pſche wſchu měru,
Kač cži doſcž džaka dam
Sa wſchitku wótžnu ſwěru,
Kiž wſchědnje wužiwam?
Ty na mnje wuſpuyeſch
Koh ſwojich dobrotom,
Mje kitaſch, pſchewodžujeſch
Pſches ſlužbu jandželow.

Měj džak, ſo wutorhnyeny
Buch ſ putow cžemnoſcže,
Pſches Khrysta wumoženy,
Eſym w jeho kraleftwje;
Wón ſa mnje w ſmjercži pobny,
Krej ſwoju pſchelal je,
S tym žiwjenje mi doby
A hrěchow woadacže.

Duž cžini Wótž, ſo hódny
Eſym herbſtwa we ſwětłe,
Hdyž jako nowo-ródny
Mětk ſwjecžu žiwjenje;
Mi prawdoſcž Khrystuſowa
Ze hrěchow pſchitrycže
A moja draſta nowa,
Kiž hnadu rukuje.

Mětk ſym ja džěcžo Bože,
Mam Wótža we njeju!
D hdže je wjeſcže ſbože
Sow w ſwěcže ſa duſchu?
Mi kčěje Boža hnada
We mojim Sbbžniku,
Duž troſchtnje duſcha hlada
Mětk č njeju č dowěru.

Mjech, Wótče dobrocžiwny,
Sa tajke ſmilenje
Eſym pod tobu nětk žiwny
We tvojim kraleftwje;
So ſlužu tebi jeno,
Mohł ſo cži ſpodobacž
A ſwjecžicž tвое mjeno,
Chžyl Ducha móž mi dacž.

Sa ſwoje wobhydlenie
Wſmi moju wutrobu,
Sa wudebil ju rjenje
Eſym č wěru, pokutu;
Tu luboſcž č tebi hrěje,
Čži wrota wotanka,
W njej džaka ržža kčěje
Sa hnadu pſches Khrysta.

Duž pój, adventſki kralo,
Ty luboſcž njebjeska!
Hlej, džakny wopor palo
Čže wita wutroba;
Eſlyſch we njej: „hoſianna!“
Hlej, hotowa je cžěr;
Duž pſchindž ſe ſwojim manna,
Mi daj ſwój ſbžny měr!

K. A. Fiedlef.

Hodownaj wobraſaj.

I.

Kańſcže ſerja ſthadžeja — kołowołoko je ſwjatocžna cžiſchina.
Eſněh blyſchcži a ſwětli ſo na ſchěrokim polu, wulke lodowe trubny
wiſajaja ſe ſchtomow a wot tſěchow a tam a ſem ſlětuja ſněhowe
mjetele č ſemi. Hižom ſthadžeja hwěſdžicžki na njeju a ſhladuja
pohonjejo na mlodoſtneho pučžowarja, kiž ſamlutki pſches hluboki
ſněh krocži. Sda ſo, ſo je ſpróžny a ſo č daloka ſem pſchithadža
a tola je widžecž, ſo je ſbožowny, haj, huſto poſmėwkuje ſo jeho rt.
A wěſcže ſmė tež wjeſelny bycž; dolhe lěta pučžowawſchi wróczi ſo
do domiſny, č ſchědžiwymaj ſtarſchimaj, kotrejuž tač nutrnje lubuje.
Ach, kač ſo wjeſeli, ſo móže runje Boži wjecžor č nimaj ſaſtupicž
a ſebje ſameho jako Božodžěſcžowy dar pſchinyeſcž. Těho dla
khwata tač ſmužity dale a ſhladuje wſchón njeſcžerpnny do teho
kónza, hdžež jeho narodna wjeſka leži; hižom w myſlach widži
wótžny domcžł je ſahrodku, w kotrejž je jako džěcžo wjeſele hrał,
wulki trawnik we wſny, hdžež je ſwoje najrjenſcže lěta pſchěžiwil,
žyrkwičžku a ſchulu, a č kónz wſny pſchi bórbotatej rěcžny mlyń,
hdžež jeho najlubſcha towarſchka č mlodych lět bydli.

Tu dobywaja ſo jaſne ſynki ſwonow č jeho wuſchomaj, kač
rjenje klineža wone po cžichej nožy, kač radoſtnje jimaja wone jeho
wutrobu! To ſu ſwonny jeho domiſny; klineža runje tač ſwjatocžnje,
kaž tehdom rano, hdyž wón wótžny dom wopuſchcži, ſo by ſchol
do dalokého ſwěta; tehdom bė to poſlednje Božemje, džemka přenje
witanje. S cžicha ſchepa modlitwu, kač tehdom. — A hlej,
tu leži wjeſka je ſwojimi bělymi tſěſchami; na wſny je wſcho
próſdne, durje ſu jeſawjerane a je ſchědžiwymi wołnami ſyboli ſo
cžerwjeńkojte ſwětlo. Kač pučota mlodemu pučžowarjej wutroba
č radoſcžu a č wocžakowanjom, khwata po pučžu a tſchepotajo ſteji
pſchěd ſtarſchiſkim domom — hižom pſchima ſo ručžny, tu roſ-
myſli ſebi a ſtupi do wołnjeſchka, ſo by najprjedy pſches nje po-
hladał do dawno žadneho domicžka!

Tam w kucžiku ſa wulkimi kachlemi kėdži jeho macžerka,
pſchi ſebi ma kołwrot, kiž pač je dawno ſchwórcžecž pſchetał, na
kline ma knihi, w kotrychž je runje cžitala. Haj, to je jeho luba
macžerka; cžaſ wſchał njeje ju zyle njeſranjenu woſtajil; wloſny ſu
ſchědžiwne; poſtawa je naſhilena — ale to je hiſcžcže toſame lube
woblicžo, to ſteji teji ſamej wóčžny połnej luboſcže a miłoſcže, kiž bėſchtej
tač huſto na ſyna ſhladowaloj, kiž bėſchtej jeho hladałoj w ſhoro-
ſcži, ſo na njeho poſmėwkołoj pſchi wjeſelej hrě, kotrejž ſylſo-
waſchtej a ſo modlo č njeju ſhladowaſchtej, hdyž ſo wón wot-
kałeſcže, a pódla njeje, do derje ſnateho ſtoła ſlehnjeny, kėdži nan,
pſchězo hiſcžcže ſylny a njeſlemjeny wot ſtaroſcžow žiwjenja; wón
ſkhiła ſo runje č ſwěrneji towarſchnyzi ſwojeho žiwjenja a troſchtuje
ju, kač ſo ſda. Poſłuchač njemóže jeho ſłowow doróſhmicž, ale
wón ſebi myſli, ſchto mohło wobeju tač hučč: myſliſchtaj ſebi
wobaj na jemiečke lube džěcžo, kiž je tač daloko wot njeju, wot
kotrehož tač dolho hižom žaneje powjeſcže doſtałoj njeſtaj, kotrež je
macžernej wutrobje tač na ſtaroſcži. — Kač luboſnje je w małej
ſtwicžny! — Wſchitko ſteji hiſcžcže tač, kač pſchěd pjeć lětami,
hdyž wón domiſnu wopuſchcži, tam na ſcženje wiſataj hiſcžcže taj-

Sy-li spēwaš,
Pilnje džélaš,
Strowja ée
Swójbny statok,
A twój swjatonk
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swérny
Přez spař mérny
Čerstwosé da.

Njeh ty spēwaš,
Swérnje džélaš
Wšédne dny;
Džéň pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočň ty.

Z njobjes mana
Njeh éi khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh pódá,
Wokřew ée!

F.

Szerbiske njedzelske łopjena.

Wudawa šo kóždu šobotu w Šmolerjež knihicziščeženi w Budyščinje a je tam ša šchtwórtlétnu pschedplatu 40 np. dostacž.

Hody.

Tit. 2, 11—14.

Sažo šallinczuje hodowne sczenje: „Wam je šo dženša Šbóžnik narodžil“ a epistola hiščeže we hlubškej myšli nam praji: „Šbóžna hnada Boža je šthadžala wschittim éžlowjekam!“ Žadyn škutł, žana šašlužba Bohu jeho Ššyna wudobnyč njemóžesche — hnada šama je jeho wabiła, šmiljenje nad hubjenymi. My dyrbimy šmjerczi wutorhnjeni a do noweho, krašneho, šbóžneho žiwjenja dowjedženi byčž.

Nascha epistola předuje nam

Žiwjenje w hodownej hnadže.

1. Sady naš žiwjenje hrěcha,
2. we wutrobje pobožne žiwjenje,
3. psched nami pschichodne žiwjenje.

1. W nožy šo Šhryštuš narodži. Wona bėšche woprawdže nóz tež nad éžlowjestwom. Nóz hrěcha knježesche. „Myšl éžlowšesje wutrobny je šta wot jeho mlodošče.“ Njepóšnawamy to, hdyž my do žlobika hladamy a widžimy, kajke lubošne, čžište, bójške džěčžo w žlobiku leži? Šchtó chžyl šo š nim pschirunacž?

Teho dla je wón pschischoł a šthadžal jako jašne šlónčžto, kotřez chze nožy šónž šczinicž. To bėšche wot-pohlad jeho šjewjenja, wschitke škutki hrěcha wotštronicž, šo by ššesčezijan prajicž mohł: Šrěščne žiwjenje sady mje leži.

To je „hnada“, „hodowna hnada“. Kaž šo jandželjo w sczenju wjekela, tak tudy šawoł w epistoli. Nětko pak

dyrbimy šo tež čžahnyč dacž, hdyž chze naš rošwucžicž, šapřecž bjesšóžne wafšnje a šwětne ššschty. My hladamy wot žlobika ke ššchizu a wěmy, šchto je Šesuš woprowacž dyrbjal, šo by nam mohł tule hnadu poškicžicž.

Teho dla je nušna šhutnosčž pokuty tež na hodownym šwjedženju: to pschedewšacž, wschědnje hrěchej božemje prajicž: žiwjenje w hodownej hnadže.

2. Ale kaž je naš Šbóžnik wumohł, tak chze naš tež je wschěm dobrým napjelnicž, šo bychmy „póžczime, prawe a bohobošne žiwjenje wjesčž mohli tu na šwěcže“. „Wón je šebi šam wucžisčil lud, kiž by šam jeho byl a šo šwěru džeržal š dobrým šškutkam.“ Šak pak je to móžno? Šššes Bohu hnadu a šmilnosčž, hdyž šo Šhryštuš w naš narodži, w naš žiwjenje dobudže a žiwjenje ššutkuje. To je duchowny narod. Duch je, kiž žiwnyh éžini. To wostawa potajšntwo — ale šo šo to štawa, da šo tak malo přecž, kaž šthadženje šlónčžka rano. Ššajwažnišche je, šo šo šon džiw nad nami štawa psches šškutł pokuty, wěny.

„Woni njemějachu žaneho ruma w tej ššospodže“ — éžitamny pschi Šesušowym narodže. „Wón pschindže do ššwojeho a éži ššwoji jeho horje njewšachu“, tak řeka pschi Šhryštušowym šthodženju na šemi. Dyrbi tak tež pola naš řekacž na hodownym šwjedženju? „Ššchindž do mojeje wutrobny!“ tak budž našcha proštwá — potom tež šašo řeka: mēr na šemi.

3. A w tajšej ššbóžnosčži my ššwoju hlówu pošbėhujemy, dofelž našche wumóženje šo pschiblicžuje. Bóh džě je hody

šam šwoje njebjęša wotewrił a lubych jandželow pōšłal jako pōšłow wot horkach, jako pucz pokašowarjom horje ł njebjęšam. To je naša wōtęžina. My woczafujemy na šbōžnu nadžiju a šjewjenje krašnosče wulkeho Boha a našeho Šbōžnika Jesom Šhryšta."

Ach, derje nam, hdyž nufa tuteje čašnosče, nje-pscheczelstwo šlych čłowjekom, pschescžehanje škeho šwěta nam naše hodowne njebjęša ł mrōczalkami počahuja, haj, hdyž naša wutroba šašo šwoju šlabosč a hrěšnosč počafuje a naš ł tej wěstosčzu napjelnja, šo tudy žana počna jašnosč, njemylene hodowne wješele njeje — potom reka: „nješadwěluj!“, ale měj we woczomaj to pschichodne. Šladaj horje ł hodownym njebjęšam! Niž ł šrudobje, ale ł wěcznemu wješelu je šo Jesuš narodžik: tōn Šbōžnik, naš wumoz se wščeje nufy, nam šacžericž wšchu nōž a naš do-wjesč ł šbōžnosčzi we wěcznym šwětle. Šamjeń.

Witanje Božeje nozy.

Boža nōž šo pschibližuje
Š jandželskimi šchidłami;
Wjeršchny njebo wotantuje
Našchim dušcham ł šbōžnosčzi;
Šeho miłosč wōtzowška
Wobradža nam Šbōžnika!

Bože džęczo w žłobje leži,
Šymny klineža jandželske;
We wšchěch dušchach radošč knježi,
W hrodach, hětach lubosč kče;
Šašna hwěšda hodowna
Nješne pruhi wuškwa.

Šwjata nōž! budž powitana
Š šherlušchemi, psalmami;
Š troštom, mērom žohnowana!
Dušcha postrow wyška čzi;
Tvoje šwětko njebjeske
Budži šbōžne wješele.

Boži šwětko hnady! witaš,
Šwęcž mi, hwěšda salemška!
Šwjata hodownička! šwitaš,
Wutroba je hotowa;
Do njeje nječ Wjeršchny mi
Bože džęczo wobradži!

K. A. Fiedler.

Na Boži džen.

Tit. 2, 11—14.

„Ša šbōžna hnada Boža je šhadžala wšchittim čłowjekam.“

Džen nowy je nam šašwital,
D Božo, ł twojej hnadu.
Ty šy nam Jesom Šhryšta dal
Š wōtzowškej, bōjškej radu.
My tebe pošbėhujemy
We twojim Ššynu wyškoy.
Ššlyšch našču čłowštu šwalbu!

Nječ ł twojom' trōnej šbėha šo
Našch šwalbnny šherlušch šhudy!
Ty šy, o šwěta Šbōžniko,
Šahnal pohanške bludy.
Ššo minylej stej nōž a čma,
A ł twojom' šwětku hotowa
Še našča žiwa dušcha.

Boža šbōžna hnada je šhadžala jako nowy džen w Jesušu Šhryštu. Boži džen je šašwital na šwęcže ł šhudym narodom

Božeho Ššyna, pschi kotrymž jandželjo wyškachu: „Čješč budž Bo-
hu we wyškofčzi, mēr na šemi a čłowjekam dobre špodobanje!“

Šašo je Boži džen. My jōn šwječimy ł džalownej nutr-
nosčzu. Džęczi šanoschuja: „Čžicha nōž, šwjata nōž,“ a wulgy a mali
dawaja šo šlyšhecž w domach a w žyrtwjach: „Ša ł njebjęš dele
pschindu ł wam.“

Tōn trōčž Šnješowy japoschtoł psched nami stej, šwjaty
Šawol. Wōn ma mōžne šlowo ša Boži džen. Šaž mohł wōn
šam wšchittim čłowjekam šwězu noweho pošnacža šašwęcžicž, tak
tuton šwětk Boži ł jeneho kraja do drugeho čahajo ł Šitopola
w Mazedonškej do Šrety piša: „Ša šbōžna hnada Boža je šha-
džala wšchittim čłowjekam.“

Šaž šo pola šlawneho muža, kotrehož stolētne narodniny šo
šwječza, wo jeho škutkach, wo jeho žiwjenju a šmjerczi rečzi, tak
šwjaty Šawol tu na Jesušowe wumrječze jako na jeho najwjet-
šchi škutk počafuje: „Niž šo šam ša naš dal je, šo by wōn naš
wumohł wot wščeje njeprawdosče a šebi šam wucžicžil lud, kiž
by šam jeho byl a šo šwěru džeržal ł dobrym škutkam.“ To je
japoschtowy šherlušch na wumožēšku hnadu w Šhryštu.

Hnada je ta mōž, kotraž šamōže wumōž wot šlych ł dobrym
škutkam. Duž šwjaty japoschtoł ju mjenuje „šbōžnu“ hnadu, ko-
traž naš rošwucžzi, šo my dyrbimy šapřecž bjesbōžne wašchnje
a šwětkne lōšchty, a pōzczitwe, prawe a bohabošane žiwjenje wječč
tu na tym šwęcže.

Luther, kiž je wucžbu a předomanje w žyrtwi šašo na přenje
mēštno šajil, je pschi wuložowanju tutych šlowow na dwoje počafal:
šlowo wo hnadze w Šhryštu nam Šbōžnika do wutroby pōdži,
a wōn potom w naš wšchitto nowe čžini. „Wōn pschinješe šobu
šwoje žiwjenje, ducha a wšchitto, šchtož je, ma a šamōže.“ „Duž
budže čłowjek nowy a bōjšti; wšchitto, šchtož čžini, je derje čžinjene.“

Tu je wjazy dylili šakoń a špschah. Tu nješbu hrěchi jenož
šafafane, ale pschewinjene. Šichetož šchtož w šwětku Božeje hnady
bjesbōžne wašchnje šapřecž nawuknje, tōn wyschšche stej hacz tōn,
kiž myšli, šo šchescžanske žiwjenje dale ničzo njeje, hacz šo wšchelafich
šafafanych wězow wšdawacž.

Šchescžijenjo šo Šfraelskim džęcžom runaju, kotšiz (Mch. 4)
ł jenej ruky mēštowe murje twarjachu a ł drugej nje-pscheczelej
wobarachu. Twašmy šwoje murje, murje wěry a žiwjenja, hacz
budže hnada Boža nad nami a w naš tak mōžna, šo žadyn nje-
pschecžel naš wjazy pschimnycž njemōže! Šak naš hnada dale roš-
wucžuje „woczafowacž na tu šbōžnu nadžiju a šjewjenje krašnosče
wulkeho Boha a našeho Šbōžnika Jesom Šhryšta.“

Tehdy budže „Boži džen“ psched Božim woblicžom. Šamjeń.
T. w B.

Hodowne šlōnzo je šwětko našeho žiwjenja!

(Tit. 3, 4—7.)

Šlōš (67): Budž Jesom Šhryščeže, šwaleny atb.

Nam Šbōžnik je šo narodžik;
Wōh je jeho wobradžil!
Duž šwětko ššhadžalo je
A šradowanje hodowne.
Šalleluja.

Ššyn Boži, šlōnzo prawdosče,
Do šwěta ł nam pschischol je;
Ššo dobročžitwosčž ššewi w nim
A lubosč w šwětku njebjeskim.
Šalleluja.

Wōn, šlōnzo naše hodowne,
Ššwětko žiwjenja nam je;
Wšchaf ranje, džen a šmērkanje
Wot njeho wobšwęcžene je.
Šalleluja,

Naš jeho pruhi wobjašnja
Ššchi špočatku žiwjenja;
Niž škutkow dla naš wobšboži,
Šdyž we šchcženžy naš wobnowi.
Šalleluja.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok,
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočů ty.

Z njebjes mana
Njeh ći khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Serbske njedzelske łopjena.

Wudawa so kóždy šobotu w Šmolerjez knihicziščežerńi w Budyschinje a je tam ša šchwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

Pomhaj Bóh!

Pomhaj Bóh! ša lěto nowe,
Ša twój dom, ša lud a kraj;
Pšches czař dobry a dny czmowe,
Luby Knježe, pschepomhaj!
Pomhaj Bóh wam wschitkim ludžom,
Starým, mlodym, džěczatkam,
Wjele šboža pscheju wschudžom
Šakškim, pruskim krajanam.

Pomhaj Bóh ša czařne džěła
A ša wěczne pomhaj nam,
So by našcha duscha měła
Ludy dobry džěl a tam
Žohnowacž chžyl našche pola,
So šo žnježat šraduje;
Njeh tež dawa ducha rola
Płód a šnopy njebjeske.

Wostań pola šwojich, Knježe,
Pomhaj nam psches džěń a nóz,
Napjelań š twojim měrom kžeže,
Ša naš pschekrašń šwoju móž.
Njeh je khalbař polny muńi
Karan polny wolija,
Njeh šo radži džěło ruki,
Wjeřeli šo wutroba.

Pomhaj Bóh czi, lube Šerbstwo, —
Šswěrnj jeno dobudža!
Šwarnuj šwěru Wótžow herbstwo,
Šódne budž jich bědženja.
Šserbske woczehń šwoje džěczi,
Bóh šam to czi pschitaja.
Šazpiwany budž na šwěczi,
Kiž šwój narod šazpiwa!

Lubi duchowni a knježa,
Lubi knježa wučerjo,
Wulke džěła na wař leža,
Pomhaj Bóh wam psches to wscho!
Pój a špožcž šo, pomoz Boža,
Wyschnosczi a poddanam,
So roscž plody měra móža
A naš paře Bóh Knjes šam.

Pomhaj Bóh! We wyschšim šwuku
Šwonj czi to spěwaju,
A ja kłócžu tvoju ruku
A cze strowju š wutrobu.
Šlaj, tam nowe lěto šwita,
Šhěrlušch kłinczi wjeřele,
A cze moja duscha wita:
Pomhaj Bóh! a Božemje!

Jan Waltať.

N o w e l ę t o .

Psalm 90.

Snadu nascheho Anjesa a Sbóžnika Jesom Ahrysta, lubosć Boha nascheho njebieskeho Wótca a dostatk šwjateho Ducha pschejemy čitarjam nježelstkeho kopjenja i wutrobny k nowemu lētu! To je nam wšchitkim to najnusnišce a najlěpsche. Wjele sboža! Tuto strowjenje a pscheće šo dženša wšchudžom šlyšchi. Ale tak husto wšch sbožo-pscheća niczo druhe njejsu hač šynczazh mošaš a klinczazh swónczł, morwy šynł a prošne šłowo, dokelž šo pschitym na teho njespomina, kiž ma nasche sbože we šwojej ruzh a jo wudžela po šwojim špodobanju! Modlitwy a dobroproščenja njech šu nasche sbožopscheća k nowemu lētu, potom šu něščto hódne, potom pomhaju i nowa žórleschtam sboža bježć tam horkach, i wotkal wšchitkón dobry a dokonjany dar k nam dele pschitkhadža. — Anježe Božo, ty šy nasche wukhowanje stajnje a pschezo.

Dha pójmy a wróćmy šo šašo k temu Anjesej! Pójmy i džakom psched jeho woblicžo! Spomni, pschečelo, na pucz, kotryž šy w šańdženym lěče čahnył. Šladaj na šwojich lubnych, i kotrymiž we strowosći do noweho lěta štupaš; špominaj, tak šče dželali a šo prózowali, šyli a žnjeli, šo wješelili a šo rudžili, šo nadžijeli a wobojeli. A hđžež bē čzi sbožo i kopatej měru pschiměrene abo hđžež bē nuša najwjetscha a wutroba najčežšcha, wěšch nětko, šchtó je tón čaš waš i najwjetschej lubosću pytał a k šebi čahnył? Njejsu šwony runje tehdy naš i wulkim hłobom nusowale: Póječe, pschetož wšchitko je hotowe? Njeje runje tamny čaš tón, kiž dobre pucze wšchudže a pomoz wudželi, naš wošebje lubje prošnył: póječe šem še mni, kiž špróžni a wobčeženi šče, ja čžu waš wofšchemicž? — A nětk, šhto čžemy prajicž? Wušnacž čžemy še Samuelom po pschětratym horju a dostatym sbožu: Šacž šem je nam tón Anješ pomhał. Ša ruku čžemy šo wšacž, kiž hiščeče hromadže na puczú šmy, a we jenej myšli wješeli čžesczicž a šhwalicž: Njech Bohu džakuje šo wutroba wšchěch ludži! —

Ale šměmy dha šo nadžecž, šo budže Bóh dale nad nami wulke wězy šwojeje lubosće a dobroty čžinicž? Šmy teho dostojni? My wěmy, šo Bóh šo njeda ša šměch měcz, a šhtož čžłowjeł šnje, budže tež žnjecž. — Našchi wótzoyo šu našchim šerbstim wošadam tu čžescž dobyli, šo šu bohobojašne. Džerži šo tuta čžašna tróna tež dženša hiščeče wšchudže we čžesczi?

Džak budž Bohu, šo i mało wušacžom nam nježela a Boži dom i Božej šlužbu njerosdželomnje hromadže šluschtaj. Ale i tym nješměmy šo špokojicž. Šemschiškodjenje bjes šchescžijanskeho žiwjenja je nješnicžomne, kaž je wěra bjes škutkow morwa. Tamny Šarisejški tola tež džěšche do templa šo modlicž. Pschečeljšo, tak wjele štarych dobrych wašchnjow je mješ nami šwjadnyło a tak wjele rjanych kwětkow dobrych šchescžijanskich počinkow je wotpadnyło! Šly duch duje a ruje, šo by nasche wutrobny šašlepił, nasche dušche škasył, póžrjel naš a nasche džeczi. Šdže je stara domjaza nutrnosć, hđžež wšchitzy domjazh šo i najmjenscha nježelu wokolo biblije a špěwarškich šepdachu a še špěwanjom a modlenjom šwojej šhěži šnamjo Božej hěty pola čžłowjekow dachu? Šak wjele jich je, kiž šwojej ruzh hiščeče k bliđu a wot bliđu štyhnu? Šjawne je, šo a tak maju tam, hđžež je špěwanje i domu šo šhubilo, čžert, šwět a hrěch i njesbožom a štaženjom pschistup. Šóršy pschirudu a bydla tam nješlubosć a nje-

špokojnosć, hđjenje a šwarjenje, nježakomnosć pschečiwšo starschimaj, nješwěrnosć mješ mandželštimaj, nješobšluschnosć džeczi, nječžescž a haniba, šdychowanje a plaťanje. Šak wjele jich je, kiž najlěpsche Bože šubla pschečinjaju a čžašne domjaze herbštwosť rošbroja! — Bóh wě, šo šmy wšchitzy wina, šo tež pola naš tak bohacže šrudny njerjad rošče. A nasche šłosće postaja wón psched šo a nasche hrěchi na šwoje šwětlo psched šwoje woblicžo. —

Šdnyž pał čžył našch Anješ i nami šakhadžecž po našchich hrěchach a nam šaplacžicž po našchich šłosćach, šhto dha by potom i nami šo štało we nowym lěče? Nowe rowy še štareho lěta wabja naš šhutnje wopomnicž, šo šmy tudy žušobnizh a šo dnyrimy šo mudrije w prawym čžašu wo domišnu štaracž. Šraj, hđže džěšch a hđže budže junu twoja domišna! Štup k hórkam, pod kotrymiž špja, kotrychž šy lubo měl abo šnał, a pošluchaj, tak woni naš, kiž hiščeče na puczú šmy, napominaja a prošča: čžincž, šo byščeče šbóžni byli! —

Šaj, wo to čžemy šo štaracž, wachowacž, dželacž a šo modlicž. Modlcže šo! Proščeče ša škala a ša wótzny šraj, šo mohli čžiche a pošojne žiwjenje wješć we wšchej bohobojašnosći a póžčiwosći. Proščeče ša šwojich dušchepaštryjom! Šaž Aaron a Šur Mójšakowej ruzh k dobyczu nad Amalekom podpjeracžtaj (2 Mójš. 17, 12), tak podpjerajče jim ruzh a wutrobu i wašchim dobroproščenjom a pošluchajče jich, kiž Božu čžescž a wašchich dušchow šbóžnosć pyťaju, šo bychu to i wješeloscžu čžinili a niž še šdychowanjom, pschetož to ša waš njeje. —

A nětko porucžamy šo Bohu a šłowu jeho mišosće. Wón našnyč naš še šwojej hnadu! Njech potom čžehnjemy na šelenej žuzh abo po štraschnych žólmach, k žiwjenju abo k šmjerczi, — wješeli we nadžiji puczujemy dale, teho wěšči: sbožo naš čžaša we nowym lěče a šbóžnosć psches Jesuša, nascheho Sbóžnika. Š temu: Šomhaj Bóh!

Šamjeń.

K. we Ł.

Sbóžnosć Božeho džěčatstwa.

(Gal. 4, 1—7.)

Šłóš (438): Šak krašnje je byčž wozža Ahrystuškowa —.

Nam hodowne šo šłónzo hiščeče jašni,
Na šwjedžen šbóžny wrócžo hladamy;
Ššo Bože džěčžo w žłobje ležo krašni,
A hrěšchnizh my wobhnadženi šmy. —
Duž džak a šhwalbu špěwajmy
A šbóžnje w Šbóžniku šo Božim šradujmy!

Šaž dołho herba hiščeče džěčžo běšche,
Mješ nim a wotrocžkom nej' rošdžela;
Šacž runjež jemu šubla pschišluschesche,
Šod šakonjom wšchak džěčžo wostawa
Šacž na čžaš, jemu štajeny
Šot nana, hač je džěčžo herba šubłany.

Tak wotrocžzy pod wušlawkami běchmy
My šwonkomnyimi dotal džerženi;
Šod šastojnikami my pucz šwój džěchmy,
Dóžž k šwobodže šmy nětko dožpili,
Šdnyž nětk čžaš dopjelnenja je,
Šo Ššyna šwojeho nam Wóčžez poščele.

